

Bu fırsat da kaçarsa...

Kurtuluş Tayiz 11.09.2009

10 yıl önce Zafer firkateyni Öcalan'ı İmralı Adası'na götürdüğünde herkes zaferden emindi.

Türkiye o sihirli hamleyi yapmış, şah düşmüştü. Öcalan tutsak edilmişti. En parlak zafer hayalinde bile bundan fazlası yoktu.

Dönemin başbakanı Bülent Ecevit, "Şehit analarına verdiğimiz sözü yerine getirdik" diyordu, hiçbir lidere nasip olmayacak bir başarının sevinci ve rahatlığıyla. Asker, güven tazeliyordu. Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Atilla Ateş'in Hatay'da Suriye'yi uyaran çıkışının bu zaferdeki payı tartışılmazdı. Suriye'den çıktığı andan itibaren Öcalan'ı takip altında tutan MİT de iyi iş çıkarmıştı.

Türkiye'ye teslim edildiği andan itibaren Öcalan da barış mesajları vermeye başlamıştı. "Öl- öldür" yerine "Yaşa-yaşat" felsefesini açıklıyordu. Silahlı mücadele döneminin kapandığını söylüyordu.

Değişen dünya şartlarında toplumsal sorunlara radikal çözümler aramanın gerçekçi olmadığını belirtip, Kürt sorunu için barış siyasetini esas alan bir yol haritası çıkarıyordu. Kürt sorununun Cumhuriyet'in demokratikleştirilmesiyle çözüleceğini savunuyordu. Bunun için silahlı güçlerini sınır dışına çekme talimatı vermişti. Örgüt talimatlara uyuyordu. Asker, sınırdan çekilen PKK'lıları pusularda avlamayı sürdürse de karar uygulanmıştı. Türkiye, barış iklimine kavuşmuştu. Bölgedeki çatışmalar bıçakla kesilir gibi, birden bire son bulmuştu. Öcalan, silahsız siyasette samimi ve ısrarlı olduğunu göstermek için sekiz on kişilik bir militan grubun gelip teslim olmasını istemiş, bu da gerçekleşmişti. Öcalan'ın Şam'dan değil ama İmralı'dan verdiği mesajlar Kürtleri daha fazla rahatlatmıştı. Korkulan olmamıştı, savaş son buluyordu. Her şey yolunda gidiyordu. 2005'e kadar, tam altı yıl, bu bahar havasında geçmişti. Ancak, sorunu çözecek, köklü adımları atacak siyasi bir irade ortaya çıkmamıştı. Siyasetçiler, asker ve medya birinci tarihî fırsatı işte böyle kaçırmıştı. Bunun bedeli, çatışmaların yeniden başlamasıyla sınırlı kalmadı elbet. Araya daha fazla kan girdi. Kürt sorunu 10 yıl öncesinden daha fazla karmaşıklaştı, içinden çıkılması daha zor bir hal aldı.

Kürt siyasetçiler artık eskisi kadar 'makul' bir noktada durmuyor. Adına demokratik açılım veya Kürt açılımı dediğimiz süreç bugün bunun sancılarını yaşıyor. Kürtler daha fazla hak istiyor, devlet daha azıyla yetinmelerini istiyor. Gerilim artıyor, çatışmalar sürüyor, ölümler devam ediyor. Katledilen mesafe barışa yaklaşımdan hâlâ uzak.

Ortaya çıkan tablo iki tarafın da birbirinden güven almak, birbirine güven vermek zorunda olduğunu gösteriyor. Başbakan, "Yedi yıl bu sorunu çözmek için hazırlandık" demesine rağmen ikna edici adımları atmaktan henüz uzak duruyor. Ensesinde ölümlerin ve savaşın nefesini duyan bir başbakanın hemen, derhal, daha fazla açılmasını beklemek de zaten abartılı. Ama son günlerdeki şehit haberlerine verdiği tepkiyle, akan kanı durdurma kararlılığında olduğu da apaçık ortadadır.

10 yıl önce devlet Kürtlerin uzattığı barış elini tutmadı. Tarihî bir fırsat kaçtı. Bugün de hükümetin uzattığı bir barış eli var havada. Kürtlerin eli gibi kararlı durmuyor, titriyor, geri çeker mi şüphesi uyandırıyor. "Güvenmiyorum, ya elini çekerse" diyerek bu eli tutmamak, ikinci kez tarihî fırsatın kaçmasına neden olur. Bu eli havada tutup bırakmamak, düşmesin diye destek olmak daha hayırlı olmaz mı?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan'ın ilk yol haritası

Kurtuluş Tayiz 18.09.2009

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve hükümet, Kürt sorununa yönelik demokratik çözüm arayışı içinde olduklarını kamuoyuna yansıtınca İmralı da bu sürece, hazırlayacağı bir yol haritasıyla 'katkı' sunacağını duyurmuştu. Kürt açılımı çalışmaları başladığında artık Türkiye için de yeni bir dönemin kapısı aralanıyordu. Şehit anaları, çatışmalarda oğullarını kaybeden PKK'lıların anneleriyle kucaklaşırken, daha düne kadar Kürt sorununa mesafeli duran siyasetçiler, aydınlar, gazeteciler Kürtlerle empati kurmaya başladı. Barış umutları ilk defa gözle görünür, elle tutulur bir düzeye gelmişti. Kan, gözyaşı ve ölüm sözcükleri olmaksızın anılmayan bu sorun, Kürt sorunu, siyaset, diplomasi, ekonomik ve demokratik projelerle hal yoluna sokulabilirdi. Neredeyse her gün çatışma ve ölüm haberleriyle sarsılan Türkiye için bu bile önemli bir gelişmeydi. Siyasetin ve kamuoyunun Öcalan'ın hazırlayacağı yol haritasına gösterdiği ilginin arkasında, tam da yukarıda çizmeye çalıştığım bu resme, bu Türkiye'ye duyulan özlem yatıyordu.

15 ağustosta açıklanması beklenen yol haritası biraz gecikmeyle, 20 ağustosta İmralı yönetimine teslim edildi. Aradan bir ay geçmesine karşın Apo'nun defterleri avukatlarına verilmedi, içeriği hakkında dışarıya bilgi sızdırılmadı. Öcalan'ın avukatları, yol haritasının başta MİT olmak üzere devletin 'ilgili' makamlarınca incelendiğini belirtiyor. Ama ortadaki suskunluğun anlattığı bir şeyler daha var; hükümet de, devlet de yol haritasından pek memnun kalmamış gibi. Bunun için de konuyu soğumaya terk etmiş görünüyor. Tabii erken değerlendirme hatasına düşmeden geriye dönüp bakmakta da fayda var. Sanılanın aksine bu, Öcalan'ın hazırladığı ilk yol haritası değil. Bundan altı yıl önce de, Temmuz 2003'te Öcalan bir yol haritası hazırlamış ve bunu İmralı'dan dışarıya duyurabilmişti. 10 başlık altında topladığı önerilerini Öcalan, "Bu deklarasyon, Türkiye'de kalıcı barış ve demokratik çözüm için bir yol haritası niteliğindedir" diyerek sunmuştu.

10 maddelik o ilk yol haritasında şunlar yer alıyordu:

- Avrupa Birliği'ne uyum sürecini önemli buluyorum. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü önündeki engeller kaldırılmalı, serbest siyaset yapmanın tüm koşulları yaratılmalı. Siyasal Partiler ve Seçim Yasası demokratik ölçülere göre yeniden düzenlenmeli. Özgür ve bağımsız bir seçimin tüm koşulları yaratılmalı,
- Demokratik bir yerel yönetim yasası çıkartılarak, yerel yönetimlerin yetkileri artırılarak demokrasi geliştirilmeli,
- Kürtlerin kültürel hakları tanınmalı, kendi kültürlerini özgürce ifade edebilmeli. Buna TV, radyo, kitap, eğitim hakkı da dahil edilmeli,
- Kürt olgusu demokratikleşmenin temel bir olgusu olarak kabul edilmeli,

- Kürtlerin demokratik, siyasal hakları yasal ve anayasal güvenceye kavuşturulmalı,
- Köye dönüşlerin güvenli bir şekilde sağlanması için gerekli girişimler yapılmalı; gerekli idari, hukuki, ekonomik ve sosyal tedbirler alınmalı,
- Koruculuk, ekonomik ve sosyal tedbirler alınarak kaldırılmalı. Devlet içinde yuvalanmış gayri meşru güçler, çeteler lağvedilmeli. Meşru güçler dışında güvenlik gücü kalmamalı,
- GAP çerçevesinde etkin bir planlama ve destekleme ile bölge ekonomisi için yeni projeler geliştirilmeli,
- Toplumsal barış ve demokratik katılım yasası çıkarılarak dağdakilerin, sürgündekilerin ve cezaevindekilerin yasal ve demokratik sürece katılmaları sağlanmalı,
- Şu ana kadar yürütülen yanlış politikalarından dolayı devlet, Kürtlerden özür dilemelidir.

Öcalan bu taleplerin kabul edilmesi halinde 'demokratik çözüm yoluna' gireceğini belirterek, yol haritasının hayata geçirilmesi için iki ayrı komite oluşturulmasını da öneriyordu. Âkil adamlardan oluşturulacak komitelerden birincisi PKK'nın ve devletin yaklaşık 30 yıl içinde uyguladığı şiddeti ve insanlığa karşı suç niteliğinde sayılabilecek eylemlerini soruşturup ortaya çıkaracak, mahkûm edilmesini sağlayacaktı. İkinci komite ise devletle örgüt arasında teması sağlayarak, silahların ortadan kaldırılmasıyla nihayetlenecek bir sürecin yürütülmesine aracılık edecekti. Bu yol haritasının reddedilmesi durumunda Öcalan, Kürtlerin 'meşru savunma hakkı'nı kullanmaktan geri durmayacağını da eklemişti.

Apo'nun defterlerinin bu yol haritasıyla ne kadar örtüştüğünü elbette ki bilemiyoruz. Bunu karşılaştırma fırsatını bulabileceğimizden de pek emin değilim. Ama konuyu yakından takip edenler, Kürtlerin siyasi taleplerinin geçen altı yılda ne kadar büyük bir ivme kazandığını bu yol haritasına bakarak tahmin edebilirler.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ateşkes senaryoları

Kurtuluş Tayiz 22.09.2009

PKK'nın nisandan beri sürdürdüğü 'ateşkes' bu ay sona eriyor. Bundan sonra ne olacağı ise biraz karışık. İyi niyetli açıklamalar ve 'karşılıklı' jestlerle başlayan açılım süreci bugün tek taraflı sürdürülme seçeneğiyle karşı karşıya. Muhalefetin karşı çıktığı açılıma PKK ve DTP'nin de tavır alması hükümetin manevra alanını oldukça daraltacak. İşte PKK'nın bu ay sona erecek olan ateşkes sürecini devam ettirip ettirmeyeceği bu anlamda önem taşıyor.

Birinci olası durum ateşkese son verilmesi.

PKK, Öcalan'ın hazırladığı yol haritasının bu hafta sonuna kadar avukatlarına verilmemesi durumunda

ateşkesten vazgeçecekleri mesajını verdi. Açıklamayı örgütün önemli isimlerinden

Murat Karayılan Fırat Haber Ajansı'nda yayımlanan bir röportajında dile getirdi. Örgüt, buna askerî operasyonlar ile Diyarbakır'da KCK'ya (Koma Ciwaken Kürdistan) yönelik bazı gözaltı ve tutuklamaları da ekleyerek, açılıma yönelik, kapıları geri dönüşü olmayacak bir şekilde kapatacak bir karar alabilir. Ancak, bugünkü koşullarda böyle bir kararın en çok Kürtler içinde tepki toplayacağı açık. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın "30 yıldır bu işi silahla çözemedik, TSK da bunu kabul ediyor" sözleriyle ortaya koyduğu barış siyasetine karşı, PKK'nın "Yol haritası verilmiyor", "Operasyonlar sürüyor" diyerek savaş seçeneğini öne çıkarması destek değil ancak tepki toplar.

Bölge insanının artık rahatlamaya ihtiyacı olduğu açık. Diyarbakır'da, Van'da, Mardin'de veya Batman'da sokaktaki herhangi bir insanın, 'Açılım süreci yalanmış, PKK savaşsın' diye düşündüğünü sanmak, saflık olur. Kürt sorununu siyasetle çözeceğiz diyen bir iktidara karşı silahla karşı çıkılamayacağını sokaktaki her insan sağduyusuyla sezer, bilir.

İkinci olası durum, ateşkesin ekim ayı sonuna kadar yeniden uzatılması. Ekim ayının iki açıdan önemi var. Birincisi, hükümetin açılım için önerdiği kapalı oturum; muhalefet karşı çıksa da hükümet bugüne kadar açılımla ilgili çalışmalar hakkında Meclis'i bilgilendirerek destek isteyecek. İkincisi, açılımla ilgili kısa vadede öngörülen düzenlemeler bu aydan itibaren Meclis'in gündemine getirilecek. Büyük ihtimalle de Meclis'teki alt komisyonlarda görüşülmeye başlanacak. Gerçek şu ki DTP'nin de Kürt sorununun çözümü için adres olarak gösterdiği Meclis'te açılım tartışılırken, silahların patlaması toplumun hiçbir kesimince hoş karşılanmayacak, üstelik büyük tepki de toplayacaktır. Bu nedenlerle PKK'nın ekim ayı sonuna kadar ateşkesi yeniden uzatacağı beklenebilir.

Ateşkes kararında ABD ve Mesud Barzani faktörü de gözardı edilemeyecek kadar büyük yer tutuyor. Türkiye'de yeniden başlayan çatışmalar kuşkusuz Kuzey Irak'taki Federe Kürt Yönetimi'ne zarar verecek. Örgüt ateşkesi bozduğu takdirde, bölgeye istikrar kazandırmak isteyen ABD ve yerel yönetimini Türkiye'nin desteğiyle güçlendirmek isteyen Barzani'nin şimşeklerini üzerine çekecek. Barzani ve Talabani'yi karşısına almak istemeyen PKK'nın ateşkesi bozması zor bir seçenek.

Ateşkesle ilgili kararda İmralı'nın tutumu da etkili olacak. Avukatlarıyla geçen hafta yaptığı görüşmelerde açılım süreciyle ilgili şüphelerinin olduğunu vurgulamasına rağmen Öcalan, barıştan da ümitli olduğunu belirtmişti. Ayrıca Öcalan silahların konuşturulmasından, savaşın başlatılmasından ziyade 'demokratik' eylemlerin geliştirilmesini daha öncelikli sırada gördüğünü açıklayarak DTP'yi de bu demokratik sürecin adresi olarak gösterdi. "Türk-Kürt fark etmez, DTP demokratları bünyesine alarak genişlemeli" diyen Öcalan'ın önerilerinin ne kadar karşılık bulacağını bilmiyorum ama en azından DTP'nin böyle bir süreçte siyasetin merkezinde olmasını istediği ortada. DTP açılım sürecinin ilk günlerinde yer aldığı merkezdeki pozisyonuna yeniden sahip çıkabilecek mi yakın zamanda göreceğiz. Ateşkesin devam etmesi için ağırlığını da ortaya koyabilir. Diyarbakır'daki KCK operasyonlarına DTP'lilerin tepkili ve öfkeli olmaları anlaşılırdır.

Ancak bunlar DTP'lilerin kendilerini siyasetin merkezinden uzak tutmaya yetecek bir neden veya gerekçe sayılamaz. Silahların susması biraz da DTP'nin siyasete ağırlığını koymasıyla sağlanabilir.

Bu kongre açılıma nefes aldırır mı

Kurtuluş Tayiz 25.09.2009

Siyasi partiler için kongreler neyi ifade eder; değişim, yeni politikalar, yeni yüzler, yeni kararlar... Daha sıralanabilecek eş anlamlı pek çok şey akla gelebilir. Gerçek hayatta karşılığının çok sınırlı olduğu tecrübeyle sabittir aslında... Milleti temsilen biraz az biraz çok sorumluluklarla ülkenin yönetimine katılan partilerin yaptıkları onlarca kongreye rağmen siyasi sistemin hâlâ değişmezliklerle, kırmızı çizgilerle kuşatılmış olmasını başka neye yorabiliriz ki...

Kongre hazırlıkları yapan DTP'yi düşününce aklımdan ilk geçenler bunlar oldu. DTP 4 ekimde –ertelenme ihtimali de söz konusu- Ankara'da 'olağanüstü' bir kongre gerçekleştirecek. Bu kongreyi 'olağanüstü' kılan nedenlerin başında; 29 Mart seçimlerinden çok kısa bir süre sonra, nisanda, aralarında üç DTP Genel Başkan Yardımcısı ile Merkez Yönetim Kurulu ve Parti Meclisi üyelerinin de olduğu 53 parti yöneticisinin PKK/KCK üyeliği suçlamasıyla tutuklanmış olması geliyor. Yani DTP'nin yönetim kademelerinde doğan boşluk giderilecek bir nevi.

Kuşkusuz, sadece bu boşluğu gidermek amacıyla kongre toplanmıyor. DTP kongresi, hükümetin, Kürt sorununun çözümünde geleneksel yaklaşımı bir tarafa bırakarak 'açılım' adıyla yeni politikalara yöneldiği sancılı bir döneme rastlıyor. DTP bu sürecin en önemli aktörü. Eleştirilse de, dışlansa da Kürt sorununun çözümünde vazgeçilemez taraflardan, muhataplardan biri. Kürt açılımıyla ilgili 'derin' sancılıların yaşandığı bugünlerde toplanacak olan kongreden, biraz da tıkanma noktasında seyreden demokratik açılıma nefes aldıracak yeni politikalar çıkabilecek mi? Açılıma nefes aldıracak adımlara duyulan ihtiyaç hükümet tarafında olduğu kadar Kürt tarafında da çok şiddetli hissediliyor olmalı...

Sanıyorum biraz da bu hisle olmalı, Ahmet Türk'ün, partisine Türkiye'den yeni yüzler kazandırmak için harekete geçmesi... DTP, kongre öncesi kamuoyunun da yakından tanıdığı önemli şahsiyetlerle temas halinde. Bu yüzleri parti vitrinine taşımak istiyor. Türk'ün amacı, DTP'nin de çoktandır ağzına almadığı 'Türkiyelileşme' kavramına yeniden hayat vermek.

Ancak Türk'ün ve bazı parti yöneticilerinin bu yöndeki çabalarının olumlu sonuç vermesi DTP'nin, toplumsal ve siyasi beklentilerin etkisiyle oluşan o 'tarihsel misyonu'na göre pozisyon almasına bağlı. Bu pozisyondan da kastım, DTP'nin PKK'nın siyasallaştırılmasında ve eve dönüşte oynayacağı roldür. Bu rolün adına "kolaylaştırıcı", "aracı", "köprü" vs. ne denirse densin ucunda DTP'nin PKK'yla ilgili bugüne kadarki anlayış ve söylemlerini, mesafesini yeniden gözden geçirmesi vardır. Daha açık söylersek DTP, öncelikle PKK'yı bu kadar açıktan, üstüne basa basa ve nispet yaparcasına savunan dilini, anlayışını, politikasını yeniden gözden geçirmelidir. Parti yöneticilerinin açılım tartışmalarının başladığı ilk günden itibaren neredeyse her konuşmada, her fırsatta PKK'yı muhatap olarak adres göstermeleri PKK'ya da zarar vermektedir. Bu ısrar, onları savaşın kanlı yollarında, meydanda yine savaşmaya hevesli bir orduyla baş başa bırakmak anlamına gelir. Onları seçeneksizliğe terk etmekten başka bir işe yaramaz. Ara, esnek formülleri daha işin başından yok edip atar. Dağdakilerin siyasete kazandırılmasıyla silahsızlandırılması sürecinde DTP'nin üstleneceği aktif rol, muhataplık daha gerçekçidir. Bu misyonu üstlenmeyen DTP'nin bugüne kadarkinden fazla ve farklı bir işlevi yerine getirmesi de mümkün değildir. Bunun da savaşın önünü almaya yetmediğini hatırlatmaya gerek bile yok sanırım.

Kongrede parti vitrinini yenileyecek olan DTP'nin bu yönde üretebileceği politika ve söylemler, Kürt sorununun demokratik çözüm yoluna girmesinde de büyük kolaylık sağlayacaktır. DTP Kürt açılımında samimi olmayan AKP'nin biteceğini nasıl savunabiliyorsa, kendisinin de aynı şekilde kan kaybedebileceğini aklından çıkarmamalıdır. Hükümet bu işi başarıyla götüremezse, barış iklimi yerini savaşın can yakan sıcaklığına terk ederse bundan AKP kadar DTP de zarar görecektir. DTP'yi bekleyen en yakın tehlike de Anayasa Mahkemesi'nde görüşülmeyi bekleyen kapatma davasıdır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan o çağrışı bugün yapsa ne olurdu...

Kurtuluş Tayiz 29.09.2009

En çok ihtiyaç duyduğumuz şeyler genellikle çok uzağımızdadır. Adımlarımızı sıklaştırdığımızda bizden uzaklaşır, elimizi uzatsak gözden kaybolur... Usanır, boşverir, koşmayız peşinden. El altındakilerle yetinmeye başlarız. Bazen de ufuk çizgisi kadar uzak olan mesafeler, cesaretli birkaç adımla aşılar.

Kürt sorununun çözümü için kuşkusuz cesaretli adımlardan daha fazlasına ihtiyaç var. Kat edilecek mesafe de az değil. Daha da önemlisi bu sorunun nasıl çözüleceği. İşte Türkler ve Kürtler, bu kararın eşliğinde. Bu işin silahla çözülemeyeceğini 30 yıllık tecrübe iki tarafa da gösterdi. Fakat yeterince öğretememiş ki Türkler de Kürtler de demokratik çözüme ayak diremeyi sürdürüyor. Çıkarlar, hesaplar, zorluklar velhasıl türlü türlü engeller sıralanabilir. Son altı aydır yapılan açılım çalışmalarına rağmen, bu eşikten bakıldığında barış Türkiye'ye hâlâ uzak duruyor. Ama bana silahların tümünden devre dışı kalacağı formülün bir adım kadar yakın olduğunu düşündüren gelişmeler değil, olasılıklar. Önceki gün Başbakan Erdoğan'ın Kürt açılımıyla ilgili olarak "Riski biliyoruz ama 550 vekili kaybetmeye razıyız" sözlerini dinlerken, önümde gazete arşivlerinden bulup çıkardığım Öcalan'ın dört yıl önceki bir açıklaması duruyordu. Açıklama Mayıs 2005 tarihli. Devlete ve özellikle de Başbakan Erdoğan'a seslenen Öcalan, şunları söylüyor: "Bir kez daha tekrarlıyorum, yeter ki demokratik yaşama katılın desinler, maddi çıkar beklemeden ben demokrasiye, ülkeye hizmet ederim. Dağdakini de Avrupa'dakini de çağırıyorum. Dilimize kültürümüze saygılı olsunlar yeter. Fazla taviz istemiyoruz. Dilimizi kültürümüzü biz kendimiz geliştiririz. Eğer biz gelmezsek bizi inkâr et."

İmralı'dan aynı çağrı bugün yinelense hangi gelişmelere yol açardı, merak ediyorum. Bir an aklımdan şunlar geçti: Başbakan dağdakilere "Eve dönün, demokratik yaşama katılın, güvenliğinizden endişe etmeyin" çağrısı yapıyor. İmralı da, "Barış içinde mücadele dönemi başlamıştır, artık eve dönün" diyor. Karşılıklı bu çağrılar Kürt sorununu çözmeye elbet yetmeyecektir; ama sorunun demokratik çözüm yoluna girmesinde önemli bir rol oynayacaktır.

Türkiye, dört yıl önce yapılan o çağrıya bugün daha çok ihtiyaç duymaktadır. Demokratik açılım çalışmalarını tek başına yürütme zorunda kalan AKP, Kürt tarafında oluşan beklentileri, ümitleri karşılayamıyor. Muhalefetin, TSK'nın ve bürokrasinin nefesini Demokles'in kılıcı gibi ensesinde hissediyor. DTP de bir adım ileri iki adım geri atan hükümeti, AKP'yi ve Başbakan'ı sadece suçlamakla yetiniyor. PKK, silahları yeniden konuşturmak için hazır bekliyor. Güneydoğu, yeniden 1990'lı yıllardaki gibi çatışma ve savaş günlerine sahne olabilir. Silahlar bir kez

patladı mı susturmak da kolay değildir artık. Barış isteyenlerin sesi bir daha çıkmamacasına bastırılır. Savaşanlar daha fazla iktidar ister ve daha fazla söz sahibi olur. Ve bir tarihî fırsat daha heba edilmiş olur. İşte gittikçe sarpa saran bu tikanıklığı Öcalan'ın dört yıl önce yaptığı gibi bir çağrı açabilir. Bu da Kürt sorununun demokratik çözümünde dev bir adım olur.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtleri doldur boşalt

Kurtuluş Tayiz 02.10.2009

14 yaşındaki Ceylan'ın etrafa dağılan parçalarını toplayarak biraraya getirmeye çalışan annenin ruh halini kavramak imkânsız olmalı. Ani bir refleksle, içgüdüsel bir atılışla kopan parçaları yeniden birleştirmeye çalışmış. Sanki o parçalar birleştirildiğinde Ceylan yeniden hayata dönecek, her zaman olduğu gibi evin etrafında oyun oynamaya başlayacak, yüksek sesle şarkılar söyleyecek, belki de o annesinin etekliğinin ucundan tutup yeniden çekiştirebilecek...

Hayır, hiçbiri olmayacak. 1990'dan sonra terk etmek zorunda kaldıkları köylerine altı ay önce dönen ailenin küçük kızı Ceylan'ın hayatla olan bağı bir daha birleşmemecesine koptu, dağıldı. Ceylan'ın geride bıraktığı ailesinin yaşamla bağı kopmadı ama yaşadıkları ülkeyle bağlarının devam ettiği de kuşku. Ceylan'ın ailesiyle birlikte altı ay önce büyük ümitlerle döndüğü mevrada, köyde, ilçede, şehirde ve bölgede de aynı duygusal kopuşun izlerini fark edebilirsiniz, kuracağınız ilk temasta. Ceylan küçük ama ölümünün bölgede yarattığı etki büyük. Ceylan'ın öldürülmesinden daha çok bu ölümüne karşı gösterilen kayıtsızlık bölgede tepki uyandırıyor, halkı öfkeliyor. Devletle Kürtler arasındaki mesafe gittikçe açılıyor, tamiri imkânsız bir uçuruma dönüşüyor.

Peki, evinin kıyısında yaprak toplayan, koyun otlatan küçük bir kız neden öldürülür?

Akıl sır erdirilemiyor. Bize bu bilgiyi verecek, bir nebze olsun aydınlatacak olan savcı, olay yeri incelemesine bir imamı gönderiyor. Diyarbakır Başsavcılığı, olaydan üç gün sonra yaptığı açıklamayla soruşturma başlattığını duyurmakla yetiniyor. Ama o soru akılları kurcalamayı sürdürüyor; Ceylan neden öldürüldü? Rastgele bir olay mıydı, yoksa bir eğitim zayıfatı mı? Bu soruların yanıtını ne zaman alırız bilemiyorum ama Ceylan'ın ölümünün Kürtleri devlete karşı doldurduğunu sanırım herkes görebiliyor. Bu cinayetin arkasındaki gerçek neden de, belki de budur. Yani Kürtleri devlete karşı yeniden doldurmak... Sakın küçümsemeyin; 12 yaşındaki Uğur Kaymaz 2004'te Mardin Kızıltepe'deki evlerinin önünde babasıyla birlikte öldürüldüğünde Güneydoğu'da 1999'dan sonra beş yıl boyunca susan silahlar tekrar konuşmaya başlamıştı. Kaymaz cinayeti, 2004'ten sonra örgütün yeniden başlattığı savaşın en 'ikna edici' argümanlarından biriydi.

Ceylan'ın öldürülmesi de aynı etkiye yol açmayacak mı? Bu cinayetin hemen arkasından KCK, "Açılım oyununun perdesi kapanacaktır" başlıklı bir bildiri yayımlayarak silahları yeniden konuşturabileceğinin sinyalini şöyle verdi: "Ceylan Önkol isimli 13 yaşındaki bir masum Kürt kızının son derece vahşi bir biçimde Türk ordu güçleri tarafından katledilmesidir. Devlet sebepsiz yere bir Kürt kızını katlediyor, devletin savcısı üzerine gitme

gereğini bile duymuyor. Bu olay Bursa'nın bir köyünde yaşansaydı acaba nasıl karşılanırdı? Açık ki Türk devleti için bir Kürt insanının yaşamının bir değeri yoktur. Uğur Kaymaz'ı katleden zihniyet ile Ceylan Önkol'u katleden zihniyet aynıdır."

Anadilde eğitim, kültürel haklar vs., çatışmaları yeniden başlatmak için 'yeterli' ve 'ikna edici' nedenler olarak sıralanamaz. Ama işte, 14 yaşındaki bir kızın taburdan açılan ateşle bin parçaya ayrılması 'silahlı mücadelenin' en önemli argümanlarından birine dönüştürülebilir.

Ahmet Türk'ün, Başbakan'la yaptığı görüşmede sarf ettiği "Kurtlar puslu havayı sever. Elimizi çabuk tutmalı, cesur adımlar atmamız. Yoksa kurtlar ikimizi de yer" sözlerini şimdi daha anlamlı buluyorum. Türk'ün kastettiği sanırım tam da böyle bir şeydi; adımlar atılmaz, süreç uzatılırsa, aradaki boşluğu 'kurtlar' doldurur. Nereden ve kimden geldiği anlaşılmayan –Ceylan'ın katledilmesinde bir kez daha görüldüğü gibi- bazı olaylar, aylardır ümitte tartıştığımız açılımı tümüyle kapatabilir, Türkler ile Kürtler kendilerini yeniden savaşın kucağında bulabilir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

DTP muhatap olamıyor

Kurtuluş Tayiz 05.10.2009

AKP kongresinin gündemi demokratik açılmıdı. Başbakan Erdoğan, iyi hazırlanmıştı. Partisine ne kadar, nereye kadar açılabilceğini anlattı. Dün de DTP kongresi vardı. Kongrenin gündemini ve yapılan konuşmaları inceden inceye taramaya çalıştım. Ahmet Türk ve Emine Ayna, uzun uzun konuştu. Açılım süreciyle ilgili çarpıcı sözler ve açıklamalar duymayınca satır aralarında gezinmeye başladım. Önceki günkü AKP kongresini aklıma getirdikçe de, DTP'nin kendisini tekrarlamaktan kurtulamadığını gördüm. Hatta karşılaştırıldığında DTP daha muhafazakâr bile sayılabilir. Nasıl mı? Bunu öğrenmek için sanıyorum en iyi yöntem bir partinin kullandığı terminolojiye bakmak yeterli olur.

Açılım tartışmalarının başladığı ilk günden beri Kürt sorununun çözümünde DTP'nin dilinden düşürmediği temel politik tez şu: "Muhatap İmralı ve PKK'dır."

Dünkü kongrede de DTP'nin bu tutumun dışına çıkamadığını, yaratıcı bir siyasi söylem geliştiremediğini izledik. Türk, "Çözümün anahtarı İmralı'da" diyerek topu yine Öcalan'a attı.

Bu duruşun İmralı'nın bile gerisinde olduğunu ekleyelim. Öcalan, bu muhataplık tartışmalarına –en azından şimdilik- bir açılım getirmiş bulunuyor: "Müzakereler DTP'nin etrafında gelişir. Ben ve Kandil dolaylı katılırız. DTP, müzakere edecek kadrolarını yetiştirmelidir. Bunlar diplomasiden anlamalıdırlar..."

Öcalan'ın açılım tartışmalarının başladığı ilk günde beri İmralı'dan sergilediği 'performansı' karşılaştırdığımızda DTP'nin duruşundaki pasifliği, yerine çakılmışlığı fark etmemek mümkün değil. İmralı'nın bile muhatap olarak işaret ettiği DTP, kendi kongresinde –formalite icabı olsa bile- daha fazla bir rol üstleneceğini, inisiyatif

alacağını ifade edemiyor.

Ahmet Türk'ün, konuşmasında DTP'nin daha fazla rol üstleneceğine yönelik bazı değerlendirmeler de vardı. Onları da görmezden gelmek sanırım yanlış olurdu. Barışı temenni etmekten biraz öteye geçen Türk'ün o sözleri şöyle: "Halkımızın ve demokratik kamuoyunun Kürt sorununun barışçıl çözümü ve akan kanın durması noktasında partimizden beklentisi büyüktür. Bu durum son kamuoyu yoklamalarında da bariz bir şekilde ortaya çıkmıştır. Türkiye kamuoyunun partimize yönelik giderek yükselen güveni ve inancı, DTP'nin sorumluluğunu daha da arttırmaktadır. Herkes şundan emin olmalı ki, DTP çözüm ısrarından, barışa olan inancı ve kararlılığından asla vazgeçmeyecektir. Sürecin barışçıl bir noktaya evrilebilmesi için yoğun bir mücadele içerisinde olacağız. Bu mücadelede rotamız barış, kılavuzumuz demokratik siyaset olacaktır."

Bu kongrede bence önemli diğer bir tutum, Ahmet Türk'ün, demokratik açılım sürecinde her kafadan bir ses çıkmasının önüne geçmek isteği oldu. Türk, açılım süreciyle ilgili konularda yapılacak açıklamaların bir kişi tarafından yapılmasını istiyor. Partisine kabul ettirirse bundan sonra açılımla ilgili açıklamalar Türk'ten gelecek.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Açılım ne aşamada

Kurtuluş Tayiz 09.10.2009

Lafı dolandırmaya, pembe bir tablo çizmeye hiç gerek yok; açılım iyi bir noktada değil. Yaşar Kemal, önceki gün fahri doktora unvanı aldığı Çukurova Üniversitesi'ndeki törende, içinde olduğumuz durumu bence çok güzel özetledi: "Türkiye şimdi karanlık içinde. Türk meselesi var, Kürt meselesi var, var oğlu var... Ama birbirimize düşmemiz bir kültürsüzlüktür."

Kötü bir tablo çizmekten ısrarla uzak durmaya çalışıyorum. Ama gerçek şu ki, demokratik açılım 'birbirimize düşmenin eşiği'nde seyrediyor. Oysa her şey çok güzel başlamıştı. Sonu gelmez sanılan bir savaşın ortasında birdenbire barış rüzgârları esmişti.

Türkler, Kürtler, siyasiler, siviller, gazeteciler, aydınlar, sivil toplum örgütleri, şehit anaları, gaziler, sokaktaki vatandaş... Bu kez çok farklıydı, herkes ümitliydi. Açılımın karşısında olanlar bile daha ciddi muhalefet yapmaya başladı. Şeytanın bacağı kırılacaktı bu kez. Şüpheler, itirazlar, önyargılar aklın labirentlerinden bir bir geçirildi, süzüldü, elendi, barışa olan inanca dönüştü; bu sefer bu tarihî fırsat kaçmayacaktı.

Bu toplumsal iyimserlik havasını, yıllardır biriken barış özlemi ve beklentileri besliyordu. Ama bundan daha önemlisi, açılımı hazırlayan aktörlerin Kürt sorununu bugüne taşıyan tarafa, DTP, İmralı ve Kandil'e -belki de ilk defa- bu sürecin parçası olacaklarına dair yeşil ışık yakmalarıydı. Açılım, Doğu ve Güneydoğu'daki toplumsal desteğini işte bu 'göz kırpmaya' borçlu. Kürtlerin önemli bir bölümünün açılıma ümitle bakmalarının arkasında bu 'sinyalizasyon'un etkisi vardır.

Ankara, bu 'iletişimi' kestiği içindir bugün bölgede açılıma gösterilen 'teveccüh' yerini karamsarlığa bıraktı.

Kandil, İmralı ve DTP'nin etkisi altındaki Kürtlerin oranı küçümsenemez. Canlı ve dinamik olan bu kitlenin 'politik değeri' DTP ve PKK'ya mesafeli duran 'pasif çoğunluğa' daha ağır basıyor. İşte bu nüfus, açılıma açılan kapılarını kapatmak üzere. Onları böyle düşünmeye iten birtakım nedenler ve gelişmeler var. Bunun başında Ceylan cinayeti geliyor. Diyarbakır'da, Şırnak'ta, Hakkâri'de, Batman ve Van'da Kürtler, 12 yaşındaki Ceylan Önkol'un katledilmesi yüzünden sokaklara döküldü. Haber bültenlerine, gazetelere yansımaya da, Ceylan için bugünlerde binlerce insanın katılımıyla protesto yürüyüşleri yapılıyor.

Sayısına bakıp aldanmayın, siyasi hayatı kontrol etmeye yetecek nitelikte bir güç bu. O etki birkaç hafta içinde bütün bölgeye hâkim olacak. DTP ve PKK'ya mesafeli 'pasif çoğunluk' da bu hareketliliğin baskısından kaçamıyor. Bu çoğunluk, açılıma kapıları kapatmıyor elbet; ama ümitlerini yitirme noktasında.

Yani, Ankara'nın kapıları tümünden kapattığı Kandil, bunun hiç de kolay olmadığını kanıtlamaya çalışıyor.

Ankara, geçmiştekilerden farklı bir hamle geliştiremeyecekse, bu sorun da, en azından yakın gelecekte fazla mesafe alamayacak görünüyor. Sorunu tek başına, Meclis'te yapılacak sınırlı düzenlemelerle hal yoluna koymak ne kadar sonuç verir, bilemiyorum. Bu konudaki çabalar kuşkusuz yararlı olacaktır. Hiç değilse "yan çiziyor" denerek DTP de devre dışı bırakılmasın.

Çizdiğim karamsar tabloyu unutup Yaşar Kemal'in umut dolu o sözlerine kulak vermeyi tercih ederim yine de: "Türkiye'nin, Çukurova'nın nasıl değiştiğini, insanların nasıl değiştiğini yazdım. Avrupa'da 300 yılda olmuştur ama ben bunu seneler içinde gördüm. Dünyada çok az yazara nasip olur bu. Türkiye'nin topyekûn değişimini gözümle gördüm, yaşadım. Bu değişmeyi yaşamak ve üzerinde düşünmek, tarihimdir. (...) Umudum şudur ki Türkiye kendine gelecek.

Ne savaş olacaktır ne başka bir şey. Bizim halkımız başka halklardan yumuşaktır. Hemite köyü gibidir yani.

12 sene kasaba kasaba dolaştım Türkiye'yi. Bu halkın müthiş güzel bir halk olduğunun şahidiyim."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan tehlikeyi gördü

Kurtuluş Tayiz 13.10.2009

1998'in son ayları. Ne pahasına olursa olsun Öcalan, Suriye'den çıkarılacak. Mutabakat tam, Türkiye kararlı. Uluslararası destekle başlatılan süreç Öcalan'ın Şam'dan çıkarılması ve birkaç ay içerisinde Türkiye'ye teslim edilmesiyle sonuçlandı. Şimdi aynı süreç 10 yıl aradan sonra, sil baştan izlediğimiz bir film gibi Kandil için başlatıldı. Üstelik uluslararası işbirliğine bölgesel destek de eklendi. Avukatlarıyla yaptığı son görüşmesinde Öcalan'ın da bu gidişatı gördüğü anlaşıyor.

En başından başlayalım.

Başbakan Erdoğan, demokratik açılım için "Bu bir başlık veya paket değil; kısa, orta ve uzun vadeli bir süreç" dediğinde muhalefetten tepki almıştı. Hükümetin yeterince açık olmadığını savunan CHP ve MHP, her fırsatta AKP'nin "gizli gündeme" sahip olduğunu dile getirerek şüpheler uyandırmaya çalıştı. Bu tartışma hâlâ sürüyor. Ama demokratik açılım ya da Kürt açılımının kelimenin tam anlamıyla bir süreç işi olduğu ortaya çıktı. Hazır paketlerle içinden çıkılamayacak kadar da karmaşık. Siyasi, diplomatik manevraları önceden kestirmek ve planlamak kolay olmayabilir. Ama iki hedefe kilitlendiği açık. Birincisi kısa, orta ve uzun vadede Kürt sorununu bireysel ve kültürel haklar yönünden çözüme kavuşturmak. İkincisi ise kısa sürede PKK'yı silahlı tehdit olmaktan çıkarmak. Hükümet, ilk günden itibaren verdiği mesajlarla bu iki ana hedefe suhulet içinde ulaşmak istediğini gösterdi. En azından böyle bir niyet taşıdıkları inkâr edilemez. Ama hükümetin içte ve dışta askerî tedbirler almaktan da kaçmayacağı çok net olarak görülüyor. Bu noktada Halil Berktaş'ın üç gün önce köşesinde AKP kadrolarını değerlendirirken yaptığı şu tesbiti hatırlatmak isterim: "Bir, beklendiğinden çok daha esnekler; iki, çabuk öğreniyorlar."

MGK desteğiyle başlatılan açılım süreci, PKK ve DTP'nin 'muhataplık' krizine takılınca hükümet 'su yatağını bulur' misali yönünü Kandil'i etkisizleştirmeye çevirdi. TSK'ya sınırötesi askerî harekât yetkisi veren tezkereyi Meclis'ten geçiren hükümet, örgüte karşı yoğun bir diplomasi trafiği başlattı. Bölgede Suriye, İran, Irak ve Kürt yönetimi nezdinde sürdürülen bu girişimler ABD ve AB'den alınan destekle örgütü kuşatmaya dönüştü. Bu kuşatma adım adım örülüyor. Lojistik gücü, beslendiği kaynakları tek tek kesilecek olan örgüt yalnızlaştırılacak. Yani, açılıma direnen PKK'ya pres uygulanacak, baskı altında tutulacak.

Askerî harekâtın devreye girmesi an meselesi değil ama geline aşamada güçlü bir olasılık olarak görünüyor. Net olan Türkiye'nin bu süreci kararlı bir şekilde tırmandıracağı.

Öcalan, bu kuşatmanın farkında olmalı ki, son görüşmesinde "Herkes şimdi tıkanan siyasetin önünü açmaya çalışmalı" dedi. "Yoksa askerî yöntemler devreye girecek, o da çözüm değil" diyen Öcalan'ın sözleri sadece devlet için değil örgüt için de geçerli. Ama örgütün, bu tıkanıklıkta payı oldukça fazla. Sürecin muhataplık krizine dönüştüğünü gören İmralı, Kürt sorununda görüşmelerin DTP merkezli yürütülmesini önermesine karşın Kandil, bir milim gerilemedi. Örgüt liderlerinden Cemil Bayık, "son ve büyük bir savaşa" hazır olduklarını açıkladı. Amaçlarını ise şu sözlerle anlattı: "Eğer devlet Zap'ta olduğu gibi sonuç alamaz ve darbe yerse, o zaman zorunlu olarak çözümü kabul edecektir. Hem de Önder Apo ve PKK ile bunu düşünecektir. Tüm PKK militanları ve Kürt halkının böylesi bir savaşa hazır olması gerekiyor." PKK için açılım süreci tamamen muhataplık konusuna indirildiği için, hatta örgüt bu 'muhataplık' sorununa bağnazca sarıldığı için DTP'nin de önü kapandı, siyaset yapamaz hale geldi.

Geriye ne kaldı, silahlı yol mu? Kimse cephedeki 'zafere' güvenmesin. Ne devlet sorunu böyle çözeceğini sansın ne de PKK bundan bir muhataplık çıkarabileceğini düşünsün. Doğru olan siyasete şans tanınmasıdır, yani kansız olan yolun seçilmesidir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan'dan ilk adım

İmralı, barış için ilk ciddi adımı attı. Ne PKK ne DTP hükümetin başlattığı demokratik açılıma gereken karşılığı verebilmişti. Barış için beklentilerin odağı haline gelen Öcalan, on yıl önce olduğu gibi, iki barış grubunun Türkiye'ye gelmesi için PKK'ya çağrı yaptı. Graplardan biri Avrupa'daki örgüt çalışanlarından, diğeri ise Mahmur Kampı ile dağdaki militanlardan oluşacak. Öcalan'ın bu adımı, dağdan inişin önündeki psikolojik duvarların aşılmasını sağlayacak olması bakımından önemli. Bana göre aynı zamanda gerçekçi bir adım; zira silahlı militanların yurtdışına, yani Kuzey Irak'a çıkarılması için örgüte yapacağı bir çağrının uygulanma şansı da çok azdı. En iyi ihtimalle fiili olarak boşa çıkarılırdı. Oysa bu çağrı, ileriki süreçte hem dağdan inişin önünü açacak hem de silahlı güçlerin yurtdışına çıkarılması için önemli bir zemin oluşturacak.

"Barış grupları" deneyimini Türkiye, on yıl önce yaşamıştı. 1 Ekim 1999'da yine Öcalan'ın çağrısı üzerine Kuzey Irak'taki örgüt kamplarından sekiz kişilik bir grup Türkiye'ye gelerek silahlarıyla birlikte teslim olmuştu. İkinci grup da örgütün Avrupa'daki çalışanlarından seçilmişti. Türkiye maalesef o fırsatı iyi değerlendirememiş; Türkiye'ye gelen militanlar yargılanarak ağır hapis cezalarına çarptırılmıştı.

Öcalan'ın 10 yıl aradan sonra, PKK'ya çağrı yaparak iki grubun Türkiye'ye gelmesini istemesinin önemli nedenleri var. Birincisi Öcalan'ın liderliğiyle ilgili. Çünkü son günlerde kamuoyunda Öcalan'ın "Barış için elinden gelen her şeyi yapmadığı" kanaati güçlenmeye başlamıştı. Öcalan, kendini, barış için "elinden gelen her şeyi yaptığını" göstermek zorunda hissetti.

İkincisi, demokratik açılım süreciyle birlikte AKP toplumdaki desteğini arttırırken, açılıma direnen, siyaset üretemeyen PKK ve DTP, varolan desteklerini de yitirmeye başlamıştı. İmralı, bu çıkışıyla ibreyi yeniden tersine çevirmeyi amaçladı.

Üçüncüsü, 'silahlı mücadeleyi' sürdürme eğilimindeki örgüte "tüm barış imkânları tüketilmeden asla" mesajı verdi. Öcalan bu çağrıyla, demokratik açılım rüzgârını arkasına alan devlete ve AKP'ye karşı savaş kartını kullanan bir örgütün başarı şansının neredeyse sıfıra yakın olduğunu gösterdi.

Dördüncüsü, Öcalan adına yayımlanan basın duyurusunda özellikle vurgulandığı gibi, bu çağrının bir boyutu da kamuoyu kanaatlerinin belirlenmesinde etkili olan aydınları etkilemeye yönelik olması. Öcalan adına şu not özellikle belirtilmiş: "Türkiye'nin tüm aydınlarını, demokratik sivil toplum örgütlerini, siyasi partileri, barıştan yana tüm kesimleri de demokratik siyasetin ve müzakerenin başarıya ulaşması için katkı sunmaya davet ediyorum."

Öcalan'ın, 10 yıl aradan sonra iki barış grubunu Türkiye'ye çağırması örgüt çevrelerinde de şaşkınlıkla karşılandı. Edindiğim izlenim, örgüt çevreleri için de bu çağrı sürpriz özelliğini taşıyor. Aslında Öcalan, geçen hafta avukatlarıyla yaptığı görüşmede, böyle bir adımın atılacağı sinyalini vermişti. Öcalan, "Demokratik siyasette ciddi bir tıkanma yaşanmaktadır. Bu durum beraberinde hukukî, sosyal, kültürel ve askerî alanları da tıkamaktadır. Kürt Sorununa ilişkin yaşanan tıkanmışlığı aşmak; çözümün, demokratik siyasetin önünü açmak gerekiyor" diyerek, iki önerisinin olduğunu belirtmiş ancak önerilerini bu haftaya saklamıştı.

Öcalan, dün yaptığı çağrıyla, açılım süreciyle birlikte gündeme gelen "İmralı'nın da katkısı olmalı" beklentilerine karşılık vermiştir. Bu ilk adımın, daha büyük adımların önünü açması kuvvetle muhtemeldir. Yeter ki, 10 yıl önce olduğu gibi Türkiye bu fırsatı kaçırmamasın.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan Barzani'ye karşı

Kurtuluş Tayiz 27.10.2009

Büyük toplumsal olayların arkasında genellikle büyük bir akıl, strateji ya da politikanın olduğu sanılır. Her şey önceden hesaplanmış; tarih planlı bir çalışmanın, kırk kez ölçülüp biçilmiş, defalarca süzgeçten geçirilmiş düşüncelerin ve eylemlerin ürünü olarak vuku bulur... Böyle sanmanın nedeni de bellidir aslında; öğrenme biçimimiz, herhangi bir olayın arkasında mantıklı olabilecek en basit nedeni arar bulur, bulduğuyla da yetinmeyi sever.

Sözü, Mahmur ve Kandil'den Türkiye'ye giriş yapan gruplara getirmek için böyle bir girişi yapma gereği duydum. Ne bu grupların Türkiye'ye dönmeleri emrini veren Öcalan'ın, ne o grupları oluşturup gönderen PKK'nın ve ne de buna yeşil ışık yakan AKP'nin önceden kestirebildiği görüntüler ve olaylardı kameralara yansıyan.

O gruplar geldiğinde bütün gazetecilerle birlikte ben de Habur Sınır Kapısı'ndaydım. Silopi'den başlayan, Cizre, Nusaybin, Kızıltepe ve Diyarbakır'a kadar uzanan yolda toplanan kalabalığın ilgisini, heyecanını, hareketlerini gözlemeye çalıştım. Habur Sınır Kapısı'ndan giriş yapana kadar sıradan bir gün gibi başlamıştı her şey. Herhangi bir mitingden farksızdı toplanan insanların görüntüsü, ta ki sınır kapısından o grubun otobüsle geldiğini görene kadar. Söz ve davranışlarla sergilenen abartılı sevinç hareketleri, neredeyse şuardan yoksundu. Toplu bir trans havası hâkimdi kalabalığa. Diyarbakır'a kadar uzanan yolda, çılgınca görmeye geldikleri, karşıladıkları ve baktıkları, gündelik hayatın biraz ötesinde bir şey olmalıydı. Onları bu kadar derinden etkileyen, kanlarını kaynatan biraz daha sahici bir şey...

İşte günlük politik restleşmelerin uzağında görülmesi ve değerlendirilmesi gereken de bence bu. Çünkü o kalabalık yıllardır hayatlarının üzerine çöken bir karabasandan, kanlı bir savaş belasından kurtulabileceklerine – o gruptakilere bakarak, dokunarak- kendilerini inandırmaya çalışıyorlardı. Bir çözüm yolu bulunmuştu nihayet; kan ve gözyaşı sona erecekti. Devlet artık eski devletliğinde ısrar etmemişti. Değişmişti. PKK da bu kez "barışı" yokuşa sürmemişti. Barışın yolu açılmıştı. Devlet kimsenin onuruyla oynamayacak, PKK da silahtan arınacak, siyasallaşacaktı.

Murat Karayılan bile, kalabalığın tepkisini fazla bulmuş olmalı ki, *Fırat Haber Ajansı*'na verdiği demeçte "Öyle görünüyor ki halkımızda da biraz aşırı beklenti oluşmuş. Sanki sorun artık çözüm yoluna girmiş havasına kapılmak doğru olmaz" dedi.

Günlük politik hesaplar bir tarafa bırakıldığında yaşananların ne DTP'nin zaferi ne de AKP'nin zaafı olarak görülebilir. Başlarını günlük hesaplara gömen politika tacirleri ile Ergenekon artıklarının kopardıkları yaygaraya sakın kulak vermeyin; çünkü bugünü algılayamayanların çocuklarına yarın tarih, Türkiye'nin kazandığı muhteşem zaferi mutlaka anlatacaktır.

Şimdi yazımın başlığına adını veren konuya değinmek istiyorum. Çünkü günlerdir tartışılan Mahmur ve Kandil gruplarının Türkiye'ye dönmesi için emri veren kişi o, yani Öcalan. Öcalan'ın 10 yıl önce olduğu gibi yeniden Türkiye'ye "barış grupları"nın gelmesi için emir vermesinin arkasındaki nedeni anlamak için o günlerdeki diplomatik trafiğe bakmak yeterlidir. Başbakan Erdoğan 15 ekimde Irak'a büyük bir çıkarma yapacaktır. Öcalan kaygılıdır. Kamuoyunda Kürt sorununun çözümünde Öcalan ve PKK'nın "zorlaştırıcı bir unsur", "yanlış bir adres" olduğu kanısı güçlenmeye başlamıştır. İşte tam o kırılma noktasında Öcalan Kürtlerden daha çok Türkiye'ye, liderliğini ve gücünü sergilemek ve Kürt sorununun çözümünde "zorlaştırıcı unsur" olmadığı mesajını vermek istedi. "Kürt sorununu Barzani'yle değil, benimle daha kolay çözebilirsin" dedi.

Hükümetten gelen tepkilere bakıldığında bu mesajın gözardı edilmediğini görmemiz mümkün.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Osman Öcalan'a İmralı'dan yeşil ışık

Kurtuluş Tayiz 30.10.2009

Demokratik açılım tartışmalarıyla birlikte Türkiye'ye dönüş umudu taşıyan isimlerden biri de kardeş Osman Öcalan. 2005'te iktidar mücadelesini kaybedince PKK'yla yollarını ayırmak zorunda kalmıştı. Talabani ve Barzani kontrolündeki bölgede bir süre yeni parti kurma işleriyle oyalandıktan sonra kendi kabuğuna çekildi. Talabani'nin memleketi Köysancak'ta yaşıyor. Talabani'nin korumasında demek yanlış olmaz.

Mahmur ve Kandil'den Türkiye'ye 34 kişilik bir grubun tutuklanmadan girişi, Osman Öcalan'ı da heyecanlandırmış olmalı. Zira uzunca bir zamandır eve dönüş onun da gündeminde. Öyle kuru kuru bir eve dönüş de değil. Siyaset yapmak için önünün de açılmasını istiyor. Tabii sadece kendisi için değil; PKK'dan birlikte ayrıldığı yaklaşık 1500 isim için de bu özgürlüğü talep ediyor. Aklını bu hevesle ne kadar zamandır meşgul ediyor bilemiyorum ama dönmesi durumunda kuracağı bir siyasi partiye İmralı'nın sıcak yaklaşp yaklaşmadığını öğrenmek için nabız yokladığını biliyorum. Devlet yeşil ışık yakmadan Osman Öcalan'ın değil siyaset yapabilmesi Türkiye'ye dönebilmesi bile imkânsız. Dönmesi için değil ama siyaset yapabilmesi için de İmralı'nın onayına –en azından başlangıç için- ihtiyaç duyduğu kesin.

Öcalan'ın tutumunu merak ediyorsanız, belirteyim; Osman Öcalan'a, 'kendisine karışmayacakları' mesajını göndermiş.

Osman Öcalan'ın Türkiye'ye dönmesi ve parti kurarak siyaset yapması okuyucuya şaka gibi geliyor mutlaka. Bugünkü Türkiye'de 'gibi'si de fazla, tam bir şaka. Ama yarınki Türkiye'de hiç de kenara atılacak bir olasılık değil. Üstelik PKK etkisindeki Kürt hareketine alternatif olabilecek birkaç seçenektan biri. Bu seçeneğin devletin kapalı kapılarının ardında pişirildiğini daha önce de güvenilir kaynaklardan duymuştum. Bu planın ardında Talabani'nin olduğu da gizlenmiyor. *Taraf'a* konuşan Osman Öcalan da, "Hükümet Talabani ile anlaşırса önerim. Türkiye'de siyaset yapmak istiyorum" diyor.

Peki, Osman Öcalan, yeni bir siyasi parti kurarak Kürt hareketi içinde ciddi bir siyasi güç haline gelebilir mi? Savaşta değil ama barışta, dağda değil ama şehirde Kürtler içinde dikkate değer destek toplayabilir. Talabani ve Barzani'nin de desteğiyle elbette. Bir süredir basına verdiği demeçlerde Osman Öcalan'ın zaten bu role ciddi ciddi hazırlandığını belirtebiliriz. Son dönemlerde basına verdiği her demeçte PKK'ya alternatif, siyasi bir parti lideri gibi konuştuğu, öneriler sunduğu sanırım izleyenlerin dikkatinden de kaçmamıştır. Öcalan neredeyse her sözüne "PKK çözüm üretebilecek bir güç değil" diye başlıyor. Kandil ve Mahmur'dan gelen gruplar için de "göstermelik bir hareket" yorumunu yapıyor. Kardeş Öcalan'ın Kürt sorununun çözümü için önerileri de oldukça 'makul' denebilecek nitelikte.

Türkiye'nin yakın tarihindeki önemli dönemeçlerde PKK'nın değişmekte nasıl zorlandığını, ufacık bir eğimde kırılacak gibi olduğunu, bir türlü esnemediğini sanıyorum konuyu takip edenler gözlemleyebilmiştir. Solcu-laik PKK ve DTP çizgisine karşı silahlı mücadele geleneğinden gelen Osman Öcalan liderliğindeki muhafazakâr-milliyetçi bir siyasi çizgi, bölgede önemli bir destek bulabilir. Abi ve kardeş arasındaki rekabetin nasıl sonuçlanacağı bilinmez ama İmralı'nın siyasi mirasını tecrübesiz kardeşine, dolayısıyla Talabani'ye kaptırması o kadar da kolay değil.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barıştan dönüş yok

Kurtuluş Tayiz 03.11.2009

Mahmur ve Kandil'den gelen 34 kişi Türkiye sınırları içine adımlarını attıklarında geride sadece başka bir ülkeyi, Kuzey Irak'ı ya da Kürdistan'ı bırakmadılar. Arkalarında bıraktıkları 25 yıldır süren (düşük ve orta düzeyde) bir savaş ve Kürt sorunu için verilen silahlı mücadeleydi. Bu grubun Silopi'den Diyarbakır'a kadar adım adım bastığı topraklar da kuşkusuz Türkiye Cumhuriyeti topraklarıydı. Ama 25 yıl önce Kürtleri silahlara sarılmaya zorlayan 12 Eylül Cumhuriyeti değildi. Bazılarının "Demokratik Cumhuriyet", bazılarının da "2. Cumhuriyet" olarak niteledikleri yeni bir Türkiye idi. Habur Sınır Kapısı, bu anlamda zamanda yolculuk anlamını da taşıyordu.

Sözün kısası, 25 yıldır süren kanlı çatışmalara işte Habur'daki bu gelişmeyle bir 'çözüm modeli' bulundu. Bu model Kürt sorununu çözmeye yetmeyecek elbet ama bu sorunun çözümünü şiddetten arındırmayı sağlayabilecektir. Bu gelişme ne sadece AKP'ye ne de Öcalan ve PKK'ya bağlı olarak ortaya çıktı. 25 yıldır 30 binden fazla insanın canına mal olan bu kanlı cendereden kurtulmak isteyen halkın iradesine bağlamak daha yerinde olur.

Bunu şunun için belirtiyorum; tarih siyasilerin oyuncağı değildir. Geleceği, yarını istedikleri gibi, hayatın gerçeklerini gözardı ederek şekillendirme şansları fazla yoktur. "Barıştan dönüş yok" derken, anlatmak istediğim de bu. Yani halk Kürt sorununda şiddetin devreden çıkarılabileceğini gözleriyle gördü, buna şahit oldu. Kürtler, gençlerinin ve oğullarının onurlarıyla dönebileceklerini tecrübe etti. Türkler, dağdakilere makul bir dönüş yolu açıldığında 20 yaşındaki çocuklarının ölmeyebileceğini yaşadı. Bu tecrübeyi yaşayan Türkiye'ye yeni bir savaşı kimse anlatamaz. PKK, "Olmadı, devlet taleplerimizi karşılamadı, eve dönüş yok" diyerek Kürtleri dağda savaşmaya ikna edemez.

Kürtlerin bir bölümü, örgüte destek vermeyi ya da peşinden gitmeyi sürdürebilecektir. Ama bu destek asla içten bir destek olmayacaktır. Aynı şekilde hiçbir hükümet “terörle mücadele” adı altında PKK’ya karşı dağa taşta asker sürerek halktan destek bulamaz. Çünkü Türkler de Kürtler de barışın hayal değil gerçek olduğuna Habur’da tanıklık etti. İşte bu durum, Kürt sorununun son 25 yılı için yeni bir evre olma özelliğini taşıyor.

Kürt sorununda atılacak adımlar bundan sonra dağdakilerin eve dönüşünün gerisinde olamaz.

Daha ilerisi olur, ama bundan geriye düşmesi mümkün değildir. Ya da bunun gerisindeki açılımlar Kürt sorununun çözümü adına Türkiye’ye bir yarar da getirmez.

İnsanlar savaşı kolay kolay kabul etmez. Onlar sadece savaşa ikna edilir ve çoğu zamanda devletin ya da siyasi otoritenin gücüyle savaşa zorlanır.

Kürtler de Türkler de barış istiyor. Dünya da barış istiyor. Ortadoğu da barış istiyor.

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu’nun Erbil ziyaretini de bu açıdan görmek gerekiyor. Mesud Barzani, tarihte ilk defa Kürtler adına kazanılan bir devletçiği PKK’ya feda etmez.

Türkiye, o devletçiğin teminatını verdiğinde Barzani de direnemez. Yani PKK’ya karşı güçlü bir blok kurulmuş olacak. Savaşta ısrar ederse PKK daha fazla tecrit edilecek belki de daha fazla marjinalleşecek. Belki hiçbir zaman örgütün tasfiyesi mümkün olmayacak. Tabii burada daha önemli olan Kürtler adına özgürlük mücadelesine soyunan bir hareketin Kürtler için barış ve refahın yolunu açacak adımları zaten kimse dayatmadan atabilmesidir. PKK özgürlük yerine iktidar peşinde koşarsa Kürtler için milliyetçi bir kör dövüşten başka bir gelişme sağlayamaz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurtlar Vadisi: GDO

Kurtuluş Tayiz 07.11.2009

Bu sütunda, demokrat *Taraf* okurlardan gelebilecek eleştirileri de göze alarak, iki defa Kurtlar Vadisi dizisine destek veren yazı yazdım. Bu yazılarda diziyi desteklememin nedenini şu şekilde açıklamıştım: Bu ve benzeri diziler, toplumu, sorgulayan bir toplum haline getiriyor. Bu dizilerin de katkısıyla insanlar, siyasi cinayetlerin ve entrikaların “arkasında bir bit yeniği” arıyor. Bu diziler insanların olaylara kuşkucu bir şekilde bakmasına yardımcı oluyor. Bizim gibi ülkelerde toplumların kuşkuculuğu iyidir. Bu sayede, etnik veya mezhepsel fay hatlarını harekete geçirerek, toplumsal çatışma çıkarmak isteyen Ergenekon tipi yapılanmaların işleri zorlaşıyor.

Ancak, Kurtlar Vadisi dizisine özellikle *Star TV*’ye geçtikten sonra bir haller oldu. Doğrusu şimdiye kadar bu yorumu yapmamak için kendimi çok tuttum. Erken bir yorum yapmak istemediğimden biraz bekledim. Dizinin yeni kanalında yayınlanmaya başlamasının ertesinde Şamil Tayyar’ın yazdığı “Kurtlar Vadisi Para” yazısındaki

diziye yönelik eleştirilerini de aceleci bulmuştum. Ancak geçen zaman içerisinde Tayyar'ın yanılmadığını gördüm. Dizinin oturmuş karakteri Davut Tataroğlu'nun "kötü medya patronu" imajını yok etmek için senaryoda her türlü numara çevrilmiş. Tataroğlu iyi bir adam olarak yansıtılmıyor ama medya patronu vurgusu neredeyse yok olmuş durumda. Artık Tataroğlu'nun gazetelerinden söz edilmiyor, onun gazeteleri ekranlarda gösterilmiyor.

Belli ki "dizi ekibi *Star TV*'ye geçtikten sonra, dizideki kötü medya patronu Tataroğlu'nu temize çıkarmak istiyor" eleştirilerinden de sakınmak için Tataroğlu'nu doğrudan temize çıkarmıyor. O'nu Gladio'nun adamı olarak gösteriyor ama onun medya patronu olduğuna hiç vurgu yapılmıyor. Öyle ki diziyi *Star TV*'den itibaren izlemeye başlayan bir seyircinin Tataroğlu'nun medya patronu olduğunu anlaması neredeyse imkânsız. Aksini ispat etmek için yaptıkları açıklamalarda Tayyar'ı topa tutan dizi yapımcılarının argümanları hiç de ikna edici değil.

Buraya kadar olanlar bir nebze kestirilebilir durum. Ancak dizideki asıl sürpriz *Taraf*'a yapılan saldırı. Dizide *Taraf* Polat'ın baş düşmanı İskender ile ortak çalışmaya başlayan ve rakibi Tataroğlu'nu bitirmek için İskender'den gelen belgeleri yayımlayan Turan Bey'in gazetesi gibi gösteriliyor. Bunu sağlamak için de *Taraf*'ın *NTV*'den özür dilediği "Kayıtlar Yanlış" manşeti seyircinin gözüne sokacak şekilde ekrana yansıtılıyor.

Bu senaryoya göre Turan Bey'in gazetesi Görüş (*Taraf*) İskender'in ortalığı karıştırıp ülkeyi kan gölüne çevirmek için başlattığı yeni savaşta belge yayımlayarak İskender'e yardım ediyor. Bir sahnede İskender, Turan Bey'e şöyle diyor: "Türkiye'yi anarşiye boğacağım. Elimdeki belgeleri senin gazeten küçük küçük yayımlamaya başlayacak. Tataroğlu, suikast işine beni karıştırıyor. Sen yarın 'Vurulmadan önce Başbakan'la en son kim görüştü ve Başbakan'dan ne istedi' diye bir manşet at."

Tabii ki o "manşet" *Taraf*'ın "Kayıtlar Yanlış" manşetiyle çıktığı günkü gazeteye yerleştirilmiş. Böylece bir yandan Tataroğlu aslında İskender ve Turan Bey tarafından kötülen medya patronu imajı veriliyor (Şamil Tayyar'ın dediği gibi dizinin *Star TV*'ye geçmesinden sonra asli görevi bu olsa gerek) bir yandan da *Taraf*'a mide boşluğundan bir yumruk sallanıyor.

En azından son bölümde iyice ortaya çıkan manzara şu: Kurtlar Vadisi ekibi *Taraf*'ın çeteler, Ergenekon, cunta ve tabii ki derin yapılarla olan mücadelesinden fevkalade rahatsız olmuş. *Taraf* gibi bir gazeteyi bile ülkeyi "anarşiye boğmak" isteyen İskender'in hizmetinde bir gazete olarak yansıtmak istiyorlar.

Kurtlar Vadisi için şimdiye kadar destek yazıları yazmış biri olarak, geldikleri noktayı belirtmek zorundayım: misyonlarına, duruşlarına ve seyircilerine kalleşlik. Hem de, yapımcıların muhafazakâr duruşları ve geniş muhafazakâr izleyici kitlesine rağmen yeni misyonları bu memlekette demokrasiyi savunan *Taraf*'ı arkadan vurmak olsa gerek.

Taraf'ı hem de seyircinin gözünün içine sokarcasına çetenin gazetesi gibi lanse etmek bir tesadüf eseri olamayacağına göre dizi yapımcılarına bir haller olmuş olmalı. Kime ve neye hizmet ettiklerini çok anlamış değilim ama *Taraf*'a saldırmak için mahcup ve sinsi bir yöntem kullanmak en azından dizinin kişiliği ve duruşuna uymuyor. *Taraf*'ı çok destekleyen ve aynı zamanda Kurtlar Vadisi dizisini de izleyen muhafazakâr izleyiciyi kaçırmamak için, sinsi bir yöntem benimsemişler.

Ama benim anlamadığım dizi ekibini, kendi değerlerine ters düşerek ve geniş izleyici kitlesini kaybetme riskini bile göze alarak, böylesi bir saldırı yapmaya yönlendiren dürtü ne? Bu noktada Şamil Tayyar'ın "para"

argümanına katılmıyorum. Başka bir itkisel durum olmalı... Bu memleketin kayıtsız ve koşulsuz çetelerle savaşı belki de tek gazetesini, bu memlekette barış isteyen en önemli gazeteyi, *Taraf*ı, anarşi planlarına yardım eden gazete gibi göstermek için hin yöntemler kullanmak nasıl açıklanabilir?

Bu haliyle Kurtlar Vadisi Pusu, Genetiği Değiştirilmiş Organizma gibi...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan'a verilmeyen Taraf'ta neler yazıyordu

Kurtuluş Tayiz 07.11.2009

İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu Eğitim Kurulu Başkanlığı'nın Abdullah Öcalan'a verilmesini "sakıncalı" bulduğu gazetelerden birinin *Taraf* olduğunu *Milliyet*'ten Namık Durukan yazdı. *Günlük* ile *Birgün* de verilmeyen gazeteler arasında. Kurulun yasak gerekçeleri arasında "Türk ve Kürt halkları arasında infiale sebep olabilecek yazıların bulunması" ve "terör örgütü propagandasının yapılması" gibi bir dizi zırva var.

Ben, Öcalan'a verilmeyen 15 Haziran 2009 tarihli *Taraf*ı merak edip baktım. O günkü *Taraf*, "DTP'den Kandil'e durum raporu" manşetiyle çıkmış. Bu haberin *Taraf*'a geliş hikâyesi de çok ilginçti. Öcalan'ın avukatlarına sordum. O tarihten önce de, sonra da *Taraf*'ın İmralı'ya götürüldüğünü ve yasakla karşılanmadığını öğrendim.

Peki, *Taraf*'ın manşeti neyi anlatıyordu?

Haber, 14 nisan'da Diyarbakır'da KCK soruşturması kapsamında gözaltına alınan 52 kişiden biri olan, DTP Genel Başkan Yardımcısı Kamuran Yüksek'in bilgisayarından çıkan, Kandil'e yazılmış notta bir detayla ilgiliydi. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hazırladığı KCK iddianamesine de yer verdiği bu notta DTP'li Kamuran Yüksek, PKK yöneticilerinden Duran Kalkan ile Cemil Bayık'a "devlet içinde temas kurulan bir ekipten" haber veriyordu. Temas kurulan ekiple Öcalan'ın "infaz şartları"nın görüşüldüğünün belirtildiği notta şöyle deniyor: "Adadaki konusunda temasta olduğumuz ekip beklediğimiz açılımı yapabilecek konumda olmadıklarını, tecrit koşullarını sürekli olmasa da parça parça yapabilecek konumda olduklarını söylediler. Ancak psikolojik baskıyı en üst düzeyde tuttuklarını söylediler, hava harekâtlarının devam edeceğini, kara harekâtının planlandığını, yakın bir süre sonra yapılma ihtimalinin olduğunu iletmemizi istediler."

Aynı raporda örgütün önemli isimlerinden Sabri Ok'un "etkinliğini arttırmak için harekete geçtiği" şöyle anlatılıyor: "Avrupa'daki kanalları vasıtasıyla İşkenceyi Önleme Komitesi'ni tekrar Türkiye'ye gönderip Öcalan'ın var olan güvenini yenilemeye çalışacağı duyumunu aldık."

Raporda ayrıca Diyarbakır'daki Final Dershanesi önünde 3 Ocak 2008'de gerçekleştirilen bombalı saldırının PKK tarafından üstlenilmesinin de yanlış olduğu belirtiliyor.

15 Haziran 2009 tarihli *Taraf*'ta, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hazırladığı iddianamede yer alan bu rapor tamamen tırnak içinde, yani alıntı olarak verilmiş, yoruma kaçılmamıştı.

Şimdi İmralı Eğitim Kurulu'nun yasak gerekçeleri arasında saydığı hususlara (zıvalamalara demekten özellikle kaçınıyorum) dikkat çekmek istiyorum. "Terör örgütü propagandası yapıldığını", "Kürt ve Türk halklarını infiale sebep olacak yazılara yer verildiğini" savunan Kurulun, aslında yıllardır tanıdık bir zihniyeti, baskıcı ve yasak bürokratik bir zihniyeti yansıttığını düşünebiliriz. Ama söz konusu olan İmralı ve Öcalan olduğunda bundan daha da fazlasının ve ötesinin olması gerektiğini düşünüyorum. Komplo teorilerine başvurmadan, sadece 15 Haziran 2009 tarihli *Taraf*'ın Öcalan'a bilhassa verilmediğine inanmakla yetiniyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Azrail Deresi'ni biliyor musunuz

Kurtuluş Tayiz 10.11.2009

Bu isme bir kaç gün önce, Kayseri Jandarma Alay Komutanı Albay Cemal Temizöz'ün Şırnak Cizre'de 1993-95 yılları arasında işlenen faili meçhul cinayetlerle ilgili olarak yargılandığı davanın duruşma tutanaklarını okurken rastladım.

Cudi dağıının eteklerinde kurulan Holan Köyü'nün yakınından geçen bir derenin adı. Bu derenin 'Azrail' adını nasıl aldığını veya bu adı almayı hak edecek ne yaptığını bilemiyorum.

Ama 1993-95 yılları arasında Şırnak, Silopi ve Cizrelilerin faili meçhule kurban gittiğini düşündükleri yakınlarını umutsuzca bu derede aradıklarını, 'şanslı' olanların ölülerini burada bulduklarını öğrendim. Dört gün önce Albay Cemal Temizöz'ün, teşhis için mahkemede karşısına dikilen Leyla Gasyak'ın anlattığı hikâye, 1991-1997 yılları arasında JİTEM ve Ergenekon adını verdiğimiz yapının Güneydoğu'da uyguladığı vahşet hakkında iyi bir fikir verebilir.

Bu ve benzer hikâyelerden habersiz Türkiye'nin, ne silahlanan Kürtleri ne de demokratik açılım sürecinin gerekliliğini algılayabilmesi mümkün zaten.

Leyla Gasyak, eşi Süleyman Gasyak ve kuzeni Ömer'in cesetlerini 8 Mart 1994'te Azrail Deresi'nde bulmuştu. Gasyak, mahkemede o günü, işte şöyle anlattı: "Kocam kaçırıldıktan bir gün sonra telefon geldi. Kocamın Holan köyü tarafına götürüldüğünü söylediler. Bunun üzerine yola çıktım. Yaya olarak yürüdüm. Holan köyünü geçtikten sonra bir çiftlik gördüm. Abdulhakim Güven ve Bedran oradaydı (PKK itirafçıları). Bana yolumu değiştirmemi söylediler. Bunun üzerine yolumu değiştiriyormuş gibi yapıp Azrail Deresi'ne yöneldim. Yağmur yağıyordu. Yolda lastik izlerini fark ettim. Yaklaşık 15 dakika sonra izler bitti. Tam orada bir yükselti gördüm. Üzerine taşlar konmuştu. Hemen ellerimle kazmaya başladım. İlk önce kuzenimin cesediyle karşılaştım. Biraz daha kazınca eşimi gördüm. Başka cesetler de olabilir korkusuyla ağlayarak geri döndüm. (eliyle işaret ederek) Eşim Albay Cemal Temizöz'ün talimatıyla, itirafçı Abdulhakim Güven ve Adem Yakın (Bedran) tarafından öldürüldü." (08 Kasım 2009, *Zaman*)

Katillerin Azrail Deresi'ni neden seçtikleri sorusuna bir yanıt bulamayınca, Leyla Gasyak'ın avukatı Tahir Elçi'yi

arayıp ona soruyorum, "neden Azrail Deresi" diye. Tahir Elçi: "Tam adını bilemiyorum ama orada Cizrelilerin Botaş Karakolu dediği bir karakol var, Bozalan Köyü'nün dibinde. Azrail Deresi'ne çok yakın. Bu karakol tarafından gözaltına alındıktan sonra, Leyla Gasyak'ın da ifade ettiği gibi işkence gördükten sonra bu derede infaz ediliyorlardı."

Elçi, Şırnak, Silopi, Cizre, İdil ve çevre köylerde faili meçhul cinayete kurban gidenlerin Botaş kuyularına atıldığına dair yaygın bir kanaat olduğunu belirttikten sonra, Azrail Deresi'nin de bölgede yakınlarını kaybedenlerin uğradığı ikinci bir adres olduğunu ekledi.

Albay Cemal Temizöz'e takılıyor aklım. Genelkurmay Başkanlığı hâlâ Temizöz'ün arkasında. Genelkurmay'ın ordu ve personeli hakkında yazılan, söylenen her söz için "asimetrik savaş", "TSK yıpratılmak isteniyor" suçlaması yaptığını düşündükçe kafam daha da çok karışıyor.

Albay Cemal Temizöz'ü açığa almayan Genelkurmay ve TSK mı orduyu yıpratıyor yoksa yetkisi ve görevi dondurulmuş bir personelin hâkim karşısına çıkması mı, anlam veremiyorum.

Ama, Genelkurmay, Albay Temizöz'ü kendisinin açığa alamayacağını net olarak geçen hafta açıklayıp topu Jandarma personelinin açığa alma yetkisi olan İçişleri Bakanlığı'na attı.

Asker alamayacağını açık ve aleni olarak ilan etmiş durumda. Peki, ya İçişleri Bakanı? Genelkurmay'ın açıklamalarına bakılırsa alma yetkisi İçişleri Bakanı'nda.

Askeri gördük alamadı, şimdi sıra siyasetçide.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Makyaj değişikliğine gelişme denemez'

Kurtuluş Tayiz 17.11.2009

DTP Diyarbakır Milletvekili Aysel Tuğluk, hafta sonunda *Radikal İki*'de yayımlanan yazısında demokratik açılım süreciyle ilgili görüşlerini "Makyaj değişikliğine gelişme denemez" sözleriyle özetlemiş. DTP'li birçok milletvekili ve siyasetçinin de Tuğluk gibi düşündüğünü varsayarsak, konunun önemi daha net anlaşılır. Çünkü, Kürt sorununda DTP'siz çözüm ne kadar mümkünse iktidar partisi AKP'siz çözüm de o kadar mümkündür. En azından mevcut koşullar için geçerli olan bu.

Herhangi bir siyasi parti gibi DTP'nin de demokratik açılım sürecinde AKP'ye angaje olmasını beklemek, iktidar partisinin yedeğine düşmesini hoş görmek elbette akıllıca değil. İktidar partisinin DTP'nin eleştirilerine, hatta sert muhalefetine mutlaka ihtiyacı vardır. Ancak Tuğluk'un "aklın ve sağlıklı bir gelecek kurmanın yolu" diyerek açılıma karşı Kürtlere önerdiği tutuma bir bakalım: "'Güzel şeyler de oluyor', 'Dünden bugüne çok önemli gelişmeler de katettik' deniyor. Bu iki cümleye itiraz edecek olanın vay haline! Ancak her iki cümleye de 'hayır!' demek sadece mantığın değil, sağlıklı bir gelecek kurmanın da tek yoludur."

Aklın ve sağlıklı bir geleceğin yolu gerçekten AKP'nin söz konusu açılım politikalarına ve onu destekleyen anlayışa karşı tümünden savaş açmak mıdır? CHP ve MHP'nin böyle bir yöntemden yarar umdukları ortada. Peki, bu tutum Kürtlerin yararına mı? Değil galiba. Şöyle ki; TBMM Genel Kurulu'nda Kürt sorununun 'Dersim modeli' bir yöntemle çözülmesini öneren anamuhalefet partisine karşı (MHP'nin önerilerini söz konusu bile etmiyorum) direnen, buna karşı çıkan bir başbakan ile hükümet olmasaydı ne yapabilirdik, ancak "direnirdik" demekten başka; MHP ve CHP'li liderlerin yüzlerine karşı (yıllarca DTP'nin de seslendirdiği) "Şehitler gelsin de biraz daha fazla bağıralım diye bekleyenler var" demese, katliamcı bir zihniyeti dillendiren Onur Öymen'in üzerine bu kadar gidilebilir miydi acaba...

Aysel Tuğluk'un yazısına dönelim. Tuğluk, Cumhuriyet'in kuruluşundan günümüze kadarki süreçte –Kürt sorununu kastederek- gelişme olup olmadığını şöyle sorguluyor: "İki soru sormak gerekiyor: 86 yıldır süren olağanüstü hal değişti mi? Ve olağanüstü hale karar veren memurlar konseyinde bir değişiklik var mı? Eğer buna da hayır denecekse makyaj değişikliğine gelişme denemez."

Kürt sorununun çözülmediği, silahların ve çatışmaların tümüyle son bulmadığı ortada. Ama son yedi yılda ve özellikle son bir yılda Türkiye'nin kat ettiği mesafeyi "makyaj değişikliğinden ibaret" görmek, "Kürtler adına" ne kadar doğru bir politik tutum olabilir ki. Hiçbir şey değişmedi mi? Kürtler eski Kürtler mi? Türkiye eski Türkiye mi?

1990'lar Türkiye'si'ni, Diyarbakır'ı, Batman'ı hatırlıyorum. Sokakta başlarına kurşun sıkılarak öldürülen 10 binden fazla faili meçhul cinayet haber konusu bile olmadı. Boşaltılan köyler, işkencehaneye dönen karakolları bir tarafa bırakalım; Kürtler, solcular, Aleviler, dindarlar, demokratlar ve aydınlar sokağa rahatça çıkabilirler miydi ki?

Değişti, değişiyor Türkiye. Bunda Kürtlerin ne kadar büyük bedeller verdiğini, acılar çektiğini kimse inkâr edemez. Ancak "Makyaj değişikliğine gelişme denmez" tesbitiyle sadece AKP eleştirisi yapılmıyor, öyle olsaydı elbetteki eyvallah... Ama fazlası var; Kürtleri açılım sürecinin karşısında bütünüyle ve kesinlikle tavır almaya çağırıyor. Kuşkusuz milletin temsilcisi olarak bu çağırımı yapmakta özgürdür ama buna hakkının olup olmadığı oldukça tartışmalı. Kürtlerin sorunları, hakları ve hukukları Meclis'te bir çözüme kavuşturulamayacaksa, DTP bunun için yoksa, geriye kanlı savaş meydanlarından başka ne kalır ki? Kürtler mi bundan yana... Bir siyasetçi bundan başka fikir üretemiyorsa niye vardır ki?

Bence kulaklarınızı her şeye kapatıp Türkiye'yi dinleyin; sistemin nasıl çatırdadığını duyuyor musunuz? O sesler, 86 yıllık Cumhuriyet'in fay hatlarındaki kırılmaların çıkardığı gürültü. Açılım süreciyle birlikte o faylar harekete geçti, depreme dönüştü. Etraftan, komşudan gelen gürültünün o sesleri bastırmasına izin vermeyin.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı esrarını yitiriyor

1999'dan beri İmralı adasında tek başına tutulan Öcalan, artık yalnız değil. Beş mahkûmun sevk edilmesiyle birlikte İmralı'da artık yeni bir dönem başladı. Geç olmasına rağmen, olumlu bir gelişme. Böylece adanın üzerindeki esrar perdesi de ortadan kalkmış olacak. Normal bir cezaevi görüntüsü kazanan İmralı için türlü türlü senaryolar yazılamayacak, efsaneler üretilmeyecek.

İmralı'daki yeni durum şimdiden bazılarının keyfini kaçırmış görünüyor. "Apo yalnız kalmasın diye beş milyon dolara özel tesisler yaptılar, arkadaş gönderdiler" diyenlere kulak asmayın. Onların dertleri Öcalan'ın ne yalnızlığı, ne çokluğu. Amaçları hükümete giydirmek. *Taraf*'ta her gün bir yenisini okuyorsunuz, eylem planlarının. Kürtleri Türklere, Alevileri Sünnilere, dindarları laiklere karşı yıllarca kırdırıp o ünlü köşelerinde olup biteni bir tiyatro oyunu gibi seyrettiler.

İmralı'daki değişiklikten keyfi kaçanların gösterdikleri tepkinin altında bir başka gerçek daha yatıyor. O da, önemli bir 'gerginlik odağı'nın normal bir cezaevi statüsüyle asker içindeki bazı kliklerin etki sahasından çıkarılmış olmasıdır. Nasıl yani, demeyin. İmralı'yı yıllarca kontrol eden paşaların daha sonra nasıl Ergenekoncu çıktığını, Öcalan'la görüştüklerini ve 1999'dan sonra altı yıl boyunca susan silahların tekrar konuşurulması için nasıl kışkırtıcılık yaptıklarını hep birlikte okuduk, gördük.

Şunu kabul etmeliyiz ki İmralı, önemli bir "gerginlik odağı". Türkiye'nin zayıf karnı. Hatırlayın, daha beş yıl önce "Öcalan zehirleniyor" iddiaları üzerine Kürtler ayağa kaldırılmıştı. Bunun nasıl bir psikolojik harekât operasyonu olduğunu umarım yakında tüm ayrıntılarıyla öğrenebiliriz. Demem o ki, İmralı üzerinden dağa ve sokağa ayar vermek hevesine kapılanlar, bu 'gerginlik alanı'nı bundan sonra istedikleri gibi kullanamayacaklar. Artık bunun da sonuna gelindi. Öcalan'ın birden fazla kişinin kaldığı bir cezaevine nakledilmesi gayet önemli bir adım olmuştur.

Kürt siyasetçiler içindeki bir grup da yıllarca İmralı'yı 'gerginlik üretme' merkezi olarak gördü. Siyasi istismarcılık ne Türklere ne de Kürtlere has bir özellik. Dünyanın her tarafında aynı rantçılık, aynı kurnazlık. Kürtlerin Öcalan'a beslediği sempati ortada. Ama bu Kürt siyasetçiler için 'hassasiyet'ten öte 'rant kapısı'. "Öcalan'a kötü muamele yapılıyor, hakaret ediliyor, hücreye atılıyor" propagandasıyla Güneydoğu'da sokaklar ve dağ daha rahat kontrol edildi. Şimdi, Öcalan'ın nakledildiği yerin 'daha kötü' olduğu propagandasıyla gerginlik üretmeye çalışıyorlar. Amaç, AKP'yi sıkıştırmak. Kürtleri AKP'ye karşı kışkırtmanın Kürt siyasetçilere neler kazandıracağını henüz tam anlamış değilim. İster DTP ve AKP arasında Güneydoğu'daki siyasi rekabet deyin, isterseniz başka bir şey... Bunlar pek ikna edici değil.

İmralı'daki yeni sistemin dört dörtlük olduğunu elbet savunmuyorum. Varsa eksiklikleri zamanla ortaya çıkacak. Tesbit edilen eksikliklerin hepsi de giderilmeli. Ayrıca, yıllardır TV izleyemeyen, telefonla konuşma hakkı olmayan, birinci dereceden akrabaları dışında kimseyle görüşemeyen Öcalan'a uygulanan bu tecride son verilmeli. Böylece İmralı adası üzerinden Türkiye gündemine taşırılmak istenen gerginliklerin de önüne geçilmiş olur. Adalet Bakanlığı'nın bu konuya siyasi hassasiyetlerden çok, hukuki gerekçelerle yaklaşması Türkiye'nin hayrına olur.

İlk taş İzmir'den

Kurtuluş Tayiz 24.11.2009

DTP lideri Ahmet Türk'ün konvoyunun taşlanması sırasında ellerinde Türk bayrağıyla sokağa dökülen, taşlı sopalı gençlerin kameralara yansıyan görüntüleri bana Mersin'i hatırlattı. 21 Mart 2005'teki Nevroz olaylarında yaşları 12 ve 14 olan gösterici iki çocuğun Türk bayrağını yerlerde sürükleyerek yakma girişimleri, Mersinlileri çileden çıkarmıştı. Tepkiler o kadar ileri boyuta varmıştı ki, dönemin Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök, Kürtleri "sözde vatandaş" ilan etmişti. Mersinliler tepkilerini "Bayrak Mitingi"yle ortaya koymuştu. On binlerce kişinin katıldığı gösteride kent Türk bayraklarıyla donanmıştı. Medyanın kışkırtıcı yayınlarıyla bu hava, Mersin'in de sınırlarını aşmış, batıdaki birçok kentte Kürtleri sindirme hareketlerine dönüşmüştü.

Çok sonra elbette, Ergenekon soruşturması, Mersin'de yaşananların bir kurgu olduğunu ortaya çıkaracaktı. Gizli Tanık 17'nin Ergenekon savcılarına bu olayla ilgili verdiği ifadeler oldukça çarpıcıydı. Gizli Tanık 17'nin iddiasına göre Mersin Vatansever Kuvvetler Güç Birliği üyesi ve tutuklu Ergenekon sanığı A.K, iki çocuğa bayrağı veren ve yakmalarını isteyen kişiydi. Ergenekon savcılarının talebi üzerine Mersin Emniyet Müdürlüğü, iddiayla ilgili hazırladığı raporda, Gizli Tanık 17'nin ifadelerini doğrulamıştı.

Bayrak provokasyonu adeta küçük bir Türkiye olan Mersin'de etnik kutuplaşma, gerilim tırmandırılmıştı. Daha büyük bir kargaşanın provası mıydı bilinmez, ama Ergenekon soruşturmasıyla birlikte Mersin'deki bu etnik tansiyon da düşmeye başladı.

Önceki gün İzmir'de Ahmet Türk'ün konvoyu taşlanınca devletin resmî ajansı Anadolu Ajansı kadar soğukkanlı olamadım. AA, saldırıları, abonelerine "Terör örgütünün simgesi bez parçasını açan konvoydakilere vatandaşların tepkisi" olarak geçmişti.

Ancak, MHP İl Başkanı Müsavat Dervişoğlu'nun konuyla ilgili açıklamalarını okuyunca, İzmir'de yaşananların gazetelerde, televizyonlarda hep karşılaştığımız o malum "vatandaşın haklı tepkisi"nden daha fazla olduğunu düşündüm. Bakın Müsavat Dervişoğlu ne diyor: "İzmir içinde bu yaşananlar Türkiye'de bir fitili ateşlemek gibi gösterilmeye çalışılabilir. Buna alet olmayacağız. Buna izin vermeyeceğiz."

Dervişoğlu'nun sözlerini, "Türkiye'yi tutuşturacak fitili İzmir'den, biz ateşlemeyeceğiz" şeklinde okuyabiliriz. Yani, Milli Mücadele'yi başlatan o ünlü ilk kurşunu sıkın bu kent, İzmir, şimdi yine "aynı" role, Kürtlere karşı verilen/verilecek olan "milli mücadeleye" hazırlanıyor. Tarihî arka planıyla bu role daha uygun bir kent benim aklıma gelmiyor.

İzmir'de yaşanan olayları medyanın sunma biçimine dikkat çekmekte de yarar var. Adı lazım değil.

Medyamız, yine ağırlıklı olarak yaşananları "DTP konvoyunda kavga" ve "vatandaşın tepkisi" olarak sundu. Mersin'deki bayrak provokasyonu gibi, Hrant Dink suikastı, Rahip Santoro cinayeti ve Zirve Yayınevi katliamları da "münferit vaka"lar ve "milliyetçi tepki" olarak sunulmuştu. Çok geçmeden aslında bu olayların hiç de "vatandaşın tepkisi" şeklinde cereyan etmediği anlaşıldı.

DTP için de birkaç uyarı yapmakta fayda var. Kent merkezlerinde oluşturulan partili araç konvoylarının, klakson

ve örgüt bayraklarıyla etrafı tahrik ettiği gerçeğini artık kabul etmeliler. En sıradan, apolitik insanları bile rahatsız edecek bir gürültü ve görüntü sergileniyor o konvoylarla. Kürtler mazlum, tamam. Çok acı çekti, tamam. Çok haksızlığa uğradı, tamam. Her vatandaş gibi sevinir, gösteri yapar, gezebilir, bu da tamam. Ama bu ülke bir iç savaş geçirdi. On binlerce Türk ve Kürt öldü. Bunların acı hatıraları hâlâ ayakta. Kürtler, kendilerine saygı bekledikleri kadar saygı göstermesini de bilmeliler.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mahmur, barışa açılan kapı

Kurtuluş Tayiz 27.11.2009

Mahmur uzakta, sınırlarımızın dışında bir kamp. Hikâyesi 20 yıl öncesine kadar uzanıyor.

Resmî olarak kabul edilmese de, onlar bizim mülteci Kürtlerimiz. Çukurca, Uludere ve Şemdinli gibi sınır ilçelerinden Kuzey Irak'a geçmişler.

Kürt açılımıyla birlikte tekrar gündeme gelmelerinin, hayatımızı bu kadar meşgul etmelerinin elbet bir anlamı olmalı.

Unutmaya çalıştığımız yakın geçmişimizi; 40 binden fazla insanın ölümünü, işkence ve cezaevlerini, yakılan köyleri, sürülen hayatları, büyük bir iç savaşı hatırlatıyor, durduğu yerde. Orası utancımızı vuruyor yüzümüze. 25 yıllık bir savaşın utancı bu. İnsafsızlığın, istismarcılığın, kör bir dövüşün nelere mal olduğunu gösteriyor bizlere.

Savaşın acılarını dindirmeye, yaraları sarmaya karar veren Türkiye'nin işe buradan başlaması anlamlı. Mahmur'un doğru çözümü, Kürt sorununda barışın kapılarını sonuna kadar açabilir.

Dikkatli, sabırlı, hassas olunmazsa, acele edilirse açılım sürecine zarar da verebilir.

İçişleri Bakanı Beşir Atalay'ın, bayramdan sonra Mahmur'dan dönüşlerin başlayacağını açıklaması oldukça önemli. Ancak, o dönüşlerin nasıl olacağı sorusu da hâlâ merak konusu.

Bu konudaki merakımı Mahmur Kampı'nın sorumluluğunu üstlenen Birleşmiş Milletler (BM) Mülteciler Yüksek Komiserliği (MYK) Dış İlişkiler Sorumlusu Metin Çorabatır'a sordum.

Metin Çorabatır, Mahmurluların geri dönüşüyle ilgili ilk kapsamlı çalışmanın 2004'te başladığını belirtti. Çorabatır, BM, Türkiye ve Irak arasında 2004'te "Geri Dönüş Mutabakatı" adı verilen bir anlaşmanın yapıldığını ancak hayata geçirilemediğini söyledi. Çorabatır, aynı mutabakatın 2007'de yeniden raftan indirilmesine karşın, mesafe alınamadığını vurguladı. O mutabakatın özünün "gönüllü dönüş" olduğunu belirten Çorabatır, şu görüşte: "Biz Türk hükümetiyle diyalog içindeyiz. Bakanla görüşmelerimizde düzenli dönüşü öneriyoruz. Bizimle işbirliği yapılması gerektiğini belirtiyoruz. Henüz karar verilmemiş olabilir. Ümit ediyoruz ki Mahmur'un

boşaltılması, BM, Türkiye ve Irak arasında üçlü bir anlaşmayla gerçekleştirilir.”

Çorabatır, Türkiye’nin prensip olarak buna karşı çıkmadığını hatırlatıyor. Ancak Mahmur sorununun gündeme gelmesinin ardından yetkililere yaptıkları ortak çalışma teklifine de yanıt alamadıklarına dikkat çekiyor.

Mahmur’un boşaltılması sorununun Ankara-Erbil işbirliğiyle sürdürüldüğü anlaşıyor. İçişleri Bakanı Beşir Atalay’ın konuyla ilgili son açıklamaları da bunu gösteriyor: “Irak tarafı bunlar üzerinde biraz çalışma yaptı. Hatta Türkiye’ye gitmek isterler mi diye. Ne kadar gitmek ister diye. Onların yaş durumları, okul durumları, cinsiyet vs... Ama bunların içinde ne kadarı gelebilir? Henüz o konuda tam bilgi yok. Bir kısmı kalmak istiyor. Benim tahminim yüzde 50’nin üstünde bir kısmı gelir.”

Mahmur sorunu, sadece bir kampın boşaltılması sorunu değildir. Yakın tarihin utancından kurtulma sorunu da değildir. Mahmur sadece Mahmur değildir.

Mahmur, küçük bir Kürt sorunudur.

Çözümü de bunun için o kadar çok önem taşıyor. Mahmurluları evlerine gönüllü ve güven içinde döndürebilsek, barışın kapılarını da sonuna kadar aralamış oluruz. Silahların devreden çıkması, Kandil’in ovaya inmesi de Mahmur sorununun doğru çözümüne bire bir bağlıdır. Yapılacak hatalar, bir çuval inciri berbat edebilir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

O taşlar Başbakan’a

Kurtuluş Tayiz 01.12.2009

Hükümetin demokratik açılım politikalarıyla ilgili adımları atmaya başlamasıyla birlikte belirli ve belirsiz odaklardan ısrarla pompalanan ilginç bir teze dikkat çekmek istiyorum.

Bu iddiayı, birkaç cümlede özetlemek mümkün: “Açılım, ülkeyi Türk-Kürt çatışmasına, bölünmeye götürür, etnik savaş çıkar!”

Muhalefet partileri CHP ve MHP’nin liderleri de dahil basında pek çok önemli köşe yazarının ısrarla dillendirdiği bu görüşlerin, sokaktaki hareketlilikle örtüştüğünü, doğrulandığını savunabilirsiniz. İzmir’de Ahmet Türk’ün konvoyuna yapılan saldırı ile hemen ardından Çanakkale Bayramıç’ta Kürtlerin evlerinin taşlanmasıyla ortaya çıkan toplu gösterilere bakarak, “Görüyorsunuz işte, açılım süreci Türklerin tansiyonunu yükseltti” diyebilirsiniz.

İlk bakışta “mantıklı” görünse de sokaklarda olup bitenleri açıklamaya yetmiyor. Oldum olası, gayet “mantıklı” görünen, “maddi kanıtlarla desteklenen” bu tür tezlerle şüpheyle baktım. Sokağın hareketlenmesi bana başka bir şeyler anlatıyor. Ya da bana değil de aslında demokratik açılım sürecine karar veren, yürüten iradeye, yani Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a bir şeyler anlatmaya yönelik. Bunun adına genel olarak, “açılımdan vazgeç” baskısı diyebiliriz. Ayrıntıları ise şöyle özetlenebilir: “Sayın Başbakan, sizi uyarmıştık; açılım, Türk-Kürt savaşı çıkarır, ülkeyi bölünmeye götürür. Dinlemediniz, kulak asmadınız. Bakın görün işte açılım politikalarınızın gerdiği Türkler İzmir’de, Çanakkale’de Kürtlere, Kürtler de Türklere saldırıyor.”

Biraz daha geriye gidelim. Hükümetin demokratik açılımla ilgili politikalarını ilan ettiği, adımlarını attığı ilk günlere. Bazı araştırma şirketlerinin bazı medya grupları adına yaptığı anketler peşi sıra gündeme gelmişti. Hızla yapıldığı anlaşılan bu anketlerden ilki ağustosta açıklandı. Başbakan ve partisine de "Çok mantıklı" ve "ikna edici" geldiği muhakkak olan "Kürt açılımı" anketinin sonucuna göre "bugün seçim olsa AKP'nin yüzde 38,4'lük oyu 35,3'e gerilerdi" şeklinde çıkmıştı. Daha yolun başındaki AKP'yi "zararın neresinden dönülürse kârdır" diye düşündürecek sonuçlardı bunlar.

Açılım sürecinin en önemli virajı kuşkusuz Mahmur ve Kandil'den gelen 34 kişinin Habur'dan girişi sırasında ortaya çıkan görüntüler oldu. Benim "Birinci Habur Baskını" diye isimlendirdiğim, hükümete yönelik büyük bir "açılımdan vazgeç" baskısına dönüşen kampanyanın sonucunda, Başbakan Erdoğan, "Gerekirse sil baştan yaparız" açıklaması yapmak zorunda kalmıştı. Başbakan'ın bu "kararını" (bence kararsızlığı da içinde barındıran bir taktik açıklama) pekiştirecek ikinci adım da "Habur anketleri" oldu. Hem de "Başbakan'ın bile güvendiği" bir araştırma şirketi tarafından, Habur'daki görüntülerin ardından, kasım ayında yapılmıştı. Yine, aceleyle hazırlanan bu anketin sonuçları da bir o kadar çarpıcıydı: "Araştırma, demokratik açılım sürecinin AK Parti oylarından 7,2 puan götürdüğünü de ortaya koyuyor. Bugün seçim olsa AK Parti'nin oyları yüzde 32,2'ye düşerken, ağustosta bu rakam 39,4'tü. Aynı dönemde yüzde 19,3 olan CHP oyları yüzde 23,1'e çıkarken, MHP'nin oyları da üç ayda yüzde 12,7'den yüzde 18,4'e yükseldi. Aynı dönemde DTP oyları da yüzde 4,1'den yüzde 6,0'a yükseldi." (16 Kasım 2009, *Haberturk*)

Olmadı; ne Habur Sınır Kapısı'ndaki görüntüler, ne anketler Başbakan'ın bu açılım sürecini rafa kaldırmasını sağlamadığını çok geçmeden ortaya koydu. Hükümet, yeni tedbirlerle birlikte bu süreci yürüteceği mesajını verdi. Ve ardından sokaklar hareketlendi.

İzmir ve Çanakkale'de DTP ve Kürtlere yönelik saldırılar meydana geldi. Sokaklarda başgösteren bu olayların açılım sürecindeki kararlılığı, iradeyi hedeflediğini, onu açılımdan caydırmaya yöneldiğini fark etmemek mümkün değil. Başbakan'a ısrarla belirtilen şu: "Bakın DTP'yle olmaz, anket sonuçlarına göre DTP bile oy kazanıyor, siz kaybediyorsunuz, ne açılımı, DTP teröristlerle özdeşleşmiş durumda vb."

AKP'yi DTP'ye, DTP'yi AKP'ye karşı kışkırtarak, belki de varmak istedikleri hedef, açılım süreciyle birlikte susan silahları tekrar konuşurtmayı sağlamaktır, kim bilir...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

34. erin sorusu 16 yıldır yanıtız

Kurtuluş Tayiz 04.12.2009

AKP Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik, 1993 baharında Bingöl'de şehit edilen 33 erle ilgili olayın karanlıkta kaldığını belirtip Ergenekon şüphesini dile getirince dönemin Jandarma Asayiş Bölge Komutanı emekli Orgeneral Necati Özgen'den tepki gelmişti. Fikret Bila'ya konuşan Necati Özgen, salı günkü *Milliyet*'in manşetinden "33 eri bana sorsunlar" sözleriyle Hüseyin Çelik'e çıkıştı.

33 erin şehit edildiği olayla ilgili yanıtlanmayan onlarca sorudan sanırım en anlamlısını, bu olayda vücuduna yedi kurşun isabet eden ve tekerlekli sandalyeye mahkûm olan Gazi Erdal Özdemir 16 yıl önce sormuştu. Hem de bizzat Necati Özgen'e, şu sözlerle: "Değerli komutanım, 33 askerimizin şehit edildiği dönemde siz de Jandarma Asayiş Kolordu Komutanı'ydınız. Askerlerimizin niçin silahsız, korumasız olarak dağıtımları yapıldı?"

Taraf, Gazi Erdal Özdemir'in bu sorusunu geçen yıl (30 Kasım 2008'de), "34. er soruyor" manşetiyle gündeme getirmişti. Erdal Özdemir ile Denizli'de kaldığı köyde görüşmüştüm. Tekerli sandalyede yaşıyordu ama hayat doluydu. Üç yaşındaki oğlu Vatan'ı yanından ayırmıyordu. Akülü arabasıyla gezdiği köyün neşe kaynağıydı. Sohbet o güne, 33 erin şehit edildiği güne gelip takıldığında "Biz neyin kurbanı olduk, çözemedim" diye iç geçiriyordu. Böyle bir soruyu yöneltmenin bir gazi için bile ne kadar cesaret gerektirdiğini o an fark etmiştim. Şüphelerini dile getirmeye kalktığında tehdit telefonları aldığını söylemişti.

Necati Özgen'in "33 eri bana sorun" haberini okuyunca, bu sözlerin (ancak bizim komutanlara yaraşır bir üslupla) efelenmekten öte bir anlam taşımadığını biliyordum. Ortada cevap bekleyen o kadar çok soru vardı ki... Bu sorulardan tek bir tanesi bile sorulmayınca, Necati Özgen de 'manşetten', 'paşa paşa' konuşmuş, sonunu ise "ihmalî olanlar yargılandı" diyerek bağlamıştı. 33 er olayında sekiz asker hakkında soruşturma başlatılmış, bir ila bir buçuk yıl arasında hapis cezalarına çarptırılan sanıklara verilen ceza, Askerî Yargıtay'ca bozulmuş, sanıklar hapis yatmaktan kurtulmuştu. Geriye soruşturma sürecinde ortaya çıkan ve hâlâ yanıtlanmayan çok vahim sorular kaldı.

Soruların başında Gazi Erdal Özdemir'in hâlâ cevabını beklediği o soru geliyordu: "Bizi neden silahsız ve korumasız gönderdiniz komutanım?" Sorular bununla da bitmiyordu elbet. Elazığ 8. Kolordu Askerî Mahkemesi Savcısı Binbaşı İnyet Taş'ın hazırladığı iddianamede vahim iddialar bulunuyordu. Savcı Taş 33 erin şehit edildiği PKK eylemi için "Böyle bir olayın yaşanacağını herkes biliyor" tesbitini yapmıştı. Savcı Taş'ın iddianamede yer verdiği kritik tesbitler, 30 Kasım 2008'deki *Tarafa* şöyle gündeme gelmişti: "Böyle bir olayın yaşanacağını herkes biliyor. Olayın meydana geldiği karayolunun güvenliğinin sağlanmasından sorumlu bulunan Bingöl İl Merkez Jandarma Komutanı Jandarma Yüzbaşı Nevzat Yıldız'ın da tesbit edilen beyanlarında, Kuruca-Bingöl karayolunda kendileri tarafından alınan tedbirlerin yeterli olmadığını bildiği, hatta 150 kişilik bir terörist grubunun iki minibüsteki erlerin indirildiği Diztepe mevkiinin çok yakınında bulunan Gökçekanat ve Çevrimpınar köyüne geldiklerini bildiği, bu durumu 21 Mayıs 1993 tarih ve İSTH: 350-54-93/3396 sayılı yazı ve ekindeki haber bildirme formuyla şöyle bildirmiştir: '20 Mayıs 1993 günü saat 21 sıralarında 60 kişilik bir PKK grubunun Bingöl İl Merkez Jandarma Bölük Komutanlığı'na bağlı Kırkağıl köyüne geldiklerini, burada kısa bir propaganda yaptıktan sonra Gökçekanat köyü Manço deresi mevki istikametine gittiklerini, duyumun kaynağının güvenilir ve haberin doğru olduğu anlaşılmıştır."

İddianamede, olaydan bir gün önceki istihbarat bilgisine dikkat çekilmişti: "130 kişilik PKK'lı bir grubun yolun kesildiği yere 1-7 kilometre mesafede oldukları ve yol kesmeyi planladıkları bilgisine rağmen Malatya İl Jandarma Komutanlığı'ndan 24 Mayıs 1993 günü, 16 araçla 582 jandarma erinin Bingöl'e konvoy meydana getirilmeden, eskort olmaksızın ve her aracın içerisine silahlı askerler bindirilmeksizin sevkياتın yapıldığı görülmüştür."

"33 eri bana sorun" diyen Necati Özgen'in, bu konuda sorulan soruları havada bıraktığını 16 yıl önceki başka bir olaydan daha biliyoruz. *Radikal* gazetesinden Murat Yetkin, 1 şubat tarihli "33 er olayının Ergenekon'la

ilgisi" başlıklı yazısında bir subayın sunduğu brifingde yaşananları şöyle aktarmıştı: "Asker taşıyan otobüs Bingöl'den Elazığ'a doğru yola çıkmıştı. Zırhlı muharebe araçları ona eşlik ediyordu. İl sınırına gelince, Elazığ'a bağlı zırhlı araçlar korumayı alacaktı. Birleşme noktasına bir süre kala bir ilden gelen zırhlı araç dönüyor, diğer ilden gelen aracın otobüsü teslim alması da belli bir süre alıyordu. Tam il sınırında otobüs kısa bir süre korumasız kalıyordu. İşte saldırı tam il sınırında, otobüsün korumasız kaldığı o kısa sürede yapılmıştı. Ortada akla sığmayan, ikna edici olmayan bir şeyler vardı. Arka sıralardaydım. 'Orada boşluk olduğunu nasıl biliyorlardı' diye bir soru sordum. Sunumu yapan subay duymazlıktan geldi, 'Arz ederim komutanım' diye brifingin sona erdiğini duyurdu. Soruma yanıt alamamıştım. Yanında durduğum radyatörün borusuna tutunup üzerine çıktım. 'Affedersiniz, soruma yanıt alamadım' diye yüksek sesle kendimi gösterdim. Subay 'Soru yok' dedi. Erdal İnönü rahatsız oldu, Orgeneral Güreş'e döndü, 'Soru sorulmayacak mı' diye sordu.

Güreş arkaya döndü 'Kim soruyu soran?' dedi. El kaldırdım, 'Orada boşluk olduğunu nasıl biliyorlardı? İstihbarat hatası mı, güvenlik hatası mı var' diye sorumu yineledim.

Güreş, subaya döndü, 'Cevap ver bakalım' dedi.

İkna edici bir cevap yoktu. Güreş sinirlendi. Kalktı, Korgeneral Özgen'in kolunu tuttu, ikisi birlikte koridorun sonundaki bir odaya kapandılar."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Milliyetçiliğin kanlı yolu

Kurtuluş Tayiz 08.12.2009

Sokaklarda son bir haftadır olup bitenlere bakıldığında "açılımın sonuna mı gelindi" diye düşünmeden edemiyor insan.

Olaylar, Filistin'de rastladığımız intifada görüntülerini hatırlatıyor. Önde, o bitmez-tükenmez enerjileriyle çocuklar yer alıyor. Sonra onların abileri. Sanki yabancı bir devleti taşıyor, yakıp-yıkıyorlar.

Bunlara ölüm haberleri ile kitlesel gözüktü ve tutuklamalar da eklenince devletle Kürtler arasındaki uçurum gittikçe derinleşiyor.

Barış umutları, yerini karamsarlığa bırakıyor.

Kürt sorununun çözümü için geniş kalabalıkların taşıdığı demokratik-iyimser fikirler şiddet yüklü öfkeyle, saldırganlıkla yer değiştiriyor.

Derin bir nefes alıp, sağduyusunu kaybetmemek için çabalayanların da karşısına bu kez yanıtsız sorular dikiliyor.

Kürtler ne istiyor?

PKK'nın amacı ne?

DTP ne talep ediyor?

İmralı'nın istediği ne?

Sokaklardaki görüntüleri izleyen çok sayıdaki insanın aklından geçen ilk sorular bunlar.

Daha da önemlisi, "analar ağlamasın" sözüyle açılıma ikna edilmeye çalışılan Türkiye'deki önemli bir nüfusun şimdi tepkiyle-şiddetle karışık sorduğu sorular bunlar.

Açılım süreci olarak özetlediğimiz siyasi adımlar, Kürtler için belki çok küçük adımlardır. Ancak, Cumhuriyet tarihi için oldukça 'büyük' bir adımdır. En sıradan siyasi bir kadronun bile inkâr edemeyeceği, görmezden gelemeyeceği bir husustur bu.

Mahmur ve Kandil'den gelen 34 kişilik grubun durumuna bakın. Habur'dan girdikten sonraki tartışmaları bir tarafa, bu grup şimdi bölgede il il, ilçe ilçe, köy köy dolaşıp siyasi faaliyetlerde bulunabiliyor.

Kimse onları konuşmalarından dolayı, faaliyetleri nedeniyle yaka-paça gözaltına almadı, tutuklamadı. Böyle olmadı diye elbet kimse minnet beslemek zorunda değil. Tersine, o kadar çok insan ölmeden bu gelişme sağlanabilmeliydi...

Ama gerçekçi olmak zorundayız.

Tarihi biliyoruz.

Yanıbaşımızda; Irak'ta, Filistin'de, Afganistan'da her gün yığınlarca insan ölüyor.

Tamamen hayal dünyasında yaşamıyorsak, bu topraklarda daha dün 40 binden fazla insanın öldüğünü unutmadıysak, barışın ne kadar değerli ve korumak zorunda olduğumuz bir 'hayat durumu' olduğunu bilmeliyiz.

Çünkü bu ülkede hâlâ savaş isteyen güçlü bir cephe var. Devlet içinde de PKK içinde de oldukça etkin ve güçlüler. Toplumsal zemin, tarihsel sorunlar ve siyasi yapıdaki boşluklar, bu güçlerin istediği gibi at koşturmasına olanak sağlamakta.

Hükümeti, AKP'yi sadece ve sadece eleştirmekle yetinmek, "tasfiye ediyorlar" diye suçlamak, siyasi bir maharet değil.

Kürtlerin hakları, özgürlük talepleri (düzeyi ne olursa olsun) Türkleri ve Kürtleri birbirine düşmana dönüştürmenin nedeni olamaz.

Kürtlerin yoksunluğundan çatışma ve savaş için bir haklılık payı da çıkarılamaz. Bu durumdan olsa olsa tarihe örnek teşkil edecek büyük bir barış seferberliği çıkarılabilir.

Ama hak-özgürlük yerine iktidar ve egemenlik peşinde koşulursa halkların birbirine düşmanlığı, çatışma ve savaş kaçınılmazdır.

Son günlerde yaşananlar da işte bu zihniyetin ürünü.

Türkiyelilik tasavvurunu yitirmiş olan PKK ve DTP'nin iktidar ve egemenlik hırsları adalet, özgürlük, refah ve mutluluk taleplerine galebe çalınca, geriye işte böyle sokaklarda izlediğimiz gibi yapıcı olmayan bölgeci, milliyetçi, sekter ve saldırgan bir görüntü kalıyor.

Anayasa Mahkemesi'nde bugün kapatılıp kapatılmayacağı görüşülecek olan DTP'ye daha fazla haksızlık yapmak istemiyorum elbet.

Anayasa Mahkemesi'nin kapatma yönünde vereceği karar kuşkusuz açılıma 'altın vuruş' olacaktır. Sonuçları, bir önceki parti kapatma davalarına da benzemez. Kürtlerle devlet arasında kapatılması imkânsız bir uçuruma dönüştürebilir.

Bu yazıyı yazarken Tokat'ın Reşadiye ilçesinde bir Jandarma birliğinin pusuya düşürülerek yedi askerin şehit edildiği haberi geldi. Bu kanlı provokasyonla Türkiye'nin nasıl bir cehennemine içine çekilmeye çalışıldığı açıkça ortada. Barış, demokrasi ve daha fazla özgürlük isteyenlerin birbirine daha fazla sarılması için bundan daha iyi bir zaman olamaz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Milliyetçiliğin kanlı yolu

Kurtuluş Tayiz 08.12.2009

Sokaklarda son bir haftadır olup bitenlere bakıldığında "açılışın sonuna mı gelindi" diye düşünmeden edemiyor insan.

Olaylar, Filistin'de rastladığımız intifada görüntülerini hatırlatıyor. Önde, o bitmez-tükenmez enerjileriyle çocuklar yer alıyor. Sonra onların abileri. Sanki yabancı bir devleti taşıyor, yakıp-yıkıyorlar.

Bunlara ölüm haberleri ile kitlesel gözüktü ve tutuklamalar da eklenince devletle Kürtler arasındaki uçurum gittikçe derinleşiyor.

Barış umutları, yerini karamsarlığa bırakıyor. Kürt sorununun çözümü için geniş kalabalıkların taşıdığı demokratik-iyimser fikirler öfkeyle, saldırganlıkla yer değiştiriyor.

Derin bir nefes alıp, sağduyusunu kaybetmemek için çabalayanların karşısına da bu kez yanıtsız sorular dikiliyor.

Kürtler ne istiyor?

PKK'nın amacı ne?

DTP ne talep ediyor?

İmralı'nın istediği ne?

Sokaklardaki görüntüleri izleyen çok sayıdaki insanın aklından geçen ilk sorular bunlar. Daha önemlisi, "analar ağlasın" sözüyle açılıma ikna edilmeye çalışılan Türkiye'deki önemli bir nüfusun da şimdi tepkiyle sorduğu sorular bunlar.

Açılım süreci olarak özetlediğimiz siyasi adımlar, Kürtler için belki çok küçük adımlardır. Ama bu Cumhuriyet için oldukça 'büyük' bir adımdır. En sıradan siyasi bir kadronun bile inkâr edemeyeceği bir husustur bu.

Mahmur ve Kandil'den gelen 34 kişilik grubun durumuna bakın. Bu grup şimdi bölgede il il, ilçe ilçe, köy köy dolaşp siyasi faaliyetlerde bulunabiliyor. Kimse onları konuşmalarından dolayı, faaliyetleri nedeniyle yaka-paça gözaltına almadı, tutuklamadı. Böyle olmadı diye elbet kimse minnet beslemek zorunda değil. Ama gerçekçi olmak zorundayız.

Tarihi biliyoruz.

Yanıbaşımızda; Irak'ta, Filistin'de, Afganistan'da her gün yığınlarca insan ölüyor. Tamamen hayal dünyasında yaşamıyorsak, bu topraklarda daha dün 40 binden fazla insanın öldüğünü unutmadıysak, barışın ne kadar değerli ve korumak zorunda olduğumuz bir 'hayat durumu' olduğunu bilmeliyiz.

Çünkü bu ülkede hâlâ savaş isteyen güçlü bir cephe var. Devlet içinde de PKK içinde de oldukça etkin ve güçlüler. Toplumsal zemin ve siyasi yapıdaki boşluklar, bu güçlerin istediği gibi at koşturmasına olanak sağlıyor. Buna karşı duracak mıyız durmayacak mıyız?

Hükümeti, AKP'yi sadece ve sadece eleştirmekle yetinmek, "tasfiye ediyorlar" diye suçlamak, siyasi bir maharet değil. Kürtlerin hakları, özgürlük talepleri (düzeyi ne olursa olsun) Türkleri ve Kürtleri birbirine düşmana dönüştürmenin nedeni olamaz. Kürtlerin yoksunluğundan çatışma ve savaş için bir haklılık payı da çıkarılamaz.

Bu durumdan olsa olsa tarihe örnek teşkil edecek büyük bir barış seferberliği çıkarılabilir. Ama hak-özgürlük yerine iktidar ve egemenlik peşinde koşulursa halkların birbirine düşmanlığı, çatışma ve savaş kaçınılmazdır. Son günlerde yaşananlar da işte bu zihniyetin ürünü.

Türkiyelilik tasavvurunu yitirmiş olan PKK ve DTP'nin iktidar ve egemenlik hırsları adalet, özgürlük, refah ve mutluluk taleplerine galebe çalınca, geriye işte böyle sokaklarda izlediğimiz gibi bölgeci, milliyetçi, sekte ve saldırgan bir görüntü kalıyor.

Anayasa Mahkemesi'nde bugün kapatılıp kapatılmayacağı görüşülecek olan DTP'ye haksızlık yapmak da istemiyorum. Anayasa Mahkemesi'nin kapatma yönünde vereceği karar kuşkusuz açılıma 'altın vuruş' olacaktır. Sonuçları, bir önceki parti kapatma davalarına da benzemez. Kürtlerle devlet arasındaki mesafeyi kapatılması imkânsız bir uçuruma dönüştürür.

Milliyetçiliğin kanlı yolunu sonuna kadar açar.

Bu yazıyı yazarken Tokat'ın Reşadiye ilçesinde bir Jandarma birliğinin pusuya düşürülerek yedi askerin şehit edildiği haberi geldi. Bu kanlı provokasyonla Türkiye'nin nasıl bir cehennemin içine çekilmeye çalışıldığı açıkça ortada. Barış, demokrasi ve daha fazla özgürlük isteyenlerin birbirine daha fazla sarılması için bundan daha iyi bir zaman olamaz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tokat saldırısının sırrı şu cümlelerde gizli

Kurtuluş Tayiz 11.12.2009

Kamuoyunda 'şok' etkisi yaratan Tokat saldırısının çok net bir anlamı var. O da AKP'yi 'tasfiye' edebilecek yeni bir süreç başlatılmak istenmiştir. Türkiye'yi kaos ve şiddet tüneline sokarak AKP'nin zayıflatılması ve etkinliğinin kırılması hedefleniyor. Fazlası ise elbette cabası...

Bu planlar sanırım kimseye yabancı gelmiyor. Çünkü Türkiye, son aylarda Genelkurmay Karargâhı'nda hazırlandığı ortaya çıkan çok önemli iki planda, "İrticayla Mücadele Eylem Planı" ve "Kafes Eylem Planı"nda aynı senaryoyla karşılaşmıştı. Eylem planlarının amacı "AKP'yi bitirme"ydi.

PKK'nın Tokat saldırısıyla kuşkusuz, inandırıcılıktan yoksun bir "Ergenekon-PKK" bağlantısı kurmuyorum.

Ama, 2008-2009 tarihlerinde hazırlanan İrticayla Mücadele Eylem Planı ve Kafes Eylem Planı'nın paralelinde, onun ruhuyla örtüşen bir 'eylemlilik' sürecine, PKK'nın Tokat saldırısıyla birlikte start verdiğini düşünüyorum.

Nasıl mı?

Tokat saldırısının sırrını, (eylem talimatından bahsetmiyorum) Öcalan'ın 4 aralıktaki şu sözlerinde yakalayabiliriz: "Burada nefes bile alamadığım koşullardayım. Erdoğan'a sesleniyorum Gül'e de. Yedi yıldır onları bekliyoruz. Ancak bundan sonra onları da bekleyemeyiz, bu tasfiye planlarıyla bu süreci götüremezler. Böyle yaparlarsa sonları Erbakan ve Özal gibi olur, tasfiye edilirler. AKP bu süreci tasfiyeyle götürmeye çalışırsa, bahar bile olmadan iki-üç ay içinde tasfiye olur gider."

'AKP'yi bahara kadar tasfiye edecek bir sürecin' nasıl gelişebileceğini bir hayal edin. Öcalan'ın satır aralarında Başbakan Erdoğan ile Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e gönderdiği bu mesajın sizce de büyük bir şiddet fırtınasının başlatılmasından başka bir anlamı var mıdır?

'Eylemler' başlayacak, AKP iktidarı baş aşağı gidecek. Yedi yılda kazanılan etkinlik adım adım yitirilecek. Turgut Özal ve Necmettin Erbakan örnekleri de AKP'ye, 'kaybedişi' göstermek ve somutlaştırmak için.

AKP'nin iktidara geldiği günden bu yana bir türlü kesintiye uğramayan, biri deşifre olduğunda diğeri devreye giren gizli planların amacı da zaten bu değil miydi? Yani AKP'yi bitirme. Son yedi yılda Kürt cephesinden, PKK'dan bu planlara dolaylı ya da doğrudan katkıya (bugüne kadar deşifre olduğu kadarıyla) bariz bir şekilde rastlanmadı.

Ergenekon soruşturmasının başladığı ilk günden itibaren Öcalan, PKK ve DTP'nin bu operasyonlara müdahil olmalarını engelledi. Ama mesafeli de tuttu, yakınlaştırmadı. Ergenekon soruşturmasına karşı çıkan CHP ve Öcalan ile DTP'nin argümanlarının aynı olduğunu biliyor muydunuz?

CHP lideri Deniz Baykal'ın, Ergenekon operasyonu için "AKP kendi derin devletini kuruyor" görüşünü ilk sahiplenen Öcalan ve DTP oldu: "AKP, bu operasyonlarla kendi derin devletini kuruyor."

Kürtleri Ergenekon soruşturmasına müdahil yapmayan Öcalan'ın AKP'den beklentileri vardı. Öcalan, DTP ile PKK'yı Türkiye'nin en büyük çete hesaplaşmasında 'tarafsız' kılıyordu. Diğer yandan da AKP'den beklentilerini koruyordu. Ta ki, açılım sürecinde 'muhatap' olamayacağını anladığı ana kadar.

6 kasım tarihinde Öcalan, "AKP çözmezse tasfiye edilir" başlığıyla *Fırat Haber Ajansı*'na düşen haberde, şöyle söylüyordu: "Sayın Erdoğan'a sesleniyorum; eğer bu sorunu çözmezsen, böyle sağa sola savurursan, yedi yıldır yaptığın gibi demagoji yaparsan, ciddiyetsiz davranırsan durumun Özal'ın ölümünden kırk sekiz saat öncesi gibi olur, Özal'ın son kırk sekiz saat içinde başına ne getirildiyse sizin de başınıza getirebilirler. Özal ölmedi, öldürüldü. "

17 kasımda İmralı'daki yeni yerine nakledildiğinde Öcalan, belki de uzun zamandır tereddüt geçirdiği bir konuyu aklında netleştirmişti. AKP beklentilerini karşılamamıştı. "Bahara kadar tasfiye edilirsiniz" sözlerinin anlamı açıldı: "Biz savaş açarsak iktidarınız sallanır, üç aya kalmaz baş aşağı gidersiniz. Sonunuz da Menderes, Özal, Erbakan gibi olur..."

Tokat saldırısının şifreleri işte bu süreçten ibarettir. Öyle gizli-saklı da değil. PKK, "AKP'yi bitirecek" bir şiddet sürecini başlatmıştır.

TSK içinde hazırladıkları eylem planlarıyla yakayı ele veren cuntacıların yapamadığını PKK, bu yeni şiddet süreciyle gerçekleştirmeye çalışacaktır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt parlamentosu yolda

Kurtuluş Tayiz 16.12.2009

Anayasa Mahkemesi'nin DTP'yi kapatma kararı değişik yönleriyle tartışılıyor. Yüksek Mahkeme'nin kararının hukuki mi yoksa siyasi mi olduğu üzerine yoğunlaşan bu tartışmalarda gözden kaçırılan çok önemli bir şey var; o da bu kararla Güneydoğu'da DTP-PKK merkezli yerel bir parlamentonun ortaya çıktığı gerçeğidir.

DTP'nin kapatılmasını olumlu karşılayan ya da bu kararı onaylayan siyasiler, Türkiye'yi iki merkezli bir yönetime sürükleyecek bu gerçeği nasıl gözdardı edebilirler, anlamak zor. Sanırım, "Batasuna" örneğiyle (aslında tuzağıyla) DTP'nin kapatılmasına rıza verdiler, ikna oldular. Umutları ise Kürt siyasetçilerin TBMM'ye daha "ılımlı" bir çizgide geri döneceği oldu. Çok safça olduğunu belirtmekte yarar var. Çünkü Türkiye'ye Ankara merkezli bakıldığında olup bitenin tam olarak görülmediği anlaşılıyor. Yani hâlâ Ankara'nın gerçekleri ayrı, Güneydoğu'nunki ayrı.

2006-2007'de Diyarbakır'da kurulan Demokratik Toplum Kongresi (DTK) adlı oluşum küçük bir parlamento niteliği taşıyor. DTP'li milletvekilleri ve belediye başkanlarının yanı sıra Hak-Par ve KADEP gibi Kürt partilerini, Güneydoğu'daki birçok ilden sivil toplum ve meslek örgütleri temsilcilerini, bazı tanınmış aydınları vs. bünyesinde barındırıyor. 100 kişilik "Daimi Meclis"i olan DTK'nın, 900'den fazla üyesi ve küçük bir yürütme kurulu bulunuyor.

Anayasa Mahkemesi'nin kapatma kararıyla birlikte DTP'li milletvekilleri de DTK bünyesinde çalışmalarını sürdürme kararı aldılar. DTP'li milletvekillerinin katılımıyla, DTK artık fiili bir parlamento gibi çalışacak.

Demokratik Toplum Kongresi çalışmalarına üst düzeyde katılan bir Kürt siyasetçi, bu konuda şunları söyledi: "Milletvekilleri istifa ettiklerini açıkladılar. Eğer Abdullah Öcalan "dönün" demezse, vekillerin TBMM'ye dönmeleri mümkün değil. Örgüt (PKK) milletvekillerinin artık DTK bünyesinde çalışmalarını istiyor. DTK da zaten fiili olarak Kürtlerin parlamentosu konumundadır.

Yeni sanılmasın, iki yıl önce DTP'ye kapatma davası açıldığında İmralı, Diyarbakır'daki Demokratik Toplum Kongresi'nin parlamento gibi çalışabileceğine dikkat çekmişti. 28.11.2007'de "İki merkezli Türkiye" başlıklı görüşme notlarında Öcalan, şunları belirtmiş: "Sorun DTP'nin kapatılıp-kapatılmaması değil. Sorun Kürtlerin legal zeminde siyaset yapabilmesi. Devlet eğer Türkiye'de Kürtlerin siyaset yapmasının önünü kapatırsa Diyarbakır'da Demokratik Toplum Kongresi var. O da olmazsa siyasetin merkezi dağ olur. Kürtlerin inisiyatifi PKK'ye geçecektir, PKK inisiyatif kullanır..."

1993'te TBMM'den yaka-paça atılan DEP'lilerin birçoğu Avrupa'ya sığınarak "Sürgünde Kürt Parlamentosu"nın kurulmasına öncülük etmişlerdi. Tabii, gerçekçi olmayan bu projeyi dünyada ciddiye alan tek bir devlet de çıkmadı.

Ama bu kez koşullar değişti. Geçen zaman içinde PKK çizgisi Güneydoğu'da büyük bir güç kazandı. 2,5 milyon oy alan DTP, 99 belediyenin yönetimini de üstlendi. Yerel yönetim zaten belirli düzeylerde kontrolleri altında. İspanya'nın Batasuna'yı nasıl kapattığını ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ise bu kararı desteklediğini emsal alır ve bu partiyi kapatırsanız olacağı şudur: DTP de İspanya'daki Bask parlamentosunu kendisine model alır.

Türkiye'yi eski usullerle yönetmeyi sürdürürseniz "Batasuna" modeli önereni de, Bask parlamentosunu esas alanı da çok olur.

34. er ne demişti

Kurtuluş Tayiz 18.12.2009

Gazi Erdal Özdemir, 1993'te silahsız 33 erin şehit edildiği Bingöl'deki kanlı saldırıdan ağır yaralı olarak kurtulan beş erden biri. Vücuduna aldığı yedi kurşun yarasıyla altı ay yoğun bakımda kaldı, yaşamla ölüm arasında gidip geldi. Hayatta kalmayı başarabildi ancak ömrünün geri kalanını tekerlekli sandalyede sürdürmeye mahkûm oldu.

Taraf 'ta geçen yıl "34. asker soruyor" başlığıyla yayımlanan röportajın ardından Gazi Özdemir'in adı da kamuoyunda "34. er" olarak anılmaya başlandı. Özdemir'le 28 Kasım 2008'de Denizli'nin Karakova köyünde görüşmüştüm. 30 Kasım 2008'de de röportaj gazetede yayımlanmıştı.

Özdemir önceki gün ajanslara düşen açıklamasında "Kendisinin kimseyi (TSK'yu) suçlamadığını ve hiçbir gazeteye (*Taraf* 'ı da kastederek) görüş vermediğini" belirtiyordu.

Aynı akşam 33 silahsız erin şehit edildiği dönemde, bölgeden sorumlu olan OHAL Jandarma Asayiş Komutanı Necati Özgen de, çıktığı televizyon programında kendisini savunuyor, Can Dündar'ın sorularını yanıtlıyordu.

Her iki açıklamanın da 33 er dosyasının Ergenekon kapsamında yeniden açıldığı haberleriyle aynı günlere denk gelmesi tesadüf olmasa gerek.

Madem gündeme geldi, ben de bu vesileyle 34. er Gazi Erdal Özdemir'le geçen yıl yaptığım röportajdan kısa bölümleri aktarmakta fayda görüyorum:

"Usta birliğim Bingöl'e çıkmıştı. Ben 20 yaşındayım, aslan gibi askerliğimi yapıp dönerim diye köyden ayrıldım. Malatya'da er toplanma merkezi vardı. 24 Mayıs günü Malatya'ya indim. Sabahtı. Garajda inzibatlar benim gibi oraya gelen erleri alıp Malatya İl Jandarma Alayı'na götürdü. Sivildik, üzerimizde asker kimliği, boynumuzda künyelerimiz vardı. Hemen yola çıkacağımız söylendi, geceyi orada geçirmek isteyenler olunca, 'sabaha kadar dayak yersiniz, herkes şimdi gidecek' talimatı verildi. Sevk kâğıtlarımız imzalandı. Yol parası için her askerden beşer bin lira toplandı. Yaklaşık elli askerdik. İki midibüs kiralanmıştı. Bunlara Alay'ın kapısından bindik. Koruma olarak hiçbir eskortun olmadığını kısa sürede anladık. Yani ne araba dışında güvenlik vardı ne araba içinde silahlı bir asker; hiçbir güvenlik önlemi alınmamıştı."

O halde ne diye bizi kendi başımıza bırakmadılar? Biz birliklerimize daha güvenli teslim olurduk kesinlikle. Jandarma Asayiş Komutanı Necati Özgen'e bizi niye böyle güvenlik olmadan gönderdiniz diye de sordum, ama cevap alamadım."

(...)

"18.00'da birden yolun kesildiğini ve etrafta silahlı insanlar gördük. Anladık ki, teröristler yol kesmiş ve tehlikedeydik. Herkeste askerî kimlik vardı, bizi aşağı indirip onarlı gruplar halinde topladılar. Yüzlerce sivil vatandaş vardı. Bizleri bir köye inen patikada yürüttüler. Biraz yürüdükten sonra çalılıklar vardı, orda durduk. Helikopter sesi gelince bizleri çalılıkların içine soktular. Daha sonra tekrar yürüttüler. Bir köyün içinden

geçirdiler, orda teröristlerin sayısı da çoğalıyordu. Üzerimizde ne kadar değerli eşya, para varsa aldılar. Tahminime göre gece üçe geliyordu. Bizi düz bir patika yolun üzerine topladılar. Bizi öldüreceklerini anladık. Biz kol kola girmeye başladık. Bazılarımız dua ediyor, şahadet getiriyordu. Tarama başlayınca kendimi yere atmıştım. Askerlerin altında kalmıştım. Tarama ne kadar sürdü bilmiyorum. Önce gittiklerini duydum, sonra iki kişi gelip yeniden bizi taradı.

Ben yedi kurşun aldım bu taramada. Her yanımda kan ve asker arkadaşlarımdan parçalanmış bedenleriyle doluydu. Sabaha kadar yarı ayık ve yarı baygın geçti. Daha sonra kurtarıldım.”

(...)

“Bazı komutanlar tutuklanmış, adları pek çok karışık işlere bulaşmış. Ben de düşünüyorum acaba yaşadığımız olayla da bir gün bunların bağlantısı çıkar mı çıkmaz mı? Biz neyin kurbanı olduk diye aklıma takılır bu sorular.”

(...)

“Bir televizyon programında konuştuğuktan sonra bana tehdit telefonları geldi. Terörist olduklarını söylüyorlardı. Ben savcılığa verdim. Bir şey çıkmadı. Gaziler konuşmaz, konuşamıyor, konuştuğunda başına dertler açıyor. Mesela bazı gaziler konuştukları için hastaneye alınmamıştı.”

Not: Çarşamba günü bu köşede çıkan yazımda, Demokratik Toplum Kongresi’ne (DTK) katılan değişik siyasi parti, kişi ve kurum isimleri arasında Hak-Par ile KADEP’i de saymıştım. Her iki partiden de yetkililer arayarak, davet edilmelerine karşın DTK’nın herhangi bir çalışma ve oturumuna katılmadıklarını bildirdiler. Düzeltir, her iki partiden de özür dilerim.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Öcalan radikal kararlar alabilir’

Kurtuluş Tayiz 22.12.2009

Kürt sorunu ve demokratik açılımda gelinen son durumu değerlendirmek için Ahmet Türk ve bir grup aydın önceki gün Taraf’ta bir araya geldi. “Bir yolu olmalı” adı verilen bu toplantıların amacı (anladığım kadarıyla), demokratik açılım sürecinde inisiyatif alabilecek sivil aktörleri ortaya çıkarabilmek. Geniş katılımı ile yoluna devam etmeyi hedefleyen bu toplantıya Abdullah Öcalan’ın avukatlarından İrfan Dünder ve Cengiz Çiçek de katıldı. Toplantı sonrası sohbet etme şansı bulduğum avukatlardan İrfan Dünder, demokratik açılım sürecinde Öcalan’ın oynayacağı rolün önemine değinerek, “Öcalan radikal kararlar alabilir” dedi.

Bu sözler üzerine ilk aklıma gelen Öcalan’ın, Mahmur ve Kandil’den iki grubun dönmesi için verdiği talimat oldu. Avukat Dünder’a sordum; “Mesela hangi radikal kararı verebilir” diye. Dünder, “Barış kararı” dedi ve şöyle devam etti: “Müvekkilimi iyi tanıdığımı düşünüyorum. Şaşırtıcı kararlar alabilecek, radikal kararlar verebilecek biri. Yeter ki ciddi bir oluşumdan, barış için ciddi talepler gitsin kendisine. Bunu algılaması önemli. Böyle bir

durumda barış için net kararlar verebileceğine inanıyorum.”

Dündar’a ‘ciddi bir oluşum’dan neyi kastettiğini sorduğumda, şöyle yanıt verdi: “Adı önemli değil. AKP’yi de, milliyetçi çevreleri de, DTP’yi ve Türkiye’nin saygı duyduğu aydınları, kanaat önderlerini kapsamalı. Yani geniş bir iradeyi yansıtacak sivil bir komisyon olabilir. Adına ‘âkil insanlar’ da deniyor. Fark etmez. Başka bir komisyon da olabilir. Böyle ciddi bir oluşumdan ya da komisyondan Öcalan’a barış için net talepler giderse, müvekkilim iç barışı sağlama yönünde radikal kararlar alabilir” dedi.

Dündar, son dönemdeki artan şiddet olaylarına da işaret ederek, “Silahları susturabilecek tek isim Öcalan. PKK’nin sözlerini emir telaki ettiği tek isim yine Öcalan. Müvekkilim barış için bugüne kadar önemli şeyler yaptı. Bundan sonra da, –belirttiğim gibi- ciddi ve makul bir barış talebi iradesi Öcalan’a yansır, çok önemli kararların gelişebileceğine inanıyorum” dedi. Türkiye’de iç barışın sağlanmasında Öcalan’a önemli bir rol düştüğü açık. Bundan önceki süreçlerde Öcalan’ın, barış için verdiği en radikal karar, sanırım Türkiye’ye teslim edildikten sonra silahlı güçleri sınır dışına çekmesi olmuştu. Beş yıl gibi uzun bir zaman silahlar tamamen susmuştu. O sürede iki “barış grubu”nun Kuzey Irak’taki örgüt kamplarından Türkiye’ye gelerek teslim olmalarını da sağlamıştı. O günün Türkiye’si, bu gelişmeyi maalesef değerlendirememişti.

Yakın zamanda ise (demokratik açılım sürecinde) Öcalan’ın aldığı en radikal karar, Mahmur ve Kandil’den iki grubun dönmesi için yaptığı çağrı oldu. Habur’dan gelen 34 kişinin tutuklanmaması ve birçok ilde serbestçe dolaşp siyasi faaliyetlerde bulunabilmeleri kuşkusuz açılım süreciyle ilgili en somut gelişme sayılabilirdi. Ancak, Öcalan’ın İmralı’da nakil edildiği yeni yeriyle ilgili sorunların ateşlediği, sokaklara taşan ve Tokat’ta yedi erin şehit edilmesiyle sonuçlanan şiddet olayları barış girişimlerine önemli bir darbe vurdu. Ama barış arayışlarını sonuçlandıramadığı gibi demokratik açılım sürecinin önemini daha fazla arttırdı. Türkiye’nin kolay kolay savaşa, kör bir dövüşe teslim olmayacağı açığa çıktı. Türklerin de, Kürtlerin de barıştan yana olduğu görüldü.

Böyle bir süreçte Öcalan’ın barış için vereceği en ‘radikal karar’, sanırım silahlı güçlerin sınırların dışına çıkarılması talimatı olacaktır. Bu yönde ‘üç aşamalı bir plan’dan geçen ay şöyle bahsetmişti Öcalan:

“Birinci aşama Meclis’te bir araştırma komisyonunun kurulması, bu komisyon gelip beni de dinleyebilir. Ondan sonra Meclis’te bizimle ilgili, sorunun çözümüne ilişkin bir karar alırlar. Böyle bir karar alınırsa ikinci aşama devreye girer. İkinci aşama olarak; silahlı güçlerin sınır dışına çekilmesi devreye girer. Tamamen çatışmasızlık sağlanır. Bundan sonra üçüncü aşama devreye girer. Üçüncü aşamada anayasal ve yasal düzenlemeler yapılarak ona göre güçlerin ülkeye dönmesi sağlanabilir.” (20 Kasım 2009)

PKK’nin 10 yıl önce olduğu gibi yeniden sınırların dışına çekilmesi, Türkiye’nin iç barışını sağlamasında ve Kürt sorununun çözümünde büyük bir fırsat doğuracaktır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Orası sömürgemiz mi

Kurtuluş Tayiz 25.12.2009

Türkiye, güne sürpriz gelişmelerle uyandığımız ender ülkelerden biri olmalı. PKK'nın Reşadiye baskınının etkilerini tartışırken, Ankara'dan Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'a yönelik suikast iddiaları gündeme bomba gibi düştü. Özel Kuvvetler'de görevli olduğu anlaşılan iki kişinin üstünde ve evlerinde yapılan aramalarda 'suikast' iddialarını güçlendiren belgelere ulaşılmıştı. Hükümetin korkarak-ürkerek kamuoyuna duyurduğu bu gelişmeleri daha yeterince anlayamadan sürpriz bir 'gelişme' haberi de Güneydoğu'dan geldi. Özel Yetkili Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı'nın talimatıyla beşi eski olmak üzere 14 belediye başkanıyla birlikte 75 kişi dün 'sabahın köründe' gözaltına alındı. Gelen ilk bilgilere göre gözaltılar, PKK'nın Türkiye yapılanması olan KCK soruşturması kapsamında gelişti.

"Soruşturma sürüyor, yargı işliyor" değil mi?

Olup bitenler keşke bu kadar basit olsa.

Diyarbakır'da gözaltına alınanların görüntülerine iyi bakın.

Siirt Belediye Başkanı Selim Sadak'ın araca nasıl bindirildiğini bir daha gözden geçirin.

Gözaltına alanınlar ile alanlar arasındaki 'yabancılığı' fark edeceksiniz.

Bu ülkenin 'belediye başkanı' değiller aslında.

'Yabancı' bir bölgenin, 'yerel' halkın seçilmişleri gibiler.

Tam karşılığı 'orası sömürgemiz' duygusunu uyandırıyor bende.

Çok geçmeden şehir uyanıyor. Geride kalan seçilmişler bir araya toplanıyor. Bir tepki açıklaması gelecek belli. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir yapıyor açıklamayı. Ne yargıdan, ne işleyen hukuki süreçten, ne soruşturmanın selametinden bahsediyorlar.

Devleti suçluyorlar, hükümeti eleştiriyorlar. Yabancı bir ülkenin sair efradı gibi...

Kapatılan DTP'nin Diyarbakır İl Başkanı Fırat Anlı'nın (Gözaltına alınanlar arasında bulunuyor) bir röportajı sırasında Cengiz Çandar'a söylediği şu sözü aklıma geliyor: "Biz son kuşakız, bizden sonra gelenler duygusal kopuş içinde. Ruhi bakımdan kopmuş durumdalar."

Bu gözaltılarla birlikte Kürt siyasetçilerinin varolan veya koruyabildikleri barış ümitlerinin de uçup gittiğini düşünüyorum. Uçup giden sadece 'barış ümitleri' olsa keşke... Barış kaçınılmaz; bugün değilse yarın deyip teselli edebiliriz belki kendimizi...

Ya "Türkiyelilik bilinci", "Türkiyelilik duygusu" uçup giderse Kürt siyasetçilerde?

O zaman ne olacak?

Türkiye'nin, PKK'nın Reşadiye baskınının demokratik açılım üzerinde yarattığı olumsuz etkiyi zor bela atlattığını saf saf düşünürken, 10 ilde eşzamanlı olarak seçilmiş belediye başkanlarına ve Kürt siyasetçilere yönelik bu

göztaltı operasyonları her şeyin 'sil-baştan' olmasına neden oldu gibi.

Acaba, Başbakan'ın "sil-baştan yaparız" dediğı de bu muydu?

Yoksa Reşadiye baskınıyla birlikte açılım süreci 'bir süreliğine' rafa mı kaldırıldı?

Bu göztaltılarla birlikte açılımda yeni bir 'reorganizasyona' mı gidiliyor?

Ne olursa olsun; bu son göztaltılar Reşadiye baskını kadar açılıma darbe vuracak özelliğı sahiptir.

Reşadiye baskınına tepki gösteren Kürt siyasetçileri, bu göztaltılarla birlikte o tetiğı çeken/çektiren iradeye mahkûm kılındı, farkında mısınız?

Adına ister KCK operasyonu deyin, ister yolsuzluk operasyonu deyin; DTP'ye bile mesafeli duran Kürtlerin gözünde PKK'yı ve onun 'silahlı mücadele' çizgisini 'meşru' kıldığını biliyor musunuz?

Bu operasyonları Ergenekon operasyonlarıyla eş kılan, özdeşleştiren 'iletişim stratejileri' de işe yaramaz. Orası Güneydoğı. Türkiye'den biraz kopuk, kendilerine özgü bir kamuoyuna sahipler. Bütün seçilmişlerini yargı darbesiyle göztaltına alıp tutuklayabilir, Türkiye'nin batısını, bunun 'gerekliliğıne' ikna edebilirsiniz, ama güneydoğusunu asla.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sırada milletvekillerine kelepçe mi var

Kurtuluş Tayiz 29.12.2009

DTP'nin kapatılması, Ahmet Türk'e siyaset yasağı ve yedi belediye başkanının tutuklanmasının ardından, tehlikeli başka bir gelişme daha gündemde. Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde davaları devam eden Ahmet Türk, Aysel Tuğluk, Emine Ayna, Selahattin Demirtaş ve Sebahat Tuncel, her an polis zoruyla duruşmalara götürülebilirler. Diyarbakır'da göztaltına alındıktan sonra tek sıra halinde dizilen, ellerine kelepçe vurulan belediye başkanlarının görüntülerini hatırlayınca, aynı tehlikenin, bugün ve yarın duruşmaları olan beş milletvekilinin başına da gelebileceğini hatırlatalım. TBMM Başkanı Mehmet Ali Şahin'in buna müsaade etmeyeceğini, önceki açıklamalarına dayanarak umabiliriz. Ancak, birçok ilde bu davalara bakan mahkemeler, milletvekillerinin polis zoruyla duruşmalara götürülmeleri yönünde kararlar almış durumda. Bu şu anlama geliyor; milletvekilleri bugün olmasa yarın, yarın olmasa sonraki bir gün herhangi bir havaalanında veya "görüldükleri yerde" polis tarafından, zorla mahkemeye çıkarılabilirler.

Son günlerdeki siyasi gerilime bakarak, bu durumun keyfi müdahalelere ve provokatif girişimlere açık olduğunu hatırlatalım. Önceki gün *Taraf*a konuşan Meclis Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu'nun şu değerlendirmesi dikkat çekici: "Köklü çözüm için Anayasa'daki dokunulmazlıkla ilgili istisnayı kaldırmak lazım. Anayasa maddesi bunu çok geniş yorumlamış ve buna girmeyecek suç yok neredeyse. Mahkemeyi suçlamak

için söylemiyorum. Biz dokunulmazlıkların önemini vurguladık, dikkat edilmesi konusunda görüş belirttik. Ama mahkeme buna bağlı olmaz. Zorla götürür, götürmez onların bileceği iş. Benim arkadaşlara tavsiyem gidip ifade vermeleri.”

DTP'lilerin polis zoruyla ifadeye götürülmelerine hükümetin yeşil ışık yakıp yakmayacağı da merak konusu. AKP'nin, açılım sürecinde beklentilere yanıt vermeyen DTP'yi, ifade krizinde tek başına bırakarak 'cezalandırma' yoluna gideceği görülüyor. Bunun çok güçlü bir ihtimal olduğunu düşünüyorum. DTP'nin kapatılmasının görüşüldüğü süreçte de AKP, partilerin kapatılmasını zorlaştıracak yasal değişiklikleri yapmayarak DTP'nin kapatılmasına kapı aralamıştı. AKP aynı tutumu, bu konuda da sürdürüyor. Hükümet, Anayasa'daki dokunulmazlıkla ilgili istisnayı kaldırmaya yanaşmayarak, DTP'li vekilleri mahkemeye karşı karşıya bırakıyor. Meclis Anayasa Komisyonu'ndaki CHP ve MHP'li üyelerin itirazları da kuşkusuz, bu konuda engel teşkil ediyor. Ama önemli olan, AKP'nin bu konuda hiçbir istek belirtisi göstermemesi.

CHP ve MHP'nin açılım sürecindeki tüm gayretleri zaten AKP ve DTP'yi karşı karşıya getirmektir. Sanırım, bu amaçlarına da ulaştılar. Diyarbakır'daki tek sıraya dizilmiş, elleri kelepçeye vurulmuş başkanların görüntülerine en çok CHP ve MHP çevreleri alkış tuttu. Bu görüntülerle DTP ve AKP, bir daha biraraya gelemeyecek, aralarında uçurum oluşacak ve AKP yalnızlaştırılacaktı. Olan oldu ama bu kutuplaşmayı daha fazla derinleştirmemek hükümetin de DTP'nin de yararına.

En azından belediye başkanlarının başına getirilen, davaları süren milletvekillerinin de başına getirilmesin. Çünkü sorun seçilmişlerin iradesine saygısızlıkla sınırlı bir sorun değil. Bu sorun Kürt sorunudur, bu sorunu temsil eden vekillerle ilgili en basit hareketler de bu sorunu daha da fazla ağırlaştırarak içinden çıkılmaz hale getiriyor. Unutmayalım, Kürt sorunu bir günde oluşmadı, tarihî bir süreci var. Geçen her gün de bir düğüm daha ekleniyor bu soruna. Kürt sorununda öfkeyle atılan her adımın, kızgınlıkla alınan her kararın yarın karşımıza daha büyük bir sorunları çıkaracağını unutmayalım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon, KCK ve Kürt sorunu

Kurtuluş Tayiz 01.01.2010

İstanbul Ümraniye'de üç yıl önce bir gecekonduya ele geçirilen cephanelik Ergenekon soruşturmasını başlatmıştı. Cumhuriyet tarihinin bu en önemli soruşturması derinleştirilerek sürdürülmeseydi hükümet, Cumhuriyet'in en önemli problemine, yani Kürt sorununu çözmeye girişemezdi. Ergenekon soruşturması AKP'yi, Kürt sorununu cesaretle ele almaya, demokratik açılım sürecini başlatmaya yöneltti.

Toplumdan geniş destek bulan bu süreç, Öcalan'ın cezaevi koşulları yüzünden çıkan sokak gösterileri, DTP'nin kapatılması, PKK'nın Reşadiye pususu, yedi belediye başkanının kelepçelenerek tutuklanması ve KCK operasyonları ile tıkandı.

Hükümetin, büyük siyasi riskleri alarak başlattığı Kürt açılımını daha dördüncü ayında, polisiye tedbirlerle sürdürebileceğine inanması elbette gerçekçi değil. Ama son gelişmeler, hükümetin kendisini, açılıma KCK operasyonlarıyla nefes aldırabileceğine inandırdığını ortaya koyuyor. Hükümetin gözünde KCK da Ergenekon gibi karışık ve tehlikeli bir yapılanma. Bunun için de Ergenekon'da olduğu gibi Kürt açılımında da KCK operasyonlarıyla yol alınacak.

Niyetler ve hesaplar ne olursa olsun, genellikle umulan ile ortaya çıkan sonuç arasında büyük bir uçurum olur.

Bunun için AKP'yi, açılımı polisiye tedbirlerle, uzun zamana yayarak sürdürmeye yönelten nedenlerin iyi analiz edilmesi gerekiyor.

Bu noktada birden çok faktörün etkili olduğunu düşünüyorum.

Birinci faktör, "Ergenekon tecrübesi".

Danıştay baskını, Cumhuriyet Gazetesi'ne bombalı saldırı ve bayrak mitingleri gibi kaos yaratarak darbeye zemin hazırlamayı amaçlayan, halkı hükümete karşı kışkırtan provokatif olayların sonu, son üç yıldaki Ergenekon operasyonlarıyla getirildi. Hükümet için bu önemli bir deneyimdi; Ergenekon'u çökerten tecrübe, KCK yapılanmasını da çökertebilirdi...

Hükümetin sert yöntemlerle açılıma mesafe aldirmaya yönelten diğer önemli bir faktör de Doğu ve Güneydoğu'daki AKP seçmeninin ve örgütlerinin KCK tarafından "terörize" edilmesiyle ilgili olmalı.

29 Mart yerel seçimlerinde Güneydoğu'daki birçok ilde belediyeyi DTP'ye kaptıran AKP, seçmenlerinin PKK ve KCK tarafından baskı altına alındığına inandı. Öcalan'ın cezaevi koşullarının protesto edildiği sokak gösterilerinde AKP teşkilatlarına yönelik saldırıların yoğunlaşması da çok ciddi bir tehlike işareti sayıldı. KCK'nın sokaklarda estirdiği şiddet havası, AKP'nin siyasi refleks geliştirmesine yol açtı.

Hükümeti polisiye tedbirler almaya yönelten, son gelişmelerin nereye varacağını şimdiden kestirmek için kâhin olmaya gerek yok. İstemese bile AKP de kendisini, Kürt sorununun çözümünde geleneksel devlet politikasının içine hapsolmuş bulacak.

Unutmayalım; 1994'te DEP'li milletvekilleri Meclis'ten yaka-paça atılıp cezaevine gönderilirken, dönemin iktidarı ve kamuoyu da bugünkü hükümetten daha az 'haklı nedene' sahip değildi.

Kürt siyasetçilerin, büyük riskler alarak açılıma soyunan hükümete gerekli desteği sunmadığı, hatta büyük oranda zorlaştırdığı kesin. Ama, hükümetin açılıma toplumsal destek sağlayacak, Kürt kamuoyunu psikolojik olarak etkileyecek, güven sunup takdir toplayacak adımları atmaktan imtina ettiği de bir o kadar kesin.

KCK ve PKK'nın temsil ettikleri kitleyi kolayca yönlendirebilmelerini, hükümetin o kitleyi etkileyebilecek adımları geliştirmemiş olmasında aramak gerekir.

Ergenekon soruşturmasının Güneydoğu'ya bir türlü sıçrayamaması (Albay Cemal Temizöz dışında), çok sınırlı kalması, bölgede JİTEM'in işlediği korkunç cinayetlerin ve suçların faillerinin yargı karşısına çıkarılamaması, halkın vicdanında mahkûm edilememesi, sizce de çok mu önemsiz... Açılım için işe buradan başlamak gerekmez miydi?

Açılıma direnen Türk halkını barışa nasıl ikna etmeyi, onlardan açılım için nasıl destek almayı düşünüyorsunuz?

Hâlâ inkâr edilen JİTEM'in varlığını tüm yönleriyle gözler önüne sermeden Türkleri bile barışa ikna etmek mümkün mü?

Bölgede Kürt siyasetçilerin aldıkları havayı bile kayıt altına alabilen becerikli Yargı ve Emniyet teşkilatının, derin devletin o coğrafyadaki korkunç faaliyetlerini gün gün ortaya çıkarabileceğine dair inancım kuşkusuz tam. Ama, siyasi irade olmadan asla.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargı da asker vesayetinden çıkıyor

Kurtuluş Tayiz 05.01.2010

Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Bülent Arınç'a yönelik suikast iddialarıyla başlatılan soruşturmanın tüm engelleme girişimlerine rağmen sürmesi yargı ve hukuk sistemimiz açısından sevindirici bir gelişme. Savcı ve hâkimlerin, Türk Gladyosu'nun kalbi sayılan Seferberlik Tetkik Kurulu'nun Ankara'daki binasında, TSK'nın itirazlarına rağmen (dolaylı baskı ve tehditler de cabası), araştırma yapabilmesi bile etkin bir soruşturma yürütüldüğünü ortaya koyuyor. Yargı, bu tutumuyla asker vesayetinden çıkabileceğini gösterdi.

Oysa, daha bir ay önce AİHM, Türk yargısını, Şırnak'ın Cizre ilçesinde JİTEM elemanlarınca öldürülen dört köylüyle ilgili soruşturmayı 'etkin' yürütemediği gerekçesiyle mahkûm etmişti.

Albay Cemal Temizöz'ün ölüm emrini vermekle suçlandığı dört köylünün öldürüldüğü olayla ilgili soruşturma, asker vesayetinde sürdürüldüğü için sonuçsuz kalmıştı.

Güneydoğu'daki faili meçhul cinayetlerin neden aydınlatılamadığına yönelik iyi bir örnek de oluşturan olay, 6 Mart 1994'te Şırnak'ta yaşandı. Cizre'den Silopi'ye doğru bir araçla yola çıkan Abdülaziz Gasyak, Süleyman Gasyak, Yahya Akman ve Ömer Candoruk adlı vatandaşlar, Jandarma kontrol noktasında gözaltına alındılar. Köylüler, beyaz renkli bir Renault marka araca bindirilip Cizre yönüne doğru götürüldüler. Gözaltına alınanlar, iki gün sonra ölü bulundular. Görgü tanıkları, köylüleri en son Holan Köyü'nün yakınındaki Jandarma Karakolu'nda görmüşlerdi. Güvenlik güçleri, olay yerinde düzenledikleri raporda, cinayetlerin PKK tarafından işlendiğini ifade ettiler. Ve dosya terör suçu kapsamında Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildi.

Kontrol noktasında olaya tanıklık eden bir şoför, köylülerin askerlerle tartıştıktan sonra iki itirafçı tarafından beyaz renkli Renault marka araca bindirildiğini, kaçırılanların ailelerine anlattı. Tozlu raflara terk edilen bu soruşturma, ailenin ısrarlı girişimleri sonucu 2002'de yeniden açıldı. Olaya tanıklık eden şoför ve aile Diyarbakır Cumhuriyet Savcısı tarafından yeniden dinlendi. Savcılık, bu tanığın ifadesi doğrultusunda itirafçılar Abdülhakim Güven ile Adem Yakın'ı sorguladı. İtirafçılardan Güven, olay tarihinde cezaevinde, Yakın ise askerde olduğunu öne sürdü. Ancak, Güven'in olay tarihinde cezaevinden 10 günlüğüne 'operasyon' için çıkarıldığını tesbit eden savcılık, iki itirafçı hakkında 2003'te dava açtı.

2005'te görülen duruşmada, itirafçılar yerine mahkemeye sadece fotoğrafları getirildi. Tanık M.Ç, 10 yıl önce tanık olduğu olayın faillerini, bu yeni fotoğraflardan teşhis edemeyince iki sanık da beraat etti.

Tabii, asıl skandal ise Albay Cemal Temizöz'ün Şırnak-Cizre'de 20'den fazla faili meçhul cinayetle ilgili, hakkında dokuz kez ağırlaştırılmış müebbet cezası istemiyle açılan davada ortaya çıktı. Gözaltına alındıktan sonra öldürülen dört köylüyle ilgili tahkikat, Cizre Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talimatı üzerine Cizre İlçe Jandarma Komutanlığı'nca yapılmıştı.

Tahkikatta sadece olay yeri tesbit tutanağı ve olay yerinin krokisi düzenlenerek Cemal Temizöz imzalı üst yazısıyla Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmişti. Yani dört köylünün öldürüldüğü olayla ilgili hazırlık soruşturmasını, gizli tanık ifadelerine göre bu köylüleri öldürme emrini veren Albay Cemal Temizöz yürütmüştü.

İşte bu olayla ilgili geçen aralıkta AİHM, önemli bir karara imza attı. Mahkeme, iki itirafçı ile güvenlik güçlerinin cinayetlere karışıp karışmadığı konusunda "etkin" bir soruşturma yürütülmediğine hükmetti.

Yargının yapamadığı tam da buydu; ucunda asker olan hiçbir olay soruşturulamıyordu.

Arınç'a yönelik suikast iddialarıyla ilgili soruşturmanın Özel Harp Dairesi'nin sırlarla dolu odalarındaki araştırmalarla derinleştirilmesi, nereden bakılırsa bakılsın önemlidir. Yargının, artık asker vesayetinden kurtulmaya başladığını göstermektedir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'AKP'siz demokratik çözüm...'

Kurtuluş Tayiz 12.01.2010

KCK'nın molotof kokteylli sokak eylemleri, Reşadiye baskını, DTP'nin kapatılması ve belediye başkanlarına kelepçeli tutuklama...

Demokratik açılımı torpilleyen bu gelişmelerin ardından geriye "Bundan sonra ne olacak" sorusu kaldı.

Güneydoğu'nun değişik illerinden dostlarla son günlerde yaptığım görüşmelerin neredeyse hepsinde, bu soruya muhatap oldum.

Bundan sonra ne olacak?

Birkaç ay öncesine kadar Türkiye iyi kötü Kürt sorununa demokratik çözümü konuşmaya başlamıştı. Yanıtı aranan soruların başında silahların nasıl susacağı ve barışın nasıl sağlanacağı geliyordu.

Şimdi ise adeta savaş çanları çalıyor.

Kaygı ve endişe dolu gözlerle insanlar birbirine "Ne olacak" diye soruyor.

Herkes, yeni bir felakete sürüklenmekten korkuyor; tıpkı 1990'lı yılların çatışmalı Türkiye'sinde olduğu gibi...

Diyarbakır Belediye Başkanı Osman Baydemir, bölgenin son durumunu Milliyet'ten Devrim Sevimay'a verdiği röportajda, "Çok sıkıntılı bir sürece doğru hızla ilerliyoruz. Ben bu manada gelecekte kaygı duyuyorum" sözleriyle özetlemiş.

"Başka bir çıkış yolu yok mu" diye soran Baydemir, şu yanıtı veriyor: "Ben tek seçeneğimizin şu anda hızla ilerlemiş olduğumuz çıkmaz sokak olmadığına inanıyorum. Bence tek seçenek sadece ve sadece barıştır,

çatışmasızlıktır, silahsızlanmadır, diyalogtur ve istişaredir. Tek çıkış yolu budur.”

Osman Baydemir’in “Çok sıkıntılı bir sürece doğru hızla ilerliyoruz” sözü kuşkusuz uyarı niteliği de taşıyor. Demokratik çözüm modelinin alternatifinin olmadığını ortaya koyuyor. Kürt sorunu demokratik yöntemlerle çözülmek zorunda. Diğer seçenekler kuşkusuz Türklerin de Kürtlerin de felaketi olur.

Ama –ne yazık ki- iki tarafta da bu ülkeyi felakete sürüklemekten kaçınmayacak gözükara maceracılar bulunuyor.

Yine de açılıma devam etmek şart.

AKP, Kürt siyasetçiler üzerindeki gözaltı ve tutuklama furasına son vererek, açılıma can verecek adımları atmaya başlayabilir. Tasfiye etmek, teslim almak, cezalandırmak çözüm değil, çözümsüzlüktür.

Ne PKK’sız, ne Öcalan’sız barış olur.

Ama AKP’nin çöküşünün, Türkiye’de demokratik iradeyi ortaya çıkaracağını ileri süren, PKK’ya egemen bir zihniyetle de barış olmaz; demokratik açılım bir adım bile mesafe alamaz.

Şöyle ki; PKK’nın etkin isimlerinden Cemil Bayık’ın *Fırat Haber Ajansı*’nda yayımlanan şu değerlendirmesine bakın: “AKP damgalı özel savaş hükümeti,

Kürt Özgürlük Hareketi karşısında devletin son direniş mevzisidir. Bu hükümet dışında hiçbir iktidarla ve hükümetle halklarımızı aldatamaz. Dolayısıyla AKP’nin gidişi daha olumsuz bir sürecin gelişmesi anlamına gelmeyecektir.

MHP ve CHP ile devlet bir ay bile yürüyemez. Türkiye’de mutlaka demokratik bir siyasi irade ortaya çıkacaktır. AKP’nin çöküşü, devletin Kürt sorununu çözmek zorunda kalması anlamına gelecektir. Nasıl ki AKP eliyle yürütülen tasfiye politikası bir devlet projesiyse çözüm de bir devlet projesi olarak gündeme gelecektir. AKP olmasaydı devlet bugüne kadar bile Kürt Özgürlük Hareketi ve demokrasi güçleri karşısında dayanamazdı.”

Bu düşüncelerde ifadesini bulan zihniyet kuşkusuz çatışmayı öngörüyor. Demokratik çözüm arayışlarının dışındaki bütün seçenekler çıkmaz yoldur.

Bu AKP için de, muhalefet partileri MHP ve CHP için de geçerlidir.

Ama daha çok PKK için geçerlidir. AKP’nin tasfiye edilmesiyle devletin Kürt sorununu çözeceğine inanmak ve Kürtleri buna inandırmak biraz fazla maceracılıktır.

Enver Paşa’nın Anadolu’nun yoksul çocuklarını kışta-kıyamette nasıl yok ettiği malumdur.

Uzağa gitmeye de gerek yok. Son 25 yıldır çatışmalarda yitip giden binlerce gencin acısı daha tazedir. Unutmayalım, demokratik çözüm Türkiye için gerçekten tek seçenektir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'AKP giderse federasyon bile olur'

Kurtuluş Tayiz 15.01.2010

Demokratik açılım, devlette, Kürt sorununun kansız bir yoldan, barış içinde, müzakerelerle çözülebileceğine dair meşru bir iradeyi yansıttığı için önemli bir kamuoyu desteği buldu.

Yoksa kamuoyu açılıma bu kadar büyük umut bağlamazdı. Bu işe soyunan AKP'nin gelip-geçici hevesi, taktiği olarak değerlendirilip itibar edilmezdi.

Gözden düşürmek için bu kadar karalama kampanyası da yapılmazdı.

Bir Reşadiye baskını, bir DTP'nin kapatılması, bir Öcalan'ın hücrelerinden rahatsızlığı, bir KCK operasyonu demokratik açılımı tümünden silmeye yeterdi.

Ama yetmedi...

İşte tüm provokasyonlara, tüm gerilimlere, tüm "silbaştan yaparız" çıkışlarına rağmen sağduyu, açılımın sürmesinden yana. Bunun için de ne devlet ve AKP'den ne de DTP ve İmralı'dan umut kesildi.

Ancak, demokratik açılımın tıkanmasını fırsat bilen bazı çevreler, çatışmaları körükleyerek Kürtlerle Türkler arasındaki makası geri dönüşü olmayacak şekilde açma peşindeler.

Geçen salı günkü yazımda Kürtlerin, "AKP'siz demokratik çözüme" inandırılmaya çalışıldığından bahsetmişim. PKK'nın üst düzey yöneticileri, *Fırat Haber Ajansı*'na verdikleri röportajlarda, "AKP çökerse devletin bu sorunu çözecek demokratik iradeyi ortaya çıkaracağını" söylüyorlar.

Devletin toplumsal sorunlara çözüm üretme kapasitesinin son 80 yıllık geçmişine bakarak bile Kürtleri neyin beklediğini tahmin edebiliriz. Ama kestirilmesi en zor teori sanırım devletin bu sorunu AKP'siz, demokratik iradeyle çözeceği olabilir.

Anlatmak istediğim, açılım sürecindeki belirsizliği ve karışıklığı fırsat bilen derin çevrelerden, Kürtlerin derin çevrelerine fısıltıyla ulaştırılan mesajlara dikkat çekmek. Çünkü yazımı kaleme almadan önce, BDP'nin faaliyetleriyle ilgili görüş alışverişinde bulunurken dolaşımda olan ilginç bir 'fısıltı'yı öğrendim.

Anlaşılan, derin çevreler, bir süredir Kürtlere önemli bir vaat servis edip duruyor: "Eğer AKP hükümetten düşürülürse, Kürtlere özerklik tanırız. AKP çökerse, Kürt sorunu federatif bir modelle bile çözülür."

"Açılımın amacı PKK ve çizgisindeki DTP'yi tasfiye etmek" olunca, karşı tarafın da "AKP'yi tasfiye etmek" için seferber olması elbet akıldışı değil. AKP'nin açılım sürecindeki yanlışlarının Kürt cephesinde doğurduğu rahatsızlık ve isyan hali gözönünde bulundurulduğunda, bu fısıltılar taraftar bile bulabilir.

Ama "AKP çökerse, Kürt sorunu federatif bir modelle bile çözülür" tezinin gerçek dışılığı ve mantıksızlığı su götürmez.

Amaç, baştan beri DTP'yle AKP'yi karşı karşıya getirmek ve çatıştırmak. DTP'nin kapatılmasını ve belediye

başkanlarına kelepçe vurulmasını fırsat bilen derin çevreler anlaşılan, derin Kürt çevrelerine fısıldadıkları sihirli sözlerle iç savaş çıkarma peşinde.

Çok basit algılanmasın; PKK'nın şubatta şehirlerdeki, baharla birlikte de kırsaldaki saldırılarını yükseltmesi bekleniyor. Demokratik açılımın geleceğiyle ilgili siyasi irade suskunluğunu sürdürmeye devam ederse, Türkiye'deki görece bahar havası birden bire tersine dönebilir. Kendimizi büyük bir cehennemin içinde de bulabiliriz.

Hasan Cemal'in iki gündür yazdığı "Açılım konusunda Erdoğan doğru yolda mı" başlıklı yazılarındaki şu saptamaları oldukça çarpıcı: "... 'Hem KCK'yı, hem PKK'yı döveriz, hem partilerini kapatırız, hem PKK'nın belini kırarız, hem dağın yolunu keseriz, çünkü eşzamanlı olarak sorunu çözmeye yönelik gerek adımları da ihmal etmeyiz' diyenler var Ankara'da. Başbakan Erdoğan'ı ya da demokratik açılımla ilgili iktidar odaklarını etkiledikleri de söylenebilir..."

Açılım süreci tıkanıdı ama halkın barış beklentisi azalmadı. Hükümet suskunluğunu bozarak, hatalarını iyi analiz edip açılıma kaldığı yerden devam ederse derinlerde üretilen felaket senaryoları da hayat bulamaz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bu çağrı için risk aldık'

Kurtuluş Tayiz 19.01.2010

Diyarbakır Barosu, hafta sonu çok önemli bir toplantıya ev sahipliği yaptı. 43 ilin baro başkanı, biraraya gelerek demokratik açılımı tartıştı. Önemli tesbitlerin yer aldığı toplantının sonuç bildirgesinde, Kürt sorununun demokratik çözümü için PKK'ya güçlerini sınır dışına çekme çağrısı yapılırken, ordunun da çekilme sürecinde operasyonları durdurması istendi. Basında hak ettiği ilgiyi yeterince bulamayan bu toplantı, sivil inisiyatiflerin açılım sürecinde önemli bir rol üstlenebileceğini gösterdi. Nitekim, eksik olan tam da bu türden sivil yapıların varlığıydı. Çatışan taraflara angaje olmayan, toplumun ortak beklentilerini yansıtan üçüncü bir ses, açılım sürecindeki tıkanıklığın aşılmasına önemli katkılar yapabilir.

43 ilin baro başkanının biraraya gelmiş olması bile, bu toplantının öncelikle vurgulanması gereken yanını oluşturuyor. Bugüne kadarki benzer toplantı ve girişimler, bölgesel bir çerçeveyi aşamadı. Yerel katılımlı toplantılardan da Türkiye'nin genelini yansıtacak sonuçlar çıkmadı.

Türkiye'nin doğusundan batısına 40 ilin baro başkanını buluşturan Diyarbakır Baro Başkanı Mehmet Emin Aktar, bu toplantıyı geçen kasım ayında kararlaştırdıklarını söyledi. Aktar'la, toplantının sonuç bildirgesini açıklamasının hemen ardından konuştum; toplantının sonucundan oldukça memnundu. Ve heyecanla şunları anlattı: "İlk kez Türkiye'nin birçok ilinden meslektaşla Kürt sorununu tartışma fırsatı bulduk. Kürtlere karşı büyük bir güvensizlik olduğunu fark ettim. Bize, 'Kürtler bölünmeyi istiyor' dediler. Biz, Kürtlerin temel insani ve demokratik haklarını talep ettiğini, 'ayrılma', 'bölünme' gibi amaçlarının veya beklentilerin söz konusu olmadığını, dilimiz döndükçe anlattık. Diyalog kuramamanın, biraraya gelememenin ön yargıları nasıl

büyüttüğünü, güvensizliği beslediğini ve aradaki mesafeyi açtığını anladık. Cumartesi günü açılımı konuşup tartıştık. Sonuç bildirisini 10 dakika gibi bir zaman içinde, ortaklaşa hazırladık. Toplantının çok yararlı olduğuna inanıyorum.”

Toplantının sonuç bildirisinde PKK’ya yönelik önemli bir çağrı yer aldı. Silahlı çatışma riskini ortadan kaldırmak için örgütten, güçlerini sınır dışına çekmesi istendi. Açıklamada “Silahsızlanma koşullarının yaratılması bağlamında öncelikle silahlı örgüt üyeleri Türkiye sınırları dışına çekilmeli ve operasyonlar durdurulmalıdır. Bu suretle oluşacak barış ortamında sorunların çözümünün sağduyu ve demokrasi içerisinde sağlanabileceğine inanıyoruz” dendi.

Mehmet Emin Aktar’a, PKK’ya yapılan çağrıyı Güneydoğulu baroların destekleyip desteklemediğini sorunca, şu yanıtı verdi: “İstanbul Barosu, bildirideki ‘operasyonlar da durdurulsun’ kısmına şerh koymak istedi. Saygıyla karşıladık. Bunun dışında bütün diğer barolar bu çağrıya imza attı. Biz barış için risk üstlendik. Elimizi taşın altına koyduk. Artık risk üsteleneceksiniz, o noktadayız... Yeni bir ölümü daha kaldıramıyor bölge. Bir ölüm haberi, gerilimi arttırır. Şiddet bir daha uç verirse, artık dağlarla da sınırlı kalmaz; çatışmalar kentlerde boy gösterir. Bunun için endişeliyiz. PKK üyelerinin ülke içindeki varlığı durdukça, açılım provokasyonlara açık olacak. Her an çatışma riski olacak. Ama, onların çekilme sürecinde de operasyonların durması şart. Kürt sorununun çözülmesi için açılımın silahların gölgesinden çıkması lazım.”

Sıra diğer iş ve meslek örgütlerinde. Açılım tartışmaları bölgesel olmaktan çıktığında ancak toplumun ortak beklentilerini yansıtabilecek sivil irade inisiyatif alabilir, üçüncü bir ses olarak rol oynayabilir. Sesi yükseltmenin tam zamanı.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Allah Allah...

Kurtuluş Tayiz 26.01.2010

Kolay değil elbet; başında olduğunuz ordunun, kendi halkına karşı tezgâhladığı oyunlar deşifre oldu, kanlı planları etrafa saçıldı.

Öfkelisiniz, belli...

Halkın kutsallık atfettiği TSK’nın itibarı bir anda yerle yeksan oldu.

Haklısınız...

Camileri bombalamak için timler oluşturan, kendi jetimizi düşürmeyi planlayan, yönetime el koymak için yüzbinlerce insanı gerekirse esir almayı hesaplayan bir ordudan bahsediyoruz burada.

Hangi genelkurmay başkanı yerinizde olmak ister ki?

"Vicdansızlara sesleniyorum; 'Allah Allah diye taarruz eden bir ordu nasıl olur da Allah'ın evi olan camiye bombalar", diyorsunuz...

Ne akıl ne de vicdan kabul ediyor; yerden göğe kadar haklısınız...

Ama bu sözler ne aklımıza sığıyor ne vicdanımızı yatıştırıyor.

Bundan daha fazlasını yapmak zorundasınız.

Mesela 22 ocak cuma günü *Taraf*'ın 12. sayfasında yer alan "Vicdansız savaş oyunları" başlıklı haberdeki şu bilgileri araştırmakla işe başlayabilirsiniz: "Fatih Camii'nin bombalanmasıyla ilgili ayrıntıları içeren Çarşaf Eylem Planı, Jandarma Yüzbaşı Hüseyin Topuz tarafından yazıldı. Belgenin *Taraf*'taki elektronik kopyası, Jandarma Binbaşı Hüseyin Özçoban'ın bu planı kendi resmî bilgisayarında oluşturduğunu gösteren 'kaydeden' bilgisine sahip."

Aynı sayfadaki "Cuma'dan on dakika önce bombayı patlat" başlıklı bölümde ise Beyazıt Camii'nin bombalanmasını öngören Sakal Planı'yla ilgili önemli bir not var: "*Taraf*'ın elindeki CD'lerin elektronik kopyalarından elde edilen antet bilgilerine göre, Sakal Planı'nı hazırlayan Jandarma Yüzbaşı Hüseyin Topuz ile Jandarma Binbaşı Hüseyin Özçoban."

Aynı günkü *Taraf*'ın "Jet düşürme planı Fırtına'ya ait" başlıklı haberinde ise, Balyoz Harekât Planı'nın hayata geçmesini kolaylaştırmak için kendi jetimizi düşürmeyi bile göze alan ORAJ Harekât Planı'nın hangi bilgisayarda ve kimler tarafından hazırlandığını gösteren elektronik kayıtlar mevcut. CD'lerin elektronik antet bilgisine göre bu plan Hava Harp Akademisi'ndeki bir bilgisayarda yapılmış. Plan üzerinde çalışan isimlerden biri de "Karargâh evleri" soruşturmasıyla adını duyuran Ergenekon'un tutuklu sanığı Albay Cengiz Köylü".

Oraj Harekât Planı'nın altında ise dönemin Harp Akademileri Komutanı Hava Orgeneral İbrahim Fırtına'nın ismi bulunuyor.

Taraf'ın 10. sayfasındaki "İşte Balyoz hükümeti" başlıklı haberde, Balyoz Planı'nın Birinci Ordu'nun karargâhında hazırlandığını gösteren elektronik izler var. Balyoz darbesinden sonra kurulacak hükümetin programı ile yeni kabine listesinin yer aldığı Ekli "J" belgesinin elektronik antetine göre, bu çalışmalar Kurmay Albay Süha Tanyeri'nin Birinci Ordu Karargâhı'ndaki bilgisayarında kaydedilmiş.

Yunanistan'la Türkiye arasında tırmandırılacak gerilimle ülkede kısmi seferberlik ilan etmeyi amaçlayan SUGA planının yer aldığı CD'ler de Deniz Kuvvetleri'ndeki bir bilgisayarı adres gösteriyor.

Genelkurmay Başkanı da olsa fark etmez; bu bilgiler ortada öyle dururken, kimse etrafa "sabırımızı taşırmayın" diye tehdit savuramaz. Bir anlamı da yok zaten. Eğer ne aklın ne de vicdanın kabul edebileceği bu suçların sonuna kadar karşısında olduğunuzu göstermek istiyorsanız, işe, bu planları cesaretle deşifre eden *Taraf*'ı tehdit etmekten vazgeçerek başlayabilirsiniz. Hatta samimiyseniz, TSK içine yuvalanan bu çeteleri deşifre ettiği için gerçekleri açığa çıkardığı için *Taraf*'a minnet bile duyabilirsiniz.

Çünkü *Taraf*'ın tek yaptığı, gerçekleri ortaya çıkarmak.

Aynen Kâzım Karabekir'in andığınız sözlerinde olduğu gibi: "Vatandaş gerçeği ara, öğren. Yanlış bilgi felaket getirir. Her işin hakikati aranmalı."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Poyrazköy'e bak Balyoz'u anla

Kurtuluş Tayiz 29.01.2010

Poyrazköy iddianamesini hazırlayan savcı ne iyi ki unutkan değil. Önceki Ergenekon iddianamelerinde yer alan eylem planlarını da hatırlatarak, bu iddianameye aktarmış. Böylece, Balyoz darbesi ve eklerindeki korkunç eylem planlarını görünce şaşkınlık yaşamak pek mümkün olmuyor. Çünkü bunlar ilk değil; öncesi ve sonrası olan, süreklilik taşıyan bir zincirin halkaları.

Balyoz'un önceki eylem planlarından daha teferruatlı olduğu doğru. Ama Poyrazköy iddianamesine bakıldığında, öyle sanıldığı gibi akıl almaz da değil. *Taraf*'ın ilk defa duyurduğu ve Poyrazköy iddianamesinde de yer alan Kafes Eylem Planı'nın, Balyoz'dan geri kalır hiç bir yanı yok. Koç Müzesi'ndeki bir denizaltının öğrencilerin ziyareti sırasında patlatılması, camilerin patlatılmasından daha az mı dehşet uyandıracaktı acaba...

Taraf'ın Balyoz haberlerini anlamakta güçlük çekenlerin, Poyrazköy iddianamesini iyice okuması gerekiyor. Poyrazköy soruşturmasının bir numaralı sanığı emekli Deniz Binbaşı Levent Bektaş'ta elde edilen 3 No'lu DVD'de gizlenmiş şekilde bakın hangi eylem planı ele geçirilmiş: "Koç Müzesi'yle ilgili malzemeler yerine konulmak üzere operatöre ulaştırıldı, müzenin ziyaretçilerini arttıralım, okullarda tanıtım reklâm ve organizasyon faaliyetleri yapılarak ziyaretçi yoğunluğunun en fazla olduğu zamanın belirlenmesini C. Bey söyleyecek. Öğrenciler projenin en önemli parçası Operasyon tarihini teyit edelim."

Koç Müzesi'ndeki Uluçali Reis adlı Denizaltı'ya yerleştirilen patlayıcılar tesadüf eseri bulunmasaydı muhtemelen çok büyük bir katliam yaşanacaktı. Deniz Kuvvetleri'ndeki cuntanın gözü karalığını anlatmak için sanırım başka örneğe de gerek yok.

Ama Ergenekon'u unutanlara, Poyrazköy iddianamesindeki eylem planlarını yeniden hatırlatmak şart.

Savcısı Ercan Şafak, Poyrazköy iddianamesinde, Ergenekon'un darbeye zemin hazırlamak için gerçekleştirdiği iki büyük eylem ile 14 eylem planını delilleriyle birlikte anlatmış.

İddianamede Ergenekon'un darbeye zemin hazırlamak ve toplumda infial uyandırmak için iki önemli eylem gerçekleştirdiği belirtiliyor. Bunlardan birincisi Cumhuriyet Gazetesi'ne bomba atılması. 5-10-11 Mayıs 2006'da Cumhuriyet Gazetesi'ne üç kez bomba atılmış.

Gerçekleştirilen ikinci büyük eylem ise Danıştay saldırısı. 17.05.2006'daki saldırıda Danıştay 2. Dairesi Üyesi Mustafa Yücel Özbilgin öldürülüyor.

Ergenekon'un gerçekleştirmeyi planladığı saldırılar ise iddianamede 13 başlık altında verilmiş.

1-Yargıtay mensuplarına suikast hazırlığı. İşçi Partisi'ne ait Ankara'daki genel merkez binasında bir CD içerisinde Yargıtay binasının krokisi bulunmuştu;

2- İzmir'de NATO tesislerine silahlı saldırı hazırlığı içinde olduğunu gösteren planlar;

3- 2005'te Kara Kuvvetleri Komutanı Yaşar Büyükanıt'a yönelik suikast hazırlığı;

4- 2007 yılı içerisinde gazeteci Fehmi Kuru ve yazar Orhan Pamuk'a yönelik silahlı saldırı hazırlığı;

5- 2007 yılı içerisinde Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir ile milletvekili Sabahat Tuncel ve Ahmet Türk'e yönelik silahlı saldırı hazırlığı;

6- İbrahim Şahin'de ele geçirilen silah, mühimmat ve suikast planları;

7- Ermeni asıllı Minas Durmaz Güler'e yönelik suikast hazırlığı;

8- Ermeni Patriği Mesrob Mutaftyan'a yönelik suikast hazırlığı;

9- Alevi Bektaşî Federasyonu Genel Başkanı Ali Balkız'a yönelik suikast hazırlığı;

10- Alevi Bektaşî Federasyonu Genel Sekreteri Kazım Genç'e yönelik suikast hazırlığı;

11- Ankara Eryaman'da Ayaş Yolu N 93 adresinde bulunan alışveriş merkezine yönelik bombalı saldırı planı;

12- Sanık Mustafa Dönmez'de ele geçirilen, Başbakan'a yönelik suikast planı ve silahları;

13- Rahmi Koç Müzesi'ndeki denizaltıda bulunan patlayıcı madde ve burada yapılması planlanan eylem.

Balyoz'a bakıp da kimse şaşırmasın. Yakın tarihimizde aydınlanmayan daha pek çok korkunç cinayet ve katliamın arkasından mutlaka kendisini devletin sahibi gören çeteler çıkacaktır. Sakın şaşırmayın.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ankara'da bahar hazırlığı

Kurtuluş Tayiz 05.02.2010

Balyoz darbesi tartışmalarıyla gündemden düşer gibi olan Kürt sorunuyla ilgili bu hafta iki önemli toplantı vardı. Bunlardan biri Ankara'da, diğeri de Brüksel'deydi.

Ankara'daki toplantı İçişleri Bakanı Beşir Atalay'ın davetlisi olarak gelen ABD'nin Irak'taki kuvvetlerinin komutanı General Ray Odierno ve beraberindeki heyet ile Türk yetkililer arasında yapıldı.

Meclis'te tansiyonu yüksek tartışmaların gölgesinde kalan ve içeriği hakkında dışarı pek bilgi sızmayan zirvenin, Türkiye, ABD ve Irak arasındaki üçlü mekanizma toplantılarından farklı ve rutin dışı geliştiği anlaşıyor. Sadece Türk ve ABD'li yetkililerin katıldığı toplantı'nın bileşimi dikkat çekici. General Odierno'ya Büyükelçi James F. Jeffrey ile bazı subaylar eşlik ederken, Türk tarafı çok geniş bir kadroyla toplantıya katıldı. Beşir Atalay'ın yanı sıra Genelkurmay İkinci Başkanı Org. Aslan Güner, Genelkurmay Harekât Dairesi Başkanı Tüm. Erdal Öztürk, MİT Müsteşarı Emre Taner, bu isimlerden bazıları...

General Odierno'nun temasları bu toplantıyla da sınırlı değildi. Odierno, Genelkurmay Başkanlığı ve Dışişleri Bakanlığı'nı da ziyaret etti. Bu ziyaretlerin başlıca gündemini kuşkusuz PKK ve Kandil oluşturuyor.

Bununla birlikte, ABD'li generalin hem İçişleri hem Dışişleri ve hem de Genelkurmay'la ayrı ayrı görüşmesi, daha somut bir konu ya da plan üzerinde çalışıldığını gösteriyor. Nitekim toplantı sonrası İçişleri Bakanı Beşir Atalay'ın yaptığı açıklamadan da bu seziliyor: "Türkiye'nin, içeride demokratik açılım sürecinde adımlar atarken, Irak'ın kuzeyinden kaynaklanan ve bu süreci olumsuz şekilde etkileyen terör tehdidini sona erdirmeye ve etkili önlemler uygulama konusunda kesin kararlı olduğunu Amerikalı dostlarıyla paylaşmıştır."

Bu sözlerin anlamı açık. Hükümet, baharla birlikte Kandil'den açılım sürecini olumsuz etkileyecek saldırıların gelmesinden endişe duyuyor. İkinci bir Dağlica ve Aktütün olayının yaşanmaması için de elini sıkı tutuyor.

Sınır ötesinden gelebilecek saldırılara karşı mevcut durumda alınacak önlemler aslında çok sınırlı. Birinci önlem, Türkiye ve ABD arasında 2007'den beri kurulan anlık istihbarat paylaşımı mekanizmasının aksamadan, daha etkili sürmesiyle ilgili. Türkiye'nin bu konudaki ihtiyacı hayati düzeyde. Geçen aralık ayında Başbakan Erdoğan ile ABD Başkanı Obama'nın üzerinde anlaştıkları en önemli konulardan birini yine bu anlık istihbarat paylaşımı konusu oluşturuyordu. General Odierno'nun Ankara'daki temaslarından, bu mekanizmanın yeniden koordine edildiği anlaşıyor.

Türkiye'nin almak istediği bir diğer önlem ise sanırım Kuzey Irak hava sahasının Türk jetlerine açılması. Odierno'nun Dışişleri'ne yaptığı ziyareti bu kapsamda değerlendirmek mümkün.

ABD'li generalin temaslarıyla hareketlenen Ankara, bir yandan ağırdan aldığı açılım sürecini gündemde tutmayı hedeflerken, diğer yandan ikinci bir Dağlica ve Aktütün baskını yememek için önlemlerini alıyor.

Kürt sorunuyla ilgili ikinci bir toplantı da Brüksel'deki Avrupa Parlamentosu'nda sürüyor. 3 şubatta başlayan bu toplantı Türkiye'de pek yankı bulmadı. Kısaca özetlemek gerekirse; bu sene altıncısı gerçekleşen konferansın konusu "Siyasal Diyalog ve Barışın İnşası".

Nobel Barış Ödüllü Desmond Tutu, Noam Chomsky, Avrupa Komisyonu Türkiye Masası Şefi Jean Christophe Filori, Ahmet Türk, Leyla Zana, Hasan Cemal ve Oral Çalışlar konuşmacılar arasında. İlk kez AB Komisyonu'ndan bir temsilci, altıncısı yapılan Kürt Konferansı'na katılarak önemli mesajlar verdi. AB Komisyonu temsilcisi Filori, "Demokratik açılım devam etmeli. Açılımı gömmeyin" dedi.

Partisi kapatılan ve milletvekilliği düşürülen Ahmet Türk, sivil inisiyatiflerin barışta oynayacağı role dikkat çekti. Emine Ayna yine bildik o sert üslubuyla "Türkiye'de siyasi bir darbe yaşandığını ve bunun 'faşizm' olduğunu"

söyledi. İrlanda örneğini hatırlatan ve barış için sabırlı olunması gerektiğini belirten Hasan Cemal ise, açılım sürecinde tıkanma yaşandığını söyledi. Cemal, AKP iktidarını şimdiden "faşist" ve "siyasal düşman" olarak nitelemenin barışın önünü açmayacağını sözlerine ekledi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güneydoğu'da Gülen fişlemesi

Kurtuluş Tayiz 09.02.2010

Darbe planlarıyla birlikte çok fazla duymaya başladığımız hadiselerden biri de fişleme listeleri. Hazırlayana göre değişiyor, kara listelere alınanlar. Bazıları etnik kökenine ve inancına göre bazıları da siyasi görüşlerine, iş ve sosyal çevresine göre 'tehdit unsuru' olarak mimleniyor. Balyoz, Kafes ve İrticayla Mücadele Eylem Planı'nda gördüğümüz gibi fişlemeler sadece bireylerle de sınırlı değil; siyasi partileri, sendikaları, dernekleri, sivil toplum örgütlerini, eğitim kurumlarını, azınlıkları, cemaat ve aileleri de kapsıyor. Sınırı yok yani, tehdit algısına göre uzayıp gidiyor bu listeler...

Adları kara listeye dahil edilenlerin yaşamlarının bundan nasıl etkilendiğini tam olarak bilmek zor. Ama pek çoğunun hayatı olumsuz etkilendi. Rejim için tehdit olarak görülen solcuların, Alevilerin, dindarların ve Kürtlerin yaşamı kâbusa döndü. Ama fişlemelerden en çok Kürtler çekti. Doğu ve Güneydoğu'daki faili meçhul cinayetler dizisi bu fişlemelerin ardından başladı. "PKK'lı", "bölücü" ve "sempatizan" olarak fişlenen binlerce kişi, sokak ortasında tek tek enselerinden sıkılan birer kurşunla öldürüldü. Evlerinden bir gece yarısı alınıp işkenceyle katledilenlerin cesedi bir kuyuya, bir dere kenarına atıldı. JİTEM'in kara listeye aldığı Kürtlerin pek azı hayatta kalabildi.

Burada Kürtlerin ne kadar çok acı çektiğini uzun uzadıya anlatmayacağım. Amacım, Kürtler adına siyaset yapanların güçlendikçe, nasıl kendilerine zulmedenlere benzemeye başladıklarına dikkat çekmek; zamanla kendilerinden olmayanları, yine kendilerinin maruz kaldığı şiddet yöntemleriyle nasıl baskı altına almaya, sindirmeye, yok etmeye çalıştıklarına işaret etmek...

DTP'yi buna dahil etmek isabetli olmayabilir; ama KCK'nın, bir süredir Doğu ve Güneydoğu'da kendisinden olmayanları "Gülen Cemaati üyesi" ve "AKP'li" olarak fişlediği anlaşıyor. Örgütün yayın organı Fırat Haber Ajansı'nda son üç aydır teşhir edilen listelerde binlerce ev, alışveriş merkezi, dersane, okul, yurt, sivil toplum örgütü, sendika, dernek, gazete ve dergi aboneleri isim ve açık adresleriyle birlikte yayımlanarak hedef gösteriliyor.

5 şubat tarihli "Gülen cemaati Ağrı'da ne yapmak istiyor" başlıklı haberde Gülen Cemaati'nin Doğubeyazıt'ta 50 evinin olduğu, *Zaman* gazetesine üye 300 abonesinin bulunduğu, Doğubeyazıt Lisesi, Anadolu Lisesi ve Kurtuluş İlköğretim Okulu'nda çok sayıda cemaate yakın öğretmenin bulunduğu, ilçede iki market ve bir taşıma şirketi açıldığı (açık adları verilerek) yer alıyor. Haberde cemaatin Ağrı'daki faaliyetlerini C. K'nın finanse ettiği iddia ediliyor.

18 kasım tarihli "Gülen cemaati Hakkâri'de harekete geçti" başlıklı haberde neredeyse ildeki bütün özel eğitim kurumlarının Gülen Cemaati'nin emrinde, Kürtlere karşı kullanıldığı iddia ediliyor. Bunlardan bazıları şöyle sıralanmış: "Hatice Avcı Koleji, Fem Dershanesi, Sümbül Etüt Merkezi, Ana Fem Dershanesi, Eğitimciler Dershanesi, Eğitimciler Derneği, Memur-Sen, Özgür Yaşam Derneği ve Anadolu Gençlik Derneği..."

Daha vahimi dördü kadın dokuz öğretmenin tek tek çalıştıkları okulları ve adları sıralanarak, "cemaat yöneticileri" olarak hedef gösterilmeleri.

13 aralık tarihli bir başka fişleme haberinde de Van'da cemaate ait 1600 evin bulunduğu belirtiliyor. Bu evlerin "Kürt çocuklarını Türkleştirmek" için kurulduğu iddia ediliyor. Cemaatin sendikalarda 1500 üyesi olduğunun altı çizilerek onlarca dersane, sağlık kuruluşu ve dernek 'Kürt karşıtı' faaliyet içinde oldukları ileri sürülerek açık adresleriyle birlikte sıralanıyor.

Bitlis ve Tatvan'da da cemaate ait 100 ev ve çok sayıda eğitim kurumunun bulunduğu, bazı esnafların ise cemaat adına ticaret yaptıkları, açık adlarıyla birlikte teşhir ediliyor.

Bu fişlemelerin nasıl sonuç verdiği ise 5 aralık tarihli başka bir haberden anlaşılıyor: "Bir grup genç Diyarbakır'da Sur Dershanesi'ne molotofkokteyli attı. Aynı grup Ziraat Bankası'na da molotofkokteyli atarak AKP'lilere ait iki aracı ateşe verdi."

11 kasımdaki bir başka haberde de Samanyolu Televizyonu'nun Hakkâri'de çekimleri süren bir programına gençlerin tepki göstererek nasıl izin vermediği anlatılıyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AKP'li rektör BDP'li hocayı gönderdi

Kurtuluş Tayiz 12.02.2010

Diyarbakır, bir süredir Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ahmet İnan'ın görevine son verilmesini konuşuyor. Öyle ki, BDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş bile Meclis grubunda yaptığı ilk konuşmasını bu konuya ayırdı ve AKP hükümetini üniversitelerde kadrolaşmakla suçladı. Tepkiler bununla da sınırlı kalmadı. Önceki gün üniversite kampusunda toplanan, öğretim görevlilerinin de aralarında olduğu kalabalık bir grup, oturma eylemi yaparak rektörlüğü protesto etti.

Tartışmanın büyümesinin nedeni, Dicle Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ayşegül Jale Saraç'ın 22 Temmuz 2007'deki genel seçimlerde AKP'den Diyarbakır milletvekili adayı olması, görevine son verilen Doç. Ahmet İnan'ın ise aynı seçimlerde BDP'den aday olması.

Konunun özü şöyle: Doç. Dr. Ahmet İnan, 18 Eylül 2009'da Diyarbakır'da yerel yayın yapan Gün TV'de bir programa katılıyor.

Bu programda yaptığı açıklamaları hakaret içerikli ve küçük düşürücü bulan üniversite yönetimi ise soruşturma açılmasını kararlaştırıyor. İnan hakkında bir yıl kademe ilerlemesinin durdurulması isteniyor. Ancak daha önce de bir yıl kademe durdurulması cezası verildiğinden, Yüksek Öğretim Kurumları Yönetici Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin "Disiplin suçunun tekrürü" başlıklı 15. maddesine göre "Bir derece ağır

ceza uygulanması" hükmü gereğince "Görevden çekilmiş sayılma" cezası ile cezalandırılması isteniyor. Disiplin Kurulu oy birliği ile İnan'ın üniversitedeki görevine son veriyor. Rektör Prof. Dr. Ayşegül Jale Saraç tarafından imzalanan karar yürürlüğe konuluyor.

Doç. Dr. İnan'ın adı bordrodan düşürülerek maaşı kesiliyor. İnan, üniversiteyle ilişkisinin kesilmesi işlemlerine itiraz ederek YÖK'e başvuruyor. Şimdi son kararı YÖK verecek. Hem rektörlük hem de İnan YÖK'ten çıkacak bu kararı bekliyor. Bu arada İnan'ın maaşına konulan blokaj da kaldırılıyor.

Doç. Dr. Ahmet İnan, tüm bu olup bitenlerden AKP'li olarak nitelendirdiği Rektör Prof. Ayşegül Jale Saraç'ı sorumlu tutuyor. Üniversiteden atılmak istenmesinin nedenini tamamen BDP'li ve Kürt olmasına bağlıyor.

İnan'a üniversite rektörüne ve yöneticilerine hakaret edip etmediğini sorduğumda, kendisini şöyle savundu:

"Sık sık televizyon programlarına katılıyorum. Kimsenin adını vererek hakaret etmedim. Gün TV'den kayıtlar istenerek bakılabilir. Bir dekanla ilgili olarak, ad vermeden eleştiriler yaptım. Anlatmak istediğim de genel olarak bürokrasi içinde insanları etnik kimliğine, siyasi görüşlerine göre ayırt eden zihniyeti eleştirmektir. Ama üniversite rektörümüz Jale Hanım ve yöneticilerimiz bunları kendi üzerlerine almışlar. Açtıkları soruşturma neticesinde de görevden alma kararı çıktı. Aslında böyle bir yetkileri yok. Rektörümüz Jale Hanım, 2007'de AKP'den milletvekili adayı olmuştu. Ben de DTP'den bağımsız milletvekili adayı olarak seçimlere girmiştim. Üniversiteden ilişkiğimin kesilmek istenmesinin nedeni tamamen siyasidir, BDP'li ve Kürt olduğum için bu uygulamalarla karşı karşıya kaldım."

Ahmet İnan'ın iddialarını sormak için Rektör Ayşegül Jale Saraç Hanım'ı aradım. Üniversitenin genel sekreteri Sabri Eyigün, Jale Hanım'ın toplantıda olduğunu ve bu tartışmalarla ilgili olarak da konuşmak istemediğini belirtti. Kendisinin bu konuda açıklama yapmaya yetkili olduğunu belirtince Ahmet İnan'ın iddialarını sordum. Sabri Eyigün, İnan'ın çıktığı televizyon programlarında Dicle Üniversitesi'ne yönelik ağza alınmayacak hakaretler yağdırdığını söyledi. Eyigün soruşturmanın siyasi olmadığını Doç. Dr. Ahmet İnan'ın bir akademisyene yakışmayacak bir dil kullandığını söyledi.

Rektör Ayşegül Jale Saraç'ın, geçmişte açtığı bazı soruşturmalar da kamuoyunda büyük tartışmalara neden olmuştu. Hatırlatmakta sanırım fayda var; Prof. Jale Saraç, rektörlük seçimlerinde en fazla oyu aldığı halde Cumhurbaşkanlığı listesine alınmayan rakibi Prof. Dr. Naime Canoruç hakkında da 11 ayrı soruşturma açmış ve bu soruşturmalar mahkemelik olmuştu.

Şimdi gözler son kararı verecek olan YÖK'te. Bir televizyon programında yapılan bir konuşmadan ötürü bir akademisyene görevinden el çekirmek sanırım pek akıl işi değil. Kaldı ki bir akademisyen ya da sıradan biri "Ramazan Sohbeti" vesilesiyle katıldığı bir televizyon programında dil ve üslup sınırlarını ne kadar zorlayabilir ki?

Üniversite yönetiminin yanlışı umarım YÖK'ten döner.

Not: Geçen salı günkü yazımda Fırat Haber Ajansı ile ilgili olarak "PKK'nın yayın organı" ifadesini kullanmıştım. Ajanstan beni arayan bir yetkili PKK'nın yayın organı olmadıklarını, bir Kürt haber ajansı olduklarını söyleyerek düzeltmemi istedi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sende bir hainlik sezdim

Kurtuluş Tayiz 16.02.2010

Alman vatandaşı M. Sait Uluişik'ın hikâyesi 11 Mart 2008'de *Taraf*'ın birinci sayfasında başlığa çıkan bu sözlerle anlatılmıştı. Başbakanlık Osmanlı Arşivleri'nde araştırma yapmak isteyen Türk asıllı Uluişik'in Türkiye'ye girişine 2007'de yasak getirilmişti. Gerekçe, Uluişik'in Pasaport Kanunu'nda hâlâ geçerliliğini koruyan "T.C'nin emniyetini bozmak isteyen ve bozanlara iştirak maksadıyla geldikleri sezilenler"den olmasıydı. İçişleri Bakanlığı, Başbakanlık Osmanlı Arşivleri'nde araştırma yapmasını "tehlikeli" bulduğu Uluişik'i Türkiye'ye sokmayarak kestirme yoldan çözüme gitmişti.

M. Sait Uluişik'in, kararın iptali için İçişleri Bakanlığı aleyhine açtığı dava geçen ay sonuçlandı. Ankara 7. İdare Mahkemesi'nin baktığı davayı İçişleri Bakanlığı kaybetti. Kaybetmesi hayırlı da oldu. Yoksa Başbakanlık Osmanlı Arşivleri'nde araştırma yapmayı göze alarak Türkiye'ye gelecek çok az tarihçi kalırdı. Bunun nedeni bu dava sürecinde açıkça ortaya çıktı aslında; arşivlerde çalışmak için Türkiye'ye gelen Uluişik, takip edilmişti.

İki yıl önce kendisiyle konuşurken, "Paranoyak değilim, sırf arşivlerde çalışmaya geldim diye takip ediliyorum" demişti, beni ikna etmek istercesine... Haklı da çıktı.

İçişleri Bakanlığı'nın, Emniyet Genel Müdürlüğü'nce düzenlenen istihbarat bilgi notunu savunma olarak mahkemeye sunduğu ve mahkemenin de bu bilgiyle ilgili şu değerlendirmeyi yaptığı anlaşıldı: "1997 yılında Alman vatandaşlığını kazanan davacı hakkında Emniyet Genel Müdürlüğü'nce düzenlenen istihbari bilgi notunda, davacının, Osmanlı Arşivleri'nde, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemi, İttihat ve Terakki Partisi dönemi ile Milli Mücadele dönemlerinde; 'son Osmanlı yönetimlerinin Çerkezler başta olmak üzere Kafkas halklarının Ermenilere karşı kışkırttığı, Ermenilerle Çerkezleri birbirine kırdırdığı ve böylece Ermeni soykırımı yanında Çerkez soykırımını da gerçekleştirdiği' tezlere destek bulmak amacıyla çalışmalar yaptığı, çalışmalarını Almanya merkezli faaliyet gösteren Konrad Adenauer Vakfı ile Goethe Enstitüsü fonlarından aldığı mali destekle sürdürdüğü şeklinde duyumlar üzerine davacı hakkında yurda giriş yasağı konulduğu anlaşılmaktadır."

Mahkeme bu hatırlatmayı yaptıktan sonra şu sonuca varıyor: "Buna göre; dava konusu olayda, Türkiye Cumhuriyeti tarafından araştırmacılara açılmasına karar verilen arşivlerde inceleme yapmak amacıyla yurda gelen davacı hakkında edinilen istihbari bilginin, yurda giriş yasağı konulması için yeterli olduğundan söz etmeye olanak bulunmadığından, dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir..."

Mahkeme kararında, yurda girişine izin verilecekler hakkında sadece "sezgi" ve "duyum" ile karar verilemeyeceğine, hukuken kabul edilebilir gerçeklerin bulunması gerektiğine dikkat çekiyor.

Bu kararla birlikte Başbakanlık Osmanlı Arşivleri'nde çalışmak isteyen araştırmacıların önü daha fazla açılmış olacak. Bir yandan arşivlerimizi araştırmacılara açıp diğer yandan gelenlerin peşine casus takmanın tutarlı olmadığı açık.

Mahkemenin kararına en az sevinen maalesef Sait Uluişik oldu. Yurda girişine konulan yasak kararının iptal edilmesinden tam dört gün önce Türkiye'deki annesi hayatını kaybetti. Çok üzgün olan Uluişik, "Dava döneminde annemin kanser olduğu haberi gelmişti ve **1 Ocak 2010 Cuma günü de annemi kaybettim**. Ne onun tedavisinde ne de cenazesinde yanında olabildim" dedi.

Ve haklı olarak şu sitemde bulundu:

"Türkiye'ye girişim iki yıl üç ay boyunca hukuksuz bir şekilde engellendi. Osmanlı Arşivleri'ndeki araştırmalarımı sürdüremedim. Yitirilen zamanı, isminin kirletilmesini bir tarafa bırakırsak (ki bunların telafisi mümkün), **ya annesizlik? İşte bunun telafisi yok!**

Benim sorum şu; şimdi **annemin** bana en çok ihtiyacı olduğu yaşamının son döneminde **yanında olamamamın hesabını kimler, nasıl verecek?**

Sezgi ile vatan haini bulmaya çalışan Başbakanlık Osmanlı Arşivi, İçişleri Bakanlığı'ndaki bu görevlileri hangi kurum, nasıl cezalandıracak?"

Uluişik'ın bu sorularına Ankara'dan yanıt verebilecek bir yetkili çıkar mı?

Ya başsağlığı dileycek biri?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Orgeneral Berk ve 3. Ordu'nun sırrı

Kurtuluş Tayiz 19.02.2010

Savcı Osman Şanal ile birlikte dört özel yetkili savcının Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun (HSYK) hışmına uğramasının görünen nedeni, Erzincan Başsavcısı İlhan Cihaner'in tutuklanması.

HSYK'yı harekete geçiren olay Başsavcı Cihaner'in tutuklanmasıysa, tepkinin hedefinde sadece savcılar değil hâkimler de olmalıydı.

Çünkü tutuklama kararını veren hâkimler.

HSYK'nın aldığı kararı değerlendiren hukukçular şu konuda hemfikir; birincisi savcılar hakkında ön inceleme veya soruşturma başlatılmadan yetkileri ellerinden alınamaz.

İkincisi, CMK'nın 250. maddesine göre birinci sınıf hâkimler Yargıtay'da yargılanır ama soruşturmayı savcılar yapar.

Peki, son iki gündür ciddi hiçbir hukukçunun savunmadığı kararı HSYK, neden bir gece yarısı, jet hızıyla, bu gerçekleri gözardı ederek alma gereğini duydu.

Bunu tepkiyle, bürokratik bir refleksle açıklamak pek anlaşılır durmuyor.

Kılıfına bir türlü uydurulamayan bu kararı alırken sanırım HSYK da bunun farkındaydı.

Başsavcı İlhan Cihaner'i savunmaktan öte bir girişim içinde olduklarını biliyorlardı.

Esas amaç 3. Ordu'nun kapısına dayanan, Orgeneral Saldıray Berk'i ifadeye çağırarak, gelmediği takdirde 'mevcutlu' getirileceği uyarısı yapan Erzurum Özel Yetkili Savcılarını frenlemek olmalı.

Yani HSYK'nın kararı görünürde Başsavcı Cihaner'i kurtarma girişimi gibi dursa da, aslında örtülü amacın, savcıların 3. Ordu'da arama girişimlerini engellemek, Orgeneral Berk'i kurtarmak olduğunu düşünebiliriz.

Yoksa, kendilerinin bile açıklamakta zorlandıkları bir kararı neden alsınlar ki? Kendi meşruiyetlerini yitireceklerini bile bile bu riske niye girsinler ki?

HSYK'nın kararı kuşkusuz 'intiharvari' bir girişimdir, bu kurulun bir şekilde yeniden ele alınmasını da getirecektir.

Peki, böyle ağır bir yükün altına girmeye değer mi ki?

Bunun cevabı 3. Ordu'da gizli.

Bence bu 3. Ordu'nun 'stratejik' bir kale olmasıyla alakalı.

Ergenekon soruşturmasının henüz giremediği, 'fethedemediği' önemli bir kale...

Deşifre edilmeyi bekleyen çok önemli arşivlerin istiflendiği yer...

Orgeneral Saldıray Berk de, bu kalenin komutanı...

Beni böyle düşünmeye sevk eden savcı ve hâkimlerin Genelkurmay'ın kalbi sayılan Özel Kuvvetler Komutanlığı'na bağlı Seferberlik Tetkik Kurulu Başkanlığı'nın kozmik odalarına bile girmelerine karşın 3. Ordu'ya girememeleri.

Garip bir çelişki; Genelkurmay'ın kalbine girebilen savcı ve hâkimler, 3. Ordu'nun karargâhına giremedi.

Savcılar kapıdan geri çeviren emrin Genelkurmay'a ait olduğu açık.

Hatırlanırsa, Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'a suikast iddialarıyla birlikte savcılar ve hâkimler Seferberlik Tetkik Kurulu'nun kapısına dayandığında, Genelkurmay bir süre direnmesine rağmen, arama yapılmasına izin

vermişti. Üstelik bu, uzunca bir süre de sürdü.

Bu demokrasi için önemli bir gelişmeydi aynı zamanda. Oysa Savcı Osman Şanal, Erzincan'da Ergenekon kapsamında gözaltına aldığı Astsubay A.S'nin 3. Ordu Karargâhı'ndaki ofisini aramak için harekete geçmiş, kapıda bir süre bekletildikten sonra eli boş gönderilmişti. Aynı kararı veren de Genelkurmay.

3. Ordu Karargâhı'nın üzerindeki sır perdesi yakın zamanda aydınlanır mı bilmem ama HSYK'nın bu sis perdesini korumak için harekete geçtiği anlaşılıyor. Sorun sadece isabetli bir zamanın seçilmesiyle alakalıydı ve o zaman da Cihaner'in gözaltına alınması haberiyle olgunlaşmış oldu. Jet hızıyla toplanan kurul, Adalet Bakanlığı'na da anlaşılan güzel bir çalım attıktan sonra, savcıların özel yetkilerini kaldıran darbeyi gerçekleştirdi.

HSYK kararı, Genelkurmay'ın Orgeneral Berk'i kurtarmak için harıl harıl çalıştığı haberleriyle birleştiğinde, 3. Ordu'nun 'stratejik' önemi bir kez daha ortaya çıkıyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

JİTEM soruşturması da bir görevmiş

Kurtuluş Tayiz 25.02.2010

Erzincan'da başlattığı İsmailağa Cemaati ve Gülen soruşturmasıyla Ankara'yı esir alacak kadar kapsamlı bir dosya ortaya çıkaran Başsavcı İlhan Cihaner, tartışmaların odağı olmayı sürdürüyor. Aslında tek bir kesimden gelen güzellemeler desek daha doğru olur. Cihaner'in hükümete yönelik siyasi bir operasyonun hazırlayıcısı olduğu iddialarını görmezden gelen bu kesim, Başsavcı'ya büyük bir haksızlık yapıldığında birleşiyor. Üstelik tek dayanak noktaları da, Başsavcı'nın 1999'da yürüttüğü JİTEM soruşturması.

Gönül isterdi ki Cihaner'i savunmak için 11 yıl öncesine gitmeye gerek kalmasın, mevcut dosya ve deliller yeterli olsun. Ama yetmediği anlaşılıyor ki Savcı'yı aklamak için 11 yıl önceki bir soruşturma ısrarla öne çıkarılıyor.

Peki ya o soruşturmayla ilgili bilinenler eksikse...

Perde arkasında olup bitenlerden haberimiz yoksa...

Konu geçmiş/tarih olunca, şüpheyi yaklaştırmadan edemiyorum.

Malum, yakın zamana kadar bu ülkede olup bitenlerle ilgili bildiğimiz pek çok şey sadece basit yalanlardan ibaretti.

İlhan Cihaner'in başlattığı JİTEM soruşturmasının da aslında resmî bir tasfiye kararı üzerine geliştiğini gösteren önemli emareler var.

Bunun başında da Jandarma'nın aynı yıl, Susurluk raporlarıyla ipliği pazara çıkan ve yeterince deşifre olan JİTEM'i lağvetmesi geliyor. Jandarma'nın kendi içinde yeni bir istihbarat birimi oluşturduğunu gösteren gelişme ise 1999'da, resmen Meclis'in gündemine gelen birtakım yasal düzenleme taleplerinden anlaşıldı. Dinleme, teknik izleme, kamu kuruluşlarından belge talep etme yetkisi isteyen Jandarma, yeni bir istihbarat yapılanmasına girişmişti.

Yani İdil Savcısı İlhan Cihaner'in JİTEM'i soruşturduğu günlerde, Jandarma içinde de tasfiye başlatılmıştı. Adları gazete manşetlerinden inmeyen, karışıkları cinayet, yolsuzluk ve çek-senet tahsilatı gibi olaylarla iyice çığırından çıkan bir grubun tasfiyesine karar verilmişti. Cihaner'in başlattığı soruşturmaya da kontrollü olarak, askerle eşgüdüm içinde adı öne çıkan bir grubun tasfiye edildiği anlaşıyor.

1999'a gelindiğinde zaten JİTEM'in taşınabilecek bir hali kalmamıştı. Diyarbakır'da bir süre görev yapan istihbaratçı Hanefi Avcı, 4 Şubat 1997'de TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu'na verdiği ifadeyle JİTEM'i deşifre etmişti: "Bazı devlet görevlileri PKK'yla hukuki çerçevede yeterince mücadele edilemediğini düşünüyordu. PKK ve destekçileriyle hukuk dışı bir anlayışla mücadele edilebileceği düşüncesiyle JİTEM kuruldu. JİTEM 1988'de oluştu. JİTEM'in çıkışı ve faaliyetlerinde mafya falan yok, orada kendisi vardır; yani, birtakım itirafçı insanlarla beraber faaliyeti vardır. JİTEM'in daha sonra batı illerinde mafya olaylarıyla bağlantısı var ve daha çok da rant, çek-senet irtibatlanma şeklinde tezahür etmiştir."

İtirafçı İbrahim Babat da, 1997'de Susurluk Komisyonu'na gönderdiği mektuplarda JİTEM konusunda önemli ifşaatlarda bulunmuş, Cem Ersever ve Arif Doğan'la yaptıkları kirli ortaklığı anlatmıştı.

JİTEM konusunda son noktayı ise Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş koymuştu. 1998 ocak ayında açıkladığı raporda Savaş, JİTEM'in özel timlerin idaresi amacıyla kurulduğunu, bünyesine sonradan itirafçı ve korucuları kattığını ancak bir süre sonra kurulma amacının dışına çıkarak yozlaştığını vurguluyordu.

Bir grubun –hele ki bu JİTEM'se- tasfiye kararını kuşkusuz ondan daha güçlü bir grup verebilirdi. JİTEM için de tasfiye zamanı gelmişti. TSK, 1999'da sırtındaki JİTEM kamburunu atarken, buna paralel olarak Savcı Cihaner de, JİTEM soruşturması başlatmıştı. Kutlu Savaş gibi yine Cihaner de, 8 Ocak 1999'da yetkisizlik kararı vererek Diyarbakır DGM'sine gönderdiği fezlekedede, "Kapsamı ve işledikleri suçlar tüm ülke geneline yayıldı" dediği JİTEM'in tasfiyesini istiyordu.

Kuşkusuz JİTEM soruşturması hayırlı oldu. Ama sanılanın aksine 11 yıl arayla gelen her iki soruşturma da devletin derinlerinden alınan bir sinyal üzerine başlatılmış görünüyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hikâyelerin gücü

Erzincan Başsavcısı İlhan Cihaner'in 1998-1999'da yürüttüğü JİTEM soruşturmasıyla ilgili tartışma büyüyerek sürüyor. Yazılarını ve yorumlarını severek okuduğum Mustafa Erdoğan ve Kürşat Bumin de görüşleriyle bu tartışmayı zenginleştirdiler.

Kürşat Bumin tartışma konusunu özetlerken Zamangazetesindeki "Başsavcı Cihaner, JİTEM'i sorguladı mı yoksa JİTEM'in üstünü mü örttü" başlıklı analizi örnek vererek, "Aslına bakacak olursanız, Taraf yazarı Tayiz'in Zaman'ın 'analiz'i ile aynı gün yayımlanan yazısı, 'analiz'in köşe yazısına dönüştürülmüş halinden çok farklı değil" tesbitinde bulunuyor.

İki 'analiz' arasındaki farkların görülmemesi, aynı kefeye konması temelde benim dile getirdiğim görüşlerin gözden kaçmasına neden olacağından tekrar hatırlatmak isterim; ortada bir JİTEM soruşturması vardır. İki yazımda da işaret ettiğim gibi bu soruşturma için dönemin İdil Savcısı Cihaner önemli bir gayret de sarfetmiştir. Ama sanıldığı gibi aksine, JİTEM soruşturması, bir savcının "kahramanca" hislerle ya da sıradan bir görev dürtüsüyle giriştiği bir soruşturmanın da ötesindedir.

O soruşturma artık taşınamaz hale gelen JİTEM'e çekidüzen verme, deşifre olan unsurlarını temizleme (salı günkü yazımda ayrıntılarıyla anlattım: http://www.taraf.com.tr/makale/1032_0.htm) ve "JİTEM'i resmîleştirme" operasyonunun bir parçasıdır. Kürşat Bumin'in yazımda yeni bir şey olmadığına dair görüşüne ilişkin ise, Ahmet İnsel ve Sezgin Tanrıkulu'nun yazılarında anlattıkları İdil Savcısı İlhan Cihaner portresi, on yıldır "JİTEM'i keşfeden kahraman savcı" olarak kitaplaştırılıp anlatılıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: [taraf.com.tr](http://www.taraf.com.tr), web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dağa çıkma yaşı 14'e inmiş

Kurtuluş Tayiz 09.03.2010

Demokratik açılım gündeme geldiğinde doğrusu en fazla çocuklar adına ümitlenmişim. Açılım sürecinin en somut düzenlemesi Güneydoğu'daki olaylarda polise taş atan çocuklara yönelikti. Polise taş atmaya terör kapsamına alan yasa değiştirilecek, 18 yaşın altındakiler, çocuk mahkemelerinde yargılanacaktı. Kasım 2009'da TBMM'ye sunulan tasarı 3 bin 100 çocuğun geleceğini doğrudan ilgilendiriyordu.

Ama olmadı.

CHP ve MHP, Adalet Komisyonu'ndaki görüşmeler sırasında tasarının Öcalan'a yeniden yargılama yolunu açacağını iddia ederek karşı çıktı.

AKP ise her zamanki gibi muhalefeti suçlamakla yetindi. Tasarıyı uykuya yatırdı.

Bu arada olan çocuklara oldu.

Yeni Aktüel 'den İrfan Aktan, Van- Yüksekova-Diyarbakır hattında dolaşarak hazırladığı haberinde bölgedeki çocuklarla ilgili ses getirecek izlenimlerini aktardı.

Geçen hafta yayımlanan haberde Aktan, dağa çıkma yaşının 14'e kadar indiğini belirtiyor.

Aktan'ın izlenimleri şöyle: "Hayatta başka bir ihtimal olmadığını düşünüp dağa çıkan gençlerin sayısında ciddi bir artış yaşanmış Yüksekova'da. Taraf gazetesinin Hakkâri muhabiri Ömer Oğuz, sonbahardan bu yana sadece

Yüksekova'da 120 civarında gencin dağa çıktığını söylüyor. Fakat esas vahamet, dağa çıkan çocukların yaş sınırının 13-14'e kadar inmiş olması. 14 yaşındaki oğlu bir ay önce dağa çıkan kadının aklını yitirdiğini söylüyor arkadaşı: Eve gitmiş, bakmış oğlu yok. Kafasını duvarlara vuruyormuş her akşam. Sınır köylüleri görmüş oğlunu. Ayakları ıpslak, bakışları şaşkın. Ne yapacak ki o zavallı; daha yeni sütten kesilmiş."

Dağa çıkma yaşının bu kadar düşmesinin nedeni acaba ne olabilir?

Çatışmaların önceki yıllara göre en düşük olduğu bir dönemde çocukları dağa çıkmaya zorlayan ne?

Polise taş atmayı "terör suçu" kapsamına sokan düzenlemenin, bunun başlıca nedeni olduğu açık.

Hapis cezasıyla karşı karşıya olan çocuklar dağa çıkmayı bir kurtuluş olarak görmeye başladılar.

Cezaevi yerine dağı tercih ediyorlar. Gösterilere katılan çocuklar bir şekilde sıkı bir polis takibiyle yakayı ele veriyorlar.

Sokağın özgür havasına karşı koyamayan çocuklar ya polis kamerasına takılmıştır ya cebinde yarım limonla yakalanmıştır ya sırtı terlemiştir ya da elinde taş izi vardır...

Polisten kaçmanın zorluğu çocuğun yakasını bırakmaz. Yani cezaevinden kurtuluş yoktur.

Çocukları bu açmazla karşı karşıya getiren düzenlemenin mimarı elbette iktidar partisidir.

Güneydoğu'daki toplumsal olaylardaki artışlar AKP'yi böyle sert bir düzenleme yapmaya yöneltmiştir.

Üstelik AKP'nin bu yanıltan dönüş için çok istekli olduğu da tartışılır.

Çocukları kurtaracak bir yasayı dahi çıkaramayan bir hükümetin, Kürt sorunu gibi karışık bir meseleyi çözebileceğini hayal bile edemiyorum.

AKP, muhalefetin bu tasarıya neden karşı çıktığını, taş koyduğunu dahi iyi analiz edememiş. Bakmayın MHP ve CHP'nin Öcalan'ı bahane ettiklerine... Onlar, milliyetçi oylara oynamak için bu bahaneyi öne sürmediler.

Amaçları çocuklar gibi hassas bir konuda hükümetin isteksizliğini, tutarsızlığını Kürtlere göstermek...

AKP'yi Güneydoğu'daki seçmenlerle karşı karşıya getirmek... Çocuk düşmanı ve gaddar olarak göstermek... Kürtlerle arasındaki bağları koparmak...

Bu anlaşılmıyor mu?

Taş atmasına tahammül edemediğiniz o çocukların dağda kurşun sıkmak için eğitileceklerini bilmiyor musunuz?

Hangi siyasi akıl buna yol verir anlamış değilim...

Güneydoğu'da olaylar bugünden yarına bitecek değil. Çocukları sokaklarda daha çok göreceğiz. Buna karşılık aileleri caydırmak, çocukları ise cezalandırmak için ceza kanununu sertleştirmek çözüm değil.

Bugün Meclis gündemine gelecek olan tasarıyla çocuklarımızı yarının 'düşmanı' olmaktan çıkarın.

Zaten yeterince 'düşmanımız' var... kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtlere çok ayıp ettik

Kurtuluş Tayiz 12.03.2010

Bu sözler Sabah ’ın eski sahibi Dinç Bilgin’e ait. Medyada büyük yankı uyandıran Dinç Bilgin röportajının bence en çarpıcı bölümlerinden biri de Kürt sorunuyla ilgili olan kısmıydı. Nedense bu kısım, tartışmalara pek konu olmadı. Dinç Bilgin’in 40 binden fazla insanın ölümüne neden olan ve hâlâ da can almaya devam eden Kürt sorununda medyanın da pay sahibi olduğunu itiraf etmesi, hemen geçirilecek bir konu olmasa gerek. Çünkü sadece orduyu veya sadece siyasetçileri suçlamak doğru değil.

Kürt sorununun bugün kördüğümeye dönüşmesinde medyanın da büyük payı vardır. Bunun ayrıntılarına ayrıca değineceğim ama önce Güneydoğu’da çatışmaların en yoğun olduğu bir dönemde *Sabah*ve *ATV* grubunun sahibi olan Dinç Bilgin’in Neşe Düzel’e anlattıklarına kulak verelim.

Bilgin, “

Ben gazete sahipliği yaptığımda, kendi Kürtlerimize çok ayıplar yaptık” deyip ayrıntıları şöyle açıklıyor: “O dönem ‘Bilmem ne dağına F-16’lar ölüm yağdırdı’ manşetleriyle çıktık. Bugün toplumda büyük bir yarılma var ve bu yarılmayı tedavi etmek, korkuları gidermek önce hükümetin sonra medyanın görevi. Bugün medya yaranın üzerine tuz döküyor. Ben bunu yapmazdım. Aksine o yarılmayı tedavi ederdim. Türkiye’yi normalleştirme işinde mutlaka görev almak isterdim. Eskiden niye yapmadım, bilmiyordum.”

Ne

şe Düzel, “Neyi bilmiyordunuz” diye sorunca Bilgin, Kürt sorununa yabancılığını şöyle açıklıyor: “Çok samimi söyleyeceğim. *Yeni Asır*’ın sahibiydim. Bir arkadaşımla yürüyoruz. Büyük Efes Otel’inin önünde ayakkabısını boyattı ve çocukla Kürtçe konuştu. Gazete sahibiyim ve hayatımda ilk defa Kürtçeyi o zaman orada duydum. Mesela İstanbul gelinceye kadar Alevinin kim olduğunu bilmiyordum. Bunu bilmeyen bir adam, toplumu yönlendirecek gazetelerin sahibi... Ermeni meselesini de bilmiyorduk. Hâlâ kızıyoruz. Ermeniler kendi kendilerini öldürmüş sanıyoruz. Bugün, bu farkındalıklarımla farklı bir gazete çıkarırım.”

Kü

rtlerin yüzünü dağa çevirmesinde medyanın işte o dönemki “F-16’lar ölüm yağdırdı” manşetleri etkili oldu. Dönemin manşetlerini tek tek ele alıp hatırlatmanın eski yaraları deşmekten öte pek anlamı olmaz. Ama Dinç Bilgin’in de bahsettiği “yarılma” yine o yayınların sonucunda oluştu. Bugün Türkiye’de artık iki ayrı ‘kamuoyu’ var. İki taraf da artık birbirini anlamıyor. Biri diğerini duymuyor. Kürtlerin önemli bir bölümünün gündemi Türkiye’dekinden farklı. Kendilerine ait ortak bir duyarlığa, hassasiyete, refleks ve psikolojiye sahipler. Batıdan bakıp ‘milliyetçilik’, ‘Kürtçülük’, ‘eğitimsizlik’ ve ‘cehalet’ olarak adlandırıp dışladığımız o katı, mesafeli, agresif kimliği, medyanın saldırgan dili ve tahrikçiliği yarattı. Bir günde olmadı elbet. Bir manşetle de tabii ki... Bütün medya bundan sorumlu.

Dinç

Bilgin’in özeleştirisinde şu cümle dikkat çekiyor; “Bugün medya yaranın üzerine tuz döküyor. Ben bunu yapmazdım. Aksine o yarılmayı tedavi ederdim...”

Gü

nlerdir Dinç Bilgin röportajını tartışan medyanın bir türlü gelemeyişi konu da işte burası. Çünkü, medya hâlâ o yaranın üzerine tuz döküyor. Güneydoğu’da çatışma ve gerilim dozu yeniden tırmandığında medya (tümü olmasa da) yine

askerden daha asker, siyasetçiden daha siyasetçi kesilip kılıç kalkan kuşanacak, Kürtlere karşı “F-16’larımız ölüm yağdırdı” manşetleri atacak. Yani medya hâlâ tetikte, hazır kıta emir bekliyor.

Peki hiç

ümit yok mu?

Var. Tü

rkiye değişiyor. Siyasi sistem yeniden yapılıyor. Medya da bu değişimi yaşıyor. Ama Kürt sorunu gibi bir konuda çok da değişmiş sayılmaz. Kürtlerin o manşetleri unutmasını ve sindirmesini hemen beklemeyelim. Bunun için daha çok özeleştirilmesi gerekiyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Savcı da siz olun yargıç da

Kurtuluş Tayiz 16.03.2010

Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ, gerçeğin arkasında. Bunu da *Hürriyet*’e açıklamış, Saldıray Berk vesilesiyle... Gerçeğe mi sahip çıkmış komutanına mı tam kestiremedim; ama düşüncesini bire bir görüşmede, komutanına söylemesi daha yerinde olurdu. Çünkü kabul etmesi zor olsa da 3. Ordu Komutanı Saldıray Berk, 16 sanıklı Erzurum Ergenekonu’nun bir numaralı sanığı. Tamam, oldu bir kere; Başbuğ’un açıklama yapma gereği duymasını “gerçeğe” duyduğu saygıya bağlayalım, paylaşma isteğine karşı koyamadı diyelim... Olabilir.

Ancak Başbuğ’un gerçeklerle arası hiç de iyi değil, hatırlatalım. O mu gerçeği sevmiyor gerçek mi onu bilemiyorum ama bu konuda bir şanssızlığı olduğu kesin.

Taraf’ın “İrticayla Mücadele Eylem Planı”nı yayımlamasından çok değil tam 12 gün sonra kameraların karşısına çıktığı günü anımsıyorum. Genelkurmay Karargâhı’nda olağanüstü bir gündü. Kuvvet komutanları etrafında yerlerini almıştı. O zaman da ‘gerçeği’ açıkladı; belge değil, fotokopi diye... Canlı yayında *Taraf* suçlu ilan edilmişti, 70 milyon insanın önünde...

Çok geçmedi, o belgenin orijinali de ortaya çıktı. Olan da tabii, Genelkurmay Başkanı’na oldu. Başbuğ, o toplantıdaki açıklamalarından güç alarak *Tarafa* veryansın eden kullanışlı gazetecilerin bile diline düştü...

Tabii sadece bununla sınırlı olsa “iş kazası” deyip geçebilirdik.

Maalesef değil. Başbuğ, aynı hatayı Poyrazköy’de ortaya çıkarılan cephanelikle ilgili olarak yaptığı açıklamalarda da tekrarladı.

Tarih 29 Nisan 2009. İlker Başbuğ, Genelkurmay Karargâhı’nda kameralar önünde. Elinde boş bir LAW silahı... O ünlü açıklamasını şu sözler yaptı: “Bu LAW silahı değil, boru.”

Halbuki Poyrazköy’de Ergenekon’un ikinci büyük cephaneliği ortaya çıkarılmıştı. 15’i dolu 21 LAW da, o mühimmat arasındaydı. Mühimmat TSK’nın çıkmıştı. Makine Kimya’nın Poyrazköy iddianamesine giren raporunda, kazılarda ele geçirilen ve üzerinde seri numarası olan mühimmatın üretildikten sonra teslim edildiği adres TSK’yı gösteriyordu. İstanbul Emniyet Müdürlüğü Bomba İmha ve İnceleme Şube Müdürlüğü’nün iddianameye giren raporunda ise ele geçirilen LAW silahlarının çalışır vaziyette olduğu belirtiliyordu.

Genelkurmay Başkanı için ikinci büyük yanılgı deyip tekrar başa dönelim. Başbuğ, Saldıray Berk'e yöneltilen suçlamaların "tamamen gizli tanık ifadelerine" dayandığını ileri sürüyor. Bu kısım bana aslında çok komik geldi; "İrticayla Mücadele Eylem Planı"nın altındaki imzanın Dursun Çiçek'e ait olduğu bu kadar tartışmasız, onaylı, net ortadayken sanki çok bir şey yapıldı da 3. Ordu Komutanı için de somut delil aranıyor... Gerçekten komik. Şemdinli'de suçüstü yapılan bombacıları askerî mahkeme ilk celsede serbest bırakmadı mı? Hangi delilden bahsediyorsunuz gerçekten anlamak zor.

Genelkurmay Başkanı, kendini yargıç yerine de koyuyor. Başbuğ, Kara Kuvvetleri Komutanı Işık Koşaner ile birlikte Saldıray Berk'i şöyle savunuyor: "Ordu komutanı ile yaptığımız görüşmelerde de, konuya ilişkin olarak kendisinin de görüşleri sorulmuştur. Ordu Komutanı, çeşitli defalar bizlere iddia edilen olaylarla hiçbir ilgisinin bulunmadığını ifade etmiştir." Başbuğ, bu esnada Işık Koşaner'e dönerek tereddüt var mı diye sormayı da ihmal etmiyor. Koşaner, "Hayır yok" diye tamamlıyor.

O halde mahkemelere, yargıçlara ne gerek var ki.

Savcı da siz olun, yargıç da. Başbakan da Cumhurbaşkanı da...

Ülkeyi de siz yönetin.

Olmaz mı?..

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt siyasetçilerin kafası karışık

Kurtuluş Tayiz 23.03.2010

Neyse ki korkulan olmadı; kanlı Newroz senaryoları asılsız çıktı. Milyonlarca kişi Newroz'u barış içinde kutladı. Bunda hükümetin aldığı önlemler kadar Kandil'in ve BDP'nin çağrıları da etkili oldu. Kürt siyasetçileri, önceki yıllara göre daha fazla insanı Newroz alanlarında toplayarak hükümete "muhataplık" konusunda net mesajlar vermek istedi. Hakkâri, Van, Batman, Diyarbakır ve İstanbul'daki kutlamalarda büyük kalabalıklara seslenen BDP'nin önde gelen isimleri barıştan dem vurarak, Kürt sorununun çözümünde muhatap olarak Kandil ve İmralı'yı adres gösterdi. Ama aslında Kürt siyasetçilerin de bu konuda kafası karışık. Meydanlarda coşkuyla karşılanan bu sözler, partinin vazgeçilmez söylemine dönüştüğünde BDP'yi çözümsüzlüğe kilitliyor ve onlar da bunun farkında. Bu tikanıklığı ilk fark eden Öcalan olmalı ki halkın oylarıyla seçilmiş temsilcilerin, Meclis'te grubu bulunan BDP'nin muhatap olabileceğini söyledi. Kafa karışıklığı da bu açıklamadan sonra başladı. BDP mi muhatap, İmralı ve Kandil mi? Öcalan BDP'yi işaret ediyor ama BDP'nin genel başkanı muhatabın İmralı ve Kandil olduğunu söylüyor. İstanbul'daki Newroz'da konuşan Eş Genel Başkan Gültan Kışanak da "muhatap halktır" diyerek, seçilmiş temsilciler olarak kendilerini işaret ediyor. Pek çok BDP'li –eskisi gibi yüksek sesle olmasa da- muhatabın İmralı ve Kandil olduğunu söylüyor.

Bu karışıklık bence, BDP'nin Öcalan'a güvenmemesinden kaynaklanıyor. Öcalan'ın ne demek istediğini açıkça oturup tartışabilseler herhalde böyle kafaları karışık olmazdı, diye düşünüyorum.

İkinci neden ise yıllardır aşına olduğumuz popülist taşra politikacılığı. Her siyasi parti, politikacıda popülizm biraz vardır. Siyasetin özünde vardır ve bir yere kadar da anlaşılabilir. Ama Kürt sorunu meydanlarda kulağa hoş gelen laflar ederek çözülemeyecek denli ciddi bir evrededir. *Reuters*'a açıklama yapan örgütün Kandil'deki

liderlerinden Murat Karayılan, çatışmaların baharda başlayabileceğini söyledi. Yarın kanlı bir sürece sürüklendiğinde Türkiye, hükümet kadar bir türlü muhatap olamayan BDP de bundan sorumlu olacaktır. BDP, Meclis'te muhatap olma iradesini geliştirme yerine Kürt sorununu İmralı'ya havale etme kolaycılığına düşerse tarihi bir vebalin de altına girecektir. Meydanlarda popülizm yapmak kolay. Siyasetçilere oy da getirir, prestij de. Ama bu siyasetçilerin her zaman doğruyu savundukları anlamına gelmez. Popülizmin siyasetçileri nerelere sürüklediğini Başbakan'ın kaçak Ermeni işçilerle ilgili yaptığı açıklamalarda gördük. Siyasetçileri uğruna mücadele ettikleri değerlerle karşı karşıya getirebilir.

Kürtlerin Öcalan konusundaki hassasiyetleri bir realite, BDP'nin halkın hassasiyetlerini gözetmesi de anlaşılır bir şey. Ama Kürt sorunu Öcalan'ın muhatap alınarak içinden çıkılabilecek bir evreyi çoktan aşmıştır. BDP'liler sorunu iki de bir Öcalan'a havale etme yerine oturup bu sorun üzerinde kafa yormalı ve çözüm üretmeli. Üstüne sorumluluk almayan siyasetçinin sorun çözmediği dünyanın neresinde görülmüş ki...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP'nin anayasa sınavı

Kurtuluş Tayiz 25.03.2010

Barış ve Demokrasi Partisi'nin (BDP) Türkiye'nin geleceğinde oynayacağı etkin rol, en bariz şekilde sanırım bu son anayasa değişiklik paketiyle birlikte fark edildi. CHP ve MHP, söz konusu değişiklik paketine sırt çevirince gözler birdenbire kilit konumuna gelen BDP'ye çevrildi. 30 yıl sonra 1980 Anayasası'nda en kapsamlı değişiklikleri öngören bu paketin kaderini BDP'nin oyları belirleyecek. Tarafsız kalma şansı da pek yok; net bir tutum almak zorunda. Dolayısıyla BDP, tarihi bir sınavla karşı karşıya. Ya tüm itirazlarına rağmen Türkiye'yi bugünden daha ileriye götürecek olan bir pakete destek vererek demokratik cephede yer alacak ya da pakete "Hayır" diyerek CHP, MHP ve devlet bürokrasisinin temsil ettiği gerici bir koalisyona katılacak. Ki bu BDP'nin intiharı anlamına gelir.

Bu mümkün mü, bence hayır.

Uzun bir demokrasi mücadelesi geleneğinden gelen BDP'nin salt AKP karşıtlığı yüzünden, darbelerin etkisiyle şekillenen yapıların dönüşümüne karşı çıkacağını sanmıyorum.

Hele gerici bir koalisyonun ortağı haline gelmesi mümkün görünmüyor.

Tam tersine Kürtler belki de ilk defa Türkiye'nin geleceğiyle ilgili bir konuda kilit konumda duruyorlar. Anayasa değişiklik paketini destekleyen BDP, Türkiyelileşecek; karşı çıkan BDP ise kendi siyasi geleneğine de ihanet ederek küçülecektir.

Şunu kabul edelim; CHP-MHP'yle aynı cephede saf tutan bir BDP, büyük oy kaybeder. Şehirli ve demokrat seçmenini bir çırpıda kaybeder. Nedeni ise açık; BDP'ye oy veren şehirli ve demokrat kitle ufkunu Güneydoğu'yla sınırlamış değil, salt AKP karşıtlığı için de Türkiye'nin demokratikleşmesinden kolay kolay vazgeçmez.

Artık partilerin "kemik oy" diye sarıldıkları "garanti oy" dönemi sona eriyor. Bu BDP için de geçerli. Kentleşme, göç, kültürel entegrasyon gibi unsurların etkisiyle Kürt seçmenler de artık "kemik oy" olmaktan çıkıyor. Destek verdikleri parti yöneticilerinin aldıkları yanlış kararları mutlaka sorgulayacaklardır.

BDP kararını kısa zamanda kuşkusuz netleştirecek. BDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın partisinin grup toplantısında yaptığı açıklamaları ve öne sürdüğü şartları gayet olumlu buluyorum. Demirtaş, AKP'nin hazırladığı taslağın değişime açık olması halinde destek vereceklerini, aksi durumda oylarının renginin negatif olacağını açıkladı. Paket nihai halini alana kadar kuşkusuz bu müzakereler sürecektir, karşılıklı atışmalar devam edecek. Bu açıklamalar da olağan. Üstelik BDP önerileriyle AKP'nin hazırladığı paketi daha da zenginleştirebilir. Sanıldığından aksine BDP'nin işi yokuşa süreceğini ve en azından bugünden yerine getirilemeyecek taleplerde ısrar edeceğini de sanmıyorum.

Konu bu kadar önemli olunca Kandil ve İmralı'nın da BDP'nin alacağı kararda etkili olacağını düşünüyorum. Abdullah Öcalan, geçen görüşmesinde AKP'nin değişiklik paketine karşı çıkılması gerektiğini söylemişti. AKP'nin "Türkiye milletvekilliği" önerilerinin bu karşı çıkışta payı vardı. İmralı'nın bu sefer nasıl bir tavır alacağı bilinmez; ama örgüt içinde BDP'yi, CHP-MHP'nin başını çektiği gerici koalisyonun yedeğine düşürmek isteyenlerin tuzağına düşmeyeceğini tahmin ediyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Demokrasi Kürtlere de yansısın

Kurtuluş Tayiz 26.03.2010

Anayasa değişikliğiyle ilgili kilit parti konumuna gelen BDP, paketle ilgili önerilerini pazartesiye önce hükümete iletecek. Bu arada görüşlerine son şeklini vermek için de taslakla ilgili olarak sendika, baro, sivil toplum ve aydınlarla yoğun görüşmeler yapıyor.

Son durumu öğrenmek için BDP Grup Başkanvekili Bengi Yıldız'la konuştum. Partide hukukçu kimliğiyle öne çıkan Bengi Yıldız, kendilerine ulaşan taslağı KESK, DİSK, barolar sivil toplum örgütü temsilcileri ve aydınlarla ortak değerlendirdiklerini söyledi. Bu görüşmelerde AKP'nin hazırladığı paketin olduğu gibi kabul görmediğini ve yetersiz bulunduğunu belirten Yıldız, taslağın daha çok demokratikleştirilmesi için ek öneriler götürülmesi yönünde eğilim çıktığını aktardı. Geçmişte hazırlanan anayasa çalışmalarını da incelediklerini söyleyen Bengi Yıldız, Terörle Mücadele Kanunu (TMK), Türk Ceza Kanunu (TCK) Siyasi Partiler Yasası ve Seçim Kanunu'nda da değişiklik önerilerinin olacağını kaydetti.

Yıldız, AKP'ye mesaj niteliği taşıyan görüşlerini şöyle özetledi:

"Anayasada yapılan değişiklikler, Ceza Kanunu ile Terörle Mücadele Kanunu'na yansıtılmazsa, hiçbir anlam ifade etmiyor. Taş atan çocuklar yine cezaevine gönderilecek. Partili arkadaşlarımız her konuştuğunda ağır hapis cezalarıyla yargılanmaya devam edecek. Bunun için anayasa değişikliği mutlaka ceza yasalarına yansıtılmalı."

"HSYK ve Anayasa Mahkemesi'nin yapısının değiştirilmesi, 12 Eylül darbe hukukunun aşılması demokratik adımlar. İyi. Ama anayasada yeni değişimlerin halkın gündelik hayatına yansması lazım. Demokrasi gözle görülür, elle tutulur olmalı. Halk, bugünkü tartışmaların kendisine doğrudan neyi kazandıracağını pek bilmiyor. Mesela, çocukları hapisten çıkacak mı çıkmayacak mı? Pankart taşıdı diye cezaevine girecek mi girmeyecek mi? Kürtler kendilerine yansıyacak somut adımlar bekliyor."

"Mesela daha demokratik bir Türkiye için seçim barajı düşürülecek mi? Mevcut seçim barajı temsiliyette eşitsizlik doğuruyor. İşte anayasayı değiştiremiyoruz; çünkü Meclis CHP ve MHP'ye mahkûm durumda. Daha çok parti Meclis'te temsil edildiğinde Türkiye bu açmazla karşı karşıya olmazdı."

“Madem derdimiz demokrasi, AKP de müzakereye açık olsun. Biz mevcut taslağa pratik olarak yedirilebilecek önerileri de gündeme getireceğiz. Mesela, parti kapatmaya Meclis’te bir komisyon bakacak. Ama küçük partiler yine büyük partilerin insafına terk edilmiş oluyor. Bunu Venedik kriterlerine göre değiştirilmesini önereceğiz.”

“Memura toplu sözleşme hakkı tanınıyor ama grev hakkı verilmiyor. Madem Türkiye’nin daha çok demokratikleştirilmesini istiyoruz o halde diğer ülkelerde olduğu gibi memura grev hakkı da verelim. Taslakta bu yönde de bir değişiklik isteyeceğiz.”

“Kürtçe propagandaya sadece sözlü olarak serbestlik getirildi. Yani yazılı çalışma yine yasak. Kürtçe pankart ve bildiri dağıtmak suç kapsamında. Yazılı propagandanın da suç kapsamından çıkarılması gerekiyor.”

“BDP’nin anayasa paketine destek vermesi için haklı gerekçelere sahip olması lazım. Yoksa Güneydoğu’da halka neyi anlatacağız. Onlara Türkiye değişiyor bakın sizlerin de hayatı böyle değişecek demek için AKP’nin önerilerimize açık olması gerekiyor.”

“Biz önerilerimizi en geç pazar günü hükümete ulaştıracağız. Değişiklik taleplerimiz bugünden yarına hemen yapılmalı diye bir şartımız yok. Önemli olan AKP’nin bu konularda söz vermesi. Eğer önerilerimize samimi yaklaşım görülürse değişiklik paketi de Meclis’ten büyük destekle çıkar.”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP’nin ‘seçim barajı’ şartı

Kurtuluş Tayiz 27.03.2010

BDP’nin anayasa değişiklik paketine destek verip vermeyeceği merak edilirken parti çevrelerinden edindiğim izlenim, bunun seçim barajının indirilmesi şartına bağlı olduğu yönünde. BDP’nin yarın AKP’ye ileteceği öneriler arasında seçim barajının yüzde 3’e indirilmesi şartı yer alıyor. HSYK’ya üye seçiminden, Anayasa Mahkemesi’ne yapılacak atamalara, Cumhurbaşkanı’nın yetkisinden, kişisel verilerin ve aile yapısının korunmasına kadar 10 maddeyi geçen öneriler arasında bence en dikkat çeken ve uzlaşmaz görüneni bu seçim barajıyla ilgili olan madde.

Çünkü AKP cephesi daha işin başından barajın düşürülmesinin gündemlerinde olmadığını açıklayarak bu talebe set çekmişti. İmralı’dan yapılan son açıklamalar da BDP’nin direncini arttıracak. Öcalan, “BDP’nin önerileri kabul edilmeden paket desteklenmemeli” dedi. Kandil de “Bu anayasa paketi desteklenemez” açıklaması yapmıştı. Anayasa paketinin Meclis’ten geçmesi isteniyorsa BDP’nin itirazlarına kulak verilmesi gerekiyor.

Benim edindiğim izlenim, kilidi, seçim barajının düşürülmesiyle ilgili iki parti arasında varılacak bir mutabakat çözebilir. Başbakan Tayyip Erdoğan’ın seçim barajının düşürülmesine karşı çıktığı biliniyor. Gerekçesi ise siyasi istikrarın korunması. Ancak, seçim barajının ortaya çıkardığı temsilde adalet krizi de öyle gözardı edilecek kadar önemsiz bir durum değil. Bu konuda sanırım Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç’ın görüşü daha yapıcı olabilir. BDP’nin seçim barajıyla ilgili itirazını haklı gördüğünü belirten açıklamasında Bülent Arınç şöyle bir formül önerdi: “Barajı yüzde 5 yaparsanız BDP’nin daha fazla milletvekili çıkarma imkânı olabilir. Bunların hepsi ölçülüp tartılacak şeylerdir. Meclis Başkanı’yken çalışma yaptım, taraftar bulamadım. Sayın Başbakan da 450 artı 100’ü beş senedir konuşuyor. Kimse ‘evet’ demedi. Bu aşamada biz baraja dokunmayalım. Hazır AİHM de baraj konusunda ‘yerindedir’ diye karar verdi. O ne derse desin, temsilde adalet konusunda Türk siyaseti açısından doğrusunu yapmamız gerekir. İyi bir formülasyonla bu anayasa değişikliğinden sonra ele alabiliriz.”

BDP'yle seçim barajıyla ilgili müzakerelere buradan başlandığı takdirde bir yol almak mümkün. Üstelik seçim barajının düşürülmesi için hükümetin de önüne önemli bir fırsat çıktı. Seçim barajının düşürülmesinin Meclis aritmetiğini olduğundan daha fazla değişim gücü haline getireceği ortada. CHP ve MHP'nin uzantısı olduğu statükocu güçler Meclis'i mevcut haliyle kilitlemiş durumda. Değişimden yana olan AKP'nin, bundan korkması daha saçma olmaz mı? Seçim barajının düşürülmesi Türkiye'de demokrasi rüzgârı estirir. Bu rüzgâr da yine en çok AKP'ye yarar.

Kürtlerin anayasa değişiklik paketini desteklemesi gerektiğine ilişkin yazıma gelen başlıca tepki, AKP'nin müzakerelere görünürde açık durduğu ama özünde kapalı olduğu biçimindeydi. BDP'yle müzakere yapılırsa anayasa değişiklik paketinin daha da demokratikleşeceğine inanıyorum. Yok, BDP'nin önerilerine dudak bükülürse "hayırcı" cephenin Güneydoğu'da da genişleyerek güç kazanabileceğini belirtiyim.

En talihsizi BDP'nin de CHP ve MHP gibi "hayırcı cephe"de yer alması olur. Daha önce de yazdığım gibi BDP'ye ve Kürtlere sadece kaybettirir.

AKP'nin de kendi taslağında ısrar ederek tek başına anayasa yapması ona kâğıt üzerinde bir zafer kazandırabilir; ama bu olsa olsa "Pirus zaferi" olur.

Doğru yol müzakere ve uzlaşmadan geçiyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AKP yaptı diye karşı çıkmak yanlış

Kurtuluş Tayiz 30.03.2010

AKP hazırladığı anayasa değişiklik paketini bugün Meclis'e sunacak. CHP ve MHP şimdiden değişikliklere karşı çıkarak, "hayır"cı cephede yerini almış durumda. Oylama sırasında kilit konuma gelen BDP ise, pazarlığı sıkı tutuyor. BDP'nin önerileri arasında seçim barajının yüzde 3'e düşürülmesi ve Anayasa'nın başlangıç maddelerinin değişmesi de yer alıyor. BDP'nin önerilerine hükümetin ne kadar sıcak bakıp bakmadığını önümüzdeki günlerde öğreneceğiz. Ama görünen, BDP'li yöneticiler çok önemli bir sınavla karşı karşıya.

BDP'nin kadro yapısı ve tabanı aslında değişime açık ve destekler nitelikte. MHP ve CHP'yle birlikte aynı cephede olmayı içlerine sindirmeleri oldukça zor. Ancak üç partiyi de birbirine yakınlaştıran ortak noktalar sözkonusu. Bunların başında AKP karşıtlığı geliyor. Siyasi rekabet içinde anlaşılabilir olan bu durum, bazı sorumsuz siyasilerin etkisiyle Güneydoğu'da AKP düşmanlığına dönüştürülmeye çalışılıyor. Öyle ki, darbe anayasasının 30 yıl aradan sonra kısmen de olsa değiştirilmesine destek vermek bile bölgede AKP'li olarak yaftalanmaya ve suçlanmaya yeterli olabiliyor. Ne akılla ne mantıkla izah edilebilecek bu durum aslında dar bölgeci zihniyetin, milliyetçiliğin, kör bir partizancılığın demokrasi ve özgürlük gibi değerleri nasıl tersyüz edebildiğini de ortaya koyuyor.

BDP'nin Meclis'teki oylama sırasında pakete destek oyu verip vermeyeceği bölgede de merak konusu. Diyarbakır Barosu Başkanı Mehmet Emin Aktar'a ile yaptığım konuşmada baronun değişiklik paketine nasıl baktığını sordum. Aktar, değişikliğe sıcak baktıklarını ve desteklediklerini söyledi.

Emin Aktar, "AKP yaptı diye anayasa değişikliğini desteklemem yanlış" dedikten sonra görüşlerini şöyle aktardı:

"82 Anayasası'nda açılacak her gediğe ben varım. Bu anayasanın bir cümlesinin bile değişmesine destek veririm, atılacak her adıma evet derim. Yani elbette yeni bir anayasa isterim. Keşke Anayasa bütünüyle değiştirilebilse, yeni bir anayasa oluşturabilsek. Ama karşımıza böyle sınırlı bir fırsat çıktı. Diyarbakır Barosu olarak, hükümetin taslağına yönelik ayrıntılı itirazlarımız oldu ama paketin desteklenmesinden yanayız.

Emin Aktar'a bu taslakla hükümetin devletin önemli kurumlarını ele geçirme amacı taşıdığı yönünde görüşlerin olduğunu hatırlatıp sordum: AKP devleti mi ele geçiriyor bu değişikliklerle, ne diyorsunuz?

Aktar, bu teorilere inanmadığını ve öyle düşünmediğini söyledi.

Anayasa değişikliğinin Kürtlere somut olarak bir şey kazandırmadığına dair yaygın bir düşünce olduğunu söyledim. Bu değişimin Kürtlerin lehine olduğunu vurguladıktan sonra Aktar şunları belirtti: "Türkiye nasıl değişecek; Birden bire, devrimle olmayacağı ortada. Yavaş yavaş, bu türden adımlarla, değişikliklerle elbet olacak. Statükocu güçler buna karşı direnecek. Karşı koyacak. İşte yaşadığımız ve tartıştığımız şeyler bu değişim sürecinin kendisi. Bunun için benim fikrim hükümetin bu adımını desteklemeliyiz ama anayasa değişikliğinin yetersiz olduğunu üstüne vurgu yapı yapı tekrar hatırlatayım."

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Predatorlar Kandil üstünde uçsa...

Kurtuluş Tayiz 02.04.2010

Güneydoğu'dan gelen çatışma ve şehit haberleri bende yine "çarşı karışıyor" duygusunu yarattı. Ankara'da gündem ne zaman ısınsa, tansiyon ne zaman yükselse Güneydoğu'da gerilim uç veriyor. Mayınlar patlıyor, silahlar konuşuyor ve sokaklar hareketleniyor... Kısmi bir anayasa değişikliğine kilitlenen ve referandum hazırlığı yapan Türkiye'nin gündemi şimdi yavaş yavaş değişmeye başlıyor. Yakalanan demokratik ve barışçıl iklim yerini silah ve barut kokan bir havaya terk ediyor.

Bu hava değişikliğinin ipucunu *Sabah*'tan Erdal Şafak'ın "Predator" başlıklı yazısını görünce fark ettim. Predator, Türkiye'nin PKK'ya karşı kullanmak amacıyla ABD'den istediği, mühimmatla donatılmış, havadan karaya hassas saldırılar (suikast) yapabilen insansız bir hava aracı modeli. Şafak, Afganistan'da "başarıyla" denenen bu uçakların, zaman yitirilmeden ABD'den alınmasını ve Kandil'e karşı harekete geçilmesini istiyor. Bunda, Hakkâri'de şehit düşen askerlerin de etkisi var sanırım.

"Bu analizin esini Kandil'den geldi" diyen Şafak, PKK'nın liderlerinden Murat Karayılan'ın önceki günkü açıklamalarına şöyle atıfta bulunuyor: "Karayılan, 'Bize yönelik suikast planları yapılıyor. Diyorlar ki, 'Şu şu yönetim üyelerini tasfiye edersek, biter.' Yapmak istedikleri şeylerden biri terörist (!) eylem elbet. Suikast yapmak' diyor. Anlaşılan Karayılan'ın içine ölüm korkusu düşmüş. Ortada henüz bir şey yokken. Ya bir de 'Predator'lar gelse, Kandil üstünde şöyle bir uçsa..."

Yazarın Kandil üstünde uçma hevesi aslında beni hiç ilgilendirmiyor. Demokratik bir anayasa tartışması yaşanırken, Habur'da kazaya uğrayan açılıma devam etmek için çareler aranırken Kürt sorununda yeniden "askerî çözüm"e doğru sürüklendiğimizi fark etmek beni korkutmaya yetti de arttı bile.

Murat Karayılan'ın, Başbakan Erdoğan ile ABD Savunma Bakanı Robert Gates arasında iki ay önce yapılan bir görüşmeye dayanarak gündeme getirdiği örgüt liderlerine yönelik 'suikast' iddiası ise, Güneydoğu'nun

önümüzdeki günlerde daha çok karışacağına da işaret ediyor.

Güneydoğu karıştığında olan Ankara'ya olacaktır. Anayasa değişikliği için yapılan tartışmalar, referandum hesapları, karşılıklı diyalog ve arayışlar bir mayına, bir pusuya kurban gidebilir. Bugün önünü gören siyaset yarın yolunu şaşırabilir. Bugünkü dengeler sarsılabilir, yıkılabilir.

Böyle mi olacaktı

Bana bu sözü dedirten, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'yle ilgili ulaşan bir şikâyet. 15 yıldır kadrolu işçi olarak hizmet verdiğini anlatan –adı bende saklı- bir okur, Belediye yönetiminin kendilerinden (yani BDP'li) olmayanları AKP'li olarak dışladığından dert yandı. Yer değişikliğiyle ilgili talebi üst yöneticiler tarafından "O, AKP'ye yakındır, olmaz" diye geri çevrilmiş. Kendisi gibi yüzlerce çalışanın aynı zihniyet tarafından dışlandığını belirtiyor. Hatta işgüzar yöneticilerin başlıca işi çalışanları AKP'ye yakınlıklarına göre değerlendirip fişlemek. Özellikle şu sözleri bence oldukça etkileyici: "Demokrasi ve inanç özgürlüğüne inanan insanların işbaşına gelmesine çok sevinmişim. İlk defa halkın yanında olan insanlar yöneteceklerdi belediyeyi. Ama insanları AKP'li veya şucu bucu olarak "tasnif" etmeye, "düşman" görmeye başladılar. Ki bu çok onur kırıcı. Çalışma ortamımız cadı kazanına döndü. Fikir özgürlüğü ve inancı ise ne yazık ki yok. Umarım düzelir."

Biliyorum o zihniyetin sahipleri kendilerine zerre toz kondurtmazlar ama düzelmesini umut etmekten başka da pek çare şimdilik yok gibi görünüyor...

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt halkı dost, PKK düşman...

Kurtuluş Tayiz 06.04.2010

Devletin yeni dönem Kürt politikasını bu sloganın belirleyeceği anlaşılıyor. Kürtlerin varlığını inkârdan Kürt realitesinin kabulüne doğru evrilen siyasi damar, şimdi de Kürtlerin kolektif haklarını (bu haklar nerede başlayıp nerede biter tam bilemiyorum ama) tanımaya hazırlandığının işaretlerini veriyor.

Bu değişimin ipuçlarını Habur'dan Türkiye'ye giriş yapan 34 kişilik gruptan 17'sine açılan davanın iddianamesinde bulabiliriz. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nca hazırlanan iddianamede, ilk defa, "Kürt halkı" ifadesine yer verildi. Bu ifade, aynı iddianamede birkaç kez tekrarlanmış. *Milliyet*'in ulaştığı 5 Şubat 2010 tarihli iddianamenin ayrıntılarına bakılacak olursa, PKK'yla mücadelede bundan sonra kullanılacak yeni argümanları başlık halinde görmek mümkün.

Kandil ve Mahmur'dan gelen 17 kişinin 30 Kasım 2009'da Diyarbakır İnsan Hakları Derneği (İHD) binasında yaptıkları bir basın açıklamasında suç unsurları bulan savcılığın hazırladığı iddianamenin konuyla ilgili şu bölümü oldukça çarpıcı: "Basın açıklamasının içeriği ile Türkiye'de ve dünyada silahlı bir terör örgütü olarak kabul edilen 30 yılı aşkın silahlı eylemlerle binlerce kamu görevlisinin şehit olmasına, **Türk ve Kürt halkının ölümüne sebep olan** yasadışı PKK terör örgütü ve bu eylemleri gerçekleştiren örgütün lideri olarak Abdullah Öcalan ile örgüt güdümünde faaliyet yürüten internet siteleri, televizyon kanalları ve basın yayın organlarında yer alan cezaevi koşullarının ağırlaştırıldığı iddiaları üzerine, yasadışı PKK terör örgütü elebaşısı Abdullah Öcalan'ın örgütün müzahir tabanı, sempatizanları ve **Kürt halkı arasında** sürekli gündemde tutulması, görüş

ve düşüncelerinin toplum içerisinde yaygınlaşması, derinleşmesi ve kökleşmesini sağlamak amacına yönelik basın açıklaması ve basın açıklamasında örgütün elebaşısından 'Kürt halkının siyasi iradesi' olarak belirtilmek suretiyle şüphelilerin terör örgütünün propagandasını yapmak suçunu işledikleri anlaşılmıştır."

Bu iddianame Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanmasa daha farklı değerlendirebilirdim. Ya da pek önemli bulmazdım. Ancak, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Habur'dan Türkiye'ye girişler sırasında çok önemli bir rol oynadığını biliyorum. O günlerde ben de bölgede, gelişmeleri yakından izliyordum. Diyarbakır'daki savcılığın eve dönen 17 kişiye bir yıl altışar aydan 7,5 yıla kadar varan hapis cezası istemesi açılıma büyük bir nokta koyulduğu anlamına geliyor. Tabii bir farkla; bu kez Kürt sorununda bir adım daha "ileri" bir söylem benimsenerek, yani "Kürt realitesi"nden "Kürt halkı"na geçilerek yapılıyor.

Bu, aynı zamanda, yeni bir dönemin de işareti. Bu davayla artık eve dönüşlerin de (en azından bir süreliğine) gözden çıkarıldığı anlaşıyor. PKK'yla mücadelede ise daha "etkin" bir dönemin başlayacağını işareti veriliyor.

Diyarbakır'da hazırlanan bir iddianameden Kürt politikasındaki bu değişimi nasıl gözlediğimizi sorarsanız şöyle açıklayabilirim; açılım sürecini bire bir yürüten akıl zaten ne meydanlarda ne de ekranlarda görülebilir; o akıl kendini açılımın tarafı olan kişilerle doğrudan veya dolaylı ilişkilerde, onlarla ilgili tutumlarda gösterir, diye düşünüyorum.

Açılım sürecini yöneten bürokrasi, bu süreçte, Kürt sorununu çözmenin öyle kolay olmadığını, PKK'yı birkaç popülist adımla dağdan indirmenin zor olduğunu tecrübe etmiş olmalı. Bu deneyimin etkisiyle olsa gerek bu ekip, Kürt sorununa daha ciddi yaklaşma gereğini gördü ve "Kürt halkı"nı kabule hazırlanmanın işaretini veriyor. Henüz çok yüksek sesle dillendirilmese de bu görüş 2011'deki seçimlerinden sonra hükümetin de Kürt politikasına dönüşebilir. Fakat Kürt sorununun evriminde yeni durak "Kürt halkı"dır.

Bu politika ne kadar sonuç verir bilemem elbet; ama teknik açıdan Kürt sorununu çözmede bir adım daha ileri sayılabilir. Tabii eve dönenleri hapse göndererek de olmaz. "Kürt halkı dost, PKK düşman" demek de zor. Bu, uzun bir süre daha akan kanın durmayacağı anlamına geliyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çukurca mayını

Kurtuluş Tayiz 09.04.2010

Hakkâri'nin Çukurca ilçesinde geçen sene yedi askerin şehit düştüğü olayda patlayan mayınların TSK'ya ait olduğu ortaya çıktı. Haberi *Zaman* gazetesi duyurdu. Van Cumhuriyet Başsavcılığı da haberi doğrulayarak dosyanın görevsizlik kararı verilerek askerî savcılığa gönderildiğini açıkladı.

Soruşturmayı yürüten savcılık, mayınların TSK'ya ait olduğunu Jandarma Genel Komutanlığı Van Bölge Kriminal Laboratuvarı Amirliği'nin (02.07.2009) raporuna dayandırmış. Bu rapora göre mayının hazırlanmasında kullanılan malzemeler, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu (MKE) tarafından üretilmiş. Savcılık, olayın meydana geliş şekliyle ilgili olarak Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nca yaptırılan idari soruşturmadan da yararlanmış. Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na göre olay, askerî birliğin güvenliğini sağlamak amacıyla tuzaklanan mayınların, söz konusu birliğin sevkini sağlandığı güzergâhtan sapıldığı noktada infilak etmesiyle meydana gelmiş.

Yedi askerin şehit düştüğü haberini neredeyse bütün gazeteler, "Açılıma mayın tuzağı", "Tarihî fırsata mayın" şeklinde duyurmuştu, tabii haklı olarak...

Geçen yıl tam da bu zamanlar, Kürt sorununda demokratik çözüm seçeneği masaya yatırılmıştı. Silahların devreden çıkarılması için Çankaya Köşkü ve hükümet ılımlı mesajlar veriyordu. Kamuoyu, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün o ünlü "Kürt sorununda tarihî fırsat" açıklamasını tartışıyordu. Saldırıdan iki gün sonra Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Meclis'te grup kuran DTP'nin Genel Başkanı Ahmet Türk'le biraraya gelecekti. İki lider görüşmeyi ertelemek zorunda kaldı. Sonradan Erdoğan'ın da belirteceği gibi ne zaman Türk'le biraraya gelmek istese mutlaka "bir şeyler" oluyordu...

Yedi askerin öldüğü patlama, 1993'te Bingöl'de 33 erin şehit edildiği PKK saldırısına benzetildi. Bakanlar Kurulu'nun genel affı görüştüğü gün yol kesilerek öldürülen 33 er, Türkiye'yi ayağa kaldırmıştı. Bir günde her şey berbat olmuş, ülke kanlı bir döneme girmişti.

Bu kez Başbakan, DTP lideriyle ertelediği görüşmeyi yaptı ama Kürt sorununda geçen yıldan daha ileri bir noktada değiliz. Hükümet demokratik açılımda "sil-baştan yapma" noktasına geldi. Kuşkusuz Kürt sorununda bugün geline (ya da gelinemeyen) aşamanın birinci elden nedeni Çukurca mayını değil.

Çukurca mayını sanıldığıının aksine hükümeti çok sınırlı etkiledi.

Çukurca mayınının esas etkilediği, vurduğu isim Deniz Baykal.

Nasıl mı?

Şöyle ki; Hakkâri'deki patlamanın meydana geldiği gün Deniz Baykal, Kürt sorununda önemli bir çıkış yapmıştı. Deniz Baykal, Kürt sorununda açılıma soyunan AKP'ye karşı "demokratik bir politika" ile karşılık veriyordu. Baykal, *Hürriyet*'in manşetten verdiği mesajında PKK'yı, silahı bırakıp siyaset yapmaya çağırıyordu. "Siyaseti silahla yapmayacağım, silahı tamamen elimden bırakacağım dendiği anda af projesi başlar" diyen Baykal, şu mesajları vermişti: "'Bugüne kadar silaha başvurduğum için beni köşeye sıkıştırma', 'Silah ve terörü tamamen dışlıyorum' diyorsan tamam. PKK'nın dağdan ineceği, bir daha silaha başvurmayacağı netlik kazansın, bu durum ortaya çıksın af olur."

Çukurca mayını, Kürt sorununda en fazla CHP'yi etkiledi. Baykal, bu saldırıdan sonra tamamen ağız değiştirdi. Daha önemlisi eve dönüş için Habur'dan gelişlerde büyük bir kriz çıkararak, hükümeti baskı altına almayı başardı. Bugün bile Kürt sorununun çözümünde en büyük engel ne AKP ne de BDP'dir; bence CHP ve Baykal'dır.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evrim, sana 'nasılsın' diyemedim...

Kurtuluş Tayiz 13.04.2010

Telefonu tutan elim terliyordu. Karşıdan Evrim'in "evet" diyen sesini duyacaktım. Bu arada nefesimi kontrol etmeye, heyecanımı bastırmaya çalışıyordum. Evrim'le her konuşmamda yansıtmaktan bir türlü kendimi alamadığım o üzüntülü sesimi gizlemeye, bastırmaya çabalıyordum.

Önce ona “merhaba” diyecek, köşe yazısını soracaktım. Bugün yazacak mıydı? Ama asla, yanlışlıkla da olsa, “Nasılsın Evrim, iyi misin” diye soramayacaktım. Günlük alışkanlıkla birbirimize yönelttiğimiz, yakınlık ifade eden bu sözlü referansların Evrim’de hiç de ‘iyilik’ uyandırmayacağını biliyordum. O uğursuz hastalığı hatırlatacağından endişe edip durdum. Nasıl olsa her zamanki gibi, sesinden, iyi olup olmayacağını anlayabilirdim. Sormak şart değildi... Ve bir kere olsun dilim varmadı Evrim, sana “nasılsın, iyi misin” diye sormaya...

Telefon uzun uzun çalıyordu. Ben hazırdım konuşmaya. Telefon açılır açılmaz peş peşe cümleleri saydırmaya başladım. Fazla konsantre olmuştum galiba; sesimin soğukluğundan kendim bile ürktüm...

Telefonu açanın sen olmadığını anlamak biraz zaman aldı. Abla telefon açmıştı. Senin konuşmadığını, notum varsa iletceğini biraz kısık bir sesle açıklamaya çalıştı.

Uyuyor muydu acaba diye düşündüm ve beni arayıp arayamayacağını sordum.

Hayır arayamazdın. Sesin kısıldığı için telefonla konuşamıyordun.

Sesinin neden kısıldığını düşünmeye başlamışken, sana yansıtmamak için aklımdan bile kovduğum şu illet hastalığını hatırladım.

Durumu toparlamak için olsa gerek, ablandan, uyandığında bana mailden not atmanı istedim.

“Evrım, bilgisayar kullanamayacak kadar güçsüz durumda maalesef...”

Son günlerde hastalığının iyice ilerlediğini ve kötüleştiğini duymuştum. Ama ölüm meleklerinin bu kadar yakınına geldiğini, evine kurulduğunu, başucuna sokulduğunu bilememiştim. Belki de bunu bilmekten korkmuştum...

Telefonu kapattım. Benim sana sormadığım soruyu, “Evrım nasıl, iyi mi” diye bana soranlara ne diyecektim...

Ağzımı açmakta, dudaklarımı kıpırdatmakta hiç bu kadar zorlanmamıştım.

Sağlığı kötüleşmiş olmalı, telefon ve bilgisayar kullanamıyormuş...

İletmem gereken selamlar ve kelimeler bende kalmıştı...

Her ölümlü gibi aklımıza getirmekten sakındığımız o yitip gitme duygusunu öteledim; yazıların hep sürecek, sen “Kürtler Vadisi”ndeki köşenden bize hep gülümseyerek bakacaktın...

Ta ki dün, güneşli bir İstanbul sabahında *Taraf*’tan içeri girdiğim o âna kadar...

Gözleri yaşlı bir arkadaşımız o kahrolası acı haberi verene kadar...

Hem de bir bahar sabahı...

Denizin sabah serinliği daha yüzümdeydi halbuki...

Simit kapmak için birbiriyle yarışan martıların çığlıkları kulaklarımda...

Gözlerimi kamaştıran güneşli gün...

Haksızlık diye düşündüm...

Lüle lüle sarı saçların, yüzünde gülüşün, elinde bir fincan çayınla Gündem Gazetesi'nde tanıştığımız, birlikte çalışmaya başladığımız yıllar öncesini anımsadım...

Bir bahar günü bu bir haksızlık...

Taraf'ın 20 sorusuna verdiği o yanıt aklıma geldi.

Cennetin kapısında bekleyen Tanrı'nın sana ne demesini beklerdin Evrim: "Haklısın, Kürtlere haksızlık ettim."

Canım arkadaşım, haklısın ama sana da haksızlık etti...

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kelebek etkisi

Kurtuluş Tayiz 16.04.2010

Samsun'da Ahmet Türk'e yönelik yumruklu saldırının sonuçlarını birkaç gündür izliyoruz.

Tam da kelebek etkisi gibi...

Saldırı görüntüleri televizyonlarda dönmeye başlar başlamaz Kürtler Diyarbakır, Şırnak, Hakkâri, Van gibi şehirler başta olmak üzere pek çok il ve ilçede sokağa çıkarak tepki göstermeye başladı.

Büyük şehirlerde ise mobilize olan genç gruplar molotofkokteyllerle belediye otobüslerine saldırdı, sokakları ateşe verdi.

Bazı yerlerde polisle göstericiler arasında çatışmalar yaşandı. Onlarca kişi gözaltına alındı. Yüksekova'daki olaylarda H.K. adlı 14 yaşındaki çocuğa işkence edildiğini gösteren görüntüler İsraili askerlerin Filistin sokaklarında estirdiği terörü andırıyordu.

İstanbul Gaziosmanpaşa'da içinde yolcu bulunan belediye otobüsünü yakma girişimi de neyse ki ucuz atlatıldı; ikinci bir Serap Eser olayı yaşanmadı.

Türk'e saldırı olayı sadece şehirleri hareketlendirmede; kırsal kesimi de ateşledi. Şırnak, Siirt ve Batman kırsalında son iki günde meydana gelen çatışmalarda, iki PKK'lı ile bir asker yaşamını yitirirken, çok sayıda da asker yaralandı.

Bu son gelişmeler, Samsun'da vuku bulan bir olayın Türkiye'yi birdenbire nasıl karıştırabildiğini göstermesi bakımında çok iyi bir örnek oldu.

Kürtlerin nasıl sokağa dökülebileceğini, ateşlenebileceğini de iyi gösterdi.

İşte "basit" bir yumruğun yol açtığı kaos ve şiddet olayları, "Kelebek etkisi"nin de nelere kadir olduğunu gösteriyor.

Başbakan Erdoğan'ın, "Türk'e saldırı olayı tamamen felaket" açıklaması da, yerinde bir değerlendirme. Erdoğan olayı küçümsemiyor ve küçümsemesini de doğru bulmuyor: "Bazıları olayı küçültüp yumuşatma gayretindeler. Yanlıştır, şiddetle kınıyoruz. Burada bir pislik var. Pislik pislikle temizlenmez, suyla temizlenir."

Samsun'daki olay toplumsal fayların nasıl istenildiği gibi harekete geçirilebildiğini gösteren çok önemli bir olaydır. Bir gencin "tepkisi" olarak gösterilmeye çalışılıyor. Böyle olmadığını gösteren yakın tarihte onlarca olay var neyse ki... Hrant Dink'i öldürenin de "milliyetçi" bir genç olduğu ileri sürülmüştü. Zirve Yayınevi'nde üç kişiyi öldürenlerin de misyonerlere tepki gösteren "milliyetçi-Müslüman" gençler olduğu savunulmuştu. Rahip Santoro'yu da zaten bir "çocuk" öldürmüştü... Bu olayların ardındaki gerçekleri (operasyonları) ortaya çıkan eylem planlarından gayet iyi biliyoruz. Yakın tarihimiz, toplumsal karışıklığa, siyasi sonuçları olan olaylara yol açan bütün hareketlerin arkasında derin müdahale olduğunu gösteren onlarca örnekle dolu.

Kürt illerindeki protesto gösterilerinde taşınan pankartlara da dikkat çekmekte sanırım fayda var. Yaşlı kadınların ellerindeki pankartlar dikkat çekiciydi. Ahmet Türk'e saldırı ânının fotoğrafını taşıyorlardı. Daha önce Diyarbakır'da tutuklanan belediye başkanlarının kelepçeli fotoğrafları böyle posterlere dönüştürülmüştü. Kürtler kendilerine yönelik "hakaret"leri unutmuyor ve unutturmak da istemiyor. Bu da üzerinde önemle düşünülmesini gerektiren bir başka durum.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Reşadiye'den sonra Samsun

Kurtuluş Tayiz 20.04.2010

Saatlerce yağmurun altında bekleyip Ahmet Türk'e kameralar önünde yumruk indirme fırsatını yakalayan İsmail Çelik'in, bu saldırıya çok özel hazırlandığı, eyleminin sonuçlarından da anlaşılıyor.

Önce Ankara gerildi sonra Güneydoğu'da sokaklar karıştı...

Neyse ki, Ahmet Türk'ün etrafında oluşan duyarlılık ve dayanışma çemberi, olayların daha fazla tırmanmasını engelledi.

Tam da, bu büyük tahrik boşa çıktı diye sevinirken Samsun'a bağlı Ladik'te polis aracına yönelik silahlı saldırı haberi geldi. İki polis hayatını yitirmişti. Bu olay, yumruklu tahrikin hiç de basite alınamayacağını ortaya koyuyor.

Bütün safhaları önceden kurgulanmış bir oyun gibi...

Daha önce pek çok kez sahnelenmiş artık aşına olduğumuz tanıdık bir oyun bu...

Bir ucunda devletin eski sahipleri var, güçlerini özel harp usulleriyle sağlamaya çalışıyorlar...

Çok iyi örgütlenmişler...

Hâlâ devletin kilit noktalarını bunlar kontrol ediyor...

Ortaya çıkan onlarca eylem planında onların ne kadar maharetli olduğunu gördük...

Adeta hayalet gibi hareket ediyorlar...

Operasyonları hayatın olağan akışına uyduruyorlar...

Rahip Santoro'yu bir çocuk öldürmüş...

Zirve Yayınevi'nde üç misyoneri bir psikopat kesmiş...

Hrant Dink'i 'milliyetçi' bir genç, tepkiyle katletmiş...

Ahmet Türk'e yumruğu işsiz güçsüz bir kahveci çırağı kızdığı için atmış...

Maraş katliamını, Taksim'i, Gazi'yi biliyoruz zaten...

Fazla da geriye gitmeye gerek yok...

Bu olaylarla siyasi partilerin ve sistemin nasıl kontrol altında tutulduğunu tecrübeyle öğrendik...

Ama tek kişilik ve tek merkezli bir oyun değil bu.

Diğer tarafında PKK var...

Bu oyunun en çok farkında olan isim ise Abdullah Öcalan...

Daha dört ay önce (11 Aralık 2009) Kürtlerin çekildiği tuzağı nasıl özetliyor: "Tansu Çiller-Doğan Güreş dönemi. Ergenekon tutanaklarında da geçiyor; birbirlerine 'kahpe' diyorlar. Bizi de savaş konusunda kışkırttılar, öbür taraftan da devlete kırdırttılar. Tam bir kör dövüşü. Özal bu senaryoyu çözemediği için hayatına mal oldu, biz de o zaman tam çözememiştik, bu nedenle biz de 1997 sonuna kadar savaşı sürdürdük, sonra anladık."

Kürt sorunu adı altında iki taraftan da binlerce genç insanın yaşamını yitirmesi ve can kayıplarının hâlâ devam etmesinin anlaşılır bir yanı yoktur. Bu sürekliliği üreten daha güçlü 'gizli' bir neden var. O da bu kör dövüşünün sağladığı iktidar olanaklarıdır.

Öcalan, "Bunu çözemediğimiz için biz 1997 sonuna kadar savaşı sürdürdük" diyor.

Murat Karayılan da Amberin Zaman'a verdiği röportajda, Reşadiye saldırısını hâlâ çözemediğini ortaya koyuyor. "Sorduk, açıklama istedik o gruptan" diyor Karayılan. Eylemi yapan gruptan aldıkları cevabı ise şöyle özetliyor: "Roj TV'de yayınlanan bir gerilla cenazesine askerin yaptığı hakarete öfkelenmişler..."

Peki, Samsun'daki saldırı...

Ahmet Türk, "sanmıyorum, örgütün orada güçleri olamaz, mümkün değil" diyor.

Ladik'teki saldırıyı Ahmet Türk'ün de aklı almıyor.

PKK da olayı hâlâ üstlenmediği gibi ikinci gününde de suskunluğunu bozmadı...

Örgüte yakın kaynaklar, PKK'nın iki polisin öldürüldüğü olayı Samsun'da Türk'e yönelik yumruklu saldırıya misilleme olarak gerçekleştirdiğini açıklayacağını belirtiyorlar.

Aynı, üç gün sonra üstlenilen Reşadiye olayında olduğu gibi...

Anlaşılan Kürt sorunu etrafında sürdürülen bu ölümcül oyun bir süre daha devam edecek...

Devletin eski sahipleri, şimdinin iktidarsız güçleri, umutla Kürtleri isyana, savaşa kışkırtacak; Kürtler de buna boyun eğmeyecek... Ama savaşın da bir sonu vardır. Sanırım en ağır bedeli de, bu savaşta kışkırttıkları Kürtlere ödetecekler...

kurtulustayiz@gmail.com

Körü körüne muhalefet

Kurtuluş Tayiz 23.04.2010

BDP'nin anayasa değişiklik teklifinin görüşülmesi sırasında alacağı tavır merakla bekleniyordu. Pakete yönelik sert eleştirilerine rağmen BDP'nin "hayırcı" cephede, CHP ve MHP'yle birlikte ortak hareket edebileceğini düşünmedim. Her ne kadar BDP'liler ret cephesinde yer almadıklarını savunsalar da, ortaya çıkan görüntü maalesef böyle. Kendi ayağına kurşun sıkma tabiriyle değerlendirebileceğim bu tutumun, AKP'ye karşı körü körüne bir muhalefet etme anlayışından başka bir açıklaması yok.

Meclis Genel Kurulu'nda dördüncü gününe giren görüşmelerde BDP, pakette yer alan maddelerin tek tek yapılan oylamasına katılmadı. Ne "Evet" ne de "Hayır" dedi. Teklifin parti kapatmayı düzenleyen sekizinci maddesinde ise beş BDP'li, kendilerinin deyimiyle "sembolik" olarak oylamaya katıldı.

CHP ve MHP verdikleri araştırma önergeleriyle paketin çıkışını geciktirmeye çalışırken BDP'nin de görüşmeler esnasında aynı şekilde davranması dikkat çekti. Anayasa değişiklik teklifini görüşen Genel Kurul'a BDP'nin hayvancılığın sorunlarının araştırılması için önerge vermesi ve bu önerge üzerinden CHP ve MHP'nin paketi 'oyalama' oyununa katılması bana pek anlaşılır gelmiyor.

CHP ve MHP'yi anladık, onlar bu paketin özellikle üç maddesinin geçmemesi için seferber oldular. "Rejim elden gidiyor", "AKP devleti ele geçiriyor" yaygarasıyla yargının Ergenekon'dan temizlenmesinin önüne geçmeye çalışıyorlar. Bunun önüne geçmek için de Meclis'te yapmadıkları saçmalıklar kalmadı.

BDP de bunun farkında. CHP ve MHP'yi sanırım BDP'den daha iyi tanıyan başka bir parti yoktur. Ama nasıl olur da BDP, bu partilerle aynı kulvarda hareket etmekten kendini bir türlü kurtaramıyor.

Bence bunun başlıca nedeni BDP cephesindeki AKP karşıtlığı...

Belediye başkanlarına kelepçeli tutuklama, yüzlerce BDP'li yöneticinin hapse atılması, taş atan çocukların ağır cezalara çarptırılması...

Bunlar, AKP'ye karşı sert muhalefet için herkesin ilk elden sayabileceği başlıklar...

BDP'nin bu konularda duyarlı olması, AKP'ye öfke duyması, bunu kendi seçmenlerine ve tüm Türkiye'ye anlatması doğal olanı ve tabii ki anlaşılır.

Ama AKP'ye karşı beslenen bu öfkenin BDP'yi demokratikleşme yönünde atılacak adımlara tümünden karşı çıkmaya zorlaması anlaşılır değil. Statükonun kurbanı olan bir partinin, değişen sistemi savunur konuma gelmesi akıl kârı mı, bilmiyorum.

Sokaktaki insanla siyasetçiyi birbirinden ayıran temel özellikler vardır; siyasetçi duygularına, öfkelerine yenik düşerek aklını kaybedemez. Halktır, istediği gibi galeyana da gelebilir ama siyasetçi gerektiğinde kendi seçmenine rağmen onun çıkarlarını savunur.

Mevcut durum tam tersi görünüyor. BDP öfkesine yenik düşüp körü körüne AKP'ye karşı muhalefet eder duruma gelirken Kürtler daha sakin kalmayı becerebiliyor. *Taraf*'ın bölge muhabirlerinin aldığı görüşlerde, Kürtler, anayasa değişikliğini yetersiz bulmalarına rağmen karşı da çıkmıyorlar. Tersine bu değişiklikleri savunuyorlar. BDP'nin Meclis'teki muhalefetinden de halk hiç de memnuniyet duymuyor.

BDP, AKP'ye karşı çıkmanın CHP ve MHP'yle aynı cephede yer almadığını her fırsatta açıklamaktan geri durmuyor. Adı geçen bu iki partiye BDP'nin yaklaşmasını hayal etmek bile zor elbet. Bizleri tanımlayan, ne olduğumuzu belirleyen şeyler söylediklerimizden daha çok yaptıklarımızdır. AKP'ye karşı çıkmak elbette BDP'yi CHP'nin kulvarına sokmaz; ama darbe anayasasının değiştirilmesine karşı çıkmak –her ne gerekçeyle olursa olsun- o partiyi CHP ve MHP'yle aynı kulvarda olmaktan kurtaramaz.

Deniz Baykal'ın AKP'ye, Başbakan'a karşı beslediği öfkeyle BDP'li vekillerin şahsi olarak AKP ve genel başkanına duydukları öfke arasında bir fark yoktur. Tepki tepkidir. Öfke öfkedir. Baykal da anayasa değişikliğine karşı çıkınca söylemlerini kendince haklı bir öfkeye, tepkiye dayandırma çabasındadır. Bu onu haklı kılamayacağı gibi değişime karşı çıkan kimseyi de haklı çıkarmaz. Türkiye'yi Avrupa demokrasilerine bir santim de olsa yakınlaştıran bir değişikliğe karşı çıkmak –haklı bir öfkeyle bile olsa- BDP'nin bugün Meclis'te sergilediği tutumu haklı göstermez.

Kürt seçmenler de bunun farkında. Ya BDP?

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

JİTEM gitti polis geldi...

Kurtuluş Tayiz 27.04.2010

Samsun ve Mardin'de polisler'e yönelik saldırıların ardından örgüte yakın yayın organlarında Güneydoğu'da JİTEM'in yerini AKP'ye bağlı polis teşkilatının aldığına dair yazılar peyda olmaya başladı. Güya JİTEM'in yerini artık polis almış. Kürtlere yönelik bütün saldırılardan polisler sorumlu...

Aslında uzun zamandır Kürtlere bu yönde görüşler empoze ediliyor. Ergenekon'a "dezenformasyon" hizmeti veren bazı internet siteleri uzun zamandır zaten AKP hükümetini ve "Fethullahçı" polisi Kürtlere "yeni düşman" olarak hedef gösteriyor.

TSK ve polis içinde Kürt düşmanlığının ne kadar yaygın olduğunu bu ülkede yaşayan, en azından hayatının bir kısmını Güneydoğu'da sürdürenler gayet iyi biliyor. Kürtlere "polis mi daha kötü asker mi" sorusu yöneltildiğinde alacağınız yanıt kuşkusuz "al birini vur ötekine" olacaktır. Eski komiser ve *Taraf* yazarı Emre Uslu da bunu Neşe Düzel'e gayet objektif anlatmış: "Poliste, büyük oranda DTP-PKK düşmanlığı var. DTP çizgisindeki siyasetçileri PKK'yla ilişkilendiriyorlar ve onları düşman olarak görüyorlar. Yani polis, bu konuda askerden çok farklı düşünmüyor."

Polisin hali böyleyken bile Güneydoğu'da JİTEM'in yerini polisin aldığını iddia etmek gerçekleri yansıtmadığı gibi önemli bir saptırmaya işaret etmektedir. Bu manipölasyonun arkasında yatan hesaplara değinmeden önce şuna dikkat çekelim; JİTEM'in yerini polis değil, Ergenekon aldı. Yakın tarihi gerçekten doğru öğrenme endişesi taşıyanlar, Ergenekon davasının dosyalarını incelemek için biraz zaman ayırmaları halinde bunu hemen fark edeceklerdir. Ama konu doğrudan Kürt siyasetini yakından ilgilendirdiği için, onlara, daha ciddi bir referans verelim.

Abdullah Öcalan, **geçen ay** (26 Mart 2010) görüşme notlarında bu konuyla ilgili şunları belirtiyor: "1999'a kadar tam 15 yıl NATO-Gladiosu'nun Türkiye'deki ayağı JİTEM'i, bize karşı kullandılar. 1985'ten 1999'a kadar 15 yıl boyunca Türkiye üzerindeki NATO politikaları ağırlıklı olarak Almanya üzerinden yürütülürken, Türkiye içinde

de bu politikalar Gladio'nun Türkiye uzantısı JİTEM eliyle uygulandı. **Aslında bu Ergenekon, JİTEM'in deşifre olmasından sonra kuruldu.** 1999'larda JİTEM lağvedildi onun yerine Ergenekon devreye konuldu."

Kürt gazete ve internet sitelerinde polisin 'yeni düşman' olarak gösterilmesinin Ladik ve Kızıltepe'deki saldırılardan sonraya denk gelmesi dikkat çekici. Kürt kamuoyunun şüpheyile baktığı her iki saldırıyı da maruz göstermeye çalışıyor. Çünkü Ladik de, Kızıltepe de örgütün yıllardır savunduğu "meşru savunma" özelliği taşıyor; Türkleri ve Kürtleri birbirine düşürmeye hizmet ediyor. Saldırıların provokatif yanı bir yana, Kürtlere polisin AKP'ye bağlı bir kurum olduğunu ve bu teşkilata yönelik saldırıların "yerinde" sayılması gerektiğini anlatmak, Ergenekon'un –çok da yeni olmayan- psikolojik çalışmasından başka bir şey değildir.

Ergenekon asker içinde olduğu gibi polis içinde de vardır. Güneydoğu'daki birçok toplumsal olayda Ergenekoncu polisler devreye girmiş, Kürtleri kışkırtmaya çalışmıştır. Ama "JİTEM gitti, polis geldi" demek, Kürtlere, yeni bir icat gibi polisi, dolayısıyla AKP'yi ve Gülen cemaatini "düşman" olarak göstermek, tam da bir Ergenekon çalışmasıdır. Ergenekon'a dezenformasyon hizmeti veren internet sitelerinden aralıksız olarak neredeyse her gün bu yönde görüşler servis edilip dolaşıma sokuluyor.

Amaç, değişen Türkiye'nin en güçlü toplumsal dinamiğini yani Kürt siyasi hareketini "asıl düşmana", yani AKP'ye karşı harekete geçirmektir. Kürt siyasetçilerin bu oyuna ne kadar geldiğini bilemiyorum ama Reşadiye, Samsun ve Kızıltepe saldırılarına bakılırsa PKK bu oyuna çoktan gelmiş...

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK'nın yeni stratejisi

Kurtuluş Tayiz 04.05.2010

Kürt sorununda yine başa döndük. Düşük ya da orta –adına her ne deniyorsa- yoğunluklu savaş yeniden başladı. Bölgede son günlerde yaşanan çatışmalar, 1990'lar Türkiye'si'nin korkunç görüntülerini hatırlatıyor.

Yirmi yıl geçti aradan ama sanki değişen bir şey yok. Her şey kaldığı yerden devam edebiliyormuş meğer.

PKK, 90'lardaki gibi baharla birlikte saldırılarına hız verdi. Baskın ve çatışmalar gazete ve televizyon haberlerinin yine ilk sırasında. Her gün bir şehre, ilçeye, köye bayrağa sarılı asker cenazeleri gidiyor.

Ana babaların feryatları da tanındık.

Eşin, dostun, komşunun, akrabanın, milletin toplandığı "terörü lanetleme" mitingleri de... Ankara'daki görüntüler de değişmedi. Siyasilerle askerler bölgeden gelen "acı haberler" etrafında birleşti, yine o eski bildik hamasetle durumu idare etmeye çalışıyorlar. Oysa açılım süreciyle birlikte çok umutlanmıştık. Kürt sorunu iyi kötü çatışma, kan ve ölüm ekseninden çıkarılıp akıl ve müzakere yoluyla hal yoluna konulacaktı. Silahlar susacak, siyaset konuşacaktı.

Ama olmadı... Yeniden başa döndük.

Son bir haftada onlarca genç toprağa düştü, onlarcası da ömrünü yatağa bağlı geçirmek zorunda kalacak...

Hangi akıl geçmişin kanlı günlerini demokratik çözüm olasılığına tercih eder, anlamakta zorlanıyorum tabii.

Peki, ne oldu da tekrar başa döndük?

Önce PKK tarafındaki gelişmelere bakalım.

Açılımın beklentilerini karşılamadığını öne süren örgüt strateji değişikliğine gitti.

Şiddeti, "orta yoğunlukta" bir savaşa dönüştürme kararı aldı (90'lı yıllardaki çatışmaları Genelkurmay, "düşük yoğunluklu" bir savaş olarak tarif ediyordu).

Çatışmalar bölgeyle sınırlı kalmayacak. Tokat, Giresun ve Samsun'daki saldırılarda olduğu gibi çatışmalar Karadeniz'e taşınacak...

Kamuya ait tüm kurumlar hedef listesinde. Barajlar, şantiyeler, okullar, ekonomik kuruluşlar; hayatı tümüyle felç edecek eylemler geliştirilecek...

Güneydoğu'daki bazı kentlerde ayaklanma (serhildan) girişimi yapılacak.

En tehlikelisi de bunun 'silahlı' olmasının öngörülmesi...

Büyük şehirlerde mobilize hale getirilecek gençlik grupları, korsan gösterilerle kaos yaratacak. Tatil yöreleri de hedefler arasında.

Bu stratejinin esas amacı seçimlere kadar AKP'yi zayıflatmak, yıpratmak ve sandıkta yenilgiye uğratmak...

Örgüt, şiddetin dozunu 90'lı yılları ikiye katlayacak seviyeye tırmandıracak.

Siyasallaşma becerisi gösteremeyen PKK, Kürt isyanına geri döndü.

Ama tekrar isyana dönüşün zamanlaması kendisinden de önemli.

Meclis'te kıyasıya bir demokrasi mücadelesi verilirken, eski rejimin bekçileri canlarını dişlerine takıp vesayet kurumlarının değişmesine karşı çıkarken, generaller tek tek yargı karşısına çıkarılmaya başlamışken, kendilerinin sormadığı ve hatta sorma ihtimallerinin bile bulunmadığı Kürtlere karşı işlenen suçların hesabını beğenmedikleri AKP'nin sorduğu bir zamanda yeniden isyana sarılmak olsa olsa "derin güçlerin" kaos ve hükümeti bitirme senaryolarının eşgüdümünde harekete geçme anlamına geliyor.

Ama isyana dönüşün Kürtlere yapılacak en büyük kötülük olduğunu hatırlatalım.

Eski yüzyıllarda bile isyan "çözüm" değildi. Bazı halklar çaresizlikten isyan etmişlerdi. Aynı çaresizlik durumu Kürtler için de 30 yıl önce vardı ama bugün yok.

Hükümete gelince... Tüm zorluklarına rağmen AKP'yi silahları susturma becerisini gösteremediği için suçlayabiliriz.

Açılımı, Kürt sorununu çözmeye değil, PKK'yı "tasfiye etmeye" dönüştürdü.

Örgüte değişme fırsatı tanıyamadı.

İmralı'yı çözemedi. Kürtlerin belediye başkanlarını sıraya dizip kelepçeleyerek silaha giden yolu yeniden açtı. Silahların patlamasını meşrulaştıran bölgesel desteği yok edecek kapsamlı reformları yapamadı.

Bu saydıklarım, Türkiye'yi eski kanlı günlere götüren nedenlerin başında geliyor. CHP'nin, MHP'nin, kapatma davası için fırsat kollayan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, Ergenekoncuların, statükocuların başını çektiği geniş bir blokun varlığını elbet görmezden gelmiyorum. Onlar zaten hep devrede olacak.

Bu zorluklar var diye açılımdan geri dnlrse esas o zaman kaybedecek Türkiye.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sarıyayla Karakolu

Kurtuluş Tayiz 07.05.2010

Tunceli’deki karakol baskınının *Tarafa*ta yayımlanan hikâyesi, bu ülkede yaşayan herkese, savaşın çıplak yüzünü –belki de ilk defa bu kadar yakından- görme fırsatı verdi. Nazimiye’de bir dağın başına terk edilen askerlerin kurşun ve bomba yağmuru altında geçirdiğİ o korkunç iki saat, Kürt sorununu bir otuz yıl daha ertelememeyi öğretmeye yeter de artar bile. Bu sorunu çözmeden, en azından bu sorunu çözecek radikal adımları atmadan bu kanı durdurmak mümkün görünmüyor.

Kürt sorunu ne AKP’nin ne de BDP’nin sorunudur tek başına; Türkiye’nin sorunudur. Bunun için canımızı yakan bu savaşa herkes karşı çıkmak zorunda, hem de koşulsuz olarak.

Ortada bir Kürt sorunu olduğ gerçek.

Mevcut sistemin buna yeterli çözümü bulamadığİ da ortada.

Ama bu sorunun varlığı, şiddeti hiçbir şekilde meşrulaştıramaz.

“AKP bizi muhatap almadı” diye karakol basmak, gencecik insanları öldürmek meşru olamaz.

Meşru savunmanın dünyanın her yerinde bir anlamı kuşkusuz vardır.

Kendini savunmayı herkes anlar.

Ama bu kadar gözü kara bir saldırganlığın hiçbir kültürde yeri olamaz.

İnsan vicdanının kaldıramadığını hangi ideoloji, hangi siyaset, hangi siyasi parti savunabilir ki?

Hangi siyaset ve ideoloji dehşet saçan, yıkan, öldüren bir eylemin ‘haklı’ bir sebebi olabileceğini düşünebilir ki?

Bunun için herkes savaşa karşı çıkmalıdır.

Öncelikle de Meclis’teki siyasetçiler.

Meclis’te anayasa değİşikliği görüşmelerinde yaşanan bir polemiğİ dikkat çekmekte fayda var.

BDP’li bir milletvekilinin Genel Kurul’daki görüşmeler esnasında “Bu ülkede savaş var” diye bağırması bir gerçeğİ işaret edebilir.

Ama o vekilin samimiyetini ancak saldıran tarafa (PKK ya da asker) karşı çıkması gösterebilir.

Savaş var deyip, savaşa karşı çıkmamak, saldırıyı kınamamak, eleştirmemek (kimin olduğ farketmez) bir politikacıyı kan üzerinden sorumsuzca konuşmaktan bir adım daha ileri götürmez.

Etrafımız değişiyor, Türkiye de değişmek zorunda. Eskisi gibi artık kimse Güneydoğu'da olan bitene seyirci kalmayacak, öyle anlaşılıyor.

Asker kafasına göre operasyon, çatışma, savaş diye tutturamayacak.

Basılan karakolun hesabını, yitirilen bir askerin hesabını bağlı olduğu kurumlara, halka verecek.

Medya da değişti; bilmem nerenin dağına terk ettikleri askerler öldüğünde medya şehit edebiyatı yapamayacak. Basın, görevini yapacak. Yani soru soracak, soruşturacak, gerçekleri halka anlatacak.

Savaşa karşı büyük bir cephe doğuyor. Ama bu savaştan gerçekten canı yananların oluşturacağı bir cephe olacak.

Bunun işaretini bence *Taraf*'taki asker yakınlarının anlattığı hikâyeler veriyor.

Sarıyayla baskınının gerçek hikâyesi, yeni bir savaş karşıtı cephenin doğmasını beraberinde getiriyor.

Bu cephe, savaştan yana olan herkese karşı çıkacak.

Türkler de Kürtler de bunun içinde yer alacak.

Baskın yapan PKK'ya da, önlem almayan askere de sert muhalefet edecek.

Partiler de, siyaset kurumu da doğal olarak bundan etkilenecek.

İktidarda olan partiler bu soruna daha ciddi eğilmek zorunda kalacak.

Mesela AKP, son olaylardan sonra şiddeti sona erdiremeyen bir açılım sürecinin ne işe yaradığını sorgulamak zorunda.

Siyasal sistemin, iktidarda olan partiye, bu soruna tek başına çözme fırsatı vermediğini bu son altı aylık dönem göstermeye yetti. CHP ve MHP'nin muhalefeti buna izin vermiyor. BDP'nin aldığı pozisyonla yardımcı olamayacağı da belli. AKP, bu durumu bahane ederek Kürt sorununu istismar edemez. Siyasal sistemimiz Kürt sorununu çözecek mekanizmalardan yoksun olduğuna göre yapılması gereken sistemi yenilemek, bu sisteme çözüm yeteneği kazandırmaktır.

Yoksa bu şiddet bir otuz yıl daha bu ülkenin canını yakacak.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İrtica tehlikesi Kürdistan'da

Kurtuluş Tayiz 11.05.2010

Türkiye yıllarca irtica korkusuyla yatıp kalktı. Ta ki AKP iktidara gelene kadar. İslamcılar başa geçince ne şeriat geldi ne de laiklik elden gitti. Bazılarında hayal kırıklığı yaratsa da irticanın Kemalist elit tarafından devleti elde tutmak için uydurulmuş bir hayaletten başka bir şey olmadığı anlaşıldı.

şimdi o hayalet Kürdistan semalarında dolaşıyor.

Son günlerde Güneydoğu'da radikal İslam'ın hızlı örgütlenmeye başladığını duymaya başladık. Neşe Düzel'e konuşan Kürt aydını Selahattin Kaya da aynı fikirde: "Kürtler dindardır ama militan, radikal İslamcı değildir. AK Parti'nin himayesi ve şemsiyesi altında militan İslam bölgede süratle örgütleniyor. Doğu ve Güneydoğu giderek radikalleşiyor, militanlaşıyor. Bu çok tehlikelidir. İslamcı baskının korkusunu en çok AK Partili olmayan Kürtler yaşar."

Böyle düşünen sadece Kaya değil, Kürt siyasetçiler de aynı görüşü paylaşıyor; en azından bir kısmı hükümetin PKK'ya karşı radikal İslam'ı destekleyebileceğine inanıyorlar.

Gerçekler ise bence çok farklı.

Tahrik veya kışkırtmaları bir yana bırakırsak bölgede yayılan ve güçlenen militan İslam değil, "ılımlı İslam"dır. AKP iktidarının sağladığı yumuşama ortamından bugüne kadar en fazla cemaatler yararlandı. Kürtler arasında da hızla örgütlenmeye başladılar. Bu cemaatler, ılımlı çizgileriyle öne çıkmaktadırlar. Türk milliyetçisi olsalar da barışçılardır.

AKP'nin de "radikal İslam"ı destekleyerek kendi ayağına kurşun sıkması düşünülemez. Çünkü AKP'yi bölgede güç yapan geniş kitlelere ulaşmasını sağlayan "ılımlı" görüşleridir.

Bunun için Güneydoğu'da AKP şemsiyesi altında "radikal İslam" gelişmez. AKP iktidarda olduğu sürece buna izin vermez.

Ama bu konunun gündeme gelmesinin anlaşılır yanı şu; Kürt siyasetçileri "radikal İslam"cı tehlikeye inandırmaya çalışıyorlar. Yıllarca Batı'da iş yapan "irtica hayaleti"ni şimdi Kürtlere devretmek istiyorlar. Onların da bir 'irtica' tehlikesi olsun. Siyaset de kolaycılığı sever; Güneydoğu'da AKP'yle başa çıkmak için "Radikal İslam" tehlikesini icat et, İslam kriminalize olsun... Bastır, sindir, ötekileştir... Tam da bize göre işte; yıllarca Kemalizm'e karşı mücadele et, sonra da onun gibi düşünmeye başla, onun silahlarını kuşan ve onun yöntemleriyle iş gör...

Samsunlu teğmeni kim öldürdü

Son 15 günde 14 asker çatışmalarda yaşamını yitirdi. Üst üste şehit haberleri gelince Samsunlu Teğmen Ahmet Altunoğlu'nun 1 Mayıs gecesi Lice'de öldüğü "çatışma"yla ilgili şüpheler giderilemedi. Teğmenin ölümünden sorumlu tutulan HPG, olayla ilgisinin olmadığını kesin bir dille açıkladı. Tabii, burada önemli olan örgütün açıklaması değil, Diyarbakır Valiliği'nin verdiği bir detay. O güne kadar en küçük bir çatışmayla ilgili düzenli olarak Valiliğe bilgi notu geçen asker, Samsun'lu Teğmen Altunoğlu'nun yaşamını yitirdiği gün bilgi notu geçmemiş. Bu konuyla ilgili gelişmeler elbet bununla sınırlı değil.

Dün de Diyarbakır Özel Yetkili Savcılığı'nın konuyla ilgili bir soruşturma başlattığını öğrendik. Teğmenle birlikte çatışmaya giden askerlerin tek tek ifadesi alınmış. Ama ilginç olan bir nokta şu: "Birliğe ateş açtığı belirtilen dört kişiyle ilgili tek bir ipucu bulunamadı. Yapılan soruşturma sonucunda olay yerinde 20 askerin silahlarından çıkmış toplam 213 boş kovan bulundu. Yabancı silaha ait tek bir mermi kovani bile bulunamadı."

Yeterince ilginç değil mi?

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Onlar Anter ve Aydın'ın katilleri

Kurtuluş Tayiz 14.05.2010

Diyarbakır'da görülmekte olan JİTEM davasında ilginç gelişmeler yaşanıyor. Mahkeme, İçişleri Bakanlığı'ndan kimlikleri değiştirilen Ali Ozansoy, Hüseyin Tilki, Fethi Çetin ve Kemal Emlük'ün yeni nüfus bilgilerini istiyor. İçişleri Bakanlığı bu talebi komik bir gerekçeyle reddediyor: "Biz bu itirafçılara çok masraf ettik; yüzlerini değiştirdik, ailelerine ve kendilerine yeni kimlik çıkarttık, iş bulduk, topluma kazandırdık, onları deşifre etmemizi bizden beklemeyin."

Buna karşılık mahkeme, İçişleri Bakanlığı'na suç işlediklerini hatırlatan bir yazıyla karşılık verdi: "Suç işleyen bir kişiye araştırma, yakalanma, tutuklanma ve hükmün infazından kurtulması için imkân sağlayan kimse altı yıl hapisle cezalandırılır. Bu suçun kamu görevlisi tarafından işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında arttırılır."

İçişleri Bakanlığı'nın bu yazıya nasıl bir yanıt vereceğini önümüzdeki günlerde göreceğiz. Ama şöyle bir önemli sorun var. Mahkemenin Bakanlık'tan açık kimliklerini istediği o dört kişinin karıştığı olaylar yenilir-yutulur cinsten değil. Diyarbakır'da işlenen iki önemli faili meçhul cinayete katılmışlar. Birincisi 1991'de işlenen Vedat Aydın cinayeti. HEP Diyarbakır İl Başkanı Aydın'ın kaçırıldıktan iki gün sonra cesedi bulundu. Feci şekilde işkence edilmişti. JİTEM çalışanı Abdülkadir Aygan, ses getiren itiraflarında (İçişleri Bakanlığı'nın açık kimliklerini gizlemekte direndiği) Ali Ozansoy ile Fethi Çetin'in, Aydın'ı kaçırıp öldüren tim içerisinde yer aldığını belirtiyor. Bu cinayetin ardından Diyarbakır'da düzenlenen cenaze törenine katılanların üzerine de ateş açılmış, onlarca kişi hayatını kaybetmişti.

İkinci büyük olay, 1992'deki Musa Anter cinayeti. Aygan, Anter cinayetiyle ilgili yaptığı itiraflarda Ali Ozansoy'un "infaz timinde" yer aldığını, telsiz kumanda merkezinde operasyonu koordine ettiğini belirtiyor. Aygan'ın itiraflarında Ali Ozansoy, Hüseyin Tilki, Fethi Çetin ve Kemal Emlük'ün JİTEM'in "çekirdek ekibi"nden olduğu da belirtilmiş.

İçişleri Bakanlığı'nın dört sanığın kimlik bilgilerini mahkemeye göndermeyerek, en az Ergenekon soruşturması kadar önemli olan JİTEM davasının derinleşmesini engelliyor.

Adı geçen dört kişi örgüt hakkında verdikleri bilgilerle, yaptıkları itiraflarla güvenlik kapsamına alınan sıradan itirafçılar değil. Bunlar kısa adı JİTEM olan, Güneydoğu'da binlerce insanın öldürülmesinden sorumlu gizli ama resmî bir kurumun emrinde tetikçi olarak çalışan kişilerdir. Bunun için de Bakanlık, bu kişileri koruyarak yasalara aykırı davranmaktadır. Ama bundan daha önemlisi bir şey daha var. Demokratik açılımı koordine eden İçişleri Bakanlığı, JİTEM davasının Güneydoğu için ne kadar önemli olduğunun farkında değil. Oysa bölgedeki JİTEM davaları birleştirildi. Faili meçhul cinayetlerin faillerinin bulunması için yeni bir fırsat doğdu. Mahkeme bunun üzerine gidiyor. İçişleri Bakanlığı da, mahkemenin ihtiyaç duyduğu bilgilere kısıtlama getirme yerine bu çok önemli davanın derinleşmesi için çalışmalı.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan aradan çekilsin mi

Çatışma ve ölüm haberlerinin dışında gündemde yer bulmayan Kürt sorunu, bu ay sonunda daha ciddi bir evreye girecek. PKK üzerindeki etkisi bilinen Öcalan, 31 mayısta aradan çekileceğini söyledi. Öcalan'ın açıklaması şöyleydi: "Dört yıl önce elimi birçok şeyden çekmiştim ancak barışçıl bir çözüm ihtimali için yine elimden geleni yaptım. Bundan sonra bunu yapmayacağım. 31 mayısa kadar bekleyeceğim. Bu zamana kadar olumlu bir gelişme olmazsa artık hiçbir şeye karışmayacağım."

Öcalan, bu ay sonunda beklediği işareti alamazsa, derin bir sessizliğe gömülecek, fırsat kollayan örgüt ise ipleri ele alarak çatışma stratejisini uygulamaya koyacak. Kırsalda saldırılar artacak, kentler karışacak, Türk-Kürt çatışması –önceki yılları aşan düzeyde- körüklenecek. Bu tehlikeli gidişata dur diyecek bir irade de görünmüyor. İktidar seçim hesaplarıyla Kürt açılımını uykuya yatırdı. Asker, çözüme karşı pozisyonunu koruyor. Muhalefet pusuda, halkı AKP'ye karşı kışkırtmak için bekliyor.

Öcalan'ın aradan çekilmesine seyirci kalınırsa hata yapılmış olur. Çünkü Türkiye, 1999'dan 2005'e kadar tek bir insanın yaşamını yitirmemesini bir anlamda ona da borçlu. Öcalan'ın talimatıyla örgüt silahlı güçlerini sınır dışına çekti. Silahlar sustu. Çatışmalar sıfıra indi. Güneydoğulu biraz nefes alırken, AKP de bu süreçte iktidarını pekiştirdi. Son olarak da Kandil ve Mahmur'dan iki grubun gelmesi için talimat verdi, etkisini ve gücünü gösterdi.

Eğer AKP "bugün güçlüyüz, Apo bildiğini okusun" derse, Türkiye'yi kaosa sürükleyecek kapıyı da aralamış olur. Hükümet, tabii olarak, "Öcalan'ın tehditlerine teslim olmayız" diyecek. Yoksa meşruiyetini kaybeder. Ama bunun arkasına sığınarak kendisini çözümsüzlüğe, çaresizliğe de mahkûm edemez. Bu sorun bizim ve gerçek. O halde siyaset de bir çözüm yolunu bulmak zorunda.

Bunun yolu Öcalan'la görüşmekten mi geçer, bilemiyorum. Daha önce birtakım temasların yapıldığı, hatta MİT Müsteşarı'nın İmralı'da Öcalan'la görüştüğü haberleri basına yansımıştı. *Haber Türk*'ten Amberin Zaman, Kandil'de görüştüğü örgüt liderlerinden Murat Karayılan'ın da, Öcalan'la görüşmeler yapıldığını söylediğini duyurmuştu. Ancak, bu görüşmelerden bir sonuç alınamadığı da ortada. Kulislerde, Öcalan'ın çılgınca taleplerde bulunduğu ve hükümetin de bu yüzden İmralı defterini kapattığı konuşuluyor.

Eğer hükümetin daha iyi bir çözümü varsa, elbette kapatsın İmralı defterini. Ama hiçbir çözüm projesi yoksa, eski düzeni devam ettirecekse temastan, diyalogdan kaçmanın ne yararı var, anlayamıyorum. Hiç olmazsa silahları susturacak siyasi projesi olan tek adam Öcalan.

PKK'nın, isyan dışında hiçbir projesi yok. Kamuoyuna açıkladıkları yeni stratejilerinde ölme ve öldürme dışında hiçbir şey yok. Yapacakları tek şey, eylemleri Türkiye'ye taşıyarak, Türk-Kürt savaşını daha fazla körüklemek.

BDP'nin durumu da pek farksız değil. Seçilmiş temsilcileri, parlamentoda grupları var ama varlık gösteremiyorlar. Gittikçe statükocu güçlerin etkisine giriyorlar. Öyle ki genel başkan ve yardımcısı, Doğan Grubu'ndan medet ummaya başlamış. Onlarla biraraya gelerek Kürt sorununa çözüm arıyorlar. Nereden nereye dedirtecek cinsten gelişmeler tabii bunlar.

Öcalan aradan çekilirse ipin ucu kaçır. Bir şeyler yapmanın tam sırası.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorunu ve Kılıçdaroğlu

Kurtuluş Tayiz 21.05.2010

Kılıçdaroğlu halkçı...

Baykal değil...

Deniz Baykal ile onun yerine geçmeye hazırlanan Kılıçdaroğlu arasında sıralanan farklar arasında sanırım bir tek bu "halkçı" vurgusu akılda kaldı.

Doğruluk payı var elbet. Hatta daha fazlası.

Baykal'ın varlığı, çoğu insanda uzaklık hissi/yabancılik duygusu uyandırmıştır. Sanki bir tablodan ruh kazanarak çıkmış, hayatımıza karışmış, değişmeyen yüzüyle öncesi ve sonrası olmayan soğuk kalpli bir roman kahramanı gibi...

Desteğini almaya soyunduğu insanlar ve yakın çalışma arkadaşları, bu lidere sadece saygı mesafesinde sokulabildiler. O mesafeden gerçekliğinden bir türlü emin olamadıkları için de onu iktidara taşıyacak yakınlıktan mahrum bıraktılar.

Baykal'ın siyasi hayatı boyunca koruduğu "uzaklık" bir kaset sayesinde ortadan kalkınca büyü de bozuldu. Kalabalık gözler, yakına sokulup izledikleri liderlerinin gerçekliğinden artık şüphe etmediler. Gizlediği yüzü ortaya çıkan liderin siyasi varlığı da böylece sona erdi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Cevdet Selvi'nin Baykal'ı evinde ziyaret edip çıktıktan sonra yaptığı "kaderine kırıgın" değerlendirmesi, ikinci defa Baykal'ın da herkes gibi kırılıp incinebilen bir varlık olduğunu gözler önüne serdi. Böylesi daha iyi. Hayata geri döndüğünü, herkes gibi kırılıp incinebildiğini öğrendik.

Tekrar başa dönersek; iki siyasetçi arasındaki farkın bir "imaj"dan ibaret olması işte bu yüzden küçümsenemez. Kılıçdaroğlu'yu CHP'nin başına geçirmek için deli gibi çalışan medya grubunun keşfettiği işte bu küçük fark, elmas gibi işlenerek seçimlerde büyük bir iktidar gücüne dönüştürülecek.

Çünkü görünen o ki, elde başka bir "fark" yok. Kurultayda genel başkanlık koltuğuna oturduğu takdirde, Kılıçdaroğlu'dan da Ecevit'in bir "Karaoğlan" kopyası çıkarılacak. Makyaj değişiklikler bile yeni CHP için büyük oy demek. Kılıçdaroğlu'dan radikal değişiklikler beklenmiyor. Vitrin yenilenecek ama yönetim kalacak. Değişen sadece Baykal olacak. Son açıklamalara bakıldığında Kılıçdaroğlu, en temel konularda, yani Ergenekon soruşturmasında Baykal'ın üstlendiği avukatlığı bırakmayacak. En fazla soruşturmanın insani yönlerini öne çıkararak avukatlık tutumunu daha yumuşak sürdürecektir. Anayasa Değişiklik Kanunu'yla ilgili olarak da Baykal'ın çıkmayı düşündüğü referandum turuna Kılıçdaroğlu çıkmak zorunda kalacak. HSYK ve Anayasa Mahkemesi'nin yapısındaki değişikliklere karşı çıkmak, Kılıçdaroğlu'yu Baykal'ın çizgisine sürükleyecek, statükocu güçlerin denetimine sokacak.

Kılıçdaroğlu "farkı" nı bence Türkiye'nin en önemli sorununda, Kürt meselesinde ortaya çıkaracak. CHP Genel Başkanlığı'na adaylığını ilan eder etmez televizyonlarda Kürt meselesiyle ilgili yaptığı açıklamaları referans almaya kalkarsak, Baykal'dan daha kötü bir pozisyona hapsolacağını kesin olarak söyleyebiliriz. Çünkü, Kılıçdaroğlu'nun Kürt meselesinden anladığını bu ülke yıllardır Ecevit'ten dinledi: Kürtler işsiz olduğu için dağa çıkıyor. İş-gücü olan biri niye isyan etsin ki... Bu açıklamaları Kılıçdaroğlu'nun daha genel başkan olmadan, gazetecilerin sorularına nezaket kabilinden verilen yanıtlar olarak sayarsak, elbette önemli değil. Bu konuya

daha ciddi eğilebilecek bir şansa sahip. Kürt meselesi sadece AKP'nin üstesinden gelebileceği basit bir sorun değil. Karışık ve muhalefetin katkısı gerekiyor. Kılıçdaroğlu, CHP'yi bölgede silahların susmasını sağlayacak bir çizgiye çekebilirse, siyasi tarihe de adını altın harflerle yazdırabilir. Kılıçdaroğlu'nun başarı çitası, Kürt sorununda silahları susturacak siyasi projeyi geliştirmekten veya desteklemekten geçiyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kürt sorununu çözmek zorundayız'

Kurtuluş Tayiz 25.05.2010

Kürt sorunu, iş dünyasının uzak durmayı tercih ettiği konuların başında geliyor. Kürt raporu hazırlatan Sakıp Sabancı ve ailesinin geçmişte başına gelenlerin bu suskunlukta önemli bir payı var. Askerî vesayetin siyasal yapı ve toplum üzerindeki etkisi kırıldıkça, iş dünyası da bu konuya daha çok ilgi göstermeye başladı. Ülke ekonomisi üzerindeki etkileri düşünüldüğünde bu soruna belki de en fazla iş çevrelerinin kafa yorması gerekiyor.

TÜSİAD, dün uzun bir aradan sonra bunun ilk işaretini verdi. TÜSİAD'ın yeni başkanı Ümit Boyner, Gaziantep'te bir toplantının açılışında yaptığı konuşmada "Kürt sorununu çözmek zorundayız" dedi.

Boyner, sorunu tanımlarken de önemli tesbitler de bulundu: "Konuyu salt ekonomik kalkınma perspektifi ile ele almak yeterli değil. Türkiye'nin çözmesi gereken daha derin siyasi ve sosyal sorunlar da ekonomik gelişmenin önünde ciddi engeller yaratıyor. Tüm Türkiye'nin sorunu olan ama özellikle Güneydoğu'daki ekonomik gelişmenin önünü tıkayan Kürt sorununu çözmek zorundayız. Kaldı ki Kürt sorununa da bölgesel bir sorun olarak yaklaşmak son derece yanlış olur. Kürt sorunu Türkiye'nin demokratikleşme sorununun bir yansımasıdır. Türkiye ancak demokrasi açığını kapattıkça bu soruna çözüm bulmaya yaklaşacaktır."

Boyner, konuşmasında önemli bir konuya daha değindi. O da yüzde 10 seçim barajı. Seçim barajının Kürt siyasetçileri barajladığı biliniyor. Sivil siyaset güçlendirilmek isteniyorsa yüzde 10 barajı da kaldırılmalıdır. Güneydoğu'da "istikrar" biraz da buna bağlı. İş dünyası, Kürt sorununu çözmek zorunda olduğumuzun farkında. Boyner'in açıklamalarından bu rahatlıkla anlaşılıyor. Peki ya siyasetçiler?

Bence pek farkında görünmüyorlar ya da böylesi işlerine daha çok geliyor. AKP de CHP de şimdiden seçim havasına girmiş durumdalar. Bunun anlamı da şu; seçim sonrasına kadar bütün sorunlar buzdolabına kaldırılacak. Kürt sorunu da dondurulacak olan sorunların başında geliyor. Ama bunun o kadar kolay olmadığını yarın yine cenazeler gelmeye başladığında anlayacağız. Güneydoğu'da operasyonlar sürüyor. Sınırdaki askerî yığınak, kara harekâtının an meselesi olduğu söylentilerine yol açıyor. PKK da hazırda saldırılarına hız vereceği sinyali veriyor. Güneydoğu, Karadeniz, hatta Türkiye karışacağı benziyor. Hükümetin seçimlere kadar açılıma ara vererek Güneydoğu'yu askere havale etmesi pek kurnazca olur.

Kürt sorununda öncelik, çatışmaların önüne geçmek, silahları susturmaktır. Bu mümkün mü bilemiyorum ama imkân dâhilinde. Öcalan ve PKK, tüm tehditlerine rağmen çatışmaları daha fazla derinleştirmekten yana değiller. Çünkü Kürtler savaş değil barış istiyor. Bunun farkında olan Öcalan, mayısın sonunda aradan çekileceğini, meydanı PKK'ya bırakacağını açıklamasına rağmen tutumunu gözden geçirebileceğini söyledi. Öcalan, hükümetin ciddi olması durumunda yapabileceklerini de şöyle sıralıyor: "Ciddi yaklaşımlar ben bir hafta içinde silahlı güçleri bir yerde toplayım, çatışmalı süreci bitirebilirim, buna gücüm vardır. Bunun için

öncelikle hükümetin ve Büyük Millet Meclisi'nin önümü açması gerekir." Öcalan'ın mesajı net; silahlı güçler sınır dışına çekilerek siyasete şans tanınır. Bunu ciddiye alacak bir devlet adamı var mı Ankara'da onu da çok yakında göreceğiz.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ankara Kürtlere uzak

Kurtuluş Tayiz 28.05.2010

Rahat olun. Böyle giderse çözebileceğiniz bir Kürt sorunu da kalmayacak. Kürtler, çocuklarının cenazelerine bile ilgi göstermeyen, acılarını paylaşmayan bir Ankara'dan umudunu kesmek üzere.

Bir kere o umut yitirildiğinde, ne yapılsa nafile...

Böyle düşünmeme neden olan şey, Van'ın Özalp İlçesi'nde kışla kenarında oynadığı mühimmatın patlaması sonucu ölen altıncı sınıf öğrencisi Oğuzcan Akyürek'in cenazesine gösterilen ilgisizlik. Aile öfkeli. Çünkü (düne kadar) aileyi ne arayan oldu ne de soran. BDP'liler dışında kimse (devlet) acılarını paylaşmadı. Onlar sanki başka bir ülkenin vatandaşı. Acıları da başkalarının acısı.

Kazakistan gezisinde gazetecilere "Bu ülkenin en büyük sorunu Kürt meselesidir" diyen Cumhurbaşkanı ilgisiz. Başbakan'ın olaydan haberinin olup olmadığı kuşkulu. İçişleri Bakanı en yakından ilgilenmesi gereken yetkili. Ya AKP'nin Van milletvekilleri... Hüseyin Çelik, Gülşen Orhan, İkrâm Dinçer, Kerem Altun, Kayhan Türkmenoğlu...

Askeri saymıyorum çünkü bu türden ölümlerin birinci derecede sorumlusu TSK'dır. Üstelik askerin, öldü diye üzerini örttüğü Oğuzcan'ın o sırada can çektiği de ortaya çıktı. Olay yerine 45 dakika sonra gelen hemşire, Oğuzcan'ın yaşadığını fark ediyor ve hızla hastaneye kaldırıyor. Son müdahaleler Oğuzcan'ı kurtarmaya yetmiyor.

Yerde yatan Oğuzcan'ın yaşayıp yaşamadığına bakmadan üzerini örtmekle yetinen askere ne denir, bilemiyorum. Duygusuzluk mu, sadistlik mi...

Belki de bir şoka girme durumudur, bilinmez.

Ama Kürtler, ordunun kendi çocuklarına bile düşman kesildiğini düşünüyor. Bunu düşündüren nedenler var. Patlamamış bombalar Güneydoğu'nun kâbusu haline gelmiş durumda. Sadece son iki yılda 60 sivil bu sahipsiz mühimmat nedeniyle hayatını yitirdi. 140 kişi sakat kaldı. Son on yıl içinde 246 sivil bu patlamalar yüzünden öldü. Üstelik bunların çoğu çocuk. Oğuzcan ilk olmadığı gibi son da olacağı benzemiyor.

Kürtlerin bu gibi olaylardan sonra hükümeti, devleti, askeri sorumlu tutması doğrudur ve anlaşılırdır. Çünkü bu çocuklar askerî mühimmatla öldüler. Bugüne kadar da çocukların ölümüne neden olduğu gerekçesiyle tek bir asker ve komutan da yargılanıp cezalandırılmadı. Eğer, bölge savaş sahası değilse, oradaki Kürtler düşman görülüyorsa, çocukları öldüğünde sorumlulardan hesap sorulur. Hükümet, bunun güvencesini Kürtlere vermek zorundadır. Oğuzcan Akyürek'in cenazesine bile ilgi gösterilmezse, o aileler görmezden gelinirse, Ankara'yla kurulan bağlara da ihtiyaç kalmaz.

Bugün ortaya çıkan tabloya göre Ankara, Kürtlerin bir kısmını ne görüyor ne de duyuyor. Ankara'nın görmediğini Türkiye de görmüyor, duymuyor.

Bence Kürtleri en çok etkileyen bu. Özellikle de cenazelerine saygı gösterilmemesi, acılarının paylaşılmaması, Kürtlerin Ankara'yla arasındaki uçurumu derinleştiriyor. 1984'ten sonraki çatışmalarda 30 binden fazla insanın yaşamını yitirmesine rağmen Türk-Kürt savaşının çıkmaması kimseyi yanıltmasın. İki halk arasında köklü kopuşlar yaşanmadı. Korkulan olmadı. Doğru. Ama Ankara, buna güvenerek yaşanan ölümleri daha fazla yok sayamaz. Çünkü bazen bardağı taşıran sadece bir damladır. O son damla, her şeyi yerle bir edebilir ya da Türkiye'yi geri döndürülmez bir girdabın içine atabilir. Ankara geç olmadan harekete geçmeli.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kristal Gece'den Akdeniz'de korsanlığa

Kurtuluş Tayiz 01.06.2010

Sıradışı zamanlardan geçiyoruz. İki acı olay dün üst üste geldi. İskenderun'daki Deniz İkmal Birliği'ne roketatarlı baskın düzenleyen PKK, altı eri şehit etti, yedisini de yaraladı. Bu olayın etkisinden daha sıyrılmadan İsrail'in, açık denizde seyreden insani yardım gemisine yaptığı kanlı baskının acı haberleri gelmeye başladı. Enternasyonal gemide bulunan dokuzu Türk 16 aktivist öldü. Her iki olay da tam bir katliam örneği.

Uluslararası toplumun gözlerinin çevrili olduğu bir gemide bile sivilleri katletme gücünü gösterebilen İsrail'in Filistin'de neler yapmış olabileceğini varın siz düşünün. Zihnimi en çok meşgul eden işte İsrail'in bu aldırmazlığı ve rahatlığı. Dünya umurunda bile değil. Aklımda gidip gelen soru, bu güveni kendinde nasıl bulduyuyla ilgili. Araplarla çevrili bir coğrafyada sıfırdan bir devlet sahibi olmanın ve bunu savaşıarak ayakta tutabilmenin verdiği kibirden kaynaklanıyor olabilir. Batı'nın desteği de bu güveni duymasına yardım edebilir.

Almanya ve Avusturya'da "Kristal Gece"yle başlayan soykırım, beş milyona yakın Yahudi'nin hayatını korkunç bir şekilde yitirmesiyle sonuçlanmıştı. Soykırım mağduru Yahudilerin, küçük de olsa bir devlet sahibi olması dünya için de ikna edici sayılırdı. Büyük acılar üzerine inşa ettikleri devletlerinin kıyıci bir cinayet şebekesine dönüşmesi elbet şaşkınlık verici. Annemin, intifada yıllarında Filistinli çocukları acımasızca döven İsraili askerlere yaptığı beddualar hâlâ kulaklarımda çınlar. Kristal Gece'yi, Holokost'u öğrendiğim gençlik yıllarında bu tuhaf çelişkiyi bir türlü çözemedim.

Ama sanırım şimdi biliyorum; İsrail devleti bütün dinlerin yasak ettiği, günah saydığı bir suçu, insan öldürmeyi kendisine ne günah ne de yasak görüyor; öldürmeyi soykırıma uğramış bir halkın hak ettiği istisna bir "hak"tan kabul ediyor. Etrafı kuşatılmış İsraililer, devletlerini bu ruhla ayakta tuttuklarına inanıyor olmalılar.

Akdeniz'de gemilere yapılan baskın bu hastalıklı zihniyetten kaynaklanıyor. Sadece operasyona katılan askerlere mal edilemeyeceğini Binyamin Netanyahu gayet iyi ortaya koydu: "Operasyonun arkasındayız." Kristal Gece'yle birlikte başlayan İsrail'in hikâyesi Akdeniz'de korsanlık yapan bir devlete dönüşmekle sonuçlanmış görünüyor. Ancak, bu eylem, şimdiden uluslararası bir krize yol açtı. Ama Türkiye'nin bunun altında kalmayacağı şimdiden belli.

İskenderun'daki füze rampaları...

Dünün ikinci büyük hadisesi İskenderun'daki PKK baskını oldu. Eşzamanlı bu baskın, kamuoyunun da dikkatini çekti. AKP Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik, "tesadüf değil" dedi. Diplomatik sonuçları da olacak bu açıklamanın altının hangi bilgiyle doldurulacağını yakında göreceğiz.

İskenderun baskınıyla İsrail'i aynı cümlede kullanmak için önemli bir neden var. Örgütün yayın organlarında ilk defa rastlanılabilecek türden bir haber yakın tarihte (9 Mayıs) şöyle yer bulmuş: "Türk ordusu İskenderun'da füze rampası kurdu. İsrail savaş uçaklarının 2007'nin Eylül ayında Türk hava sahasını ihlal edip, Suriye'deki bazı tesisleri bombalaması üzerine Türk ordusu Suriye sınırı yakınlarında Kale Köyü'ne I-Hawk füze bataryaları kurdu."

28 Nisan tarihli bir başka haberde de İskenderun'daki 1. Deniz Er Eğitim Alay Komutanlığı sözkonusu edilmiş: Erlere eğitim sırasında okutulan marşların birinde Apo'ya küfredilmiş...

İskenderun'daki bu baskın daha çok gündemde kalacağı benziyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk bayrağı

Kurtuluş Tayiz 04.06.2010

İsrail'in Gazze'de uyguladığı insanlık dışı ablukayı kırmak için gemiyle yola çıktıklarında kuşkusuz başlarına geleceklerden habersizlerdi. Yüzleri maskeli, ellerinde silahlarıyla İsrail komandoları güverteye indiklerinde pek çoğu öldürüleceklerine belki ihtimal dahi vermiyordu. Olup bitenin korkunç bir katliam olduğuna ise bedenlerden usul usul boşanan sıcak kan ikna etmiş olmalı.

Yaşamını yitiren dokuz kişi için Fatih Camii'nde yapılan o etkileyici cenaze törenini izlerken bunları düşünüyordum. Saldırıya uğrayan gemide sadece Türkiye'den aktivistler yoktu; Mavi Marmara'da 32 ülkeden gönüllü bulunuyordu. Bu enternasyonalist temsil, protesto gösterilerine de yansdı. Dünyanın neredeyse her yerinde İsrail'in korsan baskını kınandı, lanetlendi. Endonezya'dan ABD'ye, Malezya'dan İngiltere'ye, Ürdün'e, Lübnan'a çeşitli coğrafyalarda İsrail karşıtı pankartlar açıldı. Sınırım bu gösterilerde en dikkat çeken yan, sokağa dökülen insanların ellerinde taşıdıkları Türk bayrakları oldu. Bugüne kadar azınlıklara, farklı inanç, etnik kimlik ve ideolojilere yönelik uygulanan şiddeti simgeleyen Türk bayrağı, belki de ilk kez, çağın demokratik değerleriyle örtüşen enternasyonal bir içerik ve temsil özelliği kazandı. Son yıllarda cumhuriyet mitinglerinde somutlaştığı gibi Kürt düşmanlığını ve laik elitin hassasiyetlerini simgeliyordu. Mavi Marmara gemisiyle yola çıkan insanların tek amacı, Gazzelilere uygulanan insanlık dışı ablukayı delmek, mümkünse tamamen kaldırılmasına önayak olmaktı. Uluslararası toplumun, devletlerin artık görmezden geldiği bu durum vicdanları sızlatıyordu. Masum ve insani amaçlarla yola çıkan bu gönüllülere İsrail'in yaptığı acımasız katliama dünya da sessiz kalmadı. Baskın haberinin ardından neredeyse her millettten insan tepki gösterdi. Kabul edilemezdi; hiçbir devlet açık sularda seyreden yardım gemisine çıkıp korkunç bir katliam yapamazdı. Buna hakkı yoktu. İşte, Türk bayraklarını kapıp sokağa çıkan insanların isyanı bunaydı. Yeryüzünde hiçbir ulus, devlet ya da kişi böylesine fütursuzca cinayet işleyemezdi. Dünya kamuoyunda infial yaratan katliama gösterilen bu ortak tepki sayesinde Birleşmiş Milletler ve ABD ilk defa İsrail'e karşı bu kadar açıktan ve net tavır koydu. Bu gösteriler, Ortadoğu'da yeni bir demokratik rüzgâr ortaya çıkardı. İsrail devleti köklü değişimler geçirmek zorunda. Sadece İsrail mi, tabii ki hayır. Türkiye de bundan olumlu etkilenecek ülkelerin başında geliyor. İnsanlığın vicdanını sızlatan Filistin sorununa gösterilen bu ilgiyi Türkiye kendi ülkesinden sakınamaz.

Bakmayın siz “ Hamas’ın peşine takıldık”, “ Hamas propagandasına alet olduk” diyenlere, PKK ve Hamas karşılaştırması yapanlara... Onlar, bu fikirleriyle bir insanlık sorununu akılsız siyasi hesaplara indirgeyecek kadar insanlıktan uzaklaşmış görünüyorlar. Medyada önemli yerleri tutan bu AKP karşıtlarının ve statüko temsilcilerinin asıl korkusu, demokratik değişim havasının Türkiye’de de esmesi. Bunlar, Filistin’deki insanlık trajedisine gösterilen yakınlığın, Kürt sorununu uluslararası müdahalelere açık hale getireceğinden korkuyorlar. Bu zihniyet sahipleri, tıpkı İsrail gibi istiyorlar ki kendi ülkelerinde yaptıkları katliamın hesabını dünya sormasın... Yıllarca OHAL altında yönettiğimiz ve öldürdüğümüz Kürtlerin hesabını kimseye vermeyelim. Bu mümkün mü artık bugün? Yarın PKK bahane edilerek Diyarbakır, Hakkâri, Şırnak abluka altına alınırsa merak etmeyin, Gazze’ye giden filo gibi bir özgürlük konvoyu da Güneydoğu’ya doğru yola çıkabilir. Buna ne AKP ne CHP ne MHP karşı koyabilir. Ama devlet isterse karşılamaya özel timlerini gönderebilir. Sonrasını tahmin etmeye gerek yok, İsrail’in içine düştüğü durumdan biliyoruz zaten...

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Açılıma lanet

Kurtuluş Tayiz 08.06.2010

Açılımdan bu yana 114 şehit verdik, konuşan var mı? Yok. Niye yok? Çünkü Türkiye’nin, halkın gündemi değiştiriliyor.”

Kılıçdaroğlu, bu düşünceleri dün katıldığı bir televizyon programında sarfetti. Bence de yerinde bir görüş. Birkaç ayda 100’den fazla insanın ölümüne neden olan bir sorun, iktidar partisi kadar anamuhalefet partisinden de, halkın da birinci gündemi olmak zorunda. Ama aynı Kılıçdaroğlu’nun önceki gün Çanakkale’de dile getirdiği “Türkiye’yi ayrışma sürecine sokan açılım politikalarını lanetliyoruz” sözlerine ne demeli?

Yani yüzlerce gencin ölmesinin nedeni açılım süreci mi? 114 şehit zaten yürümeyen bu açılımın sonucu değil mi? *(Ki bu sayı gerçeği tam olarak yansıtmıyor. Kayıtları tutulmaya “değer” görülmediği için ölen Kürt gençlerinin sayıları da listeye dâhil edilmeli.)* Anlaşılan Kılıçdaroğlu böyle görmüyor. Çatışmaların ve yaşanan ölümlerin tek nedenini açılıma bağlıyor. Olmasaydı, o insanlar bugün hayatta olacaktı...

Bu görüşlerin elbet akıl alır bir yanı yok. Açılıma bu kadar umut bağlanmasının nedeni, çatışma ve ölümlerin sona ereceğine dair beslenen umuttu. “Analar bir daha ağlamasın” sloganıyla uygulamaya kondu. Açılım süreci adı verilen politikalar, Turgut Özal’dan sonra ilk kez Kürt sorununa demokratik bir çözüm arayışını yansıtıyordu.

CHP’nin yeni lideri açısından hükümeti hedef alan eleştiri kampanyası başlatmak elbette olabilir, doğru. Bir partinin iktidar olduğu bir ülkede yüzlerce genç bir kaç ay içinde çatışmalarda yaşamını kaybediyorsa elbette o partiye bunun hesabı sorulmak zorunda.

Peki, Kılıçdaroğlu ne yapıyor?

AKP’yi barış süreci başlattı diye eleştirmiyor.

Bir yolunu bulup silahları susturamadığı için de suçlamıyor.

Kılıçdaroğlu, hükümete Kürt sorununa demokratik çözüm aradığı için yükleniyor.

Bugüne kadar askerin tekelinde olan bir soruna siyasetçiler el attı diye kızıyor.

Demokratik çözümden başka barışçı bir yol henüz keşfedilmediğine göre, geriye askerî seçenek kalıyor.

Kılıçdaroğlu'nun tercihi askerî yol mu?

Bu da olabilir...

Her şehit haberi sokaktaki insana bunu düşündürüyor.

Kılıçdaroğlu da kalkıp bunu savunabilir.

Aklındaki 'çözüm modeli' her neyse halka da açıklamalı.

Ama Türkiye'de iki kuşaktan insan, askerî seçeneğin ne menem bir seçenek olduğunu gayet iyi biliyor. Bu ülkede askerliğini yaptığı karakola gönderdiği oğlunu şehit veren babalar bile var.

Burada tam da gelen gideni aratır misali bir durumla karşı karşıyayız.

Bugüne kadar Kürt sorununun çözümü önünde Baykal liderliğindeki CHP'nin engel olduğunu düşünüyorduk. Şimdi Kılıçdaroğlu'nun Baykal'ı bile aratacağından endişe etmeye başladık. Kılıçdaroğlu'ya haksızlık yapmak istemem. Kurultaydan itibaren kendisine erken eleştiriler yöneltmemesi gerektiğini savundum. Kürt sorununda AKP'den ve BDP'den daha fazla CHP'nin kilit konumda olduğunu düşünüyorum. Kılıçdaroğlu da bunun için önemli.

Ancak Kılıçdaroğlu, CHP'ye genel başkan oldu ama lider olamadı. İpler başkalarının elinde. Kılıçdaroğlu da bu güçlerin güdümünde. Daha ilk parti meclisi toplantısında üyelere Ergenekon sanığı Mehmet Haberal'ın savunması dağıtıldı. Bu olacak iş mi? Parti yöneticilerine dağıtılacak bir doküman ihtiyacı varsa gerçekten o da Kürt raporu olmalı. Çünkü o rapor, Türkiye'nin gördüğü ilk demokratik Kürt raporudur. Sorunun demokratik siyasetle çözüleceğine inanıyor.

Kılıçdaroğlu da o raporun arkasında olduğunu ve hatta kitaplaştırıldığını açıklamıştı. Bu konuda samimiye geriye bir tek açıp o raporu yeniden okumak kalıyor. Sadece kendinin okuması da yetmez. Kader birliği ettiği CHP'li yöneticilere de okutması gerekiyor.

Yoksa Ergenekon'un okutacağı pek çok rapor sırada, dağıtılmayı bekliyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu ve Kürt raporu

Kurtuluş Tayiz 11.06.2010

CHP Genel Başkanlığı'na seçildikten sonra Kemal Kılıçdaroğlu'nun nasıl bir Kürt politikası belirleyeceği merak ediliyordu. Kurultayda Kürt sorununa hiç değinmemesi dikkatlerden kaçmadı ve eleştirilere neden oldu. Benim de aralarında olduğum geniş bir kesim, bu konuda CHP'nin yeni genel başkanını biraz daha bekleyip görmeyi tercih etti. Malum, siyaset zor iş. Zaman ve hazırlık gerektirir. Binlerce insanın ölümüne neden olan, duyguların akli bastırıldığı bir meselede çok düşünmek, az konuşmak ve sağlam adımlar atmak şarttır. Açılıma lanet okuduğu güne kadar da doğrusu Kılıçdaroğlu'dan umutluydum. Baykal'ın devletçi çizgisini kırabileceğini, CHP'yi bölgesel bir parti olmaktan çıkararak Doğu ve Güneydoğu'ya açılabilceğini düşünüyordum. Maalesef bu iyimserliği yitirdim.

Çünkü politikayı demagoji yapmakla karıştırmaya başladı. *HaberTürk*'ten Muharrem Sarıkaya'nın sorularını yanıtlayan Kılıçdaroğlu, CHP'nin bugüne kadar hazırladığı Kürt raporlarının (Partisinin resmî internet sitesinde yer alan raporlar diye vurgu yapıyor) arkasında olduğunu söylüyor. Ancak o Kürt raporlarını okumadığı şu sözlerden anlaşılıyor: "Sorunun çözümüne ekonomik ve sosyal yönden yaklaşmalıyız. Bizim önceliğimiz aş ve iş; ardından sosyal konular..."

Geçen yazımda SHP'nin 1989'da hazırladığı raporun demokratik felsefesine vurgu yapmıştım. Orada öngörülen birçok öneri AKP döneminde hayata geçirildi. Raporun demokratik felsefesi bence, bugün bile iş yapar. CHP'nin resmî internet sitesindeki 1999 tarihli diğer bir rapor ise, her fırsatta gündeme getirilen 1989 tarihli rapordan daha ileri. Kılıçdaroğlu'nun, arkasında olduğunu savunduğu o rapor, Kürt sorununun çözümü için radikal öneriler getirmiş. Başbakan Erdoğan'ın "Bizim yanından bile geçemeyeceğimiz kadar radikal" dediği türden öneriler bunlar. Kürt meselesinin çözümü için **ulus-devlet yapısının geliştirilmesinden** tutalım, yerinde yönetim modeliyle **özerkliğe varacak** genişlikte öneriler getiriliyor.

Algan Hacaloğlu'nun başkanlığında hazırlanan raporda çok ünlü isimler komisyonda görev almış. Gaziantep eski Belediye Başkanı Celal Doğan, Esenyurt eski Belediye Başkanı Gürbüz Çapan, Sinan Yerlikaya, Mesut Değer bu isimlerden bazıları.

Raporun "Çözüm Stratejisi ve Politikalar" başlıklı bölümünün girişi, Kürt meselesini Kılıçdaroğlu'nun savunduğu gibi "aş-ış sorunu" olarak ortaya koymuyor: "İç barıştaki kanama her boyutu ile artık sürdürülemez bir noktaya gelmiştir. Yıllardır devam etmekte olan bu soruna, devletin bugüne değin sadece bir güvenlik meselesi olarak yaklaşması, sorunun demokratik haklar, hukukun üstünlüğü, eşitlik, kimlik ve kültüre saygı ile sosyo-ekonomik gelişme boyutlarını yeterince gündeme getirmemiş olması sorunu âdeta çözümsüzlük düzeyine taşımış; Türkiye'nin iç ve dışta tüm sorunlarının kaynağını oluşturmuştur."

"Çok Yönlü Çözüm Stratejisi" başlığı altında getirilen öneriler ise çok çarpıcı:

c./ Akmakta olan insanlarımızın kanıdır; bu kanama dinmelidir; sorunlar **hoşgörü** ve **iç barış** zemininde çözümlenmelidir;

d./ "Etnik duyarlılıklara demokratik çözüm", çok kültürlü toplumların, çoğulcu demokrasinin vazgeçilemez koşuludur; ulus-devlet yapısı **çoğulcu demokrasi** ekseninde geliştirilmelidir.

e./ Temel hak ve özgürlüklerin ihlallerine göz yumulamaz; şiddet ve baskı kabul edilemez, hukukun üstünlüğünden, **"hukuk devleti"** anlayışından geri adım atılamaz;

f./ Katılımcı **yerinden yönetim** ve çoğulcu **yerel demokrasi** üniter devlet yapısının engeli değildir; demokrasimize derinlik ve güç kazandıracak olan bu yapılanma ertelenmeden gerçekleştirilmelidir..."

Kemal Kılıçdaroğlu'nun hararetle savunduğu ekonomik önlemler ise bu raporun çözüm başlığı altındaki önerileri arasında neredeyse son sırada gelmekte. Yanlış anlaşılmasın, ekonomik önlemleri küçümsemiyorum; Kürt sorununun çözümünde önemli bir yere sahip olduğunu düşünüyorum.

Kemal Kılıçdaroğlu, arkasındayım dediği raporu çıkacağı Doğu ve Güneydoğu gezisinde savunabilirse, inanın Türkiye'nin Kürt sorunu diye bir derdi de kalmaz. Demokratik çözümün önü açılır. Kılıçdaroğlu'nun bu rapordaki tezleri ne kadar savunabileceğini bekleyip göreceğiz.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gandi Kemal 40 yıl geriden geliyor

Kurtuluş Tayiz 14.06.2010

"40 sene önce olsaydı, Kürt sorununa ekonomik çözümler önermenin bir anlamı olabilirdi ama bugün değil. Uluslararası bir meseleye dönüşen Kürt sorununa siyasi çözüm getirmek şart."

Gaziantep eski Belediye Başkanı Celal Doğan, Kürt sorununu aş iş sorununa indirgeyen bakış açısını bu sözlerle eleştirdi. Doğan, CHP'nin 1999 tarihli Kürt raporunu hazırlayan isimlerden. Güneydoğu'nun en önemli merkezlerinden biri olan Gaziantep'te yıllarca belediye başkanlığı yaptı. 1989 tarihli Kürt raporunun hazırlanmasında da önemli katkıları oldu. Kürt sorununu belki de en iyi bilen kişilerden. Doğan'ın düşüncelerini paylaşmadan önce, kısa bir hatırlatma yapmakta fayda var.

Kılıçdaroğlu'nun 1989 ve 1999 tarihli Kürt raporlarının arkasında olduğunu açıklamasına karşın bu raporların içeriğinden habersiz olduğunu cuma günü köşemde belirtmişim. Kürt sorununa demokratik-siyasi çözüm önerileri her iki raporun da merkezinde yer alıyor. Ekonomik tedbirler de tabii ki gözardı edilmemiş. CHP'nin başına yeni gelen Kılıçdaroğlu ise bu raporların tersine "ekonomik çözüm" tezinde ısrarlı. *Zaman* gazetesine önceki gün verdiği mülakatta, "Güneydoğu'da insanların önce karınları doymalı" diyor. Ardından ekliyor: "İşi olmayan ya dağa gidiyor ya da mafya oluyor..."

Ben bu yaklaşımın sadece Kürtleri değil tüm demokratları rencide ettiğini düşünüyorum. Çağımız insanının ihtiyaçları midesiyle sınırlı değil. Kürtler karınları aç olduğu için isyan etmedi. Karınlarını doyurduğumuzda da seslerini kesip evlerine kapanmayacaklar. 40 binden fazla insanın canına malolan bir sorunun "aş ve iş sorunu" olmadığı aslında gayet açık. Aynı çatı altında yaşadığımız bir halkın sorunları "karınlarının doyup-doymaması" üzerinden ele alınamaz. Herhangi bir kimliğe, inanca, gruba yönelik, "Karınları aç, onun için ya dağa çıkıyorlar ya mafya oluyorlar" türünden sözler sarfedilmesi, hakaret sayılmaya yeter de artar.

Kürt realitesini tanıdık

1999 tarihli Kürt raporunu hazırlayanlardan Celal Doğan'la, Kılıçdaroğlu'yla sınırlamayıp, bu bakış açısını konuştum. Celal Doğan, önce Süleyman Demirel'in o ünlü "Kürt realitesini kabul ediyoruz" açıklamasını hatırlattı ve ekledi: "Demirel bir gerçeği ta yıllar önce tescil etti. Ortada bir kimlik sorunu var, bu mesele ekonomik olmayı aşmış durumda."

Celal Doğan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Adına ne dersiniz deyin; demokratik sorun deyin, Güneydoğu sorunu deyin, kültür sorunu deyin... Ama Kürt halkının sorunu ekonomik bir sorun olmaktan çoktan çıkmıştır. Ekonomi elbette önemlidir, insanların maddi refahı önemlidir. Ama bunlar yeterli değildir. 40 sene önce olsaydı belki yeterli olabilir, bugün bu noktada olmayabilirdik. Ama geçti. Kürt sorunu bugün maalesef uluslararası bir mesele olmuştur, başka merkezler de bu konuyu konuşuyor. Biz geç kaldık. Bu sorunu şimdi salt ekonomiye bağlayarak değil, siyasal, sosyal, demokratik modellerle çözebiliriz."

Celal Doğan'ın dikkat çektiği ve benim de önemseydiğim diğer bir konu, Kürt raporlarının arkasında durulamaması. Doğan, CHP'nin 1989 ve 1999 tarihli raporların arkasında duramadığı için Güneydoğu'da akan kanın önüne geçilemediğini düşünüyor. O raporlarda öngörülen öneriler hayata geçseydi PKK, şiddeti bu kadar tırmandıramazdı. Bence de Doğan haklı; kilit parti konumunda olan CHP Kürt sorununu çözmek için AKP kadar cesaret gösteremezse, bölgedeki bu sürgit çatışma ve ölüm haberleri gelmeye devam edecek.

Üçüncü aktör sorunu

Kurtuluş Tayiz 15.06.2010

Kemal Kılıçdaroğlu, Kürt sorununun çözümünde üçüncü aktör olabilir mi? Prof. Fuat Keyman umutlu; Kılıçdaroğlu döneminin bu konuda Türkiye'ye tarihî bir fırsat sunduğunu düşünüyor. Keyman, *Radikal* 2'deki yazısında izlenecek stratejiyi de önermiş: Sosyal Adalet Projesi.

Kürt sorununun çözümünde üçüncü bir aktöre yani CHP'ye duyulan ihtiyaç konusunda Keyman'la hem fikirim. BDP ve AKP rekabetine terk edilen bu alana CHP'nin de katılması işe yarayabilir. Hatta kilidi çözecek anahtar rolü de oynayabilir. Ama bugünkü pozisyonunda ısrar eden Kılıçdaroğlu'yla değil. Keyman gibi çok geniş bir çevrenin umut bağladığı Kılıçdaroğlu'nun, Baykal çizgisini sürdürerek beklentileri karşılaması mümkün görünmüyor. Alper Görmüş'ün *Aktüel*'deki yazısında çok güzel tesbit ettiği gibi Kılıçdaroğlu, CHP'lilerin antibiyotik niyetine yuttuğu bir aspirin.

Kürt sorununda Baykal'ın tavrı oldukça netti. AKP'nin adını bile koyamadığı bir açılımı, vatana ihanet etmekle eşdeğer gördü ve buna karşı mücadele etti. Kılıçdaroğlu da Baykal'dan geri durmayarak açılımın ülkeyi böleceğini savundu ve açılım politikalarını lanetledi. Bugüne kadar hiçbir partinin cesaret edemediği bir konuya el atan, akan kanı durdurmayı hedefleyen ve gücü yeterse Kürt sorununu çözmeye girişen bir partiyi doğduğuna bin pişman eden Baykal çizgisinin, bugün Kılıçdaroğlu'yla üçüncü aktör olması olası görünmüyor. Son üç yazımda Kılıçdaroğlu'nun Kürt sorununun çözülmesinde, en azından akan kanın durdurulmasında olumlu bir rol oynayıp oynayamayacağını irdeledim. Ortaya çıkan tablo oldukça vahim. Kılıçdaroğlu, CHP'nin Kürt raporlarıyla oluşturduğu politik birikime daha baştan sırtını dönmüş durumda. Genel Başkan olmadan önce çıktığı Batman gezisinde gençlerin CHP'ye neden kızdığını sorunca şu yanıtı almıştı: "Çünkü CHP Kürt raporlarına sahip çıkmıyor." Kılıçdaroğlu ise kendisinin Kürt raporlarına (CHP'nin resmî internet sitesinde bulunanlar diye özellikle vurgulayarak) sahip çıkacağı sözünü veriyor. Başkan seçildiği kurultayda Türkiye'nin bu en önemli sorununu teğet geçmeyi içine sindiren Kılıçdaroğlu –gazetecilerin de sıkıştırmasıyla- Kürt raporlarının arkasında olduğunu tekrarlamaktan kaçınmadı ancak CHP'nin Kürt politikasının Güneydoğu'ya "aş ve iş" götürmek olduğunu ilan etti.

1989 ve 1999 Kürt raporlarını okuyanlar aslında Kılıçdaroğlu'nun yeni bir politika oluşturmak için elinin altında yeterli materyal bulunduğunu fark edecektir. Bunu değerlendirmedikçe göre sorun farklı düşünmesinden kaynaklanmaktadır. Siyasi partilerin bu konuda hassas davranmak zorunda olduklarını kuşkusuz biliyoruz. Çok riskli bir alan. Elini taşın altına koymak isteyen liderlerin çok şeyi göğüslemeye hazır olması gerekiyor. Bunlar genel doğrular... Kılıçdaroğlu'da görülen bunlarla ilgili bir tereddüt, kararsızlık durumu, ince eleyip sık dokuma hali değil. Uygun bir zamanı kollayan hali de yok. Olsa, biraz cesaretlendirme ve destekle, biraz olayların zorlamasıyla AKP ve BDP'den sonra Kürt sorununun çözümü için üçüncü bir aktör olarak sahnede yerini alabilirdi. Ama bu oyunda yer almayacağını görebiliyoruz. Açıklamalarında görünen kararlılık ve kendinden eminlik durumu bize, netleştirdiği pozisyonunu yani Baykal'ın devletçi çizgisinde duracağını mesajını net olarak veriyor. Kılıçdaroğlu, resmî devlet tezlerini savunmaya devam edecek. Bu pozisyonun sağladığı 'güven'e sığınmış durumda. Bu pozisyon o kadar rahat ki, her gün gelen asker cenazelerini izleyecek, tabutları kaldıracak, iktidarı bundan sorumlu tutacak, bundan oy elde etmeye çalışacak ama anaların gözyaşlarını

dindirmeye dönük en küçük bir girişimi de "vatana ihanet"le suçlayacak. Yüce Divan'da yargılanmak için Meclis'te kıyamet koparacak...

Kılıçdaroğlu, Sosyal Adalet Projesi'yle üçüncü bir aktör olamaz; çünkü bu konuda söyleyecek sözü olmayanlar aktör olamaz. Kılıçdaroğlu için bu proje olsa olsa Kürt pazarından biraz oy kapmaya yarar...

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyaset şiddete teslim...

Kurtuluş Tayiz 18.06.2010

Şehit oğlunun cenazesini kaldırıyor gözü yaşlı bir baba, kısılmış sesiyle lanet yağıdırıyor PKK'ya. Devleti de unutmuyor; "Yuh olsun size, 25 yıldır bitiremediniz bu işi" diye... Yanındakiler çaresizce teselli etmeye çalışıyor acılı babayı... Sözler kifayetsiz kalıyor bu yürek yangınına söndürmeye.

Türkiye 25 yıldır bu görüntüleri izliyor. Bu sahneler hayatımızda o kadar çok yer etti ki, başka türlüünü hayal etmek bile çoğumuza zor geliyor.

Silahlar konuşmaya başlar başlamaz barış umutları yerini öfkeye, nefrete ve saldırganlığa bırakıyor. Siyaset, medya ve toplum bu duyguların etkisi altına girmekten kaçamıyor.

Bu umutsuzluğun esir aldığı siyasetçilerin kontrolü nasıl kaybettiğini ve telafisi olmayan yıkımlara yol açtıklarını yakın tarihten biliyoruz.

1990'lı yıllarda meydan, savaş baronlarına terk edildiğinde 30 binden fazla insan hayatını kaybetmiş, ülke ekonomisi büyük kayıplara uğramıştı.

20 yıl sonra yine aynı kanlı sürecin içine girdik.

40 kadar aydın, bir süredir bu tehlikeli gidişatı önlemek için Kürt sorunu üzerinde çalışıyor. Kamuoyu onların bazılarını yakından tanıyor. (Murat Belge, Tarhan Erdem, Rıza Türmen, Tarık Ziya Ekinci, Cem Kozlu, Aydın Uğur bunlardan sadece bir kaç.) Vardıkları sonuçları geçen hafta bir mektupla paylaştılar. Hazırladıkları öneriler çok çarpıcı. Toplumsal barış için bence yeterli bir hukuki çerçeve çizmişler. Siyaset kurumunun dikkatle değerlendirmesi ve tartışılması dileğiyle ben de o önerileri aktarıyorum:

"Toplumsal sözleşme önerisinin, Kürt sorunu bağlamındaki çerçeve çizgileri olarak:

AB normlarıyla uyumlu;

Kimlikler ve farklılıklar arası eşitliği sağlayıcı;

Anadilde eğitim yasağını kaldırıcı;

Yerinden yönetim yetkilerinin, gelişen ihtiyaçlara göre düzenlenmesi imkânlarını ortaya çıkarıcı anayasal vatandaşlık esasları öngörülmüştür.

Buradaki anayasal vatandaşlık kavramının çerçevesi için, birey hakları açısından:

Herkesin kimliğini, inancını, fikrini vb. kendisinin seçebilmesi, bırakabilmesi, vazgeçebilmesi, reddedebilmesi;

Seçtiği kimliği, yaşayabilmesi, ifade edebilmesi;

Seçtiği kimlik üzerinde tehdit hissetmemesi;

Seçtiği kimliğin diğer kimlikler üzerinde üstünlük oluşturduğu algısına yol açmaması çizgileri üzerinde uzlaş sağlandı.

"Kürt dilinin öğrenilmesi, eğitimde kullanılması, geliştirilmesinin, yurttaşların hakkı ve devletin görevi olarak benimsenmesi" bağlamında şu iki nokta belirlendi:

Anadilde her düzeyde, eğitim ve öğretim herkesin yurttaşlık bağından kaynaklanan hakkıdır.

Resmi dil Türkçedir. Devlet Türkçe öğretmek için her türlü tedbiri alır. Türkçe bilmemenin mağduriyete yol açmaması için yasal düzenlemeler yapar.

Bunların dışında aşağıdaki hususlar üzerinde uzlaş sağlanmıştır:

Demokratik açılım girişimlerinin, ihtiyaca cevap erecek şekilde yeniden düzenlenip desteklenmesi;

Köklü bir zihniyet değişimiyle barış dilinin egemen kılınması, yaygınlaştırılması;

Nefret ve küçümseme dilinin, tehdit, şiddet, cebir ve dayatma vurgusu taşıyan, karşılıklı olarak hassasiyet yaratan isim, sıfat ve kavramların kullanımına dayalı üslubun terk edilmesi;

Modern, demokratik standartlara dayalı –yeni anayasa- toplumsal bir sözleşme yapılması;

Eşit yurttaşlığın anayasal güvenceye kavuşturulması;

Şiddetin siyaset aracı olarak kullanılmaması;

Değiştirilmiş yer isimlerinin iadesi;

Yönetimde yerindelik ilkesinin benimsenmesi;

Herkesin kendi kimliği ile yerel ve kamusal yönetime katılması;

Çocukların siyasette kullanılmaması ve çocuklara ilişkin davaların çocuk mahkemelerine götürülmesi;

Bölgedeki yerel yöneticilere ve sivil toplum önderlerine yönelik hukuki uygulamalarda daha özenli, rencide etmeyen, adil ve hızlı çalışan bir anlayışın egemen kılınması;

Kürt sorununun çözümünde seçilmiş temsilcilerin, seçilmişliklerinden doğan sorumluluklarını tam olarak üstlenmeleri, başkalarına devretmemeleri;

Siyasi temsil önündeki engellerin kaldırılması, seçim barajının düşürülmesi, seçim ve siyasi partiler yasalarının demokratikleştirilmesi."

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şu muhataplık meselesi

Kürt sorunu, "muhataplık" meselesine kilitlenmiş durumda.

Son günlerde artan PKK saldırıları buna bağlanıyor. Kürt meselesiyle ilgili tartışmaların merkezinde İmralı ve PKK'nın muhatap alınıp alınmayacağı konusu var. Genelkurmay ve hükümetin analizi de bu yönde; örgüt muhatap alınmak için saldırılarına hız verdi...

Bütün kıyametin şu "muhataplık" meselesi yüzünden kopması çok saçma görünse de maalesef gerçek. Ama eksik...

Devletin bu konudaki refleksi belli. Hükümetin de esneme payı aşağı yukarı herkesin malumu... BDP'nin ötesinde herhangi bir grupla müzakere etmesi ihtimal dâhilinde değil. Hükümet ne İmralı ile ne de PKK'yla masaya oturabilir. En azından bu aşamada bu mümkün görünmüyor.

Bu konuda İmralı ve PKK'nın inadı bırakıp diyalogun BDP üzerinden yürütülmesine onay vermesi bekleniyordu. Kürt sorununa en akılselim bakan kesimlerin bakışı bu yöndeydi ve hâlâ da öyle. Ancak PKK ve İmralı bu konudaki ısrarını sürdürünce hükümet de pes etmek zorunda kaldı, açılım yürümedi. Hükümet ve öbür taraf, pozisyonlarından bir milim geri adım atmayınca şiddet "çözüm" olarak gündeme geldi.

Ve her gün de can almaya devam ediyor. Bu şiddetin meşru mu yoksa gayrimeşru mu olduğu bir yana, şu "muhataplık" denen inadın arkasındaki siyasi-psikolojik etkilere bir göz atalım. Devletin yasadışı bir örgütü, üstelik sivil-asker binlerce insanın ölümüne yol açan bir örgütü ve liderini muhatap almamasını kamuoyu rahatlıkla anlayabilir. Hükümetin seçmenini gözeterek geri durması yine mantıklıdır. Bunu da herkes anlayabilir.

Ama Öcalan'ın ve PKK'nın niye "muhataplık" konusunda ısrar ettiğini çok bilmiyoruz. Tartışmalara bakılırsa Öcalan kendine çıkış yolu aradığı için bu akıldışı şiddete onay verdi. Muhatap alınmazsa bu çizgisini sürdürecektir. PKK da onun izinde gidiyor. Bu görüşte gerçek payı olsa da büyük resimde bundan fazlası var.

Muhatap alınmayacağını anladığında Öcalan, ölümü bile göze alarak PKK'ya yeşil ışık yaktı. Çatışmalar arttığında, ölümler çoğaldığında faturasının İmralı'ya çıkarılacağını da bilincinde. Hatta, bu sürece yol verdiği andan itibaren bütün kapıların yüzüne kapandığının da farkında. Geçen haftaki avukat görüşmesinde "Son nefesime kadar direneceğim" sözü psikolojik durumunu gayet iyi anlatıyor. Yani Öcalan, AKP'nin Kürt çözümüne karşı ölümüne karşı koyacağını göstermek istiyor ve bu konuda da kararlı. Bu kararlılığın nedeni de basit: **Kendi başına kurup üç-beş kişiyle birlikte gündeme getirdiği Kürt sorununun dışına atılmak üzere. Açılım sürecinde o olmazsa, örgütü olmazsa tarihin de dışına itilmiş olacak. Tarih onu yenilmiş sayacak.**

PKK da aynı psikolojik etki altında: **Bugün örgütün başında olan Cemil Bayık, Mustafa Karasu, Duran Kalkan, Ali Haydar Kaytan ve Murat Karayılan PKK'nın 35 yıl önceki kurucuları.** Ankara'da daha bir kaç kişiyken bu işe soyundular ve bugünlere geldiler. **Onları oyun dışına atmanın doğuracağı direnci varın siz tahmin edin.**

Bugün bütün sorunun gelip "muhataplık" meselesine dayanması o kadar da boş değil yani. Kendilerini dışlayan çözümlere çok büyük direnç gösterecekler. Hatta her şeylerini ortaya koyacaklar. Bu uğurda çok gencin canı yanacak, belki Türkiye'yi iç savaşa sürükleyecekler.

Hazırlıksız girişimlerle Kürt sorununu çözmeye kalkışmanın yarar getirmeyeceği ortaya çıkmıştır. Şiddet misli misli geri döner. Son günlerde yaşadığımız bundan ibarettir.

Özerklik referandumu

Kurtuluş Tayiz 29.06.2010

Kürtlerin özerklik ilan edeceklerine dair haberler, "Bu da nereden çıktı, Kürtler ayrı devlet ilan etmeye mi hazırlanıyorlar" sorularına ve yorumlarına neden oldu. Kürtlerin siyasi talepleri aslında yıllardır gündemde. Buna karşın kamuoyu (Kürtler de dâhil) yine de özerklik kavramının yabancı. Kürt siyasetçilerin gündemine de son üç yılda girdi. Özerklik, kısaca öz-yönetim (ayrı bir yasaya bağlı olarak kendi kendisini yönetme yetkisi) anlamına geliyor. Siyasi proje olarak ilk defa 2007 temmuzunda yapılan Kongra-Gel 5. Genel Kurulu'nda kararlaştırılmış. Bu kongrede örgüt, "Demokratik konfederalizm" gibi (bir örneği var mı emin değilim) hedef ve amaçlarda belirsizlik yaratan bir söylemi terk ederek, "demokratik özerklik için mücadele" kararı aldı.

Bundan dört ay sonra, Diyarbakır'da DTP'li belediyeler ile sivil toplum örgütü temsilcilerinin katıldığı "Demokratik Toplum Kongresi"nde Kürt sorununun çözümü için "demokratik özerklik" modeli şart koşuldu.

Aynı konferansın sonuç bildirgesinde "demokratik özerklik"ten ne kastedildiği ise şöyle açıklandı:

"Demokratik Özerklik;

- Türkiye siyasi ve idari yapısında demokratikleşmeyi sağlamak amacıyla köklü bir reformu öngörür,
- Sorunların çözümünde geliştirilecek yöntemler için, yereli güçlendirme, halkı söz ve karar sahibi kılma felsefesinden hareket eder,
- Halkın karar süreçlerine dâhil olması için demokratik katılımcılığı savunur ve tüm yerel birimlerde meclis sistemini esas alır,
- Salt "Etnik" ve "Toprak" temelli özerklik anlayışı yerine kültürel farklılıkların özgürce ifade edildiği bölgesel ve yerel bir yapılanmayı savunur,
- "Bayrak" ve "Resmî Dil" tüm "Türkiye Ulusu" için geçerli olmakla birlikte her bölge ve özerk birimin kendi renkleri ve sembolleriyle demokratik öz yönetimini oluşturmasını öngörür,
- Sorunların çözümünü sadece devlet sistemini değiştirmede aramaz, toplumun öz yeterliliğini esas alır."

Kürt siyaseti üzerinde etkili olan "Demokratik Toplum Kongresi", Haziran 2009'da yaptığı toplantıda da "Demokratik Özerk Kürdistan"ı, çözüm formülü olarak tekrarladı. Yayımlanan deklarasyonu kapatılan DTP de sahiplendi; parti tarafından bastırılan kitapçık Meclis'te dağıtıldı.

DTP'nin yerine kurulan BDP, bu projeyi Amerika'ya taşıdı. BDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, siyasi yasaklı Ahmet Türk ve Emine Ayna, geçen mayıs ayında gerçekleştirdikleri ABD ziyaretinde, "özerklik formülü"nü gündeme getirdiler.

Ahmet Türk, ABD dönüşü "demokratik özerklik" talebinin ne anlama geldiğini şöyle açıkladı: "Demokratik özerkliği biz hep yanlış yorumluyoruz. Demokratik özerklik içinde ne eyalet sistemi var ne federasyon var, ademi merkezîyetçi bir yapıdır. Devlet yükünün diğer bölgelere dağılımıdır. Bu, etnisiteye göre yapılan bir şey de değil kesinlikle. İtalya'da, İspanya'da bunun örnekleri var."

Bu kavramı birdenbire tartışmamızın nedeni BDP'nin, belediyelerin özerkleşmesini gündemine almasından kaynaklanıyor. BDP, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na dayanarak, Ankara'nın belediyeler üzerindeki vesayetini kaldırmak için harekete geçti. Bunun için referandum (devlet izin vermezse anketler tarzında da olabilir) yapmaya hazırlanıyor. Bu çalışmalara PKK'nın liderlerinden Cemil Bayık'ın "Özerklik ilan edeceğiz" açıklaması da eklenince özerklik, Türkiye'nin tartışma gündemlerinden biri olup çıktı.

Ama, tüm bu tartışmaların hızlanmasının arkasında Öcalan var. Abdullah Öcalan, 1 haziranda çekileceğini açıkladıktan sonra, örgüt, tırmandırdığı şiddet eylemlerini siyasal olarak, "özerklik" amacına bağladı. Kürt siyaseti, ilk defa bu kadar net bir siyasi proje etrafında birleşmiş görünüyor.

Ancak şunu hatırlatmakta fayda var; Öcalan özerkliği bir çözüm modeli olarak geri bulduğunu açıklamıştı. İdealinin ise "Demokratik anayasal çözüm" olduğunu söylemişti. Bu modellerin hangisinin Türkiye gerçeğine uygun olduğunu ve hayata ne kadar karşılık verdiğini zaman gösterecek. Tabii ki, şiddetin durması şartıyla.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbakan STK'lara randevu verecek mi

Kurtuluş Tayiz 02.07.2010

Kürt sorunu, karışık ve çözülmesi zor bir sorun. Binlerce insan hayatını bu yüzden yitirdi. Çözüm umudu doğduğu anlarda bile (Habur'dan gelişler böyle sayılabilir) kimse ihtiyatı elden bırakamadı. Zira geçmişin kanlı hatıraları "barış" kuşkuyla karşılamayı öğretmişti. Değişim olmadan barışın gelmeyeceği de tecrübelerle sabitti.

Yeni sözler, geçmişten farklı yaklaşımlar görünse de ne devlet değişmişti ne de PKK...

Değişmiş gibi yaptılar ama hayat bu sahteliği kabul etmedi. İşler yürümeyince de arkalarında gizledikleri baltaları çıkarıp yeniden savaşa tutuştular.

Şimdi tek istedikleri, toplumun geri kalanının da bu kirli savaşta destekçileri olmaları.

Ama bu olmayacak gibi görünüyor.

Diyarbakır'da "Adalet ve Çözüm Girişimi" adıyla biraraya gelen 99 sivil toplum kuruluşunun, devlete ve PKK'ya silahları susturmaları için yaptıkları çağrı böyle okunmalı.

Sivil toplum örgütlerinin barış çabalarını, girişimlerini yıllardır takip ediyorum. Ama ilk defa bu girişimde, sivillerin savaşan taraflara teslim olmayacak bir irade ve kararlılık sergilediklerini gördüm.

İki tarafı da (devlet ve PKK) gözetmişlerdi; iki gücün de 40 bin insanın ölümünden sorumlu olduğunu biliyorlardı ve 40 bin insanın daha ölümünü göze alabilirlerdi. Silahlar konuşmaya başladığında akan kanın hesabının yapılmadığının da farkındaydılar. Siviller üzerinde kurdukları baskı cenderesini de gayet iyi tecrübe etmişlerdi. Bunun için o bildiriye hazırlayan ortak akıl, devlete ve PKK'ya karşı nezaket göstermeyi eksik etmemişti. Amaç barış olunca bu diplomatik tutum elbette anlaşılır.

Ama her iki gücün de, Diyarbakır'daki bildiriden çıkarması gereken mesaj şu: Artık Kürtler de, Türkler de sürdürdüğünüz bu lanet savaştan bıktı. Zorunuz, silahlarınız, baskı aygıtlarınız olmasaydı çoktan tarihin çöp

sepetini boylamıştınız. 99 sivil toplum örgütünün açıkladığı bildirinin içeriği, özü inanın budur.

Bu ünlü bildiriye açıklayan Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Galip Ensarioğlu'ya yaptıkları çağrıdan sonra gelen tepkileri sordum. İlk yanıt oldukça çarpıcıydı: "Halkın yüzde 90'ından fazlası bizi destekliyor ve çatışmalara kesinlikle karşı. Halk bu savaştan bıktı ve illallah etti. Bölgedeki gerçek duygu, bu çatışmaların bir an önce durması."

Galip Ensarioğlu'ya hükümet cephesinden herhangi bir tepki alıp almadığını sorunca, sivil toplum örgütü temsilcilerinden bir heyetle, o bildiride dile gelen talepleri Başbakan Erdoğan'a anlatmak istediklerini söyledi. Randevu talep edip etmedikleri konusunda ise şu yanıtı verdi: "Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç ve İçişleri Bakanı Beşir Atalay'la Diyarbakır'a geldiklerinde görüşmüştük. Başbakan Erdoğan'dan da iki kez randevu talebimiz oldu. Son zamanlardaki gündemin yoğunluğu nedeniyle yanıt veremediğini düşünüyorum. Başbakan, randevu verirse, bir heyetle, bildiride dile getirdiğimiz görüşleri daha ayrıntılı olarak anlatmaya hazırız. Tırmanan şiddet eylemleri de gözönüne getirilirse sanırım, bu randevu talebimizin kabulü aciliyet de arz ediyor."

Başbakan Erdoğan'ın, çağrıcı sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden oluşan bir heyeti en yakın zamanda kabul etmesini umarım.

Bence şimdi yapılması gereken çağrıcıların şu sözlerine kulak vermek: "Hükümet, muhalefet partilerini, TBMM'yi ve devletin tüm kurumlarını Kürt meselesinin demokratik çözümünün anayasal zeminini hazırlama sürecini başlatmak ve eksiksiz irade koymaya, Kürt meselesinin çözümünde tüm taraf ve dinamikleri yok sayan yaklaşımlardan vazgeçmeye davet ediyoruz."

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbuğ aklın bittiği yerde

Kurtuluş Tayiz 07.07.2010

Sözler nerede biter, tekrar nerede başlar bilmiyorum. Ama bir genelkurmay başkanı "Sözün bittiği yerdeyiz" dediğinde ciddiye almamız gerektiğini bilirim. Çünkü bu sözleri sarf eden kişi, ülkenin silahlı güçlerinin başındaki isimdir. Bu isim sözün (dolayısıyla aklın) bittiğini savunuyorsa ülkemiz için tehlike büyük demektir. Zira bu düşünme ve değerlendirme kabiliyetinin yitirildiği anlamına da gelir.

İlker Başbuğ'un önceki gün bir televizyon kanalına yaptığı açıklamalara bakın;

BDP'li 20 milletvekili hain...

Barzani düşman...

Asker aleyhinde haber yapanlar kanı bozuk... (Türk kanı taşımıyor)

Darbe belgelerini deşifre eden *Taraf*, "malum gazete"...

PKK'yı beş defa bitirdik.

Kuzey Irak'ı işgal etmekten başka seçenek yok...

Sözün bittiği noktadayız...

Bütün bu değerlendirmeleri aslında Başbuğ ve temsil ettiği askerî bürokrasinin akıl ve düşünce melekelerini yitirdiklerini göstermektedir.

Bir general 20 milletvekilini hain ilan edebilir mi; demokrasilerde böyle bir şey söz konusu bile olamaz. Oysa Başbuğ, bütün BDP'li vekilleri vatana ihanet içinde gördüğünü açıklıyor.

TSK'yı Kuzey Irak'a sokmayı öneren bu "deha"nın, ülkeyi bir serüvene sürüklemekten başka bir meziyeti olmadığı da açıkça görülüyor.

Başbuğ, giderayak bu ülkeye, kanlı bir "çözüm" öneriyor.

"Beş defa bitirdik" dediği PKK'nın, her zamankinden daha güçlü olduğunu ve tükenmediğini ise göremiyor.

İşte burası tam da aklın bittiği yer.

Son günlerde artan PKK saldırıları Başbuğ'u bunaltmış durumda. "Uykularım kaçıyor, Güneydoğu'dan gelebilecek şehit haberlerini bekliyorum geç saatlere kadar" demişti Başbuğ. Bu açıklamada çaresizlik hali, yılgınlık durumu seziliyordu. Bu normal karşılanabilir. Hatta oldukça insani bir tepki.

Ama son açıklamaları Başbuğ'un, silahı bir çözüm yolu olarak görmeye başladığını, bunu tek çıkış yolu olarak benimsediğini ortaya koyuyor.

Tehlikeli olan da işte bu ruh hali.

Bazı emekli komutanlar yıllar sonra ülke siyasetine müdahil oldukları için özeleştiriler verdiler. Kürt sorununun sadece askerî yöntemlerle çözülemeyeceğini anlatmaya çalıştılar.

O komutanlar da Güneydoğu'da PKK'ya karşı mücadele etmiş, savaşmış anlı şanlı komutanlardı. Ama Kürt sorununun güvenlik tedbirleriyle çözülemeyeceği noktasına geldiler. Ağustosta emekliye ayrılacak olan Başbuğ'un önerisi ise askerleri dağa taş sürmekten yana. BDP'lileri hain ilan edip içeri tıkmaktan yana. Yetmedi Barzani'yi de hain ilan edip TSK'yı Kuzey Irak'a sokmaktan yana. Kendisi emeklilik günlerini muhtemelen güneyde geçirecek. Ama 20'li yaşlardaki gençlerin dağda taşta telef olmasını doğuracak bir "çözüm"ü öneriyor.

İşte aklın bittiği yer burası...

İlker Başbuğ'un değerlendirmeleri içinde en kayda değer bölüm, PKK'yla ilgili bir itiraftı: "Bir dönem terör azaldı veya hiç olmadı, biz bunu yanlış algıladık. Sanki terör örgütü bitti, dağıtıldı. Aslında dağ kadrosu duruyordu ama eylem sayıları düşmüştü. Örnek 1999'dan 2004 yılına kadar eylem yok ancak örgüt bitmedi. Örgütün dağ kadrosu yine duruyordu. Burada bir algılama yanlışlığımız oldu. Biraz daha doğru algılasaydık o dönemde daha sağlıklı tedbirler alabilirdik."

Bu itiraf şunun için önemli; ilk defa devletin tepesindeki bir isim PKK'nın beş yıl boyunca silahları susturduğunu kabul etti. Bu önemli bir itiraf, kabul edelim. İşin özü ise bugün de değişmedi. Sorunun çözümüne o günlerde nasıl ki itiraz eden, karşı çıkan, "biz tarafız" diyerek siyasileri baskı altına alan askerler olduysa, bugün de aynı TSK, sorunun çözümüne direnerek savaşın sürgit devam etmesine neden oluyor.

Başbuğ bu açıklamalarıyla sadece aklın bittiği yerde durduğunu göstermiştir. Yeni komuta kademesinin aynı kaderi paylaşmaması dileğiyle...

Partilerin ezberi bozuldu

Kurtuluş Tayiz 09.07.2010

Anayasa Mahkemesi'nin kararı, CHP ve MHP cephesinde hayal kırıklığı yarattı. BDP cephesinde ise şaşkınlığa yol açtı. Anlaşılan her üç parti de beklemedikleri bir kararla karşı karşıya. Mahkemeden –en azından– yüksek yargının yapısını düzenleyen kritik maddeleri iptal etmesini bekliyorlardı. Olmadı. Anayasa Mahkemesi (yetkisini aşarak, hatta suç işleyerek) küçük rötuşlar yaptı ve değişiklik paketinin geçmesine onay verdi.

Türban tecrübesini (zaferini tadan) yaşayan CHP için Mahkeme'nin kararı kuşkusuz şok etkisi yarattı. CHP ve yargı bürokrasisi arasındaki dayanışmanın (ittifakın) da sonuna gelindiğini düşünebiliriz. Bürokrasinin bile karşı çıkamadığı bir paketi halkın reddetmesini beklemek, bu yönde kampanya sürdürmek, Kılıçdaroğlu'yu zorlayacak. "Hayır'da hayır var" adını verdikleri kampanya sloganının zaten ne kadar negatif olduğu da ortada. Hükmen mağlup olacağını bile bile maçı oynamaya benziyor bu durum.

MHP cephesinde de durum farklı değil. CHP'nin üç yıl önce türban değişikliği sırasında oynadığı role talip olmuş görünüyorlar. Referandumda 'hayır' kampanyası yürütecekler. Cumhurbaşkanlığı seçimi ve türban değişikliğinde kısmen doğru pozisyon alma becerisi gösteren Bahçeli'nin CHP'ye bile faydası olmayan o uğursuz rolden neden medet umduğunu anlamış değilim. Sanırım Bahçeli de sonucu referandumun değil yargının belirlemesini bekliyordu. Beklenti boşa çıkınca, kendini önceden mahkûm ettiği bir referandum stratejisini yürütmek zorunda kalacak. Şunu kabul etmek gerekir ki, statükoculuk milliyetçi sağa bile yaramıyor.

Anayasa Mahkemesi'nin kararına en ilginç tepkiyi BDP cephesinde gözledim. Şaşırmış ve öfkeliydiler. BDP Grup Başkanvekili Bengi Yıldız, ilk açıklamasında, "Bu karar uzlaşma sonucu gerçekleşmiştir ve devletin derinlerinin etkisindeki bir karardır" dedi. Bengi Yıldız, karardan duyduğu memnuniyetsizliği *Fırat Haber Ajansı*'na şöyle ifade etti: "Özellikle son günlerde artan çatışmalar nedeniyle bir milli mutabakat var. Hem basında, hem yargıda, hem hükümette, hem siyasi partiler arasında genel olarak topyekûn bir savaş konusunda devletin bütün kademelerinde bir birliktelik ve uzlaşma yakalandığının işaretleridir. Bu iptalleri de o şekilde değerlendiriyoruz."

BDP'liler CHP ve MHP'den 'farklı' olarak referandumu boykot edeceklerini açıkladılar. Daha doğrusu, bu yönde alınmış kararlarında bir değişiklik olmadığını da açıkladılar. Bu, CHP ve MHP gibi paketin aleyhinde tutum alacakları anlamına geliyor.

Bu cephede karara duyulan öfkeyi sanırım en iyi Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın yaptığı değerlendirme gösteriyor. Kaplan, Anayasa Mahkemesi'nin değişiklik teklifiyle ilgili verdiği kararı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne taşıyacağını açıkladı. Kaplan bunu bireysel olarak yapacak.

Kürt siyasetçilerin bu öfke ve tepkilerinin altında kuşkusuz ciddi bir AKP düşmanlığı yatıyor. BDP'liler de CHP gibi Anayasa Mahkemesi'nin değişiklik paketini budamasını bekliyorlardı. Görmeyi arzu ettikleri tek sahne ise AKP'nin türbanda olduğu gibi bu denemeden de başarısız çıkmasıydı. Hükümet olmuş ama iktidar olamayan AKP, onları daha mutlu etmeye yetecekti. Bu ruh halini CHP'lilerde de gözledim. AKP'nin başarısızlığını görmek uğruna bir reform paketini feda etmeye hazır ve nazırlar. Burası CHP ve BDP'nin bulunduğu aynı duygusal frekans.

Oysa Anayasa paketini yeterli görmeyen, eleştiren ama evet diyen bir cephe de var. Bu Anayasa değişiklik paketinde Kürtlerin görmezden gelindiğini de savunuyorlar. Bu cephe Kürtlerin haklarının da yer aldığı yeni bir anayasadan yana. Tüm demokratlarının bulunduğu bu cephede BDP'nin olmaması gerçekten büyük bir eksiklik. Doğrusunu isterseniz küçük iktidar hesapları yolunda tam bir politik sapma.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK'ya karşı yeni savaş programı

Kurtuluş Tayiz 13.07.2010

Son günlerde ilgi toplayan ya da medyamızın ilgi toplamasını istediği bir olay, Başbakan'ın, muhalefetteki partilerle, bu partilerin başkanlarıyla, Anayasa değişikliği paketi ana konu olmak üzere, bir dizi görüşme yapması. "Şöyle çağırırsa gitmem" veya "Özür dilerse giderim" türünden alışlageldik bayağılıkların da tabii ki eksik kalmadığı bir süreç böylece başladı. Bunun sonunda hiçbir şey olacağı yok, olmayacağını görmemek de mümkün değil. Ama herhalde bize konu lazım ve şimdilik bununla idare ediyoruz.

Dün bazı gazetelerde Başbakan'ın BDP'den bir randevu talebinde bulunmadığını okudum. Doğruysa, gene son derece yanlış bir karar.

Bu görüşme hikâyesinden "olumlu" bir sonuç çıkmayacağını biliyorum, ama, "olumuzluk" denince, o her taşın altından başını gösterebiliyor. Şimdi bu hikâye de, hiçbir şey yapmayacak, ama bir şeyleri yıkmaya devam edecek, onun için malzeme sağlayacak.

Öte yandan, Anayasa değişikliği konusunda, BDP'nin davranışına baştan sona akıl erdirmenin çok zor olduğunu da unutmamak gerek. Başbakan'ın "onlarla görüşmem" tavrını kabul edilebilir kılabilen tek etken BDP'nin bu davranışı. Nitekim, tavrı ve üslûbuyla, tek kelimeyle "korkunç" denecek bir noktaya gelen MHP'den görüşme istenmemiş. "İstenmemiş" demek durumu çok iyi anlatmıyor aslında: istenecek olsa bunun çeşitli hakaretlerle reddedileceğine dair kimsenin zihninde soru işareti bırakmamıştı Bahçeli. Randevu talebinde bulunmak bu toplumda "sersemlik" olarak değerlendirilirdi.

Bu arada, Parlamento'da grubu olmayan partilere talebin gittiğini de okuyoruz. Buna bir itirazım yok, ama o zaman BDP'yi dışlamak büsbütün anlamsızlaşıyor. Şimdiye kadar söyledikleri ve yaptıklarıyla, CHP mi daha olumlu yaklaşıyor konuya, BDP'den?

Biraz "reel-politik" terminolojisiyle konuşayım; benim kendi mantığım buna göre kuruluyor olmasa da, bu siyasi kültürde öylesi geçer akça.

Hani insana baygınlık getiren "Millî birlik ve beraberliğe en fazla ihtiyaç duyulan bugünlerde..." söylemimiz vardır. Dardan dara itilen Kürtlerde bu "ihtiyaç" duyulmayacak mı? Duyulacak ve duyuluyor. Aslında, şu içinde bulunduğumuz konjonktürde PKK'nın bir numaralı yardımcısı da bu ruh hali. AKP'li olmak istemeyen Kürtler, Açılım'ın da bir parçası olduğu barış perspektifinin getireceği imkânlar varsa, bunların kullanılmasından yanalar. Ama aynı zamanda "Kürt cephesi"nde bir yarık açıldığı izleniminin oluşmasını istemiyorlar. Buna ben de hak veriyorum, çünkü Türk tarafı, bugün dahi, sorunu çözmek için atılması gereken ve ne olduğu da yeterince bilinen adımları atmak yerine, karşıda belirecek zaaflardan –sorunu çözmemek için- nasıl yararlanacağına kafa yoruyor. Öncelikli düşüncesi hâlâ burada.

Ama bağınaz bir milliyetçiliğin görme engellisi olduğu için habire yanlış yapıyor ve istemediği sonuçlar alıyor.

Şu son olayda da, BDP'yle görüşmemek, Kürt cephesinde "birlik ve beraberliği" pekiştirmekten başka sonuç vermez.

"Bunlar böyle. Bunların hiçbir girişimine güvenilmez" diyen Kürtler (bunlar da var ve sayıları habire artıyor bu parlak politikalar yüzünden) gene haklı çıkacaklar. Oysa yapılması gereken, "Kürt birlik ve beraberliği"nin "bu iş savaşıyla olur" diyenlerin değil, "Çözüm barış ve demokrasidedir" diyenlerin ağırlık merkezini oluşturacağı bir platformda kurulmasını sağlamaya katkıda bulunmaktır.

AKP, sekiz yıldır, bir yandan statüko güçleriyle boğuşuyor, bir yandan da aynı güçlerle bir uzlaşma bulmaya çalışıyor. "Uzlaşma" aramasın demiyorum, her zaman uzlaşmayı savunurum –ama hangi zeminde gerçekleştiği önemli. Şovenizmin hazırladığı zeminde uzlaşacaksınız, bunun adı "uzlaşma" olmaz. Bunun başka bir adı vardır.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtlere 'özel' ordu

Kurtuluş Tayiz 16.07.2010

Profesyonel orduya geçiş önemli bir ihtiyaç, hatta zorunluluk. Türkiye'nin geç kaldığı bu dönüşümü Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin çoğu son beş yılda gerçekleştirdi. Bazıları ise bu dönüşümü tamamlamak üzere.

Askerlerin tereddütlerine rağmen hükümet de profesyonel orduya geçiş için hazırlıklarına bir süre önce başladı. Ancak ordu reformuyla ilgili çalışmaların, kısa vadede Güneydoğu'yla sınırlı tutulacağı görülüyor. Başbakan Erdoğan, çıktığı liderler turunda Güneydoğu ve sınır bölgelerinde 5-10 yıl arası görev yapacak "özel ordu" kurulacağını açıkladı. Bu özel ordunun sınır güvenliğinin yanı sıra içeride de görev yapacağı öngörülüyor.

Başbakan'ın ziyaret ettiği parti liderlerinin açıklamalarına ve bu konuya geniş yer ayıran medyanın tutumuna bakılırsa "özel ordu" projesi destek bulmuş durumda. PKK'yla savaşta 'özel birliklere' duyulan ihtiyacı herkes tartışmasız kabul ediyor. Artan PKK saldırıları gözetildiğinde herkese 'makul' gelen bu fikrin, olumsuz sonuçlar doğurabileceği gözardı edilmemeli.

Bir defa gerçekçi olalım. Bu özel orduyu PKK'yla savaş için kurabilirsiniz ama bu özel birlikler, 1990'lı yıllarda oluşturulan 'seçkin birlikler' gibi kendilerini Kürtlere karşı savaş içinde bulabilir. Bunu belirlemek, kontrol etmek sanıldığı kadar kolay değil. Bu ordu, kurulduktan sonra kendine özgü dinamiklerin, süreçlerin etkisi altında kimlik kazanacaktır.

1990'lı yıllarda PKK'yla 'etkin mücadele' amacıyla oluşturulan 'seçkin birliklerin', Kürtlere karşı işlediği suçları (ya da yol açtıkları felaketleri demek lazım) sanırım kimse pek hatırlamıyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Türkiye'yi bu birliklerin işlediği suçlardan dolayı onlarca kez mahkûm etti.

JİTEM diye bilinen organizasyonun da 'makul' bir proje olarak ortaya çıktığı kabul edilebilir. Sorun, bu teşkilatın 'yozlaşması' ya da 'yoldan çıkması' meselesi değil elbet. Güneydoğu'daki sosyal ve siyasal kaosun, dalgalanmaların içinde başka türlü kimlik bulması belki mümkün değildi.

PKK'nın bugünkü varlığı, etkinlik gücü 20 yıl öncesiyle kıyaslanamayacak kadar gelişmiştir. Güneydoğu'da kendi işaret ettiği temsilcileri seçtirme gücüne sahiptir. BDP'nin, Meclis'te tüm engellemelere karşın 20 vekilden oluşan bir grubu vardır. 99 belediyeyi yönetiyorlar.

Irak işgaliyle ortaya çıkan konjonktürel durumu da buna eklemek gerekirse, PKK eskisiyle kıyaslanmayacak kadar Güneydoğu'da hayatın içindedir.

PKK'yla savaş için kurulacak özel bir ordunun sınırlarını köşesi belli çizgilerle belirlemek zordur. Ne kanun koyucu, ne o organizasyonun başındaki irade, bunu kolay kolay belirleyebilir. Yıllardır çözemediğimiz karmaşık bir Kürt sorununu besleyen, etkileyen onlarca faktör işe karışacaktır. Yani tasarlayan aklın ummadığı bir varlık ortaya çıkabilir.

Ordunun itibarı Güneydoğu'da ciddi anlamda tartışma konusudur. Daha kötüsü, ordu Kürtlere yabancılaşmıştır.

Nereden geleceği belli olmayan ölüm tehdidi altında asker 'tedbirli' olmak için basit bir çözüm bulur: Ölüm askere her Kürt'ten gelebilir. Maalesef, zihnin güvenlik endişesi altında yaptığı bu genelleştirme, Kürtleri orduya, orduyu Kürtlere yabancılaştırmıştır.

Şu örneği ilginç olduğu için vermek istiyorum: Önceki gün Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde Uzman Çavuş Yasin Ak öldürüldü. Sivildi ve kent merkezinde normal her insan gibi dolaşıyordu. Ama arkasından sinsice yaklaşan bir el, kafasına ateş ederek infazı gerçekleştirdi. Yasin Ak, sadece ve sadece ordu mensubu olduğu için öldürüldü. Askerler için bu olayın yol açacağı savunma refleksi, Kürtleri tümünden düşman görme olacaktır.

Güneydoğu'ya ve sınıra özel ordu, pek çok sorunu da beraberinde getirecektir. Görünen en yakın tehlike, bu ordunun PKK'yla mücadele edecek özel birliklerden öte bir kimlik bulma ihtimalidir. O da bu birliklerin Kürtlere karşı 'özel bir ordu'ya dönüşmesidir. Unutulmamalıdır ki kolaycı çözümler felaket getirebilir.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güçlü PKK güçlü ordu demek

Kurtuluş Tayiz 20.07.2010

Uzağa gitmeden; yakın tarih için söylemek gerekirse, gerçekte ne olup bittiği hakkında çok sınırlı bilgiye sahip olduğumuzu kabul edelim. Nüfusun büyük bir kısmı bu ülkede son 30 yıldır Kürt sorunu etrafında olup bitenler hakkında doğru bilgilere sahip değil. Sahip olduğu bilgilerin çoğu eksik, parça parça, genel veya tümünden gerçek dışıdır.

Büyük bir iç savaş yaşadık. Bu savaş bir kaç yılda olup bitmedi. Zamana yayıldı ve onbinlerce insanın yaşamına mâl oldu. Binlerce yerleşim yeri zorla boşaltıldı. Büyük bir göç yaşandı. Gözaltılar, tutuklamalar cabası...

Ama bu savaş nedense bir türlü nihayetlenmedi.

Sorunun zorluğu ve karmaşıklığının buna neden olduğunu ileri sürebiliriz.

Ama, bu zorluğu ve karmaşıklığı yaratan müdahaleler hakkında bir fikrimiz yoktur.

Ergenekon soruşturmasıyla anlamaya başladık ki, yakın geçmişte yaşadığımız hiçbir olay görüldüğü gibi değil.

Kürt sorunu gerçek elbette ki ama bu gerçekliği yeniden üreten, besleyen, karmaşık bir yumağa dönüştüren nedenler hiç de masum değil.

Bu sorunun varlığı canlı tutularak statüko korunuyor, iktidar kontrol altına alınabiliyor.

2003-2004 darbecilerinin Kıbrıs sorununu kilitleme, Yunanistan'la Türkiye arasındaki ilişkileri germe taktiği, sanırım Kürt savaşı için de staj niteliğinde olmuştur.

Son günlerde bir üsteğmen, yarbay ve tuğgeneral arasında geçen ve yargıya taşınan telefon görüşmeleri, Kürt savaşının bir türlü sonuçlanmamasını da açıklamaya yetiyor bence.

"Ya koordinatını değiştirin ya da Heron'u düşürün" diyen askerlerin bunları konuşurken amaçları neydi acaba?

Askerî bürokrasi içindeki örgütlü bir grup, PKK varlığına gereksinim duyuyor. PKK'nın etkin ve güçlü olması bu grubun iktidarını besliyor, güçlendiriyor.

Ama sanıldığı gibi yapay bir gerçekten bahsetmiyorum.

Her şey hayatın olağan akışına uygun gerçekleşiyor.

Yapay hiçbir şey yok.

Gerçek silahlarla oynanıyor bu oyun.

PKK silahları konuşturacaksa, tetiğe uzanan ele gerçek nedenler sunuluyor.

Uğur Kaymaz, Ceylan, Diren örneğinde olduğu gibi çocuklara kastediliyor.

Gerilla cenazeleri paramparça edilerek ailelerine teslim ediliyor.

Silaha sarılanlara nedense hep dört dörtlük 'gerçek' bir neden veriliyor.

Belediye başkanları köleler gibi kelepçelenip içeri tıkılıyor.

Mahmur'dan gelenler, çok konuştular, dönem değişti diye hapse gönderiliyor.

Siyaset zemini dinamitlenerek PKK'ya yol sonuna kadar açılıyor.

PKK, Reşadiye'yi gerçekleştirmek ve savunmak için, arkasına bu türden 'gerçek nedenler' almak zorunda.

PKK'yı güçlü göstermek bu oyunun bir parçası.

PKK güçlü olacak ki, karşısındaki askerî bürokrasi de güçlü ve etkin olsun.

Güçlü PKK, güçlü ordu demek.

Askerî bürokrasi Kürt sorununu çözmeye direnir, askerî seçenekte ısrar eder; Manisa'da olduğu gibi bir polis gizlice bir Kürt gencini nişan alarak öldürür. PKK, çıkarılan bu 'güzel' pasa silahla karşılık verir; bastıran askerî bürokrasi siyasetçileri ikna ederek siyaseti oyun dışına çıkarır. Bu oyunun dışında kalan siyasetçiler de ülkenin kontrolünü kaybeder.

Dağlica ve Aktütün baskınları Türkiye'yi Kuzey Irak'a sokmanın bir parçasıydı (Siyasetçiler bu oyuna gelmedi, en azından o dönem için).

PKK gerçekten bu karakolları bastı. Baskının şakası yoktu. Onlarca asker öldü ve kaçırıldı.

Örgüt bu saldırıların şerefine şarkı bile yaptı "Oramar" adıyla.

Ama Dağlıca ve Aktütün belgeleri gösterdi ki, bu saldırılarda "şike" vardı.

Örgütü, örgütün yıkım ve öldürme gücünü küçümsediğimi düşünmesin tabii kimse.

Ancak, "Karakol bastım, bu kadar çok adam öldürdüm"le övünmek ilkel kabilelere özgü bir davranış. Siyasi bir yanı yok.

Bu baskınlara yol veren stratejik akıl, kuşkusuz daha büyük amaçların peşinde. Baskını yapanların da, buna yol verenlerin de öldürülen insanları umursamadığı ortada.

Bariş isteyenler şunu anladı: Her iki taraf da birbirini besleyerek sonsuza kadar varlıklarını korumak istiyorlar. Buna dur demek lazım.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darbecilerle hesaplaşan kim

Kurtuluş Tayiz 23.07.2010

İktidar, 12 Eylül'le hesaplaşır gibi yapıyor ama aslında darbecileri koruyor...

"Hayır"cı cephenin belli başlı argümanlarından biri bu.

Kafayı, darbe lideri Kenan Evren'e takanlar, hızını alamayıp Anayasa değişiklik paketinin 12 Eylül'ü meşrulaştıracağını savunanlar bile var.

AKP'yi samimi bulmuyorlar.

Darbelerle, darbecilerle hesaplaşma görüntüsünün bir aldatmacadan ibaret olduğunu düşünüyorlar.

"Hayır"cı cephenin başını CHP çekiyor.

Kemal Kılıçdaroğlu, kendisinden önceki yönetimin belirlediği "Hayır" kararının devamcısı durumunda.

Kucağında bulduğu bu topu, hiç değilse demokratik çıkışlarla götürmeye çalışıyor; mesela 12 Eylül'ün ürünü olan YÖK'ün kaldırılmasını istemesi önemli. TSK'nın İç Hizmet Kanunu'nun 35. maddesinin değiştirilmesi teklifi de devrim niteliğinde.

MHP'nin durumu vahim. Asker cenazeleri üzerinden gerginlik çıkararak AKP'yi karalama peşindeler. Politikalarını oy kapma yerine AKP'nin oy kaybetmesi üzerine kurmuşlar.

AKP kaybederse bu Bahçeli'yi biraz tatmin edebilir ama bunun onlara bir getirisi olmaz. MHP oylarını arttıramazsa bu, Devlet Bahçeli'nin de gördüğü son genel başkanlık olur.

BDP, düştüğü "Hayır"cı cephenin utangaç çocuğu. İçine düştüğü utancı gizlemek için de bol keseden demokratiğe soyunmuş; bir yandan ideal anayasa tarifleri yaparken diğer yandan değişiklik paketinin aslında 12

Eylül'ü meşrulaştırmak gibi artık yerçekiminden kopmuş teoriler geliştirmeye çalışıyor.

"Hayır"cı cephenin yargı ayağı ise en büyük yarılmayı Anayasa Mahkemesi'nin kararıyla aldı. Mahkeme paketi reddetmeyince, başta Danıştay ve HSYK olmak üzere eski sistemin muktedirleri umutlarını referanduma bağladı. En büyük hayalkırıklığını sanırım referandumda yaşayacaklar.

Bu cephenin koçbaşını oluşturan, medya. Onlar canla başla "Hayır" için çalışıyorlar. 12 Eylül'ün idam ettiği gençler için ağlayan Başbakan'ın gözyaşlarını bile tartışmaya açtılar...

Hangi cephe samimi, hangisi değil...

Bunu anlamak o kadar çok zor değil. Son yıllardaki darbe soruşturmalarına bakmak yetiyor.

1. Ergenekon İddianamesi: 92 sanıklı davada emekli Tuğgeneral Veli Küçük ile dokuz subay ve yeraltı dünyasının önemli isimleri bulunuyor. Suikast vb. suçlamaların yanısıra TBMM'yi ortadan kaldırmaya teşebbüs etmekle suçlanıyorlar.

2. Ergenekon İddianamesi: 56 sanıklı davanın sanıkları arasında emekli Orgeneraller Hurşit Tolon ve Şener Eruygur, emekli Tuğamiral İlker Güven ile emekli Tuğgeneral Levent Ersöz, JİTEM'in kurucusu emekli Albay Arif Doğan, yedi subay ile emekli savcı ve hâkimler bulunuyor.

3. Ergenekon İddianamesi: 52 sanıklı dosyada Genelkurmay eski Müşaviri Erdal Şenel, emekli Orgeneral Kemal Yavuz, MGK eski Genel Sekreteri emekli Orgeneral Tuncer Kılınç, Yarbay Mustafa Dönmez, Emekli Albay Levent Göktaş, Özel Harekât Dairesi eski Başkanı İbrahim Şahin ile altı subay var.

Poyrazköy Davası: 17 sanıklı dosyada Tuğamiral Levent Görgeç'le birlikte dokuz denizci subay yer alıyor.

Kafes Davası: 33 sanıklı dosyada Koramiral Ahmet Feyyaz Ögütçü, Koramiral Kadir Sağdıç, Tuğamiral Mehmet Fatih İlğar ve 30 subay yargılanıyor.

İrticayla Mücadele Eylem Planı: Yedi sanıklı dosyada Genelkurmay Karargâhı'nın önemli ismi Albay Dursun Çiçek dikkat çekiyor.

Erzincan Ergenekon'u: 3. Ordu Komutanı Orgeneral Saldıray Berk bir numaralı sanık.

Balyoz Davası: Saydığım tüm bu dosyaların en büyüğü ve en kapsamlısı Balyoz.

196 askerin sanık sandalyesine oturacağı davanın 1 numaralı sanığı Emekli Orgeneral Çetin Doğan. Emekli Oramiral Özden Örnek 2, Emekli Orgeneral Halil İbrahim Fırtına 3 ve emekli Orgeneral Ergin Saygun 4 numaralı sanık.

Sanıklar arasında halen görevde bulunan Kuzey ve Güney Deniz Saha Komutanları dâhil 28 muvazzaf general var. Bu sayı, 303 generalin görev yaptığı TSK'daki neredeyse 10 generalden birinin sanık olması anlamına

geliyor.

Bu tabloya bakarak darbeler ve darbecilerle hesaplaşmada kimin daha samimi olduğunu anlayabiliriz. "Hayır"cı cepheyi şöyle bir gözden geçirin, mümkünse tek tek yüzlerini hatırlamaya çalışın. Medyadaki aktörleri sakın unutmayın. Yukarıda dökümünü yaptığım, bütün enerjisini darbe ve darbecileri korumaya adanmış bu "Hayır"cı cephenin darbeye hesaplaşmada samimi, AKP'nin ise takıyeci olduğunu düşünüyorsanız o zaman iç rahatlığıyla referandumda "Hayır" oyu verebilirsiniz.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz ve sahte kahramanlar

Kurtuluş Tayiz 27.07.2010

Balyoz sanığı 102 asker hakkında verilen yakalama kararı sanırım herkeste bir şok etkisi yarattı.

İnanması güç elbette; bu ülkede dokunulmaz tek güç ordu ve askerlerdi.

Başbakanların, bakanların, parlamenterlerin asıldıklarını, rahatlıkla hapisanelere tıkıldığını biliyorduk ama askerlerle ilgili tarihimizde bu yönde edinilmiş bir tecrübe yok denecek kadar azdı.

Öyle ki, darbecilik suçlamasıyla generallerin ifadeye davet edilmesini bile abarttık, bu hamleyi yapan savcılar kahraman ilan ettik. Örneğine az rastlanılır bir iş yapmışlardı.

İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nin yüzden fazla asker hakkında tutuklama kararı vermesi ise artık askerî vesayet eşiğinin aşıldığını gösteriyordu.

Bu gelişmelerden rahatsız olanlar, askerler hakkında verilen tutuklama kararının 'terörle mücadele'yi zaafa uğratacağını öne sürmeye başladılar.

PKK'yla mücadele eden kahramanlar tek tek hapse tıkılıyor...

Aynı eleştirileri, Genelkurmay Karargâhı da her fırsatta gündeme getiriyor.

Genelkurmay İletişim Daire Başkanı Tuğgeneral Metin Gürak, Balyoz sanığı Tümgeneral Gürbüz Kaya'yı savunurken daha bir hafta önce şöyle konuşuyordu: "Bu olayda da görüldüğü üzere [Hantepe baskını kastediliyor -KT] yargı sürecinde sanık bile olsalar, bazıları tarafından masumiyet karinesi ayaklar altında çiğnenerek suçlu olarak gösterilseler dahi bütün bu şartlar altında bile Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bütün personeli görevinin başındadır. Bizim için vatan, şeref, dürüstlük, vazife ve sevgi her şeyin önündedir."

Ama ne yazık ki, bu açıklamalar ajitasyondan öte bir anlam taşımamaktadır. Çünkü aynı komutan (Tümgen. Gürbüz Kaya) PKK'lıların Hantepe'ye sızdığını baskından 15 dakika önce haber veren Batman'daki Heron merkezine "Her şey kontrolümüz altında" diye karşılık vermiş, altı askerinin ölümüne seyirci kalmıştır.

Tekrar esas konuya dönelim; ne Balyoz davası ne de Ergenekon soruşturmaları 'terörle mücadele'yi zaafa uğrattırıyor.

Adları Ergenekon soruşturmalarıyla gündeme gelen bu kişilerin çoğu, sanıldığı gibi PKK'yla mücadelede kahramanca işlere imza atmış şahsiyetler değil zaten.

Çoğu sahte kahraman.

Ordu içinde güçlenmek, etkinlik oluşturmak isteyen gruplar, medya aracılığıyla hep bu iletişim stratejisini kullandılar.

Biri Öcalan'ı getiren komutan.

Diğeri Şemdin Sakık'ı getiren komutan.

Biri Şırnak'ı kurtaran komutan.

Öbürü Cizre'yi teröristlerden temizleyen komutan.

Biri Kardak'a çıkan komutan...

Daha nice böyle 'kahraman' komutan var adları sayılabilecek...

Ancak, gerçekler hiç de böyle değil.

Büyük resme bakarak geçmişî daha iyi kavrayabiliriz.

Gerisinde 40 binden fazla insanın ölüsünü bırakan ve üstüne üstlük hiçbir sorunu çözemeyen bir ordunun artık söyleyecek tek bir lafı kalmamıştır. Savunacak doğrusu da yoktur.

Balyoz'dakilerin 'terörle mücadele'den anladıkları, zavallı köylüleri yakalatıp işkencelerde katletmek ya da bir kuytuda, dere kenarında, dağ başında kafasına sıkarak cesedini kurda kuşa yem etmekten ibarettir.

Balyoz sanığı tutuklu Albay Cemal Temizöz'ün icraatları bile tek başına bu çetelerin mahkûm edilmesine yeter de artar.

1992-1996 yılları arasında Cizre İlçe Jandarma Komutanlığı yapan Albay Cemal Temizöz, kurduğu ölüm timleriyle bölgede yüzlerce faili meçhul cinayetten sorumludur. Bunların en azından dokuzundan dolayı bugün yargılanmaktadır.

Balyoz'un bir numaralı sanığı Çetin Doğan ve dönemin 5. Kolordu Komutanı ve daha sonra MGK Genel Sekreterliği de yapan Korgeneral Şükrü Sarıışık'ın 'terörle mücadele'den anladıkları ise Kürtleri İsrail gibi katletmekten başka bir şey değildi.

Şükrü Sarıışık, plan seminerinde 240-250 bin kişinin irticai ve bölücü unsurlara destek vereceğinin tesbit edildiğini belirttikten sonra İstanbul ve Güneydoğu Anadolu'da İsrail örneğinde olduğu gibi "kesin, süratli ve sert tedbirler" alınmasını öneriyordu.

Çetin Doğan'ın 'terörle mücadele' tarzı ise gerçekten 'örnek' sayılabilir. Şükrü Sarıışık'tan sonra söz alan Doğan, yöntemini şöyle açıklıyordu: "Toplumsal olaylarda artık acıma, bilmem ne yapma filan yok. (...) Tepeleme var. Başka bir şey yok. (...) Böyle bir olay içerisinde efendim kalkanlarımızı elimize alacağız coplarla bilmem ne yapacağız megafonla, ay şöyle yap, kama düzenidir, hat düzenidir, hayır bilmem nedir, falan filan değil. Büyük ölçüde Silahlı Kuvvetler'in gücü ortaya konur. Bütün dünyada böyledir bu zaten."

Başka söze gerek var mı bilmiyorum...

Kargaşa Hali

Kurtuluş Tayiz 30.07.2010

İnegöl'de Kürtlere yönelik saldırılarla başlayan, Hatay Dört Yol'da PKK'nın dört polisi öldürmesi üzerine gelişen olaylar, Türkiye'ye tuhaf bir kargaşa görüntüsü kazandırdı.

Etnik cepheleşme, şiddet ve kaos ortamı göze çarpan manzaralar arasında.

Bu görüntüler, ülkede güvenlik ve istikrarı sağlamakla sorumlu hükümetin varlığını da tartışmalı hale getiriyor.

Dışarıdan bakıldığında son bir haftada yaşanan olayların istisnasız her insanda bıraktığı ilk izlenimler bu yönde.

Ancak tufah bir kargaşa hali bu. Kürtlerin ve Türklerin birbirine böyle kolayca düştüğünü kabul etmekte zorlanıyorum.

Çünkü en zor günlerde (1990'lı yıllarda) bile Kürtler ve Türkler ayrı ayrı mahallelerde toplanıp birbirlerine böyle toplu meydan okumamışlardı.

Bir ilçede Kürtlerin yüzlerce işyeri ateşe verilmemişti.

Bir türlü çözemediğimiz Kürt sorunu mu bizi böyle bir aşamaya getirdi?

Artık insanlar en ufak bir kıvılcımda Türk ve Kürt olarak iki tarafa ayrılıp birbirini mi boğazlayacak.

Aklım almıyor.

Son günlerde yaşadığımız çatışmaların "kendiliğinden" vardığımız bir aşama olduğuna inanamıyorum.

Olayların görünen yüzü bize olup bitenler hakkında doğru bilgiler sunmaya yetmiyor.

Aksine bu kaos ve kargaşa gerçeği perdelemeye yarıyor.

Farklı etnik grupların iç içe yaşadığı topraklarda çatışma riski teorik olarak her zaman vardır.

Ama Kürt nüfusunun Batı'daki dağılımı ve yaygın yerleşimi göz önüne getirildiğinde, bu ülkede yakın zamana kadar etnik çatışma riskinin olmadığı da anlaşılır.

Yoksa Kürtlerle Türkler, Türkiye'nin neredeyse her köşesinde bu kadar iç içe yaşamayı tercih eder miydi?

İnegöl ve Dört Yol'da saldırıya uğrayan Kürtler'in en çarpıcı yorumu şöyle oldu: 40 yıldır burada yaşıyoruz. İlk defa böyle bir şey başımıza geliyor. Çok şaşırdık...

Yani etnik kutuplaşma ve iç savaş riski sandığımızdan da yakın bir zamanda ortaya çıktı. Son 40 yıldır bu topraklarda böyle bir tehlike yoktu.

Ama artık var.

Çünkü artık etnik savaştan iki taraftan da medet uman gruplar peyda oldu.

Bunlar, iki tarafın uçlarını temsil ediyorlar.

PKK, siyasi meşruiyet kazanamadığı için radikal bir çare olarak bu silaha yöneldi. Kürt

siyasetçileri bu durumu kabul etmekte zorlanıyorlar ama PKK, "Çözüm olmazsa Türk-Kürt savaşı çıkar" diyerek gerçek niyetini ele verdi. Reşadiye'de, Samsun'da, İskenderun'da ve Hatay'daki PKK eylemleri, bu yönelimin sonucudur.

Yasal zemindeki bazı Kürt siyasetçiler de Türkiye'yi iç savaşa sürükleyecek bu politikanın destekçisi durumunda. Kandil'in gölgesinden çıkmayan yeni bir siyasetçi kuşağının, DTP ve BDP'nin başına getirilmesi bunu kolaylaştırdı.

Diğer tarafta ise devletin eski sahipleri... Kaptırdıkları iktidarı AKP'den geri alabilmek için iç savaşı körüklemeyi göze aldılar. Bunların bazıları ordunun içinde, bazıları yargının, bazıları siyasi partilerin, bazıları polisin...

Açılımla birlikte "bölünüyoruz" yaygarasını koparan ve yayan bunlar. Bu lafı hergün duyuyoruz. Masum görünen bu sözün aslında gizlediği gerçek, "gerekirse bölünmeyi de göze alırız, yeter ki AKP'den kurtulalım"dır.

Hem iç savaş kartını oynayacaklar hem de bunu hükümete fatura edecekler. Başka türlü de AKP'ye güç yetirmenin mümkün olmadığını düşünüyorlar.

Bir yandan Kürt sorununun çözümüne karşı çıkıyorlar diğer yandan çatışmaları körükleyerek siyasi iradeyi türlü oyunlarla tuş etmeye çalışıyorlar.

İşte İnegöl ve Dört Yol'da çıkan olayların arkaplanında uzun süredir bu iki merkezden yapılan kışkırtmalar yatmaktadır.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AKP düşmanlığının gizlediği işbirliği

Kurtuluş Tayiz 03.08.2010

Hatay'ın Dört Yol ilçesinde dört polisin öldürülmesiyle başlayan olaylar üzerine Başbakan Erdoğan'dan şöyle bir açıklama gelmişti: "Terör bitecekse biz iktidardan çekiliriz."

Çokça konuşulmasına rağmen bu mesajın kime ya da kimlere yönelik olduğu üzerinde durulmadı.

Mesajın adresinin PKK olmadığı ortada. Erdoğan PKK'ya seslenmediğine göre ülkede 'terör' yaratan başka "güç"lerin varlığına inanıyor olmalı. O güçlerin Dört Yol'daki saldırı dahil, İnegöl ve Türkiye'nin değişik yerlerinde yükselen şiddet olaylarını kontrol ettiğini ve hükümeti hedeflediğini düşünüyor.

Bu kadar geniş bir cephede etkinlik kurabilen bir gücün devletten bağımsız olamayacağı sonucuna varmak zor değil. O halde Erdoğan'ın mesajının adresi devlet içindeki gizli "güç"ler.

Devlet içindeki gizli yapılanmaların varlığını yakın tarihte en üst düzeyde devlet yetkililerinden öğrendiğimiz için konumuz komplo teorilerini aşarak, sır gibi saklanmış gerçeğin alanına giriyor.

Avrupa'da yıllar önce kirli çamaşırları ortaya dökülen ve herkesin bilgi sahibi olduğu Gladio'lara bakarak, Türkiye'nin de o defteri kapattığını düşünenimiz çoktur.

Ama yanılmayalım; yakın zamana kadar bir başbakanın bile varlığından haberdar olmadığı bir örgütlenmeden bahsediyoruz. Ecevit'in adını çok sonradan öğrendiğini söylediği kontrgerilla yapılanması hakkında maalesef çok az şey biliyoruz.

O günden bu yana, bu yapılanmanın geçirdiği evrimi de hesaba katarsak, Türkiye'de devletle paralel örgütlenmiş çok güçlü bir kontrgerilla gücü söz konusu. Ergenekon, Balyoz Güvenlik Harekat Planı, Kafes, İrticayla Eylem Planı vb. gibi belgeler sayesinde, "derin devlet" denilen gücün sahip olduğu mekanizmalardan haberdarız.

Hatay'da dört polisin öldüğü saldırının da kontrgerilla tarafından organize edildiğine dair çok ciddi bulgular var. Eylemde kullanılan aracın sahibinin, Jandarma İstihbarat'tan üç kişiyle görüştüğü ve bu görüşmeden sonra hemen yanıbaşlarında PKK'lı olduğu iddia edilen kişilerce kaçırıldığı, saldırıdan sonra ise serbest bırakıldığı 2. Ordu'ya gönderilen istihbarat raporunda ayrıntılı yer aldı.

Eylemi PKK üstlenmişti. Ama, bu istihbarat raporu, bugüne kadar bir türlü anlaşılamayan, tuhaf "PKK eylemleri"ne de ışık tutuyor. Tokat Reşadiye'de eylemi yapan "PKK'lılara" dönüş yolunu gösterenin Jandarma'nın haber elemanı olduğu ortaya çıkmıştı. Bu olay, basına "çift taraflı ajan" olarak yansımıştı. Gözden kaçan 7 askerin öldüğü olayda yine Jandarma İstihbarat'ın parmağının bulunmasıydı. Reşadiye ve Samsun saldırılarındaki sır, Hatay Dört Yol'da deşifre oldu. Bu üç olayı yapan grupların sırdaşının tek açıklaması "içeri"den alınan destekle alakalı.

Başbakan'ın "Terör bitecekse biz iktidardan çekiliriz" sözünün muhatabı işte bu odaklardır. PKK da, bu odaklarla işbirliği içinde görünüyor.

Son bir kaç yılda Kürt siyasi çevrelerinde gelişen, PKK merkezli AKP düşmanlığının altında, bence bu işbirliği yatıyor. AKP düşmanlığıyla çıkarılan büyük gürültüyle devletin eski sahipleriyle içine girilen gizli işbirliği örtölmeye çalışılıyor.

BDP ile AKP arasındaki siyasi rekabet böyle bir düşmanlığa yol açmaz. Görüntüdeki rekabet, siyasi mücadele sadece gerçeği gizlemeye yarıyor.

Aynı şey PKK için de geçerli. Öcalan'ı Suriye'den çıkarıp İmralı'ya koyan AKP değil. 40 binden fazla insanın yaşamına malolan savaşı da AKP yürütmedi. Asker ve askerin dizayn ettiği siyasi yapılar bundan sorumluydu. Yani, PKK'nın büyük gürültü patırtıyla öne çıkardığı düşmanlık olayı sahici değil, yapay.

Amaçlanan, Reşadiye, Samsun ve Hatay'da olduğu gibi içine girilen kirli ilişkileri, dev aynasından yansıttıkları "düşman"la gözlerden uzak tutmak.

Ve Kürtleri de buna inandırmak.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tahterevalli

Kurtuluş Tayiz 06.08.2010

Askerin ve PKK'nın aynı zamanda gözden düşmesi tesadüf değil. Eş zamanlı güçlendiler; biri diğerini besledi, diğeri öbürünü büyüttü, palazlandırdı. Birinin güçlenmesi diğerini zayıflatmadı, diğerinin büyümesi de öbürünü küçültmedi. 25 yıldır Türkiye'yi esir alan bu kısırdöngünün bir türlü sonuçlanmaması bundan.

Tahterevallinin bir ucunda ordu, diğerinde PKK, Kürt sorunu gibi sınırsız bir enerji kaynağından aldıkları güçle, elde ettikleri iktidarı bir elli yıl daha koruma derdindeydi. Ta ki siviller devreye girene kadar.

İyi de asker hangi arada bu kadar güçlenmişti?

Yoksa hep böyle güçlü müydü?

Bence her zaman böyle güçlü değildi.

12 Eylül darbesi bile askere sürekli bir iktidar olanağı sağlamamıştı.

Turgut Özal, 1987'de Genelkurmay Başkanlığı için davetiye bile bastıran Orgeneral Necdet Öztörün ve Genelkurmay Başkanı Necdet Ürüg'ü görevden aldığında gerekçesini şöyle açıklamıştı: "Bu şartlarda arkadaşı (KK Komutanı Öztörün) Genelkurmay Başkanı yapamayız. Yaparsak biz onun emrine gireriz."

1987'ye gelindiğinde darbe hızını ve etkisini yitirmeye başlamıştı.

Aynı günlerde Güneydoğu'da hızla yayılan PKK eylemleri askere yeniden ama bu kez sınırsız bir iktidar imkânı sundu.

Bu mucizenin keşfi 1993'te oldu. Yani Özal'ın deyimiyle siviller askerlerin emrine girdi.

1987'de Genelkurmay Başkanı ile Kara Kuvvetleri Komutanı'nı görevden alan sivil irade, 1993'te gücünü askere kaptırdı. Yüksek Askeri Şura'da hükümete karşı direnen, kafa tutan, adeta ikinci bir hükümet gibi davranan bu komutanlar, bu güçlerini siyasilerin 1993'te sırtlarını döndükleri Kürt sorununa ve PKK'ya borçlular.

1991'e gelindiğinde siyasi hayat en azından sivillerin etkisindeydi. O yıl Diyarbakır'da konuşan Süleyman Demirel, koalisyon hükümeti adına "Kürt Realitesi"ni kabul ettiklerini açıklama cesaretini gösterdi. Yine aynı yıl Cumhurbaşkanı Turgut Özal, federasyon dahil her şeyin tartışılabileceğini açıkladı.

Hatta daha ileri gitti. Abdullah Öcalan'la araçlar vasıtasıyla diyaloga girdi. Ateş kesmesini ve silahları bırakmasını istedi. Bu çıkışları salt Özal'ın cesaretine indirgemek eksik olur. Bu sivil siyasetin askeri otorite karşısındaki üstünlüğüne de işaret eder.

Sivil otoritenin sonunu getiren olay 1993'te yaşandı. Bingöl'de 33 silahsız askeri kurşuna dizilen PKK, Ankara'da da dengeleri sonuna kadar değiştirdi. Bugün 12 Eylül'e maledilen vesayet rejimi işte tam da bu tarihten itibaren toplumsal ve siyasi hayatın üzerine karabasan gibi çökebildi.

Darbe soruşturmaları, Ergenekon'la mücadele ve son olarak YAŞ'ta gündeme gelen çekişme ve kavgalar, sivil iradenin geri döndüğünü gösteriyor.

Ama sivillere asıl gücünü geri kazandıran şey, Kürt sorununu askerin tekelinden çıkarmakla işe başlamaları oldu.

1993'te sistem şöyle kurulmuştu: Siyasi partiler hükümet olur ama Türkiye'nin en önemli sorunu olan Kürt sorunu ile PKK meselesine karışamaz, giremez. Asker, faili meçhul cinayetler işler, köyleri boşaltır, işkence

yapar; PKK karakol basıp askerleri öldürür... Filmin sonu hükümetin tepe takla gitmesiyle sonuçlanır.

Aynı kartı Dağlıca, Aktütün, Gediktepe, Hantepe, Reşadiye ve Dört Yol'da sahneye koydular. PKK eylemleri tırmandırdığında hükümet tepe takla olacaktı. Bu kez olmadı. 2002'de hükümete gelen AKP ise bu oyunu gördü. Uzun süren hazırlık döneminden sonra, bunlarla mücadele etmeye başladı. Ergenekon, Balyoz, Kafes, İrticayla Mücadele Eylem Planı soruşturmaları sayesinde oldu bunlar.

YAŞ'ta yaşanan kavgada askeri vesayet son bulmayacak ama ama sivil irade ve dolayısıyla demokrasimiz daha fazla güçlenecek.

kurtulustayiz@gmail.co

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeşil'in sağ kolu sorgulanacak

Kurtuluş Tayiz 10.08.2010

Doğu ve Güneydoğu'da 1991-1997 arasında işlenen faili meçhul cinayetleri aydınlatmadan Kürt sorununda gerçek bir barışı sağlamanın mümkün olmadığına inanıyorum.

Sayıları onbinlerle ifade edilen bu cinayetleri aydınlatmadan, faillerini bulup yargılamadan, siyaseten mahkûm etmeden, hatta bu korkunç şiddete maruz kalan Kürtler'den özür dilemeden toplumumuzun normal bir hayata dönmesini beklemek iyimserlik olur. Çünkü o kanlı tarihin hayaleti hâlâ etrafımızda, hayatımızın içinde. Bu cinayetler aydınlatılmadan toplumsal vicdan da rahat etmez. O huzursuzluk işte bugün ülkenin dört bir yanına süregiden çatışma ve ölümlerle kendini dışa vuruyor.

Siyasi çözümlerle belki biraz yol alınabilir. Ama siyaset vefasızdır, bir çırpıda unutulabilir, geçmişin üzerine sünger de çekebilir. Önemli olan doğrudan o acıyı yaşayan insanların adalet duygularıdır. Bunlar tatmin edilmeden bağışlama da gelişmez, huzur ve barış da olmaz.

Bunda yargıya çok önemli görevler düşmektedir. Yargının bu cinayetleri aydınlatmasının önünde artık bir engel görünmemektedir. Askerî vesayet kırılmıştır. Soruşturulmayacak, ifadesi alınmayacak asker kişi de kalmamıştır. En üst düzeyde askerler bugün savcılar tarafından sorgulanabilmektedir.

Emekli Korgeneral Atilla Kıyat'ın faili meçhul cinayetleri yeniden kamuoyunun gündemine getirmesi, yargı için de önemli bir fırsattır. Yargı bu konunun üzerine sonuna kadar gidebilir. Siyasi durum uygundur ve yeterli kamuoyu desteği de vardır. Atilla Kıyat'ın "cinayetlerin devlet politikası" olduğu yönündeki sözleri zaten herkesin bildiği gerçeğin (bir sırrın) yalın ifadesinden başka birşey değildir.

Faili meçhuller için özel ekip çalışıyor

Faili meçhul cinayetler, ağırlıklı olarak Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yetkisinde soruşturulmaktadır. Bu soruşturmaların başında, Yüksek Askerî Şûra'da emekli edilen Albay Cemal Temizöz davası geliyor. Savcılık, Cizre'de 1993-1995'te 20'yi aşkın faili meçhul cinayetin sorumlusu olduğu iddiasıyla Albay Temizöz'ü tutuklatıp dokuz kez ağırlaştırılmış müebbet hapis istemiyle dava açmıştı. Dava sürüyor ama başka binlerce faili meçhul dosyasının akıbeti hakkında pek bilimiz yok. Merak edip Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcısı Durdu Kavak'a

sordum. Başsavcı Kavak, faili meçhullerle ilgili özel dosyalar oluşturulduğunu ve çalışmaların bu dosyalar üzerinden yapıldığını söyledi. Kavak, dosya sayısı ile ilgili ayrıntıya girmede. Bu çalışmaya verilen önemi anlatmak için de Kavak, "Sandığınızın aksine büyük bir soruşturma yürütüyoruz, içeriğine maalesef giremiyorum" dedi.

Emekli Korgeneral Atilla Kıyat'ın HaberTürk'teki açıklamaları üzerine ifadeye çağrıldığını hatırlatan Başsavcı Kavak, "Daha önce de İnsan Hakları Bakanlığı yapan Adnan Ekmen Bey'i dinledik. Kurumsal olarak bu işe çok büyük bir önem veriyoruz. En küçük duyumları bile değerlendiriyoruz" dedi.

Bu işin peşini bırakmayacağız

Ve örnek olarak da dün Yeni Şafak gazetesinde "Faili meçhulleri anlatırım" başlığıyla çıkan haberi gösterdi. Başsavcı, haberde adı geçen ve 'Yeşil'in sağ kolu olduğu iddia edilen Yusuf Tek'in sorgulanacağını açıkladı. Yusuf Tek'in adı, 2003'te Elazığ Emniyet Müdürlüğü'ne gönderilen bir ihbar mektubunda geçiyor. Yusuf Tek'in, 1993'te Binbaşı Cem Ersever, 1992'de 2000'e Doğru Dergisi muhabiri Halil Güngen, Kürt işadamları Behçet Cantürk ve Şeyhmuz Daş gibi isimlerin öldürülmesi olaylarına karıştığı ileri sürülüyor.

Faili meçhullerle ilgili kararlılığını ise Kavak, "Bu işin peşini kesinlikle bırakmayacağız" diyerek dile getirdi. Durdu Kavak'ın çok haklı bir şikâyeti de var: "Biz işneyle kuyu kazarak yol alıyoruz. Yerel kaynakların yardımına ihtiyacımız var. Ama kimse bize yardımcı olmuyor. Bölgedeki sivil toplum kuruluşları yeterli ilgiyi göstermiyorlar. Çok sıkıntı yaşanmış olabilir, korkular, endişeler de olabilir. Ama biz cesaretli olmazsak bu cinayetleri nasıl ortaya çıkaracağız. En küçük bir duyumu bile dinlemeye hazırız. Mevcut haliyle Kürtlerin yeterli ilgiyi ve yardımı göstermediklerini söyleyebilirim."

Diyarbakır ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili benzer bir gözleme sahibim. Bu kuruluşlar neredeyse kendi işleri dışında her şeyle uğraşıyorlar. Yüksek siyaset peşinde koşuyorlar. Prestij sağlamayacak, rant getirmeyecek işlere burun kıvrıyorlar. Bu kurumların çoğu, siyasette yükselmek için kullanılan bir basamak işlevini yerine getiriyor. Bölgede faili meçhule kurban gidenlerin adları ve sayıları bile hâlâ tesbit edilmiş değil. Tabii canla başla çalışan insanlara da haksızlık etmek istemem. Fakat genel olarak tablo ortada. Bu cinayetlerin aydınlatılması için yerel güçlerin desteği şart. Bunun için görev başta Diyarbakır Barosu olmak üzere il barolarına ve İHD'ye düşüyor. kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyasi irade olmadan faili meçhuller aydınlanmaz

Kurtuluş Tayiz 13.08.2010

Doğu ve Güneydoğu'da 1990'lı yıllarda binlerce insan faili meçhul cinayete kurban gitti. Kimisi gözaltında kaybedildi, kimisi sokak ortasında vuruldu, kimisi dere kenarında öldürüldü. Bazılarının cesedi yıllar sonra bulundu, bazıları ise hala kayıp. JİTEM'e havale edilse de neticede bu cinayetleri devlet adına görev yapan güvenlik güçleri işledi. Bu gerçeği emekli Korgeneral Atilla Kıyat örneğinde olduğu gibi artık kimse gizleme gereği duymuyor.

Şimdi sıra faillerin ortaya çıkarılmasında. Geçen yazımda Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcısı Durdu Kavak'ın faili meçhul cinayetlerle ilgili soruşturmalarda karşılaştıkları sıkıntıları aktaran görüşlerine yer vermiştim.

Başsavcı Kavak bölge halkından, il baroları ve sivil kuruluşlarından destek istemişti. Kavak'a yanıt Diyarbakır Barosu Başkanı Avukat Mehmet Emin Aktar'dan geldi. Avukat Aktar, 1990'larda bölgede çalışmış ve birçok gözaltında kayıp ile kaçırılma olayına tanık olan isimlerden biri. Faili meçhullerle ilgili yürüyen soruşturmalara da büyük önem veriyor. Ancak çok ciddi eleştirileri ve çözüm önerileri var. Hem yargının hem de siyasi iktidarın, bu görüşlere önemle kulak vermesi gerekiyor. İşte Aktar'ın özetle anlattıkları:

Yüksek Askeri Şura'da emekli edilen Albay Cemal Temizöz davası, faili meçhul cinayet soruşturmaları için bir model teşkil etmeli. Etkin bir soruşturma sonuç alıyor, bölge halkı tehditlere rağmen gelip tanıklık yapabiliyor.

Diyarbakır Barosu, halkın faili meçhulleri soruşturan yetkili mercilere yardımcı olması için çağrı yaptı. Bu çağrıyı yeniden yapacağız.

Faili meçhulleri araştırmakla görevli savcı, KCK iddianamesini hazırlamakla görevlendirildi. Bu savcı sekiz ay o iddianameyi yazmakla meşgul oldu. Böyle bir durumda savcı ne kadar yol kat edebilir. Kuşkusuz o soruşturma sağlıklı yürümez.

Savcıların elinde kaç tane faili meçhul soruşturma dosyası var, bilmiyoruz. Bunu baroya vermekten kaçınıyorlar. Bilgi paylaşımı olmazsa birbirimize yardımcı da olamıyoruz.

Binlerce faili meçhul cinayeti sadece bir ya da iki savcının araştırması sağlıklı değil. Başa çıkmaları da mümkün değil.

Suçun başladığı yer ile bittiği yer farklı Cumhuriyet savcılıklarının yetki alanına girmektedir. Bu soruşturmalarda kaosa yol açmakta, zaman aşımı devreye girmektedir.

Baro Başkanı Mehmet Emin Aktar'ın çözüm önerileri ise şöyle: Henüz bu cinayetleri araştırarak doğru düzgün bir komisyonumuz bile yok. Sorun sadece yargının sorunu değil. Parlamento, faili meçhul cinayetleri araştırma komisyonu kurmalı. Bu komisyon, kendisine gelen başvuruları yargıya yönlendirmeli. Yargı böylece daha etkin bir soruşturma yürütebilir.

Ergenekon ve Balyoz soruşturmalarında olduğu gibi yargı siyasi iradeyi arkasında hissetmeli. Yoksa sonuç alıcı bir yargı süreci gelişmiyor.

Mesela emekli asker Atilla Kıyat'ın gündeme getirdiği gibi bu cinayetler devlet politikası olarak uygulandı ve bir hiyerarşi içinde yapıldı. Dönemin asayiş kolordu komutanları, jandarma komutanları, JİTEM sorumluları ve bunların en üstünde genelkurmay başkanları, başbakanlar ile cumhurbaşkanları dinlenebilmeli.

Faili meçhul cinayetler bu kapsamda, bu ciddiyette, bu önemde bir mesele olarak algılanmazsa sonuç almak da bir hayalden ibaret olur. Burada sorumluluk yargıda ama siyasi olarak da hükümete büyük görev düşüyor.

Mehmet Emin Aktar'ın özetlemeye çalıştığım bu görüşleri, Güneydoğu'daki halkın ortak beklentilerini de yansıtıyor.

Hükümetin/AKP'nin halkoylaması için bölgede yaptığı toplantılarda faili meçhullerle ilgili mesaj vermesi gerekiyor.

O bölgeden oy almak AKP'yi Türkiye partisi yapmaya yetmez; onların acısını da paylaşmak zorunda.

Gönülleri kazanmak için daha büyük adımlar atılmalı.

Ateşkes ve kalıcı barış

Kurtuluş Tayiz 17.08.2010

PKK ilk ateşkesini 1993'te ilan etmişti. Aradan 17 yıl geçti. Bugün yedinci kez örgüt yine ateşi kesti. Akan kanın durması adına sevindirici bir gelişme. Ancak silahlar tümünden devreden çıkmayana kadar ölümler durmayacak. İç savaş tehlikesi hep bir adım uzağımızda, tetikte bekliyor olacak. Şimdi sorun kısa süreli de olsa açıklanan bu ateşkesi kalıcı bir barışa dönüştürmekte.

Geçmişte ilan edilen ateşkeslerin sonuç vermediği ortada. İlk ateşkestten bu yana yaşananlar bir kısır döngüden ibaret. Devletin, dönemin hükümetleri ve PKK'nın bunda sorumluluğu var elbet. Ama toplumun değişik sınıflarını temsil eden kişi, kurum ve örgütlerinin de bunda önemli derecede payı bulunmakta.

Kürt sorununun ya da barış meselesinin sadece devlet/hükümet ve PKK arasındaki bir mesele olduğu düşünüldüğü sürece akan kanın durması imkânsızdır. Bugüne kadarki ateşkeslerden sonuç alınamamasının başlıca nedeni de bence toplumun bu ara alanda söz sahibi olamamasından ileri geliyor. Barış ve ateşkes sorunu sadece bu iki tarafın tanımladığı, sınırlarını belirlediği bir etkinlik alanı olduğundan ortaya sonsuz bir kısır döngüden başka bir şey çıkmıyor. Devlet de PKK da bu ara alan üzerinde sıkı bir markaj uyguluyor.

Barış, devlet/hükümet ile PKK arasında sağlanabilecek kadar kolay bir konu olmaktan çıkmış durumda. İki tarafı, bugünkü argümanlarıyla karşılıklı bir masaya oturtsanız bile sonsuza kadar barışmalarını beklemek zorunda kalırsınız. İlk isyan kurşununun sıkıldığı 1984'ten bu yana tam 26 yıl geçti. 40 binden fazla insan öldü. Yok olan milyonlarca insanın yaşam koşullarını söz konusu bile etmiyorum. Ortada alkışlanacak bir sonuç, yitip giden insanların yaşamına değecek bir sonuç göremiyorum.

O halde, ateşkes tecrübelerine bakarak şunları söyleyebiliriz; iki tarafın da dışında, toplumun ortak beklentilerini yansıtacak, saygınlıklarını ve güçlerini doğrudan sokaktaki insandan alan 'aracı' kurum ve kişilikler ortaya çıkmayana kadar, ateşkeslerin kalıcı barışa dönüşmesi ihtimali yoktur. Ve mümkünse olmamalıdır da. Çünkü devlet ve PKK'ya kalırsa hayatlarımız üzerinde istedikleri tasarrufta bulunma özgürlüğünü kendilerinde görebilirler -ki zaten bu tasarrufu kullanıyorlar. PKK Kürtler adına ölümün-yaşamın anahtarını elinde tutarken, devlet de 20'lik Anadolu gençlerinin yaşamını tekeli altında tutmayı sürdürüyor. İki taraf da maalesef bu tanrısal zevki epeyi tattıkları için güçlerinden vazgeçmeye hiç de niyetli değiller.

'Bunlara güvenmeyi tercih edersek (ah partimiz şöyle iyi, vah devletimiz böyle iyi diyerek): geçmişte 40 bin insanı öldürmeyi göze alan bu iki sistem, bir 40 bin insanı da daha gözden çıkarır, hiç şüphemiz olmasın...

Ancak, bugünkü ateşkesin alt yapısı, öncekilerden daha güçlüdür. Şimdiye kadarki ateşkeslerin ara alanında, sadece şimdiki adıyla BDP bulunuyordu. Bana sorarsanız herkesin 'bir şans' olarak gördüğü BDP'nin ateşkesi bir adım ileri götürebilecek ne gücü, ne de siyasi inisiyatifi vardır. Ama Demokratik Toplum Kongresi adlı kuruluş, bence aracı bir kurum olarak daha inandırıcı bir role sahiptir. Eşbaşkanlığına Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk'un geçmesiyle birlikte daha etkili olacağı benziyor. Batı'nın da büyük oranda desteğini alabilirler. BDP'nin bir türlü dolduramadığı boşluğu DTK doldurabilir.

İktidar olarak hükümete önemli görevler düşüyor. Patlayan silaha meşruluğu sokaktaki insanın onayı kazandırıyor. O onayı tersine çevirmek için de toplumsal talepleri dikkate almak gerekiyor. Önce Kürtleri barışa inandırın. Bunun için adımlar atın. Kalıcı barışın yolu sokaktaki insanı ikna etmekten geçiyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Konuşmadan mı çözeceğiz

Kurtuluş Tayiz 20.08.2010

PKK meselesi ya da Kürt sorununu konuşmadan, diyalog geliştirmeden ve müzakere etmeden çözenin imkan dahilinde olduğunu sanırım aklı başında kimse düşünmüyor. Herkes silahların susmasında hem fikir. Kürdü de Türkü de, askeri de PKK'lısı da çatışma ve ölümlerden bıkmış durumda.

Ama sorun tam da silahlar sustuktan sonra başlıyor; çünkü iki taraf da birbiriyle konuşmıyor. Çünkü isyancılarla "konuşmak" bu ülkede hâlâ ihanetten sayılıyor. Ama olup bitenden habersiz gençleri ölüme göndermeyi savunmak 'ihanet' olarak görülmüyor. Bu ilkel düşünceleri her gün süslü sözcüklere gizlenmiş haliyle gazete köşelerinde rastlayabilir, televizyon yorumlarında dinleyebilirsiniz.

Çatışan/savaşan tarafların birbirlerini sonsuza kadar öldürmesini, kırmasını kim mantıklı bulabilir?

PKK'nın kısa süreli ilan ettiği bu yedinci ateşkesin bizi karşı karşıya bıraktığı açmaz işte bu; 17 yılda yedi defa ilan edilen ateşkeslerin hiçbiri kalıcı barışa dönüşemedi. Her ateşkesin ardından büyük bir şiddet dalgası aramızdan binlerce canı aldı, binlercesini ise yaşam boyu sakat bıraktı. Bir türlü aşamadığımız sorun bu işte. Silahların susturulması, ateşkes ilan edilmesi yetmiyor. Önemli olan bu ateşsiz dönemi konuşarak değerlendirmekte. Kürt siyasetçileri istekli görünüyor. Bugün Diyarbakır'da biraraya gelerek ne yapabileceklerini konuşacaklar. Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk'un eşbaşkanlığıyla birlikte sivil alan daha aktif rol üstlenmiş durumda. Ama şöyle bir sorunları var; bu toplantılarda sadece PKK'nın şartları tek taraflı olarak merkeze alınıp konuşulur ve yetkililere böyle bir listeyle gidilirse hata olur. Sadece Kürtlerin değil Türklerin de, doğusuyla batısıyla bütün toplumun barışa ilgili ortak beklentileri ve talepleri var. Bunların muhatabı hem devlet hem de PKK olmalı. Eğer sadece PKK görüşleri gündeme damgasını vurursa, bu ateşkesin de öncekiler gibi kalıcı barışa dönüşme şansı olmaz. Diyalogun sürmesi için dilin biraz gerçekçi ve makul olması gerekiyor.

Faili meçhul cinayetlerin hiyerarşisi

Taraf faili meçhuller dosyasını açıyor. Bu konuyu son olarak gündeme emekli Korgeneral Atilla Kıyat taşımıştı. Cinayetlerin bir devlet politikası olarak işlendiğini katıldığı bir televizyon programında dile getiren Kıyat, tetiği çeken alt rütbeli subayların, bunu emirsiz yapamayacağını vurgulamıştı. Faili meçhul cinayetler ve JİTEM gündeme geldiğinde benim aklıma ilk olarak istihbaratçı emniyet müdürü Hanefi Avcı geliyor. Avcı, bugüne kadar JİTEM cinayetleri hakkında bildiklerini anlatan tek üst düzey devlet görevlisi. Bugünlerde Avcı'nın yeni bir kitabı çıktı. Kitap, "Haliç'te Yaşayan Simonlar" adını taşıyor. Hızla göz attığım kitapta faili meçhul cinayetlerin ilki sayılan Vedat Aydın'ın kaçırılarak öldürülmesiyle ilgili ayrıntılar yer alıyor. Avcı, bu cinayetin arkasındaki askeri hiyerarşiyi gözler önüne seriyor. İşte o bölüm: "Vedat Aydın'ın cesedi, Elazığ Maden ilçesi yakınlarında yani Diyarbakır'dan Ergani Maden istikametine giderken Maden ilçesi sınırları içerisinde bulundu. Cesedin bulunduğu yerle kaçırıldığı Diyarbakır arasındaki her yere sorup soruşturulurken yol üzerindeki trafik ekiplerine de sormuşlardı. O gün Ergani'de bulunan bölge trafik ekibi, Ergani Maden arasında hemen Ergani çıkışında

çimento fabrikasının az ilerisinde yolda trafik kontrolü yapıyormuş. Bu trafik kontrolü esnasında Ergani merkezden, bölge trafik istasyonuna bir anons gelmiş, bir trafik kazası anonsu (yani ters istikamette), ekiplere oraya bakmaları söylenmiş. Ekip yoldaki kontrolü bırakıp Ergani'ye gitmiş, Ergani'den Dicle istikametine dönmüş. Belirtilen yere varıldığında herhangi bir kazanın olmadığı görülmüş. Olmayan bir kazanın kontrol edilmesi bahanesiyle ekip yoldan çekilmişti. Bunun üzerine Hüseyin Kocadağ ve araştırmayı yapan diğer görevliler bu anonsu geçen Ergani polis merkezine neden böyle bir anons yaptıklarını sorduğunda ihbarın İlçe Jandarma Komutanlığı'ndan geldiğini söylemişler. İlçe Jandarma Komutanlığı'na sorulduğunda, bu bilginin Jandarma Bölge Komutanlığı'ndan geldiğini anlatmışlar. Jandarma Bölge Komutanlığı'na sorulduğunda ise bilginin Jandarma Asayiş Kolordu Komutanı Harekât Merkezi'nden geçildiğini söylemişlerdi."

İşte bir faili meçhul cinayetin hiyerarşisi.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İkinci Habur vakası

Kurtuluş Tayiz 24.08.2010

PKK'nın kısa süreli ateşkesinin barış için iyi bir fırsat sunduğunu düşünüp sevinirken, örgütten üst üste ve ısrarla yapılan üç açıklama, bu sürecin ikinci bir Habur vakasına dönüşerek kesintiye uğrayacağını gösteriyor.

13 Ağustos'ta ilan edilen ateşkesten bir gün sonra KCK adına yapılan yazılı açıklamada satır aralarında kalan bir vurgu dikkat çekiciydi. Ateşkes kararının alınmasında, "devlet kurumlarının talebinin etkili olduğu" notu düşülmüştü. Ancak, "satır arasında" kaldığı ve yeterli yankıyı yapmadığı için olsa gerek, üç-dört gün sonra, bu açıklama detaylı olarak PKK lideri Murat Karayılan tarafından dile getirildi. Fırat Haber Ajansı'na konuşan Karayılan, ateşkes kararının "Öcalan'la devlet arasındaki diyalog üzerine alındığını" açıkladı.

Referandum mitingleri kısır geçen CHP ve MHP için bu sözler, taze kan işlevi gördü. Muhalefet, Hükümeti referandumda 'Evet' oyu için Öcalan'la pazarlık yapmakla suçlamaya başladı. AKP'den ilk yalanlama yazılı olarak, parti adına yapıldı. Ardından Başbakan Erdoğan, İmralı'yla pazarlık iddialarını reddederek, Kandil'e yönelik üslubunu sertleştirdi. Gazete ve televizyonlar bu atışma ve polemiklerle çalkalanırken KCK'dan üçüncü bir açıklama daha geldi. Örgütten dün yapılan açıklamada "ateşkes kararının hükümetin bilgisi dahilinde, İmralı'yla yapılan görüşmeler üzerine alındığı" duyuruldu.

Bu üçüncü açıklamayla, ipler bence kopma noktasına geldi. CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu ile MHP lideri Devlet Bahçeli'nin hükümeti bu noktadan sıkıştırmaları AKP'yi zor durumda bırakmış olmalı ki, Erdoğan, iddialar için "alçakça iftira" diyerek eski pozisyonuna geri döndü. Yeniden meydanlarda, "terör örgütü ve bölücü başı" gibi lafları tekrarlamaya başladı. Kamuoyuna da malolan bu tartışmalara bakarak, ikinci bir Habur vakasının yaşanmakta olduğunu söyleyebiliriz. Geçen ekim ayında Mahmur ve Kandil'den gelen grubun Habur'dan girişleri sırasında yaşanan görüntüler yüzünden hükümet geri adım atmış, Erdoğan "Sil-baştan yaparız" demişti. Açılımın durmasına neden olan olay görüntüler, çatışmaların da tekrar başlamasına neden olmuştu.

Bu ikinci krizin nasıl aşılabileceğini doğrusu merak ediyorum. Bu durum en çok Demokratik Toplum Kongresi (DTK) adına görev üstlenen Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk'un çalışmalarını etkileyeceği benziyor. Bir taraftan ateşkes ilan edilerek kalıcı barış için iyi bir fırsat imkanı sağlanıyor; ama diğer taraftan bu süreci sabote edecek, diyalog

imkanını tümünden ortadan kaldıracak açıklamalar -gözlere sokarcasına- tekrarlanıyor. İmralı'nın tavsiyesi üzerine alınan bu ateşkesten olumlu sonuç alınamazsa, Öcalan'ın çabaları da tutmamış olacak.

PKK'nın diyalog ve karşılıklı görüşmeleri kamuoyuna açık gerçekleştirme yönünde bir tercihi olabilir. Kendileri bilir elbet. Ama sonsuza kadar resmi yetkililerin kapılarını çalmasını beklemek zorunda kalırlar. Türkiye gerçeği ortada.

İmralı'da geliştiği belirtilen diyalogu, ısrarla ifşa edercesine kamuoyuna duyurmak -en hafif bir tabirle- ateşteste samimi olunmadığını gösterir. Öcalan'ın isteği üzerine örgütün, kerhen böyle bir karar aldığı anlaşılır.

Bu ateşkesin uzatılması ve kalıcı barışa dönüşmesi oldukça önemli. Eğer bu başarılamazsa, şiddet tekrar geri dönecek ve doğusuyla batısıyla tüm Türkiye'yi kasıp kavuracak. "İmralı'yla pazarlık iddiaları" DTK'nın çalışmalarına gölge düşürmemeli. Çünkü barış için çalışan başka güç, yapı maalesef yok.

Bölgede barış isteği çok güçlü. Kürtler barış istiyor. Batıda da barış isteği çok güçlü. Halk barışın nasıl geleceğiyle değil, barışın kendisiyle ilgileniyor. Akan kanın durmasıyla ilgileniyor. Çocuklarının ölmemesini istiyor. Umarım bu umutlar boşa çıkmaz, Habur'da olduğu gibi yeniden "sil baştan" yapılmaz.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir tabu daha yıkıldı

Kurtuluş Tayiz 27.08.2010

Kürt savaşının bu kadar uzun sürmesinin görünür, elle tutulur nedenleri var elbet. PKK'nın silahlı varlığı, bugüne kadar süregelen kanlı eylemleri; devletin Kürt varlığını yok sayan, katliamlara varan geleneksel şiddet politikaları ilk elden sayılabilecek nedenler arasında görülebilir. Ama görünmeyen, hafife alınan ya da hiç etkisi olmadığı düşünülen bazı nedenler var ki, bence çatışmaların 1984'ten bu yana son bulmamasının temel nedenleri arasında sayılabilir. Bunların başında şu muhataplık meselesi geliyor. Yani Öcalan ve PKK ile görüşülmesi sorunu...

Bu konudaki devlet baskısı o kadar ileri götürüldü ki, örgütle diyalog kurmak siyasilerin bile akıldışına ittiği diplomatik bir bilinç ya da yöntem durumuna dönüştü. Siyasilerin bilinç dünyasında silahtan başka maalesef başka çözüm metodu bulunmuyordu. Ta ki, düne kadar.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, psikolojik bir bariyer işlevi gören bu konuyu bence bütün açıklığıyla aşmayı başardı: "Terörü bitirmek için devlet her yöntemi dener. Her yöntem denince, bu hem silahlı mücadeledir hem de siyasi, diplomatik metotlar bunun içerisinde. Devlet teröristle masaya oturmaz, pazarlık yapmaz ama yapılacak her iş için gerekli organları, kurumları vardır. Devlet organları ne yapacaklarını bilir." Cumhurbaşkanı Gül'ün ardından Başbakan Erdoğan da İmralı'yla temas için "Hükümet görüşmez ama devlet kurumları görüşür" dedi.

Abdullah Gül ve Erdoğan'ın tüm diplomatik ustalıklarına rağmen ifade ettikleri gerçek çok yalın: İmralı ve Kandil ile konuşuruz. Diplomatik kanalları dener, diyalog koşullarını zorlarız. Bunu devlet kurumları kararlaştırır ve uygular. Bundan başka bir anlamı olduğunu düşünmüyorum bu çıkışın.

Ve bence önemli bir tabu daha yerle bir oldu. İleriki süreçte, hem İmralı'yla hem de Kandil'le görüşmeler yapılabilir ve hayırlı da olur.

Bugüne kadar devletin Öcalan’la ve örgütle bir şekilde hep temas halinde olduğu gerçeği, muhataplık konusunun bir tabu olduğu gerçeğini değiştirmez. “Teröristle pazarlık olmaz” tezi, özünde Kürt sorununu sivilere/siyasilere kapatma işlevi görmekteydi. Meseleyi çözmeye soyunan siyasilere askerî seçenekten başka manevra alanı bırakılmamıştı. Şimdi bu, kırılıyor.

Devlet kurumlarının İmralı ve Kandil’le görüşebileceğinin, bunu istediği zaman deneyebileceğinin bu kadar açık ilan edilmesi, sanılanın aksine kamuoyunda herhangi bir infiale de yol açmadı. Türkiye bölünmedi, Güneydoğu bir yere kaçmadı. Sadece psikolojik bir eşik aşıldı.

Bu çıkışla birlikte artık örgütün silahları istediği gibi konuşturma şansı da kalmadı. Kürt sorununa egemen olan militarist bakış, Cumhurbaşkanı ve Başbakan’ın bu çıkışıyla beraber ister istemez gerileyecek.

PKK ve İmralı cephesi için diyalog veya muhataplık meselesi çok önemli bir psikolojik etkiye sahip. Örgütü ve liderini yok sayma tutumu -bugüne kadar-, onların daha çok radikalleşmelerine ve gerçeklerden kopmalarına neden oldu.

Örgütle temas elbette ilk defa gündeme gelmiyor. Bunu ilk yapan, önemli kılan, bu temasların kamuoyu önünde inkâr edilmemesi ve sürdürüleceğine dair mesaj verilmesidir.

Bu, örgüte güven ve iktidar sağlar, doğru. Ama bunu da çok görürseniz Kandil asla barışa çekilemez. Silahı elden bırakmaz. Türkiye kan kaybetmeye devam eder. Maharet, sorunu politikanın sınırları içinde tutabilmekte.

Uzun zamana yayılan Kürt isyanı, akan kan, güvensizliği ve düşmanlığı karşılıklı olarak derinleştirdi. Silahın ve çatışmaların varlığı, bu düşmanlığı ve önyargıları her gün yeniden üretiyor. Hem de daha üst biçimlerde. Devlete karşı isyanla başlayan ve uzun süre bununla sınırlı kalan Kürt savaşı, ulaştığı bu düzeyde barışla çözülemezse, toplumlar arasındaki bir çatışmaya dönüşebilir. Taraflar arasındaki diyalog Türkiye’yi barışa götürebilir. Çatışmaları bitirir. Ve bir süre sonra silahların tümünden devre dışı kalmasını sağlar. Denemeye değmez mi?..

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erdoğan’ın Diyarbakır ziyareti

Kurtuluş Tayiz 31.08.2010

Bir söz, bir vaat veya somut bir açıklama kördüğümüne dönüşen toplumsal bir sorunu –Kürt meselesini- çözmeye yeter mi? Liderlerin Diyarbakır ziyareti gündeme geldiğinde aklıma ilk bu soru gelir. Sözün, ifadenin gücünü aklımda ölçer-biçer, neye çare olabileceğini yakın tarihten örneklerle çıkarmaya çalışırım.

Başbakan Erdoğan’ın Diyarbakır’a 2005’te yaptığı ziyaret ile sonrasındaki iki gezisi de hatırlıyorum aynı heyecanla tartışılıyordu. Beklenti aynı beklenti, kamuoyundaki merak da aynı merak...

Ne konuştu veya ne söylemedi, bu ayrı. Erdoğan’ı merakla dinleyen insanların beklediği aslında gerçeküstü, sihirli bir sözden başka bir şey değildi.

Her şeyi geride bıraktıracak, yeni bir sayfa açtıracak büyülü bir kaç kelime...

Her şeye gücü yetecek kutsal bir söz gibi.

Hayatta böyle bir etkiye sahip sözler veya anlar var mı bilmiyorum.

Belki de vardı ve Başbakan dile getirmede, bunu öne sürenler olabilir.

Ben bu beklentilerin gerçeklerden beslendiğine inanıyorum ve bunları gözardı etmenin yanlış olduğunu düşünüyorum. Ancak abartmıyorum da. 2005'te devletin hatalarını kabul eden ve "Kürt sorunu benim sorunumdur" diyen Erdoğan'ın sevindiremediği Kürt siyasetçilerini, 2010'daki hangi söz ya da açıklama sevindirebilir merak ediyorum.

1992'deki DYP-SHP koalisyon hükümetinin Diyarbakır ziyareti geliyor aklıma. Başbakan Süleyman Demirel'in, "Kürt realitesini tanıyoruz" çıkışını, bugün dahi hiçbir siyasetçi aşamadı. Bu sözlerin Kürt siyasetçiler üzerindeki etkisini düşününce şaşıyorum. PKK bildiğini okudu, DEP'liler değişimi göremedi, örgütün kuyruğuna takıldı. Türkiye cehenneme döndü. En çok insan bu tarihten sonraki olaylarda öldü...

Bu Diyarbakır ziyaretinde de Erdoğan'ın nefesi, sözü hükümetten ümidini yitirmeyen Kürtleri keser mi bilemem. Ancak Erdoğan'ın başbakan olarak taşıdığı sorumluluk gereği, sadece referandum programıyla sınırlı kalmaması gerekiyor.

Siyaset yolu Kürtlere sonuna kadar açılacak mı açılmayacak mı? Demokratik zeminde duran Kürt siyasetçiler, her an gözaltına alınıp hapishaneye gönderilme tehdidiyle mi yaşayacak? Yeni anayasada Kürtlerle yeni bir sözleşme yapılacak mı? Faili meçhul cinayete kurban giden insanların anısına bir şeyler söylenmeyecek mi? Bu konulara değinmeden Diyarbakır'dan geçmek yazık olur...

Hükümetin Diyarbakır gezisini BDP'nin tavrına indirgemesi yanlış. Beklenti çıtasını BDP yükseltmiyor; beklenti çıtası yüksek olan bölge insanının duygularını BDP ucuz hesaplarla sadece istismar ediyor.

BDP'nin boykot tavrı hakkında da çok şey söylendi. Doğru mu yanlış mı, iyi mi güzel mi; bunlar ayrı konular. Boykot tavrının vazgeçilmez bir ilke kararı olmadığını biliyoruz. Bugünkü boykot kararı, yarın "evet"e, öbür gün "hayır"a, dönüşebilir... BDP tarafından da bunların siyasi pazarlık konusu olduğu açıklanıyor. Boykot tutumunda bana gerçekçi gelmeyen siyaset dışı bir yan var. Kürtler için yürütülen ciddi bir siyasi pazarlık görüntüsü çiziliyor ama gerçekte Kürtleri hâlâ inkar eden bir cepheyle birlikte hareket ediliyor. Boykot tutumunu kazıdıkça PKK içindeki dar bir elitin hesaplarından, dayatmalarından başka bir şey göremiyorum. Bu yüzden olsa gerek, Kürtler ile örgüt arasındaki çelişki büyüyor, makas giderek açılıyor. Diyarbakır'da sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin tehdit edilmelerinin başka nasıl bir anlamı olabilir? Onlar Diyarbakır'a uzaydan mı geldi, Kürt değiller mi?

Boykot siyasetinde ısrar, Kürtler içinde büyük kırılmayı getireceğe benziyor. Bunun Kürt siyasetine yansımaları ise zaman gösterecek.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Boykot operasyonu

Kurtuluş Tayiz 03.09.2010

Kürt siyasi hareketinin Anayasa değişikliklerinin oylanacağı referandumda boykot kararı alması tartışılmaya devam ediyor. Demokrasilerde 'evet' ya da 'hayır' kadar sandığı boykot da meşru bir haktır. Kürt siyasetçileri

de halkoylamasına katılmayabilir, sandığı boykot edebilir; buraya kadar yanlış bir durum göremiyorum. Ancak bu karara yönelik eleştirilere de açık olunması kaydıyla.

Kürt siyasetçilerde boykot eğilimi gelişmeye başladığı ilk günden itibaren bunun AKP'yle pazarlık için öne sürülmüş siyasi bir tutum olduğunu düşündüm. Politikanın içinde anlaşılabilir bir yaklaşımdı. Ancak, referanduma günler kala boykot kararı kesinleşmeye başladı. Boykot kararının alınmasında belirleyici olan İmralı'dan da son dakikada bir müdahale yapılmazsa, BDP, seçmenlerini boykota çağırarak.

BDP, sandığa gitse istisnasız 'evet' verecek büyük bir seçmen kitlesini evlerinde oturmaya zorlayacak. Seçmenlerin bu karara ne kadar uyup uymayacağını elbette 13 eylülde göreceğiz.

Kürt siyasetçilerin bu kararlarında tartışmasız bir gerçek var; o da kendilerine bir türlü yakıştıramadıkları CHP-MHP'nin başını çektiği 'hayır'cı cephenin ekmeğine yağ sürdükleridir. Hatta bazıları daha ileri gidip "AKP'nin ekmeğine yağ sürmektense CHP'ninkine süreriz daha iyi" diyecek düzeydeler. Kürtlerin bu 'hayır' cephesiyle birlikte anılmaktan her zaman büyük rahatsızlık duyduklarını biliyorum. BDP de, statükocu çevrelerle aynı cümle içerisinde kullanılmayı tepkiyle karşılıyor. Kürtlere yapılan kötülükleri sıralamaya başlayıp duruyorlar böyle zamanlarda. Oysa boykot tutumuyla diğer 'hayır'cı güçlerle bir blok haline gelmiş olduklarını da görmezden geliyorlar. Ve en kötüsü de, bunun diplomatik bir operasyonla sağlanmış olduğuna dair ortaya çıkan yeni bilgilerin olması.

Yüksek yargı üyelerinin internete düşen ses kayıtlarından, BDP'nin referandumda CHP'yle birlikte hareket etmesini sağlamak için birtakım girişimlerin devreye koyulduğunu öğrendik. Bu kayıtlarda bir üye şöyle söylüyor: "Şimdi bu, BDP var ya, bu parti son derece önemli. Bunu geçende Turgut Kazan'la konuşuyoruz. Demirtaş'la görüştü: 'Ulan KCK falan diye canınıza okuyacaklar.' Ondan sonra açıklama yaptılar 'Biz yargıyı siyasallaştıracak şeyde yokuz' dediler."

Diğer üye ise şöyle çarpıcı bir söz sarfediyor: "Ve bunların yüzde 99,9'u CHP yanlısı sosyal demokrat insanlar."

Şimdi yüksek yargının, statükonun, bazı askerlerin vesayet rejimini sürdürmek için İmralı, PKK ve BDP üzerinden Kürt siyasetini yedeğine almaya çalıştığını ve bunun için türlü operasyonlar geliştirdiği yazıldığında Kürt cephesi tepkiyle karşılamaktan başka bir şey yapmadı.

BDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın da yüksek yargı üyelerinin internete düşen bu konuşmalarıyla ilgili yaptığı açıklama basit bir tepki göstermekten ileri gitmedi: "Bize Ergenekon'un çeşmesinden su içmek haramdır."

Doğru, haram olmalı elbet ama kamuoyunun merakını giderecek yeterlilikte bir açıklama yapmadı Demirtaş. Dahası yargıçların bahsettiği gibi bir görüşme yapılmış mıydı, olmuştaysa, bu görüşmeden sonra, "yargı siyasallaştı biz bu işte yokuz" demecini vermiş miydi? Basın toplantısı yapıp, bu sorulara hiç değinilmemesini anlayamadım.

AKP politikasından memnun olmayan Kürt siyasetçilerin haklı oldukları yanlar elbette var. Ama kendi seçmenlerini tüm çekinceleri ve eleştirileriyle birlikte serbest bırakacak bir formül üretebilmeliydiler. Böylesi daha demokratik olurdu. Kürt seçmeni tepkiliyse, hükümetten memnun değilse, kendi iradesiyle sandığa gidip 'hayır' oyu verebilmeliydi. Sokaktaki insanı hükümetin yanlışlarıyla, eksiklikleriyle, hatta milliyetçi ve biraz şovence söylemleriyle boykota ikna etmek zor değil, o insanlar tepkili ve öfkeli. Ama bu hisleri boykot modeliyle 'hayır'cı cephenin hizmetine sunmak, 'hayır'cı cepheyle aynı çeşmeden su içmekten başka bir anlama gelmez. Bunu da kabul edelim.

'Hayır'dan barış çıkmaz

Kurtuluş Tayiz 07.09.2010

Anayasa paketinin referandumda oylanmasına günler kala kamuoyu anketleri "evet" ve "hayır" oylarının birbirine çok yakın olduğunu gösteriyor. Son araştırmasını Neşe Düzel'e açıklayan Adil Gür'e göre de referandumda "hayır" çıkması sürpriz olmaz. Sonucu yüzde 5-6'lık kararsız kitle ile BDP'li Kürtlerin boykotu belirleyecek.

Muhalefet partilerinin referandum kampanyalarını hükümete yönelik güven oylamasına dönüştürmesinin, başa baş görünen bu tablonun ortaya çıkmasında büyük etkisi var.

Türkiye genelindeki oyların çoğunluğuna sahip üç büyük parti, halkoylamasının merkezine değişiklik paketinin içeriği yerine AKP'yi ve Başbakan Erdoğan'ı oturtunca seçmenler de ayrıştı. Oyların partilere göre dağılmasına neden oldu. CHP, MHP ve boykotçulardan oluşan BDP cephesi Anayasa değişikliklerine karşı tavır alan cephede buluşurken, AKP tek başına kaldı. Açık olan, bu yarışta AKP'nin üç büyük partiden oluşan geniş bir cepheye karşı mücadele ettiğidir.

Referandumda "hayır" çıkarsa bu kısmi Anayasa değişikliğinin bir başka bahara kalması anlamına geliyor. Yeni bir anayasanın gündeme gelmesi de zorlaşır. Statükocular güç kazanır, sivil siyaset kan kaybeder. Demokratikleşme ivmesi düşer. Tekrar başa dönülür. Birkaç isim hariç CHP'nin bu olumsuz gidişata itirazı olduğunu sanmıyorum. Keza MHP de öyle.

Şaşırtıcı olan BDP'nin de diğer iki partiyle aynı pozisyonu paylaşıyor olması. Referandumun kaderinde önemli bir etkisi olacağı anlaşılan BDP'yi iyi değerlendirmek gerekiyor.

BDP'li seçmen aslında "evet"çi. Ama bir bölümü partilerinin boykot tavrına uyacak. Bu seçmen kitlesi Güneydoğu'da ve Doğu Anadolu'da sandıkları boykot edecek. Bir kısım seçmen ise sokak baskısı yüzünden evinden çıkamayacak.

"Sokak baskısı" terimini "mahalle baskısı"ndan bilerek ayırıyorum. Birincisinde tipik olarak zor ve şiddet motifleri öne çıkıyor. İkincisi sosyal baskı mekanizmalarıyla sınırlı. 2007 ve 2008 seçimlerinde BDP/KCK, bölgedeki diğer partilere yönelik agresif bir politika izlemişlerdi. Bu referandumda da daha azı olmayacak.

Edindiğim bilgilere göre de Kandil, bölgede boykot oranını yüzde 70 olarak belirlemiş. Baskı kurmadan bu oranı bulmak elbette çok zor. Bu orana ulaşılsa bile BDP'nin başarılı olduğunu düşünmek hatalı olur. 2008 seçimlerinde Diyarbakır'da sandığa gitmeyenlerin oranının yüzde 29, Van'da yüzde 25 olduğu hesaba katıldığında BDP'nin kendisiyle övünebilecek tek gelişme, sandıktan "hayır" çıkması olacak.

Ancak boykotun şimdiden önemli bir kitle desteği bulduğu da inkâr edilemez. Bunda AKP'nin Kürt seçmene yeterince güven verememesinin önemli bir payı var. İmralı/Kandil/BDP, hükümetin Kürt politikasını inandırıcı bulmayan ve yeterince güvenemeyen önemli bir seçmen grubunu etkileyerek referandumda AKP aleyhtarı bir rüzgâr estirebiliyor. Demokratikleşme ve Kürt sorununda böyle kararsız, ikircikli ve hatta korkakça politikaları sürdürükçe, bu tablo değişmez, rüzgâr karşı cepheden esmeye devam eder.

Gerçek olan şu ki, sandıktan “hayır” çıkması en çok Kürtlere zarar verecek. Demokratikleşme yönünde atılan adımların aksaması batıdakilerden daha çok doğudakileri doğrudan etkiliyor. KCK/BDP cephesi doğuda boykot, batıda “hayır” için çalışıyor. Sokaklarda sandıktan “hayır” çıktığında Kürtlerin büyük bir pazarlık gücü kazanacağını, devletin PKK’yı muhatap alacağını hatta Öcalan’ın ev hapsine çıkabilmesinin bile önünün açılacağını öne sürüyorlar. Kürt cephesinin ve Kürt siyasetçilerin güçlü olmasına bir itirazım yok. Ama bu düşünceyi taşıyanlar yanılıyorlar. Sandıktan “hayır” çıkarsa demokrasi güçleri yara alacak. Barış güçleri zarar görecek. Çatışmalar tırmanacak. Daha çok asker ve gerilla hayatını kaybedecek. Hayat cehenneme dönecek. Hükümetin bunların önüne geçmesi için elinde daha az gerekçe olacak. Kimse kendini kandırmasın “hayır”dan barış çıkmaz, savaş çıkar. Gerçek bu.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zaman ayarlı baskın

Kurtuluş Tayiz 10.09.2010

Bugün sadece bir bayram yazısı yazmayı düşünüyordum. Referandum sürecinin getirdiği o tatsız cepheleşmeden biraz uzaklaşma fırsatı vereceğini umarak. Olmadı. Halkoylamasına günler kala Hakkâri’den gelen kötü bir haber bir gramlık bayram havamı da alıp götürdü. Baskın mı operasyon mu belirsiz; bir kalemde dokuz insan hayatını yitirdi. Bu haberin etkisi, gecikmeden bölgede kendini hissettirdi. BDP bütün bayram etkinliklerini iptal etti. Bu olaylardan doğrudan etkilenen önemli kesim için bayram kara bayrama dönüştü. Güneydoğu’da yaşayan herkes bir şekilde, bu karamsar havadan etkileniyor.

Ramazan ateşkesinin bitmesine günler kala, bayram arifesinde böyle bir olayın yaşanması talihsiz olduğu kadar, zamanlaması bakımından da dikkat çekici. Dokuz PKK’lının yaşamını yitirdiği olayın, bir ‘nokta’ baskını olduğu anlaşılıyor. ‘PKK’nın taciz atışı üzerine başlayan bir operasyon’ olduğunu hiç sanmıyorum. Bu konuda daha fazla da ayrıntıya girmeyeceğim. Ama şunu belirtmekte fayda görüyorum; artık ister TSK’nın yaptığı operasyonlar deyin ister PKK baskını; iki taraftan gelen bütün manevralar önceki yıllardan farklı olarak, siyasal gündemde bomba etkisi yaratacak ‘zamanlama’ özelliğiyle dikkat çekmeye başladı. Tokat Reşadiye, Samsun Ladik ve Dağlıca baskınları ‘zaman ayarlı’ baskınlardı. Ülkenin gündemindeki demokratik açılımı bütünüyle bitirdi, DTP’nin kapatılmasına kamuoyu nezdinde ‘meşruiyet’ sağladı. Barış umutlarını bitirdi.

Hakkâri’de dokuz PKK’lının vurulmasıyla neticelenen olay ise TSK açısından, bence güncel siyasete bariz müdahale özelliği taşıyan, ‘zaman ayarlı’ bir baskındır. Referandumu etkilemeyi hedefleyen askerî bir operasyondur. Siyasi partilerin aylardır yürüttüğü kampanyalara –en azından Güneydoğu’da- daha fazla etkide bulunacaktır.

Galiba bu durum şöyle bir gerçeğe işaret ediyor: siyasetçiler ne yaparsa yapsın kudreti, gücü ‘patlayan silahlar’ın yol açtığı etkiden daha fazla olamıyor. İnsanları sözlerden daha fazla olaylar etkiliyor. Buna büyük kanlı olaylar, demek daha doğru olur. Söz hükmünü yitirir, akıl ve sağduyu devre dışı kalır, kanlı olayların oluşturduğu ruh, öfke ve sertlik olağan akışında giden hayatı altüst eder. Güneydoğu’da şimdi bu hava esiyor. Ramazan ateşkesi, bayram, sağduyu, referandum çekişmesi... hepsi bu olayla bitti.

Kötücül bir ruhun keşfi olmalı bu; hayatı bir kaç kanlı olayla kontrol etme gücü sağlıyor yapanlara. Bir yandan PKK sokaklarda imam vurup kontrol ve egemenlik kuruyor. Diğer yandan asker ateşkes pozisyonu alan

dağdaki gerillalara ani baskınlar düzenleyip hem kendi varlığını etkin kılıyor ve hem de karıştını yeniden üretiyor. Ne zaman, hangi tarihte keşfedildi bu 'oyun' bilemiyorum ama

Kürt sorununun içinden çıkılmaz hale gelmesinin bence başka anlaşılır nedeni yok.

Yazımızın başında dediğim gibi aslında niyetim bir bayram yazısı yazmaktı. Suya sabuna dokunmadan. Biraz barıştan biraz kardeşlikten dem vurarak. Ama olmadı. Bu bayrama da kan karıştı. Bu yüzden referandumu pas geçemedim.

Ben 'kirli ittifaka' karşı çıkmak için sandık başına gideceğim. "Yeni anayasa için hayır" diyenlere sadece şaşıyorum. CHP'yle, MHP'yle, ipliği pazara çıkan bu yargı kurumlarıyla, statüko yanlısı medya ile "yeni bir anayasa" –üstelik daha demokratik- yapacaklarına inananlara pes diyorum. Sokakta namaza giden din adamlarını öldürenlerin 'demokratik anayasa' istediklerine inanıp boykot edeceklere yazık diyorum...

Ne boykot ne de "hayır" diyorum.

İki tarafta da statükonun yıkılması için "Yetmez ama Evet" diyorum.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Statüko bekçiliği BDP'ye kazandırmadı

Kurtuluş Tayiz 13.09.2010

Halkoylamasına sunulan Anayasa değişikliği paketi, Türkiye genelinde yüzde 58 gibi bir çoğunlukla onaylandı. İktidar partisine ve Başbakan Erdoğan'a karşı güven oylamasına dönüştürülen referandumda görünen o ki kaybeden "Hayır" cephesi oldu. Özellikle de MHP. Kendi kalelerinde sandıktan büyük oranda "Evet" çıkması, MHP içinde ciddi tartışmalara yol açacağı benziyor.

BDP'nin başını çektiği "boykot" cephesi de ne yazık ki, referandumdan yara alarak çıktı. Doğu illerinde sandığı boykot edenlerin ortalaması (Kesin olmayan rakamlara göre) yüzde 55-60'ı gösteriyor. Diyarbakır'ın yüzde 70'i sandığı boykot etti. Van'da bu oran 58, Batman'da yüzde 60, Hakkâri'de yüzde 95, Mardin'de yüzde 57, Siirt'te yüzde 50 civarında.

Bu rakamların biraz daha fazla veya biraz daha az olması, sandıktan çıkan genel sonuç düşünüldüğünde önemini yitiriyor.

İllere göre en yüksek "Evet" oyu, Doğu'daki sandıklardan çıktı. Diyarbakır, Batman, Van, Bingöl, Ağrı, Hakkâri, Şırnak gibi illerde "Evet" oyları yüzde 90'ın üstünde seyretti. Yani BDP seçmen iradesine ipotek koymasa doğu illerindeki "Evet" oyları aşağı yukarı aynı yüksek oranda çıkacaktı.

Anayasa değişikliğine ilişkin BDP'nin Meclis'te ve referandumda gösterdiği yapıcı olmayan, reddiyeci tutumunu eleştirmiştim. Kendisini ve temsil ettiği insanları radikal bir kararla sahnenin dışına itti. Demokratik olmayan bir kararla halkın sandığa gitmesini engelledi. Türkiye'ye ortak olmak yerine Kürtleri dar bir bölgeyle sınırladı. Eğer "Yetmez ama Evet" cephesinin öncülüğünü BDP yapsaydı Kürtler kazançlı çıkardı. BDP Türkiyelilik kimliği kazanırdı. Kürtler de ülkenin geleceğinde söz ve irade sahibi olurdu. BDP bunların hiçbirini yapmadı. BDP'nin iddiası şuydu: "Kürtler, anahtar rolü oynayacak, Türkiye'nin kaderini belirleyecek, bunun için boykot."

Ancak BDP'nin –bu sonuçlara göre- Türkiye'nin kaderinde değil olsa olsa sadece bir bölgenin geleceğinde etkili olabileceği görüldü.

Kabul ediyorum, 'boykot' da bir hak ve demokrasi içinde bir tutum. Ancak 'boykot' hatalı bir siyasi tutumdur. Kürt siyasetçileri de bunun farkındaydı; bu 'boykot' anahtar rolü değil, tıkayıcı bir 'kilit' rolü oynamaktan başka bir işe yaramazdı. Eğer BDP "Yetmez ama Evet" cephesinin başını çekseydi, kuşku yok; 2011'deki yeni demokratik anayasanın oluşmasında çok büyük bir katkısı olacaktı. Türkiye'ye bundan daha güzel bir katkı olamazdı. Peki ya şimdi? Kürtleri "biz Kürt'üz" diyerek Türkiye'den soyutlayan 'boykot' politikasının kime bir faydası oldu?

BDP parti bayrağı ve "Yetmez ama Evet" sloganlarıyla meydanları doldurabilseydi, Kürtler şimdi demokrasi bayramı yapıyor olacaktı. Olmadı, olamazdı da. Çünkü elde silah tutan aklın demokratik davranması pek kolay olmuyor. Aslında ne Kandil ne de BDP demokrasiye inanıyor. Etnik temel üzerine inşa ettikleri siyasetin normal şartlarda güç kazanabilmesi zor olduğundan belki, silaha-zorbalığa başvurmaktan kendilerini alıkoyamıyorlar. Etnik siyaset dar bir bölgede politikacılara güç verebilir. Ancak hiçbir zaman ülke genelinde etkin olmalarını sağlamaz. Sonuçta temsil ettikleri seçmenleri de bu dar bölgeye hapsetmekten kurtulamazlar.

Bu seçim sonuçlarına göre statüko bekçiliği yapmak CHP'ye kazandırmadığı gibi BDP'ye de kazandırmadı. Türkiye değişiyor, BDP'nin yapması gereken bu rüzgârı karşısına almak yerine, yelkenlerini bu demokrasi rüzgârıyla doldurmaktır. Umarım, başarır.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güneydoğu'da gündem 21 eylül

Kurtuluş Tayiz 14.09.2010

Anayasa değişiklik paketi referandumda onaylanarak geçti. Türkiye demokrasi ve özgürlükler alanını biraz daha genişletti. Ama herkesi kara kara düşündüren bir sorun hâlâ orta yerde çözülmeyi bekliyor. Bu, tahmin edebileceğiniz gibi Kürt sorunu. PKK'nın Ramazan ayı başında ilan ettiği ateşkes 20 eylülde son bulacak. Silahların yeniden konuşmasını doğrusu kimse istemiyor. Referandum sonuçlarını değerlendirmek amacıyla bölgede konuştuğum siyasilerin, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve kanaat önderlerinin birinci gündemi ateşkesin uzayıp uzamayacağı. Herkes buna kafa yoruyor. Referandum heyecanı Güneydoğu'da yerini çoktan ateşkes bırakmış durumda.

Referandumda sandık başına giden seçmenin yüzde 58'i Türkiye'de değişimden yana olduğunu gösterdi. CHP ve MHP'nin yürüttüğü demokratik açılım karşıtı kampanyanın itibar görmediği de anlaşıldı. Güneydoğu'da sandığı 'boykot' eden seçmen de silahların susması ve Kürt sorununun çözülmesi beklentisi içinde. Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Galip Ensarioğlu, ortaya çıkan bu tablonun Türkiye genelinde iktidarı, bölgede ise BDP'yi tatmin ettiğini söyledi. Galip Ensarioğlu, geçen haziranda 99 sivil toplum örgütünün hazırladığı barış bildirisini okumuştur. Yani bölgede barışın nabzını en iyi tutan isimlerden biri. Referandum sonuçlarının da barış isteyenlerin elini güçlendirdiğini düşünüyor. Ensarioğlu'ya göre şimdi hükümetin iki kritik adım atması gerekiyor. Bunlar biri 21 eylülde silahların tekrar konuşmasını engellemek. Yani PKK'nın 'eylemsizlik' kararını kalıcı bir ateşkes dönüştürmeyi sağlamak. Bunun nasıl mümkün olacağı soruma Ensarioğlu şöyle yanıt verdi:

"20 eylüle çok kısa bir zaman kaldı. Ramazan ateşkesi, birtakım diyalogların kurulması üzerine olmuştu. Güven verici ve samimi benzer bir diyalogun ateşkesin uzatılmasını sağlayabileceğine inanıyorum."

Ensarioğlu, ikinci adım olarak da Kürtlerin taleplerini karşılayacak, Türklerin ise endişelerini giderecek girişimlerin başlatılması gerektiğini belirtiyor. Bunun içinde katkısı olacak kişi ve kurumlarla görüşmekten tutalım, yasal bazı adımları atmaya kadar bir dizi çalışma var. Bugüne kadarki demokratik açılım sürecini hatırlatarak, PKK'nın çitayı çok yüksek tuttuğunu ve ateşkesin kalıcılığının pek ihtimal dâhilinde görmediğini söylediğinde ise Ensarioğlu sözlerine şunları ekledi: "Pazarlıklarda çita zaten hep yüksek olur. Önemli olan Kürtlerin taleplerini karşılayacak, Türklerin de kaygılarını giderecek bir projeyi ortaya çıkarmak. Kürtler yeni anayasanın seçimden sonraya kaldığını biliyor. Bunu beklemeye de rıza gösterir. Ama seçim atmosferine girmeden Meclis'te bu konuda belirli bir mesafe alınmalı. Yoksa çatışmaların önünü kimse alamaz."

"Başbakan'ın mesajı kapsayıcı"

Referandum sonuçlarını konuşmak için aradığım Diyarbakır Barosu Başkanı Mehmet Emin Aktar'ın da ilk sözü 'ateşkes' oldu. Aktar'a göre sandıktan 'barış' mesajı çıktı. Başbakan Erdoğan'ın sonuçların açıklanmasından sonra yaptığı konuşmayı kapsayıcı bulduğunu söyleyen Aktar şu değerlendirmeleri yaptı: "Bu sonuçların iki yönü var. Birincisi, Türkiye değişimden ve özgürlükten yana oyunu kullandı. Darbe anayasasında gedik açtı. Kürtler 'boykot'la siyasi iradelerini sandığa yansıttı. Yeni bir anayasa istediği mesajını verdi. İktidar bu iki yönü buluşturabilirse barış sağlanır."

Aktar, 20 eylülde bitecek olan ateşkesin uzatılması için hükümetin dolaylı görüşmeleri başlatması gerektiğini söylüyor. Anlaşılan İmralı'yla başlatılan diyalogun kesintiye uğramadan sürmesi lazım. Yoksa tekrar ölümleri konuşmak zorunda kalacağız.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Olağan şüpheli 'iyi çocuklar'

Kurtuluş Tayiz 17.09.2010

Hakkâri'de mayınlı saldırıda dokuz kişi hayatını yitirdi. Hepsi sivildi. Katliamın kimler veya hangi güçler tarafından yapıldığına dair henüz net bir bilgi yok. Ancak olay yerine ilk olarak gelen köylülerin, arazide TSK'ya ait askerî mühimmat bulmaları şüpheleri "iyi çocuklar" üzerine yöneltti. "İyi çocuklar"ı Şemdinli vakasından hatırlıyoruz. Umut Kitabevi'ne bomba atıp kaçarken yakalanan kişilerin askerî görevli olduğu ortaya çıkmıştı. Bu katliamın arkasında da "iyi çocuklar"ın olduğunu düşündüren bazı gelişmeler var.

Öncelikle, böyle provokatif bir eylemle Türkiye ilk kez tanışmıyor. 15 Ocak 1996 tarihinde Şırnak'ın Güçlükönak ilçesinde 11 köylünün bir minibüs içersinde kurşunlanıp, yakılmasıyla sonuçlanan katliam da çok tartışılmıştı. Genelkurmay Başkanlığı başta olmak üzere resmî yetkililer katliamdan PKK'yı sorumlu tutmuştu. Ancak saldırının JİTEM tarafından yapıldığı ortaya çıkmıştı. O tarihte de bugünküne benzer bir "ateşkes" gündemdeydi. Amaç, olası bir barış ihtimalini ortadan kaldırmaktı.

Hakkârî'deki mayınlı katliamla ilgili şu tesbiti yapmakta fayda var; bugüne kadar "kontrgerilla" veya "JİTEM'e maledilen olayların, saldırıların içinde böylesine "uzaktan kumandalı mayın" tuzağı sözkonusu değildi. Bu tarz bir saldırı ilk. Kontrgerilla saldırılarının nitelik değiştirdiğine ve çok vahim boyutlara varabileceğine işaret ediyor. Sanırım korkmamız ve endişe etmemiz gereken de bu.

Bundan 14 yıl önce 11 köylünün öldürülmesi olayında olduğu gibi bugün de bir "barış ihtimali" gündemde. Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine destek vermek amacıyla kurulan Bağımsız Türkiye Komisyonu üyeleri Diyarbakır-İstanbul-Ankara hattında barış turları yapıyor. Nobel Barış ödüllü Martti Ahtisaari'nin başkanlığını yaptığı heyetin, temasları sürüyor. PKK'nın Ramazan ayında ilan ettiği ateşkesin 20 eylülde sona ermemesi ve uzatılması için Kürt siyasetçiler ve sivil toplum örgütleri, bugün Ankara'ya büyük bir çıkarma yapmayı programlamışlardı. Ama sanırım saldırının provokasyon olduğuna dair şüpheleri güçlendiren en kritik bilgi BDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'tan geldi. Saldırı günü, hükümet üyeleriyle BDP arasında gizli tutulan bir görüşme planlanmıştı. Başbakanlık'ta yapılacak olan görüşmeden çok sınırlı sayıda kimsenin haberi vardı. O âna kadar başka kimse bu görüşmeyi bilmiyordu. Demirtaş'ın açıklamasına göre "Sadece telefonları dinleyen kulakların haberi olabilirdi."

Yani saldırının zamanlaması gerçekten ilginç. Hükümet bu saldırı duyulur duyulmaz randevuyu iptal etti. Benzer bir randevu iptali Mayıs 2009'da Çukurca'da yedi askerin yaşamını yitirdiği mayın patlamasından sonra yaşanmıştı. Başbakan Erdoğan, kapatılan DTP'nin Genel Başkanı Ahmet Türk ile olan randevusunu iptal etmişti. Bu mayının askere ait olduğu yargı tarafından da tescillenmişti.

Demirtaş'ın dikkat çektiği ve benim de aklımı kurcalayan diğer önemli bir nokta mayınlı saldırının gerçekleştiği bölgenin "tesadüfen" seçilmemiş olması... Mayınlı katliam, bayram arifesinde dokuz PKK'lının öldürüldüğü bölgede oluyor. Demirtaş her iki olayın da aynı güç tarafından yapıldığına inanıyor.

Bu olay şunu gösteriyor: Bu mayınlı saldırıyla doğrudan barış hedef alınmıştır. Kürt sorununda barışı sağlamak sanıldığı gibi kolay değil. Savaşın bitirilmesini istemeyen çok güçlü ve örgütlü bir savaş lobisi işbaşında. Bu lobinin eli, devletin en derin noktalarına kadar uzanabildiği gibi PKK'ya da uzanabiliyor, örgütü "derin"den etkileyebiliyor.

İçişleri Bakanlığı, bu saldırının perde arkasını aydınlatamazsa, barış da gelmez. Ucunda ister derin devlet, JİTEM ister PKK olsun, farketmez; bu katliamın kimler tarafından tezgâhlandığı ortaya çıkmadıkça çatışmalar da bitmez, iç barış da kurulamaz. Eğer bu olay aydınlatılırsa Kürt sorununda yeni bir döneme girilir, barış sağlanır.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt siyasetçiler barışta ısrarlı

Kurtuluş Tayiz 21.09.2010

Hakkârî'de dokuz can alan mayın tuzağı Türkiye'yi keskin bir yol ayrımına getirdi. Ya Kürt sorununda 1990'lı yıllarda olduğu gibi kanlı bir çatışma dönemine girilecek ya da barış galebe çalarak, Kürt sorunu silahlardan uzak zeminde ele alınıp, demokratik siyasetle hâl yoluna konulacak.

Kürt siyasetçiler, 1990'lı yılların acı tecrübelerini yaşadıklarından olsa gerek PKK'nın 13 ağustosta ilan ettiği ve dün de bir hafta uzattığı eylemsizlik kararının kalıcı ateşkese dönüşmesini sağlamak için seferber olmuş

durumda. Hakkâri'deki mayınlı tuzak onlar için de adeta bir işaret fişeği oldu. Gerçekçi konuşmak gerekirse Güneydoğu'da toplumun nabzını tutan demokratik sivil toplum kuruluşları ile Kürt siyasetinin önde gelen isimleri ateşkesin dışında bir seçeneğin bu ülkeye felaket getireceğini düşünüyor. Bunda haklılar da. Bunun için de Diyarbakır, İstanbul ve Ankara hattında son bir haftadır mekik dokuyorlar. Ateşkesin uzatılması için hükümetle açık ve dolaylı temas halindeler. Sadece hükümetle de sınırlı değil bu görüşmeler. Gelen bilgilere göre Ahmet Türk'ün de aralarında bulunduğu bir grup Kürt siyasetçi ile bazı DTK'lılar ve sivil toplum kuruluşları, ateşkesin uzatılmasının Kürtlerin yararına olduğu yönünde Kandil'e mesaj iletmış durumda. Yüksek sesle dile getirmese bile BDP yönetimi de bu ortak görüşü paylaşıyor.

13 ağustosta ilan edilen ve bir buçuk aydır süren 'ateşkes'in Kürt siyasetçileri barış için ümitlendirdiği de değerlendiriliyor. Şimdi Kürt siyasetçileri arasında şöyle bir tartışma yaşanıyor: "İmralı'yla diyalog, ateşkes süreciyle birlikte başladı. Böyle bir zamanda silahları konuşutmak ne PKK'nın ne de Kürtlerin yararına. Bu diyalog sürecini kesintiye uğratar. Devlet içinde savaş isteyen odakların elini güçlendirir. Kürtler, PKK silahları susturduğu dönemde hızla siyasal bir güç haline geliyor. Anadilde eğitim, demokratik özerklik konuşulabiliyor. Tabular yıkılıyor. Bu süreci heba etmeyelim. Ateşkesle Kürtler kazandı, savaşla kaybeder..."

Kürt cephesinde hava böyle. Bence de "İmralı muhatap alınsın" diye senelerdir neredeyse kıyamet koparılıyordu. Şimdi devlet Öcalan ile görüşüyor. Öcalan'ın açıklamalarına bakılırsa bu görüşmeler "verimli" geçiyor ve İmralı da bundan umutlu. Böyle bir aşamada PKK cephesi ateşkesi uzatmaya yanaşmaz ve savaşta ısrar ederse sanırım buna en fazla Kürt cephesi tepki gösterecektir.

Hakkâri saldırısı PKK'yı da yol ayrımına getirmiş görünüyor. Örgütün dağdaki silahlı varlığı barışın sağlanması önünde ciddi bir engel konumunda. Barışa ne kadar yaklaşılsa, PKK kaynaklı ya da PKK bağlantılı bir provokasyon gündeme geliyor. İşte 1993'teki 33 er olayı. İşte 1996'daki Güçlü konak olayı. İşte en son Hakkâri'deki mayınlı saldırı olayı. Bu üç olay da bir şekilde örgütün dağdaki silahlı güçleri tarafından yapıldı ya da ihale onlara kaldı. Ama fatura tüm Türkiye'ye çıktı. Her seferinde barış fırsatı kaçtı, savaş lobisi kazandı. Vesayet rejimi güçlendi.

Kürt cephesi savaş istemiyor. Güneydoğulu artık barış içinde yaşamak istiyor. PKK cephesi barışta samimiye ateşkesi kalıcı hale dönüştürmeli. Silahlı güçlerini provokasyonlara zemin sunmayacak kadar uzaklara çekmeli. Operasyonları ve kendi kayıplarını bahane ederek, savaşı körüklemenin bir mantığı yok. Bu olsa olsa daha fazla can kayıplarına yol açar. Kör bir dövüşten başka bir anlamı yoktur bunun.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Süresiz ateşkese doğru

Kurtuluş Tayiz 24.09.2010

Kürt sorununda kansız çözüm ihtimali güçleniyor. Hükümet ve BDP arasında dün yapılan görüşme iki tarafın da artık bu işi bitirme, yani diyalog yoluyla çözme niyetinde olduğunu gösteriyor. Buna "ilk barış adımı atıldı" denebilir. Kuşkusuz bu görüşme önce kapalı kapılar arkasında olgunlaştırıldı. Uzun bir hazırlık evresinin ardından bu noktaya gelindi. Bu inkâr edilemez.

Görüşmenin ardından yapılan açıklamalara bakılırsa her şey yavaş ama sağlam ilerliyor. Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek, görüşmenin ardından "Halk bize bu işi bitirin artık dedi" derken, BDP Eşbaşkanı Selahattin

Demirtaş, "Barış fırsatı var, diyalog sürsün" mesajı verdi. İki taraf da görüşmeden memnun bir şekilde ayrıldı.

Şimdi sıra ateşkesin kalıcılışmasında. Önümüzdeki günlerde Ahmet Türk'ün içinde bulunduğu bir heyetin Kandil'e gitmesi bekleniyor. Heyette kimlerin olacağı henüz netleşmese de, Demokratik Toplum Kongresi'nden üyeler ile bölge baroları ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden oluşacağı tahmin ediliyor. Bu heyetin Kandil'e ileteceği mesaj ateşkesin süresiz hale getirilmesi olacak. Bölgeden konuştuğum bir kaynak, Kandil'in en az İmralı kadar Kürt sorununun demokratik çözümünde önemli bir etkiye/role sahip olduğunu söyledi. Aynı kaynak, Kandil'e güven vermeden, diyalog kurmadan barış sürecinin ilerlemesini pek mümkün görmüyor. Bunu şöyle izah ediyor: "12 yıldır Kandil, Öcalan'dan bağımsız olarak örgüte hükmediyor. Binlerce silahlı gücü koordine eden, yöneten bir mekanizma var. Sadece dağla da sınırlı değil bu güç. Şehirleri de kontrol ediyorlar. Kandil'i gözardı ederek, onları dışlayarak barış sürecini ilerletmek çok zor."

Bunu en yakından bilen Kürt siyasetçiler olduğundan galiba, Kandil'e heyet gönderecekler. Onları barış için ikna etmeye çalışacaklar. Yani dolaylı olarak Kandil ile de müzakereler başlamış olacak. Hükümet ve BDP arasındaki görüşmenin Kandil'de yansımaları, ateşkesin uzatılması biçiminde olacak. Kürt siyasetçilere göre olağanüstü bir gelişme yaşanmazsa ateşkes gelecek hafta süresiz olarak uzatılacak.

Kuşkusuz bu gelişmeler İmralı'daki görüşmelerin bir uzantısı. Devlet-PKK görüşmelerinin tanığı olan 'Balıkcı'dan geçen hafta, Abdullah Öcalan ile görüşmelerin "nitelik değiştirdiğini" öğrendik. Yani Öcalan ile sivil ve askerî bürokratlardan oluşan bir ekip yarı resmî müzakerelere geçmiş durumda. İmralı ile yapılan görüşmeler belirli bir seviye kazandıktan sonra bu iş tümünden siyasilere devredilecek. Zaten İmralı'yla konuşmadan, Kandil'le konuşmadan tek başına BDP'yle böylesine büyük bir sorunu çözme talebi başarı vaat etmiyordu. İmralı-Kandil ve BDP üçü de bu sürecin bir parçası olacak. Ama vitrinde BDP olacak. Çünkü görüşmenin bir de böyle bir anlamı söz konusu.

Türkiye, Kürt sorununu demokratik bir çözüme kavuşturacak olgunluğa ulaşmış durumda. Küresel krize rağmen büyüyen ekonomisiyle, Ortadoğu'da, Avrupa'da ve dünyada artan siyasal ağırlığıyla bu işi çözebilecek altyapıya sahip. Sekiz yıllık iktidar tecrübesi AKP'ye, Kürt sorununu demokratik yöntemlerle çözebilecek güveni kazandırdı. Son olarak yüzde 58'lik referandum sonucu, AKP'yi neredeyse rakipsiz bir parti haline getirdi. Ana muhalefet partisi CHP'nin Kılıçdaroğlu ile birlikte Kürt sorununda aldığı yapıcı tutum da hükümetin elini güçlendiriyor. AKP'nin demokratik çözüme niyet etmesi bile, çünkü görüşmeden de görüleceği gibi barış için çok önemli mesafelerin alınmasını sağlamaya yetiyor.

Barış heyecanı dalga dalga Kürt siyasetçileri de sarmış durumda. Salı günü yazımda özellikle vurgulamıştım; silahların susmasını onlardan daha fazla isteyen yok gibi. Ve bu kez çok umutlular. Bu gelişmeleri, Habur'dan da daha sahici buluyorlar. O dönem Silopi'deydim. Mahmur ve Kandil'den grupların gelişini izliyordum. Kürt siyasetçiler yine çok ümitliydim ama bugünkü kadar değil. Sanırım bunun nedeni –öncekinden farklı olarak-, devletin İmralı'yla masaya oturduğunu bilmeleri.

Bu kez ümitleri ete kemiğe büründüren, inandırıcı kılan bu gelişme.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eve dönüşü Mahmur modeli

Daha üç-beş ay önce Habur'da 'kazaya' uğradığı için yıllar sonra yakaladığımız demokratik açılım fırsatı avuçlarımızın arasından sanki kayıp gitmişti.

Film yine geriye sarmış, Kürt sorununda "silahlı çözüm" dilden düşmemeye başlamıştı.

Üstünden bir kaç ay bile geçmedi bu karamsar tablonun.

Bugün Kürt sorununda baş döndürücü gelişmeler yaşanıyor.

Galiba, "büyük" ve "karmaşık" olarak nitelediğimiz bazı toplumsal sorunlar biz istediğimizde değil, kendileri istediğinde çözüm yoluna giriyor.

Kürt sorunu da belki böyle; barış dışındaki tüm olasılıkları tükettikten sonra, çözüm yoluna girmeye başladı.

İmralı'da bir süredir devam eden devlet-Öcalan görüşmeleri hızla sonuç veriyor.

PKK sınır dışına çekilmeye başladı.

Ateşkesin süresize dönüştürüldüğünün ilan edilmesi an meselesi.

Taraf'ın duyurduğu bu gelişmeler, demokratik çözüm yolunda dev bir adımı ifade ediyor. Tabii ki bir yandan da bu çekilme sürecinin 'sorunsuz' tamamlanması gerekiyor.

Artık ne devlet PKK'yı ne de PKK devleti suçlayabilecek.

İki taraf da çözümsüzlüğe bahane bulamayacak.

Barış uzun ve sancılı bir dönemden geçecek, belki aksayacak, tökezleyecek; ama barıştan dönüş yok.

Türkiye için yeni bir dönem başlıyor.

Bu değişimi anlamayanlar direnmeye devam edecek.

Bazı odaklar şuursuz çıkışlar yapacak.

Provokasyon riski de yok değil.

Ama akıntıya karşı kürek çekmek nafile.

Değişim dinamikleri karşı konulamayacak kadar güçlü...

Daha dün kadar Güneydoğu'da mayınlar patlıyor, sivil-asker-militan kayıpları yaşanıyordu.

Bu kanlı görüntüler artık tarihe karışacak.

Kürt sorununda silahları devre dışı bırakacak çözüm modeli üzerinde yürütülen gizli görüşmelerin bugün yarın kamuoyuna –en azından bir kısmının– açıklanması bekleniyor.

Beş yıl aradan sonra, ilk defa bir pazartesi günü Demokratik Toplum Kongresi Eşbaşkanı Aysel Tuğluk İmralı'ya Öcalan ile görüşmeye gitti.

Bu görüşmeyi önemli kılan oradan çıkacak olan barış mesajı...

Abdullah Öcalan'ın silahı devre dışı bırakacak yeni bir yol haritasının ayrıntılarını Aysel Tuğluk'a anlatması bekleniyor.

Devlet-İmralı görüşmelerinin ne kadarı kamuoyuna açıklanır, bilinmez; ama Tuğluk'un dönüşte, barış içerikli bir mesajı duyuracağı (muhtemelen gazetelerin baskıya girdiği saatlerde) neredeyse kesin gibi.

Bu gelişmeler Öcalan'ın örgüt üzerindeki etkisini göstermeye yetiyor sanıyorum.

Kandil'de liderlik çekişmesinin olabileceği, olduğu tartışma götürmez.

Ama konu Öcalan olunca bence hâlâ onlar için de akan sular durur.

Dağ, Öcalan'dan daha fazla Apocu'dur... (Bu, bazı örgüt sorumlularının 'başka' odakların etkisi altında olduğu gerçeğini değiştirmez.)

Devlet zaten Öcalan ile bu yüzden görüşüyor.

Daha düne kadar "ateşkes kararını zor aldık" diyen Kandil, bugün Öcalan'ın bir sözüyle çekilme pozisyonunu almış durumda.

Bu elbette ki Türkiye'nin yararına ve barışa büyük fırsat sunuyor.

Yarın dağdaki binlerce militan, barış görüşmelerine uygun olarak silahsızlanıp evlerine dönecek.

İçişleri Bakanlığı ile MiT, PKK'nın silahsızlanması ve 'sorunsuz' çekilmesi için Kuzey Irak'taki Kürt yönetimine üst üste ziyaretlerde bulunuyorlar.

Kandil'le Erbil üzerinden dolaylı bir diyalog yürütülüyor.

Aldığım bilgilere göre de Türk tarafı Kürt yönetimine sınırötesi operasyon yapmama sözü bile vermiş durumda.

Bu, geri çekilmeye başlayan PKK'ya da önemli bir mesaj.

Silahsızlanma için de Mahmur modeli kamplar düşünülüyor. Türk tarafı birden çok Mahmur benzeri kamplar kurarak, eve dönüş işlemlerinin ön hazırlığını buralarda yapacak. Yani PKK önce dağdan silahsızlanarak yeni kurulacak sivil kamplara, oradan da eve dönecek. Büyük ihtimalle BM de bu noktada devreye girerek bu kampların hamiliğini üstlenecek. Kandil'in bu modele ne kadar sıcak baktığı hakkında bir fikrim yok ama Türkiye'nin bölgedeki Kürt yönetimiyle böyle bir model üzerinde çalıştığına dair bilgiler var.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Silahlar bir yıl susacak

Kurtuluş Tayiz 29.09.2010

Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eşbaşkanı Aysel Tuğluk'un İmralı'da Abdullah Öcalan ile yaptığı görüşmeden barış mesajı çıktı. Öcalan, Kandil'den yürürlükte olan eylemsizlik kararını bir yıla kadar uzatmasını istedi. Öcalan'ın görüşünü değerlendiren örgütün bu hafta içinde, en az 2011 haziranında yapılacak genel seçimlere kadar eylemsizlik pozisyonunda kalacağını ilan etmesi bekleniyor.

Kürt sorununda silahları devreden çıkaracak önemli bir gelişme yaşandı. İmralı'da Öcalan ile avukatı sıfatıyla görüşen Aysel Tuğluk, Ada'dan döner dönmez kamuoyuna "Barışa çok daha yakınız" açıklaması yaptı. Aslında bu görüşmeden yeni bir ateşkes kararının çıkıp çıkmayacağı merak ediliyordu. Zira PKK 13 ağustosta 'eylemsizlik' ilan ettiğini açıklamış, 20 eylülde son bulacakken bu süreyi bir hafta daha ertelemişti. Ancak Güneydoğu'da örgüte karşı sürdürülen askerî operasyonlar, çatışma ve can kayıpları Kandil'i, Ramazan'dan itibaren başlattığı ateşkese son verme noktasına getirmişti.

İmralı'dan Kandil'e mesaj

Böyle bir zamanda İmralı'da başlayan Öcalan ile devlet görüşmeleri silahların yeniden susması umudunu doğurdu. İmralı'dan gelen haberler umut vericiydi ve Kürt siyasetçiler ile sivil toplum kuruluşlarını da harekete geçirdi. Merkezi Diyarbakır'da olan DTK'nın eşbaşkanları Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk'un toplumdaki barış beklentisini İmralı'ya ve Kandil'e iletmesi gündeme geldi. Yasal mevzuat sivil bir heyetin İmralı'ya gitmesine izin vermiyordu ancak Aysel Tuğluk'un avukatı sıfatıyla Abdullah Öcalan ile görüşme şansı vardı. Aysel Tuğluk bu gelişmeler üzerine İmralı'ya gitmeye karar verdi. Tuğluk'un adaya ziyareti bir kaç kez hava muhalefetine takılsa da -Adalet Bakanlığı'nın da devreye girmesiyle- beklenen ziyaret önceki gün gerçekleşebildi. Aysel Tuğluk adada altı saat kalmıştı. Gemlik Limanı'na karargah kuran basın kuruluşları, Ada'dan gelecek habere kilitlenmişti. Aysel Tuğluk'un ilk açıklaması dikkatliydi. Beklentileri karşılamasa da 'Barışa daha yakınız' sözleriyle kamuoyuna rahatlatmaya yetti. Ancak açıklanmasa da bu görüşmeden Kandil için de önemli bir mesaj vardı. Öcalan, örgütten eylemsizlik kararını en az 2011 haziranında yapılacak olan genel seçimlere kadar, gelişmelere göre ucu açık olmak üzere yaklaşık bir yıl daha uzatmalarını istiyordu.

Silahsızlanma koşulları yok

Kaynağım Öcalan'ın bu görüşünü örgüte 'talimat' şeklinde değil, 'son kararı kendileri verme şartıyla' ilettiğini vurguladı. Kaynağıma göre Kandil, İmralı'dan gelen mesaja uyararak bu hafta içinde 'eylemsizlik' kararını en az seçimlere kadar uzattığını açıklayacak. Örgüt, bölgedeki askerî operasyonlar ile sınırötesindeki kamplara yapılan topçu atışlarını da yapacağı bu toplantıda gündeme getirecek.

Abdullah Öcalan, ayrıca avukatlarına Kürt sorununun çözümü, PKK'nın sınırdışına çekilmesi ve silahsızlanmayla ilgili görüşlerini de aktardı. Öcalan'ın "Ortada hâlâ bir çözüm iradesi yok, silahsızlanma için koşullar oluşmuş değil" dediği de belirtiliyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kandil ziyareti askıya alındı

Kurtuluş Tayiz 05.10.2010

İmralı'dan sonra Kürt sorununda önemli merkezlerden biri de Kandil. Kürt politikası, ağırlıklı olarak bu iki merkezin etkisi altında içerik ve doğrultu kazanıyor. Tabii Kürt siyaseti bunlarla sınırlı değil. Meclis'te grubu bulunan BDP ve Demokratik Toplum Kongresi (DTK) de Kürtlerin etkili siyasi yapıları arasında bulunuyor. Güneydoğu'daki sivil toplum kuruluşları da bu sıralamaya dâhil edilebilir.

Kapatılan BDP'nin eski Genel Başkanı Ahmet Türk ile milletvekilliği düşürülen Aysel Tuğluk, bir süre önce Kandil'i ziyareti gündemlerine almış, devletle örgüt arasında bir nevi dolaylı bir 'diyalog' olarak nitelenebilecek bir süreci başlatmaya hazırlanmışlardı. Bunun için Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve hükümetten randevu talep etmişlerdi. Türk ve Tuğluk'un Kandil'e yapmayı umdukları ziyaret elbette sadece devletle örgüt arasında 'aracı' olmaktan ibaret değildi. Daha fazlası vardı. Savaşta canı yanan Kürtlerin ve Türklerin barış çığlığını her iki tarafa da anlatmayı planlıyorlardı. Belki de bu sayede karşılıklı iyi niyet beyanları güven ortamının oluşmasını sağlayacak, silahlar susacak, hatta silahsızlanmaya uzanacak yeni bir dönem başlayacaktı.

Bu hazırlıkların arkasında elbette BDP, DTK ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının ortak istek ve talepleri yatıyordu. Ağustosun son haftasında toplanan Demokratik Toplum Kongresi'nde alınan kararları açıklayan Ahmet Türk, devletle görüşükten sonra İmralı ve Kandil'e gideceklerini söylemişti.

Planlanan bu randevuların en önemlisi İmralı'da gerçekleşti. Aysel Tuğluk, Abdullah Öcalan ile avukatı sıfatıyla görüştü. Aynı hafta örgütten bir yıl uzatılması beklenen ateşkesin bir ayla sınırlandırıldığı duyuruldu. Ancak Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk'un bir heyetle birlikte Kandil'e yapacakları ziyaret bir türlü gerçekleşmedi.

Bunun nedeni Türk ve Tuğluk'un Kandil'e gitmeden önce Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve hükümet ile görüşmek istemelerinden kaynaklanıyor. Köşkten ve Başbakanlık'tan beklenen randevu bir türlü çıkmayınca Ahmet Türk ve Tuğluk, Kandil ziyaretlerini askıya almak zorunda kaldı. *Taraf'a* bilgi veren bir kaynak, Türk ve Tuğluk'un "Devlet mesaj vermezse, olumlu bir mesaj almazsak kuru kuruya Kandil'e gidemeyiz" dediğini söyledi. Türk ve Tuğluk'un devletten beklediği mesajın ne olduğuna dair ise aynı kaynak; "en fazla demokratik taahhütler, güven yaratacak iyi niyet beyanı vs. bekleniyor. Kandil'den bir şey talep etmek için yapılacak bir şey sunmak/vermek gerekiyor" diyerek özetledi.

Cumhurbaşkanı Gül ile hükümetten randevu talebinin Aysel Tuğluk ve Ahmet Türk'ün "DTK eşbaşkanları" olmaları sıfatına takıldığını biliyoruz. DTK, "Demokratik özerklik" gibi ayrıştırıcı çağrışımlar yapan bir siyasi projeyi gündemleştirdiği için batıda tepki toplamıştı. Cumhurbaşkanı ve hükümetin, bu kurumun başındaki iki isimle yapılacak bir görüşmenin doğuracağı tepkiden kaçınmış olmaları muhtemel. Ama bu hassasiyet Türk ve Tuğluk'un Kandil'e yapacakları ziyareti askıya almalarına neden oldu.

İmralı'daki devlet-Öcalan görüşmeleri, diğer siyasi aktörlerin temaslarını ikinci plana itmiş görünüyor. Ama bu aktörlerin bloke olması olumlu sonuçlar doğurmaz. Barış için dört koldan çalışmak gerekiyor. Eğer barıştan yana yapılar, kurumlar, kişiler bloke edilirse doğacak boşluğu savaştan medet umanlar dolduracaktır.

Kulislerde hükümetin İmralı'dan çıkan ateşkesi bir aylık süreyle sınırlayan Kandil'e kızgın olduğu ve bu yüzden atılacak bazı "iyi niyetli" adımları atmaktan imtina ettiği söylentileri dolaşıyor. Ne kadar doğru yanlış bilinmez. Ama Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk'un da aralarında bulunacağı bir heyete gerek Cumhurbaşkanı'nın ve gerekse hükümetin randevu vermesi çok doğru bir tutum olur. Kürt tarafında çok ciddi bir "güven krizi" olduğu muhakkak. Bu "güven krizi"nin devlet içindeki "derin" güçlerce yeniden üretilmeye, parlatılmaya çalışıldığı da bir gerçek. Örgüt içinde de barışı sabote etmek için fırsat kollayan gruplar bulunuyor. O halde bir ay süreyle de olsa susan silahların tekrar konuşmaması için biraz daha gayret...

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

DTK Kandil'e gidişi tartışacak

Kurtuluş Tayiz 08.10.2010

Aysel Tuğluk ve Ahmet Türk'ün bir heyetle birlikte Kandil'e yapacakları ziyaret, "randevu" krizine takılınca askıya alındı. Tuğluk ve Türk, devletle görüşükten sonra Kandil'e gitmeyi planlıyorlardı. Bu ziyaret planı onlar için çok önemliydi. Örgüte "eli boş" gitmek istemiyorlardı. Devletin iyi niyet mesajını iletmek arzusunda olmaları da anlaşılır bir şey. Ancak devlet bundan kaçındı. Cumhurbaşkanı Gül ile hükümet Türk ve Tuğluk'a randevu vermedi. Buna rağmen Kandil ziyareti yapılacağı benziyor.

Aysel Tuğluk'a, randevu krizine rağmen Kandil'e gidip gitmeyeceklerini sordum. Tuğluk, askıya aldıkları Kandil ziyaretini yeniden değerlendireceklerini söyledi. Demokratik Toplum Kongresi, önümüzdeki günlerde bu konuyu tartışacak. Kandil'e gidiş, zamanı, iletilecek mesajlar da bu toplantıda belirlenecek. Tuğluk, PKK'nın ilan ettiği bir aylık ateşkes süresinin çok kritik olduğunu, bu zamanı barış adına iyi değerlendirme niyetinde olduklarını söyledi.

Edindiğim izlenim, Kürt siyasetçiler bekleyip görme, izleme, uzaktan bakma yerine aktif olmaktan yanalar. Geri planda kalma yerine inisiyatif almak, irade göstermek istiyorlar. Buna hakları da var. Çünkü onlar Güneydoğu'nun ortak taleplerini temsil ediyorlar. Barışı da savaşı da en iyi onlar biliyor. Zira sivil aktörler devreye girmeden, görev almadan barışın sağlanması öyle kolay değil.

Güneydoğu'da etkin Kürt siyasetçiler ile sivil toplum kuruluşu temsilcileri Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve hükümete "randevu krizi" yüzünden kızgın. Konuştuğum herkeste aynı sitemi ve aynı tepkiyi gördüm: "Bize randevu vermekten kaçınıyorlarsa, bizimle konuşmaktan çekiniyorlarsa ortada ciddi bir güven sorunu var demektir..."

Ben de şöyle düşünüyorum; eğer sivil aktörlere ve sivil toplum kuruluşlarına güven verilemezse, onlar barışa ikna edilemezse ne İmralı ve ne de Kandil barışa ikna edilebilir.

Kürt sokağındaki hava şöyle: Ateşkes ilan edildi ama yarın öbür gün tekrar eski günlere geri dönelecek. Çatışmalar başlayacak, silahlar yeniden konuşacak...

Kürt sokağını böyle düşünmeye iten şey, eskisinden farklı olarak herhangi bir değişim emaresine rastlayamaması... Devlet aynı, politikacılar aynı, demeçler aynı; asker de aynı polis de... Bu durumda farklı düşünmesini beklemek elbette çok safça olur.

Salı günkü köşemde de vurgulamıştım; İmralı'yla başlatılan diyalog iyi güzel ama bu, diğer aktörleri devre dışı bırakmamalı... Bu mesele sadece devletle Öcalan'ın kendi arasında halledeceği bir mesele değil. Kandil boyutu var, BDP boyutu var, DTK boyutu var, sivil toplum boyutu var, sokaktaki boyut var...

En önemlisi de ortada ucu açık bir ateşkes var. Bu ateşkesin süresize dönüşmesi için devletin/ hükümetin elinden gelen her şeyi eksiksiz yapması gerekiyor. Kürt sokağını da buna ikna etmesi lazım. Devlet içinde ateşkesi umursamadan, "devlet ağırlığı"nı göstermek adına dağda şehirde operasyon yapanlar var. Kandil'de bu operasyonları bahane edip yeniden silahlara sarılmak isteyenler pusuda bekliyor.

İmralı'dan çıkan bir yıllık ateşkes mesajı Kürt siyasetinin yasallaşması ve Türkiye ile demokratik entegrasyonu için büyük bir fırsattır. Kandil'in bir ay süreyle sınırladığı ateşkesin süresize dönüşmesi bu geçişi sağlamaya hizmet edecektir. Doğru olan da budur.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şam'da PKK zirvesi

Kurtuluş Tayiz 12.10.2010

Başbakan Erdoğan dün Suriye'ye gitti. Şam'da Devlet Başkanı Beşar Esad'la görüşecek. Bir hafta önce de İçişleri Bakanı Beşir Atalay ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu 10 bakanla birlikte Suriye çıkarması yapmıştı. Suriye Devlet Başkanı Esad ise ramazan ayında Türkiye'ye gelmişti. İki ülke arasındaki görüşme trafiği son aylarda dikkate değer bir artış gösterdi.

Bu ziyaretlerin başlıca gündemini ise PKK konusu oluşturuyor. PKK meselesi üzerinde iki ülkenin bu kadar yoğun mesai harcaması değerlendirmeye değer bir konu. Zira Abdullah Öcalan'ın Suriye'de üslendiği dönemlerde bile iki ülke arasında bu kadar yoğun bir diplomatik trafik yoktu. Öcalan'ın Şam'ı terk etmesinden sonra örgütün Suriye'deki varlığı da zaman içerisinde eridi. Örgütün, Lübnan'daki kampları tek tek boşaltıldı. Suriye topraklarından Türkiye'ye sızmaların önüne geçildi. PKK'nın Suriyeli Kürtlerden aldığı yardımlar da gittikçe azalıyor.

Bu koşullar da Türkiye'nin hâlâ Şam yönetiminden ne beklediği merak konusu... Burada örgüt içinde hâlâ önemli sayıda bulunan Suriyeli PKK'lıların varlığı öne çıkıyor. Başbakan Erdoğan da Suriye'ye hareketinden önce havalimanında basın mensuplarının sorularını yanıtlarken, Beşar Esad ile Suriyeli PKK'lıların "eve dönüşü"nü konuşacağını ifade etti. "Eve dönüş" konusu, Suriye ile Türkiye arasında uzun bir zamandır görüşülen konuların başında geliyor. Şam yönetimi, sayıları bin 500 kadar olduğu tahmin edilen Suriyeli PKK'lılara "genel af" çıkaracağına dair Ankara'ya söz vermişti. Erdoğan, Esad'ın bu sözü tutmasını bekliyor elbet. **Ancak Erdoğan'ın aylar önce üzerinde mutabık kalınan bir konunun karara bağlanması için kalkıp Şam'a gittiğini sanmıyorum. Bu ziyaretin daha önemli boyutları olmalı.**

Türk tarafının Şam yönetiminden "Suriyeli PKK'lılara af çıkarmak"tan çok daha fazlasını beklediğini düşünüyorum. Ama bu beklentiler güvenlik ve askerî konuların da ötesinde olmalı. Zira Suriye'nin güvenlik konularında Türkiye'ye yapacağı katkı çok sınırlı, askerî alanda ise yok denecek kadar az. Türkiye de bunun farkında. **Hükümetin Suriye yönetiminden beklentisi, uzun yıllar topraklarında barındırdığı, kamp verdiği, bugünkü lider kadrosuyla birebir, yakından temas kurma fırsatı bulduğu örgütü, yani Kandil'i son düzlükte silahsızlandırmaya teşvik ve ikna etmesi yönündedir.** Suriye yönetiminden başka hiçbir komşu devlet PKK'yla bu kadar içli dışlı olma şansını yakalamamıştır. Ne İran ne Irak ve ne de Barzani bu kadar örgüte yakındır. Öcalan'ın Türkiye'ye teslim edilmesiyle sonuçlanan bir sürece rağmen ne örgüt ne de Öcalan Suriye'ye tavır almıştır. Suriye'nin de örgüte karşı çok dikkatli bir politika izlediği sanırım konuyu yakından takip edenlerin dikkatinden kaçmamıştır. Suriyeli PKK'lıların örgüt içindeki varlığı ve ağırlığı da Şam yönetimine önemli bir avantaj sağlıyor.

Suriye ile diplomatik trafiğin son aylarda bu kadar artmasının nedeni PKK konusunda sona gelindiğini de gösteriyor. Son nokta konulmasa da örgütün şiddetten vazgeçerek silahsızlanmaya ve demokratik siyasete yöneltilmesinde bu ziyaretlerin önemli bir etkisi olacağını düşünüyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

KCK Davası

Kurtuluş Tayiz 19.10.2010

 KCK Davası Bir yıl oluyor neredeyse. O sabah ne olup bittiğini ajanslar önce kısa spotlarla geçtiler, “33 ilde eşzamanlı KCK operasyonu yapılıyor...” Gözaltına alınan isimler düşmeye başladı tek tek haber bültenlerine. Aralarında Güneydoğu’nun değişik il, ilçe ve beldelerinden seçilmiş belediye başkanları vardı. Sonra o ‘öldürücü’ fotoğraf karesi çıktı ortaya. Olayın vahametini bundan daha iyi anlatabilecek bir görüntü olamazdı; gözaltına alınanlar Diyarbakır Adliyesi önünde elleri plastik kelepçeli, tek sıra halinde dizilmiş görünüyordu.

KCK Davası denince aklıma ilk bu görüntüler gelir. Sanıklara yönelik 7 bin 500 sayfa tutan suçlamalar da, bu fotoğrafı unutturmaya yetmedi.

Oysa bu toplu gözaltı furyasından iki ay önce Güneydoğu’da barış rüzgârları esiyordu. Mahmur ve Kandil’den gelen 34 PKK’lı Habur Sınır Kapısı’ndan Türkiye’ye giriş yapmıştı. Herkes yeni bir dönemin başlayacağını ve silahların tarihe karışacağını umuyordu. Ama olmadı. Gelenlerin BDP otobüsü üzerinde verdiği görüntüler kamuoyunda tepki uyandırdı. Deniz Baykal CHP’sinin kopardığı gürültü hükümeti geri adım atmaya zorladı. Bazı medya kuruluşlarının Habur görüntülerini AKP aleyhinde kampanyaya dönüştürmesi de etkili olmuştu bunda. Üst üste yapılan anketler AKP’nin oy kaybettiğini gösteriyordu. İşte KCK operasyonu bu koşullarda, bu siyasi iklimde yapıldı. KCK gözaltılarının arkasında bence Kandil/İmralı ve en çok da BDP’ye duyulan öfke ve kızgınlık yatıyordu. Barış için büyük siyasi risk alan hükümet, Kürt tarafının bunu istismar ettiğini düşünüyordu. Ve fatura Kürt siyasetçilere çıktı. **Başbakan Erdoğan ve İçişleri Bakanı Atalay gözaltındakilerin böyle teşhir edilmelerini eleştirdiler ancak bu kareleri hazırlayanlar hakkında hiçbir işlem yapılmaması dikkatlerden kaçmadı.**

İşte o gün bugündür KCK tartışılıyor. Türkiye “PKK” ve hatta “Kongra-Gel” adına yabancı değil. Ama KCK son birkaç yıldır duyulur oldu. Aydınlar ve gazeteciler arasında bu konuda iki görüş var. Birinci görüşe göre KCK, ‘derin’ bir örgütlenme. Sokakları karıştırmak ve kaos yaratmak için kullanılıyor. Buna resmî görüş de diyebiliriz. Bu görüşün savunucuları KCK operasyonlarının sürmesinden yana.

İkinci görüş ise KCK’yı PKK’nın Türkiye’deki legal uzantısı olarak görüyor. Bu yapı, örgütün yasal siyasete geçişinde köprü görevini görebilir. Üzerine gitmek yerine önü kontrollü olarak açılmalıdır. KCK’yla ilişkisi yüzünden de hiçbir siyasetçi suçlanmamalı ve tutuklanmamalıdır..

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı’nın hazırladığı iddianamede KCK’nın 2005’te kurulduğu belirtiliyor. Örgüt kaynakları da bunu doğruluyor. KCK Öcalan’ın fikirleri üzerine oluşturulmuş. Etkinlik sahası Türkiye, Irak, Suriye ve İran olarak belirlemiş. Başındaki isim Murat Karayılan. PKK liderleri olarak bilinen Cemil Bayık, Duran Kalkan ve Mustafa Karasu gibi isimler bu yapılanmanın değişik kademelerinde görev alıyorlar. “KCK/ Türkiye Meclisi” adı verilen yapılanma bu örgütlenmenin Türkiye ayağını oluşturuyor. Çalışma alanını ağırlıklı olarak Güneydoğu olarak belirlemiş.

KCK Türkiye’ye karşı silahlı bir savaşımın içinde. Ateşkes ve eylemsizlik gibi ara dönemlerden geçse de Kürt sorununu şiddetle çözmekten yana bir örgüt. Seçilmiş siyasetçilerin böyle bir yapılanma ile ilişkisi tesbit edildiğinde işin içinden çıkmak zorlaşıyor.

Buna göz mü yumulacağı yoksa hukukun mu devreye girmesi gerektiği hâlâ tartışma konusu...

Dünkü davaya gelirsek tekrar. Kürtlerin önemli bir bölümü seçtikleri temsilcilerin elleri kelepçeli ve onur kırıcı bir şekilde hapse gönderilmesini içlerine sindiremediler. Bunu kendilerine yönelik bir şiddet, saldırı olarak görüyorlar. Bunda elbet haklılar. **50 yıl önceki 49’lar Davası gibi Kürtler, bu dava etrafında birleştiler. O zaman da bir bildiriye imza atan Kürt öğrenciler tutuklanarak hapse atılmıştı. Biraz da dönemin CHP’li**

vekillerinin hükümeti tahrik etmesiyle gelişen tutuklama furyası, bugünkü gibi bir davaya dönüşmüştü. O gençler yıllarca hapislerde sürünmüştü. Hem de eften püften delillerle. Kürt kimliğinin isyancı bir özellik kazanmasında 49'lar Davası önemli bir yere sahiptir. **KCK Davası da böyle. Kürt kimliğini daha isyancı ve daha ayrılıkçı olarak yeniden üretmeye yaradı.** Bu Türkiye'nin isteyeceği en son şey olmalıydı.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bareliyas'tan Başn Kasabası'na...

Kurtuluş Tayiz 22.10.2010

 Bareliyas'tan Başn Kasabası'na... Kürt lider Celal Talabani, Öcalan-PKK ve Türkiye arasındaki görüşmelerin kilit isimlerinden biri. Bunu Haziran 1993'te Lübnan'ın Bareliyas Kasabası'nda yapılan, PKK'nın ilk defa ateşkes ilan ettiği basın toplantısından biliyoruz. Talabani, bu arabuluculuk görevini dönemin 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın isteği üzerine üstlenmişti. Sonraki yıllarda da tarafların birbirlerine ulaştırmak istediği mesajları olduğunda akla ilk olarak yine Talabani geldi. Ancak Talabani, 1993'ün "acı tecrübesi"nden sonra arabulucu olmaya hiç sıcak bakmadı. Her fırsatta devletle PKK arasında "arabuluculuk" yapmanın ateşten bir gömlek giyme anlamına geldiğini söyledi. Ta ki AKP hükümetinin 2009'da başlattığı demokratik açılım sürecine kadar... *Akşam* gazetesinden Hüsnü Mahalli ile yapılan söyleşinin ayrıntılarında

Celal Talabani'nin İmralı-Kandil ve devlet arasında birtakım mesajların ulaştırılmasına aracılık etmeye razı olduğu anlaşılıyor. "Gelişiniz münasebetiyle bir sırrı da açıklayayım. Öcalan tarafından arkadaşlar geldi ve bir mesaj getirdi" diye o görüşmeyi anlatan Talabani, kendisinin verdiği üç maddelik mesajı şöyle özetliyor:

- "1- Demokratik açılıma karşı çıkmak büyük hata olur. Türkiye'deki tarihî fırsatı değerlendiremiyorlar.
- 2- Gerilla savaşları dönemi bitti. Parlamenter sistem önemli. Kürtler parlamentodaki sayılarını arttırabilir.
- 3- Bazı Kürtlerin en temel hatası AKP'yi kendilerine düşman bellemeleridir."

Celal Talabani, bir süre sonra Öcalan'ın bu mesajlara "olumlu" yanıt verdiğini ve kendisini onayladığını da sözlerine eklemiş.

Bahsi geçen görüşme 15 Aralık 2008'de Süleymaniye'ye bağlı Başn Kasabası'nda Celal Talabani'nin köşkünde gerçekleşti. Gizli saklısı da yoktu. DTP Eşbaşkanları Ahmet Türk, Emine Ayna, Diyarbakır Sur Belediye Başkanı Abdullah Demirbaş, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel ve Siirt Milletvekili Osman Özçelik bir heyet halinde Talabani'yi ziyaret etmişlerdi. Bu heyette yer alan Abdullah Demirbaş'a ziyareti sordum. Demirbaş, Talabani ziyaretinde birçok konunun gündeme geldiğini belirtti. Ama ortada "mesaj alıp-verme gibi bir durum yoktu" dedi.

Bu ziyaretin ayrıntılarıyla ilgili dün geçmişe dönük bir tarama yaptığımda karşıma KCK İddianamesi çıktı. Talabani'nin bu heyetle yaptığı görüşmeler KCK Dosyası'na da girmiş. Hem de oldukça ayrıntılı. Soruşturma evraklarına göre KCK operasyonunda tutuklanan DTP'nin eski Genel Başkan Yardımcısı Kamuran Yüksek'in bilgisayarından elde edilen bir dokümanda, Kuzey Irak'taki bu görüşmenin bir dökümü de bulunmuş. "Celal Talabani ile yapılan görüşme" adıyla kaydedilen belgede Ahmet Türk, PKK'nın "tasfiye edilmesi"yle ilgili kaygılarını iletiyor. Devletin bu politikasının Kürt sorununun çözümünü zorlaştırdığına işaret ediyor. Talabani

ise şöyle yanıt veriyor: “Benim Apo ile bir ilişkim var. 2 kısımda (Bu görüşmeden yaklaşık bir buçuk ay önce – KT) bana avukatları aracılığıyla bir mektup gönderdi. Ben bu talepleri Türk yetkililerine iletmişim. Benim PKK ile de bir diyalogum var. Bu bayramda ben talep etmişim ateşkesi hem uzatılması konusunda da bir yaklaşım oldu (PKK 8 Aralık 2008’de ilan ettiği ateşkesi yeniden uzattı –KT).

Silah bırakma ve ateşkes ilan etme arasında fark var. Ateşkes ilan edilsin. Silah bırakmanın karşılığı var. (...) Yine PKK’nın bir talebi vardı; genel af onu dile getirdik. Biz MİT müsteşarları ile PKK’nın bazı ilişkileri var, sizin bilginiz dâhilinde mi dedik. Erdoğan, ‘MİT Müsteşarı’nın tüm ifadeleri benim ifademdir’ dedi.”

KCK davası dosyasına giren bu diyalogların ne kadar doğru ne kadar yanlış olduğunu bilmiyorum ama Talabani’nin Hüsnü Mahalli’ye anlattıklarıyla örtüştüğünü düşünüyorum. Talabani’nin devletle Öcalan ve PKK arasında doğrudan görüşmelerin kesildiği veya tıkanıdığı zamanlarda devreye girdiği anlaşıyor. Ancak, 1993’ten sonra bir kez daha Talabani’nin devletle Öcalan-PKK arasında arabuluculuk yaptığı kamuoyuna bu kadar açıkça yansıyor. Bu görüşmeler 2009 Mart Yerel Seçimleri’ne kadar PKK’nın silahları susturmasını sağlıyor. Türkiye derin bir soluk alıyor.

Celal Talabani ve Mesud Barzani’nin örgüt üzerindeki etkisi kuşkusuz önemli. Ancak bu etki abartılırsa Türkiye Kürt liderleri de karşısına almak zorunda kalır. Çünkü PKK, gerek Talabani’yi ve gerekse Mesud Barzani’yi bir yere kadar dikkate alıyor. Örgüt dışlandığını hissettiği an silaha yeniden sarılıyor. Son olarak Irak Kürdistan Yönetimi’nin eski başbakanı Neçirvan Barzani, “PKK’yi dışlayarak bu sorunu çözmek mümkün değil” dedi. Bu görüş bence Talabani ve Barzani’nin ortak düşüncesini yansıtıyor. İki Kürt liderin bugün PKK sorununda daha aktif bir rol üstlenememelerinin altında Türkiye’nin bu gerçeği bir türlü kabul edememesi yatıyor. Türkiye bu gerçeği kabullense belki de Kürt liderlerin işi daha kolay olacak...

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kandil hareketli, ateşkes uzuyor

Kurtuluş Tayiz 27.10.2010

Kandil hareketli, ateşkes uzuyor PKK 13 ağustosta ilan ettiği ve 30 eylülde bir ay süreyle uzattığı ateşkes kararı *Demokles’in kılıcı gibi* başımızda sallanıp duruyor. Bunda tek sorumlu elbette örgüt değil. Örgütün siyasallaşmasını sağlayacak kanalları bir türlü açamayan Ankara siyasetinin de bunda önemli payı var. Tabii konumuz bu değil.

Son günlerde İmralı’daki devlet-Öcalan görüşmelerinin sonucunda hayatımızdan bir süreliğine de olsa çıkan silahların yeniden konuşma tehlikesi belirdi. Abdullah Öcalan’ın, iki hafta önce devletin çözüm için gereken adımları atmadığını savunup 31 ekimde aradan çekileceğini açıklaması, örgütün ateşkes pozisyonunu etkiledi. KCK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan’ın, İngiliz *Independent* gazetesine verdiği demeçte “Türkiye 15 gün içinde adım atmazsa kendimizi savunuruz” demesi, Türkiye tarafını da iyice gerdi. Ancak bu olumsuz havaya rağmen, ateşkes bir ay daha uzayacak.

Kuzey Irak’ta örgütü yakından izleyen kaynaklara göre Kandil bu sıralar hareketli. Türkiye’den “arabulucu” olduğu tahmin edilen bir grubun örgütle temas için bölgeye geldiği belirtiliyor. Bu grubun

'arabulucu' mu yoksa ateşkesin uzatılması için devreye giren 'ricacılar' mı olduğu henüz net değil. Daha doğrusu bu konuda ben netleşemedim. **Ama bu gelişme bana "Devletin İmralı'dan sonra Kandil ile de görüşmeye başladığını" düşündürüyor.** Örgütün beklentisi de bu yöndeydi. Yani devletin İmralı'da olduğu gibi kendileriyle de diyaloga girmesini istiyorlardı. KCK liderlerinden Duran Kalkan, *Fırat Haber Ajansı*'na yaptığı açıklamada hükümeti verdiği taahhütleri yerine getirmemekle suçladı. Kalkan, bu taahhütlerin başında KCK'yla görüşmelerin yapılmamasını gerekçe gösteriyor ve ateşkesin sonuna gelindiği mesajını veriyordu. Ama sanırım şimdi bekledikleri o "görüşme" ya yapılmak üzere ya da çoktan yapıldı.

Kandil'in 30 eylülde bir ay süreyle uzattığı ateşkesi Kurban Bayramı'ndan sonra, KCK davasının gidişatından emin olabilecekleri bir tarihe kadar erteleyeceği gelen bilgiler arasında.

Yani kasım ayının sonunda ateşkes yeniden değerlendirilecek ve Haziran 2011 seçimlerinden sonraki bir tarihe kadar uzatılıp uzatılmayacağına da o zaman karar verilecek.

Bu tablo içinde esas belirleyici kişi elbette Abdullah Öcalan. Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eşbaşkanı Aysel Tuğluk'un bugün adaya gitmesi bekleniyor. Aysel Tuğluk, bu ziyarette Öcalan'a toplumdaki barış beklentisini aktaracak. Aslında nasıl ifade edeceğini bilmiyorum ama özetle Kürtlerin savaş istemediğini anlatacak. Kandil'in rotası da, bu görüşmeden çıkacak olan mesajla belirlenecek. Umarım Aysel Tuğluk, İmralı'dan barış mesajıyla döner ve Türkiye rahat bir nefes alır.

Baydemir'e 'düzeltme' Kandil'den geldi

Osman Baydemir'in *HaberTürk*'te yayınlanan "Türkiye'nin Nabızı" adlı programda PKK'yla ilgili yaptığı açıklamalar Kandil'de yankı buldu. Baydemir'in, tesbiti şöyleydi: "PKK rolünü oynamıştır. Artık rol ve misyon legal siyasetindir. Ama legal siyasetin önü devlet tarafından açılmalıdır." **KCK'nın Kandil'deki liderlerinden Mustafa Karasu, "Mustafa Sivaslı" ismiyle haftalık bir gazete için kaleme aldığı yazıyla Baydemir'i şöyle 'düzeltme' gereği duymuş:** "Osman Baydemir'in 'PKK'nin rolü bitmiştir' biçimindeki sözü için de birkaç söz söylemek istiyorum. Osman Baydemir KCK davasının siyasi olduğu konusunda önemli argümanlar ortaya koymuştur. KCK davasının meşruiyetini değerlendirmeleriyle önemli düzeyde sarsmıştır. **Ancak bunların yanında karşısındakini memnun etmek ve fazla sıkıştırılmasını engellemek için PKK'nin dönemi bitmiştir gibi söylemleri isabetli olmamıştır;** maksadını aşmıştır."

Diyarbakır bugünlerde KCK davasından daha çok bu 'düzeltme'yi konuşuyor.

Barzani: Erdoğan çözüm mesajı verdi

Irak Kürdistan Demokrat Partisi (IKDP) Başkan Yardımcısı Neçirvan Barzani, Türkiye'ye geldi. Neçirvan Barzani'nin Ankara'ya geliş sebebi Irak'ta hükümet kurma çalışmaları olarak gösteriliyor. Bölgesel Kürt Yönetimi'nin şimdiki Başbakanı Behram Salih dururken eski başbakanın Ankara'ya gelmesi tabii dikkat çekici. Bu, Kandil'in de masada olduğu anlamına geliyor. Çünkü Kuzey Irak'taki PKK varlığıyla ilgili konular, ağırlıklı olarak Barzani ile görüşülüyor.

Türkiye'nin Barzani'den beklentileri malum. Peki ya Barzani'nin Türkiye'den beklentisi? Neçirvan Barzani Ankara'ya gelmeden önce Kuzey Irak'ta yayımlanan Gulan dergisine verdiği röportajda o beklentisini şöyle ifade etmiş: "Umut ediyoruz ki Türkiye'de Başbakan'ın eliyle atılmış olan açılım adımları sınırlı kalmaz. **Bizim**

fikrimiz ve Sayın Başbakan ile yapmış olduğumuz görüşmelerden anladığımız, seçimden sonra çok daha büyük adımlar atılacak ve bu bağlamda rahatız."

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK'nın Kırmızı Kitabı

Kurtuluş Tayiz 29.10.2010

Milli Güvenlik Kurulu'nda (MGK) görüşülen ve tavsiye şeklinde hükümete gönderilmesi kararlaştırılan Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nde (MGSB) PKK 'öncelikli tehdit' sıralamasında birinci sırada yer aldı. Aşırı sol örgütlerle birlikte PKK, adına "Kırmızı Kitap" da denen bu belgede "bölücü tehdit" başlığı altında analiz edilmiş. Yıllardır duymaya pek alıştığımız "irticai tehdit" ise Kırmızı Kitap'tan çıkarıldı. Yerine "din istismarı ile aşırı dinci örgütler" tek tek adlarıyla yazıldı.

MGK'da önceki gün bu görüşmelerin yapıldığı saatlerde **PKK da kendi "Kırmızı Kitabı"nı ilan eden bir bildiri yayınladı. Örgüt, Güneydoğu'da AKP'yi "öncelikli düşman" ilan etti.** *Fırat Haber Ajansı*'nda yer verilen açıklamada "AKP ile işbirliği yapanlar hakkında soruşturma kararı alındığı" duyuruldu. Şaşırtıcı ama gerçek. KCK Adalet Divanı imzası taşıyan açıklamada şöyle dendi:

"Toplantımızda başta hareketimize karşı AKP'nin imha ve tasfiye amaçlı plan ve uygulamalarına katılan, kan, şiddet ve gözyaşı üzerinde rant sağlayarak, kültürel soykırım ve asimilasyon politikasında aktif ve bilinçli rol oynayan, halkımızın değerlerini peşkeş çekerek üstlendikleri bu uğursuz rolleriyle de barışın ve demokratik çözümün önünde engel oluşturan işbirlikçi hain unsur ve kesimlere karşı inceleme başlatarak soruşturma yürütmenin kararına varılmıştır."

Bununla sınırlı kalmayan açıklamada, AKP'lilerin örgüte ihbar edilmesi isteniyor: "Halkımızın şikâyet ve başvurularını inceleme kararını alan toplantımız, suçluları açığa çıkarıp yargılamanın ertelenemez acil bir görev olduğunu tesbit etmiştir."

Bu bildiriye göre AKP, Güneydoğu'da PKK'nın 'birinci' sıradaki hedefi olarak ilan edilmiş oluyor. Sadece AKP de değil, bölgede bu partiye yakın bütün insanlar (etnik kimliği ne olursa olsun) örgütün hedefleri arasına giriyor. Uygulamaya dönüşmesi halinde çok tehlikeli sonuçlara yol açacak **bu zihniyete öncelikle kendisini PKK'ya yakın hisseden Kürtlerin karşı çıkması gerekiyor.** Çünkü yıllarca JİTEM, Hizbullah vb. gizli yapılar tarafından tehdit edilen, fişlenen, kaçırılıp işkence gören, sokak ortasında infaz edilen **Kürtler, şimdi AKP'li avına çıkmaya çağrılıyor, zorlanıyor. PKK kendisinden olmayan kişi ve kurumlar için sürekliliği avı başlatıyor. Burada tehdit herkesedir.** Örgütün bu yaklaşımı, devletin 'tasfiye' politikalarını bence olsa olsa meşruiyet kazandırır. Farkındalar mı orasını bilmiyorum tabii...

Sağduyu savaştan değil, barıştan yana

MGK bildirisinde eleştirilmesi gereken ifadelerden birine dikkat çekmek istiyorum: "Halkın sağduyulu yaklaşımı ve desteğinden alınan güçle, bölücü terörle mücadele kararlılıkla sürdürülecek." PKK'ya yönelik hem batıda hem de doğuda önemli bir tepki olduğu gerçek. **Devletin ve hükümetin bu toplumsal desteğe dayanarak**

PKK'ya karşı askerî tedbirleri öne çıkarması ve savaşı sürdürmeye heveslenmesi büyük hata olur. Çünkü halkın sağduyusu ve desteği, tamamen hükümetin barış isteğini sezmesiyle alakalıdır. Mevcut tabloda hükümetten daha çok PKK'nın barışı istemediği görünüyor. Ama bundan alınan güçle, barış imkânlarını yeterince zorlamadan, denemeden (ki bence bu doğru olan tek yöntemdir) "benden günah gitti" dercesine savaşa yönelmek Türkiye'ye, yani hepimize kaybettirir.

Silahlar bir süre daha devre dışı

13 ağustosta ilan edilen ve 30 eylülde bir ay olarak uzatılan ateşkes kararının uzayacağını yazmıştım geçen yazımda. Bu konudaki son durumu ve gelişmeleri takip etmeye çalışıyorum. Bana gelen bilgilere göre yarın öbür gün son bulacak ateşkesle ilgili örgüt sadece "görüşünü açıklamayı ertelediğini" duyuracak. **Kurban Bayramı'ndan önce silahların konuşması ihtimali de yok. KCK davasında bekledikleri gelişmeleri de henüz göremedikleri için bir süre daha silaha davranmayacaklar. Şimdilik beklemeyi sürdürecekler. Ancak İmralı'dan çıkacak olan mesaj her şeyi etkiler. Bunun için Aysel Tuğluk'un Öcalan'la yapacağı görüşme çok kritik.** Tuğluk'un Öcalan'a "DTK ve Türkiye'deki çok geniş bir çevre ateşkesin sürmesinden yana" mesajı iletmesi bekleniyor. İmralı'nın toplumda oluşan bu büyük barış beklentisinin aksine savaşa yeşil ışık yakacak mesajlardan kaçınacağını düşünüyorum. Tabii ki, bu süre içinde İmralı'da sürprizler yaşanmadıysa...

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Silahlar sustu, sıra çekilmede

Kurtuluş Tayiz 02.11.2010

PKK, 2011 seçimlerine kadar ateşkes ilan etti. Kendilerinin değimiyle 'eylemsizlik' sürecine girdi. Asker, dağdaki militanların üzerine gitmezse çatışma ve ölümler yaşanmayacak. Ancak örgüt, 'misilleme' hakkını saklı tutuyor. Yani bir PKK'lı askerler tarafından öldürülürse karşılığında misilleme yapılacak. Onlar da asker vurmaya çalışacak. Ateşkes kararının en zayıf noktasını işte bu 'şartlı' bölümü oluşturuyor.

Eli silahlı güçler birbirleriyle karşılaştıklarında kendilerini savunacaklar. Bu da kaçınılmaz olarak yeni operasyonları, çatışmaları, ölümleri doğuracak. Yani çok kırılgan bir döneme girmiş bulunuyoruz.

Kandil'in ateşkes kararının arkasında İmralı'daki devlet-Öcalan görüşmelerinin yattığını artık herkes biliyor. KCK tarafından yapılan açıklamada da bu kararın alınmasında İmralı'daki 'nitelikli görüşmelerin' etkili olduğuna dikkat çekildi. **Ancak, Öcalan'ın Kandil'e gönderdiği mesaj sadece ateşkes ilan edilmesiyle sınırlı değildi. Daha fazlası vardı. Örgütün Türkiye topraklarındaki militanlarını Kuzey Irak'a geri çekmesi öngörülmüştü.** Çünkü, değil kapsamlı operasyon, rutin arazi taramasına çıkan askerler bile kaçınılmaz bir şekilde militanlarla karşılaşılıyor ve bu da ateşkesi riske sokuyordu. Bunun için de PKK'lıların sınırların dışına çıkması formülü bulunmuştu. Kandil, Öcalan'ın çekilme mesajını sınırlı uyguladı; yerleşim alanlarına yakın, sıcak bölgelerdeki militanlarını askerle karşılaşma riski en az olan uzak üslenme bölgelerine çekmeye başladı. **İmralı'ya ise "geri çekilme koşullarının henüz oluşmadığı ve 1999'daki gibi kayıplar verileceği, askerin güven vermediği, devletin bazı hazırlıklarının kendilerinde tasfiye şüphesi uyandırdığı" yönünde yanıt verildi.**

Öcalan'ın istediği süresiz ateşkes ise yine örgütün "bir ay izleyip bakalım" yönündeki kaygı bildiren görüşüne takıldı. 2011 seçimlerine kadar 'eylemsizlik' ilanına bu süreçlerden geçilerek gelindi.

Kandil'in ateşkes kararı kuşkusuz Türkiye'ye rahat bir nefes aldırdı. Ama kalıcı barış için silahlı güçlerin sınırların dışına çıkarılması şart. Silahlı güçler dağda durdukça provokasyon da hep pusuda olacak. Taksim'deki canlı bombanın ateşkesin sona erdiği günde patlaması tesadüf olmasa gerek. Bunun için İmralı görüşmelerinden çıkan ve kısmen uygulanan çekilme kararının tamamlanması en doğrusu.

Askerî olarak imha etme, yok etme dönemi bitmiştir. Geri çekilen PKK'yı askerî olarak imha etmeye yeltenirse devlet, stratejik olarak kaybeder. Devletin bugünkü aklı sanırım bunun farkında.

Yakın zamanda şuna tanık olduk; bazı derin odaklar barış ihtimaline karşı PKK'ya 'Srilanka modeli'ni hatırlatıp örgütün korkularını canlı tutmaya çalıştı. Örgütün çekilmesini önlemek için bu korkular sağlı sollu empoze edildi, gündemde tutuldu. **Örgütün bilinçaltı dünyasının neredeyse tamamını bu imha endişesi ve korkusu kaplıyor. Kurulduğu andan itibaren PKK'nın sahip olduğu yegâne tecrübe devlete karşı yenilmiş, bastırılmış 29 Kürt isyanından ibaretti. PKK'yı süngü ve tüfikle bastırılan isyanların korkuları karakterize etti.** Abdullah Öcalan ve PKK'nın esnemekte zorlanmaları, siyasallaşmaktan korkmaları bu nedenledir.

1999'daki geri çekilmeden farklı olarak yeni bir çekilme süreci Kürt sorununda kalıcı barışı sağlayacak kapıları sonuna kadar açacaktır. Bu kez geri döndürülemeyecek bir şekilde Kürt sorunu çözülme yoluna girer. En azından silahlar susar, Kürt sorunu kanlı bir mesele olmaktan çıkar.

Silahlı dönemin tarihe karışması için İmralı-Kandil-BDP kadar hükümetin de yapması gerekenler var. Devlet, Kürt sokağını silahların meşruiyetine onay vermekten çıkaracak adımlar atmak zorunda. Devlet ve hükümet, bunu başaramazsa söyleyecek sözleri de kalmaz. Türkiye'nin 1999'daki geri çekilme fırsatını 'harcama' şansı vardı belki ama bugün ikinci bir şansının olup olmadığı çok kuşku. Türkiye'yi yönetenler bunu bilerek davranmak zorunda.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan 11 yıl önce PKK'yı telefonla ikna etmiş

Kurtuluş Tayiz 05.11.2010

PKK'nın 2011 Haziran seçimlerine kadar silahları susturması kamuoyunda olumlu yankı buldu. Bu karar, 1999-2004 arasında uygulanan ateşkes döneminden sonra bir ilk oluyor. Kısa süreli ateşkes kararları ile bugüne kadar yol alınamamıştı. Ama bu kez ümit var. Çünkü perde arkasında taraflar arasında süren kararlı bir diyalog süreci söz konusu. Kamuoyu, bu nefes kesen trafiği yakından takip etmek, olup bitenleri öğrenmek istiyor. Perde arkası trafik ise hâlâ aydınlanmış değil. **Merak edilen konuların başında İmralı ile Kandil arasında olduğu anlaşılan bilgi akışının nasıl sağlandığı geliyor.** Bu soruyu akıllara PKK'nın beklenenin aksine Aysel Tuğluk'un İmralı görüşmesini beklemeden 2011 haziran seçimlerine kadar ateşkes ilan etmesi getirdi. Çünkü ateşkes kararının İmralı'da yapılan görüşmeden sonra açıklanacağı sanılıyordu. Aysel Tuğluk'un İmralı

dönüşünde, ayağının tozuyla "Eylemsizlik kararının seçime kadar uzatılması Öcalan'ın bilgisi dâhilinde gerçekleştiğini" vurgulaması, dikkatlerin İmralı-Kandil arasında kurulan bilgi akışında toplanmasına neden oldu. Öcalan ile Kandil arasındaki bilgi mekanizması nasıl kurulmuştu? Ortada bir mektup alışverişi olduğu biliniyordu. Ama bu mektuptan daha hızlı bir iletişim aracı olmalıydı...

Bu konuyu araştırırken, bir kaynağım Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye getirildiği 1999'a dikkat çekti. Öcalan, isyan halindeki örgütü ateşkes ilan ederek Türkiye topraklarını terketmeye çağırıyordu. Ancak bu talimata PKK zorluk çıkarıyordu. Daha doğrusu PKK içindeki bir grup "çekilmeye hayır, savaşa devam" diye tutturmuştu. **Kaynağım Abdullah Öcalan'ın örgütü İmralı'da kendisine sağlanan telefonla ikna etmeyi başardığını söyledi. Öcalan, ateşkes karşı çıkan, sınırdışına çekilmeye direnenleri "televizyona çıkıp halka teşhir etmekle" tehdit etmiş.** Yani PKK'nın 'birliği' ve 'bütünlüğü' İmralı'daki o sihirli telefon sayesinde sağlanmış.

Abdullah Öcalan, 11 yıl sonra yine benzer bir sorunla karşı karşıya kaldı. Kandil'e devletle diyalog ve müzakere halinde olduğu haberini gönderdi. Seçimlere kadar örgütten ateşkes ilan etmesini ve silahlı güçlerini sınırdışına çekmesini istedi. Bu görüşlerini bir mektup aracılığıyla örgüte ilettiğini artık kamuoyu biliyor. Ancak, 1999'da olduğu gibi yine karşı çıkanlar ve itiraz sesleri yükseldi. Bu kez de Öcalan'ın örgütü yine 11 yıl önce olduğu gibi telefonla mı ikna ettiğini tabii ki bilmiyorum. Ama bunun ipuçlarını, Yıldırım Oğur'un "İmralı'da pazar zirvesi" haberinde yakalayabiliriz. Zira İmralı ve Kandil'de eşzamanlı yapılan toplantının sonucunda ateşkes kararı çıkmıştı ve Öcalan, ateşkes ilanının kendi bilgisi dâhilinde yapıldığının bilinmesini Tuğluk'tan özellikle istemişti. Öcalan Kandil'e götürülmediğine göre belki de Kandil İmralı'ya getirildi.

Kandil'e oldu-bitti yapacaklardı

Taksim'deki canlı bomba eylemi, TAK'ın üstlenmesiyle yeni bir boyut kazandı. TAK, eylemi tam beş gün sonra üstlendi. Örgütün saldırıyı üstlendiği bildiriyle KCK ve İmralı'ya da isyan etti. KCK da aynı saatlerde bu örgüte çok net tavır aldı. Doğru da yaptı. **Bu saldırıyla ilgili plan sanırım Kandil'in bu intihar saldırısını üstlenmesi üzerine kurulmuştu. Ateşkesin son günü bomba patlayacak, Kandil, içerden de 'etkili' bir basınçla Öcalan'ın aradan çekileceğini açıkladığı 31 ekimde, bir gelişme yaşanmadığı kanaatine vararak Taksim saldırısını üstlenmeye razı olacaktı.** Saldırıda 'canlı bomba' kullanılması bence özellikli bir tercih ve eylemin üstlenilmesine 'manevi' bir katkı sağlanmak istenmesiyle ilgili. Ancak o pazar günü hem İmralı hem de Kandil'deki eşzamanlı toplantılar bunu engelledi. Sütten ağzı zaten yanan Kandil bilgisi dışında hiçbir saldırıyı üstlenmemede kararlıydı. Taksim saldırısı daha çok oldubittiye getirilmeye çalışılan bir eyleme benziyor. Bombalı provokasyonun beş gün sonra ortalıkta uzun süredir görünmeyen ve hatta tasfiye edildiği söylenen TAK tarafından üstlenilmesinin başka izahı yoktur. Kandil'i oldubittiye getiremeyince saldırıyı -örgüte de tavır alarak- üstlenmek zorunda kaldılar.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ankara'dan Kandil'e yedi maddelik mesaj

Kurtuluş Tayiz 09.11.2010

İmralı-Ankara-Kandil hattında Kürt sorununun çözümü için doğrudan ve dolaylı temaslar sürüyor. İmralı'daki görüşmelerin "diyalogdan müzakereye geçiş aşamasında" olduğu, bizzat Öcalan tarafından açıklandı. Devlet-

Öcalan görüşmeleri PKK'nın süresiz ateşkes kararı almasında belirleyici oldu. Örgütün silahlı güçlerini Türkiye sınırlarının dışına çekmesi yönünde İmralı'da varılan uzlaşma ise Kandil'in 'güvenlik' kaygılarına takıldı.

Ankara, Öcalan ile sınırlı tutulan görüşmelerin tek başına yeterli olmadığını fark ederek, Kandil'le de dolaylı temas kurdu. Tarafa konuşan bir kaynak, PKK'nın 31 ekimde bitireceğini ilan ettiği ateşksten bir hafta önce Ankara'nın, konuk ettiği Irak Kürdistan Demokrat Partisi Başkan Yardımcısı ve Bölgesel Kürt Yönetimi eski Başbakanı Neçirvan Barzani aracılığıyla KCK'ya önemli mesajlar ilettiğini anlattı. **Yedi başlıktan oluşan mesajda devletin Kürt sorununun çözümü için atacağı adımlar özetleniyor.**

Başlıklar şöyle:

- 1- Yeni demokratik bir anayasa hazırlanacak.
- 2- Yerel yönetimler reformuyla ilgili yasa çıkarılacak, yerinden yönetim ilkesi esas alınacak.
- 3- Katliamlara karışmamış olanlara siyasi af çıkarılacak
- 4- 1990'lı yıllarda işlenen binlerce faili meçhul cinayet aydınlatılacak.
- 5- İsimleri sonradan değiştirilen Kürtçe köy, ilçe ve şehirlere eski adları verilecek.
- 6- İstanbul, Ankara, İzmir, Diyarbakır ve Mardin'deki üniversitelerde Kürtçe bölüm oluşturulacak.
- 7- Andımız değiştirilecek.

Ayrıca mesajda, **bu adımlardan bazılarının Kurban Bayramı'ndan sonra, bazılarının ise 2011 haziran seçimlerinden sonra süratle hayata geçirileceği belirtilmiş.** Kandil'den de ateşkesi süresize dönüştürmesi ve silahlı güçlerini Türkiye sınırlarının dışına çıkarması istenmiş.

Bu temaslardan bir hafta sonra örgüt, ateşkesi seçimlere kadar uzattığını açıkladı. **Örgütün silahlı güçlerini sınırdışına çekmek için Kurban Bayramı'ndan sonra atılacak adımları izleyip kararını vereceği bilgisi Ankara'ya ulaştı.**

İmralı-Ankara-Kandil üçgeninde yürütülen görüşmeler, provokatif engellerle karşılaşmaz ise süreç hızla örgütün silahsızlanmasına doğru evrilecek. PKK'nın silahtan arındırılması her zaman masadaydı. Bugün de masada. Ancak kısa vadedeki öncelikler arasında değil. Ankara'nın birinci önceliği silahların susması ve örgütün silahlı güçlerini Türkiye'den çıkarması yönünde. İkinci sırada ise geçen hafta Taksim'deki saldırıyla bir kez daha gündeme gelen KCK'nın şehirlerde patlamaya hazır bombacılarının akıbeti geliyor. **PKK, dağlardaki güçlerini geri çekerken şehirlere patlayıcı eğitimi alan timlerini yerleştiriyor ve bunu çekilmeye karşı elinde koz olarak tutuyor. Kürt sorununda zar zor oluşan bu barış havasını dağdaki silahlı militanlardan daha çok şimdi şehirlere yerleştirilen bu bombacılar tehdit ediyor.** Ve en önemlisi de bu intihar komandoları üzerinde Kandil'in kontrol gücünü gevşetmesi büyük bir tehlikeye dönüşmüş durumda. TAK (Kürdistan Özgürlük Şahinleri) adı verilen yapılanmanın kontrolünün kimin ya da hangi güçlerin elinde olduğu tartışma konusu. KCK'nın Taksim'deki canlı bomba eyleminden sonra yaptığı açıklamaya bakılırsa, patlamadan kendi içlerindeki otonom bir grup sorumlu. Bu şu anlama geliyor; şiddet özerk grupların elinde. Bu grupların da PKK lideri Abdullah Öcalan ile KCK yönetiminden bağımsız davranma güçleri ve inisiyatifleri var. **Eğer bu bir taktik değilse Kandil, militanları üzerinde kontrol kaybı yaşıyor demektir.** Bunun ne kadar derinleştiğini anlamak zor. Ama bu durumda olası bir patlama, olası bir katliam her an meydana gelebilir. Bunun bir garantisi de yok.

Abdullah Öcalan'ın açıkladığı gibi, bu kez devlet ciddi ve barış her zamankinden daha yakın. Türkiye çok zor bir işi başarmak üzere; yıllardır denemediği bir şeyi deniyor; tüm zorlukları aşarak Kürt sorununu muhataplarıyla konuşuyor, onlarla müzakere yapıyor. Bu görüşmelerin niteliği tartışılır elbet. Ancak, devletin büyük bir adım

attığı ortada. Bu tarihî fırsat havadan sudan gerekçelerle boşa çıkar ve değerlendirilemezse çok yazık olur.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP'ye İmralı operasyonu

Kurtuluş Tayiz 12.11.2010

Türkiye bir süredir CHP'deki değişimi tartışıyor. Deniz Baykal ile başlayan, Önder Sav'la devam eden sürecin sonunda CHP'de yönetim yenilendi. Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu, kendi belirlediği/atadığı ekiple yola devam edecek. Baykal, bu süreci "CHP'nin yeniden dizaynı" olarak tanımlamıştı. Bu yeniden düzenlemenin, Türkiye'nin temel sorunlarında ne kadar önaçıcı olup olmadığını birlikte göreceğiz.

Benzer bir parti içi hareketlilik Saadet Partisi'nde yaşandı. Numan Kurtulmuş ve ekibi Necmettin Erbakan ile yollarını ayırarak Halkın Sesi Partisi'ni (HAS) kurdu. Yeniden yapılanmanın, daha doğrusu müdahalenin gündeme geleceği diğer bir parti ise BDP. **Demokratik açılımla birlikte pek de iyi sınav vermeyen BDP yönetiminin, 2011 haziran seçimlerine kadar ilan edilen ateşkes süresinde, İmralı operasyonu ile yenilenebileceği belirtiliyor.** İmralı'daki gelişmelere hâkim, Kürt siyasetini de yakından bilen bir isim *Taraf*'a Öcalan'ın BDP'de ciddi değişiklikler yapmaya hazırlandığını söyledi. **Abdullah Öcalan'a ulaşan şikâyetler arasında "BDP'nin sürece ağırlık koyamadığı, yetersiz kaldığı, nitelikli yönetim kadrolarından mahrum olduğu" vb. gibi değerlendirmeler yer alıyor.** Öcalan, hazırlaması için BDP'ye önerdiği yeni anayasa taslağı ile ilgili çalışmaları eksik buluyor. Aydınlar aracılığıyla Türkiye'ye açılma siyaseti izlenmesi için verdiği tavsiyeler de pek yerine getirilemedi.

Kaynağıma göre **Kürt siyasetçileri, Öcalan'ın şekillendireceği yeni BDP'de etkin olmak için ikiye bölünmüş durumda. Öcalan'ın seçimlere BDP yönetimini yenileyerek girmeye başladığı kulisleri üzerine, BDP'de seçim kazanı kaynamaya başladı. Kandil'de bile daha yedi ay kalmasına karşın seçim masaları oluşturulmuş durumda.** Ateşkesle birlikte Kürt siyasetçileri arasında da bir yarış başladı. Ve bu yarış, çok görünmese de alttan alta kıran kırana geçiyor.

Gerekçeleri ya da şikâyetleri ne olursa olsun Abdullah Öcalan'ın BDP'de operasyona ihtiyaç duymasının altında devletle İmralı'da başlayan görüşmeler yatıyor. Öcalan'ın bu görüşmeler için Kandil'den tam yetki talep ettiğini Murat Karayılan'ın son açıklamalarından çıkarabiliriz.

Fırat Haber Ajansı'na (ANF) verdiği röportajda Karayılan şu dikkat çekici sözleri sarfediyor: **"Kürt sorununun çözümünde tek muhatap Önder Apo'dur. Önder Apo kapsayıcı ve bağlayıcı ilk elden gelen muhataptır.** Evet, biz daha önce Önder Apo muhatap alınmazsa hareketin yönetimi var, hareketin yönetimi muhatap alınmazsa BDP var, demiştik. Eğer bugün Önder Apo ile direkt bir diyalog sözkonusu ise bu hepimiz için geçerlidir. Ayrıca bizimle bir ilişkinin olup olmaması o kadar önemli değildir. Pek gerekli de olmayabilir. Olsa bile Önder Apo ile yürütülen diyalogun güçlendirilmesi ve altyapısının oluşturulmasına dönük olabilir. Yani güçlendirici, zenginleştirici olabilir. Yoksa kendi başına ayrı bir diyalog söz konusu olmaz. Yine anayasal ve demokratik haklar protokolü kapsamında BDP de bu sürece ciddi katkılar sunabilir ve bir muhatap olarak o da önderlikle bağ içerisinde bu sürece elbette ki dâhil olabilir."

Abdullah Öcalan büyük önem verdiği ve hatta tarihî bulduğu İmralı-devlet görüşmelerine gölge düşmesini istemiyor. KCK ve BDP'nin çıkaracağı aykırı bir ses, her şeyi altüst edebilir. **Öcalan, demokratik açılım**

sürecinde pek de iyi sınav veremeyen BDP'yi seçime kendi belirleyeceği ve öne çıkaracağı isimlerle götürmeyi hesaplıyor. Çünkü Öcalan, bir süre sonra daha fazla perde gerisinde durmak zorunda kalacak. Bunun farkında. Yasal siyasetin yani BDP'nin daha fazla öne çıkacağı bir döneme girilecek. Bunun için de sahnedekilerin 'doğru' oyuncu olmasına özen gösterecek. BDP'nin öncülü sayılan DTP'nin de Öcalan'ın direktifleri doğrultusunda kurulduğunu anımsayalım. Seçime kadar BDP'de de taşlar yerinden oynayacağı benziyor.

Kürt siyasetinin gündemini işgal eden diğer önemli bir konu ise KCK davası. Dava, dünkü duruşmada 2011'e ertelendi. Kürtçe savunma talebini reddeden mahkeme anlaşılan açmazda. Kürtçe savunmaya izin vermediği takdirde davanın kilitleneceği belliydi. Kürtçe savunma önünde yasaların engel teşkil ettiğini ileri sürmek haklı görünmüyor. Mahkeme esneklik göstermediği sürece bu krizin aşılması da mümkün değil.

Kürtçenin kullanılmasıyla ilgili kriz sadece KCK davasıyla sınırlı değil. Diyarbakır Valiliği'nin yerleşim yerlerinin adlarını hem Türkçe ve hem de Kürtçe gösteren tabelaların sökülmesi için verdiği talimat da yeni krizlerin habercisi. Kürtler nasıl düşünür dersiniz; devlet 'bilinmeyen bir dili konuşuyorsun' deyip susturuyor, köyünün kasabasının adını Kürtçe olarak ifade etmesini yasaklıyor. Ya bu durumda siz kendinizi nasıl hissedersiniz?

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Persona non grata

Kurtuluş Tayiz 16.11.2010

 Persona non grata Ne güzel rastlantı; Cumhuriyet zorbalığına karşı başkaldıran, özgürlük mücadelesi başlatan ve büyük bedeller ödeyen Kürt siyasetçiler şimdi birbirlerine zorbalıkta yarışıyorlar. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir'in, çok nadir görüldüğü bir televizyon kanalında "silahlı mücadelenin miadını doldurduğu"na dair görüşleri önce PKK'nın Kandil'deki liderlerinin, ardından İmralı'nın tepkisini çekti. İki hafta önce bu köşede **"Baydemir'e Kandil'den düzeltme" arabaşılığıyla duyurduğum uyarılar/tepkiler dizisinin sonunda Baydemir, "Persona non grata" yani istenmeyen adam ilan edildi.** Kapalı kapılar ardında Osman Baydemir'e yönelik uyarılar olduğunu duyuyorduk ama bu seferki biraz farklı oldu. Baydemir'in siyasi geleceğini etkileyecek nitelikte. Hem Kandil hem de İmralı'dan yapılan açıklamalarla Baydemir, kamuoyuna açık bir şekilde (eleştirilmedi) adeta azarlandı, uyarıldı. Öcalan'ın sözleri şöyleydi: "İşte basından izledim, bazıları çıkıp sorumsuzca 'silahlı mücadele miadını doldurmuştur' diyor. Buna kendileri nasıl karar verirler, bu hakkı nasıl kendilerinde buluyorlar? (...) Herkes kendi işine bakmalı, herkes sorumlu olduğu konularla ilgilenmeli, kafa yormalı, söz söylemelidir. Bazıları bırakmış kendi asıl işlerini silahlı güçlerin durumunu konuşuyor, bu konu onlara düşmez. Bunları anlamıyorum, niye kendi işlerini yapmıyorlar, niye kendi işi olmayan konulara giriyorlar? Anlamıyorlar mı?"

Kandil'in başlattığı, İmralı'nın ise devam ettirdiği bu 'uyarı' kampanyasının perde arkasında ilginç bir liderlik çekişmesi yatıyor. Kulislere göre: Baydemir'in artan popülerliği uzun zamandır Kandil'i ve İmralı'yı rahatsız ediyordu. **Baydemir'in kullandığı İslami dil kendisine Kürtler nezdinde önemli bir itibar kazandırmış durumda. Bugüne kadar Kürt siyasetinde öne çıkmak, yükselmek isteyen kişiler ya Kandil'e ya da İmralı'ya dayanmak zorundaydı. İlk defa Baydemir halkın gücünü keşfetti.** Geçen yerel seçimlerde

örgüt, Baydemir'i Diyarbakır gibi merkezî ve Kürt siyasetinin kalbi sayılan şehirden uzaklaştırmak için hamle yaptı. Baydemir'den Van Belediye Başkanlığı'na aday olmasını istedi. Ancak Baydemir, Diyarbakırlıların desteğine dayanarak direndi. Kandil'i ısrarcı olmaktan bu halk desteği caydırdı. Baydemir ilk defa örgüte değil halka dayanarak siyaset yapmanın gücünü farkettiler. Osman Baydemir'in artan popülerliğine "Silahlar miadını doldurmuştur" açıklaması eklenince, uzun süredir fırsat kollayan Kandil ve İmralı'dan çok ciddi bir çıkış geldi. Hep şüpheyle yaklaştıkları Baydemir'i bu kez tümünden gözden düşürmeye yöneldiler. **Kulislerde Baydemir'in artık tamamıyla "gözden çıkarıldığı" konuşuluyor. Aynı Leyla Zana gibi.** Eski DEP'li milletvekili Leyla Zana, uzun bir hapis hayatından sonra serbest bırakıldığında büyük kalabalıklarla karşılanmıştı. Avrupa'nın saygı duyduğu Zana'nın artan ünü karşısında İmralı ve Kandil yine aynı sert tutumlarıyla ortaya çıkmışlardı. **Leyla Zana, İmralı'dan aldığı uyarıyla köyüne çekilmiş, münzevi bir hayat yaşamaya başlamıştı. Osman Baydemir'in siyasi hayatına nasıl yön vereceğini elbette bilemeyiz. Ancak yakınında olan isimler Baydemir'in hırslı olmadığını ve siyasi bir rekabete girmekten kaçınacağını söylüyorlar.** Kamuoyundaki izlenim de aşağı yukarı bu yönde. Ancak Baydemir olayı Kürt siyasetinin silahın/dağın vesayeti altında olduğunu gösteren güzel bir örnek. Türk siyaseti, üzerindeki askerî vesayet gölgesini kaldırdı. Kürt siyaseti dağın vesayetini nasıl kırarak doğrusu merak ediyorum.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Baydemir istifaya zorlanıyor

Kurtuluş Tayiz 23.11.2010

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir'in, "Silahlı mücadele miadını doldurdu" sözleri üzerine Kandil ve İmralı tarafından "Persona non grata", yani istenmeyen adam ilan edildiğini yazmıştım. Tepkilerin bununla da sınırlı kalmadığını öğrendim. Baydemir'in siyasi olarak "ipi çekildi" ve istifaya zorlanıyor.

PKK lideri Abdullah Öcalan'ın Diyarbakır Belediye Başkanı Osman Baydemir'e yönelik basına yansıyan açıklamalarında sert sözler yer alıyordu. Öcalan, "Sen işine bak, silahlı mücadele senin işin değil" diyerek Baydemir'e sert çıkmıştı. Basına yansımayan bölümlerde ise Öcalan'ın Baydemir'e yönelik çok ağır sözler sarfettiği ortaya çıktı. Çünkü Cumhuriyet gazetesinin duyurduğu habere göre Öcalan "Baydemir ya istifa edip AKP'ye üye olsun ya da özeleştir versin" diyor. Baydemir'in yakın çevresinden edindiğim bilgiye göre Öcalan'ın açıklamalarının ardından Osman Baydemir'i istifaya zorlayacak nitelikte bir kampanya başlatıldı. Kampanyayı başlatan Kandil ve BDP içindeki KCK'ya yakın bir grup. Siyaseten Baydemir'in ipinin çekildiğini belirten kaynağım, "Başkan istifaya zorlanıyor" dedi. Devletin psikolojik operasyonlarını biliyorduk aslında. Ancak Kürt siyasetinde benzer "psikolojik operasyonların" yapılabileceğini de böylece öğrenmiş olduk. Kaynağım, bu operasyonun çok profesyonelce yürütüldüğü konusuna da özellikle dikkat çekti.

Dün gün boyu Osman Baydemir'e ulaşmak istedim. Ancak şehir dışında ve yoğun programı olduğu için ulaşamadım.

Osman Baydemir'in bu gelişmeler karşısında nasıl bir tutum izleyeceği ise henüz netleşmiş değil. Aslında kendisinden beklenen gayet net. Öcalan "Ya istifa edip AKP'ye katılsın ya da özeleştir versin" seçeneklerini önüne koymuş durumda.

Osman Baydemir'e geçen genel seçimlerde Meclis yolunu kapatan Kandil ise Başkan'ın istifa etmesini bekliyor. Osman Baydemir'in bu seçenekleri ve başka formülleri de ayrıntılı olarak değerlendirdiğini biliyorum. Kararının

nasıl olacağını ise yakın zamanda birlikte göreceğiz. Ama şunu belirtmeden edemeyeceğim. Kürt siyaseti hak, adalet ve özgürlük idealleriyle yola çıkmıştı. Ya da en azından böyle olduğunu iddia ediyordu. Vardığı sonuç, bence Cumhuriyet'in zorbalığına eş değerdedir. Son günlerde popüler olan "eksen kayması" tanımını bence Kürt siyaseti için de geçerli. Demokratik eksen tek partici, tek doğrucu, tek zihniyetçi otoriter bir yapıya kaymış görünüyor.

İttifak önerisi Öcalan'dan geldi

Siyasi gündemin en önemli tartışmalarından biri de CHP ve BDP işbirliği üzerine. CHP ile BDP'nin seçimde işbirliği yapması önerisini sanırım ilk olarak 14 ekimde *Radikal*'den Tarhan Erdem köşesinde dile getirdi. Referandumdan çıkan yüzde 42'lik 'Hayır' oyları ile Güneydoğu'da etkili olan 'Boykot' tutumu, AKP karşısında güçlü bir blok doğabileceği umudunu ortaya çıkardı. Bu tartışmayı siyasi kulislere çıkarıp güncel siyasi platforma taşıyan ise BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş'ın açıklamaları oldu. Demirtaş, Sosyalist Enternasyonal'in Paris'teki toplantısında CHP ve BDP'nin "Sol bir demokrasi cephesi olarak seçimlere girmesini önerdi. CHP-BDP işbirliği bir yana bu fikrin bile bir gelişme olduğunu düşünüyorum. Baykal'ın CHP'sinden BDP'yle seçim işbirliğini görüşen Kılıçdaroğlu'nun CHP'sine gelmesi olumlu bir gelişme. Bu tartışmalar Türkiye'deki sert ayrımları ortadan kaldıracığı gibi BDP'nin demokratikleşmesine de katkıda bulunuyor. Ancak dikkat çekmek istediğim bu fikrin sürpriz bir isimden gelmiş olması. Evet, pek çok konuda olduğu gibi Kürt siyasetinde böylesine önemli bir işbirliği çağrısının mimarı da İmralı'daki Abdullah Öcalan. Daha Deniz Baykal'ın tasfiye edildiği günden itibaren CHP'yi yakın markaja almıştı. Yeni genel başkan Kılıçdaroğlu'yu tanıma egzersizlerine ilk günden başladı. Bir süre önce de BDP'den yeni anayasanın hazırlanmasında CHP ile işbirliği yapılmasını istedi. Üç ilke koydu BDP'nin önüne. Birincisi CHP Kemalizm'i güncellemeli. Milliyetçi CHP'yle ittifak olmaz. Kürtlerin anayasal haklarını tanımalı. Tabii, bu işin biraz da teorik kılıfı. Öcalan olmasa BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş'ın tek başına CHP'yle ittifak önerecek ne siyasi gücü ve ne de siyasi tecrübesi var. Bu siyasi manevrayı ancak Öcalan yapabiliirdi. Yoksa Baydemir gibi Demirtaş da Öcalan'ın öfkesinden kaçamazdı.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı- Diyarbakır- Kandil hattında sular duruldu

Kurtuluş Tayiz 26.11.2010

İmralı- Diyarbakır- Kandil arasında yaşanan 'silahlı mücadele miadını doldurdu' gerilimi, Osman Baydemir'in istenen özeleştiriyi yapmasıyla duruldu.

Abdullah Öcalan, Diyarbakır Belediye Başkanı Baydemir'e yönelik sert sözleriyle legal Kürt siyasetine yeniden ayar verdi. Aysel Tuğluk, Ahmet Türk, Gültan Kışanak da Öcalan'ın sert çıkışından nasibini aldı.

Kandil'deki örgüt liderleri, dağın Kürt siyasetçiler üzerindeki gücünün bir kez daha pekişmesinden memnun, Baydemir'den beklenen 'özeleştiriyi' aldı. Kürt siyasetinin nabzının attığı kulislere, Osman Baydemir'in 'özeleştirisi raporu' verdiği konuşuluyor. Baydemir, kendisini şöyle savunmuş: **"Bir belediye başkanı olarak kamuoyu nezdinde silahlı mücadeleyi, silahı savunmam mümkün değil. Benim o sözlerim** ('Silahlı

mücadele miadını doldurmuştur' –KT) **yanlış anlaşıldı. Amacım örgüte silahı bırak çağrısı yapmak değildi. Maksadını aştı...**"

Kulislerde daha ayrıntılı dolaşan bu ifadelerin doğruluk derecesinden emin olamadım.

Belki de KCK, kendi tabanına ne kadar güçlü olduğunu göstermek için bu yönde söylentiler yayıyordu. Ancak, Baydemir'in basına ve *Roj TV*'ye yaptığı açıklamalara bakarak zaten söz konusu 'özeleştiriden kaçmadığı rahatça anlaşılabilir.

Kandil'in Osman Baydemir dışında adı geçen Kürt siyasetçileri de uyardığı kulislerde konuşulan diğer önemli bir gündem. KCK, silahlarla ilgili konularda tek yetkili kişinin Öcalan olduğunu hatırlatıp, Kürt siyasetçilere bu konuda konuşma yasağı getirdi. Kürt siyaseti üzerinde dağın artan ağırlığını en iyi önceki gün örgütün sitesinden KCK adına yapılan bir açıklama ortaya koydu: "Şunu herkes bilmeli ki, artık Kürdistan'da bir önderlik gerçeği vardır. Kürt halkı önderliğiyle gerillası ve siyasetçisiyle her zaman bir bütün olmanın zeminini yakalamıştır. Eleştirilmesi gereken eleştirilecek, özeleştirisi gerekenler özeleştirisi verecektir."

İmralı- Diyarbakır- Kandil hattında gerilimin daha fazla tırmanması beklenmiyor. İmralı da, Kandil de istediğini elde etmiş benziyor. Ancak Kürt siyasetinin daha ne kadar bu baskıları sineye çekeceği merak konusu. Kürt siyasetinde çoğulculuk gelişmezse, siviller silahlı otoriteye mahkûm kalacak. Bunun anlamı da açıktır; kimse silahlı güçleri barışa zorlayamayacak. İmralı'nın da Kandil'in de aslında Kürt siyasetine çektiği bu ayarın altında bu gerçek yatıyor. Toplumda yükselen barış talebini bir şekilde gündeme taşıyan siyasetçiler, otomatik olarak İmralı ve Kandil'in hedefi durumuna geliyorlar. Barış toplumun çıkarı ve talebi. Ama örgütün çıkarı temsil ettikleri toplumun beklenti ve çıkarlarının önüne geçmiş durumda. Kürt siyasetçiler arasındaki gerilim buradan kaynaklanıyor. Yediden yetmişe bütün Kürtler makul bir barıştan yana. Örgüt de barıştan yana. Ateşkes ilan etti, belli. Ama makul olanından yana değil. Devlet-İmralı müzakereleri makul bir barış planı ya da yol haritası ortaya çıkaramazsa barış kolay kolay sağlanamayacak. **Devleti barışa zorlayan toplumsal baskı Güneydoğu'da örgüt üzerinde de olmak zorunda. Kürt siyasetçiler kendilerine dayatılan teksesliliği savundukça kimse PKK'yı ve İmralı'yı barışa zorlayamayacak.** Oysa barış kimsenin tekelinde değil. Barış toplumun ortak beklentisi ve talebi. Ama savaş sadece örgütün talebi. Beklentileri karşılanmadığında tekrar devreye sokmak için hazır bekliyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

O komisyon kuruluyor

Kurtuluş Tayiz 01.12.2010

PKK lideri Abdullah Öcalan'ın ateşkesin 1 marttan sonra da devam edebilmesi için tek koşul olarak öne sürdüğü **"Hakikatleri Araştırma ve Uzlaşma Komisyonu"**, Haziran 2011'deki genel seçimlerden önce kurulacak. BDP'yle görüşmeleri yürüten AKP'li bir bölge milletvekillerinin BDP'den yetkili isimlere ilettiği mesaja göre **komisyon, "Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu" adıyla çalışma yapacak.** Meclis'te kurulacak komisyonun çalışmaları sadece Doğu ve Güneydoğu'da faili meçhul kalan cinayetler ile insan hakları suçlarını araştırmakla sınırlı olmayacak. Uğur Mumcu, Bahriye Üçok, Ahmet Taner Kışlalı gibi Türkiye genelinde faili meçhul kalmış ve toplum vicdanını yaralayan bütün cinayetlerin aydınlatılması için çalışacak.

Hükümetin seçimlerden önce kurmayı planladığı komisyonun İmralı ve Kandil'in beklentileriyle ne

derece örtüşeceğini şimdiden kestirmek zor. Ancak Kürt tarafının uzun süredir ısrarla gündeme getirdiği "Hakikatleri Araştırma ve Uzlaşma Komisyonu" ateşkesin sürmesi için kilit önem kazanmıştı. Abdullah Öcalan, iki hafta önceki avukat görüşmesinde 1 marta kadar Meclis'te bir araştırma komisyonu oluşturulmazsa ateşkesin sona ereceğini açıklamıştı. Kürt sorununda silahların devreden çıkarılması için –adı ne olursa olsun fark etmez- yakın tarihteki insan hakları suçlarının araştırılmasına ihtiyaç duyulduğu bir gerçek. **Hükümetin Meclis'te bu ihtiyacı karşılayacak bir komisyon kurması Türk-Kürt barışının sağlanması için zorunlu.** Zira 1990'lı yılların özellikle ilk yarısında binlerce Kürt'ün faili meçhul kalacak şekilde öldürülmesi hâlâ aydınlatılamadı. Tetikçiler, emir verenler yargı karşısına çıkarılamadı. Bölgede yüzlerce insanın gözaltına alındıktan sonra işkencede öldürüldüğüne dair güçlü iddialar ve tanıklıklar söz konusu. Binlerce köy, asker zoruyla boşaltıldı, bir milyona yakın Kürt nüfusu doğdukları topraklardan kopararak göçe zorlandı. **Türkiye'nin iç barışını ve toplumsal uzlaşmayı yeniden sağlaması için Meclis soruşturması gerekmektedir. Yoksa tarihle başka türlü yüzleşmek ya da hesaplaşmak mümkün değil.**

TBMM'de 1993'te faili meçhul cinayetleri araştırmak için kurulan komisyonun sınırlı çalışması bile çok önemli verilerin ortaya çıkmasını sağlamıştı. Sadece 1992 ile 1993'te faili meçhul cinayete kurban gidenlerin sayısı bini bulmuştu. **İstanbul Barosu,** sonraki yıllarda **yaptığı araştırmada 2 bin 465 faili meçhul cinayet saptadı. Diyarbakır Barosu'na göre ise bu sayı beş binden fazla.**

Kürt tarafının ısrarla gündeme getirdiği "Hakikatleri Araştırma ve Uzlaşma Komisyonu" ise dünyada 20'den fazla ülkede denenmiş. Ortak bir tanımı olmasa da bu komisyonlar daha çok iç savaş geçirmiş ülkelerdeki büyük insan hakları suçlarını araştırmakla görevlendirilmiş. Politik geçiş dönemlerinde ortaya çıkan bu tür komisyonlar toplumsal uzlaşmanın sağlanmasına hizmet etmiş. Güney Afrika sıkça örnek gösterilen ülkeler arasında yer alıyor. Aphertheid rejiminin kasıp kavurduğu Güney Afrika'daki insanlık suçları, bu komisyonun çalışmalarıyla ortaya çıkarılıp mahkûm edildikten sonra ancak ülkeye barış ve huzur gelmiştir.

Türkiye'de resmî rakamlara göre 35 binden fazla insan adına "Orta yoğunluklu savaş" denen çatışmalarda hayatını kaybetti. Ölenlerin önemli bir bölümü Kürt sivillerdi. Yakın tarihin bu karanlık dönemi aydınlatılmayı bekliyor. Bunun adına ister "Hakikatleri Araştırma ve Uzlaşma Komisyonu" densin, ister "Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu"...

1 martta silahların yeniden konuşmaması için Meclis'te bir komisyon kurulmasının önemli olduğunu düşünüyorum. PKK ya da İmralı'nın beklentisi ne olursa olsun eğer toplumsal bir ihtiyaç varsa bunun karşılanması da gerekir. Bu görev de Meclis'te çoğunluğu temsil eden hükümete düşüyor. Umarım hükümetin pek çok vaadi gibi bu komisyon da lafta kalmaz.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP Sinn Fein kadar yürekli olsun

Kurtuluş Tayiz 05.12.2010

Kürt sorununun çözümüne engel gösterilen silahlar tümünden olmasa da uzun bir süredir devre dışı kalmış durumda. 13 ağustostan bu yana, neredeyse beş aydır silahlar konuşmuyor. Konuşması gereken siyasiler ise tuhaf bir şekilde sessiz. Ya da kamuoyunun duymayacağı kadar derinlerde, sessiz diyaloglar sürüyor, haberimiz yok, bilemiyorum. İmralı'daki devlet-Apo görüşmeleri buna yorulsa da gelişmelerden anladığım

kadarıyla ne hükümet ne de BDP cephesinden iyi sinyaller gelmiyor. Kandil ve İmralı cephesi, silahları yeniden konuşurmak için 1 mart tarihini işaret ederek, gün sayıyor. Hükümet ise her şeyi seçimlerden sonraya ertelemiş görünüyor. Belki her iki taraf da devlet-Apo görüşmelerinin sihirli bir çözüm doğurması beklentisi içinde. Ben bu sıkıcı beklentiye katlanamayıp AKP Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik'e "Silahlar konuşunca siyasiler susuyor, bu anlaşılır bir durum, peki ya silahlar susmasına rağmen nedir bu sessizlik" diye sordum. Hükümetin kısa ve orta vadede atmayı planladığı adımların olup olmadığı kamuoyunun da sanırım merak ettiği en önemli konuların başında geliyor. Hüseyin Çelik başlıklar halinde hükümetin önümüzdeki dönemdeki yol haritasını çıkardı:

BDP Sinn Fein kadar yürekli olsun, biz Kürt sorununu çözeriz. Silahlar tümünden devre dışı kalır. Siyasiler konuşur. Ama BDP en küçük bir inisiyatifi almaktan bile aciz. BDP PKK'nın siyasi bir kolu durumunda, bu malum bir sır. Diyorum ki, o zaman Sinn Fein gibi biraz yürekli olsun, onun gibi rol alsın, bu sorunu meşru zeminde çözeriz.

BDP ne yapıyor. Şimdi 'demokratik özerklik' diye bir şey çıkardılar. Bu Türkiye'nin gerçeğiyle örtüşmüyor. Kuzey Irak için federasyon modeli, Türkiye içinse demokratikleşmedir Kürt sorununda çözüm yolu. Kürtlerin üçte ikisi Marmara'da, Akdeniz'de, Ege'de yaşıyor. Bu nüfusu nasıl birbirinden ayıracaksınız. Ayrıca bu nüfus hızla iç içe geçiyor. Örneğin benim babamın anadili Arapça, annemin Kürtçe, eşimin Türkçe. Nasıl olacak. Benim kardeşim Mehmet, etnik sorunla ilgili tartışma gündeme geldiğinde şu espriyi yapıyor: "Ben Türkleşmeye yüz tutmuş Arap asıllı bir Kürt'üm." Gerçek şu ki özerklik, otonomi veya federasyon iç içe Türkiye için gerçekçi bir model değil. Çözüm Türkiye'nin daha fazla demokratikleşmesinden geçer.

Bugün gelinen noktada anadilde eğitim dışında Kürt sorunuyla ilgili pek çok sorun çözülmüş durumda. Ele silah alıp dağa çıkıp terör estirmenin, Türkiye'de hiçbir şey değişmemiş gibi davranmanın, silahla tehdit savurmanın terörizmden başka bir anlamı yoktur. Terörle Kürt sorununu iyi ayırmak gerekiyor. Alevilerin de sorunları var. Gayri Müslim vatandaşlarımızın sorunları var. Müteedeyin insanlarımız yıllarca büyük sorunlar yaşadı. O zaman her sorun yaşayan silah alıp dağa çıksın. Onlar niye çıkmıyor, demek ki demokrasiye inanmamız gerekiyor. Şimdi hükümetin önünde bir demokratikleşme perspektifi var. PKK'ya göre hareket etmiyoruz, kendi demokratik perspektifimize göre hareket ediyoruz. Bu ülkenin insanların ihtiyaçlarına göre hareket ediyoruz.

Başbakan en son katıldığı rektörler toplantısında YÖK'e sadece lisansüstü değil lisans seviyesinde de Kürtçe eğitim verilmesi talimatını verdi. Kürtçe köy, kasaba ve belde isimleri geri veriliyor. Belediyeler bunu kararlaştırma imkânına sahip. Sadece ilçe ve iller düzeyinde karar Meclis'e bağlı.

Yakın tarihteki insan hakları suçlarını araştırmakla ilgili yargı zaten harekete geçmiş durumda. Merhum sekizinci Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve Eşref Bitlis için Devlet Denetleme Kurulu'nu harekete geçirdi. Faili meçhul cinayetlerle ilgili Diyarbakır'da açılmış büyük bir dava var ve bu davanın sanıkları arasında dönemin sorumlu komutanları da yer alıyor. Ancak biz Meclis'te kurulacak komisyonların pek faydalı olacağına inanmıyoruz. Bu komisyonların yaptırım gücü bile yok. Eskiden biliyoruz bazı generaller, komisyonların davetine bile icabet etme tenezzülünde bulunmamışlardır. Doğrusunu isterseniz, pek çok aydınımızı ve vatandaşımızı faili meçhul cinayetlere kurban verdik. Ancak AKP döneminde hiçbir cinayet faili meçhul kalmadı. Biz yargının bu tür cinayetleri araştırmakta daha fazla sonuç alacağını düşünüyoruz. Sadece medyaya hoş görünmek için komisyon kuralım, şöyle yapaalım demenin bir gereği yok. Önemli olan sonuç alabilmektir.

KCK davasında Kürtçenin 'bilinmeyen bir dil' olarak kayıtlara geçmesini eleştiriyoruz. Bu çok ayıp bir şey. Kürtçe bilmeyen vatandaşlarımızın ifadelerini Kürtçe vermelerinden yanyayız zaten eskiden beri de bu uygulanıyor.

bırakılırsa bazı şeyler için çok geç olabilir. 1999-2004 arasındaki uzun çatışmasızlık dönemi değerlendirilemediği için binlerce insan yaşamını yitirdi. Kürt sorunu derinleşerek ağırlaştı. Karmaşıklaşıp büyüdü. Kürt sorununun bugün içinden çıkılmaz bir hal almasının nedeni 1999-2004'teki çatışmasızlık döneminin iyi analiz edilememesidir. Bugün de benzer bir durumla karşı karşıyayız. Hükümet atıl kalırsa dizginleri kaçırmaz, çatışma ve ölümlerin önüne artık kolay kolay geçilemez. **Kamuoyunun ateşkesle birlikte hükümetin veya devletin neler yaptığını/yapacağını bilmeye, görmeye hakkı vardır. Kürt sorunu kapalı kapılar ardında halledilebilecek bir sorun değil.** Bunun da bir sınırı vardır.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Görüşme talebi Öcalan'dan geldi

Kurtuluş Tayiz 10.12.2010

PKK lideri Abdullah Öcalan'ın Gülen hareketiyle ilgili değerlendirmeleri kamuoyunda yankı buldu. Bu konunun tartışma gündeminin ilk sıralarına yerleşmesinin nedeni PKK ve Gülen hareketi arasındaki uzaklıktan kaynaklansa gerek. İki grup arasındaki karşıtlık büyük olmasaydı Öcalan'ın "yakınlaşma" isteğini yansıtan açıklamaları da sanırım bu kadar çok ses getirmezdi.

Abdullah Öcalan'ın avukatlarının zaman zaman tanınmış gazeteci, sivil toplum liderleri ve kanaat önderleriyle biraraya geldiğini biliyoruz. Ancak bu adreslerin çoğunu Öcalan işaret ediyor ve tabii ki kendi görüşlerinin yansıtılmasını istiyor.

"Yalova'da Apo zirvesi" başlığıyla Yıldırım Oğur'un *Taraf*'ın sürmanşetinden duyurulan haberinde de geçen pazar günü *Zaman* gazetesi yazarı Hüseyin Gülerce ile Öcalan'ın avukatları Yalova'da buluştu. **Bana ulaşan bilgilere göre görüşme talebi İmralı'dan geliyor. Öcalan, avukatlarına "Benim adıma Gülen'e yakın isimlerle görüşün, mesajımı Hoca'ya (Fethullah Gülen) iletin" diyor.** Öcalan'ın iletilmesini istediği görüşleri ise şöyle: "Biz Gülen hareketini önemsiyoruz. Birçok ortak paydada buluşabiliriz. Kürt sorununun çözümünde onların katkısı çok önemli. Onlardan destek bekliyoruz. Kürt hareketinin Türkiyelileşmesi için de bu buluşma önemli..."

Abdullah Öcalan'ın avukatları, bu mesajı Gülen hareketine yakınlığıyla bildikleri *Zaman* yazarı Hüseyin Gülerce üzerinden iletmek istiyorlar. Yalova'daki buluşma böyle gerçekleşiyor. Yapılan görüşmenin ayrıntılarını Gülerce, *Mehtap TV*'deki "Düşünce Günlüğü" programı ile *Zaman*'daki dünkü köşe yazısında aktardı. **Gülerce'nin şikâyetleri arasında Doğu ve Güneydoğu'da saldırıya uğrayan okul, dersane ve marketler ile Kürt siyasetinin Ergenekon'da taraf olmaması konuları yer aldı.**

Bu görüşmelerin PKK ve Gülen hareketinin yakınlaşması olarak görmenin erken bir yaklaşım olduğu kanısındayım. Daha çok İmralı'nın tek taraflı bir yakınlaşma arzusunu yansıtıyor. Gülen hareketine yakın kurumların Doğu ve Güneydoğu'da PKK'nın saldırı ve tehdit altında olduğu biliniyor. Örgütü bu yönde akliselim davranmaya davet edebilirler. **İki taraf arasında bunun ötesinde bir işbirliği gelişmesinin bence imkânı yok. Hele yakın zaman önce -PKK'nın doğrudan yönetim kademesi olmasa bile- bazı KCK unsurlarının "Gülen'e suikasti" tartıştığı gözönüne alınırsa -ki bu KCK iddianamesine de yansımıştı- iki grup arasında ciddi bir yakınlaşma beklemek pek gerçekçi olmaz.**

Öcalan'ın bu çıkışının "tarihi" olduğunu düşünenler için de birkaç şey söylenebilir; **Öcalan için tarih günden ibarettir; o günün içinde yapılır. Bu yüzden her gün ayrı bir manevra veya politikayla kendisini ifade edebilir.** Kamuoyunun sık sık görüş değiştirdiğini düşündüğü Öcalan'ın yarın, Gülen hareketiyle ilgili söylediklerinin tam zıddı görüşleri savunmaya başlaması hiç de sürpriz olmaz.

Öcalan'ın Gülen hareketiyle ilgili düşüncelerini satırbaşlarıyla aktarmakta sanırım fayda var:

» Tabii biz hiçbir zaman kendilerinin varlığını (Gülen hareketinin) inkâr etmedik, onlardan da bizi inkâr etmemelerini bekleriz.

» Hem kendileri hem biz, gerek Türkiye'de gerek Ortadoğu'da önemli aktörleriz.

» Ben, kendilerini bir tarikat-cemaat olarak görmüyorum. Biraz sivil toplum örgütü hatta bir siyasi parti işlevine sahip olduğunu düşünüyorum.

» Oldukça dinamik güçleri var, biz de dinamik bir gücüz. Bu iki dinamik gücün karşılıklı anlayış göstermesi ve dayanışma halinde olması durumunda Türkiye'de birçok temel sorun çözülecektir.

» Bu dayanışma sadece Türkiye'yi değil Ortadoğu'yu da etkileyecektir.

» Türkiye'de hayati meseleleri siyasi partilerin çözeceği yok. AKP'si de CHP'si de MHP'si de sorunlara siyasi çıkarlar-hesaplar üzerinden yaklaşıyorlar.

» Siyasetin bu hesapçılığını da aşmak zorundayız. Türkiye'nin temel ortak sorunlarına ortak çözümler getirilebilir.

» Ne hükümet ne diğer partiler sorunun çözümüne samimi yaklaşıyorlar. Bu konuda daha ilkeli demokratik birliktelikler, zeminler ve seçenekler ortaya çıkarılmalıdır.

» Önerdiğim hususlar bu aşamada mümkün olmasa bile böyle bir olasılık mevcuttur. Kendilerinin de yaklaşımları önemlidir.

» Biz değişimden dönüşümden yana güçlerle ittifakı esas alıyoruz.

» Bu temelde karşılıklı yaklaşımların olması, demokratik çözümün gelişmesi, Ortadoğu'daki gerici-statükocu güçlerin geriletilmesi sürecine yeni modernite de diyebiliriz.

Abdullah Öcalan'ın satırbaşlarıyla sunduğum bu değerlendirmeleri yapmasının birinci nedeni devlet-İmralı görüşmelerinin sürekliliğini sağlamaya dönüktür. Gülen hareketinin devlet içindeki gücünü bugüne kadar hafife alan Kürt hareketi, Öcalan'ı bu çıkışıyla daha reel politik davranmış oldu.

PKK'nın Türkiyelileşmeden siyasi meşruiyet kazanamayacağını farkında olan Öcalan, bugüne kadar sol gruplar üzerinden denediği bu girişimlerinden vazgeçerek siyasi ve toplumsal olarak daha etkili ve dinamik bir güç olan Gülen hareketinin teveccühünü kazanmaya yöneldi. Bu da daha gerçekçi bir politika gibi duruyor.

Öcalan'ın Gülen hareketiyle yakınlaşma isteği, **Kürt siyasetini yeniden devletçi-statükocu güçlere ciddi bir mesafe koyarak Türkiye'nin değişim güçleriyle buluşmaya yöneltebilir. Bu da Türkiye için hayırlı bir gelişmedir, desteklemenin zararı da yoktur.**

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan: Gülen hareketiyle ittifaka hazırız

Kurtuluş Tayiz 14.12.2010

PKK lideri Abdullah Öcalan'ın Gülen hareketine yönelik sıcak mesajları kamuoyunda gündem yarattı. "Apo'dan cemaate zeytin dalı" şeklinde yorumlanan açıklamaları Öcalan, geçen pazartesi günü avukat ziyaretinde yaptı. Abdullah Öcalan'ın bu görüşmede Gülen hareketiyle "ittifaka hazır oldukları"nı dile getiren daha ileri ifadeleri ise basına yansımadi. Belki de bu yüzden Öcalan'ın tam olarak ne yapmak istediği anlaşılamadı. Kürt siyaseti de dâhil her cepheden farklı farklı sesler yükseldi.

Abdullah Öcalan 6 aralık pazartesi günü avukatlarıyla yaptığı görüşmede çok net olarak Gülen hareketiyle ittifaka hazır olduğunu belirtip, işbirliği için görüşmelere başlanılması önerisi yapıyor. Öcalan bu düşüncelerinin Gülen hareketine gerekirse yazılı olarak iletilmesini de istiyor.

Öcalan, Gülen hareketiyle seçimlerde ortak hareket edilebileceği mesajı da veriyor. BDP'yi Türkiye partisi haline getirmek için de seçilecek adaylarla ilgili "ortaklaşma" önerisi getiriyor. Basına yansımayan 6 aralık pazartesi günü o görüşmenin kritik satırları şöyle:

"Türkiye'de statükonun aşılması ve demokratikleşme süreci için kendileriyle ittifak yapmaya hazırız. Bu konularda biraraya gelip tartışabiliriz, fikir birliğine varabiliriz. (...) Türkiye'nin temel ortak sorunlarına birlikte ortak çözümler getirebiliriz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Köşke giden Kürt reçetesi

Kurtuluş Tayiz 17.12.2010

Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Derneği (Ekopolitik), 2009'dan beri "Türkiye'nin Büyük Çatısı" genel başlığı altında toplantılar düzenliyor. Dernek, Politik Psikoloji uzmanı Prof. Vamık Volkan'ın rehberliğinde bugüne kadar 20'den fazla toplantıyı organize etti. Adına "ülkesel çekirdek ekip" dedikleri, değişik çevrelerden isimlerin biraraya geldiği –bir nevi âkil adamlar- grup Kürt sorunu/Güneydoğu Anadolu mevzuunu etraflıca konuşup müzakere ediyor. Ekopolitik "çözüm" adına öneriler getirmiyor ancak biraraya getirdiği tarafların kendi çözümlerini üretmelerine olanak sağlıyor. Derneğin işlevini Ekopolitik Direktörü Murat Soğuoğlu, "gayriresmî süreçleri resmî programlara dönüştürmede aracı" sözleriyle açıklıyor.

Ekopolitik buluşmalarının sonuncusu 11 Aralık 2010'da İstanbul Sheraton Otel'de gerçekleşti. "Türkiye'nin Büyük Çatısı: 'Demokratikleşme'ye doğru Türkiye'nin Ağacı" başlıklı çalıştayda, derneğin "ülkesel çekirdek ekip" üyeleri Prof. Vamık Volkan'ın moderatörlüğünde Kürt sorununu tartıştı. Çalıştay kapsamında Hakkâri, Mersin ve Malatya "yerel çekirdek ekipleri"ne dâhil katılımcılar ve gözlemciler de toplantıda söz alarak düşüncelerini paylaştı. "Ülkesel çekirdek ekip"te yer alan, bu toplantıya katılan isimlerin çoğunu kamuoyu yakından tanıyor. Emekli MİT Müsteşar Yardımcısı Cevat Öneş, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarı Muammer Güler, Prof. Murat Belge, Prof. Deniz Ülke Arıboğa, Kürt aydınları Ümit Fırat ile Altan Tan bu isimlerden bazıları.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rüzgâr eken fırtına biçer...

Kurtuluş Tayiz 21.12.2010

Bu sözü çok seviyorum. Kişisel veya toplumsal pratiklerin sonuçlarından kaçamayacağımızı çok özlü anlatır.

Geçmiş geleceğimizdir...

Önceden bilmeye can attığımız ama bir türlü katlanamadığımızdır da gelecek.

Diyarbakır'daki Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Çalıştayı'ndan çıkan "Özerk Kürdistan" talebini düşünürken, darbeleriyle, isyanlarıyla kanlı Cumhuriyet tarihimiz aklıma geldi.

Kürtleri inkâr eden Cumhuriyet, karşısında kanlı Kürt isyanlarını buldu.

PKK, bu isyanlar dizisinin sonuncusu.

12 Eylül darbesi bu isyanın ebesi, doğurtucusu...

PKK başkaldırısı 1990'larda bu katı, esnemez, zorba, nemrut Cumhuriyet'i yumuşattı; devlet Kürt realitesini tanımak zorunda kaldı.

Ancak...

Bu kez inkâr siyasi varlığa yöneldi.

Kürt partileri peş peşe kapatıldı.

Siyasetçiler sokak ortasında başlarına kurşun sıkılarak, köprü altlarında işkenceden geçirilerek öldürüldü.

Meclis'teki temsilcileri yaka paça gözaltına alınıp onlarca yıl hapse mahkûm edildi.

Devlet, Kürtlerin siyaset yapma/yapabilme hakkını bir türlü kabul edemedi, içine sindiremedi.

Kürtleri inkâr isyana yol açtı.

Kürt siyasetçilere politikayı yasaklamak ise ayrı siyasi statü talebini doğurdu.

Şimdi kendi başlarına, merkezden bağımsız, ayrı parlamento, ayrı bayrak, ayrı ekonomik yapı, ayrı öz savunma gücü; yani “Özerk Kürdistan Yönetimi” istiyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biraz gerçek biraz yalan...

Kurtuluş Tayiz 28.12.2010

Siyasetçiler ne zaman daha gerçekçi olur?

Seçimlere biraz kala mı, yoksa seçimlerden hemen sonra mı?

Yaygın kanı, politikacıların seçim sonuçlarının ardından daha gerçekçi olduğu yönünde.

Oy hesaplarının liderlerin gerçeklik algısını değiştirmesi, hatta köreltmesi seçmenlerce de hoş görülür.

Gerçekleri biraz eğip bükmek politikanın şânından sayılır.

Dünyada da böyledir.

Ama bizde daha fazlası var; politikacılar yerçekiminden kurtulmuş gibi, gerçeklerle bağlarını kaybedebiliyorlar.

Zaman zaman sarıldıkları gerçeklerin ise yaşamsal değeri de yoktur. Çoğu, eski dünyanın doğruları ya da gerçekleridir.

Zamanımızın ruhunu yansıtmaz, çağın ihtiyaçlarını gözardı eder...

Başbakan Erdoğan'ın “iki dil” ve “özerklik” konularına ilişkin görüşlerini televizyondan izlerken, iki tarafın savunduğu tez veya taleplerin, birbirinin karşıtı gibi görünse de, aslında birbirleriyle hayatın dışında birleştiklerini fark ettim.

Başbakan Erdoğan, “iki dil” ve “özerklik” tartışmasına “Kürt sorununu savunuyorum” diyerek giriş yapıyor. Ne var ki devamında “tek bayrak, tek millet, tek vatan, tek devlet” sözleriyle, bugün de Kürt sorununa kaynaklık eden, Cumhuriyet'in anti-demokratik değerlerine, statükoya sığınmak zorunda kalıyor. Bu bir dizi halinde sıraladığı “tek”lerin içinden “tek dil”i çıkarmış olması bile kuşkusuz bir gelişme; ama bu, küresel dünyanın gerçekleri içinde küçücük bir ayrıntı olmaktan başka bir anlam taşıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MGK, Gül ve devlet aklı

Kurtuluş Tayiz 31.12.2010

Delirme durumu bazen bir tür kurtuluştur. Gerçeğin baskısına dayanamayan ruh, gerçeği tersyüz ederek, bu baskıdan kurtulur. Zihin, siyahı beyaz, beyazı da siyah görme özgürlüğü kazanır böylece; kolayca Napolyon da olunur, Amerika'yı keşfeden Kristof Kolomb da... Ama karşılığında hayatı sürdürmek için gerekli olan doğru değerlendirme yetisi feda edilir.

Milli Güvenlik Kurulu (MGK)'nın iki dilli hayat ve özerklik tartışmalarıyla ilgili **yayımladığı "tek ses"li bildiri**yi okuyunca devlet akli dediğimiz organizmanın da gerçeği doğru algılama yeteneğini kaybetmeye başladığını düşünmeye başladım. Bildiri **Kürt siyasetçilere tehdit içerikli sözlerle dolu**. Şöyle başlıyor bildiri: "Tek bayrak, tek vatan, tek devlet anlayışını ve resmî dilin Türkçe olduğu gerçeğini değiştirmeye yönelik hiçbir girişim kabul edilemez..." Bu satırları okuyan yabancı bir gözlemcinin aklına ilk olarak Türkiye'nin ciddi bir bölünme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu gelecektir. Aslında gerçek durum böyle değil elbet; ancak devletin haletiruhiyesi dışı böyle yansımaktadır.

MGK gerçekçi olmayan tesbitlerle uyarılarını şöyle sürdürüyor: "Ortak paydalarımızdan birini teşkil eden Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî dilinin Türkçe olduğu gerçeğini değiştirmeye yönelik hiçbir girişimi kabul edilemez."

Anadil talebi, bütün Kürtlerin ortak talebidir. Bunu PKK'nın dillendirmesi bu gerçeği değiştirmez ya da buna karşı çıkmayı gerektirmez. Kürtler anadillerinde eğitim görmek istedikleri gibi kendi dillerinde hizmet almak, vermek istiyorlar. "Ortak paydalarımızdan" biri olan Türkçenin resmî dil olmasına da itirazları yok; ancak MGK bildirisi bunu görmezden geliyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir sorun, üç çözüm modeli

Kurtuluş Tayiz 04.01.2011

Bazı hastalıkların varlığını kabul etmek zordur. Akıl sıkı kanıtlar ister ikna olmak için. *Akl Oyunları*'nın unutulmaz kahramanı John Nash, sürekli gördüğü bir çocuğun büyümediğini fark edince, şizofreni hastası olduğunu kabul etmek zorunda kalır.

Her yeni güne Kürt sorunuyla uyanınca, her yeni yıla bu sorunla girince delirmediğimize inanmak zor oluyor. Ortada koskoca bir sorun öyle duruyor. Ne bitiyor ne çözülüyor; ne uzuyor ne de kısalıyor. Farklı şekillerde, yeni olaylarla sürekli hayatımıza sirayet ediyor.

2011'de de çözülmeyi bekleyen en büyük mesele yine Kürt sorunu. Diyarbakır'da gündeme gelen, **Demokratik Toplum Kongresi'nde "çözüm önerisi" olarak sunulan demokratik özerklik tartışması Öcalan'ın açıklamalarıyla yeni boyut kazanmış görünüyor.**

PKK lideri, BDP, DTK ve Kandil'e, özerklik taslağını "daha iyi" sunamadıkları için kızdı. Kürt siyasetçilerini Türk milliyetçiliğini ayaklandırdıkları için eleştirdi. Haklı da. Çünkü sözkonusu taslakta, Türk milliyetçiliğini aratmayacak, Kürt milliyetçiliğinin manifestosu sayılabilecek öneri ve görüşler yer alıyordu. Öcalan'ın bu çıkışı, yükselen milliyetçi tansiyonu düşürdü. Kürt siyasetçilere bir kez daha iyi düşünme fırsatı verdi.

Öcalan'ın özerklik konusuyla ilgili açıklamaları içinde bence, geniş bir çevre tarafından da kabul görecektir bazı vurgular yer alıyor. **Öcalan, "Bizim bayrakla, sınırlarla, resmî dille işimiz yok.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hizbullah...

Kurtuluş Tayiz 07.01.2011

 Hizbullah... Öldürme yetenekleriyle hafızalara kazındılar.

Yok etme yöntemleri bu topraklara yabancıydı.

Bilinenin, olağanın ötesine geçmişlerdi.

Kurbanları "domuz bağı" adı verilen bir teknikle öldürüyorlardı.

Cin fikirli adamlardı onlar.

"Mezar evler"de yaşarlardı.

"Halaylı tahliye" görüntüleriyle yeniden gündeme geldiler.

Oysa çoktan unutulmuşlardı.

12 yıl önce Hizbullah'a ait "mezar evler"den, 188 insanın cesedi çıkarılmıştı.

Türkiye, nefesini tutarak izlemişti bu görüntüleri...

İnsanları dehşete düşüren öldürülen insanların sayısı değildi bence; yöntemiydi.

Sınırsız bir öldürme gücü sergilenmişti, bu cinayetlerde.

Engelleyici, sınırlayıcı ruhsal bir değere takılmamışlardı katiller...

Beni en çok düşündüren, bu cinayetlerdeki aşırılık ve sınırsızlık oldu.

Toplumlar, "öldürme meşruiyeti"ni bireylere sadece savaşlar esnasında verir.

Barış zamanlarında ise öldürme ayrıcalığı sıkı kurallara bağlanarak, kanun gücüne tanınır.

Bu ayrıcalığını kötüye kullanan kanun gücü toplumsal meşruiyetini yitirir; devlet hukuk devleti olmaktan çıkar.

Bunları şunun için anlatıyorum; **Hizbullah, o cinayetleri devletten bağımsız işlemedi...**

Öldürme meşruiyetlerini tanrıdan almadılar; devletten aldılar.

Türkiye başka bir ülkeyle savaşta değildi, içte PKK'ya karşı örtülü bir savaş veriliyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP’de ılımlılar gidecek

Kurtuluş Tayiz 11.01.2011

Telefondaki ses ısrarla **“Bu bilgi birinci elden”** diyor, anlattıklarının doğruluğunu pekiştirmek için. Konu BDP. Kaynağım, **PKK’nın Kuzey Irak’taki örgüt kamplarından Türkiye çalışmalarını kontrol eden yönetici grubunun, BDP için şahinlerden oluşan bir adaylar listesi oluşturduğunu ve seçimlere bu radikal adaylarla girmek için düğmeye bastığını** söyledi. Bu listeye göre **BDP’nin Meclis’te 20 kişiden oluşan grubunun yüzde yetmişi, “ılımlı” oldukları gerekçesiyle, haziran ayında yapılması öngörülen seçimlerde tekrar seçilme şansı bulamayacak. Parti yönetiminde de büyük değişiklik olacak.** *Tarafa* konuşan kaynağımın anlattıkları satırbaşlarıyla şöyle:

» Örgütün Kuzey Irak’taki Xakurê, Xinere hattında Türkiye çalışmalarını denetleyen yönetici kadrosu, BDP’yi yeniden dizayn etme kararı aldı.

» BDP’nin seçimlere radikal adaylarla girmesi için tek tek isimler belirlenmeye başlandı.

» Partideki ılımlı isimler tasfiye edilecek.

» BDP’nin Meclis grubunun yüzde yetmişi önümüzdeki seçimlerde bir daha Meclis’e giremeyecek. Bu isimlerden bazıları seçilemeyecekleri yerlerden aday gösterilecek, bazılarına da adaylık fırsatı tanınmayacak.

» BDP’nin yönetim kadrosu değişecek. Belki bazı isimler sadece aday olma şansı bulacak ama etkili pozisyonlardan uzaklaştırılacak.

» Örgüt, seçimlere yeni, şahin bir BDP’yle girmeyi hedefliyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hizbullah hayaleti Kürdistan’da

Kurtuluş Tayiz 14.01.2011

 Hizbullah hayaleti Kürdistan’da **Çok ilginç. Hizbullah tahliyelerine en geç Kürt siyasetçiler uyandı.** BDP Mardin Milletvekili ve **DTP eski Eşbaşkanı Emine Ayna, bu durumu, “Dalgınlığımıza geldi, fark edemedik. Yoksa katilleri unutmuş değiliz” diye ifade etti. Hizbullah tahliyelerini ilk okuyan ise İmrallı oldu.** Tesadüf mü? Değil bence. Çünkü neredeyse **tüm Kürt siyasetini tek başına Öcalan yönlendiriyor.** Siyasetteki dip

akıntılarını fark etmemesi de zaten şaşırtıcı olurdu. Bu yüzden **Öcalan, dışarı, yani Kürt siyasetinin kalbinin attığı Diyarbakır'a sokağa çıkma talimatı verdi.** Kürt siyasetçiler dün meydana çıkarak –doğrudan olmasa da- Hizbullah'a gözdağı verdi. Miting kalabalıktı. Ama ortada gözle görülür, elle tutulur siyasi bir varlık, örgütlü bir 'düşman' da yoktu.

Bir hayalet gibi, sadece PKK ve BDP egemenliğindeki Kürt siyasetini korkutan bir varlık bu.

Tabii **Hizbullah tamamen soyut bir varlık değil, şimdilik gizli bir siyasal güç ve bu hissediliyor.** Son 10 yılda pek sesi sedası çıkmadı. Hizbullah hücrelerinin uykuya daldığı, sivilleşmeye çalıştığı hep söylenegeldi. Ancak gerçek galiba şuydu; **Doğu ve Güneydoğu'da bu kadar çok sivil öldüren bir örgüt, hiçbir şey yokmuş gibi siyaset sahnesine kolay kolay çıkamazdı.** Bu kirli geçmişi yıkayıp temizleyecek zamana ihtiyaç vardı. Bu süreç tamamlandı sayılmaz, ancak **Hizbullah'ın sivil siyasete girmesi için pek de yanlış bir zaman sayılmaz.**

Diyarbakır, Batman, Van ve Mardin olmak üzere Doğu ve Güneydoğu'da hiç de küçümsenmeyecek tabanı olan örgütün, bugüne kadar seçimlere girmeyi tartıştığı biliniyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hizbullah'ı Teoman Koman'a kim soracak

Kurtuluş Tayiz 18.01.2011

Hükümet, muhalefet partileri, medya ve toplum... Hizbullah cinayetleri konusunda aslında herkes hemfikir; **Hizbullah, devletin bazı birimleri tarafından, bir dönem, Kürtlere karşı cinayet makinesi olarak kullanıldı.** Tesbit edilen resmî rakamlara göre de **bu örgüt tarafından yapılan saldırılarda 500 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşını hayatını kaybetti.** Ama nedense ne parlamento ve ne de yargı, bu dönemi aydınlatacak somut adımları atıyor.

Aslında, bu dönemin araştırılmasıyla ilgili ihtiyacı gündeme getiren sıradan bir isim değil. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç. Hükümetin iki numaralı ismi. Bülent Arınç, katıldığı 32. *Gün* programında, Birand'ın Hizbullah tahliyeleriyle ilgili sorularına ilginç yanıtlar verdi. **Arınç, "Hizbullah'ın neden kurulduğuyla ilgili birisine bir soru sorulacak olursa bu başta Jandarma Genel Komutanı Teoman Koman'dır" dedi.** Arınç'ın Hizbullah için Teoman Koman'ı işaret etmesi elbet tesadüf değil. Ergenekon dava dosyalarına yer alan bilgilere göre **Veli Küçük, Tuncay Güney ile bir konuşmasında Hizbullah için, "Teoman Koman Paşa bunları başımıza bela etti. Hizbullahçılar Jandarma birliklerinde eğitildi" diyor.** Peki, **Hizbullah'ı Teoman Koman'a kim soracak?** Bu soruyu daha önce Teoman Koman'a yöneltmeye parlamentonun gücü yetmemişti. **1996'da Meclis Susurluk Komisyonu'nun ifadesini alamadığı isimlerin başında Jandarma Genel Komutanı Teoman Koman geliyordu. Sonra da yine onun koruduğu Veli Küçük...**

1996'da parlamentonun Hizbullah ve binlerce faili meçhul cinayeti araştırmaya gücü yetmediğini anlayabiliyoruz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı'nın perde arkası tarihi

Kurtuluş Tayiz 25.01.2011

Tarih bazen yiten, kaybolandır.

Bazen de asla geri dönüp silemeyeceğimiz, yok edemeyeceğimiz bir gerçekliktir.

Cengiz Kapmaz'ın Öcalan'ın İmralı serüvenini anlattığı kitabını okurken, aklıma bunlar geliyor.

Bir türlü bitiremediğimiz bir savaşın, üstüne sisler çökmüş bir adada, İmralı'dan nasıl körüklendiğini anlatıyor kitap.

Dünkü *Taraf*'ta bazı yetkili askerlerin, "dikkate alınmak" için devlet politikasını öğrenmek isteyen Öcalan'a verdikleri yanıtları anlattım.

Unutulması, tarihten silinmesi imkânsız yanıtlar bunlar.

Savaşı tırmandırın; düşük yoğunluklu savaş orta düzeyde bir savaşa çevirin; devlet sizi o zaman dikkate alır...

Sayfaları çevirdikçe bu yaklaşımın sistemli olduğunu öğreniyoruz.

Asker, daha en başından, Öcalan'ın İmralı'ya getirildiği andan itibaren, aslında savaşa tümünden son verecek adımların atılmasını istemiyor.

Tabii sadece istememekle de kalmıyor...

Kritik müdahaleler ile Öcalan'ı bundan vazgeçiriyor.

Zaman zaman köstek koyuyor.

Kürt sorununun "perde arkası tarihi"nin anlatıldığı kitapta, işte bu ayrıntılara sıkça rastlıyoruz.

Silahlı güçlerini sınır dışına çeken, militanlarını dağdan indirmek için talimat veren Öcalan'a en kritik müdahale Genelkurmay'dan geliyor.

5 Eylül 1999'da Kandil'de dönemin PKK Başkanlık Konseyi'ne mektup gönderen Öcalan, sınır dışına çekilme kararını daha ileri bir noktaya taşıdı. İki grubun gelip Türkiye'ye teslim olmasını istedi. Örgüt, bundan iki gün sonra, Öcalan'a bağlı olduklarını ve belirledikleri grupları Türkiye'ye göndereceklerini açıkladı.

Ancak, ortada bir sorun vardı...

Öcalan, örgütü dağdan inişe ikna etmişti ama gelecek grupları teslim alacak devlet ortada yoktu.

Kırsalda operasyonlar tüm hızıyla sürüyor, Türkiye topraklarını terk etmeye çalışan PKK'lılara, asker sınır hattında attığı pusularla geçit vermiyordu...

Öcalan, “barış grupları”nın Türkiye’ye geleceğini açıklayacağı gün “bir askerî görevli”, Öcalan’ın kapısını çalıyor. Öcalan’a dönüşün şartlarını sıralıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hakikatleri araştırmanın zorluğu

Kurtuluş Tayiz 28.01.2011

Hakikatleri Araştırma Komisyonu, CHP Genel Başkan Yardımcısı Sezgin Tanrıkulu’nun önerisiyle yeniden gündeme geldi. CHP, bu öneriye sahip çıktı.

BDP de zaten bu öneriyi gündeme getiren Meclis’teki ilk parti.

Tek karşı çıkan ise AKP, yani hükümet.

Bu görüşü resmî olarak da dile getirdiler.

AKP Grup Başkanvekili Salih Kapusuz, Hakikatleri Araştırma Komisyonu kurulması fikrinin Öcalan’a ait olduğunu savundu ve bunun için komisyon önerisine destek vermeyeceklerini açıkladı.

Tablo böyle olunca Meclis’te, faili meçhul cinayetlerin, gözaltında kayıpların, aydınlara ve siyasetçilere yönelik suikastların ve toplu mezarların aydınlatılması başka bir bahara ertelenmiş oluyor.

Komisyonun varlığına duyulan ihtiyaç, ortadan kalkmıyor elbet, sürüyor. Ancak kamuoyunda, ciddi destek bulan bu öneriyi, hakikatleri araştırma komisyonunu gündemine bir türlü almayan iktidar partisi AKP’ye olan güven azalıyor

AKP’nin bu konudaki tavrı bana Erbakan’ı hatırlatıyor. Erbakan, Susurluk’ta suçüstü yakalanan derin devleti ve kirli ilişkiler ağını “fasa-fiso” diye nitelemişti. Bu tutumu, onun da sonunu getirdi; 28 Şubat post-modern darbesiyle siyasetten uzaklaştırıldı. Oysa Susurluk soruşturmasının derinleşmesi siyasi olarak en çok Erbakan’ı güçlendirirdi

Bugün AKP için de durum aynı.

Meclis’te adına ister Hakikatleri Araştırma veya Soruşturma, ister Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu densin, böyle bir oluşumun varlığı en çok AKP’yi güçlendirir.

O halde AKP neden şiddetle bu öneriye karşı çıkıyor, sorusu aklıma takılıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hizbullah devletin markajında

Kurtuluş Tayiz 01.02.2011

Hizbullah'ın 4 ocakta Diyarbakır'da serbest bırakılan "beyin takımı" hâlâ kayıp. 10 Hizbullah üyesi, 28 gündür yakalanamıyor. Bundan mahkûmları elinden kaçırın İçişleri Bakanlığı mı sorumlu yoksa sanıkların dosyalarını erteleyerek bu sonuca yol açan Yargıtay mı, bilemiyorum; ama bu konunun ileriki günlerde daha çok tartışılacağı kesin.

Hizbullah tahliyelerinin yol açtığı tuhaf durumu (ben buna **Hizbullah uykusu** diyorum) düşünürken, devlet ve örgüt arasındaki ilişkinin çok sıkı olduğunu ve öyle sanıldığı gibi bu ilişkinin sonradan bitirildiğini de düşünmüyorum. Öcalan Türkiye'ye getirildikten sonra Hizbullah'ın lider kadrosu da dâhil önemli sayıda militanının içeri alındığını biliyoruz; ama "**Hizbullah**", **siyasi değeri yüksek bir proje olarak, devlet içindeki bazı grupların hep markajında tutuldu, yedekte bekletildi**. Beni böyle bir bağlantı kurmaya yönelten, yakın zamanda resmî kayıtlara girmiş Hizbullah ile ilgili önemli ayrıntılar...

Hizbullah olgusu 10 yıl gibi uzun bir sessizlikten sonra, "halaylı tahliyeler"le yeniden kamuoyunun gündemine gelmiş olabilir ama bu süre içinde **Hizbullah hep devletin istihbarat birimlerinin yakın takibinde oldu. Kamuoyu Hizbullah'ı yeni keşfetse de, devlet Hizbullah defterini hiç kapatmadı**. Bu düşüncemi destekleyen somut bağlantıların başında dönemin MİT Müsteşar Yardımcısı Emre Taner'in, PKK lideri Öcalan'a Türkiye'ye getirildiği günlerde, İmralı Adası'nda yönelttiği "13. soru" geliyor. Gazeteci Cengiz Kapmaz'ın *Öcalan'ın İmralı Günleri* isimli kitabında yer verdiği bu 13 sorudan, sonuncusu dikkat çekiciydi. **Emre Taner, Öcalan'a** birbiriyle bağlantılı 12 sorunun ardından, öncekilerle ortak noktası olmayan **Hizbullah sorusunu yöneltiyor: "Hizbul-Kürt sizden sonra ne yapabilir?"** Tek başına bu soruya fazla anlam yüklemek doğru olmasa da bir sürekliliği yansıttığı için bu örneği verme gereği duydum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eski dünyanın düzeni yıkılıyor

Kurtuluş Tayiz 04.02.2011

Binlerce yıldır sanki öylece duruyorlardı, hiç kıpırdamadan. Zamana meydan okuyan o devasa tapınaklar gibi. Hayat alışkanlıklarını, yönetilme biçimlerini asırlardır koruyarak yaşıyorlardı. Ufak bir kıpırdanış, küçük bir hareket, ortaya büyük bir toplumsal enerji çıkardı. Tunus'ta başlayan halk ayaklanması, eski Mısır'ın tanrı-kral yönetimlerini andıran Mübarek rejimini sallıyor şimdi. Yemen, Ürdün, Filistin, Suriye, Fas, Libya ve Cezayir de bu değişim rüzgârının etkisi altında. Bu bereketli topraklarda doğan uygarlık, bugün kendi küllerinden yeniden doğuyor; eski dünyanın düzeni tek tek yıkılıyor artık. Doğu'dan Batı'ya bütün dünya nefesini tutmuş, bu gelişmeleri izliyor. Aslında izlemekle de yetinmiyor, bu dalganın bir parçası olmak için çabılıyor.

Tabii ki dünyayı böyle hareketlendiren ne doğudaki eski düzenin yıkılması ne de halk ayaklanması... Evrensel bir duygu yatıyor bu ortak heyecanın altında. Değişik coğrafyalarda farklı biçimlerde tezahür eden, etnik kimliği ve hayat görüşü ne olursa olsun bütün insanları etkisi altına alan bu sihirli enerji, değişim gücü ya da değiştirme kudreti olmalı.

Eski dünyada ölümlülere de belki yıkma hakkı verilmişti; ama yıkıp yeniden yapmak, değiştirme gücü, sadece tanrılara mahsus bir yetenektir. Baştan yaratmak, ölümlülerin sahip olamayacağı kadar tanrısal bir ayrıcalıktır. Ama şimdi bu güç, tanrı-krallardan atalet içinde yaşayan milyonlarca insana geçti. Tunus'tan Mısır'a,

Yemen'den Ürdün'e, Fas'tan Cezayir'e kadar sokağa taşan milyonlarca insan kendi kaderini eline aldı; bu insanlar, kendilerini yönetecek toplumsal-siyasi sistemleri kendi özgür iradeleriyle yapmak için birlikte hareket ediyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Valilerin seçilmesi barışı getirir

Kurtuluş Tayiz 05.02.2011

Bir süredir Başbakan Erdoğan'ın tartışmaya açtığı "başkanlık sistemi" gündemde. Türkiye için hangi modelin "daha iyi" olduğu/olacağı tartışılırken Başbakan, valilerin de seçimle işbaşına gelebileceğini söyledi.

Erdoğan'ın "başkanlık sistemi"yle ilgili çıkışı kamuoyunda -kabul edelim- yeterli destek bulamadı. Ben de doğrusu başkanlık önerisine mesafeli duranlardanım. Ama **valilerin seçimle gelmesi görüşünün ya da önerisinin yararlı olduğunu düşünüyorum. Bu sistemin uygulamaya geçmesi, Gordion Düğümü'ne dönüşen Kürt sorununu çözecek anahtar rolü oynayabilir.**

Zira Kürt sorunu nasıl tanımlanırsa tanımlansın, özünde bir demokrasi meselesidir ve ancak demokratik sistem içinde doğru çözüme kavuşabilir.

Kürt meselesini doğuran, yeniden üreten yapı, kuşkusuz sahip olduğumuz bugünkü merkezî siyasal düzendir.

Bu yapıda iyileştirmeler yapmadan, Kürt meselesinin çözümünde yol almak neredeyse imkânsızdır

Nereden bakılırsa bakılsın, merkezde toplanmış yetki ve gücün yerele kayması demokratik bir modeldir

Dünyadaki eğilimler de bu yöndedir; yerel nüfusun yönetime daha fazla katılımını sağlamak için yerinden yönetim organları güçlendirilmektedir.

Avrupa Birliği üyeliğine aday Türkiye de, yerinden yönetimlerin güçlendirilmesiyle ilgili uluslararası anlaşmaları bazı çekincelere rağmen imzalamıştır

Türkiye'de valilerin seçimle belirlenmesi, Kürt sorununu yarı yarıya çözeceği gibi, bugün başa bela olan, her iki tarafa da tarif edilmez acılar veren silahlı direnişin toplumsal desteğini ortadan kaldıracaktır

Hatta buna savcı ve kaymakamların da seçimle gelmesini eklersek, Türkiye'deki siyasal sistemde hiç de gürültü-patırtıya gerek olmadan, köklü bir reforma imza atılmış olur

Belediye başkanlarını, milletvekillerini, vali ve kaymakamlarını özgürce seçen Kürtler, silahları artık hak arama aracı olmaktan çıkarır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Minnesota Protokolü

Kurtuluş Tayiz 08.02.2011

 Minnesota Protokolü Bu ülkede hiçbir şey olması gerektiği gibi değil.

Hiçbir şey olması gerektiği gibi de yapılmıyor.

Ne yaşam ne ölüm, ne savaş ne de barış benziyor dünyadaki diğer örneklerine.

Hayatın olağan akışı böyledir belki.

Belki de bizi benzersiz kılan siyasetin ağır baskısıdır.

Toplu mezarların açılmasına eşlik eden o derin suskunluğu/tepkisizliği başka türlü yorumlayamıyorum.

Bitlis'in Mutki İlçesi'nde bir Jandarma karakolunun çöplüğünde bulunan iki ayrı toplu mezarı sessizce geçiştirdik.

Oysa o "çukur"larda sadece iskelet kalıntıları gizlenmiyor; bu mezarlarda yakın tarihte yaşanan savaş suçları da gizleniyor.

Kürt meselesinin kanlı özetidir aslında o toplu mezarlar.

Doğu ve Güneydoğu'da böyle nice ölüm tarlası bulunuyor.

"Batman, Bitlis, Erzurum, Ardahan, Tunceli, Hakkâri, Elazığ, Mardin, Diyarbakır, Bingöl, Kars ve Siirt'te bugüne kadar tam 24 toplu mezar ihbarı yapıldı. Kazılarda 87 kişiye ait iskelet kalıntısı bulundu. 494 kişiye ait kalıntılar ise gün yüzüne çıkarılmayı bekliyor." (01.02.2011, *Taraf*)

Acımasız bir savaşta hukuksuzca gömülenler, bugün o mezarlardan hiç de hukuka uygun çıkarılmıyorlar.

Türkiye'de her zaman olduğu gibi işler yine o dünyadan habersiz, babadan kalma yöntemlerle yürüyor.

Oysa Birleşmiş Milletler (BM), toplu mezarların açılmasını hukuki ve tıbbi birtakım kurallara çoktan bağlamış bile. Türkiye'nin de üye olduğu ülkelerin onayladığı bu metin, 1989'dan beri **"Minnesota Protokolü"** olarak resmîyet kazanmış.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üç bakan komisyon için devrede

Kurtuluş Tayiz 11.02.2011

Nihayet, kamuoyu baskısı sonuç verdi; hükümet gözaltında kayıpları ve faili meçhulleri araştırarak bir inceleme komisyonu kurdu. Meclis İnsan Hakları Komisyonu bünyesinde çalışacak olan bu alt komisyonun görevi ve kapsamı ilk günden tartışmaya açıldı. İtiraz ve eleştirilerin çıkış noktası ise anladığım kadarıyla, çalışmalarını üstlenecek olan bu özel birimin TBMM İnsan Hakları Komisyonu'nun "alt"ında olmasından ileri geliyor.

Kuşkusuz, Meclis'te bağımsız, tam yetkili bir komisyonun oluşturulması daha iyi olabilirdi. Ama buna takılmanın da pek yararlı olacağını sanmıyorum. **Oluşturulan mevcut komisyonun, kamuoyunun beklentilerini karşılayacak yeterlikte çalışma yürütüp yürütemeyeceğine bakmak, onu denetlemek, hatta yol gösterici eleştirilerle desteklemek bana daha gerçekçi geliyor.**

Çünkü önceki gün Taraf 'a konuşan İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Zafer Üskül, çalışmalarına faili meçhullerle ilgili tüm dosyaları isteyerek başladıklarını açıkladı. Bu sözlerden anlaşılan; daha ilk günden itibaren eleştirilerin odağı olan bu komisyon, incelemelerini Başbakan Erdoğan'ın "yeni haberim oldu" dediği, 2004'te kaybolan Tolga Baykal Ceylan olayını incelemekle sınırlı tutmayacak; gözaltında kaybolanlar ile faili meçhul cinayetleri de araştırarak.

Bu konuda merak ettiğim ayrıntıları dün AKP Grup Başkanvekili Ayşenur Bahçekapılı'ya sordum. Cumartesi Anneleri'ni kabulde Erdoğan'a eşlik eden Bahçekapılı, o görüşmede gündeme gelen çalışmaları Başbakan'ın bilgisi dâhilinde yürüten isim. Bahçekapılı, Meclis'te kurulan komisyonun gözaltında kayıplar ile faili meçhul dosyaları gündemine aldığını vurgulayarak, Başbakan Erdoğan'ın, bu komisyonun kısa sürede sonuç almasını sağlamak için üç bakanlığa talimat verdiğini söyledi. **Bahçekapılı'nın anlatımlarına göre Erdoğan, Dışişleri, İçişleri ve Adalet bakanlıklarından ivedilikle, inceleme komisyonuna yardımcı olmalarını, kendilerine ulaşan talepleri geciktirmeden karşılamalarını istedi.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Politikanın yüzüzlüğü...

Kurtuluş Tayiz 15.02.2011

Mısır'da kim kazandı? Sivil direnişçiler mi yoksa ABD ve İsrail'in desteklediği –rivayet edilen- askeri yapı mı? Mübarek'in istifasının ardından en çok tartışılan konuların başında bu geliyor. Ben bu sorudan ziyade, bu tartışmaları üreten Türkiye'deki siyasi ve toplumsal dinamiklerden bahsetmek istiyorum. Zira **Mısır'ı değil aslında kendimizi tartışıyoruz. Herkesin Mübarek'i kendine göre değiştiriyor.** Tahrir Meydanı'nı dolduran insanların nitelikleri de her göze ayrı görünüyor. Bu biraz da Türkiye'deki siyasi bölünme ve toplumdaki cepheleşmeden ileri geliyor.

Siyaset üreticileri, tabii olarak, Tunus ve Mısır'da diktatörlerin devrilmesiyle sonuçlanan, Cezayir, Yemen ve İran'daki ayaklanmaları ateşleyen gelişmeleri, kendi hesaplarına göre eğip bükebiliyor. Hayatın değişkenlerine ayak uydurmaya çalışan politik manevraları anlamak elbette mümkün. Zaten dünyanın her yerinde de aşağı yukarı böyle oldu. Ancak Türkiye'de Tunus ve Mısır'da yaşananlarla ilgili olarak dolaşımda olan fikirlere bakınca, politika üretenlerin gerçeklikle bağlarını çok çabuk koparttıkları ortaya çıktı. **Buna en iyi örnek CHP'li bazı vekillerin, halkı sokağa inerek hükümete karşı ayaklanmaya çağırmaları gösterilebilir.** ABD'deki başkanlık sisteminden yana olduğunu dile getiren Başbakan Erdoğan'ı, Mübarek gibi diktatörlük peşinde koşmakla suçlayan CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu da, doğru bir karşılaştırma yapamamıştır. Benzer tepkiler, tam ters cephede, AKP ve hükümet cephesinde de görüldü. Avrupa Birliği'ne üyelik görüşmelerini ağırdan alan, hatta "fişi onlar çeksin" diyerek AB hedefinden uzaklaşan hükümet aniden demokrasiyi hatırladı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Şivan Perwer Kürdistan'dır

Kurtuluş Tayiz 18.02.2011

 Şivan Perwer Kürdistan'dır Yazımı yazarken bir yandan da Şivan'ı dinliyorum. **Hêviya Te Mam isimli şarkısı çalıyor. Gözlerimin dolmasını engelleyemiyorum.** Bilmediğim, çok az anladığım bu sesin, müziğin beni bu kadar etkileyebilmesine şaşıyorum. 1976'dan beri sürgünde olan Şivan Perwer, zor günler geçiriyor bu aralar. **PKK'ya yakın televizyon, gazete ve internet siteleri, bir süredir Şivan Perwer aleyhinde linç kampanyası sürdürüyor. Sanatçıyı Kürt davasına "ihanet etmek"le suçluyorlar.** Küfürler, hakaretler, suçlamalar başını almış gidiyor... Bu yayınların etkisinde kalan Kürt gençleri, öfke kusuyor ona. **Şivan, belki de bu yaşına kadar duymadığı sövgüyle karşı karşıya. Ne için?**

Bu düşmanlığı, bu öfkeyi, bu suçlayıcılığı düşünüyorum saatlerce... Gülistan ile birlikte söyledikleri **Zembilfroş** çalıyor bu arada; halkının acılarıyla yoğrulan Şivan'ın o eşsiz sesi karışıyor ruhuma... **"Şivan Kürdistan'dır", diye geçiriyorum içimden. Evet, Şivan Kürdistan'dır...**

Hangi parti, hangi siyaset Şivan'ı akıllardan silip unutturabilir? Hangi karaçalma, atılan hangi çamur Şivan'ı kirletebilir? Hangi sövgü Kürtlerin kalbini Şivan'dan soğutabilir? Bu mümkün mü? Kürtler adına siyaset yapan hangi kurum, hangi kişi, hangi akıl bunun olanaklı olduğuna inanıp Şivan'ı karalamak için düğmeye bastı? **Şivan Perwer, önemsiz olsaydı AKP'li vekiller Avrupalara gidip onun dönmesi için ikna etmeye bu kadar uğraşırlar mıydı? AKP kadar Şivan'a değer vermezseniz sizin demokratlığınız mı kalır; bence bu kirli kampanyayı başlatanların ve buna destek çıkanların önce Kürtlere hesap vermesi gerekiyor.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

CHP'de eski yüzler, yeni yollar

Kurtuluş Tayiz 22.02.2011

 CHP'de eski yüzler, yeni yollar Birbirinden ayrı yüzlerin, farklı ifadelerin birleşerek daha bütünlüklü, daha yetkin tek bir suret ortaya çıkarıp çıkaramayacağını merak ediyorum. Zira yerleşik ahlak, çelişen söz ve davranışları bırakın hoş karşılamayı, en hafif deyişle o davranış sahiplerini dışlamayı öğütlüyor. Ama ahlak bilincimiz, bambaşka yüzleri tek ve yetkin bir ifadeye buluşturan ruhlara bir şans tanıyor; onu yaratıcılığından dolayı kutsayarak ödüllendiriyor. **Farklı karakterleri tek bir ruhta birleştirip sergileyen sanatçılar, bütün zamanlarda "dâhi" sayılmışlardır.** Liderler için bu sıfatı hak etmek bugüne kadar hiç kolay olmamıştır. Asıl konuya geliyorum; **son günlerdeki çıkışları yüzünden CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nu izlemeye değer buluyorum. Ankara'da Ergenekon'u sahiplenip Van'da Kürt sorununu çözmeye aday olduğunu ilan etmesi, bence Kemal Bey'in, yakından izlenmeye değer yanını oluşturuyor.** Kemal Kılıçdaroğlu veya başka bir liderin, bu iki çelişik yapıyı birden sahiplenebilmesi ve onları temsil edebilmesi için biraz da sihre ihtiyacı olacaktır. Çünkü ne siyasetin ne de sanatın gücü buna yetebilir. Kabul edelim ki hayatın olağan akışı içinde siyasilerin becerileri de sınırlıdır.

Şimdi CHP liderinin Ankara’da yaptığı açıklamayı hatırlayalım: “Nerede bu Ergenekon, adresini verin; gidip üye olacağım.” Bu sözlerin ne kadar toplumsal destek bulup bulmadığını tartışmaya bile gerek yok; beni ilgilendiren Kılıçdaroğlu’nu bu açıklamaya yöneltten nedenler. **Kılıçdaroğlu’nun Soner Yalçın ile kişisel ilişkisini, dostluğunu veya ahbablığını bir tarafa bırakalım; bu tartışma yaratan çıkışı, sadece Soner Yalçın’ın tutuklanmasıyla izaha kalkışırsak, Kemal Kılıçdaroğlu’nu liderlikten, kahvedeki adam pozisyonuna koymuş oluruz.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cusuluk çetesi mi yoksa paralel devlet mi

Kurtuluş Tayiz 25.02.2011

Ergenekon, Poyrazköy, Balyoz soruşturmasından sonra şimdi de **Casusluk Çetesi** gündemde. İki muvazzaf tuğamiral, çoğu Deniz Kuvvetleri’nde görevli 16’sı tutuklu 56 sanık, casusluk yapmakla suçlanıyorlar. İddianameye göre şüpheliler, Genelkurmay Başkanlığı Elektronik Sistemleri Komutanlığı (GES), Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, TSK’nın askerî haberleşme kriptolarını hazırlayan TÜBİTAK, HAVELSAN, ASELSAN, Araştırma Merkezi Komutanlığı gibi stratejik kurumlara sızmış, hücreler halinde faaliyette bulunmuşlar. Operasyonlarda ele geçirilen belgeler arasında devletin “çok gizli” 165 bin belgesi var. Buraya kadar her şey normal. Ancak, **iddianamede casuslukla suçlanan şüphelilerin hangi devlete, hangi bilgi ve belgeleri, ne kadara sattığına ilişkin somut bir bilgi bulunmuyor. Dikkat çekici değil mi?**

Bu soruşturmanın başladığı ve kamuoyuna yansıdığı ilk günden itibaren aklıma ilk gelen, şüphelilerin uluslararası bağlantılarıydı. Nihayet iddianame açıklanınca merak edip baktığım ilk şey de bu oldu. Ama bu konuda herhangi bir ipucuna rastlayamadım. **Eğer ortada bir casusluk soruşturması varsa, istihbarat örgütlerinin de devrede olması gerekmez miydi.** Soğuk Savaş günlerinden kalma bir casusluk hikâyesiyle karşılaşacağımı elbette ummuyordum. Yine de, **sözkonusu casusluk faaliyetleri olduğunda, gizli servislerin işe karışmaması pek düşünülemez.** ABD’deki Kızıl Ajan Anna Chapman, olayını hatırlayalım. Casusların dinleme kayıtları, para hareketlerini gösteren banka dekontları savcıların elindeydi. Oysa bizim “casusluk çetesi” hikâyemizde, bunlardan eser yok. Yanlış anlaşılmasın. **Ortada orduya sızmış bir çete yapılanmasının varlığı tartışma götürmez. Buradaki sorun, bence bu çetenin adını koymaktan kaynaklanıyor.** Savcıların “casusluk” diyerek abarttığını da düşünmüyorum. Aksine, **ele geçirilen belgelerin içeriği tarandığında ortaya bir casusluk şebekesinden daha büyük, derin bir yapılanmanın varlığı çıkıyor.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Olof Palme’yi kim vurdu

Kurtuluş Tayiz 01.03.2011

 Olof Palme’yi kim vurdu **İsveç Başbakanı Olof Palme, 28 Şubat 1986 gecesi eşi ve oğluyla birlikte sinemadan eve dönerken öldürüldü.** Üzerinden 25 yıl geçmesine rağmen cinayet aydınlatılamadı. Palme

davasından yargılanıp daha sonra aklanan **tek zanlı Christer Pettersson ise, 16 Eylül 2004'te "esrarengiz" bir biçimde öldü.** Esrarını koruyan bu cinayetle ilgili **yeni iddia, Abdulkadir Aygan'dan geldi. Cinayeti PKK üyesi Hıdır Sarıkaya'nın işlediğini öne süren Aygan, bu iddiasını, başka bir PKK itirafçısına, halen Diyarbakır'da cezaevinde tutulan Hıdır Altuğ'a dayandırdı.** Kamuoyu Aygan'ı, eski PKK itirafçısı ve JİTEM görevlisi olarak tanıyor. Medya, yaptığı itirafların bazılarının doğru çıkması, kanıtlanması nedeniyle Aygan'ı dikkate değer buluyor. Biraz da bu nedenle olsa gerek **Aygan'ın yeni iddiası da ses getirdi; Palme suikastı yeniden televizyon ve gazetelerin haber öncelikleri sıralamasında yerini aldı.**

PKK'nın, Palme cinayetine adının karışması yeni değil. PKK, suikastın hemen ertesinde Stockholm polisinin şüpheliler listesindeydi. Örgütün Avrupa'da siyasi kabul görmemesinin başında bu cinayet geliyor. Abdullah Öcalan'ın başı, bu cinayet yüzünden çok ağrıdı; Suriye'yi terk edip Avrupa'ya çıktığında, Palme cinayetinden dolayı sorgulanması gündeme geldi. Öcalan, Türkiye'ye getirildiğinde de savcılar, kendisine Palme cinayetini sordu.

Esrarını koruyan bütün siyasi cinayetlerde olduğu gibi Palme dosyası da merak uyandırmaya devam ediyor. Şüpheyi yer vermeyecek şekilde çözülmeyen her cinayet gibi bu olay da, gündemdeki yerini, bir şekilde hep koruyacaktır.

Abdulkadir Aygan'ın ortaya attığı **Hıdır Sarıkaya (Ekrem) adına dönersek...** Bu ismi araştırırken, PKK'da bir dönem üst düzey görevlerde bulunmuş, ismi lider kadrosu içinde anılan ancak **2004'te örgütteki bölünme nedeniyle PKK'dan ayrılan ve şimdi Avrupa'da yaşayan bir isimden e-posta aldım.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İşte Öcalan'ın yol haritası

Kurtuluş Tayiz 03.03.2011

 İşte Öcalan'ın yol haritası "Yol haritası", İmralı'nın siyasi literatüre kazandırdığı kavramlardan biri. "Demokratik açılım" sürecine 'katkı' için PKK lideri Abdullah Öcalan'ın hazırladığı 156 sayfalık bir metin, 2009'dan beri kamuoyunda bu isimle anılıyor. Kimsenin görmediği ama üzerinde günlerce tartışma yürütülen, siyasi restleşmelere neden olan o metne nihayet Taraf ulaştı.

Öcalan'ın 20 Ağustos 2009'da kareli bir deftere yazmaya başladığı yol haritasını İmralı Cezaevi Yönetimi, "Devletin menfaatlerine aykırı olduğu ve terör örgütü propagandası içerdiği" gerekçesiyle yasaklamıştı. Yol haritası için büyük bir "taktik savaş" da bu kararla birlikte başladı. Öcalan, hazırladığı yol haritasını dışarıya ulaştırabilmek amacıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) için hazırladığı 550 sayfalık bir metne, bu 156 sayfayı da ekledi, görevlilere teslim etti. Bursa Başsavcılığı ise toplam 706 sayfalık savunmayı, içinden o 156 sayfayı çıkararak AİHM'e gönderdi. Öcalan'ı avukatları yol haritasını almakta kararlıydı. Avukatlar, savunmaların eksik gönderildiği yönünde itiraz ederek Ankara üzerinde baskı kurmaya başladı. İtirazı dikkate alan AİHM ise ocak ayında Türkiye'den savunmaların 'eksiksiz' gönderilmesini istedi. Ayın sonuna kadar da süre tanıdı. Türkiye'nin tavrı merakla bekleniyordu; zira 2007'de Öcalan'ın 120 sayfalık bir savunma metni, "Ulusal güvenliği tehdit" gerekçesiyle Strasbourg'a verilmemişti. Ancak bu kez böyle olmadı. **Dışişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı'na Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı'nın göndermediği o 156 sayfalık yol haritasını göndermesi yönünde görüş bildirdi.** 156 sayfalık belge ocak ayı bitmeden AİHM'e gönderildi. Ancak Türkiye,

“AİHM’den teknik bir komisyon kurularak savunmayla ilgili olmayan kısımların ayıklanması” gibi son bir hamle daha yapmayı ihmal etmemişti. Fakat, bu girişime itiraz eden Öcalan’ın avukatlarını haklı bulan mahkeme, yol haritasını bir hafta önce Öcalan’ın avukatlarına ulaştırdı

Abdullah Öcalan’ın hazırladığı yol haritası üç ayrı başlıktan oluşuyor. Giriş bölümünde Türkiye’nin demokratikleşme ihtiyacı ve Kürt sorununa çözüm modeli başlığıyla genel bir çerçeve çiziliyor. Kürt sorununun çözümü için 10 ilke belirleyen Öcalan, PKK sorunu için de üç aşamadan oluşan ama taraflara pek çok seçenek sunan “Demokratik Çözüm Eylem Planı” öneriyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düz ovada siyaset ve Öcalan’a ev hapsi

Kurtuluş Tayiz 04.03.2011

Abdullah Öcalan’a ev hapsi, son günlerin önemli tartışma konularından birini oluşturuyor. Görünüşe bakılırsa bu tartışma, büyük bir tepki de doğurmadı. Ne kıyamet koptu ne de baş göz yarıldı. Hükümet üyeleri, muhalefet partisi bu konuyu gayet rahat konuşup, tartıştı. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül bile bu konudaki görüşünü kamuoyuyla paylaşma gereği duydu.

Ancak **BDP’nin Öcalan’a ev hapsi çıkışı, bana göre siyasette “oluru olmaz kılan” politik davranışlar arasına giriyor.** Abdullah Öcalan’a af veya ev hapsi mevzuu yeni değil; İmralı’daki devlet-Öcalan görüşmeleri de zaten bunun etrafında dönüyor. **Öcalan’a af, Türkiye’de iç barışı sağlayacağı umuduyla, pek çok çevre tarafından da destek buluyor; bu inkâr edilemez. Fakat kimse bunu, PKK’nın ateşkese son verdiği bu günlerde akla ek yatkın bulmuyor. Ama Kürt politikacılar, yaklaşan seçimlerin etkisiyle olmalı –biraz heyecan, biraz da hesap kitapla bu konuyu, seçim propagandasının başlıca söylemi haline getirdiler.** Ama bence hata ettiler. Siyasette “oluru olmaz kılan” dediğim bir politika izliyorlar. Peki neden, diye sorulabilir. Şimdi biraz daha gerçekçi konuşalım; BDP, Diyarbakır’da toplanıp PKK’nın ilan ettiği ateşkese görüştü. Partinin önde gelen isimleri (Aysel Tuğluk, Ahmet Türk, Selahattin Demirtaş, Gültan Kışanak ve ismini saymadığım diğer önemli Kürt siyasetçiler) **nasıl bir bildiriye imza attı dersiniz? “Bizler, PKK’ya ateşkese devam et ya da ateşkese sürdür deme hakkını kendimizde bulmuyoruz.” Birkaç gün sonra Kandil’den “eylemsizlik sürecinin sona erdirildiği” açıklaması geldi**

Şimdi silahların susmasını isteyemeyen bir politik duruşun, “Öcalan’a ev hapsi” talebini gündeme taşıması ne kadar gerçekçi ve samimi olabilir? Savaş ilan edildiği (örgüt savaş kartını belirli şartlarda kullanacağını duyurdu) **bu koşullarda, “Öcalan’a ev hapsi” yüksek sesle nasıl gündeme taşınabilir?** Taşınsa bile sonuç alınabilir mi? Bence böyle bir siyasetin hiçbir sonuç alma şansı yok.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gözdağı verip teslim alamazlar

 Gözdağı verip teslim alamazlar Sanatçılar ve aydınlar üzerindeki siyasi baskılara pek de yabancı olmayan bir ülkede yaşıyoruz. Ülkesini terk etmek zorunda kalan Yılmaz Güney ve Ahmet Kaya hâlâ hafızalarda. Hrant Dink cinayeti, aydınlar üzerindeki baskının en acımasız örneği. Nobel ödüllü Orhan Pamuk'un hikâyesi de diğerlerinden farklı değil; o da ülkesinde korkusuzca dolaşamıyor. Bir de aslında çok bilmediğimiz, çok uzakta, 36 yıldır sürgünde yaşayan ve bugünlerde TAK adlı örgüt tarafından ölümlle tehdit edilen sanatçı Şivan Perwer var. Şimdi sıkı koruma tedbirleri altında yaşıyor. Taraf, ünlü sanatçıya kamuoyunun ve hayranlarının merak ettiği soruları yöneltti. Şivan ise sözünü esirgemedi. İşte o ropörtaj

» **Şivan Bey, Türkiye'ye dönüşünüz konusunda son durum nedir? Türkiye hükümetiyle bu konuda herhangi bir görüşmeniz var mı?**

Türkiye'ye dönmem şimdilik gündemimde değil. Hükümet yetkilileri veya bazı milletvekilleri ile basına da yansıyan temaslarım oldu. Kültür Bakanı Sayın Ertuğrul Günay ile Başbakan Yardımcısı Sayın Bülent Arınç'ın da aralarında olduğu kimi politikacılarla görüşmem oldu. Bu görüşmelerde halkımın içinde yaşadığı insanlık dışı koşulları doğrudan anlatma fırsatı buldum. Ancak kimseden Türkiye'ye dönüşle ilgili herhangi bir talebim olmadı

» **Türkiye'den kendi isteğinizle mi ayrılmıştınız?**

Hayır. Ülkemi kendi isteğimle terk etmedim. Ülkem ve halkım sanatımın beslendiği asıl kaynaktır ve ben 36 yıldır ülkemden uzağım. Bu hasretle yaşamak, ancak yaşayanın anlayabileceği bir duygudur ve ben bunu pek çok şarkımda dile getirdim. Kim, böyle bir duyguyla yaşamak ister ki. O nedenle politik hesapların gölgesinden uzak, sanatımı özgürce icra edebileceğim koşullar oluştuğunda kuşkusuz döneceğim.

» **Dönüşünüz önündeki engeller nelerdir?**

Esareti reddetmiş, özgür bir sanatçı olarak ülkeme dönüşümün zamanını ve şeklini bizzat kendim belirlemek isterim. Beni Şivan Perwer yapan özelliklerimden uzaklaştıracak herhangi bir yönlendirmeyi kabul edemem. 36 yıldır niçin sürgün hayatı yaşadım ben? Benim kaderim halkımın kaderinden ayrı değil ki.

» **Türkiye 36 yıl önce bıraktığınız Türkiye değil.**

Hükümetin, 80 yıllık ret ve inkâr politikalarını değiştirme yönünde bazı adımlar atmış olması ve kimi hükümet yetkililerinin ülkeme dönmemele ilgili bana çağrı yapmış olmaları sevindiricidir. Ancak hepimiz biliyoruz ki bu 80 yıl halkım için tam bir cehennem yaşamı oldu; ne yazık ki bu durum halen büyük ölçüde sürüyor. Hapishaneler halen dolu. Kürdistan'da askerî operasyonlar devam ediyor. On binlerce Kürt benim gibi sürgünde yaşamak zorunda; binlerce Kürt genci de Kürt halkının yaşadığı zulmün, acı ve trajedinin sonucu olarak dağlarda. Bugün hâlâ evlerde ağıtlar yakılıyor, gençlerimizin cenazeleri anaların yüreğini dağlamaya devam ediyor. Bu durum bana acı veriyor, yüreğim kanıyor. Benim dönüşümle birlikte bu trajedi sona erecek mi? Benimle ilgili belki iyi niyetli olabilirler ama hükümetin yaklaşımları seçim hesaplarına endeksli günlük politik kazançların ötesine geçmelidir.

» **Seçim hesaplarının ötesine nasıl geçilir?**

Mesela hükümet, Kürt sorununun çözümü için güven verici köklü adımlar atmalıdır. Görüşlerini önemsediğim birçok Türk ve Kürt aydını ve sanatçısı da hükümetin Kürt sorununun çözümü yönünde ciddi adımlar atmadığını, atamadığını söylüyorlar. Ömrünün büyük kısmını Kürtlerin özgürlüğü için hapishanelerde geçirmiş olan, Türklerin onur duymaları gereken bilim adamı İsmail Beşikçi ile Kürt sorununun çözülmesi için çırpınan Türk halkının vicdanı olduğunu düşündüğüm, edebiyatçı yazar Ahmet Altan gibi pek çok aydının da böyle düşünmesi benim kaygılarımı arttırıyor.

» Türkiye'ye döneceğinize ilişkin haberlere tepki gösterildi...

Türkiye'ye dönüşümle ilgili üretilen spekülasyonlar karşısında PKK'nin tutumu beni şaşırtmadı. Kendisi dışında hiçbir görüşe hayat hakkı tanımamış, tıpkı devlet gibi her türlü farklılığı ortadan kaldırarak tekçi bir anlayışı hâkim kılmak için şiddet dahil her yolu denemiş bir partinin, kendilerine boyun eğmemiş bir sanatçı olarak beni hedef haline getirmesi şaşırtıcı değil. Geçmişte de benzer uygulamalarla karşılaştım. Şarkılarımı halkımın özgürlüğüne adarken sadece Türk devletinin değil, bölgedeki diğer baskıcı devletlerin de hedefi olacağımı biliyordum. Fakat bir gün Kürtlük adına hareket ettiğini iddia eden bir partinin hedefi olacağımı düşünemezdim. Ama unuttukları bir şey var: Eğer baskılar ve tehditler beni korkutsaydı daha başından halkımın sesi Şivan Perwer olmazdım.

» Kürt davasına ihanet etmekle suçlanıyorsunuz; bazı çevreler bu yönde bir kampanya başlattı, ne diyorsunuz?

Çok üzülüyorum ama kendi adıma değil. Daha çok bu tür linç kampanyalarını yürütenler adına, bu kampanyalarda kullanılan Kürt gençleri adına çok üzülüyorum. Bu tür kampanyaları düzenleyenler, militarist devletlere benzediklerini göremiyorlar mı? Bakın rahmetli Ahmet Kaya'ya yönelik kampanyada yer alanlar şimdi o dönem yaptıklarından dolayı utanıyor. Ben bu tür kampanyalarda kullanılan Kürt gençlerinin de bir gün bu yaptıklarından büyük bir utanç duyacaklarını düşündükçe, onlar adına üzülüyorum.

» Kendi durumunuzu Ahmet Kaya olayına benzetiyorsunuz... Siz nasıl davranacaksınız?

Tekrar vurgulamalıyım ki devlet ve PKK ikilemi beni son derece rahatsız ediyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kale'yi düşürmek

Kurtuluş Tayiz 11.03.2011

İklim Bayraktar, bazen sakın bazen de ağlamaklı bir ses tonuyla konuşuyor **Fatih Altaylı'ya**. Kameralar önünde altına imza attığı, **CHP'yi karıştıran olaylar dizisini anlatıyor**. Yüzü ara ara üzgün, ara ara da tehditkâr bir ifade alıyor; onu izlerken –hangi pozu takınırsam takınayım–, anlattıklarında samimi olup olmadığını bir türlü anlayamıyorum. **İzleyenlerde bıraktığı his, yol açtığı veya ortaya çıkardığı siyasi skandalın, sadece ve sadece başına gelen talihsiz olaylar zincirinden ibaret olduğu yönünde.**

İklim Bayraktar'ın söylediklerinden aklıma en çok **Kılıçdaroğlu'yla yaptığı görüşme yerinden "kale" olarak bahsetmesi** takılıyor. CHP Genel Merkezi'nde Genel Başkan'ın bulunduğu katı "kale" olarak niteleyen Bayraktar, bu sözü ilk olarak telefon görüşmesinde YARSAV eski Başkanı Ömer Emin Ağaoğlu'na söylüyor: **"Bak dört saattir oradayım ya. 45 dakika görüşebilmek için dört saattir onların içinde, orada, 'kale'de en üst kattayım ya."**

"Kale" sözcüğünün tek başına kullanım değeri kalmamıştır aslında. Bunun için olsa gerek, siyasiler de rakipleriyle atışmalarında bu sözcüğü tek başına pek kullanmaz. **Mutlaka yanına bir yeri "ele geçirmek", bir yeri "düşürmek" fiilini eklerler.**

İklim Bayraktar'ın yol açtığı skandal, bu kişiden bağımsız olarak olayların doğuracağı sonuçlar üzerinden değerlendirildiğinde, CHP'nin "kale"sini düşürecek nitelikte ve boyutta görünüyor. **Adına ister "taciz" ister "kaset" veya ister "dinleme" skandalı densin; bu olaylardan doğrudan CHP'nin "kale"sinde bugün oturan, iki isim etkilenmektedir.** Birisi Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu. Diğeri, Genel Başkan Yardımcısı Gürsel Tekin. Bu iki ismin, koltuğu doğrudan etkilenmektedir. **Kemal Kılıçdaroğlu**, yapmaması gereken bir şeyi yapmıştır; İklim Bayraktar ile 45 dakika boyunca –adı hiç önemli değil- kişilere ve partilere yönelik şantaj sayılabilecek bir konuyu görüşmüştür.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Silahlara veda Newroz'u

Kurtuluş Tayiz 15.03.2011

Newroz kutlamaları çok eskiye uzanıyor. Bu topraklarda yaşayan halklar 21 Mart'ı uzun senelerdir, baharın başlangıcı ve yeni bir gün olarak kutluyor. Kürtler için Newroz, özel bir anlama sahip. Baskıya ve zulme başkaldırmayı simgeliyor; inkâr edilmeden, yok sayılmadan, kimliğine ve kültürüne sahip çıkarak özgür bir şekilde yaşama kararlılığına işaret ediyor. Geçen 30 yılda bu politik içeriğe uygun olarak gelişen Newroz, Kürtlerin adalet ve özgürlük arayışlarının en önemli simgelerinden biri haline geldi.

Ama Newroz'un özünü oluşturan bu değerler, doğru politik biçimine bir türlü kavuşamadı. Bu, Kürt kimliğini temsil eden silahlı elit grubun değişen zamana ve koşullara ayak uyduramayıp, yerinde saymasından kaynaklanıyor. Silahlı Kürt muhalefeti, bugüne kadar miting alanlarında toplanan milyonlarca insanın beklenti ve taleplerini karşılayacak meşru bir siyasi yapıya dönüşemedi. Ortaya çıkan Kürt partileri ise dağın gölgesinden kurtulamadı.

1984'te başlayan Kürt isyan hareketi, toplumsal bir meşruiyete de sahipti. Bu isyan 27 yıldır, büyük can kayıplarıyla - çatışmalar zaman zaman dursa da- hâlâ sürüyor. Ne var ki, artık bu isyana meşruiyet kazandıran politikalar değişti; devlet Kürtlerin, dilini, kültürünü inkâr eden politikalarından vazgeçti. Ama isyanın liderliğini yapan grup, hâlâ ilk günkü bilincini koruyor.

Sorunun çözülmemesinde devletten kaynaklanan engeller var. Ancak Kürt sorununun çözümünde bence asıl sorun, isyana öncülük edenlerin silahlı muhalefette ısrar etmeleridir; bu muhalefeti, demokratik/yasal araçlarla sürdürecekt noktaya taşıyamamalarıdır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

WikiLeaks ve komplo teorileri

Kurtuluş Tayiz 18.03.2011

ürk toplumunda komplo teorilerine inanma eğiliminin "refleks"e dönüştüğüne dair Amerikan görüşünün, Taraf'ın dün yayınlamaya başladığı Wikileaks Türkiye belgelerinde yer alması, çok güzel bir tesadüf olsa gerek. (4

Aralık 2009 tarihli büyükelçi James Jeffrey imzalı telgraf.) Çünkü, aynı anda Taraf 'ın Wikileaks haberleriyle ilgili komplo teorileri de piyasaya sürülmeye başlandı. Bu teorilerin bazıları şöyle: "CIA Wikileaks belgeleri için Taraf'ı özellikle seçti", "ABD seçim öncesi düğmeye bastı", "Taraf'ın asıl yayınlamayacağı belgeler önemlidir", "Gülen haberini vermeleri manidardır", "Manşetin spotu özel yazılmış..." Bu akıl ötesi teorileri, uzun uzadıya sıralamak mümkün. Ama birkaçı bile onları anlamamıza yetiyor.

Komplo teorilerinin hayal gücüne işaret etmesi bakımından önemli olduğunu düşünüyorum. Olayları açıklamakta yeterli veriye, bilgiye sahip olmayan aklın, eksikliğini hayal gücüyle tamamlamaya çalışması gayet normal. Anlamaya dönük senaryoların yüzde yüz akla dayanması da gerekmiyor. **Eksiksiz görünen mantıklı teoriler çoğu zaman bir işe yaramaz. Toplumsal-siyasal olayları kavramakta akıl sınırlarını zorlamanın bir anlamı yoktur. Ancak, komplo teorilerinin Türkiye'de rastlanan örneği biraz aptallık düzeyinde seyrediyor.** Bu teoriler, ne düşünce ne de hayal gücünden nasibini almış. Daha çok kara propaganda özelliği taşıyor. Türkiye'de son yıllarda artan siyasal çekişmeler, yaratıcılıktan uzak bu teorilerin rağbet görmesine yol açmış olabilir.

Bu durum, "iyi komplo" teorisi üretmediğimizi de gösteriyor. Batı akılcılığı ile Doğu ruhçuluğu arasında sıkışan Türk toplumu, yaratıcı olamıyor.

Komplo teorilerine inanma eğiliminin yaygın olması, ABD'li elçinin belirttiği gibi "Türk toplumunda adeta reflekse dönüşmesi", kuşkusuz birtakım toplumsal-psikolojik ihtiyaçlardan kaynaklanıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni dünyanın aynası

Kurtuluş Tayiz 22.03.2011

İç savaş yaşayan Libya'ya askeri müdahalenin beraberinde getirdiği tartışmaları izlerken, aklıma Tarık Ali'nin o ünlü "Ayna Korkusu" adlı romanı geldi. Pakistan asıllı İngiliz yazar, romanında, solun kendisiyle yüzleşmesini sağlamaya çalışır. Daha doğrusu okuyucuya, bir yüzyılı etkisi altına alan Stalin komünizmi ve onun dünyadaki yansımalarıyla yüzleşmenin ne kadar zor olduğunu göstermeyi dener. **"Ayna Korkusu"nun her satırında yazar, batan güneşin karanlığında, dünyayı ve hakikatleri doğru yansıtmayan bir aynadan kendilerine ve dünyaya bakanları uyarır.**

Kendi halkına karşı katliama girişmiş Libya diktatörünü durdurmak için başını ABD, Fransa ve İngiltere'nin çektiği koalisyon güçlerinin yaptığı askeri müdahaleye yönelik itiraz sesleri, bana çok tanıdık geldi. **Geçen yüzyıldan kalma görüş ve düşüncelerdi bunların hepsi; merkezinde asırlardır mutlaklığını koruyan, o her şeyi açıklamaya muktedir o ilk 'neden' var. Yani ABD'nin ve batının emperyal amaçları... Dünyayı açıklamaya yarayan tek ve değişmez 'neden'ler bunlar.** Hem çok kolay hem o en eski ahlak ilkesinden, "iyi"den yana. Üstelik insanın, gönül rahatlığıyla yeryüzünün 'kötü'lerine karşı çıkmasını da sağlıyor. Ama bu, Kaddafi'nin gazabına uğramayı bekleyen sivillerin, rejime isyan edenlerin, Bingazi'de paralı askerlerce "fareler" gibi ezilmeyi bekleyenlerin hayatının nasıl kurtarılacağı sorusuna o kadar kolay yanıt vermiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Silahlı isyandan sivil itaatsizliğe

Kurtuluş Tayiz 25.03.2011

Diyarbakır'da iki gün önce toplanan BDP ve DTK sözcüleri, "sivil itaatsizlik" eylemi başlatma kararı aldıklarını açıkladılar. Bu kararı kamuoyuna duyururken Ahmet Türk, sorular üzerine sivil itaatsizliği, "Demokratik bir eylem biçimidir, yani panzer bizi ezse bile karşılık vermeyeceğiz" diyerek tarif etti.

Sivil itaatsizlik eylemleri, Diyarbakır ve Batman'da oturma eylemiyle başladı.

Eylemin dört talebi var: Anadilde eğitim, siyasi tutukluların bırakılması, askeri ve siyasi operasyonların durması ve yüzde 10 barajının kaldırılması.

Sivil itaatsizlik eylemleri, Kürt siyasi hareketi için yeni bir başlangıcı ifade ediyor. Silahlı Kürt isyanı, artık sivil siyasete doğru ince bir geçiş yaşıyor.

Sivil Kürt siyaseti, isyanın içinden doğuyor.

Dağdan ovaya doğru uzanan zorlu bir yolculuktur bu; değişim başka türlü de olamaz.

Şimdi ovada, silahsız mücadeleyi seçtiler.

Oturma eylemini karakol basmaya tercih ediyorlarsa, bu ancak desteklenebilir.

Ne devletin, ne AKP'nin beklentisine göre bir değişim olabilir.

Kürt siyaseti hareketi, kendi silahlı yapısından, büyük bir zorlukla sivil siyaseti doğuruyor.

Ortaya çıkacak olan bu hareket, toplumsal-siyasal özelliklerine göre karakter kazanacak.

Burada önemli olan, bu geçişin sonuca ulaşması.

Gelişmeler bunun mümkün olduğunu gösteriyor.

Bu Newroz, Kürt siyasi hareketinin silahlara veda etmesinde yeni bir dönemin başlangıcı oldu.

İmralı ve Kandil'in elindeki silah kartını henüz bırakmamış olması artık o kadar da önemli değil.

Dünyadaki gelişmelerden herkes gibi Kürtler de yeteri kadar etkileniyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayali örgütler 'olağan' cinayetler

Kurtuluş Tayiz 29.03.2011

En kusursuz cinayet en olağan görüneni olmalı. Bu bilhassa, siyasi cinayetler için geçerli. **Zirve Yayınevi katliamı, Dink Suikastı, Danıştay baskını gibi yakın tarihin çok önemli siyasi komplo ve suikastlarına dikkatle bakınca, şaşırarak fark ediyorum ki, bu saldırıların olağan görünmesini sağlamak için**

öncesinde birtakım hazırlıklar yapılmış. Olayların hemen sonrasında ise, bu saldırıları “olağan kılmak” için medya aracılığıyla değişik iletişim tekniklerine başvurulmuş.

2007’deki Zirve Yayınevi katliamını hatırlayalım. Üç misyoner genç, boğazları kesilerek korkunç bir şekilde öldürülmüştü. Bu katliamı kuşkusuz kimse tasvip etmedi; toplumun büyük bir kesimi bu insanlık dışı vahşeti lanetledi. Ancak yine de bu katliamın ‘olağan’ görünen bir yanı vardı: Milliyetçi- Müslüman gençler, içimizdeki misyonerlere karşı aşırı bir şiddet gösterisine girişmişti...

Hatta ünlü istihbaratçılarımıza göre bile olay bundan ibaretti ve arkasında bir şey aramak boşunaydı.

Bu olayla ilgili yeni gelişmelere bakalım.

Geçen hafta dönemin Jandarma Komutanı Albay Mehmet Ülger, İstihbarat Binbaşı Haydar Yeşil ve İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Görevlisi Ruhi Abat’ın da aralarında olduğu yedi kişi Zirve katliamını azmettirdikleri gerekçesiyle tutuklandı. Savcılar dört yıl aradan sonra harekete geçiren ise, Gölcük Donanması’nda dokuz çuvalın içinden çıkan Zirve Yayınevi katliamıyla ilgili yeni belge ve deliller. Zirve katliamıyla bağlantılı belgelerle ilgili haber ise, 26 mart tarihli Star gazetesinde yer aldı: Katliam öncesi misyonerlik faaliyetleriyle ilgili altı çalıştay yapılmış. Misyonerlerin ülke bütünlüğü için oluşturduğu “tehlike” akıllara kazınmaya çalışılmış.

Tabii, katliamla ilgili hazırlıklar bunlarla sınırlı değil. **İki hayali misyoner örgüt uydurulmuş.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Genç PKK’lılar rahatsız

Kurtuluş Tayiz 01.04.2011

Kürt sorununda barışın sağlanması Türkiye’nin en önemli sorunu. Seçimler öncesi silahların susması, toplumsal barışın sağlanması için alınan kritik kararlardan biri. Bu kararın altında PKK lideri Abdullah Öcalan’ın imzası var. KCK’nın mart ayının başında ateşkesi bitirme kararına rağmen Öcalan, örgütten, hazırandaki genel seçimlere kadar çatışmalardan uzak durmalarını istedi. Bu durumu, İmralı’da devletle Öcalan arasında yapılan görüşmelerin sonucunda varılan bir mutabakat olarak değerlendirebiliriz.

Ancak PKK’ya yakın kaynaklar, örgüt içinde etkili bazı isimlerin bu mutabakattan rahatsız olduğunu belirtiyor. Üstelik bu rahatsızlık hiç de küçümsenmeyecek boyutta. **Bugüne kadar Öcalan’ın her sözüne ilahi anlamlar yükleyen bu isimler, artık onun İmralı’da yaptığı görüşmelere şüpheyle yaklaşıyorlar. AKP’nin Öcalan’ı oyaladığını, sahte ümitler verdiğini ve hatta kandırdığını düşünüyorlar. AKP’nin seçimlerde istediği başarıyı elde ettikten sonra Öcalan’a yüz çevireceği ve kendilerine yönelik de büyük bir tasfiye savaşının başlatılacağı inancındalar.** Ama Öcalan’ın örgüt içindeki ağırlığı bilindiğinden, bu isimler, silahlı çatışmaları başlatacak “fırsat” doğana kadar bekleme eğilimindeler.

Örgüt içinde ateşkese karşı çıkan küçük ama etkili bir şahinler grubunun varlığı aslında herkesin malumu. **Bunlar sertlik yanlısı bir politika izlemekten yanalar.** “Seçimler öncesi ateşkesin AKP’ye yarayacağını” savunarak, 1 mart öncesi (örgütün ateşkesi değerlendireceği toplantı öncesi), şubat ayında İmralı’dan ateşkesi bozmasını istediler. Fakat bu talepleri yanıt bulmadı. Devlet-Öcalan görüşmeleri daha ağır bastı.

İmralı ile örgütteki bazı önemli isimler arasındaki görüş ve yaklaşım farklılığı dışarıdan görülebilir düzeyde. Öcalan'ın, 20 Mart 2011 tarihli avukat görüşmesinde ateşkesin bozulması beklentisi içinde olan örgüte verdiği şu mesaja bakalım: "Halkımıza şunları söyleyebilirim; Burada bir diyalog devam ediyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

O 'ABD'li yetkili' Kaymakam Halit

Kurtuluş Tayiz 03.04.2011

Sekiz yıl önceki bir konu... Milliyet'ten Can Dündar'ın ABD-PKK ilişkisine kanıt olarak gösterdiği fotoğraf yeniden gündemde.

23 Ocak 2003 tarihinde Milliyet'in manşetinden "İşte kanıt" başlığıyla duyurulan haberin, Irak'a müdahale etmeye hazırlanan ABD'yi ne kadar kızdırdığını dün gibi hatırlıyoruz.

ABD Büyükelçisi Robert Pearson, o sabah bir televizyon kanalına çıkarak adeta ateş püskürmüştü.

Pearson, elinde tuttuğu Milliyet gazetesini sallayarak, ABD-PKK buluşmasını yalanlıyordu.

Ancak, bu çabası pek de etkili olmadı. Türkiye'yi Irak operasyonuna razı etmeye çalışan ABD'nin, işi 23 Ocak 2003 sabahından sonra daha zordu.

Türk kamuoyu bu haberle 'stratejik' müttefikinin, arkasından gizli kapaklı dolaplar çevirdiğini bir kere öğrenmişti artık.

Bu gelişmelerin ABD'nin resmî yazışmalarına yansımasını ise sekiz yıl sonra, Taraf'ın yayımladığı WikiLeaks belgelerinden öğrendik.

Diplomatların yazışmalarından, ABD-PKK ilişkilerinin varlığını, çok alt düzeyde de olsa doğrulayacak bilgiler (24 mart 1994 tarihli WikiLeaks belgesinde) göze çarparken Dündar'ın ABD-PKK buluşmasının kanıtı olarak sunduğu fotoğraf ve iddialarını doğrulayacak bilgilere rastlanmıyordu. Ancak Can Dündar, önceki gün "Haber kaynağım Büyükanıt'tı" başlıklı yazısında, sekiz yıl önceki haberine konu olan fotoğraf ve yazısının teyit edildiğini savundu.

Fotoğraf gerçek

ABD'li yetkililerin PKK'yla buluşmayı kabul etmelerini beklemek elbette gerçekçi olmaz. Fakat bu konunun aydınlatılması gibi bir ciddi sorun da hâlâ ortada öylece duruyor.

Can Dündar'ın "İşte kanıt" diyerek yayımladığı fotoğrafta ABD'li yetkililerle bir araya gelen PKK'lı yöneticilerin bu konudaki sözleri ne derece tatmin edici olur; bunu okurların takdirine bırakıyorum.

Ama o fotoğrafta "ABD'li yetkili"yle birlikte oturan kişilerden (fotoğrafta Dursun Ali, olarak gösterilen) gerçek adı Dursun Ali Küçük olan eski PKK'lı yönetici bu konuyu Taraf'a anlattı. 2004'te örgütte yaşanan büyük

ayrışmadan sonra PKK'dan ayrılarak Avrupa'da yaşamaya başlayan bu kişi, "ABD'lilerle bir araya gelmekle suçlandı" için, bu fotoğrafın hikayesini paylaşma gereği duymuş.

Onun anlattığı hikaye ise çok farklı: Fotoğraf gerçek. Fotoğrafın çekildiği yer Kuzey Irak'ta PKK kamplarının bulunduğu, Hinere- Kelaşın adlı bölge. Yanda küçük bir göl var. Orada buluşanlar örgütün eski yöneticilerinden Nizamettin Taş, Ali Haydar Kaytan, Halil Ataç, Dursun Ali Küçük (sağda sırtı dönük, başında mendil olan) ve KDP'ye yakınlığıyla tanındıkları Davut Bağıştani ile fotoğrafta "ABD'li yetkili" olarak işaretlenen PKK'lı "Kaymakam Halit" kod adlı kişi. Kaymakam Halit, fotoğrafın çekildiği alanda örgütün "gümrük" işlerinden sorumlu çalışanı. Bu kişi omzuna PKK'lıların kullandığı ve adına kefiye veya poşu dedikleri büyükçe bir eşarp takıyor. Ayağında yine örgütün giydiği Mekap marka ayakkabılar var. Başında ise özelliği olmayan bir şapka. Fotoğraf ise o anda "dostluk", "hatıra" adına çekilmiş.

Dursun Ali Küçük, Can Dündar'a bu fotoğrafı ulaştıran Davut Bağıştani'yi örgütün o sıralar yeterince tanımadığını söylüyor. Dursun Ali'ye göre bu kişi sadece Dündar'ı yanıltmakla kalmıyor, PKK'yı da dolandırıyor. Silah tüccarı mı yoksa kurnaz bir şark dolandırıcısı mı emin değil; belki de son derece profesyonel bir istihbaratçı...

"ABD'li askeri yetkili"nin hikayesi burada son bulsa da Davut Bağıştani'nin öyküsü sürüyor.

Can Dündar'ın 23 Ocak 2003'teki "İşte kanıtı" manşetiyle duyurduğu haber, elbette sadece o fotoğrafla sınırlı değildi. Dündar'ın haberini yayımlamadan evvel Milliyet'ten Namık Durukan da PKK Başkanlık Konseyi'den ABD Dışişleri Bakanlığı'na gönderilen bir "yazıyı" ele geçirmişti.

Bağıştani PKK'yı dolandırdı

Dursun Ali'ye göre "o belge" de gerçek.

Ama şöyle ki:

2002'de PKK'nın Lübnan-Suriye faaliyetlerinden sorumlu liderleri Mustafa Karasu'dan, "Başkanlık Konseyi"ne bir mesaj ulaşıyor. ABD'li bir diplomatla görüşme yapabileceği bilgisini geçiyor bu mesajda. Aracı ise Davut Bağıştani. Karasu adlı yönetici, örgütten bu buluşmanın "sağlıklı" geçmesi için ayrıca 50 bin dolar istiyor. Dönemin Başkanlık Konseyi, ABD'yle alınan bu randevuya bir mektupla gidilmesini uygun buluyor. 'Masraflar' için de önce 25 bin, ardından da 10 bin olmak üzere toplam 35 bin dolar gönderiyor. Buluşma, Suriye'de bir lokantada gerçekleşir. Bağıştani, buluşmaya yanında "ABD'li diplomat" ile gelir. Mustafa Karasu ise, yanında İngilizce bilen bir tercümanla birlikte. Görüşme "gayet rahat" geçer. Karasu, görüştüğü kişiye, "PKK içinde Amerika'ya en çok karşı olan benim, ABD Kürt sorununu çözsün, en çok ABD'yi ben savunur ve desteklerim" der. Örgütün hazırladığı mektubu verir. "ABD'li diplomat" ise, Kürt sorununa olumlu yaklaşım göstereceklerini vurgular. Görüşme karşılıklı jestlerle biter. Karasu, örgüte görüşme hakkında ayrıntılı rapor yazar. Ancak çok sonra, Davut Bağıştani tarafından dolandırıldıklarını anlarlar...

ABD ile temas kuruldu

Irak'a müdahale öncesi "ABD ve PKK buluşmaları" olarak gündeme gelen haberlerin perde arkası böyle hikaye ediliyor. Ancak, bu anlatılanların ABD-PKK ilişkilerini tümünden yok saydığı anlamına da gelmiyor. ABD'nin PKK

ile Irak'a müdahale ettikten sonra ilişki kurduğu kaydediliyor. Toplam üç görüşme yapılmış. ABD'li askeri yetkililer ile PKK'nın Irak'taki temsilcileri bir araya geliyor. Temaslar ciddi bir nitelik kazanmıyor. Ve 2004'te kesiliyor. ABD'liler sonra PKK'nın İran kolu PJAK ile temas kuruyor. Ancak bu temasın da uzun ömürlü olmadığı söyleniyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz muhtırasının hafifliği

Kurtuluş Tayiz 08.04.2011

Genelkurmay'ın 27 Nisan muhtırası hafızalardadır; büyük gürültü koparmıştı. Genelkurmay, bildiriye resmi internet sitesine koyar koymaz inanılmaz bir hareketlilik başlamıştı. Televizyonlar bu konuyu sabaha kadar evire-çevire tartışmıştı. Ertesi günün gazete manşetleri de aynı heyecanı yansıtıyordu. Muhtıranın hedefi olan AKP'de gece başlayan istişareler ise sabaha kadar sürmüş, kamuoyunda büyük heyecan uyandıracak sağlam bir karşı açıklamayla askere yanıt verilmişti.

Bütün Türkiye bu heyecanla çalkalanıyordu. Cumhurbaşkanlığı seçimleri ve sonrasında da aynı hareketlilik sürdü.

Genelkurmay'ın dört yıl aradan sonra verdiği Balyoz muhtırası ise neredeyse hiç etki uyandırmadı.

Aslında hem yargıya ve hem de siyasete düpedüz müdahale etti. Dünyanın başka yerinde, askerin, mahkeme kararını resmi internet sitesinden 'halka şikâyet' etmesine rastlamak ihtimal dahilinde olmasa gerek.

Ancak bu müdahalenin toplumda 27 Nisan bildirisi kadar heyecan uyandırmaması bence dikkate değer bir durum.

Askerin hedef küçültmesinin bunda etkisi kuşkusuz vardır. Mesela bu kez durum, Cumhurbaşkanlığı gibi bir kurumun "kimde kalacağı" kavgasına benzemiyor.

Ayrıca siyaset kurumu, demokrasinin sınırlarını genişletmiştir. **Askerin müdahale etme alanlarını da sınırlamıştır.**

Genelkurmay Karargâhı'nın eskisi gibi, siyasi bir parti gibi her konuda laf yarıştırmaya, görüş belirtme, ağırlığını koyma, kurumdan aldığı güçle istediği gibi sopa sallama, tehdit savurma koşulları kalmamıştır.

Yine siyasete müdahale sayılabilecek çıkışlar, kamuoyunda büyük tepki uyandırmaktadır.

Ama bence asıl önemlisi, **bu heyecansızlığın altında müesses nizamın devamından yana olanlar için bile askerin, artık "ümit kaynağı" olmaktan çıkması yatıyor.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP muhatap olmaya hazır

Kurtuluş Tayiz 12.04.2011

Partilerin aday listeleri nihayet dün netleştii. **CHP’de köklü bir yenilenme var. Eski isimlerin yer bulamadığı bu listeye CHP’deki statükocu çelik çekirdeğin parçalandığı görünüyor.** AKP’de ilk göze çarpan ise **yönetici ekibin korunduğu yönünde.** 167 vekile şans tanınmaması da dikkat çekici. MHP’ye gösterilen ilginin azlığına bakarak, milliyetçi **cephede değişen pek bir şeyin** olmadığını söyleyebiliriz. **BDP listesi ise, Kürt siyasetinin Meclis’te meşru muhatap olmaya hazır olduğunu gösteriyor.**

Önce heyecanla beklenen CHP listesine bakalım. Zira CHP listesi, AKP, MHP ve BDP’den daha öncelikli değerlendirmeyi hak ediyor. Nedeni ise, eski CHP olarak niteleyebileceğimiz çok sayıda kelli-felli adamın liste dışı bırakılması. Deniz Baykal’a **yakın çok önemli isimler gelecek seçimlerde milletvekili olamayacak.** Önder Sav gibi, partiyle özdeşleşmiş birinin işine son verildi. Canan Arıtman gibi, yıllardır CHP içindeki köşeleri tutan ulusalcı isimler devre dışı bırakıldı. **Ortak kanı Kemal Kılıçdaroğlu ve ekibinin, bu aday listesiyle eski CHP’yi tümenden sildiği yönündedir.**

Ergenekon sanıkları Mehmet Haberal ile Mustafa Balbay’ın adaylığı da eleştiri konusu. **Bu iki aday yüzünden, CHP listesini tümenden eleştirmek, abartılı olur. Gerçekçi olmak gerekiyor. Bu iki adayın listelerde yer bulmasını “Ergenekon’a vefa duymak” olarak değerlendiriyorum.** Bunu eleştirmekte elbette bir sakınca da bulmuyorum. Statükoyu temsil eden başka isimler daha aday listelerinde yer bulmuş olabilir. Ancak, **aktif bir görüntü izlenimi veren İlhan Cihaner ile Tuncay Özkan’ın listeye alınmaması önemlidir.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AKP bölgeden geri çekiliyor

Kurtuluş Tayiz 14.04.2011

Haziran seçimleri şimdiden çok ilginç geçeceğe benziyor. Benim en çok dikkatimi çeken AKP’nin Güneydoğu için hazırladığı aday listesi. Bugüne kadarki beklenti AKP’nin Güneydoğu’da BDP’yle “büyük kapışma” yaşayacağı yönündeydi. Aday listesinin de bu rekabete göre hazırlanması bekleniyordu. Başbakan Erdoğan’ın, 22 Temmuz 2007 seçimlerinin hemen ardından yaptığı “Benim 78 Kürt vekilim var” açıklaması, bu beklentiyi güçlendiren ve AKP’nin Güneydoğu’da ne kadar iddialı olduğunu gösteren önemli çıkışlardan biriydi.

Ancak AKP’nin aday listesi öyle pek de iddialı görünmüyor. Zira bu listeye ilgili ilk şaşkınlık açıklaması BDP’den geldi. Partinin eşbaşkanı Selahattin Demirtaş, “AKP Güneydoğu’da bize teslim oldu” dedi. Kamuoyunda ortak görüş, AKP’nin aday listesinin zayıf olduğu yönünde. Listenin zayıflığını “iyice ölçüp biçmeden hazırlandı” şeklinde açıklayanlar da var. Fakat benim görüşüm, Başbakan Erdoğan’ın önceki seçimlerde olduğu gibi BDP’yle kıyasıya bir rekabete girmekten özellikle kaçındığı yönünde. Elenen ve seçilen aday profillerine bakarak isim tercihlerinde bir sistem, tutarlılık olduğunu fark edebiliriz.

Diyarbakır, Van ve Batman gibi bölgenin nabzını ele verecek üç şehirdeki AKP’nin aday isimlerini araştırdım, bölge siyasetini yakından bilen isimlerle görüşüm.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt meselesinde üçüncü ortak CHP

Kurtuluş Tayiz 15.04.2011

Kürt meselesinde BDP ve AKP'den sonra CHP de politikaya üretmeye başladı.

Hem de en az AKP ve BDP kadar iddialı. Zira, **Kürt meselesinde sözü olmayan bir partinin iktidar iddiası da boş bir söylemden ileri gitmezdi.**

Yeni CHP bunu anladı.

Bunun içindir, partinin kurmayları harıl harıl Kürt raporu üzerinde çalışıyor.

Önümüzdeki hafta rapor kamuoyuna açıklanacak.

Kulislere sızan bilgilere göre Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na Türkiye'nin koyduğu çekincenin kaldırılması, bu raporun en önemli başlıklarından.

Kürtler, kendi kimlikleriyle yönetime katılmadıkları müddetçe, Kürt meselesi derinleşerek sürer.

CHP de artık bu gerçeğin farkında.

Ama bu model, BDP'nin seçim programına aldığı "demokratik özerklik" modelinden temel hatlarıyla ayrılıyor.

BDP, etnik kimliğe doğrudan "egemenlik" verilmesini talep ediyor.

CHP'nin üzerinde çalıştığı Avrupa **Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ise, etnik temelli değil demokratik bir model.**

AKP'nin ayak sürüdüğü bu konuyu CHP'nin gündeme getirmesi önemli bir değişimin de göstergesi.

Anadilde eğitim sorunu da CHP'nin üzerine kafa yorduğu başlıklardan biri. CHP, Kürtçenin okullarda seçmeli ders olarak okutulmasını da önerecek.

Bu öneriler CHP'nin "kimlik siyaseti"ne yöneldiği anlamına mı geliyor?

Bence hayır. **Aksine CHP'yi yıllardır ihmal ettiği, Türkiye'nin en büyük sorununda, Kürt meselesinde söz sahibi yapıyor.**

Akla gelen diğer bir soru, bu açılımın CHP'ye ne kazandıracak?

Kürt oyları CHP'ye mi akacak?

Elbette ki hayır.

Ama CHP'deki çok önemli bir eksikliği, boşluğu dolduracak.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorunu nasıl tarihe karışacak

Kurtuluş Tayiz 19.04.2011

Kürt meselesini çözerek geride bırakma iddiası, Başbakan Erdoğan'ın 12 Haziran seçimleri için verdiği önemli vaatlerden biri oldu.

Erdoğan, bunu nasıl gerçekleştireceğini ise anlatmadı.

AKP'nin, "Türkiye Hazır: Hedef 2023" başlıklı 155 sayfalık seçim beyannamesinde de **Kürt meselesinin çözümüne dair üstü kapalı ifadelerin dışında, ayrıntıya** rastlamak mümkün değil.

2007'deki 170 sayfalık seçim beyannamesiyle karşılaştırıldığında, bu seçim beyannamesinde daha ileri ifadeler göze çarpıyor.

2007'de "**Milli Güvenlik**" başlığı altında ele alınan Kürt sorunu, bu defa "**Demokratikleşme**" başlığı altında değerlendirilmiş.

Ve **sorunun adı da tam olarak konmuş**; yani "Kürt sorunu".

Sadece dört-beş sayfada yer verilen bu Türkiye'nin en önemli sorununda **AKP'nin "terör ve güvenlik" merkezli bakış açısından uzaklaştığı** fark ediliyor.

Demokratik açılımı "tasfiye" olarak niteleyen İmralı-PKK-BDP cephesine de, bu beyannamede üstü kapalı göndermeler dikkat çekiyor: "Uzun süredir belki de ilk kez, bu yakıcı sorunun **karşılıklı anlayış ve diyalogla** çözülebileceğine dair toplumda bir umut ve beklenti belirmiştir. (...) Terör demokrasinin ve özgürlüklerin düşmanıdır. Şiddetin hâkim olduğu yerde sözün değeri yoktur. AK Parti olarak, terör ve şiddetin yerine herkesin her şeyi konuşabildiği, birbirine hakaret etmeden ve **birbirinin varlığını ortadan kaldırmaya** çalışmadan görüşlerini rahatlıkla açıklayabildiği ve bunun için yasal sınırlar içinde örgütlenebildiği bir demokratik ortamı savunuyoruz."

Bu satırlarda **meselenin çözümüne ilişkin bir kararlılık sezilse de seçim beyannamesi, Kürt sorununun nasıl çözüleceği hususunda seçmeni açıklıkla bilgilendirmekten** uzaktır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Veto tavsiyesini veren, 9. Daire'den

Kurtuluş Tayiz 22.04.2011

BDP'nin desteklediği yedi aday için Yüksek Seçim Kurulu'ndan çıkan veto kararı, tartışılmaya devam ediyor.

Bu kararın yol açtığı olaylara ve can kayıplarına bakarak bürokrasinin, toplumsal-siyasi hayat üzerinde hâlâ büyük etki ve güce sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Demokrasilerdeki güçler dengesinin varlığı kuşkusuz inkâr edilemez. Yargının bağımsızlığı, kurumların özerkliği de elbette olmalı.

Ama...

Asker ya da sivil bürokrasinin bir ülkenin siyasi dengelerini böyle yerinden oynatacak, nüfusun bir bölümünü isyana sürükleyecek kadar güç/iktidar sahibi olması bana çok korkutucu geliyor.

Bizdeki asker veya sivil bürokrasi, demokrasilerde olduğundan daha fazla güç ve yetkiye sahip. Ve bu kurumlar ister istemez statükoyu koruyor.

Bu kavgada iktidar çekişmesi mutlaka vardır. Yargının siyasallaştığını zaten bir kere kabul ettikten sonra, yargının aldığı kararlara şüpheyi yaklaşmamak mantıksız olur.

Bugün kamuoyunun en çok merak ettiği soru, YSK'nın veto kararının hangi süreçlerden geçtikten sonra alındığıyla ilgilidir.

Bir tarafta komplo teorileri var. Bu grup kendi içinde ikiye ayrılıyor. Kürt siyasi çevreleri, YSK kararının siyasi sorumluluğunu AKP'ye yüklemek için akıl dışı teorilere başvuruyor.

İkinci grup ise "derin devlet"ın (YSK kastedilerek) BDP'li adaylara siyaset yolunu kapatarak Kürtleri AKP'ye karşı kışkırttığını savunuyor.

Diğer taraf ise YSK kararında hukuksal sürecin işlediğini ancak "tecrübesizliğin" bu sonuca yol açtığı görüşünde.

Siyasi-ideolojik aidiyetler etkili olsa da bir grup olup biteni görünenle, diğer grup ise bununla yetinmeyerek, görünenin ötesine geçerek anlamaya çalışıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Küfür olarak siyaset sanatı

Kurtuluş Tayiz 26.04.2011

Meydanlar mı liderlerin aklını başından alıyor yoksa liderler mi meydanlarda toplanan kalabalıkların aklını çeliyor, bilmiyorum. Zira meydana çıkan, rakip partiye ve liderine ağzına gelen küfrü savurmaya başlıyor.

Önce Başbakan Erdoğan ile Devlet Bahçeli arasında başladı bu mahalle kahvesi ayarındaki karşılıklı küfür ve atışmalar. Bahçeli, "Taksim'e Bozkurtları ile çıkıp Tayyip'i Kasımpaşa'ya kadar kovalayacağını" söyleyince Erdoğan köpürdü. "Altta kalmam" misali, "Ben insanla dolaşıyorum, Bozkurtla değil" diyerek, hayvan imasıyla Bahçeli'ye yanıt verdi. Bahçeli de bu kez Erdoğan'ı "çakallarla yürümekle" suçlayıp, sanki Türkçede küfürleri tüketmiş gibi sövüp saymaya Arapça devam etti: "Evet Recep Tayyip Erdoğan, ben bir Bozkurt olarak elbette Bozkurtlarla dolaşıyorum. Ama senin etrafında eşref-i mahlûk olarak gördüklerin aslında esfel-i safilindir. Sen onları iyi bilirsin" dedi. Üç dönem iktidar olmanın verdiği yalnızlıktan olmalı, Başbakan Erdoğan da üç cepheye laf yetiştirmekte bir hayli zorlanıyor. Orijinal olmayan laflarla idare ediyor. Her fırsatta Kılıçdaroğlu'na "Dürüst ol dürüst Kemal Bey! Baykal'ın seks kaseti olmasaydı, genel başkan olamazdın" hatırlatmasında bulunuyor. Kılıçdaroğlu'nun canını en fazla burası acıtıyor olmalı ki, ağzını fena bozdu. Dün Zonguldak mitinginde hızını alamayarak, neredeyse "ana..." diye başlayıp düz gidiyordu ki, "Sonunu artık siz anlayın" diyerek bitirdi.

Uzun seçim maratonuna böyle küfürkavga- gürültü ile başlanması talihsiz oldu. Kuşkusuz hangi lidere sorsanız, kendisini zıvanadan çıkaranın rakip partinin lideri olduğunu söyleyecek; muhtemelen de havada uçuşan küfürlerden hazır bir demet yapıp, kendisini savunacaktır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Esad sonrası Kürt politikası

Kurtuluş Tayiz 29.04.2011

Tunus, Mısır ve Libya'dan sonra Arap baharı Suriye'yi de etkisi altına aldı. Adı yanıltmasın, Suriye sokaklarında kanlı bir bahar yaşıyor. Ölü sayısı daha şimdiden binlerle anılmaya başlandı. Esad yönetiminin de Kaddafi gibi çareyi, muhalefeti şiddetle sindirmekte aradığı gelen haberlerden anlaşılıyor.

Beşar Esad yönetiminin iktidardan düşmesi ihtimali masada. **Hesaplar artık Esad sonrasına göre yapılıyor.** Kuzey Afrika ve Ortadoğu'yu saran değişim rüzgârından Şam yönetiminin kaçması pek mümkün değil. Ömrünü belki biraz daha uzatabilir; anlaşarak zaman içinde çekilebilir; ama değişim kaçınılmaz.

Dera kentinde yaşanan katliam üzerine dünyanın gözünün çevrildiği Suriye'deki gelişmeler Türkiye'yi de yakından ilgilendiriyor. Zira Suriye hem kapı komşumuz hem önemli bir Kürt nüfusuna sahip. Bunun için orada yaşanan olaylar bizi iki kez daha fazla ilgilendiriyor.

Peki, Türkiye'nin Esad sonrasına ilişkin bir hazırlığı, somut bir planı var mı? Varsa ne düzeyde?

Basına sızan bilgilere göre olayların büyümesi ve iç savaş tehlikesi üzerine hükümet geç de olsa "B Planı" olarak adlandırdığı, Esad sonrasına ilişkin değişik senaryoları ve tedbirleri gündemine aldı. **Ancak anladığım kadarıyla bu tedbirler daha çok güvenlik önlemleriyle sınırlı.** Suriye sınırındaki karakollara takviye yapıldı. İnsansız hava araçları kaydırılarak sınır 24 saat gözlem altında tutuluyor. Olası göç ihtimaline karşı Hatay, Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin ve Şırnak gibi sınıra yakın yerleşim yerlerinde kamp ve hastane kurma hazırlığı yapılıyor...

Beşar Esad sonrası için **hükümetin henüz siyasi bir proje geliştirmedeği** ise alınan bu tedbirlerin niteliğinden anlaşılıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Medeniyetler çatışması bitti

Kurtuluş Tayiz 03.05.2011

New York'ta Dünya Ticaret Merkezi binalarına yapılan saldırının üzerinden 10 yıl geçti. Yanan İkiz Kulelerin birbiri ardına yıkılışı ise hâlâ hafızalardadır. Üç bin insanın feci şekilde ölümüne yol açan bu saldırının etkileri büyük oldu. ABD, Afganistan ve Irak'a müdahale etti. Sonuçları bugüne kadar süregelen o saldırıların emrini veren isim Usame Bin Ladin ise iki gün önce Pakistan'da düzenlenen bir baskında öldürüldü.

11 Eylül saldırılarından sonra kuşkusuz en çok tartışılan tezlerin başında "medeniyetler çatışması" geliyordu. Saldırıların şokunu yansıtan bu tez her ne kadar dünyadaki "yeni durumu" açıklamaya çalışıyor gibi görünse de aslında özgüveni sarsılan Amerikan toplumuna saldırgan bir savunma doktrini öneriyordu.

Amerikan yöneticileri ve Batılı devletler tarafından bu tezin ne kadar benimsenip benimsenmediği bir tarafa; Doğu'da hükümetler ve Müslüman toplum, Amerika ve müttefiklerinin askerî varlığını hep bu teze açıklamaya çalıştı.

Bunun için olsa gerek **ABD başkanları da her fırsatta, "Dinlerle savaşıyoruz" açıklamasını yapma gereğini duydu.** Liderler bunu kanıtlamak için zaman zaman üç dinin temsilcileriyle biraraya gelip dünyaya ortak barış mesajları gönderdiler. **Usame Bin Ladin'in öldüğü haberini duyurmak için kameraların karşısına geçtiğinde ABD Başkanı Obama, sözlerini yine "İslam ile savaşıyoruz" diyerek bitirdi.**

ABD ve Batılı devletlerin 11 Eylül'den sonra güvenlik ve savunma politikalarını "medeniyetler çatışması" tezi üzerine inşa ettiklerini iddia etmek zor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbakan'a kurşun barışı bitirir

Kurtuluş Tayiz 06.05.2011

Kastamonu'da Başbakan Erdoğan'ın seçim konvoyuna yönelik silahlı saldırıyı, Türk-Kürt barışını dinamitlemeye yönelik bir girişim olarak değerlendirmek gerekiyor. Zira dünyanın neresinde olursa olsun gerilim ve çatışmalar tarafların liderlerini hedeflemeye dönüştüğü anda yumuşama ve barış ortamı da ortadan kalkar. Yerine tarafların birbirlerine karşı daha sert tedbirler aldığı yeni bir evreye girilir.

Başbakan Erdoğan'a yönelik saldırı - bu yazı kaleme alındığı saatlerde- henüz hiçbir örgüt üstlenmedi. **Ancak PKK'ya yakın çevreler örgütün son bir ayda verdiği kayıplara misilleme olarak Kastamonu saldırısını gerçekleştirdiğini, hedefin polis aracı olduğunu ve eylemi de en kısa sürede üstleneceğini belirtiyorlar.** PKK'nın Kastamonu'da silahlı militanlarının olduğu zaten sır değil. Bu şehre sınır olan Sinop Boyabat'ta daha geçen ay polis aracına yönelik bir saldırı gerçekleşmiş ve üç polis yaralanmıştı. PKK da bu saldırıyı üstlenmişti.

Son bir ayda PKK'nın ordu birliklerinin baskınlarında 24 üyesini kaybetmesi Kürt tarafınca çatışmaların yeniden başlamasına ve örgütün de misillemeye bulunmasına gerekçe olarak gösteriliyor. Kürt sorununu yakından takip edenlerin ilk izlenimi de aslında bu yönde. Fakat saldırının hedefinde bu kez Başbakan'ın olması, saldırı yerinin haritada Ankara'nın tam ensesinde görünen Kastamonu'da yaşanması, bu olayı, sıradan bir PKK eylemi olmaktan çıkarıyor. Zira PKK, bugüne kadar hiçbir başbakanı/lideri yakından veya uzaktan hedef almadı. Kendisi için de bir ilk olan bu saldırıyla örgütün neyi amaçladığını tabii ki bilemiyorum. **Ancak Karadeniz'de 'eylem' yapmanın PKK yapısı için ayrı bir motivasyon kaynağı olduğunu belirtmek gerekiyor.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Efendiler, savaş bitti...

Kurtuluş Tayiz 10.05.2011

Diyarbakır'ın baharı yalancıdır; sabaha güneşle uyanırsınız, öğleden sonra karabulutların bir anda toplandığı gökyüzünden yağmur boşalır..." Diyarbakır Havaalanı'nda servisin dolmasını bekleyen belediye aracının şoförü, bu sözlerle anlatıyor son günlerdeki hava durumunu.

Şehrin havası da pek farklı değil; çabuk değişiyor. Şehir merkezine doğru giderken otobüste, Gülistan'ı dinliyoruz. Şivan Perwer'den sonra Kürtlerin en popüler şarkıcısı. Esnaflar dükkânlarının önünü temizliyor. Kürsüler çoktan kapı önlerine atılmış bile. İki gün önce dört PKK üyesinin cenazesi kaldırılırken şehirde tüm kepenkler indirilmiş, kentte hayat durmuş. Bu sabah ise şehir yastan çıkıyor. Aklımda onlarca soruya yanıt bulmak için Diyarbakır sokaklarında dolaşmaya çıktığımda ciğer kebabının dumana karışmış kokusu şehri sarmış bile. Ne kayıt cihazını açmayı ne not tutmayı düşünüyorum. Zira merak ettiğim soruların hiçbirinin kolay yanıtı yok. Sabah çayını içmek için bir kahvehanenin önüne oturuyorum. Televizyonda haberleri veren sunucunun heyecanı bitişik masadaki yaşlıların gündelik konuşmalarının içinde kayboluyor.

Diyarbakır'da iki gün boyunca yüze yakın insanla konuşma fırsatı buldum. Aralarında şehrin tanınmış siyasileri ve toplum temsilcileri de vardı. Fakat çoğu bir şehre hayat veren, sokakları dolduran 'sıradan' Diyarbakırlılardı...

Cenazelere kayıtsız kalamıyorlar

Neredeyse hepsine aynı soruları yönelttim; son günlerde kentte yaşanan olayları, kalkan cenazeleri, inen kepenkleri, sokak çatışmalarını, barış ve kardeşliği; kısaca tüm sorunların anası olan Kürt meselesini sordum. Değişik yanıtlar aldım ama ortak tepkiler gözledim. AKP hükümetinin, devlet bürokrasisinin, güvenlik güçlerinin ve özellikle de polis ilk defa bu kadar çok eleştirildiğini görüyorum. Yüzlerine yansıyan acı, öfke, hiddet ve suçlayıcılık bana göre daha çok barış ümitlerinin, bundan önce defalarca olduğu gibi, boşa çıkmasından kaynaklanıyor. Kürt meselesi onlar için hala kanlı bir sorun. Yaşamlarını doğrudan etkiliyor. 'Ateşkes' olmasına karşın dağdan cenazelerin gelmesine kimse kayıtsız kalamıyor. Herkes tutulan yasa ortak oluyor bir şekilde. Ya büyük gösterilerle defnedilen PKK üyelerinin cenazelerine katılıyor ya kepenk indiriyor ya basın açıklamalarında bulunuyor ya da sokağa çıkıp güvenlik güçlerine taş savuruyor. Batı'dan bakıldığında "Kürtler ayrılmak istiyor" yorumlarına neden olan bu görüntüler aslında "birleşme"nin gecikmesinden, barışın ertelenmesinden doğan ümitsizlikten kaynaklanıyor. Kürtlerin sokağa taşan öfkesi, kendilerine 'barışma hakkı'nın bile tanınmamasından, çok görülmesinden ileri geliyor. Bu ülkenin diğer vatandaşlarıyla birlikte eşit yaşama hakkına sahip olamadıkları ve bunun kendilerinden esirgendiğini düşündükleri için kızgın ve öfkeli.

Savaşın bittiğini anlamamışlar

Kanlı bir iç savaşa rağmen Kürtler Türkiye'den ne duygusal ne de zihinsel bir kopuş yaşadı. Fakat kendilerini bu ülkenin hep katliama uğrayan vatandaşları gibi hissettiler. Bugün de başka türlü hissetmiyorlar. Barışmanın zorluğunda tek sorumlu kuşkusuz devlet veya hükümet değil. Kürt siyasetine yön veren merkezlerin, İmralı-Kandil-BDP'nin de bunda azımsanmayacak payı var. Ancak bu pay, 30 yıldır süren bir savaşı bitirme cesaretini gösterip bir türlü barışma adımını atamayan AKP politikalarının gölgesinde kalıyor. Şu izlenimi ediniyorum: Büyük savaş bitti ama hem devlet hem de PKK bunu algılamakta zorlanıyor. Yaşanan küçük çatışmalar bu algı sorunundan kaynaklanıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Tayyip Erdoğan karpuzu düşürdü

Kurtuluş Tayiz 13.05.2011

Diyarbakır'dan sonra Batman'a geçiyorum. Burası Kürt siyaseti için önemli merkezlerden biri. Kürt sorununu en şiddetli hisseden kentlerin başında Batman geliyor. 1990'lı yıllarda yüzlerce sivil, bu şehirde faili meçhul cinayete kurban gitti. Eski DEP Mardin Milletvekili Mehmet Sincar, JİTEM tetikçileri tarafından Batman sokaklarında katledildi. PKK-Hizbullah arasındaki en kanlı çatışmalar yine bu şehirde yaşandı. Hizbullah'ın nefesini ensesinde hissetmeyen Batmanlı sayısı çok azdır. O günden bugüne kent büyük değişim yaşadı. Eli silahlı, köşe başında pusuya yatmış tetikçiler sokaklardan çekildi. PKK silahları susturdu. Askerî etkisi iyice azaldı. Kürt meselesiyle ilgili küçümsenmeyecek adımlar atıldı. Ama Türkiye'nin geçirdiği bu değişim sorunların tümünden bittiği anlamına gelmiyor. Kürt meselesi hâlâ çatışma kaynağı olmayı sürdürüyor.

Güneydoğu'da tansiyonun yükselmesi nedeniyle sadece BDP ve PKK cephesini suçlamak gerçekçi değil. Kafalar tam da bu nokta da karışıyor. Kürt meselesinin çözümü için önemli adımlar atılmasına rağmen BDP cephesinin sokakları savaş alanına çevirmesi haklı olarak tepkiye yol açıyor ancak buradakilerin tepkilerinin altında olup biteni kimse yeterince anlamaya çalışmıyor.

Seçim barajı radikallere yaradı

Kürt siyaseti ağır aksak bir değişim içinde. Devlet veya hükümet bu değişimi destekleyeceğine önünü kapatıyor. BDP'nin Güneydoğu'da açtığı bütün seçim çadırlarını kaldırarak nasıl bir önlem alınmış olunabilir? Bu uygulama zar zor sivilleşmeye meyleden bir siyasi hareketi, daha baştan vazgeçirmeye yaradı. Dikkat edilirse çadırların peşine kimsenin düştüğü de yok. "Sivil itaatsizliğe bile fırsat verilmiyor" diyerek, eski alışkanlıklara dönmenin kolaycılığı içindeler. Sivil itaatsizliğe yönelen Kürt siyasetine konulan baraj daha çok Kürt radikallere yarıyor. Sorun sadece çadırların toplatılmasıyla sınırlı da değil. Batman'da önemli bir kesim, KCK operasyonu adı altında AKP hükümetinin BDP kadrolarına yönelik tutuklama furyası yürüttüğünü düşünüyor.

Sen misin çadıra yardım eden

Bence Batı'dan bakıldığında anlaşılmayan önemli noktalardan biri de bu KCK tutuklamaları. Kürt sorununun çözümünde sivil siyaseti ön plana çıkaran hükümetin yürürlükteki yasaları değiştirmeden bu işe girişmesinin sonuçları olarak değerlendiriyorum bunu. Ancak Güneydoğu benim kadar iyimser değil bu konuda. Hükümetin bu yasaları Kürt siyasetçilerine, hatta içeride tutuklu çocuk sayısının fazlalığına dikkat çekerek, Kürtlere yönelik bir silah olarak kullandığını düşünüyorlar. Yargıya güven sıfıra inmiş. Şöyle ki; İnsan Hakları Derneği Batman Şubesi Başkanı Osman Künteş ve Batman Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Übeyit Yıldız ile görüşürken, haklarında açılan bir soruşturmayı örnek gösterdiler. Batman'da "demokrasi çadırı" kurmak için ildeki sivil toplum kuruluşları adına başvuru yapıyorlar. Çadır yedinci gününde kaldırılıyor. Savcılık, çadıra kaçak elektrik kullanıldığı için, başvuru yapan bu beş isim hakkında soruşturma başlatıyor. Bana gösterdikleri belgeler arasında TEDAŞ'a elektrik için ilk günden yaptıkları başvurunun belgesi de bulunuyor. Fakat, bu beş isim de

“hırsızlık yaptıkları” suçlamasıyla soruşturma açılıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düz ovada savaşmak

Kurtuluş Tayiz 16.05.2011

Van’dan ayrılmama birkaç saat kala Şırnak’ın Uludere ilçesi dağlık alanında çıkan çatışmada 12 PKK üyesinin öldüğü haberi geldi. Kara haber tez ulaşır, derler. Tam da böyle oldu. Çarşı merkezindeki Ehmedî Xani Parkı’nda önceki günlerin gürültüsünden eser yoktu. Parktaki küçük kürsülerde kümeler halinde toplanan insanlar sessizce çaylarını yudumluyordu. Arada da fısıltıyla karışık konuşuyorlardı. Yüzlerinden acı ve öfkeden daha çok çaresizlik okunuyordu. Gelen ölüm haberleri kalan son ümitlerini de sanki yerle bir etmişti. Bu ruh halini Diyarbakır ve Batman’da da gözlemiştim; defalarca hayal kırıklığına uğrayanlarda rastlanabilecek bir karamsarlıkla bakıyorlar artık her soruna. Zira savaşa en çok kurbanı, barış laflarının en çok edildiği zamanlarda verdiler. Birkaç gün önce polisler, bugün de dağdaki Kürt gençleri öldü. Bu ölümler durmaz, devam eder bilirler. Artık barışı da savaşı da tanıyacak kadar tecrübeye sahipler. Yalancı baharlara kolayca kanmıyorlar. Boşuna umut beslemiyorlar. Onları ne devletin/AKP’nin ‘çözümü’, ne PKK’nın ‘barışı’ heyecanlandırıyor; toprağa düşen evlatlarının acısı hepsinden daha gerçek.

Devlet ve PKK’nın kesiştiği yer

Aslında bu tablo, devletin de PKK’nın da Kürt meselesindeki çözümsüzlüğünün resmidir. Toplumsal sağduyu, 40 binden fazla insanın ölümüne neden olan bu iki savaş düşkünü iradeyi biraz frenlemeyi başardı. Ancak onlar barış için gerekli aklı göstermekten, adımları atmaktan hala acizler. Mızıkçılık yapan çocuklar gibi her fırsatta oyunu bozmaktan geri durmuyorlar; türlü bahanelerle yeniden silaha sarılıyorlar.

Küçüklüğümün geçtiği Van’ın ara sokaklarında dolaşırken aklımda “ölüm”e dair sorular uçuşuyor. Kendi kendime “bir işlevi olmalı” diyorum, bu ölümlerin.

Öldürmek bu topraklarda hâlâ geçerliliğini koruyan ilkel bir iktidar kurma biçimi. Ölmek de öldürmek de bir işe yarıyor; yani “güç” üretiyor, iktidar sağlıyor.

Merkezinde insan olmayan devlet ile siyasi hedefine insanı yerleştiremeyen PKK’nın yolları burada kesişiyor. İkisi de halka sadece “büyük savaş” vaat edebiliyor; bu daha çok ölmek ve öldürmek anlamına geliyor.

PKK dışlananları kazandı

Diyarbakır, Batman ve son olarak geldiğim Van’da bariz biçimde ilk göze çarpan insanların diken üzerinde, tedirgin halleriydi. Kimse yarınından ümitli değildi. Her an daha büyük bir felaketle karşılaşmaya kendilerini hazırlıyorlardı.

Van’a gelişimin ilk günü aynı gergin havayı hissettim.

Sokak çatışmalarından dolayı partiler ertelenen seçim çalışmalarına yeni başlıyordu. Esnaflar, birkaç gün önce dükkânlarının taşlanmasına varacak kadar ileri giden sokak çatışmalarının verdiği korkuyu yeni yeni atlatıyordu. BDP'nin seçim otobüsü, şehrin merkezindeki Cumhuriyet Caddesi'nin tam ortasında bulunan Belediye Parkı (yeni adıyla Feqiye Teyran Parkı)'nın önünde müzikle toplanan kalabalığı coşturmaya çalışıyordu.

Sarı-kırmızı-yeşil fistanlar giyen yaşlı kadınlar kabileler halinde yola dizilmişlerdi. Uzaklardan, devletin onları yok saydığı arka/öteki mahallelerden akın akın, seçim otobüsünden yükselen müziğe doğru geliyorlardı. AKP'nin ihmal edilen Anadolu'yu keşfi gibi PKK da varlığı kabul bile edilmeyen, devletin dışladığı bu insanları kazanmayı başarmış durumda.

PKK seçime girseydi

Seçim otobüsünden yükselen müziği dinlerken PKK'nın neden hâla yasadışı olduğunu ve seçimlere giremediğini düşünmeye başladım. PKK olsaydı nasıl bir seçim kampanyası yürütürdü acaba?

Bir adaya hapsedilmiş olan liderlerinin mağduriyetini ön plana çıkararak daha fazla oy toplamaya çalışırdı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

1 haziran tarihi neden önemli

Kurtuluş Tayiz 17.05.2011

Siyaset iki kere ikinin dört ettiği o değişmez sanılan gerçeğin sınırlarını zorladığında heyecan kazanıyor. Sürprizlere kapalı olan partiler fazla uzun ömürlü olamıyor.

Değişim gücünü yitiren liderler de silinip gitmekten, tarihe karışmaktan kurtulamıyorlar.

Liderlerin seçim meydanlarında var güçleriyle 'yeni' projeler açıklamaları, 'yeni' sözler vermeleri boşuna değil; bu kaybetme korkusundan kaynaklanıyor.

Ancak halk hangi sözün, projenin 'yeni' olduğunu şaşmaz bir kesinlikle anlayabilecek sezgilere sahip, onları kandırmak kolay değil.

Sıkıcı geçen seçim kampanyalarının içinde şimdi **heyecan uyandıran bir tarih öne çıkıyor**; 1 haziran. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, ümitlenmeye en çok ihtiyacı olan Diyarbakır'da verdi bu müjdeyi: "Başbakanımız 1 haziranda Diyarbakır'da herkesi tatmin edecek açıklamalar yapacak."

Halka ümit vermek güç işidir. Doğrusu şu an Türkiye'de bu güçte Başbakan Erdoğan'dan başkası yok.

Kürt siyasetinin Kürtlere ümit verecek mecali kalmamış. **Barış için konuşamıyorlar ama savaş için konuşmakta sınır tanımıyorlar.** Şu aralar sağduyularını neredeyse yitirmiş durumdalar. Şüphesiz bu karamsarlığın oluşmasında bölgede devam eden çatışma ve ölümlerin de etkisi bulunuyor. Ama her şeyi buna bağlamak da bana pek gerçekçi gelmiyor.

Sadece Öcalan var, Kürt siyasetinde sürpriz yapma iradesine sahip olan. O da İmralı'da hapis.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan aradan çekilirse...

Kurtuluş Tayiz 20.05.2011

PKK lideri aradan çekilirse ne olur? Kaç gündür bu soru aklımı kurcalıyor. Zira bunu düşünmem nedensiz değil. Aradan çekilme kozunu eskiden devlete karşı kullanan Öcalan, bugün benzer bir tepkiyi örgüte gönderdiği mesajda da dile getiriyor: "Devletle yaptığım görüşmelerden rahatsızsanız, bırakabilirim; siz yapın."

Bu noktaya kadar gelinmesinin nedeni şu: 15 hazirana kadar örgütten eylemsizlik kararına uymasını isteyen Öcalan, son çatışma ve kayıplarla birlikte iki arada bir derede bırakıldı. Lider olarak etki alanı daraltıldı. Süreç, Öcalan üzerinde büyük baskıya dönüştü. Bu olaylar iki tarafın da Öcalan'a yoğun pres uyguladığını gösteriyor. İki taraf, dediğim devlet/AKP ve PKK'dır. Devlettir, baskı uygulayabilir, Öcalan'a pres yapabilir; sanırım bu görüşe itiraz eden pek çıkmaz. Fakat örgütün kendi liderini zora soktuğu görüşüne ise itiraz edenler olabilir.

Ancak mevcut durum Öcalan'ın devlet kadar PKK'dan da yakınmasına neden olacak düzeyde gelişmelerin yaşandığını gösteriyor. Bu kadar militanını kaybeden bir örgütün liderinin İmralı'daki masada ne konuşması bekleniyor? Bu kadar kayıp, ölüm ve tutuklama furysı karşısında Öcalan'a daha fazla sertleşmekten, rest çekmekten başka söyleyecek söz bırakılmıyor.

Peki Öcalan'ın buradaki "önemi" nereden kaynaklanıyor?

Abdullah Öcalan'ın İmralı'da geçen 12 yıllık hapis hayatı, onun Kürt siyasi hareketi içindeki yerini ve liderlik konumunu da değiştirdi.

Öcalan Türkiye'ye getirildiğinde sadece PKK lideriydi.

Bugün ise 12 yıl öncesine göre büyüyen, gelişen, serpilen Kürt hareketinin önderi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Büyük çözüm için söz Başbakan'da

Kurtuluş Tayiz 21.05.2011

Abdullah Öcalan, avukatlarıyla yaptığı haftalık görüşmede çok önemli açıklamalarda bulundu. Öcalan, "15 Haziran" tarihinde Başbakan Erdoğan'dan, hükümet ve devletten ne beklediğini açıkça ilan etti: "Başbakan 15 Haziran'a kadar çıkıp konuşsun ve bana **'Silahlı güçlerini bir yere çek ve biz demokratik anayasa çözümü üzerinden çözüm geliştireceğiz' desin. O zaman bu savaşı durdurmuş olur.** Ben de gerillaları bir yere toplamak için devreye girerim. Gerillalar uygun bir pozisyon alır, silahlı çatışma devreden çıkar, demokratik çözüm süreci de başlamış olur."

Abdullah Öcalan'ın bu açıklamaları, Kürt sorununda silahlı-çatışmalı bir dönemin tümünden devre dışı bırakılması için Türkiye'ye büyük bir fırsat sunuyor. Birkaç yıl önce bu sözlerin hükmü olmazdı. Ne devlet

ne de hükümet bu sözleri ciddiye alma cesareti gösterebilirdi. Ancak bugün durum çok farklıdır. Devlet Öcalan ile İmralı'da masaya oturmuş, hükümet de iktidar olarak, bu görüşmelerin arkasında durduğunu deklare etmiştir. Yani **Kürt sorununda barışı sağlamanın önünde artık hiçbir engel kalmamıştır.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tuğluk: Kürtlerin istediği statü özerklik

Kurtuluş Tayiz 24.05.2011

Kürt sorununda asimilasyon, ret ve inkâr dönemi artık geride kaldı. Devlet de, hükümet de bunu anlamış görünüyor. Ancak bu, tek başına Kürt sorununun çözümü anlamına gelmiyor. Yapılacak daha çok şey var. Zira uzun bir süredir Kürt siyasetinin değişmez tartışma gündemlerinin başında "Kürtlerin siyasi statüsü ne olacak" konusu geliyor. "Kürtler ne istiyor", sorusuna verilen cevap da yine aynı: Politik statü istiyor.

Bu konuyu gündeme ilk defa getiren isim Abdullah Öcalan. 2011'in ilk ayında "demokratik özerklik" projesine dair görüşlerini açıklarken şunları belirtiyor: "Burada demokratik özerklikten kasıt, Kürtlere bir statü belirlenmesidir, yani Kürtlerin bir statüye kavuşturulmasıdır. Burada biz sınırlarla, bayrakla, bu tür şeylerle uğraşmıyoruz. Kürtlerin demokratik bir Türkiye'yle nasıl bütünleşebileceğini tartışıyoruz. Buna 'demokratik statü' diyebiliriz."

Öcalan, sonraki pek çok açıklamasında da "statü" sorununu, Kürtlerin varlık-yokluk sorunu olarak tanımladı.

Örgütün liderlerinden Murat Karayılan da "statü" taleplerini yakın tarihte verdiği bir demeçte şöyle tarif ediyor: "Yani eğer Kürtler ayrı bir toplum ve ayrı bir halksa, ayrı bir kültüre sahipse, bunun en mütevazı ve en makul formülü demokratik özerkliktir. Eğer siz asimile etmek istemiyorsanız, bu dili ve kültürü yaşatmak istiyorsanız ona o zaman özgün bir statü tanımak zorundasınız. Statü de özerklik statüsüdür."

BDP ve DTK'ya göre de artık sorun Kürtlere 'statü' bulunması noktasına gelip dayanmış. Kamuoyunun anlamakta zorlandığı şu 'statü' meselesini, Aysel Tuğluk'a sordum ve o da ayrıntılı olarak anlattı. Tuğluk, "Kürt meselesinin 90 yıllık inkâr sürecinden geçip bugün artık hangi 'statü' veya 'model'le çözüleceği noktasına ulaştığını" söylüyor. Tuğluk'a göre 'çözüm' isteniyorsa devlet şu sorulara yanıt vermeli: "Kürtlerin Cumhuriyet içinde yeri, hukuku, statüsü ne olacak? Nasıl bir model öngörüyor bu meselenin çözümü için? Bunun anayasal ifadesi nasıl olacak?"

BDP ve DTK'nın cevabı

Aysel Tuğluk, kendilerin bulduğu yanıtı ise şöyle açıklıyor: "Biz hem DTK hem de BDP olarak demokratik özerk çözümü benimsemekteyiz."

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Etiler'de 'cehennem' provası

Kurtuluş Tayiz 27.05.2011

Etiler'de biri ağır yedi kişinin yaralanmasına neden olan bombalı saldırı seçim sonrası için verilen bir mesaj olmalı. "Cehennem"e dönüştürülecek Türkiye hakkında "küçük" bir fikir edinmemizi istiyorlar, anlaşılan. Saldırının hedefinde Polis Okulu öğrencilerinin olduğu tahmin ediliyor. 1994'te Tuzla tren istasyonunda beşi Tuzla Piyade Okulu öğrencisi altı kişinin yaşamını yitirdiği bombalı saldırının bir benzeri yapılmak istenmiş sanki.

Saldırıyı henüz üstlenen olmadı. Olağan şüpheli PKK ve TAK (Kürdistan Özgürlük Şahinleri). Bu saldırıyı üstlenen olur mu, bundan pek emin değilim. Bence bunun bir önemi de yok. Zira kamuoyu bu tür saldırılardan sonra peşinen PKK'yı sorumlu tutuyor. Bu algısının değişmesi de zor. Bu algının değişmesini istemek veya beklemek de zaten gerçekçi değil. **Çünkü her fırsatta Türkiye'yi "Cehenneme çeviririz" tehdidinde bulunanlar, onlar.** Böyle bir olay olduğunda da halkın aklına ilk olarak PKK geliyor. Kamuoyu için bu tür saldırıların tek adı var; terör. İşine giden, evinden dönen, otobüs bekleyen, kahve içen, araçtan inen insanlara yönelik bombalı saldırı düzenlemenin kuşkusuz başka bir adı yok. Kimden gelirse gelsin, arkasında hangi güç olursa olsun, bu değişmez.

Bombalı saldırının İstanbul'un en lüks ve en popüler yerinde gerçekleşmesi sanırım verilmek istenen mesajın "özünü" oluşturuyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barış için birkaç adım...

Kurtuluş Tayiz 03.06.2011

Seçimlere on günden az bir süre kaldı. **Kürt hareketi seçimlerden daha fazla Öcalan'ın verdiği 15 haziran tarihine kilitlenmiş durumda.** Başbakan Erdoğan'ın seçim akşamı vereceği mesaja bağlı olarak **PKK ya yeniden silahları konuşturmaya başlayacak ya da Türkiye geri dönüşü olmayan, silahların sustuğu yeni barış dönemine girecek.**

Silahların devreye girmesini kimsenin arzulamadığı açık ama yine de bu, ciddi bir tehlike olarak kapıda bekliyor.

İkinci ihtimal ise bugün en zor olanı gibi görünüyor. Ama bence ortada hiç de öyle görüldüğü gibi imkânsız bir durum söz konusu değil; ateşkes, seçimlerden sonra da devam edebilir.

Bunun için öyle Başbakan Erdoğan'ın büyük sözler etmesine de gerek yok.

30 yıllık Kürt isyanını sona erdirmek ve yeni bir sayfa açmak için samimi sözler ve adımlar atması yeter.

Erbil’de kaldığım süre içinde edindiğim izlenim, **PKK ipleri koparmış değil.**

Seçimlerden sonra kıyameti koparmaya çok hevesli de değiller.

Bu atmosferde bile barışı zorlama yanlısılar.

Yeni sivil anayasa ile kurulacak olan yeni Türkiye’de yerlerini almak istiyorlar.

Kendilerini dışlamayan, yeni anayasanın yapılma sürecine onların da (dolaylı-direkt) katılmalarını sağlayan adımlar, silahların tekrardan konuşmasını engeller.

Yeni anayasada etnik kimliklere atıf yapılmamasını yeterli buluyorlar. Türkiye vatandaşlığını ortak payda olarak görüyorlar.

Son zamanlarda gündemde olan “demokratik özerklik” tartışmalarında durdukları yer de o kadar uçta değil.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorununa çözüm, ama nasıl

Kurtuluş Tayiz 07.06.2011

12 Haziran genel seçimlerinin en heyecanlı yanı sanırım Kürt meselesi. Türkiye’nin bu en büyük sorununun, seçimlerden sonra masaya yatırılması ve çözüme kavuşturulması bekleniyor. Toplumda, siyaset kurumunda ve devlet içinde, bu sorunun yeni bir anayasa ile demokratik yollardan çözümünü isteyen güçlü bir irade var. Ancak bu **yeni anayasanın “nasıl” yapılacağı ve içeriğinin “nasıl” doldurulacağı hususu, Kürt sorununda barışın kilitlendiğı ayrışma noktasını oluşturunuyor.**

Seçimlerden birinci parti ve hükümet olarak çıkması beklenen Ak Parti’nin Kürt sorununu yeni anayasa ile çözme yoluna gideceğini tahmin ediyoruz. Başbakan Erdoğan, seçim meydanlarında, bu yönde adımlar atacağını işaretlerini açıkça veriyor. 2007’de Türkiye’nin yeni anayasa şansını nasıl yitirdiğı sanırım hâlâ hatırlardadır. **Elbette, yeni anayasa seçim sonuçlarına göre şekillenecek, içerik kazanacaktır; fakat Kürt sorununun çözümünde Erdoğan’ın izleyeceği yol haritası daha şimdiden belli olmuş durumda.** Seçim öncesi Güneydoğı’da siyasi tansiyonun bu kadar artmasının, Öcalan’ın AK Parti’ye bu kadar sert mesajlar göndermesinin nedeni de bu. **Kürt hareketi, hükümetin kendilerini dışlayan “anayasal çözüm” yoluna gideceğini görüyor ve bundan büyük rahatsız duyuyor.** AK Parti’nin yeni anayasayı uzlaşma ile hazırlayacağı mesajı da ne Türkiye’deki farklı kesimleri ve ne de Kürt hareketini tatmin etmeye yetiyor.

Kürt meselesinin çözümü konusunda devlet içinde ve hükümette demokratik anayasal bir çözümün güçlü bir eğilim olarak ortaya çıktığı görünüyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçimi kazanıp barışı kaybetmek

Kurtuluş Tayiz 10.06.2011

Seçimlerden başarıyla çıkmak için yapılan her şey mubah mıdır?

Mesela oy kazandırıyorlarsa daha fazla milliyetçileşmek doğru mudur?

Peki, ya seçmenleri etkilemek için saldırgan bir dil kullanmak, toplumsal barıştan uzaklaşmak meşru mudur?

Liderlerin seçim meydanlarındaki konuşmalarını, kameralar karşısındaki açıklamalarını dinlerken bu sorulara yanıt arıyorum.

Partilerin ve liderlerin sandıktan başarıyla çıkmak için toplumsal sorumluluklarını unutup kendilerini kaybettiklerini maalesef üzülerek izliyorum.

Başbakan Erdoğan'ın –özellikle Kürt meselesinde- kullandığı milliyetçi söylemin ve öfkeli dilin bu ülkeye barışı kaybettireceğinden korkuyorum.

Başbakan'ın izlediği seçim stratejisi nedense bana hiç güven vermiyor.

Kuşkusuz bütün hesaplar ve bu strateji, seçimleri “kazanmak” üzerine kurulmuş.

Bunu anlayabiliyorum.

Ancak sandıktan başarılı çıkmak için bu ülkenin iç barışını gözden çıkarabilmeyi hiç anlayamıyorum.

Başbakan, “kazanmak” için toplumsal barışı feda edebiliyorsa, o zaman bu seçim siyasetinin benim için ne anlaşılacak, ne de desteklenecek yanı kalıyor.

Kürt sorununu inkâr ederek, bu sorunu bugüne taşıyan tarafları yok sayarak, BDP'yi terörist ilan ederek, Kürt siyaseti üzerindeki baskıyı derinleştirerek, en temel insan hakkı olan anadilde eğitim talebini reddederek, yeni anayasayı kendi kafasına göre yapacağını ilan ederek, düşüncelerinden ötürü demokratları ve aydınları hapis tehdidiyle mahkemelerde süründürerek, ana muhalefet partisinin mitinglerinde kaç tane Türk bayrağı olup olmadığını sayıp dökerek Türk milliyetçiliğini yeniden üretmeye ve buradan oy devşirmeye yönelen bir partiye ve liderini savunmak maalesef hiç de kolay değil.

2007'deki seçim kampanyasında olduğu gibi Başbakan Erdoğan'ın, bu seçim sürecinde de MHP lideri Devlet Bahçeli ile İmralı'da hapis yatan Öcalan'ın idamı ve cezasının infazı üzerine polemiğe girmesi çağımızın siyasi ve insani değerleriyle örtüşmüyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti düz ovada kaybetti

Kurtuluş Tayiz 13.06.2011

Yüzde 50'lik bir oy oranıyla AKP bu seçimlerde de tartışmasız bir zafere imza atmış görünüyor. Ancak AKP, aynı başarıyı **Kürt siyasetinin kendine alan olarak belirlediği illerde** gösteremedi. 2007'ye göre AKP, bu illerde

ciddi bir güç kaybı yaşadı. Klişe deyimle AKP düz ovada -Kürt siyasetinin kendine egemenlik sahası olarak belirlendiği şehirlerde- kaybetti. BDP ise, "zafer eşiği"ni aşarak 36 vekili meclise gönderdi; dolayısıyla büyük bir başarıya imza atmış oldu.

Bu seçimlerin bir sonucu AKP'nin yüzde 50'lik zaferiyse, diğer sonucu da BDP'nin desteklediği blok adaylarının sandıktan çok ciddi bir başarıyla çıkmasıdır. Kürt siyaseti, kendi alanı olarak belirlendiği illerde istediği sonucu abartısız elde etti. Diyarbakır, Van, Hakkari, Mardin, Şırnak gibi illerde oy oranını ve Meclis'e gönderdiği vekil sayısını yükseltti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt politikasını gözden geçirme zamanı

Kurtuluş Tayiz 14.06.2011

 Kürt politikasını gözden geçirme zamanı Doğu ve Güneydoğu'da yedi ilde birinci olan, 2007 seçimlerine oranla oylarını kayda değer oranda arttırarak Meclis'e 36 milletvekili gönderen BDP, bu seçim başarısıyla AKP'yi Kürt politikasını yeniden gözden geçirmek zorunda bıraktı. Bu seçim sonuçları, bence ilk defa bu kadar net bir şekilde, Kürt sorununun bütün taraflarını, kesimlerini hesaba katmadan bu meselenin çözölemeyeceğini ortaya koydu.

BDP'nin yürüttüğü seçim kampanyasını hatırlayalım. Taraf'ın 25 Mayıs 2011 tarihli sürmanşetinde bunun çarpıcı bir örneği yer alıyor. Diyarbakır adayı **Leyla Zana** seslendiği seçmenlerden **"gerilla"** için oy vermelerini istiyor. Seçimlerden önce Diyarbakır, Batman ve Van'da BDP'nin seçim etkinliklerini yakından izleme fırsatı bulmuştum. **Seçim mitinglerine, adayların konuşmalarına, seçilen müzik ve propaganda afişlerine -hiç gizlemeye saklamaya gerek bile duymadan- damgasını vuran dağdaki silahlı güçler ve İmralı'da yatan Abdullah Öcalan oldu.**

2007'deki genel seçimleri de hatırlıyorum. O zaman bugünün BDP'sinin yerini tutan DTP'nin desteklediği bağımsız adaylarla seçimlere girildi. DTP, o seçimlerde bugünkü gibi, bu kadar açıktan kendisini Kandil ve Öcalan ile özdeşleştirmemişti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ateşkes ve yeni anayasa

Kurtuluş Tayiz 17.06.2011

Seçim sonrası Türkiye'nin gerçek gündemine yeniden döndük. Siyasi gündemin başında elbette Kürt meselesi geliyor. Kürt siyasi hareketinin seçimlerde gösterdiği başarının ardından, İmralı'nın tavrı merak ediliyordu. Zira Öcalan, "15 haziran son tarih, aradan çekileceğim" diyerek, rest çekmişti. PKK da 13 Ağustos 2010'da ilan ettiği ateşkesi, 15 haziranda değerlendireceğini duyurmuştu. Öcalan, son kararını devlet yetkilileriyle yapacağı görüşmeden sonra açıklayacaktı. Seçim araya girince bu görüşme de ertelenmişti.

Öcalan'ın avukatları bu görüşmenin salı günü gerçekleştiğini açıkladı. **Gelen duyurular da söz konusu görüşmenin 'olumlu' geçtiği ve Öcalan'ın ekim ayına kadar ateşkesin sürmesini istediği yönünde.**

Sandıktan başarıyla çıkan Kürt siyaseti de silahların konuşmasından yana değil. Doğu ve Güneydoğu'daki halk bu meselenin 'siyasi yöntemlerle' çözülmesini bekliyor. **BDP'li bağımsız adayların başarısını paylaşan Türkiye kamuoyu da artık daha fazla kan akmasını istemiyor. Kandil'in de bu eğilimleri gözardı ederek silaha yöneleceğini sanmıyorum.**

İmralı'da devlet yetkilileriyle yapılan görüşmelerde demokratik çözüm için bir yol haritası üzerinde mutabakata varılmış olması muhtemeldir. Bunun ayrıntılarını henüz bilmiyoruz. Ama Öcalan'ın devlet yetkilileriyle yaptığı bir önceki görüşmede sunduğu üç maddelik protokolün başlıklarını biliyoruz. "15 haziranda aradan çekilirim" resti çeken Öcalan, devlet yetkililerine sunduğu bu üç maddelik protokolün kabul edilip edilmemesine bağlı olarak tavrını netleştireceğini açıklamıştı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu ateşkes öncekilerden farklı

Kurtuluş Tayiz 21.06.2011

Kürt sorununda gerilimi tırmandıran "15 Haziran" sendromu, Öcalan'ın devreye girmesiyle aşıldı. **Kandil'e ateşkes çağrısı yapan Öcalan, "Biz Kürt sorununun çözümü için demokratik anayasal çözümü esas alıyoruz. Şimdilik devrimci halk savaşını, orta yoğunluktaki savaş esas almıyoruz" mesajı verdi.** PKK, Öcalan'ın çağrısına uyacağını dün açıkladı ama şart öne sürmekten de geri durmadı: (1) Kalıcı bir ateşkes için devlet askerî ve siyasi operasyonları durdursun; (2) Meclis, Anayasal çözüme katkı yapması için Öcalan'ın önünü açsın.

Açıklamada **PKK'nın Öcalan'ın ateşkesin uzatılması için yaptığı çağrıya pek de gönüllü uymayacağını gösteren satırlar ise şöyle yer buldu: "Hiçbir somut adımın atılmadığı, güvence verilmediği ve sürekli tasfiye operasyonlarının dayatıldığı bir ortamda güçlerimizin tek taraflı ateşkes durumunu sürdürmesi mümkün olmayacaktır."**

PKK açıklamasında Öcalan'ın çağrısına açık ve net olarak uyacaklarını gösteren ifadelerden kaçınılması dikkat çekti. Bu, **Kandil'in, Öcalan'ın çağrısına öyle kolayca "evet" demediğini** ortaya koyuyor.

Kandil, belki de haklı olarak şu konuya dikkat çekiyor: "Hükümet ve ordu, gerekli olumlu tutumu göstermediği için eylemsizlik süreçleri ve çeşitli kesimlerin de katkı sunduğu barışçıl çözüm çabaları sonuçsuz kalmıştır. Eğer, şimdi de Türkiye toplumu duyarlı yaklaşmaz, Türk devleti bugüne kadar yürüttüğü siyasetinde ısrar ederek, ordu ve polis operasyonlarını durdurmazsa, hareketimizin tek taraflı çabaları demokratik Anayasal çözüm sürecini gerçekleştirmeye yeterli olmayacaktır."

Sonuçsuz kalan ateşkes deneyimlerinin tek sorumluluğunu devlete veya hükümete yüklemek biraz kolay kaçmak olur.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Ne isyan edin ne de sineye çekin

Kurtuluş Tayiz 24.06.2011

Bu kadar da hukuk fazla, dedirtiyor, bu son yargı kararları. Türkiye neredeyse artık her güne infial yaratan yeni bir yargı kararıyla başlıyor. Seçimler dolayısıyla hayatımıza giren **YSK, bir türlü çekip gitmesini bilmiyor**. Seçimler bitti, vekiller seçildi ama o son dakika kararlarıyla, "Hadi çıkabilerseniz çıkın bu işin içinden" dercesine, yeni bir krizle başını kapıdan içeri uzatıyor.

Seçimlerden önce bazı bağımsız adayları veto ederek sokakları karıştıran ve bir kişinin ölümüyle sonuçlanan olayları ateşleyen **YSK, seçimlerden sonra da, yeni Meclis'in kucağına nur topu gibi bir Hatip Dicle krizi bıraktı**. Daha bunu çözüme kavuşturamadan ikinci kriz patladı; CHP'den aday gösterilen ve milletvekili seçilen Mustafa Balbay ve Mehmet Haberal'ın tahliye talepleri İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nce reddedildi. Bu kararın BDP'nin aday gösterdiği tutuklu beş aday için emsal olacağı tahmin ediliyor. Esas siyasi kriz bence tam da bu konuda patlayacak. **Hatip Dicle'nin vekilliğinin düşmesi üzerine parlamentoya gitmeme kararı alan BDP, tutuklu beş milletvekilinin olası serbest bırakılmama kararına karşı daha büyük tepki gösterecek**.

Sandık başarısının verdiği heves ve heyecanla Ankara'ya gitmeye hazırlanan BDP'li vekiller, bu yargı kararları karşısında şimdi isyan ediyorlar. **Meclis'in, daha doğrusu AKP'nin, bu sorunun çözümü için 'sihirli' bir formül geliştirmemesi durumunda parlamentoya gitmeme kararındalar**. Yani bu durumu, siyasi krize dönüştürmekten çekinmeyecekler. Kabul edelim, olay ciddi. "Hatip Dicle neden bu kararı saklamış" diyerek, siyasiler devekuşu gibi başını kuma gömemez, bunu bilelim. Sorun çoktan siyasi krize dönüştü bile.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karayılan'la yüz yüze

Kurtuluş Tayiz 25.06.2011

Seçimlerden sonra siyasetin gündemi Hatip Dicle'nin vekilliğinin düşürülmesi ile tutuklu vekillerin konumuna kilitlenmişken, TESEV, Cengiz Çandar'ın "Dağdan İniş-PKK Nasıl Silah Bırakır" üst başlığıyla hazırladığı raporu açıkladı. Çandar'ın sekiz ayda hazırladığı bu raporun kapsamı hayli geniş. Çandar, 100 sayfa tutan bu raporu Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'den çeşitli bakanlara, en üst düzey bürokratlardan büyükelçilere, Kandil Dağı'ndaki PKK liderlerinden, PKK'dan kopmuş olanlara, Türkiye'de PKK'ya yakın siyasilerden örgüt muhaliflerine, devlet-PKK görüşmelerinde yer alan isimlere ve bağımsız Kürt şahsiyetlerine kadar onlarca kişiyle yüz yüze görüşerek hazırlamış. Raporu okuyunca, "Çandar'dan başkası bu raporu hazırlayamazdı" dedirten bir derinlik ve birikim göze çarpıyor.

Habur'un perde arkası

Rapor, Kürt sorununun şiddetten arındırılmasını ve PKK'nın silahları sonsuza kadar susturmasının yollarını araştırıyor. Ayrıntılarına girmeden önce gözüme ilk olarak çarpan, yeni ve kamuoyunda az bilinen Habur olayının perde arkası oldu. 19 Ekim 2009'da 8'i Kandil'den 26'sı Mahmur'dan olmak üzere toplam 34 PKK üyesinin eve dönüşüyle başlayan Habur sürecinin, 2005'te başlayan "genel" bir planın sonucu olduğunu -bu rapor hazırlanana kadar- sanırım pek az kimse biliyordu. Bu süreç (Habur), Çandar'ın yedi ayrı döneme ayırdığı Devlet-Öcalan görüşmelerinin altıncısında, yani tam üç yılda hazırlanıyor. Hükümetin 2006'da ağırlık koymasıyla MİT'in Öcalan ile görüşmelerde askerin yerini almasıyla başlayan bu görüşme süreci üç koldan sürmüştür. İmralı'da Öcalan ile görüşülmesinin yanı sıra Avrupa'da örgütün yetkilileri ve Kandil'de de Murat Karayılan ile yüz yüze temas sağlanmıştır. 1993'te olduğu gibi yine Celal Talabani, hükümetin bilgisi dahilinde silahların susturulması için devreye girmiş, MİT, Dışişleri ve güvenlik bürokrasisinin "PKK'yı dağdan indirme planı" üzerinde görüşmeler yapılmıştır. Rapora göre "genel" bir plan üzerinde de anlaşılmıştır. Raporda önemli bir detay göze çarpıyor. Bu dönem zarfında örgütün Kandil'deki liderlerinden Murat Karayılan'ın Başbakan Tayyip Erdoğan'a uzun bir mektup gönderdiği ve bunun Başbakan'a ulaştığı, Çandar'ın teyit ettiği bilgiler arasında.

Öcalan'a ev hapsi masadaydı

MİT Müsteşarı Emre Taner'in başını çektiği bu girişim PKK liderleriyle anlaşarak Habur'dan bildiğimiz o dönüş olayını kararlaştırıyorlar. Anlaşma uyarınca da Türkiye'ye geleceklerin 8'i Murat Karayılan tarafından Kandil'den seçilmiş, diğer 26'sı da Mahmur'daki kamptan. Habur'dan yapılan giriş, hükümetin "açılım" projesinin önemli bir ayağını ve genel planın önemli bir parçasını oluşturuyor. Bu plan Kandil'in de bilgisi dahilindedir. Habur'dan girişler "dağdan iniş" in ilk adımı olarak düşünülmüş. Söz konusu genel plana göre de Türkiye, hukuk alanında Kürt sorununun çözüm çerçevesini oluşturacak adımlar atarken, Abdullah Öcalan'ın tutukluluk şartlarında da değişiklik yapılacak, Öcalan süreç zarfında ev hapsine geçirilecekti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Meclis'e gelin diyorlar ama çözelim demiyorlar

Kurtuluş Tayiz 28.06.2011

Yeni Meclis, bugün toplanıyor. Mustafa Balbay ve Mehmet Haberal'ın tahliye edilmemelerine tepki gösteren CHP, yemin törenine katılıp katılmamayı tartışıyor. CHP'nin tavrını bugün, Meclis'in açılışına saatler kala netleştirmesi bekleniyor. BDP ise 35 milletvekiliyle açılışa katılmayacağını kesin bir şekilde duyurdu. BDP'nin bu tutumu, yeni Meclis'in ilk ciddi siyasi krizi anlamına geliyor. Bu krizin muhatapları ise -MHP'yi saymazsak- AK Parti, CHP ve BDP.

Her üç parti de kendi cephesinden ve çıkarları üzerinden sorunlara yaklaştığı için kriz çözüleceğine derinleşiyor.

CHP açısından sorun sadece Balbay ve Haberal'ın tahliye edilmemesiyle sınırlı değil. Buna, Başbakan Erdoğan'ın CHP liderine yüz vermemesi de eklendi. Seçimlerden sonra ilk defa Ankara'da bir toplantıda biraraya gelen iki lider buzları eritme şansını kaçırdı. Erdoğan, konuşmasını bitirdikten sonra Kılıçdaroğlu'nu dinleme inceliğini göstermeyerek, şimşeklerini üzerine çekti. Başbakan'ın bu davranışının altını önemle çizmek

gerekiyor. **Zira muhalefete “uzlaşma” çağrısı yapan, yeni anayasayı birlikte yapma teklifi götüren Başbakan Erdoğan’ın, ana muhalefet liderini dinlemeye bile tenezzül etmemesi sizce de kafa karıştırıcı değil mi?** Bu davranış, Kılıçdaroğlu’nu besbelli tahrik etti; CHP liderini hükümete karşı daha şimdiden uzlaşmaz bir politika izlemeye yöneltti. Bunun faturasının yeni anayasaya mı, yoksa başka reformlara mı kesileceğini yakında, acı bir şekilde görme ihtimalimiz yüksek.

BDP’ye gelince; esas krizin tarafı onlar. Hatip Dicle’nin vekilliğinin düşürülmesinin şokunun üzerine tutuklu diğer vekillerin de serbest bırakılamayacağı eklenince, BDP tavır almak zorunda kaldı. Hükümetin sessizliği, bu tavrın büyümesine neden oldu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni CHP: Al BDP’den ver Ergenekon’a

Kurtuluş Tayiz 01.07.2011

Kürt siyasetçiler farkında mı bilmiyorum; **müesses nizam ve Ergenekon Kürt siyaseti üzerinden kendisine yeniden meşruiyet kazandırma çabasında.** Kürt siyasi hareketi açısından doğan meşruiyet alanlarını Ergenekon, hızlı ve eşgüdümlü adımlarla dolduruyor. Son günlerde yaşananlara bir bakın; Hatip Dicle’nin vekilliğinin düşürülmesi ile ortaya çıkan meşruiyet zemininde en fazla CHP at koşturuyor. Kamuoyunda meşruiyetini yitiren KCK davasından tutuklu olan milletvekillerinin bırakılmamasının doğurduğu zemini de yine CHP, Ergenekon sanıklarına yeniden itibar kazandırmak için kullanıyor.

Kürt siyasetçilerin uğradığı haksızlıklar olmasaydı, CHP ve Kılıçdaroğlu yönetimi Mehmet Haberal için Meclis’i boykot etme cesaretini gösteremezdi. Balbay ve Haberal için verilen ret kararlarının tek başına CHP’ye yemin krizi çıkarmak için yeterli meşruiyeti ve gücü vermeyeceği ortada.

Bundan dolayı elbette Kürt siyasetçileri suçlamıyorum. **Ama CHP’yi Kürt siyasal ve toplumsal alanından beslenmeye davet etmelerine kızıyorum.** Kamuoyunda “âkil adam” olarak bilinen ve sevilen Kürt siyasetçilerin, CHP’yi Meclis’i ortak boykota ve birlikte hareket etmeye çağırımlarını anlamak güç. Müesses nizamın kalesi ve Ergenekon’un siyasi sözcüsü bir yapıyla aynı zeminde buluşmak, Kürt siyasi hareketine bir şey kazandırmaz, olsa olsa meşruiyet kaybı yaratır.

Şimdi olup bitene bakalım. Bağımsız vekiller, Meclis’i boykot ederek toplumun adalet ve vicdan duygularını harekete geçirmeye çalışıyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP ‘kriz’ çıkaramadı, gürültü yapıyor

Kurtuluş Tayiz 05.07.2011

CHP’yi yemin boykotuna, BDP’yi ise Meclis’i boykota sürükleyen nedenleri, olayları, gelişmeleri anlamaya çalışıyorum. Zira Meclis tarihinde ilk defa iki parti Meclis’i bu şekilde boykot ediyor. Üstelik bu boykotu

sürdürerek de tavırlarını sembolik bir tepki, protesto olmaktan çıkarıp daha ileri taşımış durumdalar. Yani her iki parti açısından da ortada ciddi bir kararlılık tavrı sözkonusu.

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, boykot kararlılığını **“Gerekirse dört yıl yemin etmeyiz”** sözleriyle ifade etti. “Arkadaşlarımızı satmayız” sözü de CHP liderinin aldıkları boykot kararının arkasında nasıl duracağını göstermesi bakımından önemliydi. Bu özlü sözler, Kılıçdaroğlu’nu tanımaya yardımcı olabilecek bir “ahlak” dersi özelliğinde.

Devam edelim. Bu sözlerle bakarak Kılıçdaroğlu’nun çok ciddi bir kararlılık gösterisi sergilediğini görüyoruz. Ancak böyle bir kararlılık gösterisine neden ihtiyaç duyduğunu tam olarak anlamıyoruz. Dönüp hayata, olup biten olaylara, Kılıçdaroğlu’nu bu kararı almaya zorlayan gelişmeler dizisine bakıyorum. Durum şu; haklarını savunmaya devam etmesinde hiçbir sakınca bulmadığım iki Ergenekon sanığı için CHP, Meclis’i tümünden gözden çıkarmaktan başka bir şey yapmamış. Küçümsemek gibi olmasın ama Kılıçdaroğlu, aldığı bu kararla siyasi kriz bile çıkaramadı; yemin etmediği ama girdiği Meclis’te çıkardığı kuru gürültüden başka...

Yemin ederek Meclis’teki yerini alıp sözkonusu tutuklu vekillerin haklarını doğru düzgün savunmak daha isabetli olmaz mıydı, diye düşünüyorum. Boykot kararının uzamasını, CHP’ye oy veren seçmenler bile saçma bulmaya başladı.

Şunu kabul edelim; hangi siyasi amaçla, ülküyle, kutsal hedefle süslenirse süslensin Meclis’i boykot, Kemal Kılıçdaroğlu açısından, iki Ergenekon sanığı için koskoca bir partiyi ateşe atmaktan ibarettir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP yeminden dönüyor, BDP boykotu sürdürecektir

Kurtuluş Tayiz 08.07.2011

Ankara’da yemin boykotunun neden olduğu krizin aşılması için temaslar hızlandı. Temaslarını hızlandıran taraf, daha çok BDP’nin boykot kararının arkasına sığınarak bu saçma kararı alan CHP. Başbakan Erdoğan ve AKP geri adım atmayınca doğal olarak CHP safları da gevšemeye başladı. Ergenekon sanıkları için Meclis’i boykot kararı alan Kemal Kılıçdaroğlu, partisinin çözülmeye başladığını görünce, tez elden yeni Meclis Başkanı Cemil Çiçek ile “onurlu” bir çözüm formülü üzerine çalışmaya başladı. Bu arada MHP’de devreye girerek CHP’ye “senden ana muhalefet olmaz ama...” dercesine, arabuluculuğa soyundu. MHP, iki partiyi ziyaret ederek dört aşamalı bir yol haritası önerdi. Yazımı baskıya yetiştirmeye çalıştığım saatlerde de Kemal Kılıçdaroğlu’nun Meclis Başkanı Çiçek’ten resmî randevu talebi haberi düştü. Kılıçdaroğlu, bu buluşmadan krizi çözecek bir formül üzerinde anlaşmayla ayrılmayı umduğunu açıkladı. **Ankara’daki gelişmeler birkaç güne kalmaz CHP’nin yemin boykotunu sonuçlandıracağını gösteriyor.**

BDP cephesindeki gelişmeler ise çok ümit verici değil. Kürt cephesinin boykot kararı almasında etkili olan Hatip Dicle’nin vekillik konusu, Anayasa Mahkemesi’nin “yetkisizlik” kararıyla kapandı. Hükümet partisi, Dicle’ye vekillik yolunu açacak yasal değişikliklere sıcak bakmadığını zaten açıklamıştı. Bu gelişmeden sonra **Kürt cephesinin Meclis’i boykot etmeye devam edeceği anlaşılıyor.** Dün Cemil Çiçek’le görüşen BDP’li Sırrı Sakık’la konuştum. Umutsuz olan Sakık, somut bir adım atılmadığı müddetçe tavırlarının değişmeyeceğini çok net bir biçimde tekrarladı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

JİTEM'den MGK'nın haberi var, Genelkurmay'ın yokmuş

Kurtuluş Tayiz 10.07.2011

Kısa adı JİTEM. Kuruluşu 25 yıl öncesine kadar uzanıyor. Ancak varlığı bugüne kadar resmi olarak kabul edilmediğinden, bu konudaki tartışmalar da bir türlü sonuçlanmadı. Deyim yerindeyse kamuoyu yıllardır bu hayali örgütü tartışıp durdu. Adı “Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele” olan bu kurumun, bu kadar çok tartışma konusu olmasının kuşkusuz haklı sebepleri bulunuyor. Doğu ve Güneydoğu’da 1990’lı yıllarda işlenen binlerce faili meçhul cinayetin arkasında JİTEM vardı. 1993’te Meclis’te oluşturulan Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu ile Susurluk Kazası’ndan sonra 1996’da Meclis’te oluşturulan Susurluk Komisyonu’nun incelemeleri JİTEM’in varlığını gündeme getirse de; her iki komisyon da fazla ilerleme kaydedemedi. Dönemin Jandarma Genel Komutanı Teoman Koman, Susurluk Komisyonu’na verdiği ifadesinde, JİTEM’in varlığını inkâr etti. Ta ki JİTEM kurucularından emekli Albay Arif Doğan’ın gözaltına alınmasına kadar.

Faaliyetleri 1990’da durdurulmuş

Albay Arif Doğan’ın “JİTEM’i ben kurdum” açıklamaları üzerine Ankara Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcılığı, JİTEM’in varlığını araştırmaya koyuldu. Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısı Hakan Yüksel tarafından yürütülen soruşturma kapsamında “JİTEM adlı bir oluşumun var olup olmadığı” konusunda, İçişleri Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, MIT Müsteşarlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü’ne yazılar yazıldı.

Gelen cevaplarda, JİTEM’in varlığı kabul edilerek, “Bu birimin terörle mücadele kapsamında faaliyet yürüten bir oluşum” olduğu kaydedildi. Jandarma Genel Komutanlığı’ndan verilen cevapta ise JİTEM adlı oluşumun, 1990 yılında sonlandırıldığı ifade edildi.

Savcı Yüksel, yürüttüğü soruşturmada JİTEM adlı oluşumun, İçişleri Bakanlığı’nın onayı olmadan ve Genelkurmay Başkanlığı’nın görüşü alınmadan, Jandarma Genel Komutanlığı’nın kendi inisiyatifiyle kurulduğu sonucuna ulaştı ve “yetkisizlik” kararıyla dosyayı Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı’na gönderdi.

24 yıl sonra JİTEM’i kabul ettiler

Bu soruşturma sonunda bir “ilk” yaşandı; JİTEM’in varlığı tescillendi. Evet, yıllardır tartışılan, eski MİT Müsteşarı ve dönemin Jandarma Genel Komutanı Teoman Koman ile diğer bütün askeri yetkililerin inkâr ettiği JİTEM’in varlığı tartışma götürmez bir biçimde kabul edildi.

JİTEM 1996’da MKG raporunda

Kuşkusuz bu önemli bir gelişme, ancak yetersiz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barış Konseyi'nin ilk işi askerleri kurtarmak olsun

Kurtuluş Tayiz 12.07.2011

Devlet-Öcalan görüşmelerinde önemli bir aşamaya gelindiği anlaşılıyor. Bugüne kadar süren görüşmelerin sonuçları merakla bekleniyordu. Bu konuda en önemli gelişme geçen hafta yaşandı. Daha doğrusu geçen hafta, Öcalan tarafından "Barış Konseyi kurulması için devletle mutabakat sağlandı" açıklamasıyla duyuruldu. Öcalan'ın açıklaması bununla sınırlı değildi; PKK lideri, "15 Temmuz'un hükmü kalmamıştır" diyerek, çatışma ve savaş olasılığını da rafa kaldırdığını açıkça ilan etti.

Öcalan, bir ay içinde kurulmasını istediği konseyin "Barışın gerçekleşmesi ve çözüm için çalışacağını" söyledi. Öcalan'a göre bu konsey, ne resmî bir devlet organı olacak ne de sadece sivil bir organ olacak. Barış çalışmaları yürütecektir.

Söz konusu konsey önerisinin Öcalan'ın daha önce görüştüğü heyete sunduğu protokoller içinde yer aldığını hatırlatalım. Bu konsey hakkındaki ayrıntıları ise örgütün Kandil'deki liderlerinden Murat Karayılan, Milliyet 'ten Hasan Cemal'e verdiği röportajda şöyle açıklamıştı: "Protokollerde yer alan diğer önerilerden biri de bir barış konseyinin kurulması şeklindedir. Devletten, KCK'dan, tarafsız insanlardan, aydınlardan, âkil adamlardan oluşan bir barış konseyi... Böyle bir konsey, hem eylemsizlik sürecini denetler, hem silahsızlandırmaya gidecek bir sürecin de sorumluluğunu üstlenir. Bu konseyin kendisi ya da paralelinde kurulacak Adalet Hakikat Komisyonu bu rolü oynar."

Bu konseyin nasıl oluşacağı ve içinde kimlerin yer alacağı sorusuna geçmeden önce, böyle bir komiteye duyulan ihtiyacın altını önemle çizmek gerekiyor. **Adı ister "Barış Konseyi" olsun, ister "Barış Komitesi", isterse "Âkil Adamlar Topluluğu" hiç önemli değil; Kürt sorununu şiddetten arındırma işlevi görecektir. Bu konseyin kendisi ya da paralelinde kurulacak Adalet Hakikat Komisyonu bu rolü oynar.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Demirtaş'tan çağrı: Kaçırılan askerleri serbest bırakın

Kurtuluş Tayiz 19.07.2011

Türkiye Silvan saldırısının şokunu yaşıyor. Kolay değil; onlarca can bir anda yok oldu. Askerler 9 temmuzda kaçırılan arkadaşlarını kurtarmak için operasyona çıkmışlardı. Dünyanın hangi ordusu, kaçırılan askerlerinin peşine düşmez ki?

Bu saldırı sadece Türk tarafını etkilemedi, izleyebildiğim kadarıyla Kürt siyaseti de bu saldırının şoku altında. Açıkta ifade etmeseler de, ilk defa bu kadar çok siyasete ısındıkları sırada, artık bir şeylerin geride kaldığına inandıkları anda, bu kanlı olay yaşandı. Kuşkusuz o andan itibaren başlarına gelecekleri bilecek kadar da

tecrübeliydiler; günah keçisi yapıp hedef gösterileceklerdi. Türk kamuoyu ne ifade ettikleri üzüntülerini duyacaktır ne de ölen asker ve gerillalar için dile getirdikleri taziye mesajlarını; bu saldırıdan neredeyse onları sorumlu tutacaktı.

Silvan saldırısı haberi üzerine sıcak sıcak kameralar karşısına geçtiğinde BDP lideri Selahattin Demirtaş'ın duyduğu acı ve üzüntü yüzünden okunuyordu. **Selahattin Demirtaş, telefonunu açtığı her gazeteciye, kendisine uzanan her mikrofona bu kanlı saldırıdan dolayı duyduğu üzüntüyü anlattı. Ancak bu açıklamalar partisine karşı gösterilen tepkileri dindirmediği gibi Kürtlere yönelik yükselen öfke dalgasının da önüne geçemedi.**

BDP lideri ile Silvan saldırısı ve sonrasında Başbakan Erdoğan'ın kendilerine atfen söylediği "Artık bizden iyi niyet beklemesinler" açıklaması üzerine konuştum.

Demirtaş, bu ölümleri durdurmak için uzun bir süredir çaba harcadıklarını belirterek şunları anlattı: "PKK hareketliliği oldukça askerî operasyonlar sürüyor; askerî operasyonlar olduğunda ise PKK eylemleri. Bunu gördük. Şırnak, Lice ve bölgenin pek çok yerinde operasyon bölgelerine gittik. Bize 'Dağda bayırda ne yapıyorsunuz, PKK'yı korumaya çalışıyorsunuz' diye suçlama yönelttiler. Amacımız neydi, adına ne denirse densin işte, ellerin tetikten çekilmesini sağlamaktı. Bu karşılıklı hareketlilik sürdükçe biliyorduk ki ölümleri engelleyemeyeceğiz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP'ye saldırmanın dayanılmaz hafifliği

Kurtuluş Tayiz 20.07.2011

Her fırsatta İmralı'nın çocuk gibi azarladığı onlar.

Kandil'in güç yetirebildiği yine onlar.

Her cenazede devletin, hükümetin, siyasi partilerin, medyanın, sağın, solun, aydınların, gazetecilerin bir ağızdan suçladığı yine onlar.

Bunda büyük pay BDP'lilerin, ama elden ne gelir?

Ordu PKK ile baş edemiyorken, devlet 10 yıldır elinde tuttuğu örgüt lideriyle başa çıkamazken BDP onlarla nasıl başa çıksın?

Gençler ölüyor, ocaklara ateş düşüyor; devlet kadar, PKK ve İmralı kadar, hükümet partisi ile muhalefet kadar BDP de suçlu; kabul ediyorum, sorumluluk sahibi.

Ama bırakalım artık her ölümden sonra, her PKK saldırısından sonra BDP'yi hedef tahtası haline getirmeyi, işi sokaktaki öfkeli kalabalığa havale etmeyi...

Bu savaşı başlatma kararını onlar vermedi, barışın kararını da onlara bırakmazlar.

Barış için, gençlerin toprağa düşmesini engellemek için onlardan çaba göstermelerini haklı olarak bekleyeceğiz.

Biraz gerektiği için ve biraz da çaresizliğimizden.

Bu sorunun tarafı oldukları için ve bu meseleyi temsil etme iddiası taşıdıkları için, BDP'den bu sorumluluğu göstermesini elbette bekleyeceğiz.

Onlar ne masum ne baş suçlu.

Biz daha cesuruz, oyunun dışındayız, izleyiciyiz, tribündeyiz; böyle davranmak kolay.

Onların bizden tek farkı sahnede olmalarına karşın kendilerine rol yazılmamış olmaları...

Bunun ne kadar zor bir durum olduğunu sahnede rol yapar gibi dolaşmalarından, konuşur gibi yapıp ses çıkaramamalarından anlıyoruz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aysel Tuğluk: Özerklik ilanını keşke erteleseydik

Kurtuluş Tayiz 22.07.2011

Diyarbakır'da 13 askerin yaşamını yitirdiği saldırı, kabul edelim ki Kürt sorununda demokratik çözüm arayışlarına ciddi bir darbe vurdu. Seçimlerden sonra oluşan barış havası, bu saldırı yüzünden zarar gördü. Buna, Demokratik Toplum Kongresi'nin (DTK) aynı gün Diyarbakır'da tek taraflı olarak, "Kürt halkı adına" özerklik ilan etmesi de eklenince Kürt sorununda yeniden 1990'lara dönüşü tartışmaya başladık. Başbakan'ın "Kürt sorunu yoktur, PKK sorunu vardır" sözleri de bu negatif havaya adeta tuz biber ekti.

Neyse ki, hükümetin soğukkanlılığını yitirmeden yola devam edeceğini ve demokratik çözüm için kapıları kapatmadığını gösteren sinyaller gelmeye başladı. AKP'nin Diyarbakır milletvekili ve yeni adıyla Gıda, Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehdi Eker, Hürriyet gazetesine yaptığı açıklamada "Demokratik özerkliği Meclis'te tartışırız" dedi. Bu çağrı bana "Federasyonu da tartışırız" diyen Turgut Özal'ın açıklamalarını hatırlattı. Eker, BDP'lilere şöyle seslenmiş: "Çözüm zemini Meclis'tir. Demokratik reform istiyorsan bunun tartışılacağı yer Meclis'tir. Meşru olan her şeyi tartışmaya açığız. Demokratik özerklik talebi de dâhil."

Mehdi Eker'le dün basına yansıyan bu açıklamaları üzerine konuştuk. Eker, BDP'nin tek taraflı özerklik ilanı çıkışıyla, Kürt meselesini demokratik zeminin dışına çıkardığını ve terörü meşrulaştırdığını söyledi. **"Bir Kürt olarak"** bu sözleri dile getirme gereği duyduğunun altını çizen Bakan Eker, Taraf'a şunları anlattı: "BDP'nin başka yerlere dayanarak, tek başına kalkıp Kürtler adına ben özerklik ilan ediyorum deme hakkı yok. Çözüm yoluna giren bu meseleyi, silah ve şiddet zeminine çekmek büyük bir hatadır. **Ben de bir Kürt olarak, bu sorunun çözüm yeri olarak Meclis'i görüyorum. Gelsinler, Meclis'te istediklerini dile getirsinler. Konuşalım, tartışalım. Demokratik özerklik de dahil. Bu açıklama, onların ilan ettiği özerkliği kabul ediyoruz, onaylıyoruz, benimsiyoruz anlamına gelmiyor tabii ki.** Kürt meselesini terör zemininden çıkarıp siyasi zeminde tartışalım, en doğrusu da budur."

Bakan Mehdi Eker'in "demokratik özerkliği Meclis'te tartışalım" çağrısını ve gündemdeki diğer merak edilen konuları, BDP cephesinden Aysel Tuğluk'a sordum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Silvan, Ankara-İmralı statükosunu bozdu

Kurtuluş Tayiz 26.07.2011

Silvan saldırısının Kürt meselesinde ve PKK'yla mücadelede bir dönüm noktası olup olmadığı tartışmaları sürüyor. Kafaları meşgul eden soru ise 13 askerin yaşamını yitirdiği bu saldırıyı PKK'nın İmralı'ya karşı bir hamle olarak tasarlayıp tasarlamadığı.

Yorumların bir kısmı Kandil'in Silvan saldırısıyla İmralı'daki görüşmelere büyük bir darbe indirdiği yönündedir. Diğer bir kısmı ise Kandil ve İmralı'nın iyi ve kötü polisi oynadığı ve aralarında herhangi bir görüş ayrılığının bulunmadığı biçiminde.

Silvan olayının hangi şartlar altında vuku bulduğuna takılmadan yarattığı etkiye ve sonuçlarına bakmanın daha doğru olacağını düşünüyorum.

13 askerin PKK saldırısında yaşamını yitirdiği bilgisinin kamuoyunda öncelikle bir şok etkisi yarattığını hatırlayalım. Özellikle de Genelkurmay Başkanlığı'nın askerlerin "yanarak can verdiğini" açıklaması, yani askerlerimizin "ölme biçimleri", bu şok duygusunun –kamuoyunda, güvenlik bürokrasisi ve siyasetçilerde– hayal kırıklığıyla karışık bir öfkeye dönüşmesinde etkili oldu.

Hayal kırıklığı kısmı, Kürt tarafından kaynaklanıyor. Öcalan'ın bu saldırıdan altı gün önce İmralı'dan yaptığı "Barış konseyinde devletle mutabakat sağladık. Artık 15 temmuzun hükmü kalmamıştır, devrimci halk savaşını durdurmuş bulunuyoruz" sözleri, kamuoyunda büyük bir iyimserlik havası yaratmıştı. Bir kalemde 13 askerin birden ölmesi, duyguları altüst etmeye yetti.

Başbakan Erdoğan'ın sıcaklığına ilk tepkisi "Artık bizden iyi niyet beklemesinler" şeklinde oldu. Bu hem Kandil'e ve hem de Kürt siyasetçilere yönelikti.

Erdoğan daha sonra, olaydan tam sekiz gün sonra ise Silvan saldırısı için "Bir kırılma noktası oldu" dedi. "İmralı'nın örgüte etkisi var mı, yok mu? Bu durumda İmralı ile görüşmek anlamsızlaşıyor mu" sorusuna yanıtından Erdoğan'ın öfke ve hayal kırıklığı açıkça seziliyordu: "İşlerine geldiğinde İmralı ile uyumlu davranıyorlar, işlerine gelmediğinde uyumsuz oluyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı'ya Silvan raporu

Kurtuluş Tayiz 28.07.2011

Silvan'da 13 askerin öldüğü olayla ilgili olarak askerî ve sivil otoritenin başlattığı inceleme sonuçlandı. Genelkurmay Başkanlığı'nın hazırladığı raporda askerin dört ihmali saptandı ve konu yargıya intikal etti.

Kamuoyunda şok etkisi yaratan bu olayın İmralı'da barış görüşmeleri yapan Öcalan'a bir darbe niteliğinde olup olmadığı Kürt tarafında da sorgulanmaya başlandı. Basında örgütün, İmralı'ya bu olayla birlikte başkaldırdığı haberleri yer alınca Kandil, saldırıya katılan militanların ifadelerine dayanarak İmralı için bir rapor hazırladı.

Bu rapora göre olay şöyle meydana geldi:

Genelkurmay Başkanlığı'nın inceleme raporunda da yer aldığı gibi askere pusu atılmadı.

Diyarbakır'da 10 temmuzdan itibaren artan operasyonlar, 14 temmuz günü çatışmaya dönüştü.

Olay günü PKK'lı bir grup, üç ayrı askerî birliğin arasında kaldı.

Çıkış noktalarının kapandığını gören PKK'lı grup, dört kişilik bir timle askerî birimin en zayıf olduğu noktasına saldırdı.

Örgütün "aktif savunma" adı verdiği bu saldırıyı grubun komutanı "inisiyatif" olarak gerçekleştirdi. Askerî birime saldıran dört militandan ikisi ölürken, PKK'lı grup çatışma bölgesinden hızla kaçtı.

Raporda, bölgede askerî operasyonların başlamasına neden olan Lice-Bingöl karayolunda ikisi asker biri sağlık teknisyeni olmak üzere üç kişinin kaçırılması konusuna da yer verildi. Örgüt kaçırılan bu üç kişiyi bölgedeki PKK'lı gruplar hakkında istihbarat faaliyetinde bulunmakla suçladı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı'da çekilme görüşülüyor

Kurtuluş Tayiz 29.07.2011

Ankara'dan esen rüzgârlar Kürt sokağında "savaş hazırlığı" olarak algılanıyor. Bu olumsuz havanın oluşmasında kuşkusuz Silvan saldırısı etkileyici oldu. Barış çabalarının umut verdiği bir anda 13 askerin feci şekilde hayatını kaybetmesi, Türk cephesinde büyük bir hayal kırıklığı yarattı. Öfke sokağa taşınca da siyasetin tansiyonu yükseldi; 1990'ların kanlı günlerine yeniden mi dönüyoruz tartışmaları başladı. Bu gerilimi düşürebilecek Türkiye'de bence sadece iki merkez bulunuyor; biri hükümet, yani Başbakan Erdoğan; diğeri İmralı'da Öcalan...

Barışa kaldığımız yerden devam edebilmemiz için öncelikle Ankara ve İmralı'nın tansiyonu düşürecek mesajlar vermesi, adımlar atması gerekiyor.

Kürt siyasetinin önde gelen bir ismiyle dün bu gerilimin nasıl düşeceği, daha doğrusu barışa kaldığımız yerden başlayıp başlayamayacağımızı konuştum. Bu konuşmada ilginç bilgiler edindim ve Kürt siyasetinin Ankara'dan beklentilerini öğrendim.

Silvan'dan sonra gündeme gelen PKK'yla mücadelede yeni güvenlik stratejisi Kürt sokağında pek de iyi yankılanmamış. Özel Harekât, Kürtler için yargısız infaz, gözaltı, tecavüz, işkence ve hapisane gibi kanlı bir geçmişi hatırlatıyor. Hükümet tekrar 1990'larda olduğu gibi bu uygulamaya yönelirse Kürt siyasetçiler bugüne kadar kısık sesle dillendirdikleri "öz savunma gücü" talebini yüksek sesle savunmaya başlayacaklar.

Eğer Ankara'nın yeni güvenlik konsepti basında yer aldığı gibi Özel Harekât gücüne yönelmekten ibaretse, bu gidişat bana göre, Kürt sorununun çözümünde az da olsa tutturulan demokratik doğrultunun kaymasına yol açar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taşeron

Kurtuluş Tayiz 02.08.2011

PKK lideri en azından bir süreliğine aradan çekildi. Masadan kalktığı sırada da önemli eleştirilerde bulundu; hükümetin İmralı heyetini, Kandil'in ise kendisini taşeron olarak kullandığını söyledi. Tekrar dönmek için ise bir dizi şart öne sürdü.

Hükümetin Silvan sonrası tepkisi ortadaydı; Başbakan "Bazı şeylerin artık Öcalan'ı da aştığını" belirterek, İmralı'nın her şeye hâkim olamadığını, dağdakilerin işlerine geldiği zaman Öcalan ile uyum içinde hareket ettiğini, gelmediğinde ise takmadıklarını ilan etti.

Kürt tarafı kabul etmekte zorlansa da Başbakan'ın sözlerinde gerçeklik payı var; Öcalan, her şeye hâkim değil, örgütü de kendisini pek dinlemiyor; bu doğru. Bunun ayrıntılarına geçmeden önce, madalyonun öteki yüzüne bakmayı öneriyorum. Burada da hükümetin hataları göze çarpıyor. AKP, İmralı'da üzerinde konuşulan çözüme ne kadar niyetli? Öcalan, devlet heyeti ile mutabakata vardığını, barış konseyi kurulacağını açıkladığında hükümet duymazlıktan gelmedi mi? Bu tutumuyla Öcalan'ı "kendisi çalıp kendisi oynuyor" pozisyonuna sokmadı mı?

Eğer hükümet İmralı'da yapılan görüşmelerin gerçekten arkasında olsaydı ve barış görüşmelerinin sürmesini samimi olarak savunsaydı Öcalan böyle kolay masadan kalkabilir miydi?

Bence devlet, makul bir barış ümidi verseydi kimse Öcalan'ı o masadan kaldıramaz, ona "aradan çekiliyorum" dedirtemezdi.

Şu gerçek; hükümetin elinde masadan kalkmasını haklı kılacak bir Silvan olayı var. 13 askerin ölümü, Başbakan'ın yumruğunu masaya indirmesine yetecek meşruiyeti sağlıyor; ama Silvan olayı ancak bu kadarına izin verir. Başbakan'ın barıştan vazgeçmesini haklı çıkarmaz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaçırılan askerlerin aileleri şikâyetçi

Kurtuluş Tayiz 05.08.2011

 Kaçırılan askerlerin aileleri şikâyetçi Bu sessizlik savaş düzeni aldığımızın işareti gibi; **10 temmuzda kaçırılan iki asker ve bir sağlık memuruyla ilgili neredeyse kimseden çıt çıkmıyor.** Hükümet, medya ve sivil toplum kuruluşları söz birliği etmişcesine PKK'nın kaçırdığı askerler hakkında tek kelime etmiyor.

Hükümet örgüt propagandası olacağı endişesiyle susuyor olabilir ama medya neden hükümetin bu kaygısını paylaşıyor, anlayamıyorum.

Devlet ve hükümetlerden bağımsız olduğumu varsaydığımız sivil toplum kuruluşları da öyle; onlar neden susmayı tercih ediyor, bilinmez.

“Terörün amacı zaten kendi propagandasını yaptırmaktır” deyip, suskunluğa gömülmüş olabilirler.

Ama hangi propaganda kaçırılan bu kişilere olan ilgiyi, yakınlığı, alakayı kesmeyi haklı kılabilir?

Anlaşılan hâlâ “en iyi asker, ölü askerdir” havasından kurtulamadık.

Bu sessizliği biraz olsun bozabilmek için kaçırılan kişilerin aileleri ve yakınlarıyla konuştum. Onların da ortak şikâyeti bu, “suskunluk” hâli.

Astsubay Çavuş Abdullah Söpçeler’in eşi Saime Söpçeler, 25 gün geçmesine karşın, umudunu yitirmemiş. Kocasının sağ salim eve döneceğine inandığını söylüyor. Saime Söpçeler iki buçuk yaşında bir kız çocuğu annesi. Kararlı ve cesaretini yitirmemeye çalışıyor. Küçük kızının “baba” diyerek eşini karşılayacağını söylüyor. Yetkililerin kendisine gelişmeler hakkında herhangi bir açıklama yapmadığını belirtiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı görüşmelerinin niteliği

Kurtuluş Tayiz 09.08.2011

Artan çatışma ve ölümler barış ihtimalini gittikçe imkânsız bir hale getiriyor. Bir açmaza doğru sürükleniyoruz, sanki bu ölümlü kargaşa hâli sonsuza dek sürecek ve bizler de çaresiz bunu izleyeceğiz.

PKK saldırıları artıyor, operasyonlar devam ediyor; televizyonlar tekrar tekrar şehit haberlerini dönüyor... Hükümetin alttan alta savaş hazırlığı yaptığı söylentileri dolaşıyor; sokaklar, köşe başları tedirgin bir bekleyiş içinde.

Türkiye birden bire bu noktaya gelmedi elbet. Referandum ve seçim öncesi nispeten barış havasını soluduk. Silahların tümünden susacağına inandık. Ama tek bir kurşun bu büyüğü bozmaya yetti.

Önüne geçilemeyen operasyonlar ve PKK saldırıları katlanınca her şey altüst oldu.

Artık hangi askerî operasyonun veya hangi kanlı PKK saldırısının barış ortamını sabote ettiğini konuşmanın, tartışmanın da faydası yok. Zira bu ölümlere her gün bir yenisi daha ekleniyor.

Hükümet Türklere, PKK-BDP ise Kürtlere bu ölümlere sessizce boyun eğmeyi salık veriyor. Başka çaremiz yokmuş gibi.

Türk medyasına bakarsanız ölüm Allah’ın emri; PKK durdukça ölmek ve öldürmek kaçınılmaz; buna rıza göstermekten, kabullenmekten başka çaremiz yok.

PKK-BDP de devletin tersyüz edilmiş aksi. PKK’nın öldürmekten başka çaresi yok, gençlerin dağa gitmekten başka seçeneği yok, Kürt siyasetçilerin de “operasyonlar dursun” demekten gayri yeteneği yok...

Bunları şimdilik bir tarafa bırakarak esas olarak bu noktaya nasıl geldiğimize bakalım ve tabii ki bu kanlı girdaptan nasıl kurtulacağımıza... Bunun için de öncelikle İmralı görüşmelerine ve bu görüşmelerin niteliğine odaklanmak gerekiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan'a iki adımda ev hapsi

Kurtuluş Tayiz 12.08.2011

Bu önerinin sahibi artan çatışmalardan kaygı duyan bir Kürt siyasetçi. İmralı'daki görüşmelere vakıf olan bu isim, Kandil'deki lider kadroyu da iyi tanıyor. Silvan'dan sonra Öcalan'ın ev hapsine, Türk kamuoyunda soğuk bakıldığını iyi bildiğinden, önce test niteliği taşıyan bir geçiş sürecinin uygulanabileceğini öngörüyor.

Silvan kırılmasından sonra Kürt meselesinde artan tansiyonu düşürecek başka da makul bir öneriye rastlamadığımdan, bu öneriyi dikkate değer buluyorum. Yaklaşık 40 dakika görüştüğüm Kürt siyasetçi, önerisinin ayrıntılarını şöyle anlattı:

Hükümet, İmralı ile sağlanan mutabakatın Silvan'da darbelendiğini düşünerek Öcalan faktörünü devre dışı bırakma eğilimi gösterdi ve PKK'yla mücadelede yeniden askerî seçeneği gündemine aldı. Öcalan da görüşmelerden çekileceğini kamuoyuna açıklayarak; sağlık, güvenlik ve özgür hareket koşulları sağlanmadan geri dönmeyeceğini vurguladı. Bu gelişmelerden sonra Kandil de silahlı saldırılarına hız verdi, Kürt meselesi şiddete teslim olma noktasına geldi. Mevcut koşullarda tansiyonu dindirecek, Kürt meselesini yeniden rayına koyarak silahları susturabilecek tek isim Öcalan; bu kötü gidişatı ancak Öcalan devreye girerek durdurabilir.

Tabii bunun için de Öcalan'ın önünün açılması gerekiyor. Öcalan, bugüne kadar bu talebinin adını açıkça koymadı ama kamuoyu bunu "ev hapsi" olarak anlıyor. Fakat **Silvan sonrası oluşan psikolojik atmosferde, Öcalan'a ev hapsi pek akla yakın görünmüyor. Bu yüzden ilk etapta İmralı koşullarında Öcalan'ın iletişim olanaklarına getirilen kısıtlamalar kaldırılabilir.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karayılan'a liderlik testi

Kurtuluş Tayiz 16.08.2011

Bu heyecan tanıdık geldi bana; yıllar önce Öcalan'ın yakalandığı haberleri, Türkiye'yi –belki de basınıımızı demek daha doğru olur– böyle heyecanlandırırdı. Ankara hareketlenir, televizyonlar çılgınca haberin üzerine gider, sokakta, kahvede insanlar günlerce bu konuyla meşgul olurdu.

Aynı coşku, bu kez Murat Karayılan'ın yakalandığı haberleri üzerine kendini gösterdi. Neredeyse üç gündür televizyon ve gazetelerin birinci gündemini, Karayılan'ın yakalandığı haberleri oluşturuyor. Gerçi **Karayılan daha önce az yakalanmamıştı; 2007'de de İran tarafından ele geçirilmiş ve Türkiye'ye teslim edilmesine ramak kalmıştı; ancak bu haberlerin hiçbiri, kabul edelim ki, bugünkü kadar büyük bir heyecan dalgası yaratmamıştı. Doğrusu, tam da liderlere yakışır bir heyecan gösterisi yaşandı; Öcalan'a denk bir**

karşılama, diyebiliriz buna. Kuşkusuz adı lider olarak geçen her PKK'lıya bahşedilecek türden değildi, bu onur gösterisi.

Türk medyasını izleyen Kürt basınının şaşkınlığını da buna yormak gerekiyor. Haberin festival coşkusunda yayılışını ağızları bir karış açık izleyip öfke nöbeti geçirdiler. "Zaten Öcalan devletin elinde, daha kötüsü ne olabilir ki" diye söylenip durdular. Sosyal medya, sözcüklerin savaştığı kansız bir arenaya döndü. Ancak **Kürt kamuoyunun anlamadığı olay, ortaya çıkan bu "yeni durum"du. Öcalan'dan başkasını lider bellememeye yeminli daha aktif Kürt siyasetçiler, Karayılan'ın adeta yeni bir lider olarak doğuşunu pas geçtiler; biraz sancılı olan bu doğuşa, "psikolojik savaş" deyip, işin içinden çıktılar.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devlet bu kez meşru savunmada

Kurtuluş Tayiz 19.08.2011

Kürt meselesinde ve PKK sorununda barış umutlarının askıya alındığı yeni ve karanlık bir döneme girildi. Kuşkusuz bu süreci tetikleyen devletin operasyonları değil, PKK'nın kanlı saldırıları oldu. Silvan ve Hakkâri'deki pususu, bir kalemde 22 askerin feci şekilde can vermesi sadece hükümetin değil, Türk toplumunun da dengesini bozdu.

Kürt sorununda birden bire sanki roller değişti; PKK saldıran tarafa, devlet ise meşru savunma yapan bir güce dönüştü.

Bu yeni dönemin geçmişten en önemli farkı, bu olsa gerek.

Nitekim Kürt isyanını başlatan, bugüne kadar sürmesine neden olan devletin baskı ve şiddet politikalarıydı. PKK mazlum olan tarafı temsil ediyordu. Bu yüzden Kürtlerin de gönlünü kazandı, önemli bir siyasi desteğe kavuştu.

Devletin korkunç şiddet mekanizması karşısında PKK'nın şiddeti pek masum kalıyordu.

Sokak ortasında infaz edilen binlerce insanın hikâyesi, evleri yakılan, köyleri boşaltılan milyonlarca kişinin dramı, PKK şiddetini mazur göstermeye yetiyordu.

Ancak bugün devlet, aynı devlet değil.

Türkiye'de hâlâ aynı Türkiye değil.

Eskiden farklı olarak Türkiye'de büyük bir siyasal dönüşüm yaşanıyor.

Eski devlet tasfiye edildi ve bugün o eski devletin kadrolarının çoğu rütbelerine bakılmaksızın tutuklanarak hapse gönderildi.

AKP hükümeti eski Türkiye'nin güvenlik politikalarını terk ettiğini açıkladı; isyanın lideriyle diyaloga girdi, örgülle temas kurdu ve Kürt meselesini demokratik bir çözüme kavuşturma iradesi taşıdığını attığı bu

adımlarla yetersiz de olsa gösterdi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düz ova barışı değil, savaşı dayattı

Kurtuluş Tayiz 23.08.2011

Kürt sorununda göreceli barış ortamının bozulmasında PKK'nın peş peşe gelen saldırıları etkili oldu. İpler kopunca BDP de iki ateş arasında kaldı. Öyle ki, PKK'dan daha çok BDP hedef tahtasına oturtuldu, suçlamaların odağı haline geldi. Kuşkusuz savaş kararını BDP yönetimi almadı. Akan kanın sorumluluğunu da doğrudan bu partiye yüklemek doğru değil. BDP, Kürt hareketinin güç merkezi sıralamasında Kandil ve İmralı'dan sonra gelir.

Ancak BDP'nin PKK'dan daha çok gündeme gelmesinin de haklı birtakım nedenleri var. Bunları gözardı edemeyiz. Kürt meselesinin yasal temsilciliğine soyunan, seçimlerde aldığı üç milyona yakın oyla 36 milletvekili çıkararak bunu kanıtlayan bir parti; istesek de istemesek de, gençlerin feci şekilde öldüğü bu çatışmalı ortamın oluşmasında hükümet ve PKK kadar pay sahibidir. **BDP'yi bu gelişmelerin dışında tutmak bence BDP'yi yok saymak, onun siyasal varlığını inkâr etmek anlamına gelir.** BDP etkili bir siyasal partidir, etrafımızda olup biten her şeye olduğu gibi, varoluş nedeni sayılan Kürt meselesine de etki etme gücüne ve iradesine sahiptir.

BDP'ye yönelik eleştiri sınırlarını aşan, tehdit ve saldırılara dönüşen söylemleri doğru bulmadığımı hatırlatmaya bile gerek duymuyorum. BDP yönetiminin sağduyusuna inanıyorum; Selahattin Demirtaş'ın iyi niyetli ve barış için elinden geleni yapmaya çalıştığı ortada. Ancak **düz ovada Kürt siyasal hareketinin politikalarını belirleyen başka klik ve odaklar da var.** Bu klikler, BDP liderinden daha fazla BDP politikalarının, söylemlerinin oluşmasında etki ve güç sahibi durumuna geldiler (Yanlış anlaşılmasın, burada siyaset dışı illegal unsurlardan bahsetmiyorum, siyasetin içinde olan aktörlerdir söz konusu olan). **Ve BDP'yi siyasal yelpazedeki "aracı", "köprü" olma konumundan çıkardılar.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan'ın tecridi konusu

Kurtuluş Tayiz 30.08.2011

PKK lideri Abdullah Öcalan'ın bir süredir avukatları ve ailesiyle görüş yapmasına izin verilmiyor.

Havadan sudan gerekçelerle Öcalan'ın diğer bütün tutuklu ve hükümlüler gibi sahip olduğu hakları gasp edilmektedir. Bu uygulamaya Kürt siyasetçiler dışında pek itiraz eden de yok. Öcalan'ın avukatları sonuçsuz kalan görüşme başvurularından bıkmış durumda; avukatlar yasaların, hukukun İmralı'da işlemediğini savunuyorlar.

Bu tecrit uygulamasından hükümetin sorumlu olduğunu sanırım söylemeye bile gerek yok. Adalet

Bakanlığı, gülünç gerekçeleri bir tarafa bırakarak Öcalan'a neden tecrit uygulandığını açıklayabilir. **Eğer Öcalan'a savaş esiri muamelesi yapılıyorsa, kalkıp bunu da açıkça söylemeliler. Toplumun bunu bilmeye hakkı var.**

Bu "tecrit" olayına başka bir açıdan da bakmak gerektiğini düşünüyorum. Zira sorun sadece teknik bir "tecrit" sorunu değil; aynı zamanda Kürt meselesinde barış sorunu. **Hükümet ve PKK aslında savaş kararı vererek, demokratik çözümden vazgeçip Öcalan'ı tecrit ettiler.** Burada iki taraftan da kaynaklanan sorunlar var. **Kürt tarafı sadece hükümeti suçlayarak, bundaki günahını bence ortadan kaldıramaz.**

Devletle görüşmeler yapan, bir uzlaşma/anlaşma koparmaya çalışan Öcalan, PKK saldırılarıyla zaten tecride itildi. **PKK, bu kadar askeri, Öcalan tecrit edildiği için öldürmedi.** Gerçekçi olmak gerekirse Öcalan, Silvan saldırısından sonra aradan çekildi. Hatta avukatlarına da "artık gelmeyin" dedi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nedir bu 'büyük savaş' hayali

Kurtuluş Tayiz 02.09.2011

12 Haziran seçimlerinden önce Güneydoğu'da yaklaşık 10 gün gezdim. Kürt siyasetçilerle, sokaktaki insanlarla, sivil toplum kuruluşlarıyla konuştum. **Diyarbakır'dan edindiğim izlenimleri, "Büyük savaş bitti" başlığıyla yazdım.** Bu görüşe özellikle Kürt tarafından çok itiraz geldi. **Sonraki günlerde Kandil'den de sık sık "Asıl büyük savaş bundan sonra başlayacak" açıklamalarını duymaya başladık.**

Bugünkü durum pek iç açıcı değil elbet; askerler ölüyor, uçaklar PKK kamplarını yine bombalıyor, sivil can kayıpları yaşanmaya devam ediyor... Fakat benim düşüncem pek değişmedi, **"büyük savaş"ın bittiğini düşünüyorum. Bence 40 bin insanın canına mal olan o kanlı dönem kapandı.** O dönemi hatırlatan bu çatışma ve ölüm haberlerini sadece Türkiye'yi tekrar o günlere sürükleme çabasından ibaret görüyorum. Türkiye o günlere döner mi, yoksa o günleri de aratacak büyük bir savaşa mı teslim olur, doğrusu emin değilim. Fakat **gelenen aşamada artık Kürt sorununun "büyük savaş" çıkaracak kadar enerjiye sahip olmadığını düşünüyorum.** O dinamizmini kaybetti. Ama Türkiye'yi demokratikleştirecek canlılığı, itici gücünü hâlâ koruyor.

Şunu kabul edelim savaş günlerinin Türkiye'si, Kürtlere çok şey kaybettirdi; Kürtler sözle anlatılamayacak, tarif edilemeyecek kadar büyük acılar yaşadı. Ama **o savaş günleri Öcalan'ı "Kürt halk önderi", PKK'yı da Güneydoğu'nun tek partisi yaptı, orduyu ve güvenlik bürokrasisini de devletin tek sahibi...**

Çok zaman geçti, Türkiye'de devlet el değiştirdi; devletin sahipleri değişti. Devleti ve toplumu ağır baskı altına alan askerî vesayet rejimi tasfiye edildi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt siyaseti şiddete teslim

Kurtuluş Tayiz 06.09.2011

Tunceli’de futbol maçı yapan polisler, onları izleyen ailelerine yönelik silahlı saldırı, PKK’nın tırmandırdığı şiddetin nitelik ve boyut değiştirmekte olduğunu gösteriyor. Asker ve polisler kadar aileleri, karakol ve askerî noktalar kadar sosyal mekânları da silahın hedefi haline geldi. **PKK duraksamadan, çekinmeden, ahlaki bir kural tanımadan şiddeti tırmandırıyor.** Bu şiddet, bugün Güneydoğu’da tüm sosyal hayatı kuşatma altına aldı. Yarın da Türkiye’nin büyük şehirlerini tehdit eder hale gelebilir.

PKK’nın gözükara bir şekilde tırmandırdığı bu şiddetin ne Türklere ne Kürtlere bir faydası olduğunu söylemeye gerek yok sanırım. **Günümüz dünyasında gayri insani yöntemlerle, yani şiddetle elde edilecek siyasal kazanımlar bile meşruiyet sorunu yaşamaktadır. Sivilleri katlederek elde edilecek bir siyasal kazanımın, oluşturulacak bir otoritenin veya kurumların herhangi bir değer taşımayacağı ortadadır.**

Bugün yaşadığımız sorunlar daha çok Kürt siyasetinin şiddet ile siyaset arasındaki bağlantıyı doğru kuramamasından kaynaklanmaktadır.

Kabul edelim ki **Kürt siyaseti yekvücut bu şiddetten medet ummaktadır. PKK bu siyasetin sadece silahlı bir tezahürüdür.** Bu zihniyetin oluşmasında kuşkusuz geçmişteki ortak deneyimlerin etkisi vardır. Silahlı isyan olmadan devletin ve Türk siyasetinin Kürt realitesinin varlığını kabule yaşamayacağı fikri, yaygın bir tecrübenin sonucudur. Yaygın olarak kabul gören bu yargı, Kürt siyasetinin en büyük önyargılarından birine dönüşmüştür.

Bu önyargıyı büyüten, besleyen başka etkenler de söz konusudur. Silahı elde tutanlar güçlerini bırakmaya yanaşmadıkları gibi sürekli olarak şiddetin varlığına olan ihtiyacı vurgulamaktadırlar. Bu vurgu aslında iktidar üretme ihtiyacından ileri gelmektedir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kirli savaş mı dediniz

Kurtuluş Tayiz 13.09.2011

1990’larda devlet şiddetini tanımlamak için “kirli savaş” nitelemesi kullanılırdı. Bu niteleme daha çok PKK’yla mücadelede devletin hukuk tanımazlığını ifade etmeye yarıyordu. PKK’nın şiddetini kayıran bir özellik taşısa da yerinde bir tanımlamaydı. Zira devlet yasalarca belirlenmiş şiddet kullanma yetkisini aşarak cinayetler işlemeye başlamış, hukuku bir yana iterek gayri nizami bir savaşa girişmişti. Bu durumu dönemin siyasi sorumlularından Süleyman Demirel’in şu sözleri çok iyi anlatıyor: “Devlet gerektiğinde rutin dışına çıkar.”

Demirel’in ifade gücüyle mi ilgilidir bilinmez ama dönemin basınına çok “sempatik” gelmişti bu “rutin dışı”. Gazete sayfalarında ve haber başlıklarında güzel dursa da o sözler, Kürt sokağını kanlı bir tuvale dönüştürdü. Sokak ortasında ensesinden vurulmuş yatan insanlar, askerin silahından çıkan kurşunlara hedef olanlar, ağır işkence altında sakat kalan bedenler, yerinden yurdundan göçertilmiş milyonlarca Kürt köylüsü... Bugün yapraklarını tek tek çevirdiğimiz tarihin o kanlı sayfaları işte bu trajediyi yazıyor.

1990’lar tecrübesini yaşamış bir ülkenin yeniden o günlere dönmesini Tanrı’nın bir laneti saymak lazım herhalde. Türk ve Kürt siyasetçilerin açıklamalarına bakarak suçu Tanrı’dan başkasının üzerine atmaktan başka çaremizin olmadığını düşünüyorum. **Siyasetçiler her zamanki gibi yine “karşı tarafı” işaret edip**

duruyorlar. Sürdürdükleri savaşa destek sağlamak için de toplumu bunun “kaçınılmaz” olduğuna inandırmaya çalışıyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MİT-PKK Oslo’da değil Selahaddin’de görüştü

Kurtuluş Tayiz 16.09.2011

PKK-MİT görüşmelerinin internete sızdırılmasının ardından bu buluşmanın yeri ve tarihi merak konusu oldu. Oslo buluşmalarının devamı olduğu için, bu randevunun da Norveç’in başkenti Oslo’da gerçekleştiği varsayılıyor. Ancak **Avrupa’daki bazı kaynaklardan aldığım, Kuzey Irak’taki kaynakların da teyit ettiği bilgiye göre MİT-PKK görüşmesi Oslo’da değil Erbil’in 30 kilometre dışındaki Selahaddin’de gerçekleşti.** Selahaddin KDP (Kürdistan Demokrat Partisi)’nin üssü ve Mesut Barzani’nin karargâhının olduğu bölge. Kürt istihbaratının merkezinin olduğu bu bölgede Türk istihbaratı da üstlenmiş durumda. Net diğer bir bilgi de görüşmenin tam altı saat sürdüğü yönünde. Buluşmanın 2010 yılının son aylarında gerçekleştiği bilgisi veriliyor; ama bilginin tarihle ilgili bu kısmını tam olarak teyit edemedim.

MİT-PKK görüşmelerine gelince; internete sızan MİT-PKK görüşmeleri için Taraf’ın sürmanşetten yaptığı yorum çok isabetliydi: Peki niye savaşıyorsunuz? Zira bu görüşmelerin varlığı, savaşın devamının mantıksızlığını gözler önüne sermeye yetti. Ve geride yanıt bekleyen şu soru kaldı: **Her şeyi konuşup müzakere edebilir bir durumdayken nasıl oldu da tekrar savaş haline dönebildiniz?**

Kara harekâtı hazırlıklarının hızlandığı son günlerde, bu savaşa genç evlatlarını kurban veren toplumun, bizlerin bu soruyu iki tarafa da ısrarla yöneltmeye hakkı olduğunu düşünüyorum. Savaşan tarafların bu soruya objektif yanıtlar vermelerini beklemek elbette gerçekçi olmaz. Verecekleri bütün yanıtlar, ‘politik’ olacaktır.

MİT Müsteşarı Hakan Fidan ile eski MİT Müsteşar Yardımcısı Afet Güneş ile PKK’lı yöneticiler arasında müzakere edilen konuların, silahları devreden çıkaracak formüller üzerine odaklandığı anlaşıyor. Karşı tarafın hassasiyetlerinin farkında olan Türk tarafı PKK ve Kürt meselesini birbiriyle bağlantılı olarak ele alıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Centilmence görünen ‘gizlilik yemini’

Kurtuluş Tayiz 20.09.2011

İnsanı galiba en çok doğrular şaşırtıyor, en az da yalanlar. En bariz örneği işte şu MİT ve PKK arasındaki görüşmeler. Örgütle devlet arasındaki temas aslında kamuoyunun bildiği bir konuydu, bu doğru; ama yine de herkes buna çok şaşırdı. Neden? Herhangi bir şeye ilk defa tanık olmak kuşkusuz insanları şaşırtabilir, kabul ediyorum; ama bu şaşkınlığın oluşmasında bence başka önemli etkenler de var.

Dışarıdan bakıldığında devletle örgüt arasında büyük bir mesafe, uzaklık ve karşıtlık durumu gözleniyordu. Bu "mesafe" toplumu umutsuzluğa sevk edecek kadar keskin ve uzlaşmazdı. **Ancak bu ses kayıtlarıyla söz konusu mesafenin, dışarıdan görüldüğü kadar "uzak" olmadığı, aksine insanı şaşırtacak kadar "yakın" olduğu ortaya çıktı.** Meğerse defalarca buluşmak, yan yana gelmek taraflar arasındaki mesafeyi de ortadan kaldırmış, yerini daha sıcak, samimi diyaloglara bırakmış. Şaşırtıcı olan bence buydu.

İki tarafın da gizlilik kurallarına, en azından bu kayıtlar gün yüzüne çıkana kadar, riayet ettikleri ortada. Bu kurala şu âna kadar bağlı kaldılar. Çok iyi. **Müzakerelerin büyük bir gizlilik altında sürdürülmesi gerektiğine dair dünyada da zaten yerleşmiş bir kanı var.** Müzakerelerin başarıya ulaşması, görüşmelerin gizli yürütülmesine bağlıdır. Tamam.

Ama tarafların gizlilik kuralına bu kadar sadık olmalarının altında başka kurnazca hesaplar da bulunuyor. İki taraf savaş kartını sanki bir koz olarak hep "kötü günler" için saklamış; "Barış olmazsa hiçbir şey olmamış gibi silahla yolumuza devam ederiz" gibi... Çok centilmence görünen "gizlilik yemini" aslında bugün olduğu gibi, iki tarafa da, yeniden silaha sarılma rahatlığı sağlamış.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK'nın demir maskesi: TAK

Kurtuluş Tayiz 23.09.2011

Ankara patlamasını TAK (Kürdistan Özgürlük Şahinleri) adlı örgüt üstlendi. TAK'ın 2003 yılında Kandil'deki bir "Askerî Konsey" toplantısında kurulduğu bugün artık biliniyor. Örgütün eski yöneticilerinden Hıdır Sarıkaya ile Nizamettin Taş'ın açıklamalarına göre TAK'ın fikir babası PKK'nın etkili isimlerinden Cemil Bayık. Ancak örgütün diğer yönetici isimleri de bu kuruluşa onay vermiş.

Yaygın kanıya göre TAK'ın kuruluş amacı PKK'nın üstlenmekte zorlanacağı "terör" saldırılarını gerçekleştirmek. Bence TAK bundan biraz daha fazlası. Bir nevi TİT (Türk İntikam Tugayı) ve JİTEM (Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele) gibi bir yapılanma. TİT ve JİTEM devletin "demir yumruğu"ydu. TAK da PKK'nın "demir maskesi".

PKK, devletin, Kürt muhaliflere ve PKK'ya karşı 1990'lı yıllarda geliştirdiği TİT ve JİTEM türü şiddet modelinin bir kopyasını "TAK" formunda, kendisi için çıkardı.

JİTEM, TİT veya TAK gibi yapıları birbirine bağlayan ortak özellik şiddeti tüm değerlerden arındırarak sergilemiş olmalarıdır. Şiddet yasalardan ve ahlaktan soyutlandığında korkunç bir "güç" açığa çıkar. Şiddet kendisini sınırlayan bütün engellerden kurtulur ve ardında sadece korkunç bir yıkım bırakır. Bu da bir tür savaş biçimidir. Ama uygarlıktan kopmaya, gündelik hayatta kullandığımız deyimle "insanlıktan çıkmaya" da işaret eder.

Aslında Kürtler, gündelik hayatlarında da şiddete çok yabancı değildi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK'ya 'Goldstone raporu' lazım

Kurtuluş Tayiz 27.09.2011

Devletle PKK/İmralı arasında süren görüşme ve müzakereler yerini iç savaşı andıran büyük bir şiddet kampanyasına bıraktı. Neredeyse her gün onlarca genç toprağa düşüyor. Şimdi "Nasıl oldu da müzakere sürecinden iç savaş noktasına geldik" sorusu akılları kurcalıyor.

Taraflar arasındaki görüşmelerin kesintiye uğraması öngörülebilir gelişme olarak kabul edilebilir. Hatta "müzakerelerden iç savaşa" sürüklenmek bile o kadar ihtimal dışı değil. Burada 30 yıl savaşıyan iki taraftan ve 40 bin insanın hayatına mal olan bir sorundan bahsediyoruz; yani ilk önce bu sorunun çözümünün kolay olmadığını kabul etmek gerekiyor.

Ancak görüşmeleri kesintiye uğratan taraf ve nedenler ortaya çıkarılmadan tekrar müzakerelere geçilmesi zordur.

Kürt siyasetinin referans aldığı, BDP'lilerin her fırsatta örnek verdiği Güney Afrika'daki barış görüşmeleri de bizdeki gibi benzer sorunlarla karşı karşıya kaldı. Mandela da bugün Öcalan'ın yaptığı gibi görüşmelerden çekilmişti.

Ancak Mandela'nın çekilmesine devlet kaynaklı şiddet neden oldu. Barış görüşmelerinden rahatsız olan devlet içindeki sağcı kanat ile ordu ve istihbarat içindeki uzantıları müzakereler sürerken siyahilerin yaşadığı bölgelere saldırılar düzenleyip, sabotajlar gerçekleştirdi. **Mandela, bu saldırıların sorumluları bulunana kadar görüşmelere dönmeyeceğini açıkladı. Güney Afrikalı yargıç Richard Goldstone'un adıyla anılan bir komisyon sabotajlarda polisin sorumluluğunu tesbit ettikten sonra De Klerk, 23 rütbeli polisi görevden aldı ve müzakereler yeniden başlayabildi.**

Abdullah Öcalan'ın "aradan çekilmesi"ne neden olan ise devlet kaynaklı şiddet değildi; kabul edelim ki Öcalan, Silvan'dan sonra aradan çekildi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan PKK'dan istifa eder mi

Kurtuluş Tayiz 04.10.2011

Abdullah Öcalan 1998'de Suriye'yi terk edip Avrupa'ya gittiğinde ayağının tozuyla İtalyan gazetecilere PKK'dan istifa edebileceğini açıklamıştı. Avrupa'da kalma şansı olsaydı belki de sözünün arkasında durup örgütten istifa edecekti. **Ancak Öcalan'ın Türkiye'ye teslim edilmesiyle Kürt hareketinin kaderini değiştirebilecek bu deneme yarım kaldı.**

Öcalan'ın "PKK'dan istifa" resti, aslında kurucusu olduğu örgütün geçmişinden kurtulma ihtiyacını yansıtıyordu. Avrupa'ya ayak bastığında ilk defa bu örgütün aynadaki gerçek yansıısıyla karşılaştı. Ve o görüntü pek iç açıcı değildi, Öcalan'ı "kanlı bir örgütün lideri" olarak gösteriyordu.

Türkiye'ye teslim edilip İmralı'ya konduğunda da Öcalan'ın devlet ve topluma çarparak yansıyan görüntüsü parlak değildi.

Öcalan, 40 bin insanın hayatını kaybettiğı savaşın sorumlusu ve "bebek katili" olarak niteleniyordu.

İmralı'da yargılandığı mahkemede, PKK lideri olarak çocukların da dâhil olduğu sivil katliamlar için emir vermediğini ve başında olduğu örgüte karşı mücadele ettiğini, hatta bazı önemli isimleri bu yüzden cezalandırdığını ya da örgütten uzaklaştırdığını anlattı.

Anlattı ama bunun yeterli olmayacağını galiba kendisi de biliyordu; **kalktı kurduğu örgütü, neredeyse dünyaca ünlü bir marka olan PKK'yı fesih etti.**

Bu kararın ardında hangi politik amaç olursa olsun, kesin olan Öcalan'ın savaşta fazlasıyla kirlenmiş olan bu isimden kurtularak, temiz bir sayfa açma isteğiydi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Polisiye tedbirler sorunu büyütüyor

Kurtuluş Tayiz 06.10.2011

KCK operasyonları ABD'li sosyolog Maslow'un o ünlü sözünü hatırlatıyor bana; "Elinde çekiç olan her şeyi çivi olarak görür". PKK yıllarca askerî tedbirlerle bitirmeye çalışıldı, şimdi de KCK polisiye tedbirlerle engellenmeye çalışılıyor. Polis, yürürlükteki "Terörle Mücadele Kanunu" çerçevesinde önüne gelen BDP üyesini, çalışanını KCK'lı suçlamasıyla gözaltına alıp cezaevine gönderebiliyor. TMK'ya göre herhangi bir BDP'li siyasetçiyi KCK üyesinden ayırabilmek imkânsız. **BDP'ye karşı "siyasi operasyon" yapmakla suçlanan hükümet, kanunları işaret ederek sorumluluktan kaçıyor; ama uluslararası standartların gerisindeki ceza hukuk sistemini ve özellikle de "Terörle Mücadele Kanunu"nu değiştirmek için harekete geçmiyor.**

12 ekimde yayımlanacak olan AB İlerleme Raporu'nun KCK operasyonlarıyla ilgili bölümünde şu eleştiriler yer alıyor: "Adli denetim yerine sıkça başvurulmuş gözaltılar, dosyalara erişimin kısıtlanması, tutuklama kararlarına ve bu kararların gözden geçirilmesine ilişkin ayrıntılı gerekçe verilmeyişi, Türk ceza hukuku sisteminin uluslararası standartlar çizgisine getirilmesi ve terörle mücadele yasalarının değiştirilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tuğluk'tan iki öneri

Kurtuluş Tayiz 11.10.2011

Kürt siyasetinin önemli isimlerinden **Aysel Tuğluk**, Kürt sorununda yeni bir barış ikliminin yakalanması için **iki öneri yaptı: (1) Geri çekilmeye karşı Öcalan'a ev hapsi; (2) Anayasal çözüm, toplumsal barış yasası-siyasi af karşılığında ise silahsızlanma.** (*Radikal İki*, 09.10.2011)

Tuğluk'a Kandil'in bu önerilerin arkasında olup olmadığını sordum. Yanıt: Çok net söylüyorum, Kandil/Örgüt hazır; hükümet de isterse bu önerilerle Kürt sorunu tümünden siyasi alana taşınabilir.

Kandil'in sanılanın aksine "real politika" yaptığını belirten **Tuğluk: Dağ, silahla-çatışmalarla sonuç alınamayacağını farkında. Onlar devletin, ordunun yenilebileceğini, diz çökebileceğini düşünmüyor. Kandil, kimsenin kaybetmeyeceği, her iki tarafın da kazanacağı bir çözümün peşinde.**

Tuğluk'a göre **silahlar, sadece kaybetmemek için** devrede.

"Barış için çok önemli fırsat var" diyen Aysel Tuğluk, Öcalan'ın İmralı'daki koşullarına dikkat çekiyor: "Öcalan halk ve silahlı güçler üzerinde tek otorite, tek isim. Onu İmralı'da nefes alamaz koşullarda tutarak barışamazsınız, Kürt meselesine siyasi çözüm de getiremezsiniz. Hayatın böyle bir çözümü yok. **Koşulların Öcalan'ı etkili kılacak şekilde değiştirilmesi gerekiyor.** Bu çözüm süreci için kaçınılmaz. Mevcut koşulları zaten onu etkisizleştiriyor. **Devlet-hükümet mevcut politikalarda değişime gitmezse, yeni bir eylemsizlik dönemi ve yeniden müzakere masasına oturmak mümkün olmayabilir.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK'ya 'sivil' uyarısı

Kurtuluş Tayiz 14.10.2011

PKK lideri Abdullah Öcalan uzun bir aradan sonra (78 gün) ailesiyle görüşme imkânı buldu. Kardeşi Mehmet Öcalan ile 45 dakika görüşen Öcalan, "dışarıya", Kürt hareketine önemli mesajlar verdi.

Mehmet Öcalan, görüşmenin ayrıntılarını *Fırat Haber Ajansı*'na anlattı. Ama **abi-kardeş arasındaki görüşmenin basına yansımayan önemli bölümleri vardı.** Bana ulaşan bilgiye göre **PKK lideri, dört başlık halinde kardeşine Kandil'e uyarı ve eleştiriyi de içeren görüşlerini dile getirdi.**

Bunlardan birincisi PKK'ya 'sivil' uyarısı. Öcalan, Kandil'i sivil ölümleri için eleştirdi. Hatırlatmak gerekirse 21 eylülde Siirt'te altı genç kadın, 26 eylülde Batman'da bir anne ile kızı, 27 eylülde Yüksekova'da öğretmen eşini ziyarete gelen bir kimya teknisyeni PKK saldırılarında hayatını kaybetmişti. Ankara'da dört sivilin öldüğü bombalı saldırıyı da buna ekleyebiliriz. Kısacası **PKK'nın 14 temmuzdan itibaren hız verdiği saldırılarda sivillerin hedef olması Öcalan tarafından da eleştirildi.**

Öcalan'ın ikinci önemli mesajı BDP'yle ilgili. BDP'nin Meclis'e dönmesiyle ilgili süreçte Kürt hareketi içinde birtakım farklı görüşler ortaya çıkmıştı. Ki BDP'nin Meclis'e dönmesinin ardından başlayan KCK operasyonları, Kürt siyasetçiler üzerinde, yeniden "Sine-i millete dönün" baskısını gündeme getirdi. Bu görüş, PKK'ya yakın internet sitesinde "Kürtler sistemden tümünden çekilsin" şeklinde ifade edildi. Ancak İmralı, dönüş konusunda BDP'yi destekledi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Devletle müzakere ediyor ama şiirleri dergi toplatıyor

Kurtuluş Tayiz 18.10.2011

Kürt hareketinin siyasallaşmasıyla ilgili sorunları yazmaya hazırlanırken, ilginç bir mahkeme kararıyla karşılaştım. **PKK lideri Öcalan'ın "Derweş'e" adlı şiirini yayımlayan Demokratik Modernite adlı derginin üçüncü sayısı** (Eylül-Ekim) **sırf bu yüzden toplatılmış.** (Adana 7. Ağır Ceza Mahkemesi/ Karar No: 2011-620)

(O şiir ise şu dizelerden ibaret:

**"Sincar Dağları'nda Derwêşê Evdî'nin
yanında olsaydım!/ Beyaz atların sırtında
Musul ovasına dalsaydım!/ Derwêş
vurulduğunda Sırtlayıp Kürdistan dağlarına
götürseydim!/ O'na, Bak! Binlerce Edûlê ve
onikiler var deseydim!/ Tanrıçaların taht
kurduğu bu dağlarda/ Rahat uyu
deseydim!/ Ölüm.../ Nerelerden... ve nasıl
gelirse gelsin/
Artık gam yeme!/ Kesinleşen Kürtlük ve
özgür yaşam/ Ebedi gerçekliktir
deseydim!")**

Aynı derginin birinci sayısı da piyasadan toplatılarak (1945 adedi) Dicle Nehri kenarında, savcı gözetiminde yakılarak imha edildi. Yapılan itiraz üzerine toplatma kararı kaldırıldı ancak devlet o dergileri çoktan imha ettiğinden bir daha iade edemedi. Derginin yazarları arasında kamuoyunun yakından tanıdığı Türk akademisyen ve yazarları da bulunuyor. Konumuzun sınırlarını aştığı için daha fazla ayrıntıya giremeyeceğim.

Türk yargısının şiire olan alerjisi malum. **Başbakan Tayyip Erdoğan'ın okuduğu bir şiirden dolayı hapis yaptığını da gözönüne alırsak, Öcalan'ın şiirinin yasaklanmasına elbette şaşırmamak gerekir.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK'nın askerî ve siyasi stratejisi

Kurtuluş Tayiz 20.10.2011

PKK, Silvan saldırısıyla birlikte yeni bir savaş dönemini de başlattı. Örgüt, her ne kadar Silvan'da "Biz saldırmadık, kendimizi savunduk" dese de Silvan, PKK'nın devreye koyduğu yeni askerî stratejisinin bir parçasıydı. Sonraki bir dizi kanlı baskın ile birlikte önceki gece Hakkâri'nin Çukurca ilçesinde sekiz koldan aynı anda yapılan ve 24 askerin hayatını kaybettiği PKK saldırısı da bunu doğruluyor.

Kürt meselesinde demokratik çözüm ve barış ihtimalini zora sokacak olan bu saldırıların arkasında dar

bir “siyasi proje” bulunuyor.

Yıllarca Kürt meselesinde askerî seçeneğin bir çözüm olmadığı yazılıp çizildi. Asker, AKP hükümeti ve hatta binlerce oğlunu bu kanlı savaşa kurban veren Türk toplumu barışa ikna oldu. Kürt isyanını başlatan örgütün lideriyle görüşmeler başlatıldı; buna paralel olarak örgüt ile de masaya oturuldu. Bugüne kadar Kürt meselesi, devletin, bu sorunu asayiş ve güvenlik sorunu olarak algılamasından, çözüm için de “askerî” tedbirlere yönelmesinden kaynaklanıyordu. Devlet akıllı, 40 bin insanın hayatına mal olan bir acı tecrübeyle demokratik çözüm seçeneğine evrilirken, bu kez de karşımıza, PKK engeli çıktı; eski devletin bir kopyası gibi, PKK da Kürt meselesini şiddetle çözmeye yöneldi.

Türk toplumu, demokratik kamuoyu devleti zar-zor askerî seçeneğin Kürt meselesinde bir çözüm yöntemi olamayacağına ikna etti.

Ama bu kez de Türkler ve Kürtler, PKK’yı barışa ikna etme gibi bir sorunla karşı karşıya. Hem de öyle sanılacağı gibi kolay bir iş de değil bu, neredeyse devleti ve AKP hükümetini ikna etmekten bile daha zor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kara harekâtı ve ‘stratejik’ hesaplar

Kurtuluş Tayiz 21.10.2011

PKK’nın istediği oldu; Türkiye, Çukurca baskınının ardından sıcak takip amacıyla sınır ötesinde başlattığı operasyonları, 22 taburla destekleyerek kara harekâtına dönüştürdü. **İlki 1983’te, sonuncusu ise 2008’de yapılan sınırötesi operasyonlardan devlet, bugüne kadar kayda değer bir sonuç elde edemedi. Ne PKK’nın silahlı gücü kırıldı bu operasyonlarla, ne de siyasi etkisi. Aksine PKK, bu operasyonlardan sonra tekrar silahlı faaliyetlerine geri dönebildi.**

26’ncısı yapılan bu son operasyondan ise hükümetin çok büyük bir beklentisinin olduğunu düşünmüyorum. Hükümet açısından bu harekât en fazla siyasi bir kararlılık gösterisini ifade ediyor. Toplumdaki yükselen tansiyonu düşürmeye de yarayabilir elbet.

Ama PKK açısından durum biraz farklı; **örgüt, bu operasyondan “stratejik” bir başarı çıkarmayı hedefliyor. Hazırlıklarını uzun zamandır bu yönde yaptı. PKK, bu kara operasyonuna karşı, askerî olarak “başarılı” bir şekilde karşı koyup, siyasi bir zafer elde etmeyi umuyor.**

Devletle masaya oturmanın hevesini alan, “muhatap” kabul edilir olmaktan yeterince tatmin olan **PKK, artık daha fazlasını istiyor; müzakere masasına askerî bir zaferle oturmak gibi...**

Askerin, hükümetin ya da PKK’yla mücadeleyi yürüten kurumların bunun farkında olmaması kuşkusuz mümkün değil.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bizim savaşımız...

Kurtuluş Tayiz 28.10.2011

Van'ı sarsan depremin ilk günü "deprem ateşkesi" olur diye heyecanlanmıştım; büyük acılar düşmanlıkları unutturur, ümidiyle. Dünyada da böyle oldu. Altı yıl önce Endonezya'yı vuran deprem, ülkeyi kasıp kavuran savaşın sonunu getirdi. Özgür Açe Hareketi ateşkes ilan ederek depremin yaralarının sarılması için hükümetle işbirliği yaptı; hükümet de bu jestin altında kalmayarak taraflar arasında görüşmeleri başlattı.

Ama bizde depreme rağmen savaş sürüyor. Üstelik sınırları da aşarak; Kuzey Irak, askerin her gün girip çıktığı bir savaş cephesine dönüştü. Yollarda hâlâ mayınlar patlıyor, pusular kuruluyor.

Bu nasıl bir kin ve öfke, nasıl bir düşmanlık?

Anlamak zor.

Yüzlerce insan deprem kurbanı, binlercesi yaralarını sarıyor; doğusunda, batısında, kuzeyinde ve güneyinde büyük bir matem, acı var; ama bu büyük yıkım bile tarafların bir süreliğine de olsa acıları daha fazla çoğaltmasının önüne geçemiyor.

Düşmanlıkları bu kerteye gelen toplumların barışı da kolay olmuyor, anlaşılan.

Bizim savaşımız amacını çoktan yitirmiş ve kanlı bir intikam oyununa dönüşmüş.

PKK'nın Çukurca saldırısını bir intikam için gerçekleştirdiği ortaya çıktı.

24 askerin intikamı da gecikmedi.

Bu intikam yüzünden onlarca asker ve onlarca gerilla yeniden toprağa düştü.

Her ölüm yeni ölümlere davetiye çıkarıyor.

Bu kanlı oyunun sonu ise bir türlü gelmiyor.

Bakmayın öyle "yeni strateji" laflarına.

Aslında ne PKK'nın akıl alır bir stratejisi-taktiği var ne de devletin.

Her iki taraf da şunun farkında; politikanın yerini şiddet aldığında, sosyal-siyasal süreçleri kontrol etmek imkânsızdır.

Böyle karmaşık savaşlarda öngörölmüş hedeflere ulaşmak boş bir kuruntudan ibarettir. Hesapta olmayan bir iç savaş da patlayabilir, soykırım da yaşanabilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şark cephesinde değişen bir şey yok

Kurtuluş Tayiz 01.11.2011

Savaş, yöneticiler için çoğu zaman bir akıl oyunundan ibarettir, strateji ve taktik meselesidir; halk içinse savaş, yaşam ve ölümle ilgilidir ve bir varlık sorundur.

30 yıldır süren ve pek bitme işareti de vermeyen savaşta bir taraf için "haklı" diğeri için bütünüyle "haksız" demek o kadar kolay değil.

Savaş ateşini sadece bir taraf 30 yıl boyunca körükleyemez, bu mümkün değil; zira nefesi yetmez.

Ama iki taraf karşılıklı olarak bu ateş i yıllarca harlayabilir.

PKK'nın Çukurca saldırısında canlarına kıydığı 24 askeri düşünüyorum; bu olaydan sonra başlayan operasyonlarda hayatını kaybeden gerillaları da.

Daha ne kadar sürecek bu ölümler, bilmiyorum.

Politikacılara kulak kesiliyorum.

Onlar, ölümleri yüceltmekle meşgul; geride kalanları da savaşa gönderme peşindeler.

Bunun için "ölüleri" kullanmaya başladılar.

Şimdi de gençlerin ölme biçimlerini teşhir ediyorlar.

Bu nasıl vicdan?

Hani ellerinden gelse, toprağa düşen ölümlerden yeniden ordu kurup, savaştıracaklar.

Yönettikleri insanlara ve yaşama çoktan yabancılaşmışlar. Varsa yoksa "yüksek" amaçları ve hedefleri...

Türk gençleri de Kürt gençleri de kendilerini yöneten politikacıların aklında aslında çoktan ölmüşler.

Gençlerin hayatı, onların "stratejik" hedeflerinin sadece "konusu" veya "nesnesi".

Devletin ve PKK'nın yeni stratejisine bakın.

Güzel laflar ediyorlar, mantıklı konuşuyorlar; ama hep ölmek-öldürmek üstüne.

Akıllarında "yaşamak" ve "yaşatmak" yok.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne 'zaferi', ne 'yenilgisi' var bu savaşın

Kurtuluş Tayiz 08.11.2011

Nerden bakılırsa bakılsın kara bir bayram geçiriyoruz. Önce Çukurca baskınında can veren askerler sonra Kazan Vadisi'nde ölen gerillalar. Bayram boyunca gençleri mezarlara taşıdık. İlk PKK 24 askerin canını aldı sonra devlet, 40 gerillayı öldürerek intikamını...

Bu kısırdöngü daha ne kadar sürer bilinmez, ama her iki tarafın da buna son vermeye pek niyetli olmadığı görünüyor.

Irak Kürdistan Yönetimi Başkanı Mesud Barzani'nin Erdoğan'ın daveti üzerine Türkiye'ye gelmesi, ateşkes umutlarını arttırdı. Ama doğrusu, bu ziyaretten ben o kadar umutlu değilim. Barzani, kuşkusuz taraflardan "ateşkes" sağlanmasını istemiştir. Bunda bir sorun yok. Ancak hükümet, artık bu ateşkes meselesini daha ağırdan alıyor. Hele **Çukurca Kazan Vadisi'nde çok sayıda gerillanın öldürülmesi, ordunun bu operasyondan etkili sonuç alması, hükümetin özgüvenini tazelemesine yaradı. Psikolojik üstünlük hükümete geçti. Bir dönem PKK'yı silahlı saldırılarına son vermeye çağıran Erdoğan, bugün artık örgütü, "silahları bırakmaya" çağırıyor. PKK tek taraflı olarak silahları susturmadığı müddetçe, yakın tarihte bir ateşkes ihtimali zor görünüyor.**

Psikolojik üstünlük bugün hükümette ama yarın ne tarafa kayacağı belli olmaz. Zira bir önceki ölümleri unutturacak kadar çok öldüren taraf, psikolojik ve politik olarak yeniden "üste" çıkıyor. En son öldüren taraf bir yandan kazandığı bu "üstünlüğün" tadını çıkarmaya çalışırken, diğer yandan da savunmaya geçerek, "üstünlüğü" karşı tarafa kaybetmemeye çab alıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erdoğan'ın yol haritası

Kurtuluş Tayiz 15.11.2011

Lale Kemal dünkü Taraf 'ta Ankara'nın PKK'ya karşı izleyeceği yol haritasını yazdı. 27 ekimdeki MGK toplantısında çizilen bu yol haritası uyarınca Türkiye, 1998'de Suriye'ye karşı uyguladığı taktiğin aynısını Erbil ve Bağdat nezdinde uygulamak için düğmeye basmış durumda. Barzani görüşmesinde ise Erdoğan, Kürt lidere bunun ilk mesajını verdi: PKK'nın faaliyetlerine siz son verdirin, ya da biz son verdirelim. Eğer PKK silahlı eylemlerini sürdürürse sen de zarar görürsün. Ortalık yangın yerine dönse de biz askerî operasyonları sürdüreceğiz.

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun dün Meclis Plan Bütçe Komisyonu'nda yaptığı konuşma da bu haberi teyit eder nitelikte. Ahmet Davutoğlu, Erbil'deki Kürt yönetimi ve Bağdat'taki merkezî hükümetle PKK'nın tasfiyesi için temaların yoğunlaştırıldığını, ABD'nin Kuzey Irak'tan çekilme sürecinde ise bir boşluğun oluşmasına kesinlikle izin verilmeyeceğini açıkladı.

PKK'nın Kuzey Irak'taki etkinliğinin zayıflatılması kuşkusuz bugüne kadar Ankara'nın hep gündemindeydi. ABD-Irak- Türkiye arasında kurulan üçlü mekanizma da zaten bunu öngörüyordu. Ancak Silvan ve Çukurca saldırılarının Ankara'yı örgüte karşı daha sonuç alıcı ve kesin tedbirler almaya yönelttiği görünüyor. **Ankara, 1998'de Öcalan'ın Suriye'den çıkarılması ve sonrasında PKK liderinin Türkiye'ye teslim edilmesiyle sonuçlanan sürecin bir benzerini, bu kez PKK'nın Kandil'deki varlığının tasfiyesi veya en azından minimuma indirilmesi için başlatmış anlaşılır.**

PKK'ya karşı 1998'de işletilen "Suriye taktiği"nin sonuç verdiği muhakkak.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Onların hikâyesi bizim trajedimiz

Kurtuluş Tayiz 17.11.2011

 Onların hikâyesi bizim trajedimiz Şilan Uğur, Leyla İkincisoy, Hazine Şeker, Leyla Gündoğdu ve Miyaser Marangoz... Bu beş kızın ölüm hikâyeleri günlerdir Başbakan Erdoğan'ın dilinde. Başbakan Erdoğan, BDP'yi, özellikle de BDP'nin kadın milletvekillerini, bu beş genç kızın ölümünü görmezden gelmekle suçluyor. Zira, iddialar beş gerilla kızın örgüt içi infaza kurban gittiği yönünde. Erdoğan, "Taş kalpli" olmakla suçladığı BDP'li kadın vekillere dün şöyle yüklendi: "O kadın milletvekillerinin maalesef ağlayan, ağıtlar yakan anneleri istismar edecek kadar kalpleri taş haline gelmiş, bunları görmez durumda olmuşlardır. Bir mağarada işkence ile öldürülen beş kadın teröristi görmezden duymazdan geliyorlar. Ama canlı bomba olup masum insanları havaya uçurmayı, gemi kaçırma marifet gibi sunacak kadar da canileşiyorlar."

Başbakan Erdoğan'ın sözünü ettiği genç kızların ölüm hikâyesi, PKK'ya yakın internet sitesi Fırat Haber Ajansı'nın (ANF) 18 Eylül 2011 tarihli duyurusuyla ortaya çıktı. Örgütün kadın militanlarından oluşan YJA-Star adlı birimi beş kızın "Kış üslenmesi yaptıkları kampta uyuyan beş gerillanın jenaratörden çıkan egzoz gazı nedeniyle hayatını kaybettiğini" açıkladı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Inception', Gülen Cemaati ve PKK

Kurtuluş Tayiz 18.11.2011

Bir süredir Kürt medyasındaki Gülen karşıtı yayınları izliyorum. PKK'ya yakınlığıyla bilinen televizyon, gazete ve internet siteleri, neredeyse kesintisiz bir şekilde Gülen düşmanlığı pompalıyor izleyicilerine. Bu yayınlar eleştiri sınırları (sertliği ve dozu ne kadar fazla olursa olsun) içinde kalsa sanırım anlamak pek zor olmazdı. Ama örgüt Kürt sorununu da bir tarafa bırakarak neredeyse Cemaat'le savaşıyor. Örgüt yöneticileri, Gülen Cemaati'ni "Kürt halkının en büyük düşmanı" ilan etmiş durumda. Cemaat'e yakın olduğu öne sürülen kişi ve kurumlar, PKK'nın hedef listesine alınıyor. PKK yöneticisi Murat Karayılan'ın Gülen Cemaati ile ilgili 5 kısımda *Fırat Haber Ajansı*'na verdiği röportaj, olayın boyutunu göstermesi bakımından ilginç. **Karayılan, Fethullah Gülen ile ilgili elinde bir dosya bulunduğunu ve bu belgeleri Türkiye'deki televizyon ve gazetelerle paylaşmak istediğini açıklıyor. Dosyanın adı da "Yeşil Ergenekon".** PKK asıl Ergenekon (1990'lı yıllarda işlenen binlerce faili meçhul cinayetin, gözaltındaki kayıpların, zorla boşaltılan köylerin sorumlusu olan Ergenekon) hakkında ise bugüne kadar herhangi bir dosya oluşturmadığı gibi basınla da böyle bir dosyayı paylaşma gereği duymadı. Hatta Ergenekon soruşturmasına Kandil "soğuk" yaklaştığı için Kürt siyaseti bu davayla arasına "mesafe" koymak zorunda kaldı.

Kürt mediasındaki Gülen düşmanlığı, 1990'lar Türkiye'sini ve 28 Şubat mediasını hatırlatıyor bana. İstihbaratın aşırıldığı Gülen videoları her akşam haber kanallarının birinci gündemiydi. Gazetelerin manşetleri de öyle.

Devletin eski sahiplerinin veya askerî bürokrasinin Gülen düşmanlığını sanki bugün PKK devralmış gibi davranıyor. Yayınlarda kullanılan jargon 28 Şubat mediasından, OdaTv ve İşçi Partisi'nden tanıdık. Hatta bu konuda neredeyse birebir aynı sözcük ve kavramları kullanıyorlar.

Tabii, benim asıl merak ettiğim, Gülen düşmanlığının derin devlet veya müesses nizamdan Kürt hareketine kadar uzanan evrimi...

Gülen düşmanlığının bu kadarının Kürt hareketine dışarıdan taşındığını düşünüyorum. Kürt meselesini yıllardır takip ederim ama Gülen Cemaati'nin nasıl birden bire PKK'nın baş düşmanı olduğunu anlamış değilim. Kürt hareketinin siyasallaşma ve şehirlerde daha etkin olma sürecinde iki tarafın karşı karşıya gelmesi mümkün. Ama Kürt meselesini ikinci plana itecek kadar değil, kanımca.

Bu noktada aklıma Cristopher Nolan'ın **Inception** adlı filmi geliyor. Başrolünü Leonardo Di Caprio'nun oynadığı film. Rüyalara sızarak fikirleri ve en gizli sırları çalan bir casusun veya hırsızın hayatıyla iç içe geçen hikâyesini anlatıyor. Buraya kadar olanı bile filmi ilginç kılmaya yetiyor ama yaratıcı kısım bundan sonra başlıyor. Yani "fikir çalmak" yerine "fikir ekimi" yapmak... Rakip bir şirketin veliahdının rüyasına sızarak bilinçaltına şirketi parçalamasını aşılacak klasik bir baba-oğul çatışması yerleştiriliyor. Ve bu sayede veliaht, babasının şirketini "özgürlüğü" için tasfiye etmeye ikna oluyor.

Kürt hareketindeki Gülen ve Cemaat düşmanlığı da böyle bir "fikir ekimi"ne benziyor. Bir fikir ekildiğinde serpilmesi, filizlenmesi artık kaçınılmaz olur, toprak ve zemin de hele bu kadar elverişliyse...

Deyim yerindeyse, **Gülen düşmanlığı, Ergenekon soruşturmasıyla birlikte el değiştirmeye başladı. Derin devlet, statüko, bunların uzantısı konumundaki sağ-sol yapılar, cunta veya çete grupları Gülen düşmanlığını son beş yıldır mütemadiyen Kürt hareketine empoze edip duruyor. Kürt cephesi de bundan o kadar çok etkilenmeye başladı ki, bu sefer, o cepheyi gerçekten kendine düşman eder konuma getirdi. Kürt mediasında yer alan Gülen karşıtı haberlerin pek çoğunun kaynağının aslında – küçük bir araştırmayla– adını andığım bu yapılara uzandığı rahatlıkla görülecektir.**

Özellikle de örgütün Avrupa'daki mediasının, yaptığı yayınlar dikkat çekiyor. Neredeyse birebir 28 Şubat mediasının kopyası. Bu yayınlar, örgüt içinde Gülen düşmanlığını özellikle körükleyen bir kliğin olduğu izlenimini veriyor.

Sözü Kürt siyasetçilerin sevdiği biçimde bitirelim, onlar, "Kürtleri Kürtlere bırakın" diskurunu çok seviyorlar. Evet, belki haklısınız ama şunu hatırlatmadan duramayacağım: Size ait olduğunu sandığınız bu Gülen düşmanlığı gerçekte sizin değil, başkalarının düşmanlığı...

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bildiğiniz gibi değil...

Kurtuluş Tayiz 22.11.2011

Son aylarda üzerinde en çok tartışma yaşanan konuların başında KCK operasyonları geliyor. Farklı görüşleri üç ana başlıkta toplamak mümkün. **Birinci görüş, AKP hükümetinin KCK operasyonu adı altında Kürt muhalefetini tasfiye ettiği yönünde.** Bu tez daha çok, operasyonların muhatabı olan **Kürt hareketinin görüşünü yansıtır.** Ve basında da yansımasını genellikle **solcu aydınlar ve müzmin AKP karşıtı köşe yazarlarında** buluyor.

İkinci görüş operasyona siyasi olarak yeşil ışık yakan hükümetin yaklaşımını yansıtır ve birinci tezin tam karşıtı yönde. KCK'nın Güneydoğu'da alternatif iktidar kurma, paralel devlet yaratma peşinde olduğunu savunan bu görüşe göre de yargı gereğini yapıyor. Bu resmî görüşün taraftarı da **"resmî toplum"** diyebileceğimiz, **halkın çoğunluğunu** oluşturuyor.

Üçüncü görüş sahipleri ise (demokratlar, liberaller, özgürlükçü sol, diyerek sınıflara ayırmayacağım) KCK operasyonlarının sadece aşırılıklarına karşı çıkanlar ile KCK operasyonlarına tümünden karşı çıkanlar olarak ikiye ayrılıyor.

Anlaşılır kılmak için sınıflandırmaya çalıştığım bu görüş ve fikirler, aslında gerçek hayatta daha karışık ve farklı boyutları içeriyor. Toplumda bu konuda büyük bir kafa karışıklığı var.

Benim üzerinde durmak istediğim tam da burası; yani bu kafa karışıklığı. **Her üç grupta da KCK'yla ilgili doğrular kadar yanlışlar da iç içe geçmiş durumda.** Bu yüzden ortaya şu âna kadar bütünlüklü bir resim çıkmadı. **KCK adı verilen yapının topluma açık bir örgütlenme olmaması bunun başlıca nedeni olabilir.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Eller tetikten çekildi ama görüşme yok'

Kurtuluş Tayiz 25.11.2011

Mesud Barzani'nin Ankara ziyareti, barış adına kamuoyunda iyimser bir hava yarattı. Bu ziyaretin ardından PKK'nın bölgedeki saldırılarında da bir azalma görüldü. **Taraf'ın geçen hafta "KCK'dan tetiğe dokunma talimatı" ve "Devletle PKK arasında ateşkes pazarlığı" başlıklı haberleri, yeni bir ateşkes heyecanı yarattı.**

PKK sözcüsü Ahmet Deniz, bu haberlerle ilgili Taraf'a yanıt verdi. Ahmet Deniz, **"HPG'nin (PKK'nın silahlı kanadı) bir süreliğine elleri tetikten çektiği doğru, bunu Öcalan ile devlet arasındaki müzakerelerin yeniden başlamasına fırsat sunmak için yaptık"** dedi. Deniz, devlet ve PKK arasında görüşmelerin yeniden başladığı iddiasını ise şöyle değerlendirdi: **"Örgütümüz ve devlet arasında şu an bir diyalog yok, ateşkes ve sınır ötesine çekilme pazarlığı da yok. Bu görüşmeler hükümet tarafından tek taraflı olarak daha önce kesildi. Ve yeniden başlamadı."**

Ahmet Deniz, PKK'nın görüşmelerin yeniden başlamasından yana olduğunu ve müzakerelerin İmralı'da Öcalan ile sürdürülmesini istediklerini söyledi. *Taraf'ın "KCK'dan tetiğe dokunma talimatı"*nı doğrulayan Ahmet Deniz, bunu, şöyle açıklıyor: "PKK şiddeti kontrol altında tutabilen bir örgüt. Gerilladan bir süreliğine sessiz kalması, eylemsiz durması istendi. Bunun amacı da önderliğimiz (Öcalan) üzerinde artan tecrit uygulamasının kaldırılmasını sağlamak ve devletle Başkanımız arasındaki müzakereleri yeniden başlatmaktı. Ancak, bu yönde olumlu bir gelişme yaşanmadı. Önderliğimiz üzerindeki tecrit uygulaması sıkılaştırıldı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK ikna oldu mu

Kurtuluş Tayiz 29.11.2011

Başbakan Erdoğan'ın siyasi temsilcisinin (MİT Müsteşarı Hakan Fidan ve ekibinin) ikna edemediği PKK'yı, Kürt liderler Talabani ve Barzani ikna edebilir mi?

Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani'ye bakılırsa PKK ikna olmuş durumda. Sadece iki konuda endişe taşıyorlar: Silah bırakırlarsa eve mi yoksa hapse mi dönecekler, Türk hükümeti örgüt için af ilan edecek mi? Bir de Kürt kimliği yeni anayasada tanınacak mı?

Celal Talabani, bu sözlerle ikna sırasının Türk hükümetinde olduğunu söylemek istiyor.

PKK'nın talepleri sadece bu iki konudan ibaret olsaydı, sanırım çatışmalar yeniden başlamaz ve bu kadar çok kan da akmazdı. Zira devlet ve PKK arasındaki yapılan "Oslo Görüşmeleri"nde af ve Kürt kimliğinin tanınmasından da öte talepler masadaydı. Anayasa değişikliğinden Öcalan'ın serbest bırakılmasına ve özerkliğe kadar uzanan konu başlıkları müzakere ediliyordu. En önemlisi de Başbakan'ın siyasi temsilcisinin de dâhil olduğu bir ekip zaten örgütle masaya oturmuştu. Şu anki gibi arada Talabani veya Barzani gibi "aracı" aktörlere gerek kalmadan İmralı ve PKK muhatap alınmıştı.

O masayı değerlendirme basiretini gösteremeyen örgütün, ilişkiler "resmen" kesildikten ve ağır kayıplar verdikten sonra Talabani ve Barzani'nin girişimiyle "genel affa" ikna olması mümkün mü? Bence pek mümkün değil...

Talabani ve Barzani'nin silahları susturması için PKK'yı iyi niyetle ikna etmeye çalıştıklarından kuşku yok. PKK'nın da "Silahları bırakırsak nereye döneceğiz, genel af ilan edilecek mi ve yeni anayasada Kürt kimliği resmen tanınacak mı" gibi şartları öne sürmesi muhtemel. Ne var ki PKK, bunlarla tatmin olacak bir örgüt değil; bu iki şart PKK'nın, Kürt liderleri sadece "idare etmeye" çalıştığını gösteriyor.

Mesud Barzani'nin Ankara ziyaretinin ardından Güneydoğu'da silahların sustuğu ve ellerin tetikten çekildiği de –en azından bu yazının yazıldığı saatlere kadar– bir gerçek. Geçen hafta PKK sözcüsü Ahmet Deniz'in bu konudaki açıklamalarını bu köşeye taşımıştım; örgüt resmen "eylemsizlik", demiyor ve bu "suskunluğu" taktik gerekçelerle açıklıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sahte barış önerileri aşılmadıkça...

Kurtuluş Tayiz 02.12.2011

İzliyoruz. Evet, toplum olarak Kürt savaşını izliyoruz. Biraz uzaktan bir seyir bu. Türklerin de Kürtlerin de çoğu, aslında bu pozisyonda. Yakından, araya mesafe koymadan izleyenler, taraf olanlar da var –iki taraftan– elbet;

ama onlar azınlıkta kalıyor. Çoğunluk mesafeli; taraflara neredeyse hiç bulaşmak istemiyor, kaçıyor, hatta kayıtsız kalmayı tercih ediyor; taraflara yaklaştıkça onaylamadığı bir savaşa ortak olacağından korkuyor.

Bu mesafe, bana çok önemli geliyor.

Barış için, önemli.

Kürt meselesinde şiddetin bir türlü devreden çıkarılamamasını gerçekçi bir barış önerisinin yoksunluğuna bağlıyorum. Mütevazı bir barış seçeneği olsaydı, sanırım savaş da bu kadar uzun sürmezdi. Sorunun kaynağıyla ilgili hangi gerekçe ileri sürülürse sürülsün Türklerin ve Kürtlerin itiraz edemeyeceği bir barış önerisi masaya gelmediği için bugün hâlâ kan akıyor ve bu ülkede gençler göz göre göre ölüme gidiyor.

Gerçekçi bir barış seçeneği olsa, toplumun çoğunluğu bu savaşa böyle seyirci kalmazdı. **Ortada sadece ortak akla makul gelmeyen barış önerileri, şartları var. İki tarafın da itiraz edebileceği türden öneriler, bunlar.** Barış olanaklarını tüketmekten ileri gidemiyor ve hızla savaş safhasına geçmeye yarıyor.

Kürt meselesinde “demokratik çözümün” dışındaki bütün kapılar maalesef savaşa açılıyor. Savaşla sağlanabilecek klasik bir “barış” da ihtimali de yok. PKK, silahla yol almanın peşinde, devlet de şiddetle örgütü sindirmenin...

Şiddet seçeneği, iki tarafın da demokratik bir çözüm kaygısı gütmemediğini ele veriyor. Bu kısır döngüyü kıracak tek yol, masaya gerçekçi bir barış seçeneğinin yatırılmasından geçiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Silahların gölgesinde barış arayışı

Kurtuluş Tayiz 06.12.2011

Silvan ve Çukurca saldırılarıyla başlayan, Kazan Vadisi’ndeki askerî operasyonlarla tırmanan savaş fırtınası dinmişe benziyor. **Farkında mısınız, uzun bir süredir silahlar patlamıyor. Askerî operasyonlar hızını yitirirken, PKK da saldırılarına son vermiş görünüyor.** İki tarafın dilinden savaş sözcükleri her ne kadar dökülmeye devam etse de, **eller tetikten çekilmiş durumda.**

PKK/Kürt meselesinde böyle bir dönemden geçiyoruz. Bu göreceli barış durumu daha ne kadar sürer bilinmez, silahların nihai olarak susması aşamasına evrilir mi, bunu kestirmek de zor; ama en azından bugün için, **iki tarafın da silahların gölgesinde barış arayışı içinde olduğunu** söyleyebiliriz.

Ellerin tetikten çekilmesinde Mesud Barzani’nin 4 kasımdaki Ankara ziyareti etkili olmuşa benziyor. Ankara dönüşü Barzani’nin PKK yöneticileriyle yaptığı görüşmeden dışarı sızan bilgilere göre **PKK ateşkese razı. Ancak örgüt “zayıf” bir görüntü vermek istemiyor.** Bunun için de bazı şartları var. Irak Kürdistan Bölge Yönetimi’ne yakın kaynaklar bunu **“PKK itibarlı bir ateşkes peşinde”** diyerek, özetliyorlar. Ve şöyle izah ediyorlar: **“Öcalan üzerindeki tecrit kaldırılmalı; resmî olarak çift taraflı bir ateşkes olmasa bile hükümet (Başbakan düzeyinde) askerî operasyonları durdurduğunu ilan etmeli. Ateşkes iki taraflı bir görünüm kazanmalı. KCK operasyonları da durdurulmalı.”**

Devlet ile örgüt arasında doğrudan görüşmelerin olup olmadığı hakkında net bilgiler yok. Ancak Ankara ile Kandil arasında Kürt liderlerin aracılık yaptığı kesin. PKK sözcüsü Ahmet Deniz'in, Kürt Yönetimi'nden bazı isimlerle "diyalog halinde" olduklarını belirten görüşlerini bu köşede aktarmıştım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı'da 12 yıldır gizlenen görüşme

Kurtuluş Tayiz 09.12.2011

İmralı-Kandil bağlantısı, tuhaf bir şekilde neredeyse yıllardır merak bile edilmiyordu. Ta ki son KCK operasyonu İmralı'ya uzanana kadar. PKK lideri **Öcalan'ın 33 avukatının "kuryelik yaptıkları" iddiasıyla tutuklanmaları, devlet ve örgüt arasındaki gizli saklı ilişki ağının da ortaya dökülmesini sağladı.**

KCK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan –33 avukatın tutuklanmasına tepki olarak– Öcalan'ın Türkiye'ye getirildiği 1999'dan günümüze kadar İmralı ve Kandil hattında "kuryelik" yapan kişilerin avukat değil, devlet yetkilisi olduğunu duyurdu. Karayılan'ın açıklamasına göre **Öcalan'ın kaleme aldığı 10 mektup bu yetkililer tarafından kendilerine ulaştırıldı. Mektupların ilki 18 Mart 1999 tarihli, son mektup ise 10 Mayıs 2011'de yazılmış.**

Murat Karayılan'ın ifşa ettiği bu bilgiler, resmî yetkililer tarafından da yalanlanmadı. Ki bunları yalanlamak da biraz zor; Öcalan'ın el yazısıyla yazdığı mektuplar örgütün elinde.

Basına sızmasa daha uzunca bir süre kamuoyu MİT-PKK görüşmelerinden haberdar olmayacaktı. İmralı-Kandil arasında 12 yıldır süren gizli mektup trafiğinden de elbette. PKK açıklaması, kimbilir daha kaç yıl sonra bu mektupların varlığından haberdar olacaktık.

Tabii, tam da bu noktada İmralı-Kandil arasındaki ilişkilerin sadece mektupla sınırlı olup olmadığı sorusu akla geliyor.

Bu konularda bilgi sahibi olan eski bir PKK yöneticisi bana gönderdiği e-postada daha da ileriye giderek, **İmralı ile örgüt arasında telefonla da irtibat sağlandığını**, ayrıca **bir örgüt yöneticisinin de İmralı'ya götürülerek Öcalan ile görüştürüldüğünü** anlattı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şizofren hukuk

Kurtuluş Tayiz 13.12.2011

Saçlarını kestiren gençleri işlenmiş bir "suç"un parçası sayan savcının ve tutuklama kararı veren hâkimlerin çok eğlenceli insanlar olduğunu düşünüyorum. Kesilmiş saçları "suç" ve "ceza"nın konusuna dönüştürebilmek – kabul edelim ki– yaratıcılık ister. Akıl sınırlarının dışına taşmadan bunu başarmak zor. Sanatçılar için akıl bir tür hapisanedir aslında. Bu sınırları aşmak, öncelikle eğlencelidir. Fakat bu "yaratıcı" yetenek savcı ve

hâkimlerimizin sanatsal niteliklerine değil, maalesef şizofren yanlarına işaret ediyor. Gençlerin saç kısaltmasından esrarlı bir firar veya gizlenme öyküsü çıkaran zihniyetin infaz hukukundaki uygulamaları da bir hayli komik.

Cezaevinden Erdener Demirel'den bana ulaşan bir mektup, infaz hukukunun trajikomik bir uygulamasını gözler önüne seriyor. Okuyun ve siz karar verin:

"Tekirdağ 2 No'lu F Tipi hapisanesinin en düzenli, en sıkı, ve en yoğun çalışan birimi disiplin kuruludur. Hapishane idaresi diğer bütün yükümlülüklerini adeta bir yana bırakmış, bütün mesaisini disiplin soruşturmalarına ayırmış durumda.

Ceza infaz Kurumu'nun 42/2-e maddesi ('Gereksiz olarak marş söylemek veya slogan atmak') tarafımıza bonkörce işletiliyor. Türkü-marş söylememiz veya herhangi bir nedenle slogan atmamız her defasında 'gereksiz' sayılıp karşımıza disiplin cezaları olarak çıkıyor. Mayıs 2010'da aynı kanunun 42/2-e maddesinden hakkımızda toplam 10 soruşturma açıldı. Kimi cezalar onaylandı, Tekirdağ Ağır Ceza Mahkemesi tarafından. Onaylanmayan, iptal edilen neredeyse hiç yok! Şu an siyasi tutuklu ve hükümlülerin hemen hemen hepsi cezalı ve yasaklı durumda.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müzakere öncesi 'normalleşme' dönemi

Kurtuluş Tayiz 18.12.2011

Bir süredir Güneydoğu'da adı konulmamış bir ateşkes yaşanıyor. Mesud Barzani'nin kasım ayındaki Türkiye ziyaretinin ardından PKK saldırıları birden bire durdu. Operasyonlarda da gözle görülür bir azalma yaşandı. Ne hükümet ne de PKK yaşanan bu "suskunluğun" adını koymaya yanaşmıyor. Bu gelişmeler akla devlet ile PKK arasında gizli görüşmelerin yeniden başlayıp başlamadığı sorusunu getiriyor.

PKK cephesinden bu soruya geçen hafta net yanıt geldi. Kandil ve örgütün Avrupa kanadı devletle görüşme içinde olmadıklarını kesin ifadelerle kamuoyuna duyurdu. Fakat PKK'nın silahlı saldırılarına bir süredir neden ara verdiği sorusuna ise yine açıklık getirilmedi.

Daha önce yine bu köşede PKK sözcüsü Ahmet Deniz'in, "Eller bir süreliğine tetikten çekildi, ama görüşmeler yapılmıyor" yönündeki açıklamalarına yer vermiştim. Bunun gerekçesini PKK sözcüsü, "Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılmasını sağlamak" şeklinde açıklamıştı.

Kürt siyasetinin önde gelen isimlerinden Aysel Tuğluk da bir süredir Güneydoğu'da adı konulmamış bir "eylemsizlik" sürecini gözlediğini belirtiyor. Tuğluk'a soruyorum: "Yine gizli görüşmeler mi başladı, ateşkes mi ilan edildi acaba, durum nedir?"

"Bitsin artık bu savaş, barış başlasın" diyerek başlıyor konuşmaya Tuğluk: "Belli bir süredir çatışma ve ölüm haberlerinde azalma var.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Habur şovuna devlet izin verdi

Kurtuluş Tayiz 20.12.2011

İki yıl önce 34 PKK'lının Habur Sınır Kapısı'na gelerek teslim olduğu süreci bazen hayıflanarak bazen de öfkelenerek tartışıyoruz. Savcı ve hâkim karşısına çıkarılarak serbest bırakılan 34 kişiye gerilla elbiseleriyle otobüs üzerinde şov yaptırılınca her şey berbat olmuştu. Büyük bir hayal kırıklığı yaşanmıştı.

Ne zaman konu barıştan, ateşkes veya "eve dönüş"ten açılrsa, kaçınılmaz olarak Habur'a geri dönüp duruyoruz. Bu kapıyı bir türlü geçememenin veya hâlâ o kapı önünde dikilip kalmanın bir nedeni olmalı elbet.

Demokratik açılımın koordinatörü ve dağdan inişleri yöneten Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay için de durum pek farklı değil; Atalay hâlâ o kapının önünde duruyor sanki. Konu her açıldığında öfkesini bastıramayarak BDP'lileri suçluyor. Fakat bence Atalay'ın bu kızgınlığı, bir tür suçluluk duygusundan kaynaklanıyor. Zira yönettiği dağdan iniş projesi başarısızlıkla sonuçlandı. Bu durumda sadece BDP'yi suçlamak haksızlık olur; daha önemlisi Habur'da olup biten –en iyi tabirle– provokasyonu Atalay'ın hâlâ anlamadığını gösterir ki, bundan sonraki olası süreçlerin selametini de etkiler.

Haksızlık yapmadan Atalay'ın önceki gün katıldığı bir televizyon programında Habur konusuyla ilgili yaptığı açıklamalara da yer verelim. Atalay, konuyla ilgili *Kanal 7*'de şunları söyledi: "Ben Habur'u şimdi de savunuyorum. Habur'la ilgili bizim yaptığımız şudur; dağdaki insanı silahını bırakarak indirmek için en ileri adımları attık. O günkü parti BDP değildi, başka partiydi, onlar sözlerinde durmadılar. 'Haburu istismar etmeyin, istismar ederseniz yürüttüğümüz çalışmalara büyük darbe vurursunuz' dedik, vurdular da.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan'ın beklediği yanıt geldi

Kurtuluş Tayiz 23.12.2011

Tarih 18 temmuz. PKK'nın Silvan saldırısından sonra **Öcalan, avukatlarıyla kritik görüşmelerinden birini yapıyor.** Öcalan, devlet ile diyalogunun kesilmediğini söylüyor avukatlarına ancak yaklaşan fırtınanın da farkında. Belki de bunun önünü almak için en önemli kozunu oynuyor ve şunları söylüyor: **"Çok açık olarak Sayın Başbakan'a sesleniyorum. Bir çağrı yapabilir; 'Biz bu işin silahlarla çözülmeyeceğine, inanıyoruz. Bu meseleyi demokratik anayasal yöntemlerle çözeceğiz' derse, bir haftada hallederiz."**

Öcalan, sonraki hafta avukatlarıyla yaptığı görüşmede de bu düşüncelerini tekrarlıyor. Fakat Silvan'dan sonra Ankara'dan beklenen yanıt gelmediği gibi, Öcalan o günden sonra bir daha ailesi ve avukatlarıyla görüştürülmedi.

PKK'nın Kandil'deki 1 numarası **Murat Karayılan da, 8 ekimde Ahmet Altan'a gönderdiği mektupta,** geçmişe dönerek Öcalan'ın o açıklamasını hatırlatıyordu: "...Takip etmiyor musunuz, izlemiyor musunuz, bilemiyorum. Sorun bu aşamada tıkanınca Önder Apo, 18 temmuz tarihli avukat görüşmesinde 'Başbakan bir çağrı yapabilir; biz bu işin silahlarla çözülmeyeceğine inanıyoruz. Bu meseleyi demokratik anayasal yöntemlerle

çözeceğiz derse, bir haftada hallederiz' dedi. Siz bu çağrışı duymadınız mı? Tabii ki duymuş olmalısınız. Belli ki hesabınıza gelmediği için duymazdan ve görmezden geliyorsunuz. Bunu sadece sizin için belirtmiyorum; bu konuyla alakalı olarak bizi suçlayan herkese söylüyorum. Hareketimiz adına Önderliğimiz bunu söyledi mi, söylemedi mi? Söylediği kesindir. Çünkü yayınlanmış, belgelenmiş bir şeydir. Peki, Başbakan'dan ya da bırakalım Başbakan'ı, hükümet çevresinden bu açıklamaya dönük olumlu anlama gelebilecek herhangi bir sinyal verildi mi? Hayır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kuzey Kore ve Kuzey Kürdistan

Kurtuluş Tayiz 27.12.2011

"Sevgili lider" Kim Jong-il'in ölümü nedeniyle bir süredir Kuzey Kore'yi izliyoruz. Asya'nın ücra köşesindeki bu "önemsiz" ülke hâlâ liderinin ölümüne ağlıyor; dünya ise büyük bir ilgiyle bu gözyaşlarını izliyor, tuhaf bir doğa olayına bakar gibi.

Dünyanın geri kalanı için bu görüntüler, tarih öncesi mistik törenleri hatırlatıyor. Ne acı, ne üzüntü ne de keder var bu toplu ağlaşma halinde; fantastik bir tören izlenimi bırakıyor izleyenlerde.

24 milyon nüfusa sahip ülkede neredeyse her dört vatandaştan biri askerî mevkide görevli. Adı "Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti" ama demokrasiyle herhangi bir alakası yok; Kuzey Kore'de yönetim babadan oğla devrediliyor. Kim Jong-il, 1994'te babası Kim İl-sung'dan devraldığı ülkeyi, oğluna bıraktı. O da muhtemelen yine oğluna devretmek isteyecektir. Bu soy zincirine dayalı yönetim biçiminin daha ne kadar süreceği bilinmez; ama gerçek şu ki, soğuk savaş duvarlarının arkasına hapsedilen toplumlar, bir süre sonra toplu delilik belirtileri göstermeye başlıyor. Bunun diğer bir örneğini de Kaddafi'de görmüştük. *Yeşil Kitap*'ta yayınladığı ideolojik fantezilerin üzerine Kaddafi bir aile diktatörlüğü inşa etmişti.

Soğuk Savaş'ın son yıllarında kiteselleşen PKK hareketi de bildik Marksist-Leninist teorilerle kurulmuştu, Sovyetler'in dağılmasıyla uluslararası Marksist hareket ideolojik ve teorik bir boşluğun içerisine girerken, PKK da bu krizden nasibini aldı. Bayrağından orak-çekici çıkarak alternatif teoriler geliştirmeye çalışan örgüt, sonunda hiçbir fizibilitesi olmayan, gerçek hayattan kopuk fantastik bir KCK modeliyle, bu teorik-politik krizi aşmaya yöneldi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yok sayılmak ölümden de acı...

Kurtuluş Tayiz 30.12.2011

 Yok sayılmak ölümden de acı... Şırnak Uludere'deki katliamı Türkiye'ye ve dünyaya kim duyurdu dersiniz; aralarında *Anadolu Ajansı*'nın da bulunduğu ulusal ajanslarımız mı, yoksa büyük televizyon kanalları mı? Ya da internetten 24 saat kesintisiz yapan büyük gazeteler mi bu katliamı takipçilerine âni ânine duyurdu?

Maalesef hiçbir...

Uludere'deki katliamı Türkiye ve dünyaya ilk olarak duyuran PKK'ya yakınlığıyla bilinen Roj TV ile Fırat Haber Ajansı oldu. Türk basını ise valilik açıklama yapana kadar yaklaşık 12 saat sessiz kaldı. Valilik açıklamasından sonra da haber kanalları bu habere birer ikişer dakikalık süreden fazla yer vermedi. Ta ki Genelkurmay ve hükümetten peş peşe açıklamalar gelene kadar...

Katliamda yakınlarını kaybeden köylüler ile Güneydoğu'da halk dün en büyük tepkiyi kime karşı gösterdi dersiniz?

Bombalamayı yapan Türk Silahlı Kuvvetleri'ne mi?

Veya iktidar partisi AKP'ye mi?

Hayır.

Kürtler, en fazla medyaya tepki gösterdi...

Olay yerine ulaşan ilk gazeteci kafilesi de linç edilmekten zor kurtuldu.

Peki, neden dersiniz?

Çünkü yok sayılmak, ölümden daha acı derim.

Ben dün öğrendim; bu kadar korkunç bir ölümün kurbanı olan insanları görmemek, duymamak, onların acısını duyurmamak, ölümden daha büyük acı veriyormuş insanlara.

Varlığı fark edilmeye bile değmeyen yol kenarındaki bir ağaç gibi, dağ başındaki bir kaya veya ayaklarımızın altındaki taş toprak gibi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölüme sarılmak

Kurtuluş Tayiz 03.01.2012

Çıglıkları daha havada asılıyken siyaset araya girdi; biz daha adlarını bile öğrenemeden, yaslarını tutamadan bu çocuklardan rol çaldı. Yaşarken varlıklarından bihaber olduğumuz bu 35 genç yürek hayattan çekilirken çıkmayı hak ettikleri sahnede yine söz sahibi olmadılar. Cenaze törenlerinde siyasetçilerin çıkardığı gürültüden başlarına gelen felaketi anlatamadılar geride kalanlara, yüreğimizde biraz olsun suçluluk duygusu uyandıramadan sonsuzluğa gömüldüler.

Yaşar görünen siyasetçilerin varlığı ancak bu ölümler sayesinde fark edildi.

Oysa o güne kadar yoktular.

Sesleri defnedilmeyi bekleyen cenazelerin başında yükseldi.

Daha iyi hayatlar kurmak için varlıklarına ihtiyaç duyulan bu siyasetçiler nedense hep ölümden sonra hazır bulunuyorlar halkın yanında ve yaşatmaya ise hep geç kalıyorlar.

Varlıkları ölümü, ölüm ise daima onları hatırlatıyor. Hayata ve yaşatmaya dair pek ketumlar, çok az şey söylüyorlar; ölüme dair ise çok şey...

Uludere katliamında Kürt hareketinin sergilediği tutum maalesef bundan öteye gidemedi.

Tek başına onları suçlamıyorum tabii ki; PKK merkezli Kürt hareketinde başka türlü siyaset tecrübesi yoktu zaten.

Devlet, Kürt meselesini şiddetten uzak yöntemlerle ifade etme şansını onlara yıllarca tanımadı.

Aynı katılığı PKK da sergileyince şiddet/ölüm demokratik Kürt hareketinin düşünme ve ifade biçimine sindi.

Her birinin bu çocukların cenazeleri başında nasıl gözyaşı döktüğünü ve derin bir üzüntü duyduğunu izleyerek görüyoruz elbet.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cinayeti kör bir kayıkçı gördü

Kurtuluş Tayiz 06.01.2012

Tarih 28.12.2011. Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ait F16 uçakları Uludere'de köylerine dönmekte olan kaçakçı kafilesini bombaladı. 17'si çocuk, 35 köylü yaşamını yitirdi.

» **Olayla ilgili yapılan ilk açıklama Şırnak Valiliği'nden:** "İrak'ın ilimiz Uludere ilçesine yakın sınırında **28.12.2011** Çarşamba günü gerçekleştirilen hava harekâtı sonucunda 35 kişi hayatını kaybetmiş, 1 kişi yaralanmıştır. Konu ile ilgili gerekli adli ve idari tahkikat başlatılmıştır."

» **Genelkurmay Başkanlığı:** "Bölücü terör örgütü mensuplarının, Irak Kuzeyinden gelerek hududumuza yakın karakol ve üs bölgelerimize eylem yapacağına dair istihbaratın artması üzerine, keşif ve gözetleme gayretleri sınır boylarında artırılmıştır. Bu kapsamda, 28 Aralık 2011 günü saat 18.39'da, Irak sınırları içinde hududumuza doğru bir grubun hareket halinde olduğu İnsansız Hava Aracı görüntüleri ile tespit edilmiştir. Grubun tespit edildiği bölgenin teröristler tarafından sıkça kullanılan bir yer olması ve geceleyin hududumuza doğru bir hareketin tespit edilmesi üzerine hava kuvvetleri uçakları ile ateş altına alınması gerektiği değerlendirilmiş ve saat 21.37-22.24 arasında hedef ateş altına alınmıştır. Olay hakkında idari ve adli inceleme ve işlemler devam etmektedir."

» **AKP Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik:** "Bugünkü MYK toplantısına üzücü bir olay damgasını vurdu. Şırnak'ta gerçekleşen olay son derece üzücüdür. Sinat-Haftanın bölgesinde hava kuvvetleri tarafından bir saldırı düzenlenmiştir. Sonuçta 35 vatandaş hayatını kaybetmiştir. Ben hayatını kaybeden vatandaşlara

Allah'tan rahmet diliyorum ailelerine baş sağlığı diliyorum. İlk etapta terörist oldukları zannı ile saldırı yapılmıştır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

SAYIN ERDOĞAN'IN EŞSİZ FIRSATI

Kurtuluş Tayiz 10.01.2012

Şer'den hayır doğar mı, emin değilim; ancak böyle yaygın bir inanışın bulunması pek anlamsız olmasa gerek. Uludere'de 34 insanın "operasyon kazası"na kurban gitmesinden sonra aklımdan bir türlü çıkmıyor; yıllardır esiri olduğumuz bu savaşın artık sonu gelmeyecek mi? **Uludere'de yitirdiğimiz 34 canın hemen ardından bu köşede TSK ve iktidarı eleştirmiş, Kürt siyasetine de serzenişte bulunmuştum; "Siyasetçilerin varlığı artık ölümler sayesinde fark ediliyor. Daha iyi hayatlar kurmak için varlıklarına ihtiyaç duyduğumuz siyasetçiler neden hep ölümden sonra hazır bulunuyorlar halkın yanında ve neden hep yaşatmaya geç kalıyorlar" diye.**

Bu yazıdan sonra Kürt siyasetinin önemli isimlerinden **Aysel Tuğluk aradı ve "Siyasetçiler cenazelerin önünde yürümek yerine ölümün önüne geçmek zorunda" dedi.** Tuğluk, "sorumluluk gereği" olarak da aşağıdaki bu mektubu kaleme aldı.

Bugün sözü Aysel Tuğluk'a bırakıyorum.

Kurtuluş Bey,

Silvan olayı nasıl ki devlet ve siyasal iktidar açısından bir "kırılma" olarak değerlendirilmiş ve uzun zamandır hazırlığı yapılmış olan entegre stratejiyi devreye koymaya bahane edilmiş; aynı düzeyde Roboski Katliamı da Kürtler ve Kürt siyaseti için bir kırılma anlamındadır.

Kırılmanın ana özü şudur: "birlikte çözüm" arayışının, kararının ve iradesinin sorgulanmasıdır. Bazıları "zaten esas gündemleri buydu" önyargısı ve art niyetiyle sahne alabilir. Ancak demokratik Kürt siyaseti olarak son yıllarda ve her vesileyle en başta bu kırılmanın yaşanabileceğine dair kaygı dolu uyarılarımızı yapıyorduk. "kötü şeyler olacak" derken dahi işaret edilen hissiyatı ve öngörüğü değil, sözün kastedilmemiş çağrışımını anlamakta ısrar edildi. Oysa yaşanan sürecin, yapılan tartışmaların, biriken umutsuzluk ve öfkenin yarattığı gerilime dikkat çekmiştik. Her olay, her ölüm, her tutuklama, her hakaret, her baskı, her ayrımcılık, her adaletsizlik, her oyalama, her "tek millet, tek dil" ısrarı Kürtlerle Türklerin arasına biraz daha mesafe biraz daha ayrılık, biraz daha uzaklık yerleştiriyordu.

O gün için anlamamakta ısrar edenlere sözümü güncelleyip yeniden söylüyorum; kötü şeyler oluyor, farkında mısınız?..

Devlet ve siyasi iktidar elbette ki esas sorumlusudur bu sürecin. Ancak Öcalan'ın çabalarını ayrı tutarak belirtmeliyim ki, demokratik Kürt siyasetinin ve Kürt hareketinin yanlışlıkları da oldu. Sorumluluğu herkes-hepimiz paylaşmak durumundayız. Sadece siyaset kurumu değil, meslek etiğini, vicdanını, ilkelerini, bağımsızlığını, cesaretini yitirmiş ve özellikle de operasyon kışkırtıcısı, Emniyet bülteni düzeyine düşmüş

şehzade medya da sorumludur ve iktidarın siyasi ve ekonomik "cazibesine" angaje olmuş ya da bir şekilde kendini işlevsizleştirmiş STK'lar da imza almak dışında bir risk, bir rol üstlenmeyen aydını da, Ergenekon ve Silivri dışında bir gündemi olmayan muhalefeti de KCK denilen siyasi ve nokta-askeri operasyonlarla bu toplumsal meseleyi halledebileceğini düşünen ve bunu pahaliya satan strateji kurumları da, paralel devlet hayalinin mucidi Emniyet'i de yeni stratejinin entegre kurumu bağımlı yargısı da 1000 yıllık birlikteliğini omurga kemiğinden çatlattık sonunda vaziyet harika!

Kurtuluş Bey,

Uzun süredir hem şahsım hem de demokratik Kürt siyasetinin diğer sözcüleri Kürt-Türk ilişkisinin demokratik, eşit ve özgür bir hukuk ile tarihsel karakterine ve ruhuna uygun olarak yeniden tanımlanması gerektiğinden söz ediyoruz. Bunun yapılmaması halinde bu ilişkinin sorgulanacağı, dahası bu ilişki demokrasi, özgürlük, adalet değerleriyle yeniden sistematize edilmezse "1000 yıllık kardeşlik" edebiyatını dayanarak bunun sürdürülemez olacağını pekâlâ farklı öneri ve seçeneklerin varedilebileceğini endişe ile ifade ediyorduk. Zira bu ilişki bu denli eşitsiz, bu denli gerilimli-çatışmalı, bu denli dengesiz bir arada tutulamazdır.

Söz konusu ettiğim kırılma bir süredir duygu zemininde yaşanıyordu. Son Roboski Katliamı'ndan sonra "kopuş" giderek zihinsel ve siyasi bir düzeyde akmaya başladı. Ve daha kritik bir hal aldı. Ayrılık söylemleri ve tartışmaları gitgide yaygınlaşıyor. Ki, entegre strateji dedikleri "yok edici" yeni dönem uygulamalarıyla bu kaçınılmaz olarak gündeme gelecekti.

Devlet ve siyasi iktidar şiddetin en dehşet verici biçimini Kürtlere yöneltirse, herkesi en hukuksuz en siyasi biçimde tutuklarsa, tehdit ve baskı ortamını her gün biraz daha dozu artan düzeyde hâkim kılarsa; her türlü haksızlığı, adaletsizliği, eşitsizliği, demokrasizizliği otoriter biçimde sürdürürse –ki tümü şu an uygulamadadır. Bir de üstüne yazılı ve görsel medyada aşağılamanın nefretin diliyle onur kırıcı propaganda militarist biçimde tuz-biber olursa, Kütlere de kendisine reva görülen ölüm- tutsaklık- teslimiyet dışında onurlu bir yaşam ve gelecek arayışına yönelecektir. Bunun olmaması eşyanın tabiatına da, insanın gerçeğine de aykırıdır. Nitekim Kürt coğrafyasında ve siyasetinde güncel gündem bu tartışma ekseninde şekillenmektedir.

Siyasi iktidar yeni stratejiyle Kürt meselesinde kıyıya yaklaştığını düşünüyor ve gemileri yakıyor. Olmayacağını biliyoruz. Ya geri dönüş nasıl mümkün olacak?... BDP'nin büyük görevinin tam burada olduğunu düşünmenin zamanıdır. Yeniden...

Sayın Tayiz,

Roboski Katliamı üzerine birçok yorum-analiz yapılıyor. O masum "hata"nın BDP'ye ve PKK'ye yarayacağını düşünüp yeni stratejinin yara aldığını söyleyip kahrolanlar da var, komplo teorilerine sarılıp faili Ergenekon'a bağlayanlar da... bu minvaldeki değerlendirmeleri geçiyorum. "Hata, kusur, yanlış" vs. taktiksel-teknik kavramlar etrafında daha "naif" değerlendirme yapanlara şu hakikati hatırlatmakta fayda var:

Kürtlere dönük askeri, siyasi, hukuki, psikolojik tüm operasyonlar bir devlet stratejisi olarak devreye konulmaktadır. Siyasi iktidarlara bunun farklı söylem ve imajla yürütücüsüdürler sadece. Zorunlu ya da heveskâr hiç farketmiyor. Sonuç itibarıyla bunun hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur. AKP iktidarı için fazladan birkaç söz söylenebilir. Egemenliğin, bir şeyler yapıyormuş ya da yapmak istiyormuş haline indirgenmiş başka bir veçhesidir. Özgünlüğü bu noktada su yüzüne çıkar.

Daha açık ifade etmek istiyorum. Kürtlere dönük her türlü şiddet daima bir strateji meselesi olarak ele alınmıştır. Biraz tarih bilinci, biraz siyaset aklı olan herkes bu sonuca ulaşabilir. Kürtlere dönük bu uygulama amaçlıdır, ideolojiktir ve operasyoneldir. Öyle 34 Kürdün öldürülmesinde çokça söylendiği gibi bilmem "hataymış, kusurmuş, istihbarat yanlışlığıymış, işaret fişeği atılmışmış" türü argümanlar uyduruk ve ciddiyetsiz

gerekçelerdir, geçersizdir! Özür dahi dilenmemesi çok şeye işaret eder ama anlayana. Siyasi operasyonlardan yargı kararlarına, parti kapatmaktan N.Ç. kararına kadar; depremden sonra Van halkının aç ve açıkta, donarak-yanarak ölüme terk edilmesinden, çocuk döven, sokakta gençleri infaz eden polislerin aklanmasına kadar herşey bir devlet stratejisi dâhilindedir. Geçmişten bu güne 1924'ten 2012'ye kadar bu böyledir. Devletin Kürt meselesine dönük yaklaşımı hep stratejik işleyiş dâhilindedir. AKP'nin bunu değiştirmeye niyeti görünmemektedir.

Dolayısıyla "geçmiş iktidarlar yapmış, bu iktidar yapmaz" vs. propagandalar da aynı stratejinin bir parçası olarak değerlendirilmektedir. 2002'den bu güne "ihlaller" skalasına bakmak bile yeterlidir olup biteni anlamak için.

Tam bu bağlamda yeni strateji denilen şey, yöntemlerin- tekniğin- söylemin- siyasetin güncellenip zamana ve koşullara uyarlanmasından başka bir şey değildir. Toplumda 90 yıllık devlet stratejisinin farklı taktiklerle sürdürülmesidir. Hepsi bu. Ve strateji, bugüne kadar ne sonuç elde ettiyse bundan sonra da varacağı düzey odur ayırt edici tek özelliği, Kürtlerin bu kanlı, katliam dolu, ölümlü, baskı, hakaret, ayrımcılık ve adaletsizlik yüklü "kader"e artık razı olmayacağı gerçeğidir! Eşit, özgür, demokratik ilişki ve birlikte yaşam talep edilen, tercih edilendir. Ama mevcut durum devam ederse, olmazsa olmaz da değildir. Kürtlerin psikolojisindeki yeni fay hattı tam buradan kırılmaya başlamıştır.

Kurtuluş Bey,

Kürtlerin duygu, zihin dünyasında nasıl ki bir kırılma yaşıyorsa, buna koşut olarak Türkiye siyasetinde Roboski Katliamı'ndan sonra bazı çatışmalar, kırılmalar, yeniden düzenlemeler söz konusu olacaktır. Kürt meselesi kapsamında şimdiden bu tespitleri yapabiliriz.

1- Yeni entegre stratejinin siyasi, ideolojik ve askeri konsepti (enstrümanları) çökmüştür. Sürdürülmesi mümkün değildir. Zaten meşruiyeti yoktu. Sonuç alıcılığı da kalmamıştır, ısrarla, inatla sürdürme gayretleri kopuşu büyütecektir.

a) KCK adıyla başlanan siyasi operasyonlarla hedeflenen baskılama dinamik Kürt siyaseti ve kitlesini pasif konumda tutup mobilize olmaktan çıkarma, psikolojik inisiyatifi ele geçirip kentlere, alanlara hâkim olma gayretinin etkili olmadığı anlaşılmıştır. Son yılların en kitlesel, en sert ve en hızlı organize olabilen eylemsellikleri günlerce sürmüştür. Bundan sonra da devam edecektir.

b) Askeri operasyonlarda kamuoyuna sunulduğu gibi (abartılı rakamlarla) sonuç elde edilmemektedir. Kış koşullarının sağladığı tek taraflı avantajlar değerlendirilmeye çalışılmaktadır.

2- Birlikte yaşama ve ortak gelecek iradesi gitgide zayıflamaktadır. Kürt-Türk birlikteliği sorgulanır hale gelmiş-getirilmiştir. Neredeyse zoraki birlikteliğe dönüştürülmüştür. Acilen demokratik adımlara ihtiyaç duyulmaktadır.

Öcalan'a uygulanan tecridin devamı ve aleyhine düzenlenmesi düşünülen yasa ile iyice zayıflamış olan barış-çözüm umudu ve inancı dibe vuracaktır.

Karamsar ya da umutsuzluk içinde değilim ancak vaziyette hiç iç açıcı değil. Demokratik ve özgür birlikteliğe inanan, bunun için siyaset yapan ve mücadele eden biriyim. Çözüm sanıldığı kadar uzak değil.

2002 yılından beri Türkiye siyaseti tarihsel bir açmaza saplanmıştır. 2012’de bu zaman iyice derinleşecektir. Ufukta “çözüm” yok. Ancak çıkışın tek yolu da Kürt meselesinin çözüm zeminine taşınmasıdır. Burada karar verecek irade olan irade yüzde 50 oy almış AKP iktidarı ve pek tabii Başbakan Erdoğan’dır.

Hatırlatmak isterim ki; tarihsel bir şahsiyet olarak bu ülkede Kürdüyle Türküyle herkesin cumhurbaşkanı olarak seçilmek gibi eşsiz bir fırsata sahiptir Sayın Erdoğan. Bu fırsatı kendisine ve tüm ülkeye sunan yegâne husus, Kürt meselesinin çözümüne dair ortaya koyacağı iradedir.

Ya mevcut strateji ve uygulamalarla Kürt meselesini daha da içinden çıkılmaz hale getirecek ve birlikte yaşamanın bütün dinamiklerini ortadan kaldırmış otoriter bir cumhuriyetin AKP’li cumhurbaşkanı olacak.

Ya da bu meseleyi çatışma zemininden çıkarıp, siyasi ve demokratik sürece taşıyarak barışçıl çözümü geri dönüşsüz bir biçimde sağlamış demokratik cumhuriyetin cumhurbaşkanı olacak.

100 yılda bir oluşan bir oluşun bu fırsatı başta Erdoğan olmak üzere hep birlikte değerlendirmek demokratik Kürt siyaseti olarak çözüm için ortaya konulacak iradeye her türlü desteği vermek kadar, herkesin cumhurbaşkanı olma idealine de büyük katkı sunacağımızı ifade etmek isterim. Türklerin, Kürtlerin ve kültürlerin birlikte eşit, özgür ve demokratik bir şekilde yaşadığı bir ülkenin ilanını gururla yapma fırsatı birkaç aylığına Erdoğan’ın önündedir.

Unutmayalım ki;

Özal çözerek tarihselleşmek istedi, vesayetçiler canını aldılar. Çiller yok ederek tarihselleşmek istedi, şimdilerde katillerle ve çetelerle anılıp yargılanmayı beklemektedir. Erbakan ve Ecevit ürkek davrandılar, ülke ve toplum olarak tarihsel fırsatlar kaçırdık.

Şimdi Hasan Cemal’in dediği gibi “tarihin eli Başbakan’ın omuzlarında”, çözebilecek güce, imkânlara ve deneyimlere, kudrete sahiptir. Bir karar yeter...

Son sözlerimi söyleyip bitirmek istiyorum.

2012 yılının bir çözüm yılı olacağına, olması gerektiğine inanıyorum. Çözüm devletin ve siyasi iktidarın karar almasına bakar. TMK-TCK ve antidemokratik yasaların değiştirilmesi çözümün başlangıcı, hatta yarısıdır. Vatandaşlık, yerel yönetim hakkı ve anadilde eğitimin anayasal güvencesi diğer yarısıdır. Barış için ise, Öcalan ve PKK’lileri kapsayan toplumsal uzlaşma yasasına ihtiyacımız var. Bunun için diyalog ve müzakere şarttır. Herkes özveri göstermeye riskleri üstlenmeye hazır olmalıdır. Demokratik Kürt siyaseti ve Kürt hareketi adil ve onurlu barış için sorumluluk üstlenmeye hazır olduğunu belirtmektedir.

Zor değil, yeni sürece başlamak adına PKK elindeki askerleri bırakmalı, devlet ve siyasi iktidar da bir rehine olarak tuttuğu Kürt siyasetçileri serbest bırakmalıdır. Bunun illa imzayla, resmîyetle olması gerekmiyor. Zımnen, karşılıklı jest biçiminde gerçekleşebilir. Bu adım öl-öldür dönemi yerine, yaşa-yaşat sürecini başlatacak kadar önemli olacaktır.

Yeni yılda tek temennim Kurtuluş Bey, her ne olaksa demokratik bir süreçle olmasıdır.

Saygılarımla. Kolaylık ve başarılar diliyorum.

Aysel TUĞLUK

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erdoğan, BDP seçmeniyle savaşıyor

Kurtuluş Tayiz 13.01.2012

Uludere katliamından sonra sadece sokaklar karışmadı, Meclis de karıştı. Genel Kurul'da gerilim doruktaydı. İktidarla muhalefet arasındaki sert tartışmalar haftaya damgasını vurdu. AKP ve BDP arasındaki kavganın vardığı boyut ise beni fazlasıyla kaygılandırdı.

Başbakan Erdoğan'ın, partisinin grup konuşmasında BDP lideri Selahattin Demirtaş'a yönelik eleştirileri çok sertti. Başbakan'ın bu üslubu BDP'nin seçmenleri arasında da büyük tepki uyandırdı.

Politikacıların birbirlerine eleştiri yöneltmesi, suçlamada bulunması, hatta karşılıklı olarak küfür ve hakaret içeren ifadeler kullanmaları elbette şaşırtıcı değil, belki de yaptıkları işin bir parçası, bunu yadırgamıyorum. Fakat Başbakan'ın dilinin sivriliği siyasetin de dışına taşan bir niteliğe büründü. Demirtaş'a yönelik "uşak" tabirini kullanması, devletin-hükümetin BDP'yi tümünden gözden çıkardığı duygusunu uyandırdı bende.

Başbakan son günlerde BDP'yle mücadelede eleştiri dozunu kaçırdı ve bana göre BDP seçmeniyle savaşımaya başladı. Tehlikeli gördüğüm nokta tam da burası.

BDP Kürt kimliğiyle özdeşleşen bir siyasi parti. Kürt halkı arasında önemli oranda oy desteğine sahip. Kuşkusuz hükümet, PKK güdümündeki bir partiye boyun eğmek zorunda değil, hatta BDP'yle kıran kırana bir siyasi mücadeleye de girebilir. **Ancak farkındaysanız bu mücadele çok fazla sertleşti ve Kürt kimliği üzerinden yürütülen bir savaşa dönüştü.**

Silvan'daki PKK saldırısından sonra hükümet, kendisine yeni bir yol haritası belirledi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ya bir gün önce bombalansaydı

Kurtuluş Tayiz 17.01.2012

 Ya bir gün önce bombalansaydı Uludere'de 34 Kürt köylüsünü öldüren Devlet, Taraf'ın attığı manşetler kadar sorgulansaydı sanırım bu feci katliamın tüm ayrıntıları bugüne kadar aydınlatılmış olurdu. Ama ne siyasi irade ne de medya 34 vatandaşımızın ölümünün üzerine gereken sorumlulukla gidebildi. Resmî açıklamalara rağmen 34 köylünün nasıl PKK'lı sanıldığı ve vurulduğu hâlâ bir sır. Ve konuyla ilgili gündeme getirilen onlarca soru yanıt bekliyor.

Bu sorulardan biri de benim aklımı fena halde kurcalıyor. Tabii merakım, 34 köylünün öldürüldüğü günle sınırlı değil, bir gün öncesiyle alakalı. Güzelyazı ve Ortasu köylüleri, bir gün önce de 150-200 kişilik büyük bir grupta yine aynı yoldan kaçağa gidip sağ salım geri dönmüş.

Bu bilgi bana çarpıcı geldi. Geçmişe doğru küçük bir tarama yaptım. Uludere'ye giden Taraf ekibinden Tuncer Köseoğlu'nun haberinde bu konuda şu detaylar yer almış: "28 aralık günü Ortasu ve Gölyazı Köyü'nden 60 katır ve 38 kişi hareket ettiğinde saatler 16.30'du. Genelde kaçakçılar hava kararınca çıkardılar kaçağa. Ama son bir aydır yüksek yerlerden askerler çekilmişti. Ayrıca Ortayazı'da bulunan karakol, tabura taşınmıştı. O nedenle köylüler rahattı. **Bir gece önce 200 katırlık bir konvoy** Kuzey Irak'a gidip kaçak mazot getirmişti."

Aynı bilgiyi Uludere'ye giden CHP heyetinden Adıyaman Milletvekili Salih Fırat ve Malatya Milletvekili Veli Ağbaba da vermiş: "Bölgedeki vatandaşların kaçakçılık dışında başka gelir kaynağı yok.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eski devlet öldürdü, yenisi üstünü örttü

Kurtuluş Tayiz 20.01.2012

Hayal kırıklığı... Mahkemenin Hrant kararı, neredeyse konuyla haberli herkeste bu duyguyu uyandırdı. Buna davanın avukatları da dâhil. Son duruşmaları hatırlayanlar için aslında sonuç pek şaşırtıcı olmadı; aşağı yukarı bu yönde bir kararın çıkacağı tahmin ediliyordu. Dink Ailesi'nin avukatları davanın arkasındaki örgütlü yapıyı deşifre etmek için son âna kadar –deyim yerindeyse– çırpındılar; bu yönde tesbit ettikleri delilleri mahkemeye kabul ettirmeye çalıştılar. Ama mevcut dosyanın kapsamı ve yargılanan kişilerin sayısına bakarak –en azından bu aşamada– başka türlü bir kararın çıkması –bence– zaten beklenmiyordu.

O halde bu "hayal kırıklığı"nın nedeni ne?

Hrant kararının açıklandığı ilk andan itibaren bu duygunun, küçük daireler halinde genişleyerek insanları etkisi altına aldığını gözledim. Kararın birinci gününde Dink Ailesi ve avukatları ile Hrant'ın yakın çevresi, ikinci gününde siyaset ve toplumun farklı duyarlı uçları, üçüncü günde ise neredeyse tüm Türkiye, mahkeme kararının yarattığı hayal kırıklığını yaşadı.

Dink için dün Taksim'den AGOS'un önüne kadar yürüyen o büyük kalabalığa hâkim olan duygu yine bu hayal kırıklığıydı.

Rakel'in ve Dink Ailesi'nin her birinin yüz ifadelerine yerleşen o üzüntü ve düş kırıklığını anlayamazsak, bu ülkede hiçbir konuda adaletten ve hukuktan bahsedemeyiz. Bu büyük bir ikiye bölünmüşlük olur.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uludere'ye Susurluk Komisyonu

Kurtuluş Tayiz 24.01.2012

Uludere’de 34 köylünün hayatını kaybettiği katliamın üzerinden 25 gün geçti. Ancak olayla ilgili sır perdesi hâlâ aralanmadı. Yürütülen gizli soruşturmanın nasıl sonuçlanacağı da merak konusu; zira şu âna kadar sadece bir albayın açığa alındığı söyleniyor. En azından kamuoyunda Uludere soruşturmasıyla ilgili pek ümitli bir beklenti yok. Özellikle de bombalamada yakınlarını kaybeden Gülyazı ve Ortasu köylüleri gizli soruşturmaya kuşkuyla yaklaşıyor. Devletin sessizliği Kürtleri endişelendiriyor, demek daha doğru olur.

34 vatandaşımızın sınırda bombalanarak feci şekilde öldürülmesi yakın tarihin en büyük toplu cinayetlerinden biridir. Tarihe de böyle geçecektir. Bütün yönleriyle aydınlatılmadığı sürece de Uludere, kara bir leke olarak tarih sayfalarındaki yerini koruyacaktır.

Uludere olayı ne idari ne de adli bir olaydır; bu yüzden idari ve adli soruşturmaların yanında Meclis iradesinin de kaçınılmaz olarak bu araştırmaya dâhil olması gerekiyor. İdari veya adli soruşturmayı tümünden önemsiz görmüyorum elbette, fakat şunu anlamamız gerekiyor; Uludere’deki ölümler toplu bir katliam özelliği taşıyor, kurbanlar ise ayrı bir etnik kimlikten geliyor, yani Kürtler... Zaten ilk günden itibaren Uludere siyasi bir krize yol açmıştır. BDP, devleti, Kürtleri toplu katletmekle suçlamıştır; yani görüldüğü gibi **Uludere ciddi bir etnik ayrışmaya kaynaklık edecek nitelikte bir faciadır. Bence özellikle de olayın bu kısmı anlaşılmalıdır.**

Uludere faciasıyla ilgili bence şu âna kadar “olumlu” olarak addedeceğimiz tek ciddi gelişme, Meclis’te bir Uludere komisyonunun oluşturulmasıdır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Genelkurmay Başkanı içeride JİTEM dışarıda

Kurtuluş Tayiz 27.01.2012

Tuhaf bir çelişki; Genelkurmay Başkanı’nı tutuklamış bir ülke arkasında binlerce ölü bırakan JİTEM gibi bir yapıyla hâlâ hesaplaşmadı. Bırakalım hesaplaşmayı, JİTEM hakkında doğru dürüst bir soruşturma bile başlatılmış değil. Neden?

Baştan alalım isterseniz.

Diyarbakır’ın Suriçi semtinde bir dönem JİTEM karargâhı olarak kullanılan binanın yakınındaki arazide 23 kafatası çıkarıldı. Kayıp yakınları olay yerine hücum etti, suç duyurusunda bulundu ve DNA eşleşmesi istedi. Kazılarda ulaşılan cesetlerin ne zamana ait olduğu henüz bilinmiyor ama yine de JİTEM, doğal olarak Türkiye’nin gündemine oturdu.

1980’lerin sonlarında TSK bünyesinde kurulan ve “Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele Grup Komutanlığı” adını alan bu yapı 1990’lar boyunca binlerce Kürt’ü vahşice öldürdü. Bu cinayetlere ilişkin gerçeğe en yakın bilgileri, Türkiye İnsan Hakları Vakfı’nın (TİHV) Meclis komisyonuna sunduğu raporda bulabiliriz. TİHV raporuna göre 1990 ile 2011 yıllarında arasında Doğu ve Güneydoğu’da 1901 vatandaş faili meçhul cinayete kurban gitti. TİHV’in tahmini rakamlarına göre de bu sayı dört-beş bin arasında değişiyor. **Bu cinayetlerin -en azından- 2000’li yıllara kadar başlıca faili JİTEM.**

Varlığı uzun süre inkâr edilen JİTEM devlet tarafından ancak geçen temmuzda resmen kabul edildi. **İçişleri Bakanlığı 12 Temmuz 2011’de yaptığı yazılı açıklamada 1987’de Jandarma bünyesinde kurulan**

JİTEM'in, 1990'lardan sonra reorganize edildiğini, "Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Başkanlığı bünyesinde Jandarma İstihbarat Grup Komutanlığı'na dönüştürüldüğünü" duyurdu.

Peki, JİTEM hakkında bugüne kadar hangi işlem yapıldı?

Ergenekon, Balyoz, Poyrazköy, İrticayla Mücadele Eylem Planı, İnternet Andıcı gibi davaları ünlü sanıkları, darbe senaryoları veya kaos planları ile hatırlayamız çoktur; ama JİTEM'i iddianamelerden, davalardan ve tutuklu sanıklarından hatırlayamız ise neredeyse yoktur.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mungan'ın 'Soğuk Büfe'sinde sıcak bir sorun

Kurtuluş Tayiz 31.01.2012

Yazar-Şair Murathan Mungan, geçen hafta sonu BDP'nin parti okulunda ders verdi. Ragıp Zarakolu ve Büşra Ersanlı'nın tutuklanmasına neden olan bu okulda konuşma yapan **Mungan'ın, Kürt sorununa olan ilgisi eskilere uzanıyor**. Mungan değişik tarihlerdeki yazılarını biraraya getirdiği **Soğuk Büfe** adlı kitabında, Kürt sorunuyla ilgili görüşlerine de yer vermiş. 1994'te bir gazeteye verdiği mülakatı **"Kürt sorunuyla ilgili olarak bir soruşturmaya yanıt"** başlığıyla kitabına koyan Mungan'ın değerlendirmeleri, maalesef hâlâ sıcaklığını koruyor. Çünkü 18 yılda çok önemli adımlar atılmış gibi görünse de temel sorunların hâlâ çözülemediğini görüyoruz. Şimdi okuyacaklarınız, Mungan'ın 18 yıl önce yazdığı ancak dün de kalemi eline alsa aynı şeyleri yazacağı değerlendirmeleri. Zira Mungan Kürt sorunuyla ilgili görüşlerinin sorulması üzerine aşağıdaki yazısını referans gösterdi. Okuyun, Kürt sorununda dünden bugüne neler değişti, siz karar verin.

"Kürt sorunu, böyle bir anayasa, böyle bir devlet ve hükümet anlayışı, böyle bir genelkurmay parlamentosuyla çözülemez. Yalnızca Kürt sorununun değil, memleketin diğer sorunlarının da çözülemediği gibi. Mevcut anlayışlar, denenmiş politikalar iflas etmiştir. Şimdilerde, medyanın aynasından gün kurtarıyor yalnızca, göz boyanıyor. Pamuk Prenses'in üvey annesi aynaya değil, televizyon ekranlarına bakıyor artık. Bütün bunlarla gelecek kurtarılamaz, kurtarılamıyor. Çok kısa özetlemem gerekirse, ülkenin içinde bulunduğu bütün sorunların çözümü için yapılması gereken şeyleri, hızlı bir çağrışımla şöyle sıralayabilirim: **Anayasanın değişmesi, hantal, battal merkezi yönetim yerine, daha çok bölge, eyalet ve yerel yönetim esasına dayalı yeni bir yönetim esasına dayalı yeni bir yönetim anlayışının geçirilmesi; her türlü ulusal, kültürel, demokratik haklar için referanduma gidilmesi, bütün demokratik kurumlara işlerlik kazandırılması; özerk olması gereken bütün kurumlara özerkliklerinin verilmesi; her türlü örgütlenme özgürlüğünün tanınması; kısa erimli oy avcılığı üzerine kurulu siyasetler yerine, uzun erimli programlamalara gidilmesi; yepyeni politikaların hayata geçirilmesi gibi bir sürü şey sayabilirim.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstihbaratı veren muhbire infaz

Kurtuluş Tayiz 03.02.2012

 İstihbaratı veren muhbire infaz **Şırnak Uludere’de Dr. Bahoz Erdal kod adlı Fehman Hüseyin’in 50 kişilik bir PKK’lı grupta sınırdan sızarak büyük bir saldırı gerçekleştireceği bilgisini Türk istihbaratına veren, adı 21 Aralık 2011 tarihli MİT raporunda “güvenilir haber elamanı” olarak geçen meçhul kişinin PKK tarafından infaz edildiği öne sürülüyor.**

Bu konunun ayrıntılarını aktarmaya geçmeden önce bazı hatırlatmalar yapalım. Uludere katliamını her şeyden önce bir “istihbarat” faciası olarak değerlendirmek gerekiyor. En azından ben biraz böyle düşünüyorum. 34 köylünün hayatını kaybettiği gecenin sabahını anımsayalım; resmî yetkililerden ardı ardına gelen açıklamaların kilit noktasını “istihbarat” sözcüğü oluşturuyordu. **Genelkurmay Başkanlığı ve hükümet yetkilileri ilk günden itibaren açık veya üstü kapalı olarak bu faciaya istihbari bir bilginin yol açtığını işaret ediyorlardı.** Dolayısıyla gözler ilk günden itibaren bu istihbaratın kaynağına çevrildi. **MİT, Emniyet ve Jandarma kaynaklı istihbarattan hangisinin Uludere katliamında birinci derecede rol oynadığını kesin olarak bilmek zor; ama MİT’in 21 Aralık 2011 tarihli istihbaratı şimdilik bir adım önde.**

O istihbaratın içeriğine Taraf yazarı Mehmet Baransu, olayın hemen ertesinde köşesinde şöyle yer verdi: “MİT elemanının gönderdiği istihbarat bilgisi şu şekildeydi: ‘Fehman Hüseyin’in içinde olduğu 50 kişilik bir terörist grubun sınırdan olduğu ve son dönemdeki kayıpların intikamının alınacağı bir baskın yapılacağı...’ MİT, bu bilgi notunun ardından çalışma başlattı. Uludere katliamından yedi gün önce MİT tarafından askerlere ve Jandarma’ya bir rapor gönderildi. İstihbaratın Jandarma’ya gönderilme tarihi 21 Aralık 2011, iletilme tarihi ise 22 aralık. İstihbarat **‘çoğunlukla güvenilir nitelikte ve haber elemanı’** kaynaklı. Raporda şu ifadeler yer alıyor: **‘PKK üyesi Topal Bedran kod adlı Sait Tanıt, Şırnak Uludere Ortasu’daki üs bölgeleri, askerî birlikler ve hareket tarzları, bölgedeki asker sayısı ve Ortasu’daki örgüte yakın korucular hakkında araştırmalar yapıyor. PKK Zagros sorumlusu Dr: Bahoz Erdal kodlu Fehman Hüseyin, Şırnak Uludere Ortasu bölgesinde yer alan Düşün Dağı karşısında Türkiye sınırına 10 km. yakınlıkta telsizle konuşuyor.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uludereliler Mahmur’a mı gitsin

Kurtuluş Tayiz 07.02.2012

Mahmur Kampı’nda yaşayan 10 binden fazla Kürt mültecinin Türkiye’ye geri getirilmesi üç yıl önce başlatılan Kürt açılımının öncelikli amaçlarından biriydi. Oysa bugün süreç tersine döndü; **Türk jetlerinin geçen ay 34 köylüyü bombalayarak öldürmesinin ardından Uludereliler artık evlerini, köylerini bırakıp Mahmur’a gitmekten, Barzani’ye sığınmaktan bahseder noktaya geldiler.** Bunun nedeni kuşkusuz bu insanların sadece yakınlarını kaybetmeleri değil; **onlara yaşadıkları toprakları terk etmeyi düşündüren hükümetin bu katliama karşı insani duyarlılıktan uzak bir tavır sergilemesidir.** Başbakan Erdoğan’ın mağdurların acılarını paylaşmak yerine, bu köylülere çok tanıdık gelen eski soğuk devlet dilini kullanması, özür dilemekten kaçınması ve sadece bu konuda tazminattan bahsetmesi, Uludereli köylüleri fena biçimde yaraladı.

Uludere’ye ancak 40 gün sonra gidebilen **Meclis İnceleme Komisyonu’na 21 maddelik dilekçe veren köylüler, “Failler bulunmaza evimizi yakar, Güney Kürdistan’a gideriz” diyorlar.** Uluderelilerin devletten talepleri şöyle: “34 kişinin ölümüne sebebiyet veren bu vahim olayın failleri tesbit edilip cezalandırılıncaya kadar devletten hiç bir tazminat talebinde bulunmayacağımızı, yapılmış ve yapılacak maddi manevi tazminat tekliflerini reddedeceğimizi bilmenizi isteriz. İçimiz kan ağlarken, çocuklarımızın kan bedeli olan paraya

dokunmayacağımızın bilinmesi gerekir. Bu işin içinde olan ve tüm istihbari bilgi akışını sağlayan resmî ya da gayrı resmî statüdeki her failin tesbiti ile bunların da adli makamların önüne çıkarılmasını istiyoruz. Ayrıca bu olayda en ufak bir ihmali ve kusuru bulunan kamu görevlisi, asker ve sivil tüm idarecilerin bir an önce görevlerinden el çektirilmelerinin sağlanması için hükümetin sorumlu davranmasını ve olaya ilişkin soruşturmanın açık ve aleni bir şekilde kamu vicdanını rahatlatarak makûliyetle sonuçlandırılmasını talep ediyoruz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MİT, KCK ve bir dönemin sonu

Kurtuluş Tayiz 10.02.2012

“İsmim Hakan Fidan. Müsteşar yardımcısıyım ama Başbakanımızın özel temsilcisiyim. Sayın Başbakanımız bu konuda beni görevlendirdi. Takdir edersiniz ki oldukça hassas bir durum, siyasi riski kabul edilemeyecek derecede yüksek bir durum. Kendisi bu konuda birkaç cümle bile etmedi, sadece bir iki defa bir şey söyledi. Ama etrafta bazı bakanlar defalarca gidip benim ismim ve benim pozisyonumda burada bulunmamın hükümet için çok ciddi bir risk alanı, sıkıntı alanı olduğunu söyledi. Özellikle muhalefetin bulunduğu şartları biliyorsunuz. Zaten onların resmetmeye çalıştığı bir gerçeklik var, buna hizmet edeceklerini kamuoyuna açıklamalarına rağmen Başbakanımız bu konuda ciddi olduğunu, samimi olduğunu, siyasi riski de yüklenmeye hazır olduğunu birkaç defa söyledi. Bu çerçevede biz arkadaşlarımızla beraber çalışmaya başladık.”

Bu konuşmayı sanırım herkes hatırlamıştır; MİT Müsteşarı Hakan Fidan, KCK yöneticileriyle görüşmeleri sırasında Oslo buluşmalarının önemini bu sözlerle hatırlatma gereğini duyuyor. Fidan’ın bu uyarılarda bulunmakta ne kadar haklı olduğu son gelişmelerle daha iyi anlaşıldı. Oslo buluşmalarında birinci derece görevlendirilen MİT’in tepe yöneticileri, bugün, KCK soruşturmasında şüpheli konumuna düşürüldüler.

Ortaya saçılan belgelere bakıldığında MİT yöneticileri ‘çözüm’ için elinden gelen çabayı sarf ediyor; siyasi irade, iktidar, Başbakan zaten siyasi risk olarak Türkiye’nin en önemli meselesini, Kürt/PKK sorununun çözmek için fedakârlıkta bulunuyor. Ama maalesef görüşmeler başarıyla sonuçlanmadığı için Oslo görüşmelerini yürütenler sanık konumuna getirildi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MİT, Kürt savaşının neresinde

Kurtuluş Tayiz 14.02.2012

MİT Müsteşarı Hakan Fidan’ın ifadeye çağırılması, dört MİT’çi hakkında ise yakalama kararı çıkarılması, bize, bu soruyu düşünme fırsatı sundu. MİT, 30 yıldır süren, 10 binlerce insanın canına mal olan bu meselenin neresinde? Herhangi Batılı bir ülkede yadsınabilecek bu türden bir sorgulama, söz konusu Türkiye olunca bana kaçınılmaz geliyor. Modern dünya, Soğuk Savaş döneminin ürünü olan, devlet içinde paralel devlet özelliği taşıyan derin yapılarla hesaplaşmasını çoktan yaptı; ancak Türkiye, hâlâ bu mücadeleyi tamamlamış sayılmaz.

Vesayet üreten mekanizmaların başında gelen orduyla hesaplaşma sürüyor, bu konuda, önemli düzeyde mesafe de alındı; ancak bu sistemin diğer önemli ayağına bugüne kadar bir türlü dokunulamadı. **MİT ve PKK-KCK bağlantısının gündeme gelmesi bu hesaplaşmanın artık daha fazla ertelenemeyeceğini işaret ediyor.**

Kürt sorununun yakın tarihini PKK'yla başlatmak, yanlış olmaz; zira 12 Eylül 1980 Darbesi'nden sonra ayakta kalan tek Kürt örgütü PKK. Bu tarihi baz alarak söylersek, çeyrek asırdan fazla bir zamandır Türkiye'deki Kürt sorununu PKK temsil ediyor. **PKK, Cumhuriyet öncesi döneme uzanan Kürt sorununun, günümüzde varlık bulmuş silahlı ve siyasi biçimi.** Ancak PKK'nın kuruluşundan günümüze kadar MİT'in örgüt üzerinde azımsanmayacak bir etki mekanizması oluşturduğu iddia edilmektedir. Örgüt liderinin, sivrilmeye başladığı ilk günden itibaren, MİT'in sıkı markajı altında tutulduğu biliniyor; bu konuyu Öcalan'ın kendisi de defalarca dile getirdi. MİT'in örgütle ve lideriyle kurduğu yakınlığın yıllar içinde hangi şekle bürünüp günümüze geldiği hakkında pek fazla ayrıntılı bilgi ve belgeye sahip değiliz; bu konuda pek birşey bilmiyoruz açıkçası, sadece ortalıkta dolaşan birtakım iddialar mevcut. Fakat KCK soruşturmasıyla bu sis perdesinin yavaş yavaş aralanmaya başladığını söyleyebiliriz; **basına sızan bilgiler MİT'in PKK'yla çok yakın ilişkiler kurduğu yönünde. Özellikle de son yıllarda bu daha fazla artmış.**

İmralı ve Kandil hattında en önemli görevleri üstlenen isimlerin MİT çalışanı olduğunun deşifre edilmesi, gözaltına alınan veya tutuklanan pekçok ismin MİT'in haber elemanı veya çalışanı olmasının anlaşılması, MİT'in "başarısını" ya da "başarısızlığını" sorgulamayı beraberinde getiriyor doğrusu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

KCK-MİT ilişkisi nedir, ne değildir

Kurtuluş Tayiz 17.02.2012

İstanbul Özel Yetkili Cumhuriyet Savcılığı'nca MİT yöneticileri hakkında başlatılan soruşturma, MİT-KCK ilişkisini ülke gündeminin birinci sırasına yerleştirdi. Ancak bu konudaki tartışmalar, daha çok, siyasal çekişmeler gölgesinde sürüyor. **Hangi amaçla veya çıkar hesaplarıyla gündeme gelmiş olursa olsun MİT'in, Kürt hareketiyle kurduğu çetrefilli ilişkiden doğan pisliklerini örtbas etmeye kimsenin hakkı yok.**

Zaten cin şişeden çıktı bir kere; yüzleşmekten ne kadar kaçınırsak kaçınalım MİT'le ilgili iddialar artık kamuoyunun önünde; bunu görmezden gelemeyeceğimiz gibi, devlet içindeki siyasal çekişmelere de kurban edemeyiz.

Bir taraf, Oslo görüşmelerini bahane ederek, bundan kendisine siyasete müdahale etme payı çıkarabilir; iktidar da buna dayanarak, MİT içindeki pislikleri tümünden örtmeye çalışabilir. Şimdi olan biraz bu; iktidar, "siyasete müdahale" gerekçesiyle MİT'in üzerine tümüyle yasal bir sır perdesi çekiyor. Bundan sonra MİT'e dokunmak neredeyse imkânsız hale gelecek. Bu doğru mu? Eğer doğruysa bugüne kadar askere yönelik suçlamaları nereye koyacağız? Hangisi yanlış?

Savcıların iddialarından başlayalım: "KCK yapılanması MİT'in gözetiminde tamamlandı. MİT gerek doğrudan temaslarda gerekse örgüt içindeki ajanları aracılığıyla elde ettiği saldırı ve eylem talimatlarının önlenmesi ve engellenmesine yönelik harekete geçmedi. Örgütün silahlı eylemlerine ve yapılanmasına göz yumuldu."

MİT'in Kürt örgütleri içinde istihbarat toplama ve bilgi edinme görevinin olmasını anlamak mümkün, bu işlerin dünyanın her yerinde aşağı yukarı biraz böyle yürüyor. Ama MİT-KCK arasındaki ilişki anlaşılan bunun çok ötesine taşmış. **Basına sızan bilgilere bakılırsa KCK, neredeyse MİT'in yedeğinde çalışan bir örgüt durumuna getirilmiş.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hükümetin yolu...

Kurtuluş Tayiz 21.02.2012

MİT krizinin Oslo süreci yüzünden patlak verdiği yönünde kamuoyunda ortak bir kanaat oluştu. Ben buna daha çok "oluşturuldu" demeyi tercih ediyorum. Ortak algı şöyle: Hükümet, yeni bir Oslo sürecine hazırlanırken yargı müdahalesiyle karşılaştı. Erdoğan, nisan ayında Kandil için "balkon konuşması" yapacak, müzakereler yeniden başlayacaktı. MİT yöneticilerine yönelik başlatılan soruşturmayla PKK'yla diyalogun önü kesilmek istendi veya kesildi. Çatışmanın merkezinde Kürt sorunu yer alıyor.

Oslo sürecini başlatan ve yürüten MİT yöneticilerinin soruşturmanın hedefi olması, bu doğrultudaki görüşleri destekler görünüyor. Ancak, bu teorinin çelişkili ve zayıf yanları var. **Kürt sorunu için Meclis'te kılını kıpırdatmayan hükümetin PKK'yla yeniden görüşmelere hazırlandığını iddia etmek pek gerçekçi durmuyor.**

Uludere'de 34 köylünün bombalanarak öldürülmesine tepki gösteremeyen, hatta özür bile dileyemeyen bir hükümetten bahsediyoruz burada. **Kürtlerin haklarıyla ilgili Meclis'te tek ciddi bir hazırlığı bulunamayan iktidarın, PKK'yla müzakereyi seçmiş olması sizce de biraz abartılı değil mi?**

Ya da şöyle soralım: Kürt sorununun çözümüne dair herhangi bir tasarımı Meclis gündemine taşıyamayan iktidar için Oslo'da ya da İmralı'da PKK'yla müzakere daha mı kolay? Değil aslında, üstelik hükümet için daha riskli. Gerçekçi olmak gerekirse MİT krizi, hükümetin, Kürt sorununa dair demokratik çözüm arayışının sonucu olarak gelişmedi, en azından bana hiç böyle gelmiyor. Tabii o zaman şu sorulabilir: "Oslo sürecini başlatan ve bu süreci aktif olarak yürüten MİT'in tepe isimleri neden soruşturmaya dâhil edildi?"

Bence hukuki ve siyasi olarak Erdoğan'a ulaşabilecek, onu sarsabilecek Oslo sürecinden başka "kısa yol" yoktu da ondan.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barzani'nin çıkışı ve devrimci halk savaşının sonu

Kurtuluş Tayiz 24.02.2012

Kürt lider Mesud Barzani'nin BDP heyetiyle Erbil'de biraraya geldiği konferansta PKK'nın iyi niyet gösterip silahlı mücadeleyi durdurmasını ve sorunun çözümü için siyaset ve diyalog yolunu tercih ettiğini göstermesi

gerektiğini söylemesi, Türkiyeli Kürt siyasetçiler arasında sessiz bir onayla karşılandı. Barzani'yi dinleyen Kürt siyasetçilerin yüksek sesle itiraz edebilmeleri zaten pek mümkün değildi; onlar da çağın artık silahlı mücadele gibi demokratik olmayan mücadele biçimlerine kapılarını kapattığını biliyorlar. **Türkiye'nin, Ortadoğu'nun ve dünyanın durumu ortada; silah Kürt davasına sadece ve sadece zarar veriyor.**

Bu gerçeği kabule yanaşmayan doğrusu bir tek PKK kaldı. Geçen temmuzda başlattıkları kanlı “devrimci halk savaşı”, başta kendileri olmak üzere Kürt halkına ve bütün Türkiye'ye büyük acılar yaşattı. Üstelik, demokratik siyaset şansları varken bunu yaptılar; devletle oturdukları müzakere masasını devirip silaha sarıldılar. Sonuç: yüzlerce can toprağa düştü, binlerce Kürt siyasetçi zindanlara atıldı, Öcalan İmralı'da tecrit altında, PKK siyasi prestijini yitirdi, psikolojik üstünlüğünü kaybetti, gururu kırıldı, başlattığı devrimci halk savaşının üç ayda sonu geldi...

PKK, siyasallaşarak elde edebileceği büyük bir zafer şansını “devrimci halk savaşına” sarılarak kaybetti. Örgüt, kendisini destekleyen Kürtlere de aynı “yenilgi” duygusunu yaşattı. Haziran seçimlerinden başarıyla çıkan Kürt siyasi hareketi, bugün, dağılmış durumda. Kürt sorununun çözümünde ne kendi tabanları ne de Batı kamuoyu Kürt siyasetçilere güveniyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MIT, yeni süreçte geri planda kalacak

Kurtuluş Tayiz 28.02.2012

Yaklaşan bahar ayları Kürt sorununda hareketli günlerin de habercisi. Türkiye mart ayını yıllarca tedirginlikle karşıladı. Karlar çözülünce PKK hareketlenecek, silahlar konuşacak, sokaklar karışacak, acı ve ölümler bu aylarda artış gösterecek. Türkiye bu kısırdöngüyü yarım asırdan fazla bir süredir kıramadı.

Güneydoğu'nun önümüzdeki günlerde yeniden büyük şiddet olaylarına sahne olacağına dair söylentiler şimdiden dolaşıma girmiş durumda. Geçen yaz Silvan'da 13 askerin ölümüyle patlak veren çatışmalar kış boyunca ekserin aralıksız operasyonlarıyla devam etti. PKK büyük kayıplar verdi. Baharın gelişyle de örgüt “rövanşı alma” peşinde koşacak. Görünen resim bu.

Ancak tam da böyle bir ortamda siyaset kulislerinde silahları susturacak yeni bir “barış planı” dolaşıma girdi. *Yeni Şafak* Ankara Temsilcisi Albülkadir Selvi, çünkü köşesinde bu kulisten “yol haritası” başlığıyla bahsetti. Bu kulis, PKK ile devlet arasındaki görüşmelerin yeniden başlayabileceğine dair Ankara'da başlayan hareketliliği haber veriyor.

Bunun hükümet düzeyinde bir karşılığının olup olmadığından doğrusu emin değilim; kulaktan kulağa fısıldanan bu tür kulislerle belki de kamuoyunun PKK'yla görüşmeler konusundaki tepkisi ölçülmek istenmiş olabilir.

Ben dinlediğim kadarıyla herkesin merak ettiği bu konuyu okuyucuyla paylaşmakta bir sakınca bulmuyorum.

Kesilen Oslo görüşmelerine yeniden başlanacağına dair Ankara'da bir hazırlık yapıldığı iddia ediliyor. Daha doğrusu, ekim ayından beri süren hazırlıklar, uygulama aşamasına gelmiş durumda.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbakan'ın demokrasi sınavı

Kurtuluş Tayiz 02.03.2012

Yargı tehdidi altındaki halkın siyasi temsilcilerini atanmışlara kul etmemek için hükümetin Meclis'te jet hızıyla yaptığı düzenleme işe yaradı; hükümet, MİT yöneticileri üzerinden Başbakan'a kadar uzanacak bir soruşturmayı bertaraf etti. İktidar seçilmişleri, atanmışlara kul etmeyerek demokrasimiz adına olumlu bir gelişmeye imza attı. Buraya kadar gayet güzel. Ancak BDP'li seçilmiş vekiller de şimdi benzer bir yargı tehdidi altında.

İktidarın, MİT krizini çözmede gösterdiği duyarlılığı, milletvekilliği düşürülmesi gündeme gelen BDP'li vekil Kemal Aktaş için de göstermesi gerekiyor. Zira BDP'de Kemal Aktaş ile aynı durumda olan en az sekiz milletvekili daha var. **Yani seçilmiş Kürt muhalefeti Meclis'teki grubunu kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya.** Bunu engellemek görevi de öncelikle iktidara ve tabii ki Başbakan Erdoğan'a düşüyor.

BDP'li Kemal Aktaş'ın milletvekilliğinin düşürülmesiyle ilgili olarak Meclis'te verilecek karar hukuki değil, siyasi olacaktır. TBMM Başkanlığı'nın Kemal Aktaş'ın milletvekilliğini, kararın Meclis'e ulaşmasının hemen ardından düşüreceği iddia edilmekte. (1 Mart 2012 Milliyet, s.16) Eğer doğruysa bu haber, Meclis Başkanlığı ciddi bir hata işlemek üzeredir. Meclis tarihinde ilk defa karşılaşılan böyle bir durumla ilgili kararı TBMM Başkanlığı'nın bir kalemde ve kendi başına alması pek doğru görünmüyor. Bu konu, iktidar partisi öncülüğünde Meclis'teki bütün partilerin ortak "siyasi" kararıyla ancak çözüme kavuşabilir.

AKP içinde bu konuda şu âna kadar basına yansıyan iki farklı görüş var. AKP Genel Sekreteri Haluk İpek, karar bildiriminin Meclis'e ulaşmasının ardından Kemal Aktaş'ın vekilliğinin düşeceğini savunuyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat ve Kürt baharı

Kurtuluş Tayiz 06.03.2012

Türk siyaseti 15. yılında **28 Şubat** müdahalesini tartışırken Kürt siyasetinin gündemi bambaşkaydı. Bu tartışmalara neredeyse hiç girmediler. Kendi özel gündemleriyle sınırlı kaldılar. BDP'li tutuklu vekillerin başlattığı, diğer vekil ve belediye başkanlarının da destek verdiği açlık grevi ile **8 Mart Dünya Kadınlar Günü** ve **21 Mart Newroz** hazırlıkları, Kürt hareketinin enerjisini verdiği temel konular oldu.

Ancak yine de bu meşguliyetler, Kürt siyasetinin 28 Şubat tartışmalarının dışında kalmasını pek haklı çıkarmıyor. Kürt siyasetçiler 28 Şubat'ı kendilerinin dışında cereyan eden bir kavga olarak görüyorlar. Değerlendirmeleri şöyle: **"28 Şubat asker ile İslamcılar arasındaki bir kavga, bu, iki taraf arasındaki iktidar savaşı ve biz bunun tarafı değiliz."**

Bürokrasi ve devlet aygıtını tartışıyorsak kuşkusuz "iktidar savaşının" varlığı yadsınamaz. Ancak Türkiye'nin demokratikleşmesi bu "iktidar savaşı"ndan bağımsız bir etkinlik değildir. **Demokratikleşme süreci toplumdaki değişik çıkar gruplarının sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik beklentilerinin karşılanmasını da içerir.** "iktidar savaşı" denilerek, Türkiye'ye sırtını dönmek, Kürt siyaseti için doğru bir tutum değil.

Türk siyaseti kadar demokratik Kürt hareketi de 28 Şubat'la hesaplaşmak zorunda. Zira 28 Şubat, sadece toplumun mütedeyyin kesimlerini hedef alan bir darbe değildi, toplumun tüm kesimlerini etkileyen bir hareketti. Ülkenin, vesayet rejimine göre topyekûn reorganizasyonunu öngörüyordu. Adına "post-modern darbe" denen bu darbe süreci hazırlanırken Kürtlerin silahlı ve demokratik muhalefeti de gözardı edilmemiş, "kuvvetler hesabı" içinde Kürtler de ayrı bir "unsur" olarak oyuna dahil edilmişti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP, diyalog isteyen son kuşak mı

Kurtuluş Tayiz 13.03.2012

ABD'nin New Yorker dergisi, son sayısında Diyarbakır'da bulunduğu BDP'li yetkililerin görüşlerine yer verdi. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir "Benim kuşağım diyalog isteyen son kuşak" diyor. Baydemir'e göre yeni kuşak çok daha radikal ve çok daha milliyetçi.

Tabii bu sadece Baydemir'e özgü bir fikir değil, Türkiye'de çok sayıda gazeteci, yazar ve aydın aynı görüşü paylaşıyor.

BDP'nin diyalog istediğinden benim kuşku yok, diyalog taraftarı olduklarından eminim; bu diyalogdan ne anladıkları ise ayrı bir konu, tartışılabilir. Ancak "BDP'nin diyalog isteyen son kuşak" olduğu tezi, bana pek doğru bir saptama gibi gelmiyor. Politik yanı ağır basan bir görüş. Üzeri biraz kazındığında eski/yaşlı politikacıların çocukları, gençleri şiddetin bir aracı olarak kullanmak istedikleri hemen fark ediliyor. **Adına "fırtına kuşağı" diyerek idealize ettikleri yeni kuşak Kürt çocukları ve gençleri, aslında, Kürt politikacıların ellerinin altında tutmaya çalıştıkları şiddet kozundan başka bir şey değil.** Üstelik kendiliğinden bir durum da değil bu; politikacıların, PKK merkezli Kürt taleplerini kabul ettirmek için genç nüfusu eğitip yönlendirilmesiyle ilgili bilinçli bir tercih.

Çatışma ve savaş ortamında doğan, büyüyen çocukların, gençlerin radikal fikir ve eylemlere meyilli olması anlaşılabilir. **Güneydoğu'da, zorunlu göçle büyük şehirlere taşınmış Kürt nüfusu içinde bunu gözlemlemek mümkün.** Ancak bu durum, çocukların ve gençlerin çok daha milliyetçi, çok daha radikal bir kuşağa dönüşmek zorunda olduğu anlamına gelmiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Stratfor ve yeni devletlûlar taifesi

Kurtuluş Tayiz 16.03.2012

Dünyada 28 gazete ve derginin ortak yayınlamaya başladığı **Stratfor** yazışmaları Türkiye’de azımsanmayacak bir ilgi görüyor. Gazete ve internet medyasının en heyecanlı gündemini bugünlerde **Taraf**’ın günlük **Stratfor** haberleri oluşturuyor. Ancak **Stratfor** haberleri yüzünden **Taraf**’a yönelik ciddi bir tepki geliştiği de gözden kaçmıyor. Tepki gösterenlerin başında ise iktidar, iktidara yakın kurumlar ve deyim yerindeyse yeni devletlûlar taifesi geliyor. Şu son birkaç günde **Taraf**’a yönelttikleri suçlamalara bakınca, yenilerinin, eski devletlûları pek aratmayacaklarını öğrenmiş olduk.

Başbakan Erdoğan’ın **Taraf**’a yönelik kahvehane üslubuyla yaptığı hakaretlerin ardından, bu taife de bütün mesaisini, **Taraf**’a çamur atmaya ayırdı. Akıllarına ilk gelen fikir ise, eski devletlûdan miras kalan “dış mihraklar” suçlaması. Kabul edelim bu tez her dönemde iş görüyor. Toplumsal dokumuza en uygun olanı da MOSSAD veya CIA. Hoşlanmadığımız çevreleri, kurumları veya kişileri dış istihbarat örgütleriyle bağlantılandırarak anmaya başlamak yetiyor. Bir bakıyorsunuz ki bu kara çalmalar, bu komplo teorileri ortaya atanın zihninde bile gerçekliğe dönüşüyor. Gerçekle bağlarını bir defa yitirmeye başladıklarında ise artık yapacak çok şey kalmıyor; zihinleri gerçeği tersyüz ederek algılamaya başlıyor, her şeyi bu komplo teorileriyle açıklamaya başlıyorlar. Sonrası ise paranoyaklık düzeyine varan bir zihinsel hastalık durumu...

Stratfor tartışmaları iktidarın nasıl bir Türkiye hayal ettiğini çok iyi bir şekilde ortaya koydu. İktidar, kendi kontrolü dışında yaprak kıpırdamasın istiyor. Farklı görüş, eleştiri ve küçücük itirazlar öfke ve tepki uyandırıyor. Türkiye’deki bütün güç merkezlerinin yüzde yüz denetim altında kalmasını bekliyorlar...

Uzun süre devlet erkini elinde tutanlara veya diktatörlere özgü bir psikoloji bu aslında; bir tür kontrol deliliği ya da çılgınlığı. Hassas olmaları biraz bundan.

Taraf’ın Başbakan Erdoğan’ın sağlığıyla ilgili **Stratfor** yazışmalarına giren haberine gösterilen tepki çok dikkat çekici. “Kutsal”a dokunulduğunda ancak gösterilecek türden bir refleks bu. Başbakan’ı çevreleyen kesimin onu kutsallık derecesinde yücelttiği anlaşıyor. Tek lider kültü olan topluluklarda rastlanan bu özelliğin çok da olumlanabilecek bir tarafı yok. Başbakan Erdoğan’ın sağlığıyla Amerikalılar bile yakından ilgileniyorken **Taraf**’ın bu konuyu haberleştirmesi yadırganabilir mi? **Sabah** gazetesi yazarı **Emre Aköz’ün** hâlâ bu konuya takılıp kalması beni şaşırtıyor. Aköz, o yazışmalarda geçen ifadelerin kısa bir “mail” olduğunu, **Taraf**’ın bunu “hileli” sunduğunu, **Stratfor’un** Başbakan Erdoğan’ın sağlığıyla ilgili konuyu “değerlendirmediyi”ni ısrarla öne sürüyor. Aköz’ü bizim sözümüz ikna etmez ama sanırım **Stratfor** Başkanı **Friedman**’ın şu sözleri onu tatmin etmeye yeter: “Erdoğan’ın sağlık durumu tabii ki bizi ilgilendirir. Türkiye büyük önemli bir güç. Herhalde ABD Başkanı hastalansa Türk medyası da bununla ilgilenirdi.” (**HaberTürk**, 15 Mart 2012)

Taraf’ın yayınlarının toplumun değişik güç odaklarının işine gelmediğini elbette biliyoruz. En çok tepki gösterenlerin başında bir süre öncesine kadar TSK ve Kemalistler geliyordu. Bir dönem PKK ve Kürt çevreleri benzer karalama kampanyası yürüttü. Hatta Güneydoğu’da **Taraf**’a ambargo uygulama kararı bile aldılar. Şimdi ise iktidar ve onun yeni egemen çevresi, **Taraf**’a karşı aynı düşmanca duyguları geliştiriyorlar. Türk Hava Yolları yönetiminin **Taraf**’a ambargo koyması, bu gelişmelerle bağlantılı olsa gerek.

Tabii iktidar partisini korumaya adanan bu “kutsal” enerjinin gramı bu ülkenin en büyük ve en temel meselesine harcanmıyor. Kürt sorunu ortada öylece duruyor. Bu meselenin çözümü için iktidarın ayak diriyor olması kimseyi rahatsız da etmiyor. Oysa mart ve nisan ayları çatışmalı günlere gebe. Newroz’la yeni bir çatışmalı sürecin startı verilecek. Bunları önlemek için hükümet ve Başbakan Erdoğan hangi çalışma içerisinde? Bu sorunu nasıl çözecek; silahla mı, diyalogla mı? İktidar, Kürt sorununu nasıl çözecek, bu konuda politikası ne? PKK’yla mücadele edebilir, anladık peki ya Meclis’te Kürt sorunu için ne yapacak? Bunlar bana çok fantastik sorular olarak gelmeye başladı. Galiba hükümetin böyle bir gündemi bile yok. Onun için daha somut sorular yöneltelim. Uludere katliamının sorumluları neden geçen bu süreye rağmen açığa çıkarılmadı? Bu toplu

cinayette kusuru bulunan tek bir devlet görevlisinin bile tutuklanmamış olması sizce de tuhaf değil mi? **İktidar Stratfor haberleri yüzünden Taraf 'la uğraşacağına, bir an önce Uludere'nin faillerini açığa çıkarıp yargıya havale etsin. Hükümetten beklediğimiz budur.**

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tuba Ünsal'ın gözünden Kürt sorunu

Kurtuluş Tayiz 20.03.2012

Tuba Ünsal'ın gözünden Kürt sorunu Olağan durumları olağanüstü olaylara dönüştürmekte üstümüze yok. Önceki seneler polis engeline takılmadan serbestçe kutlanılan Nevruz, bu yıl, hükümetin getirdiği yasak nedeniyle şiddet olaylarının yaşanmasına neden oldu. Ortaya çıkan görüntülerin tasvip edilecek bir tarafı yok elbette; ancak halkın toplu kutlama yapma ve gösteri hürriyetine getirilen kısıtlama yüzünden kimsenin Kürtleri suçlamaya da hakkı yok. **PKK'nın Nevruz'u her yıl yeni bir şiddet festivaline dönüştürme arzusu sır değil, fakat, havadan sudan bahanelerle kutlamalara getirilen yasak, sadece şiddet gösterilerinin büyümesine hizmet ediyor.**

Kürtlerin sokağa taşan öfkesi tanıdık; onlar yıllardır her fırsatta sokağa inip varlıklarını duyurmaya çabalıyorlar.

Bu yıl farklı olan bence batıdakilerin Kürt sokağına bakışı. **Batıdakiler bu tür şiddet olayları yüzünden artık daha az şaşırıyorlar ve daha çok öfkeleniyorlar. Hani Kürt tarafının sık sık dile getirdiği "duygusal kopuş" tezi, bu kez tersinden Türkler için dile getirilse sanırım daha doğru olacak.** Batıdakiler Kürt sokağına olan ilgisini neredeyse tümünden yitirme noktasına geldi.

Ve şu sıralar Kürtlere olan ilgileri "sıfır" düzeyinde seyrediyor. Nevruz'da polis müdahalesinden sonra kaldırıldığı hastanede hayatını kaybeden Hacı Zengin'in ölümüne gösterilen ilgiye bakarak, bazı ipuçlarına ulaşabiliriz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni Kürt politikası ya da devlet içinde 'ateşkes'

Kurtuluş Tayiz 23.03.2012

Devletin yeni Kürt politikasının ana hatları dün Taraf ve Milliyet gazetelerinde yer aldı. Buna göre yakın bir zamana kadar devletin muhatap olarak kabul edip görüşme yürüttüğü İmralı'da Abdullah Öcalan, Kandil veya Avrupa'da PKK artık muhatap alınmayacak. Yeni bir Oslo süreci başlatılmayacak. KCK türü illegal yapılanmalara müsamaha gösterilmeyecek. Barzani'den örgüte silah bıraktırması beklenecek, silahlı mücadeleden vazgeçtiğini ilan edinceye kadar PKK'yla herhangi bir diyalog kurulmayacak. Kürt meselesi parlamento zemininde ve demokratik yollardan seçilmiş Kürt temsilcilerle konuşulacak...

Devletin yeni Kürt politikası olarak basına yansıyan bu metin, bana devlet içi güç merkezleri arasında oluşturulan bir mutabakat metni gibi göründü. Güçler arasında geçici "uzlaşma" sağlamaya dönük bir çalışma

sanki. Hatta Kürt meselesinin çözümüyle ilgili bir yol haritasından daha çok, devlet içinde iki taraf arasında sağlanan ve tahminen 2014'e kadar bağlı kalınması öngörülen "diplomatik" bir anlaşma gibi. Oslo süreci üzerinden patlak veren ve MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın savcılığa çağırılmasıyla Başbakan Erdoğan'a kadar uzanan devlet içindeki sert iktidar savaşı, yine Kürt politikası üzerinden varılan bu "centilmenlik" anlaşmasıyla şimdilik soğumaya bırakılıyor.

Hangi tarafın diğerine hangi politikayı kabul ettirdiğini, karşılığında ise neyi elde etmeyi umduğunu kuşkusuz bilmek zor. Ama Başbakan Erdoğan'ın, hesaplarını 2014'e göre yaptığı gayet net. Kürt sorununda kontrolü elden bırakmadan, ama Kürt sorununu çözmeye de yanaşmadan 2014'ü çıkarmayı hedefliyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Onlar öldüklerini bilmiyorlar...

Kurtuluş Tayiz 27.03.2012

15 kadın gerilla.

Güvenlik güçlerinin ani bir baskısıyla sığınaklarında yok edildi.

Onlar öldüklerini bilmiyorlar.

Geride kalanlar, bizler biliyoruz.

Bu genç kadınları ölüme gönderenler ile onları acımasızca katledenler de gerçeğin farkında.

30 yıllık Kürt çatışması tarihinde ilk defa tamamı kadınlardan oluşan bir grup böyle toplu halde öldürüldü.

Bundan önce Cudi'de ve Çukurca'nın Kazan vadisindeki operasyonlarda ölen PKK'lılar arasındaki kadın militan sayısı dikkati çekmişti.

Ancak **Bitlis'in Hizan ilçesi Sehi ormanlarında tamamı kadınlardan oluşan grubun imhası, büyük bir trajediye sürüklendiğimizi sanki önceden haber veriyor.**

İşin trajedi boyutunu yaklaşan felaketin önüne bir türlü geçilememesi oluşturuyor.

Kader gibi; kaçılmıyor ölümden.

Türkiye'nin Kürt sorunu böyle bir ölüm açmazına dönüşmüş durumda.

Devlet, silahlanıp dağa çıkan vatandaşlarını öldürmekten gayri çare üretmiyor.

Kürt hareketi ise genç kız ve erkeklerini ölüme yolculamaktan başka bir yol bilmiyor.

Devlet haklı.

Kürtler de haklı.

30 yıldır süregelen katliam zaten bu "haklılık"tan ileri geliyor.

Ama sorun şu ki bu "haklılık" sadece ölüme cevaz veriyor, yaşamaya ve yaşatmaya değil.

Kadersizliğin böylesi ancak eski çağlara özgü sanılır ama değil işte.

Yöneticilerin yarı-tanrı sayıldığı dönemlerde genç erkek ve kadınlar böyle rahat rahat ölmeye, öldürmeye gönderilirdi. Katılığın, zalimliğin böylesini tarih kitaplarında çok okuduk.

Ama bu çağda **hangi devlet yöneticisi, hangi isyan örgütü, kendi evlatlarını bu kadar "haklı" öldürme "hakkı"na sahip olabilir?**

Yaşamayı önermeyen hangi buyruk, emir, görev "kutsal" kabul edilebilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni muhatap BDP

Kurtuluş Tayiz 30.03.2012

Büyük toplumsal-siyasal sorunların çözümü kolay değil, bu doğru. Hele Osmanlı'dan günümüze kadar gelen Kürt sorunu için bu daha çok geçerli. Yakın tarihte pek çok hükümet Kürt sorununu çözmeye niyetlendi, ancak kısa sürede de pes etmek zorunda kaldı. Turgut Özal'ın arkasındaki toplumsal destek azımsanmayacak kadar çoktu. Bugünkü AKP hükümeti için de böyle. Hükümet, hâlâ bu meselenin üstesinden gelemedi.

Demek ki hükümetlerin arkasındaki toplumsal destek ne kadar fazla olursa olsun, bu, tek başına Kürt sorununu çözmeye yetmiyor. Hayatla örtüşmeyen adımlar, doğru olmayan politikalar başarısızlıkla sonuçlanıyor. Tarihin de kendine has bir çözüm mantığı var, hükümetleri ona zorluyor.

Önce PKK'yla görüşmeler başlatıldı, bu olmayınca İmralı'da Öcalan ile masaya oturuldu. Kürtlerin seçilmiş temsilcileri ise devre dışı tutuldu. Veya çok önemsiz roller atfedilerek geri plana atıldı. Burada amaç kuşkusuz PKK/Kürt meselesini halledabilmektir. Ama olmadı. Demokratik zemin dışında aranan çözümler, netice vermedi. Fakat bu arayışlar çözüm yönteminin olgunlaşmasını sağladı. **Gelinen aşamada çözümün esas olarak demokratik zeminde aranması gerektiği ve muhatabının da halk tarafından seçilmiş temsilciler olduğu gerçeği net olarak ortaya çıktı.**

Aslında ilk olarak seçilmesi ve izlenmesi gereken yol da buydu, yani Kürt sorunu BDP'yle müzakere edilmeliydi, silahların devreden çıkarılması ise örgütle veya İmralı'yla konuşulmalıydı.

Politikacılar kolay yolu seçmeyi tercih edince BDP atlanarak doğrudan PKK veya İmralı'yla sorun halledilmeye çalışıldı. Ancak işlerin böyle yürümeyeceği kısa sürede ortaya çıktı. Öcalan ile kapalı kapılar ardında yapılan pazarlıkların neticesini Türkiye'nin kabul etmesi mümkün değildi, kamuoyu tepkileri bunu yeterince ortaya koydu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erken doğum günü krizi

Kurtuluş Tayiz 03.04.2012

Bahar geldi, ondan olsa gerek, üst üste krizler patlak veriyor. Erken Nevruz kutlamalarını yasaklayan **İçişleri Bakanlığı, şimdi de Öcalan'ın 4 nisanındaki doğum günü kutlamalarını yasakladı**. Bakanlığın gerekçesi, bu tür etkinliklerin "terör örgütü propagandası"na dönüşmesi.

Tabii, BDP'den tepki gecikmedi; Van Bağımsız Milletvekili Aysel Tuğluk, yasağa rağmen 3-4 nisanı meydanlarda olacaklarını açıkladı. **BDP'nin her yıl 4 nisanı kutlayarak geleneksel hale getirdiği Öcalan'ın doğum tarihi aslında 14 nisan**. Bir doğum günü neden 10 gün öncesine alınır, bu da bir muamma. Ama kendileri bilir elbette, ne zaman isterlerse o zaman kutlayabilirler, herhangi bir doğum gününü. Tabii ki kutlamalar şiddet gösterisine dönüşmediği ve yasaları zorlamadığı müddetçe...

Ne hükümet ne başka bir otorite buna yasak getirme hakkına sahip. Hele hele başlamamış, kutlanmamış bir doğum gününü "terör örgütü propagandasına dönüşecek" gerekçesiyle peşinen yasaklamak neyin nesi? Dünyanın en saçma olayı bile olsa getirilen yasak nedeniyle o etkinlik cazip hale gelebilir, birden bire değişik bir anlam kazanabilir. **İnsanlar herhangi birinin doğum gününü özgürce kutlama haklarına getirilen sınırlamayı protesto etme zevkini yaşamak için bile gönüllü olarak o etkinliğe katılma isteği duyabilirler. Yani nereden bakılırsa bakılsın bu yasakçı zihniyet sadece ve sadece karşı tepki uyandırmaktan ve engellemeyi amaçladıkları gösterileri daha fazla üretmekten başka bir işe yaramıyor.**

Ya da Nevruz'da olduğu gibi **belki de iktidarın tek amacı Kürt hareketini şiddet zeminine çekerek kriminalize etmek ve pek çok üyesini gözaltına alarak hapse göndermektir.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

KCK operasyonları 'sosyal ağ'a takıldı

Kurtuluş Tayiz 06.04.2012

İlk duyduğumda doğrusu çok şaşırmıştım, örgütün liderlerinden Murat Karayılan KCK modelini bir ütopya olarak nitelemişti. Sonradan Kürt siyasetçilerin de diline dolandı bu sözler, **"KCK henüz gerçekleşmemiş bir model, hayal"** diye...

Beni şaşırtan kısmı Kürtler adına yola çıkanların Kürtler için en kötü hayalleri kurmuş olmaları. **Kürtler için hayal edilen toplumsal ve siyasal model bu mu olmalıydı?** Bu KCK modeli bir ütopya mı? **Masalsı bir coğrafyada, sınırsız büyüklükteki dağlarda yaşayan Kürtler için KCK modeli yeterince sınırlı bir hayal değil mi?**

Hatta "sınırlı" bile değil, daha geri; KCK, yanı başımızdaki Saddam, Mübarek, Esed, Kaddafi ve daha nice irili ufaklı Doğu despotunun silah zoruyla korumaya çalıştıkları köhnemiş bir diktatörlük düzeninin çok ucuz bir kopyası.

KCK operasyonlarına gelince. Şehirlerdeki KCK zorbalığına son vermesi bakımından gerekliydi. Ama sivil siyaseti vurmaya başladı. Hatta bu operasyonlar “düşünceye” yöneldi.

Bunda iktidarın siyasi hesapları kadar KCK'yı anlamakta ve tanımlamakta zorlanan savcıların kafa karışıklığı da etkili oldu.

Aklı başında bir savcıya devredilen bir KCK dosyası, o savcıyı bir paranoyağa dönüştürmeye yetiyor.

Şöyle ki; PKK silahlı Kürt isyanının başını çekiyor. Ancak olay bu kadarla sınırlı değil; PKK aynı zamanda sosyal ve siyasal bir kimlik. Güneydoğu'da ve Kürtlerin önemli bir bölümüyle günlük hayatı paylaşıyor. İnsan ilişkilerine nüfuz ediyor. Onbinlerce PKK'lının öldüğünden bahsediyoruz, milyonlarca Kürt'ün köyünden zorla, evleri başlarına yıkılarak göçertildiğini söylüyoruz. Binlerce insanın da sadece bu siyasal meseleden dolayı hapiste olduğunu da unutmayalım. Yıllar içinde bölgede devlet zorbalığına karşı isyan eden bir ortak kimlik oluştu. Bir dayanışma ağı meydana geldi. Ve PKK da bu ortak kimliğin çekirdeğini oluşturuyor.

Bu KCK zorbalığına göz yumulacağı anlamına gelmiyor. **Devlet otoritesi yetmiyormuş gibi bir de hiçbir hukuka bağlı olmayan ikinci bir otoriteye daha müsaade edilemez.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çillioğlu ve 33 er dosyasını karanlıkta bırakan aynı savcı

Kurtuluş Tayiz 10.04.2012

Yakın tarihimizdeki iki önemli olaydan ikisi de tesadüfe bakın yeniden gündemde. Birinci olay **Tunceli Jandarma Alay Komutanı Albay Kazım Çillioğlu'nun 3 Şubat 1994'teki şüpheli ölümüyle** ilgili. İkincisi ise **24 Mayıs 1993'teki Bingöl'de katledilen 33 er olayı**. *Hürriyet*, dünkü sayısında o katliamdan sağ kurtulanların sıkıntılarını manşetine taşıyarak konuyu yeniden gündeme getirdi.

Bu iki dosyayı soruşturan isim aynı; dönemin 8. Kolordu Komutanlığı Askerî Savcısı Binbaşı **İnayet Taş**. **İki dosyanın ortak noktası, bu olayların perde arkasının aralanamaması ve bugüne kadar karanlıkta kalması.**

Albay Çillioğlu'nun kuşkulu ölümü 17 yıl sonra yeniden araştırılmaya başlanınca, kısa sürede olayın bir intihar vakası değil, cinayet olduğu anlaşıldı. Bilirkişi raporlarına göre **Çillioğlu darbedildikten sonra öldürülmüş...** Çillioğlu'nun geride bıraktığı **intihar notundaki imzanın da sahte olduğu** belirlendi. Soruşturmayı yürüten Malatya Özel Yetkili Savcısı'na göre **mektubun Çillioğlu'na “zorla” yazdırılmış olması kuvvetle muhtemel.**

Albay'ın ölümünden 18 yıl sonra yürütülen basit bir soruşturma neticesinde elde edilen bu sonuçlara dönemin Askerî Savcısı'nın ulaşamaması garip elbette. Zira **bugün yürütülen soruşturma hiç de yeni teknolojik gelişmelere dayanmıyor. Basit bir otopsi raporu ile bir notunun kriminal incelemesi üzerine varılan sonuçlar, bunlar.**

Kazım Çillioğlu'nun oğlu **Gökhan Çillioğlu**, babasının ölümünün ardından askeriyenin olayı gizlemek için **gösterdiği aceleciliği** dünkü *Milliyet* gazetesinde şöyle anlatıyor: “Defin işlemini durdurma talebimiz vardı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Tanrı-generaller dönemi kapandı

Kurtuluş Tayiz 13.04.2012

İnsanoğlunun yanılgısı işte, varlığını sonsuz sanabiliyor. Ama bu, olağan bir yanılgı aslında. Sınırsız bir evren döngüsünün içinde sınırlı bir varoluşa mahkûm olmak, insanoğlu için kolay kabul edilebilir bir durum değil. Bu yüzden kendini sonsuz kılmak arzusu az çok bütün ölümlülerin hayat etkinliğinin bir parçası. Sıradan ölümlüler çoğalarak bu duyguyu tatmak ister; sayıca daha azınlığı oluşturan bir kısım ise kendisini sonsuz kılmak gibi bir çılgınlığa kaptırır. Bu insanlar **“tanrı-insan”** kategorisine giriyor. Eski çağlarda bunun örneğine çokça rastlanır. **“Tanrı-krallar”** dönemi diye adlandırılan bir tarih aralığı bile var. Varlıklarının sonsuza dek süreceğine inanan krallar, hizmetlileri ve heykelden yapılma tam teçhizatlı ordularıyla birlikte gömülürlerdi. Çağımız insanı ise sonsuzluk arzusunu daha bilimsel yöntemlerle gidermeye çalışıyor.

28 Şubat için **“1000 yıl sürecektir”** derken, dönemin Genelkurmay Başkanı **Hüseyin Kıvrıkoğlu**’nun benzer sıradışı duygular içinde olduğu muhakkak. Kıvrıkoğlu’nun özgüvenine diyecek söz yok. Generaller, bütün ölümlülerin gıpta ettiği bir yetiye, zamanı kontrol etme kudretine sahip olduklarına ciddi ciddi inandırmışlar, kendilerini. Tabii, bu çağda böyle yarı-tanrısal bir tutkuya kendilerini nasıl kaptırdıkları, merak konusu. Başka bir zamanda olsa, anlamak mümkün. Fakat, yine de bunun bir açıklaması olmalı, diye düşünüyorum. Kaynağı bu dünyada olmalı. **Generallerimizin “büyük tasarım” güçlerinin herhangi bir dirençle karşılaşmaması, onların, kendilerini sıradışı hissetmelerini sağlıyor, olmalı.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan’a suikast planını deşifre eden Çevik Bir mi

Kurtuluş Tayiz 17.04.2012

 Öcalan’a suikast planını deşifre eden Çevik Bir mi 28 Şubat soruşturması kapsamında tutuklanarak cezaevine gönderilen **emekli Orgeneral Çevik Bir hakkındaki bu iddia, MİT eski Kontr-terör Daire Başkanı Mehmet Eymür’e ait**. Ergenekon savcısı Zekeriya Öz’e verdiği ifadesinde Eymür, 1996-1997 yıllarında Abdullah Öcalan’a yönelik gerçekleştirilen başarısız suikast girişiminin, Genelkurmay 2. Başkanı Çevik Bir tarafından deşifre edildiğini savunuyor. Suikast hazırlıkları sırasında basında yer alan **“MİT bir ton bombayı ne yapacak”, “Özel bir ekibin Suriye’ye gönderileceği”** haberlerini örnek gösteren **Eymür, dışarı sızan bu bilgilerden Çevik Bir’i sorumlu tutuyor**. Genelkurmay İstihbarat Başkanı’nın Şam’daki askerî ataşeye bu konuda yaptığı telefon görüşmesi de MİT kayıtlarında yer alıyor. **Eymür, suikast için Genelkurmay ve Emniyet’ten gelen personelle kurulan özel birliğin ise “eğitim zamanları geldiği” gerekçesiyle, Çevik Bir tarafından geri çekildiğini söylüyor.**

Aslında bu konu yıllardır bir şekilde gündemde ve tartışılıyor. **Öcalan’ın, kendisine yönelik gerçekleştirilecek suikastı önceden haber aldığı biliniyor. Ancak bu bilgiyi kendisine ulaştıran kaynak belirsiz. Prof. Yalçın Küçük’ün bu konuda adı geçiyor; fakat Küçük’ün rolü bence “aracı” olmakla sınırlı. Eymür’ün sözkonusu ifadeleri bence gerçeğe daha yakın duruyor.** Mehmet Eymür’ün, 17 Haziran 2008’de Savcı Zekeriya Öz’e verdiği ifadeyi yeniden hatırlamakta yarar var:

"1994 yılında aldığım teklif üzerine Milli İstihbarat Teşkilatı'na döndüm. O tarihte Başbakan Tansu Çiller, MİT Müsteşarı da Sönmez Köksal'dı. Başında bulunduğum Özel İstihbarat Dairesi'nin ana hedeflerinden birisi de PKK'nın başı Abdullah Öcalan'dı. Göreve başladıktan kısa bir süre sonra Öcalan'ın Şam'da ikamet ettiği, kullandığı ve hemen hemen her gün gittiği Şam Havaalanı yakınındaki Mahsum Korkmaz-2 kampı gibi yerleri tesbit ettik.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat'ta MGK'ya sunulan MİT raporu

Kurtuluş Tayiz 20.04.2012

28 Şubat soruşturması kapsamında dönemin Genelkurmay 2. Başkanı **Çevik Bir** ile birlikte 18 kişinin tutuklanmasının ardından dün ikinci büyük gözaltı dalgası gerçekleşti. Gözaltılar sürerken bir yandan da 28 Şubat'ın aktörleri üzerinden tartışmalar sürüyor. Suçlamalar askerlerle sınırlı değil elbet; siviller ve bazı medya kuruluşları da eleştirilerin hedefi. Zira 28 Şubat, klasik bir darbe değildi; başında askerler olsa da 28 Şubat, devlet içindeki başka güç odakları ile toplumsal kuvvetlerin işbirliğiyle geliştirildi. Merkezinde askerler bulunuyordu ama bu merkezi, bürokratik-sivil güçler tamamlıyordu.

28 Şubat'ın bu özelliğini dönemin Genelkurmay Genel Sekreteri olan ve dün gözaltına alınan emekli Tümgeneral **Erol Özkasnak** zamanında çok iyi anlatmış: "Postmodern darbe, tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde hiç kan akıtmadan, hiç kimseyi üzmeden, gayet usulüne uygun bir şekilde demokratik uygulamalarla, MGK tarafından da benimsenerek, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlıklara kadar hepsi de dâhil edilerek, hatta halkımız ortak edilerek, sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla, çok başarılı bir şekilde yürütülen bir süreçtir.

28 Şubat aslında kolektif bir darbe süreci. Sadece askerle sınırlı değil, devlet bürokrasisi içinde de önemli destek bulmuş. Ancak 28 Şubat tartışmaları sırasında MİT'in adı neredeyse hiç gündeme gelmedi. Kâğıt üzerinde Başbakanlığa bağlı olan bu kurum, bugün onlarca generalin tutuklanmasına neden olan 28 Şubat'ta nasıl bir tutum almıştı? Önceki darbelerde olduğu gibi yine askerden yana mı ağırlığını koydu yoksa sivillere mi destek çıktı?

Bana bunu düşündüren aslında Çevik Bir'in sorgusu sırasında yaptığı MİT'li savunması.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barzani ziyareti umut yarattı ama...

Kurtuluş Tayiz 24.04.2012

Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi Başkanı Mesud Barzani'nin ABD'deki temaslarının ardından Türkiye'ye yaptığı ziyaret kamuoyunda olumlu yankı buldu. Bunun nedeni altı ay önceki ziyarete göre Barzani'nin PKK konusunda

daha açık konuşması ve Ankara'nın beklediği gibi Kandil'e sert mesajlar göndermesi. Barzani'nin değişen bu üslubu başkentte iyimser bir hava yarattı ve haliyle beklenti çitasını da yükseltti.

Ankara açısından değerlendirmek gerekirse; Barzani'nin açıklamaları samimi görünüyor ancak unutmayalım ki onun uygulama gücü sınırlı. PKK'yı silah bırakmaya zorlayabilir ama bu Barzani'nin tek başına PKK'yı Kandil'den çıkartabileceği anlamına da gelmiyor. Mevcut durumda peşmergelerini PKK'nın üzerine salması pek olası değil. Ankara'nın da bir şeyler yapması, katkı sunması gerekiyor. Örgütü silah bırakmaya zorlamak için Barzani'nin elini güçlendirecek bir gelişme, adım henüz atılmış değil. Başbakan Erdoğan'ın "Silah bırakılırsa operasyonlara son verilir" açıklaması da şimdilik yeterli bir "açılım" olarak değerlendirilmiyor.

Kürt konferansı zor...

Erdoğan-Barzani zirvesinde gündeme gelen ve PKK'nın silahsızlanması için Ankara'nın büyük umutlar bağladığı Kürt Konferansı'nın haziran ayında gerçekleşme ihtimali neredeyse imkânsız denecek kadar az. Nedeni PKK ve BDP'nin direnmesi. Barzani, PKK olmaksızın bu konferansı gerçekleştirmenin pek anlamlı olmayacağını düşünüyor. PKK'sız bir konferanstan çıkacak sonuç da ancak örgütün tecrit edilmesine yönelik bir çağrı olabilir, ki bu Barzani'nin de işine gelmez. Barzani, Kürtler arasında otorite ve saygınlığını zedeleyecek, riske atacak bir hareketin içinde olmayı istemiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP 'Soğuk Savaş' duvarını aştı

Kurtuluş Tayiz 27.04.2012

BDP Eşbaşkanları **Selahattin Demirtaş**, **Gültan Kışanak** ile Mardin Milletvekili **Ahmet Türk**'ün ABD'ye gerçekleştirdiği ziyaret, Kürt hareketi açısından önemli bir dönüm noktası olma özelliğini taşıyor. Soğuk Savaş döneminin şekillendirdiği PKK ve onun etkisinde siyaset yapmaya çalışan BDP, bu ziyaret ile ilk defa kendi sınırlarını da aşmış oldu. Çift kutuplu dünyadan kalan ve Kürt hareketini de damardan etkileyen ideolojik kalıpların ve siyasi alışkanlıkların aşılmasında bu ziyaretin domino etkisi yaratacağını düşünüyorum.

Ziyaretin ayrıntılarına gelirsek. Demirtaş ABD'ye uçarken temaslarının amacını "Derdimizi dünyaya birinci elden anlatmak istiyoruz. Bu ne Türkiye'yi şikâyetler ne de çözümü başka yerde aramaktır" diyerek özetledi. BDP Grup Başkanvekili **Hasip Kaplan** da, ABD ziyareti için "Kürt sorununun çözümünde demokratik kanalları açmak, barış için yeni bir anayasa sürecinde uygun iklimi yaratmak açısından çok önemli" değerlendirmesini yaptı.

Selahattin Demirtaş'ın başkent Washington'da görüştüğü önemli isimler arasında ABD Dışişleri Bakanlığı Avrupa ve Avrasya İşlerinden Sorumlu Bakan Yardımcısı **Philip Gordon** da vardı. **Brookings Enstitüsü**'nde "**Türkiye'nin Kürt Liderleriyle Müzakere**" başlıklı panelde konuşan Demirtaş Türkiye'deki Kürt sorunu, Öcalan ve PKK'yla ilgili görüşlerini paylaştı. BDP lideri, aslında Türkiye'de konuştuğundan çok farklı bir şey söylemedi. Ankara ve Diyarbakır'da ne söylüyorsa, Washington'da da aşağı yukarı aynı mesajları verdi. Burada önemli olan bence BDP liderlerinin, bu sorunu Amerika'ya taşıması.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beşir Atalay hangi BDP'yle görüşüyor

Kurtuluş Tayiz 01.05.2012

Bahar geldi geçiyor ama siyaset kışta kaldı. Güneydoğu diken üzerinde. Bölgeden çatışma ve ölüm haberleri gelmeye devam ediyor. Hükümet ile BDP arasında Başbakan Erdoğan'ın o sözünü verdiği "terörle mücadele, siyasetle müzakere" formülü hâlâ hayat bulmuş değil. Ama nisan ayının başından itibaren BDP'yle yoğun bir diyalog sürecinin başladığı da iddia ediliyor. Kaynak ise basına yansıdığına göre demokratik açılımın koordinatörü olan ve halen bu görevde olduğunu düşündüğüm Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay. Başbakan Erdoğan'ın BDP'ye yönelik sert eleştirilerini dinlerken Ankara'da buzların eridiğine inanmak, doğrusu bana çok zor geliyor.

Ama "olabilir, belki vardır" diyerek, bu ay içerisinde Ankara'da olup biteni hatırlamaya çalışıyorum.

Tutuklu vekillerin tahliyesinin önünü açacak düzenlemede –henüz son nokta konulmasa bile– **Meclis'te uzlaşma sağlandı.** BDP'nin tutuklu vekiller konusunda ne kadar hassas olduğu biliniyor. İçerideki vekillerin serbest kalmasını sağlamak için uzun süredir deyim yerindeyse koşturup duruyorlardı. BDP'nin bu konuda sonuç aldığı görünüyor.

Geçen haftanın diğer önemli gelişmesi de **Mehmet Haberal Yasası olarak bilinen düzenlemeden Öcalan'a yönelik tecrit maddesinin çıkarılması.** Kanun'dan çıkartılan maddede, "hükümlünün, görüştüğü kişiler aracılığıyla bir suç örgütünün faaliyetlerine yön verdiği konusunda somut olguların tesbiti halinde, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın istemi ve infaz hakiminin kararıyla, avukat ve diğer kişilerle görüşmesi altı aya kadar sınırlandırılması" öngörülüyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Geçmişî yeniden inşa etmek

Kurtuluş Tayiz 04.05.2012

Geleceği değiştirme şansına sahibiz, peki ya geçmişî?

Geride bırakılan, yaşanıp tüketilen zamana sonradan müdahale edebilir miyiz?

Geçmişî yeniden inşa etmek mümkün mü?

Halil Berktaş'ın 1 Mayıs 1977'de Taksim Meydanı'nda çıkan olaylardan solu sorumlu tutan açıklamalarını ve bu açıklamalara gösterilen tepkileri izleyince uzun süredir zihnimi meşgul eden bu sorular, yeniden aklıma hücum etti.

Türkiye, tuhaf bir dönemden geçiyor. Toplumsal yapı ve siyasal kurumlar, düşünce biçimleri hızlı bir çözülme ve dönüşüm yaşıyor. Büyük bir koşuşturma ve telaş içinde hayatlarımız, geleceğimiz yeniden şekilleniyor.

Bugün ve gelecek böyle devinim halindeyken geçmişin olduğu gibi yerinde, sabit durması mümkün mü? Üzerine ölü toprağı serpilmiş geçmişin canlanıp bugünkü hayatımıza karışması imkân dâhilinde mi?

Bilim bu soruya açık kapı bırakıyor. Hafıza sonradan oluşturulmaya müsait bir yapıda. Bazen olgularla bazen de kurmacayla yeniden oluşturulabilir. Hayatlarımızı, kurumlarımızı, geleceğimizi yeniden kurarken kişisel ve sosyal tarihimizi de değiştiririz, bu kaçınılmaz. Yeni bir gelecek inşa ederken aslında geçmişi de yeniden inşa etmiş oluruz.

Tekrar 1 Mayıs 1977'ye, Halil Berktaş'ın tepki uyandıran o açıklamalarına dönelim. Berktaş, 1 Mayıs 1977'deki kanlı olaylardan solu sorumlu tutuyor. "Devlet tertibi" iddialarını ise reddediyor. Ama bu "reddediş"e dikkat edelim. **Berktaş, o gün, o alanda devletin bizzat kendisinin, gizli polisinin, hatta sol içindeki ajanlarının olmadığını savunmuyor.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dipten gelen dalga: Hizbullah

Kurtuluş Tayiz 08.05.2012

Dipten gelen dalga: Hizbullah Mustazaf-Der'in öncülüğünde "**Peygamber Sevdalıları Platformu**"nun Van, Batman, Diyarbakır, Adana, Mersin ve İzmir'den sonra önceki gün İstanbul Kazlıçeşme'de 50 binin üzerinde insanın katılımıyla gerçekleştirdiği mitingi izlerken, içimden "**dipten gelen büyük bir dalga**" diye geçirdim. Merkez medyanın eskiden hiç görmediği, şimdilerde ise bakıp da görmezden geldiği bu mitingler, dipten gelen büyük bir toplumsal hareketliliği yansıtıyor. Mustazaf-Der, son bir ayda **Kutlu Doğum Etkinlikleri** kapsamında köy, kasaba, ilçe ve illerde toplam 130 ayrı toplantı gerçekleştirmiş. En büyük mitingi Diyarbakır'da düzenlediler. Ki bu miting, kentin tarihindeki en büyük mitinglerden biri olma özelliğini de kazandı. İstanbul mitingi ise bir ilk. Devlet daha önceki seneler İstanbul için yapılan başvuruları hep geri çevirmiş. Bu yıl ise 29'u için yapılan başvuruya, 1 Mayıs nedeniyle gecikmeli olarak izin çıkmış. Buna rağmen 50 binin üzerinde kişinin Kazlıçeşme alanında toplanabilmesi önemli bir başarı.

Mustazaf-Der, Güneydoğu'da, Hizbullah'ın devamı olarak görülüyor. Kendileri bunu aslında pek reddetmiyor ancak yasal sakıncalar nedeniyle Hizbullah ile birlikte anılmak da istemiyorlar. **Mustazaf-Der'in Diyarbakır'daki şubesinin başında olan isim Avukat Hüseyin Yılmaz, Hizbullah davalarından yargılanan pek çok ismin dernek çalışmalarına katıldığını doğruluyor.** Ancak tamamen yasal sınırlar içinde hizmet faaliyeti yürüten bir kuruluş olduklarının altını çiziyor.

Mustazaf-Der ve Hizbullah'a ilişkin kamuoyunda merak edilenleri bu konuda en yetkin isme, Avukat Yılmaz'a sordum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başkanlık modeli Kürt sorununu çözer

Kurtuluş Tayiz 11.05.2012

Başkanlık sistemi ara ara böyle ülke gündemine gelir, ama bir türlü tartışılmaz. Sadece biraz gürültü koparır, sonra da rafa kaldırılır. Gerekçe ise **“tek adam” endişesidir**. Muhalefet partileri ülke yönetimini “tek adama” emanet etmeye haklı olarak yanaşmaz. Seçmenlerini de bu çerçevede ajite etmeye çalışırlar.

Ama **bu sisteme karşı çıkan partilerin başka bir ortak özelliği daha var; siyasilerimiz 12 Eylül’ün darbeci generallerine ve askerî vesayete karşı bu parlamentoyu öyle pek de canla başla savunmadılar. Hatta Türkiye’yi birkaç generale emanet edebilecek kadar alçalabildiler**. Darbe anayasasını yıllardır değiştiremememizin tek sebebi aslında yine onlar. Bu yüzden **CHP ve MHP’nin, hatta AKP içerisinde aynı geçmiş paylaştan çok sayıda siyasetçinin başkanlık sistemine “tek adam”, “diktatörlük” ve “padişahlık” önermeleriyle muhalefet etmeleri samimi ve gerçekçi değil**.

Başkanlık modelinin tartışılmasına yeni anayasa çalışmalarını sabote edeceği endişesiyle karşı çıkanlar da az değil. Halkın yeni anayasadan beklentisi kuşkusuz önemli. Ne de olsa sivil bir anayasa yapma fırsatı ilk defa yakalanıyor. Bu yüzden beklentileri de fazla. Fakat **mevcut siyasi dengeler dikkate alındığında yeni anayasanın ülkemizin en temel meselesi olan Kürt sorununu çözebilme iddiası bile çok zayıf**. MHP ve CHP Anayasa’nın “değiştirilmesi teklif dahi edilemez” olan üç maddesini dokunulmaz ilan ettiler. AKP de bu iki partiden farklı bir görüş beyan etmiş değil. BDP’nin beklentileri daha farklı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP, başkanlık sistemine neden karşı

Kurtuluş Tayiz 15.05.2012

BDP, başkanlık sistemine neden karşı Başkanlık sistemi tartışmaları yeni yeni ciddiyet kazanmaya başlıyor. Kamuoyu, bu öneriyi ilk günlerde pek sıcak karşılamadı. Siyasiler de tartışmaya bile yanaşmayarak, konuyu gündemden düşürmeye gayret etti. CHP, MHP ve BDP öneriye kesin bir karşı tavır aldı; ama buna rağmen başkanlık sistemini gündemin dışına itmeyi başaramadılar. Görüldü ki ne kadar kaçınmaya çalışırsak çalışalım başkanlık sistemi, üzerine kafa yorulup tüketilmeden bir kenara atılabilecek kadar basit bir konu değil.

Başkanlık sistemini gündeme getiren asıl dinamik bence Kürt sorununun varlığı. Yeni bir siyasal sistem arayışını Kürt sorunu tetikliyor. Mevcut siyasal yapı bu sorunun üstesinden gelebilseydi, zaten bugün haklı olarak herkes “bu sistemin neyi eksik” diye sorabilecekti. Ama sormuyor, çünkü bu siyasal modelin kendisi Kürt sorununu üretiyor.

Bu açıdan Başbakan Erdoğan’ın başkanlık sistemi önerisine Kürt siyasetinin yaklaşımı kritik bir önem taşıyor. BDP sıcak bakarsa bence Başbakan Erdoğan, bu öneriyi halk oylamasına sunma cesaretini kendisinde bulabilir. **Ancak BDP cephesi bu konuda Erdoğan’a destek vermeye pek niyetli değil**. Mardin Bağımsız Milletvekili ve Kürt siyasetinin önde gelen ismi Ahmet Türk’ün başkanlığa şartlı destek veren açıklaması doğrusu beni ümitlendirmişti. Türk, katıldığı bir toplantıda “Valileri halk seçerse bu sisteme destek verebiliriz” dedi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hükümet şiddete teslim

Kurtuluş Tayiz 18.05.2012

Hatay ve Hakkâri'den gelen çatışma ve ölüm haberleri hükümetin PKK ve Kürt politikasını yeniden sorgulama gereğini ortaya koydu. Kabul edelim ki Güneydoğu'daki kanlı tablo bu yıl da değişmedi; asayişî sağlamak adına kentlerde/ovada sürdürülen yaygın KCK tutuklamaları, dağlık alanlarda ise yapılan askerî operasyonlar Güneydoğu'da herhangi bir rahatlamayı sağlamış değil.

MİT-İmralı-PKK görüşmelerinin sona ermesine neden olan 13 askerin öldüğü Silvan saldırısından sonra **hükümetin uygulamaya koyduğu güvenlik politikası sadece PKK şiddetini sınırlamayı başardı**. Örgüt eskisi gibi büyük saldırılara kalkışmadığı gibi asker ve polis de artık eskisi kadar büyük kayıplar vermiyor. Aksine örgüt, giriştiği her eylemin ardından daha büyük kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kalıyor.

Ama güvenlik alanında sağlanan bu sınırlı gelişme PKK kaynaklı meseleyi ortadan kaldırmaya yetmedi ve yetmiyor.

Kürt sorunu, Türkiye'nin en büyük meselesi olmayı sürdürüyor; dağlarda hâlâ PKK isyancıları var, kentler polisin çok ciddi önlemlerine rağmen hâlâ bombalı saldırı tehdidi altında...

Bundan üç veya beş yıl öncesiyle karşılaştırıldığında ortada niteliksel bir değişiklik yok, eskiye göre sadece PKK kaynaklı şiddetin çapında biraz azalma tesbit edilebilir.

Bu durumda Kürt meselesinde büyük gelişmeler kaydedildiğini söyleyebilir miyiz?

İmralı ve PKK ile masaya oturan iktidarın gösterdiği cesareti takdir edip hakkını teslim edelim. Hatta Kürt inkârının AKP döneminde sona erdiğini de öne sürebiliriz. AKP döneminde önemli demokratik reformların yapıldığı, iktidarın, Erdoğan'ın cesaretli siyasi girişimlere imza attığı inkâr edilemez.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uludere soruşturması siyasi blokaj altında

Kurtuluş Tayiz 22.05.2012

Uludere... Bu konuda söylenecek söz kaldı mı, emin değilim. Ama iktidarın devam eden suskunluğu konuşmayı zorunlu kılıyor. Yılı yarılalık, katliamın üzerinden altı ay geçti ancak soruşturmada hâlâ bir arpa boyu yol alınmış değil, düzenli aralıklarla Köşk'ten ve Başbakanlık'tan yapılan "itidal" çağrılar dışında. Altı aydır sadece "Uludere karanlıkta kalmayacak", "Soruşturma devam ediyor" sözlerini işittik, icraat ise maalesef sıfır.

İdari soruşturmadan zaten pek ümitli değildim, ama adli soruşturmanın da önü kapatılmış görünüyor. Özel Yetkili Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcısı Vekilliği'nin isyanını geçen hafta Taraf'ta okuma şansını bulduk: "Asker istediğimiz belgeleri göndermiyor, her şeyi ağırdan alıyor..."

Peki ya Meclis'te oluşturulan Uludere Komisyonu?

Onun işi de zor görünüyor. Çalışmalarını büyük bir ciddiyetle yürüttüklerine inandığım komisyon üyeleri, **İçişleri Bakanlığı Müfettişleri'nin hazırladığı raporu sadece toplu halde okuyabildiklerini, raporun kopyasını ise alamadıkları için detaylı olarak inceleme şansına sahip olmadıklarını söylediler.** Gerekçesi ise raporun kopyasının komisyondan da kaçırılması...

İktidar, Uludere konusunun kendi aleyhinde siyasi olarak istismar edileceği endişesine kapılabilir, bu çok normal. **Siyasi hayat böyledir**, muhalefet çok vicdansız olabilir, her şeyi istismar edebilir. AKP'nin, bundan yana şikâyetçi olduğunu biliyoruz. Peki, hükümet buna karşı hangi önlemi aldı? Geniş bir zamana yaymadan, bütün istismar yollarını tıkayarak, soruşturmanın süratle sonuçlanmasını mı istiyor?

Hayatın olağan akışına uyan tutum bu olmalıydı.

Fakat geçen altı aylık zaman diliminde soruşturmada neredeyse hiçbir gelişme yaşanmadı, tek bir adım atılmadı; bu sizce de kuşku verici değil mi?

Uludere konusunda dürüst bir soruşturma isteyen hükümetin biraz daha aceleci olması gerekmez miydi?

O halde Uludere soruşturmasında yol alınamamasının başka nedenleri olmalı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İdris Naim Şahin: AKP'nin bilinçaltı

Kurtuluş Tayiz 25.05.2012

Bütün beceriksizliğine rağmen çok rahat. Akıldan ve vicdandan yoksun demeçleriyle hiçbir bakana, milletvekiline nasip olmayacak kadar çok medyada yer buluyor. Engelleyici, sınırlayıcı herhangi bir duygunun tesiri altında değil. Etki altında kalmıyor. Duraksayarak konuşuyor, sözleri çok uzaktan, bilincin çok derin katmanlarından yola çıkıp dile geliyor sanki. İfadeleri karışık, anlaşılmaz, saçma ve gülünç olsa da değişmez bir öze sahip; "iyi"den uzak ve kötücül bir ruhu dışa vuruyor.

İdris Naim Şahin'den bahsediyorum. AKP'nin önde gelen milletvekili ve bakanlarından biri. İçişleri Bakanı. Bu ülkenin en önemli ve sorumlu koltuğunda oturuyor. Bu makama hangi liyakatle geldiğini kuşkusuz sorgulamıyorum. Siyasi hayatın liderlere sunduğu sınırsız yetkinin sonucunda atanmış da olabilir. Başbakan'ın tasarrufu.

Ancak bir başbakan yetki ve tasarrufunu insani sorumluluk duygusu bu kadar zayıf (hiç yok demeye dilim varmıyor), ahlaksal gelişimini yeterince tamamlayamamış birinin lehinde kullanamaz, kullanmamalı. İdris Naim Şahin, İçişleri Bakanlığı'nın başına gelmesinden sonra sayısız çam devirdi. Buna rağmen Başbakan'ın bu isimde ısrar etmesi bana tuhaf geliyor. Feci şekilde öldürülen 34 vatandaşı "terör örgütünün figüranı" olarak damgalayıp, sonra da, "öldüler, yoksa kaçakçılıktan yargılayacaktık" diyerek ahlanıp vahlanan bir bakan, nasıl oluyor da hâlâ yerinde durabiliyor? Şahin'e gösterilen tahammülü anlamak çok zor.

AKP'li vekillerden, sorumluluk sahibi siyasetçilerden bakana tepki gösterildiğine şahit olsak da, partinin lideri ve Başbakan sanki bıyık altından gülmeye devam ediyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Allah'ın legal partisi geliyor

Kurtuluş Tayiz 29.05.2012

 Allah'ın legal partisi geliyor AKP ve BDP arasındaki siyasi çekişme sürerken Güneydoğu'da önemli bir gelişme yaşanıyor. Adı Hizbullah'la birlikte anılan **Mustazaf-Der**, önceki gün Diyarbakır'da yaptığı bir mitingle **siyasi harekete dönüşme kararı** aldığını duyurdu.

Medya pek ilgi göstermese de Hizbullah uzun bir süredir sivil siyasete ısınıyor. Hizbullah adının bölgede, hatta Türkiye'de pek de sempatiyle karşılanmadığını söyleyelim. Hatırlayanlar için hâlâ dehşet saçan bir örgüt, Hizbullah. 2000'de lideri Hüseyin Velioğlu'nun öldürülmesi, yönetici kadrolarının tutuklanmasıyla uzun bir sessizlik dönemine girdi. Ancak 2004 yılından bu yana da dernek ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla varlığını bir şekilde sürdürdü. Mustazaf-Der etrafında toplanan onlarca dernek, yardım kuruluşu, radyo, internet sitesi ve gazeteyle Güneydoğu'da önemli bir taban buldu. Tabii bu çalışmaların sivil nitelikte faaliyetler olduğunu belirtelim.

Yargıtay'ın 11 mayısta Mustazaf-Der'i kapatma kararını onaylaması sanırım örgüt için bir dönüm noktası oldu. Derneğin yöneticileri aslında uzun süredir siyasal bir oluşuma dönüşmeye direniyorlardı. Derneğin genel başkanıyla bir süre önce yaptığım konuşmada siyasal bir oluşum için "henüz erken" diyordu. Fakat Yargıtay'ın kapatma kararı, siyaset arenasına girmelerini hızlandırdı.

Mustazaf-Der Genel Başkanı Hüseyin Yılmaz'ın önceki gün Diyarbakır mitinginden yaptığı konuşmanın satır aralarını okumaya çalıştım; konuşma metninin çok dikkatli hazırlandığı hemen fark ediliyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Amerika PKK'dan ateşkes istedi

Kurtuluş Tayiz 01.06.2012

"ABD şimdiye kadar sorunun bir parçası olarak müdahildi. Bundan sonra çözümün bir parçası olarak bu soruna müdahil olacaktır."

Bu saptama Kürt siyasetçi **Aysel Tuğluk**'a ait. Özgür Gündem gazetesinde üç bölüm halinde yayımlanan röportajında Tuğluk, Kürt siyasetçiler ile ABD yönetimi arasında buzların eridiğine dikkat çekerek önemli bilgiler verdi. Tuğluk'un açıklamalarının özü şöyle:

(1) ABD, Kürt sorununda artık devrede ve henüz net bir çözüm modeline sahip olmasa bile, tarafları aynı masa etrafında toplayabileceği bir çalışma yürütüyor ve bunun için PKK'dan kasım ayına kadar ateşkes talep etti.

(2) Amerikan yönetimi, kasım ayındaki seçimlerin ardından PKK'nın da etrafında olacağı Kürt sorununda şiddeti sona erdirecek görüşmeleri başlatacak.

Bu röportajın ayrıntılarına gelirse; **Tuğluk, ABD'nin net bir tutum değişikliği içinde olduğunu söylüyor:**

"ABD bir görüşme masası kuruyor, bir plan oluşturmaya çalışıyor ve bunun için de **ateşkes istiyor**. Dolayısıyla **PKK muhatap alınıyor. Ve masada yer alacak** anlamına gelir bu. (...) Formül şu; **Türkiye'ye 'tamam Öcalan masada olmayacak sen gel' deniyor. PKK'ye de 'sana masada yer vereceğiz ama Öcalan'sız gel' deniyor.**"

Tuğluk, bu formülün kasım seçimlerinden sonra devreye konulacağını şöyle ifade ediyor:

"Obama yönetimi kasım seçimlerine kadar, bir sükûnet (ateşkes) istiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'nin baharı, AKP'nin yazı

Kurtuluş Tayiz 05.06.2012

CHP, medyada hakettiği ilgiyi şu ana kadar pek bulmasa da önemli bir girişim başlattı. AKP'nin Kürt meselesinde sıkıştığı bir zamanda CHP, yeni bir açılım paketi hazırlayarak stratejik bir hamle yaptı. Kürt meselesinde ülkeye soluk aldırabilecek 10 maddelik öneri paketi, CHP genel başkan yardımcıları Sezgin Tanrikulu ve Faruk Loğoğlu tarafından TBMM Başkanı Cemil Çiçek'e sunuldu.

Bu öneri paketinin ilk üç maddesi, CHP açısından ciddi bir zihniyet değişimini işaret ediyor. O üç maddeyi analiz ederek başlayalım:

"1- Kürt meselesi ülkemizin gündeminde sürekli olarak ve üst sıralarda yer almaya devam etmektedir. Bu meselenin çözülememesinin bir sonucu olarak şiddet olayları ve terör eylemleri sürmektedir.

2- Cumhuriyet tarihi Kürt meselesinin salt güvenlik eksenli politikalarla çözülemeyeceğinin kanıtlarıyla doludur. Genelkurmay Başkanlığı'nın verilerine göre, 1984 ile 2009'un nisan ayı arasında tam 11 bin 735 güvenlik görevlisi ile 30 bine yakın PKK mensubu ve binlerce sivil yurttaşımız hayatlarını kaybetmişlerdir.

3- Güvenlik eksenli politikaların Kürt meselesini çözemediği acı tecrübelerle aşikâr hale gelmiştir. Başka seçeneklerin hayata geçirilmesi, ertelenemeyecek bir ihtiyaç olarak önümüzde durmaktadır. Bu bağlamda, siyasi alanın toplumsal barışı sağlayacak demokratik bir çözüm için yeniden düzenlenmesi ve yeni araçların devreye sokulması gerekmektedir."

Bu ilk üç maddeyle CHP, eski çizgisinden daha ileri bir noktaya ulaştığını gösteriyor. Kürt sorununa bakışta önemli bir farklılık var. Bir yandan Cumhuriyet tarihi boyunca devletin iflas eden Kürt politikasına vurgu yapılıyor, diğer yandan da AKP'nin "güvenlik eksenli politikaları" eleştiriyor. Kabul edelim ki, Uludere faciasının ardından AKP, Kürt politikasında ciddi bir daralma dönemine girdi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özel yetkili başbakan dönemi

Kurtuluş Tayiz 08.06.2012

Kemal Kılıçdaroğlu ile biraraya geldiği **Kürt zirvesinin** ardından canlı yayında soruları yanıtlayan Başbakan, doğrusunu söylemek gerekirse yine hayal kırıklığı yarattı. **Ülkenin en önemli sorununun Erdoğan'ın öncelikleri arasında yer almadığı bir kez daha görüldü.** Başbakan'ın aklındaki tek sorun, varsa yoksa başkanlık sistemi.

Değerlendirmeye önceki gün gerçekleşen zirveden başlayalım. **Sonucu ne olursa olsun iki liderin Kürt sorunu için özel bir toplantı yapması olumlu bir adım. PKK/Kürt meselesinin siyasi bir sorun olduğunun altı bu toplantıyla kalın bir çizgiyle yeniden çizildi. Kürt meselesinin demokratik zemine çekilmesi açısından da yararlı oldu.**

İki saat süren büyük buluşmanın ardından yapılan açıklamalar ise fena sayılmaz, tarafların iyi niyetli bir tutuma sahip olduklarını göstermektedir. Buraya kadar olan kısım diplomatik performans açısından iki tarafa da geçer not vermeye yarayabilir. Ancak sorun tam da bundan sonra başlıyor. Özellikle AKP için.

Daha bir gün önce Kürt sorununun bittiğini ilan eden ve akşam çıktığı canlı yayında **Uludere'de devletin öldürdüğü çocukları PKK'lı olmakla suçlayan Başbakan'ın samimiyeti bizi yine kuşkuyla düşürüyor.** Bu karışık, her tarafa çekilebilecek ve birbiriyle çelişen açıklamalar, Başbakan'ı anlamamızı zorlaştırıyor. Kürt sorunu bu ülkenin en büyük sorunu mu, kanayan yarası mı, her gün üçer beşer toprağa düşen gençlerin hayatı Başbakan'ı gerçekten derinden endişelendiriyor mu, anaların döktüğü gözyaşı ne kadar bu hükümetin umurunda?..

Başbakan'ı canlı yayında izlerken, bu soruların iktidarın icraat takviminin ön sayfalarında yer almadığını fark ettim. **Başbakan Erdoğan'ın birinci önceliğinin başkanlık sistemi olduğu anlaşılıyor.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gülen Cemaati çözüme karşı mı

Kurtuluş Tayiz 12.06.2012

Kürt sorunuyla ilgili son günlerde yapılan tartışmaların odağında Cemaat var. Açık veya örtülü bir şekilde ifade edilen görüş şu: Cemaat, zaman ayarlı KCK operasyonlarıyla demokratik siyaset alanını daralttı, PKK'nın ateşkes ilan etmesini zorlaştırdı ve AKP'nin çözüme dönük girişimlerinin önüne set çekti.

Bu görüşü desteklemek için MİT yöneticilerinin ifadeye çağırılması ile CHPAKP zirvesinin ertesinde Van'daki BDP'li belediye başkanlarına yönelik operasyon örnek gösteriliyor.

Tabii bunu daha uç noktalara vardırان tezler de var. **Avni Özgürel, statükodan yana olan bazı bürokratların asker yenilince Gülen Cemaat'i içine sızarak, Cemaat üzerinden süreci sabote ettiklerini öne sürüyor.**

AKP ile Cemaat'in Kürt sorununa yaklaşımda hangi noktalarda ayrıldıklarını veya hangi noktalarda buluştuklarını doğrusu pek kestiremiyorum. Kürt sorununun çözümüne ilişkin aralarında çok net farklılıklar da göze çarpmıyor. Ama **hükümet ile Cemaat arasında artık gizlenme gereği bile duyulmayan kavganın, Kürt meselesi üzerinden sürdürüldüğü açıkça anlaşılıyor.** Öyle ki Başbakan Erdoğan ile Kemal Kılıçdaroğlu arasında yapılan Kürt zirvesi bile hükümet- Cemaat çekişmesiyle bağlantılı. Uludere konusunda hayatını

kaybedenleri suçlayacak kadar sert bir tutum takınan Erdoğan'ın birden bire Kürt zirvesi yapması, üstelik ana muhalefet partisinin girişimi üzerine bu işe girmesi, biraz fazla "anlayışlı", "makul" bir hareket gibi görünüyor. Ne de olsa bu pek alışık olmadığımız bir "yumuşama" örneği. Bu yüzden olsa gerek **Erdoğan'ın, AKP-CHP buluşmasını Cemaat'i yalnızlaştırmaya dönük stratejik bir hamle olarak değerlendirdiğini düşünüyorum.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Post-Öcalan dönemi

Kurtuluş Tayiz 15.06.2012

Kontrollü, aşırılıklardan uzak duran, konuşmayı pek sevmeyen ama etki uyandırmaktan hoşlanan, gözler önünde olmaktan kaçınan, çok sade ve sabırlı, günlük politikaya ise mesafeli ve lider ruhlu bir isim... **Leyla Zana'nın Hürriyet** gazetesine verdiği röportajı okurken aklımdan bunlar geçiyordu. Zana, Kürt siyasetinin en önemli aktörleri arasında yer alıyor. 10 yıl süren hapis hayatının ardından adeta kenara çekildi, münzevi bir hayat yaşadı. Geçen dönem Diyarbakır'dan milletvekili olarak yeniden aktif politikaya girdi fakat Meclis'te de çok görünmedi. Kuşkusuz bugüne kadar varlığını hiçbir zaman unutturmadi. Kürt meselesinde en kritik günlerde gözler ona çevrildi, zaman zaman görüş ve önerilerini kamuoyuna yansıttı. Ancak hep mesafesini korudu, sıcak politikanın kenarında durdu. Ta ki işte bu son röportajına kadar...

Kürt sokağında deprem etkisi yapan görüşleriyle Leyla Zana, Kürt siyasetinde yeni bir evrenin kapılarını araladı. Kürt sorununda ilk kez İmralı ve Kandil'den sonra farklı güçlü bir isim, meselenin gidişatına dair ciddi laflar etmeye başladı. Alışıldık durum şöyledi aslında; Kürt siyasetinde BDP'li eşbaşkanlar da dâhil kimse çok önemli laflar edemez ve irade ortaya koyamazdı; bu hak sadece ve sadece İmralı ve Kandil'e aitti. Zana'nın tek yaptığı şey uzun siyasi geçmişi ve bir milletvekili olarak bunun dışına çıkmak oldu; yani konuştu, sözü İmralı ve Kandil'den çaldı.

Tabii bu, Zana'nın İmralı ve Kandil'e karşı bayrak açtığı anlamına gelmiyor. Sadece Kürt kamuoyunun düşüncelerine tercüman oldu, üstelik de çok makul görüşler öne sürdü. **Kürt sorununu Türkiye halkının yüzde elli oyunu alan, Cumhuriyet tarihinin en güçlü başkanlarından Erdoğan'la birlikte çözülebileceğini söyledi.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Epistemolojik talimata 22 yıl hapis

Kurtuluş Tayiz 19.06.2012

Fırat Aydınkaya. Öcalan'ın avukatlarından. 22 Kasım 2011'deki ünlü avukatlar operasyonunda gözaltına alınıp, dört gün İstanbul Terörle Mücadele Şubesi'nde tutulduktan sonra çıkarıldığı savcılıkta serbest bırakılan — kendisinin deyimiyle— "şanslı" avukatlardan biri. KCK'ya üye olmak iddiasıyla 15 ila 22,5 yıla kadar hapsi isteniyor. Gizlilik kararı sebebiyle hakkındaki suçlamaları ancak iddianame açıklandıktan sonra öğrenebilmiş. Bu

arada altı ay boyunca “yasadışı ne iş yaptığını” eşine, anne ve babasına anlatamamış. Bir de kendine tabii. Hakkındaki suçlamalara kaynaklık eden 100 bin sayfalık delil klasörlerini tarayıp içinden kendisiyle ilgili “delilleri” toplamış.

Deliller arasında birinci sırada eşi **Özlem Aydınkaya**’nın konservatuar öğrencisiyken (2000-2001) tuttuğu notlar bulunuyor. Daha doğrusu şiirler. Polis ve savcı üşenmeden bu notları (Fırat Aydınkaya’nın deyimiyle çivi yazılarını) çözerek 178 ve 179 nolu delil dosyasına “doküman” olarak kaydetmiş. Şiirlerden bazıları **Adnan Yücel**’e bazıları da **Yılmaz Odabaşı**’na ait. Bu şiirlerin hepsine burada yer vermem imkânsız ama Yücel’e ait bir dörtlüğü aktarmakta fayda var: “Sen yürürsen rüzgâr yürür/ bir sevinç bağlanır dünyada/ Dokunup geçtiğin her kuraklık/ Yemyeşil bir vadiye döner/ Bizi bu deprem günlerinde/ İnan ki bir baharsız yaşamak...”

Dosyada diğer bir delil ise Avukat Aydınkaya’nın 2001’de İstanbul Barosu’ndan ruhsat alabilmek için hazırladığı Baro staj tezi. Baroya sunduğu bu tezin bir kopyasını da kendi arşivine kaldırmış. Şimdi bu tez, Aydınkaya’ya, “terör örgütü üyesi olduğu” suçlaması biçiminde karşı tez olarak geri dönmüş.

Aydınkaya’ya yöneltilen suçlamalardan üçüncü ve en önemli olanı 27.07.2011 tarihinde Öcalan ile İmralı’da gerçekleşen görüşmedeki diyalogları.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK’nın bozamayacağı bir barış planı

Kurtuluş Tayiz 20.06.2012

Barışı PKK’ya endekslemenin bu ülkeyi her seferinde hayal kırıklığına uğrattığını artık görmenin zamanı geldi. Şunu kabul edelim ki bu örgütün en kudretli lideri Öcalan bile “umulan” barışı sağlayamadı. Aksine örgütü, onu —kendi ifadesiyle— Kürtler adına tarihin en büyük anlaşmasını yapmak üzere olduğu günlerde, Silvan baskınıyla İmralı’ya gömdü. 1993 yılında yaşanan da bundan farklı değildi; Milli Güvenlik Kurulu’nda PKK’ya affın görüşüleceği gün silahsız-sivil 33 er Bingöl’de öldürüldü.

Bugün yaşananlar farklı mı sanki; **Leyla Zana’nın estirdiği barış rüzgârı, Öcalan’a ev hapsi tartışmalarını canlandırırken, PKK lideri Murat Karayılan’ın “Karakollara saldırı planımız yok, barışı istiyoruz” açıklaması, silahların susması ihtimalini yeniden gündemin ön sıralarına taşımıştı. Peki, ne oldu? Tarih tekerrür etti, barış ümitleri yine bir PKK baskınıyla kırıldı.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt milli destanı için asker Kandil’e...

Kurtuluş Tayiz 22.06.2012

Her PKK baskınından sonra bu konuyu tartışıyoruz; karadan ve havadan Kandil’e girelim, bütün terör yuvalarını dağıtalım, bu işi bir seferde bitirelim...

Sokaktaki insanın böyle düşünmesi normal aslında, kanlı baskınlar hâliyle öfke patlamasına yol açıyor. Bu anlaşılabilir. Hatta muhalefet partilerini de anlamak o kadar zor değil, zira onların işi de biraz hamaset. İktidarı sıkıştırmak için gerçekte örtüşmeyen konuşmalar yapmakta sakınca bulmazlar. Ama Genelkurmay Başkanı da sokaktaki insan gibi PKK meselesini tankla topla Kandil'e girerek hâlledebileceğini düşünüyorsa o zaman ortada ciddi bir mesele var demektir.

Büyük Birlik Partisi Lideri Mustafa Destici'nin "Kandil'e girip, bu işi toptan çözebilir miyiz Paşam" sorusu üzerine Genelkurmay Başkanı Orgeneral Özel, aynen şunları söylemiş: "Elbette gireriz. Eğer siyasi irade bunun için karar verir, uluslararası alandan gelecek baskıyı göze alır ve karar verirse, biz Kandil'e kadar gider, içine gireriz. Bir zayıat olmaz mı? Askerî harekât bu, elbette olur. Az mı olur, çok mu olur bunu kimse bilemez. Ama siyasi irade bunu da dikkate almak zorunda. Bizim işimiz en az zayıat vermeyi sağlamaktır."

Bir anlığına da olsa böyle bir harekâtın gerçekleştiğini düşünelim. Özel'in beklediği gibi siyasi irade, kararlılık gösterdi, uluslararası güçlerden gelecek baskıyı göze aldı, ABD'yi ikna etti ve zayıatlar için de riski peşinen kabul etti. Büyük bir seferberlik ruhuyla Kandil'e karadan ve havadan harekât başlatıldı. Peki, sonucun ne olacağını sanıyorsunuz? PKK'nın bitireceğini mi? Hadi bu da oldu, diyelim; örgüt büyük kayıplar verdi ve lider kadrosu yok edildi, asker de çok az zayıatla bu harekâtı sonuçlandırdı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Suriyeli muhaliflere silahlar İncirlik'ten

Kurtuluş Tayiz 26.06.2012

 Suriyeli muhaliflere silahlar İncirlik'ten **New York Times'dan sonra İngiliz Guardian da Suriyeli muhaliflere Türkiye'nin güney illeri üzerinden silah sevkiyatı yapıldığını iddia etti.** Amerikan ve İngiliz gazetelerinin gündeme getirdiği **bu iddiaları Türk basınında destekleyecek hiçbir bilginin yer bulmaması ve hiçbir girişimin olmaması dikkat çekici.** Askerî yapısı ve komuta kademesi burnumuzun dibinde şekillenen Suriye Hür Ordusu'nun Türkiye'nin katkısı olmadan silahlandırılmış olması sanırım pek gerçekçi değil. **New York Times ve Guardian'daki haberler, ABD ve Türkiye'nin bu rolü ortak üstlendiğini gösteriyor.** Ancak yerel bir gazeteyi dışında tutarsak ulusal basın, bu iddiaların üzerine gitmekten nedense kaçınıyor. Kuşkusuz bunda Türk medyasının meseleyi "milli bir dava" olarak algılanmasının da payı var. Suriye'nin Türk jetini düşürmesinden sonra medya, sanırım daha fazla "milli tutum" içerisinde olacak.

New York Times'ın haberini hatırlatarak başlayalım. Türk Dışişleri'nin yalanladığı haberinde **NT, CIA hücrelerinin Türkiye'nin güney illerinde gizli operasyonlar düzenlediğini, tüfek, roket, el bombaları, tanksavar gibi silah ve mühimmatı sınırda Suriyeli muhaliflere teslim ettiğini yazıyor.** Hangi gruplara silah yardımı yapılacağı yine CIA tarafından belirleniyor. **Haberi daha önemli kılan ABD'li yetkililerin CIA'in Türkiye'ye konuşlanarak muhaliflerin silahlandırılma sürecini yönettiğini kabul etmesi.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK: İki yıl önce strateji değiştirdik

Kurtuluş Tayiz 03.07.2012

Erdoğan-Zana zirvesinin ardından dünkü gazetelere yansıyan haber başlıkları şöyleydi: “Öcalan ev hapsine alınsın”, “Oslo görüşmeleri yeniden başlasın”. Leyla Zana’nın basın toplantısının özeti buydu. Kuşkusuz Başbakanlık’taki zirve, Kürt sorununda akan kanın durması ve barış umutlarının yeniden yeşermesi adına olumluydu. Ama gözlerden kaçan bir nokta var; Türkiye zaten bir yıl önce Öcalan’a ev hapsini tartışıyor, İmralı ve Oslo’da da müzakereler sürüyordu; Kürt sorununa diyalogla demokratik bir çözüm aranıyordu. Peki o süreci kim, nasıl heba etti? Bunları bilmeden barışa doğru yol almak bence çok zor.

Hükümet, 14 Temmuz 2011’de PKK’nın Silvan’da 13 askeri öldürmesi üzerine PKK’yla görüşmelere son verdi. İmralı’ya tecrit uygulamaya başladı ve “terörle mücadele” konseptine geri döndü.

Başbakan, Demokratik Toplum Kongresi’nin aynı gün Diyarbakır’da ilan ettiği “demokratik özerklik” girişimini de, PKK’nın kanlı baskınına paralel bir hareket olarak değerlendirdi ve BDP’yle ilişkilere de mesafe koydu.

Bu konuda PKK’nın tezi neydi? Hatırlayalım; örgüt lideri Murat Karayılan Taraf’a gönderdiği mektupta, Silvan’ın bir rastlantı olduğunu savundu ve Başbakan’ın İmralı ve Oslo’da varılan mutabakatı boşa çıkarmak için Silvan’ı bahane edip askerî operasyonlara hız verdiğini ileri sürdü.

Erdoğan’ın diyalog sürecini askıya aldığı ve askerî seçeneğe yöneldiği doğrudur ama bunun sebebi hikmeti neydi acaba?

Başbakan’ın ve özel yetki verdiği MİT yöneticilerinin İmralı ve Oslo sürecini sonuç alıcı bir şekilde yönetemediği açık. Ama hiç bir hükümetin yapamadığı bir girişimi başlatan Başbakan’ın, birden bire çark etmesinin başka açıklaması da olmalı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Leyla Zana İmralı’ya gitmek istiyor

Kurtuluş Tayiz 06.07.2012

Başbakan Erdoğan ile yaptığı görüşmenin ardından Leyla Zana’nın nasıl hareket edeceği merak konusu. Zana’nın sadece vicdani bir çıkış yaptığını düşünenler kadar, Mesud Barzani etkisinde gelişen PKK karşıtı yeni bir politikaya soyunduğunu savunanlar da var. Bence bu görüşler daha çok kafa karışıklığını yansıtıyor. Zana’nın kamuoyu önünde pek görünmemesinin ve çok konuşan biri olmamasının kendisinin doğru anlaşılamamasına neden olduğunu düşünüyorum.

Leyla Zana’nın sıradan bir Kürt siyasetçi olmadığına altını çizmek gerekiyor. Zana, Öcalan’dan sonra Kürt hareketi içinde tartışmasız olarak kabul görecektir lider adaylarından biri. Bugüne kadar siyasetüstü bir pozisyonda durmayı tercih etse de, bir köşeye çekilerek akan kanı seyretmeyeceğini, gerektiğinde müdahaleci olacağını ve bunu kimseden çekinmeyerek yapacağını son çıkışıyla kanıtladı.

Erdoğan ile yaptığı görüşmenin ardından da Zana’nın köşesine çekileceğini hiç sanmıyorum. Bundan sonra barış için daha aktif bir çaba içinde olacağı benziyor. **Başbakan ile yaptığı toplantının ardından Leyla Zana’nın yakın çevresinde İmralı’ya gitmek istediği ve bunun için daha önce yaptığı girişimlere cevap beklediği konuşuluyor.** Aslında Zana geçen sene temmuz ayında, Silvan hadisesinden sonra Adalet

Bakanlığı'na başvurarak İmralı'da Abdullah Öcalan ile görüşme istediğini iletmış. Ancak Adalet Bakanlığı şu ana kadar Zana'ya yanıt vermiş değil. Altı ay kadar önce de yine BDP'li kadınlardan oluşan bir heyetle birlikte İmralı'ya gitmek için tekrar bakanlığa başvuruda bulunmuş. Bu girişime de bakanlıktan cevap verilmemiş.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Umutları Barzani'ye bağlamak doğru mu

Kurtuluş Tayiz 10.07.2012

Hükümet, Oslo ve İmralı görüşmelerinden sonuç alamayınca PKK ve Kürt meselesinde Erbil-Barzani merkezli yeni bir Kürt stratejisine yöneldi. Başbakan Erdoğan'ın bu kararında 13 askerin hayatını kaybettiği PKK Silvan pususu etkili oldu. Habur'da yaşanan "yol kazası"ndan sonra bile PKK'yla ipleri koparmayan hükümet, Silvan olayının ardından havlu attı ve rotasını tamamen Barzani'ye çevirdi. PKK ve Kürt meselesinde umutlar Barzani'ye bağlandı. Bir anlamda Türkiye, Kürt sorununun çözümünü Barzani'ye havale etmiş oldu. Kürt liderden beklenen ise Türkiye'nin beceremediğini başarması; yani PKK'yı dağdan indirmesi, silahsızlandırması...

Bazen hükümetin bu politikasının ciddi bir strateji mi yoksa geçici bir zaman kazanma, oyalama taktiği mi olduğu konusunda kuşkuya düşüyorum; ama her geçen gün devletin/hükümetin adeta akıl tutulması içinde, Türkiye'deki Kürt sorununun çözümünü Barzani'den bekler hale geldiğini görüyorum. Barzani, dünyanın da kabul ettiği etkili bir lider, Güneydoğu'da da seveni az değil; ancak Türkiye'nin PKK veya Kürt meselesinin çözümünü Barzani'den beklemesi hayalcilik olur. Barzani'nin bu meselenin çözümüne katkı sağlayabileceği gerçeği görmezden gelinemez elbette; ama hükümetin bütün umudunu Barzani merkezli bir stratejiye bağlaması ciddi bir hata.

Daha açık söylemek gerekirse, Barzani'den sadece PKK'yı silahları bırakmaya zorlaması beklenmiyor; ondan aynı zamanda Türkiye'deki Kürt hareketi üzerindeki PKK otoritesini kırması da bekleniyor. Bu dayatmayı farkedenden BDP lideri Selahattin Demirtaş, "ABD ve Türkiye, Barzani'yi bölgesel lider haline getirmek istiyor" diyerek tepkisini dile getirmişti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK temsilcisini belirlesin, masaya gelsin

Kurtuluş Tayiz 13.07.2012

PKK'nın son günlerde artan saldırıları medyada yankı bulmasa da Güneydoğu'daki insanların hayatını derinden etkiliyor. Batıda yaşayan çoğunluğun tatil programını değiştirmeyen bu türden PKK eylemleri, doğuda hayatı adeta cehenneme çevirmiş durumda. PKK yol kesip araç yakıyor, şantiye basıp adam kaçırıyor, karakol basıyor, mayın döşeyip asker vuruyor... Mahallelerde sessiz sedasız bir şekilde çatışmalarda ölen asker ve PKK'lıların cenazeleri kalkıyor.

Bu rahatsızlığın farkında olan AKP Diyarbakır Milletvekili Galip Ensarioğlu, bu şiddet dalgasının son bulması

için çare arayanların başında gelen bir isim. Gazetecilerle dün sohbet eden Ensarioğlu, gerek AKP'den seçilen bölge milletvekilleri olarak kendilerinin ve gerekse BDP'lilerin inisiyatif alarak bu şiddet olaylarına son vermek için bir yol bulmak zorunda olduklarını söyledi. Ensarioğlu'nu arayarak Güneydoğu'daki son durumu sordum ve onun görüşlerini aldım. Çok dertliydi, bir milletvekili olarak "elimiz kolumuz bağlı oturup bu yaşananları izleyemeyiz" diyerek yakındı. Ensarioğlu, bölgede güvenliğin tesis edilmesi için PKK'ya da bir çözüm yolunun gösterilmesi gerektiğini söylüyor.

Ensarioğlu'na göre; PKK'yı görmezden gelen, örgütü orta yerde bırakan, onu yok sayan politikalar örgütü saldırganlaştırıyor. Bunu önlemek için de örgüt çözüm planının parçası haline getirilmeli. PKK'nın dahil edilmediği bir çözüm planı Kürt meselesini de tümüyle çözmeye yetmez... Ensarioğlu, PKK'nın son haftalarda şiddeti tırmandırarak "farkındalık" yaratma peşinde olduğunu söylüyor. Bu şiddet olaylarının ne Kürtlere ne de örgüte faydası var; PKK sadece "ben buradayım" mesajı veriyor, ne yazık ki bunun başka da bir anlamı yok.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorununu kim çözer, kavgası

Kurtuluş Tayiz 17.07.2012

 Kürt sorununu kim çözer, kavgası Leyla Zana'nın "Bu sorunu Erdoğan çözer" sözleri, Kürt hareketi içinde yeni bir tartışmanın fitilini ateşledi. Kürt siyasetçiler **Kürt sorununu kimin çözebileceğini ya da çözemeyeceğini tartışıyor**. Zana'nın çıkışına ilk tepkiyi BDP lideri vermişti; **Selahattin Demirtaş** "AKP'den umutlu olmak saflıktır" diyerek, çözümü iktidar partisinden beklemenin hata olduğunu vurgulamıştı. Kandil de bu tartışmanın dışında kalmadı, örgütün önemli isimlerinden **Murat Karayılan**, Leyla Zana'nınkilere paralel sözler sarfetti ama Erdoğan'a duyduğu güvensizliğin altını çizmekten de geri durmadı.

Bu konuda en dikkat çekici çıkışı ise **Aysel Tuğluk** yaptı. **Tuğluk, çünkü Aydınlik gazetesinde yayımlanan demecinde -Leyla Zana'nın aksine- "Bu sorunu Erdoğan çözemez" dedi**. Tuğluk, bu düşüncesini şöyle gerekçelendirdi: "Bizim AKP iktidarının bu konuda bir çözüm getireceğine kesinlikle inancımız yok. Devletin içerisinde bir kesimin çözüm istediğini biliyoruz. AKP Kürt sorununa karşı bu devlet politikasının daha ötesinde bir politika izliyor."

Leyla Zana ve Aysel Tuğluk'un karşıt düşüncelerini önemli kılan yan, bence bu görüşlerin Kürt siyaseti içindeki iki temel siyasi doğrultuyu veya iki güçlü damarı yansıtıyor olması. **Leyla Zana, bence çoğunluğun duygu ve düşüncelerini yalın olarak ifade ediyor**. Zana'nın yaklaşımında Kürt sokağının sağduyusu, ortak akı ve pragmatizmi var. Esnek ve demokratik bir mücadele biçimine geçişten yana. En küçük barış ihtimalini kan ve gözyaşına feda etmeyi biraz akılsızca buluyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorununa artık Dışışleri bakacak

Kurtuluş Tayiz 20.07.2012

Kürt sorununu sabit ve değişmez bir toplumsal sorun gibi algılıyoruz; oysa bu mesele içeriden ve dışarıdan etkilerle her geçen gün yeni özellikler kazanıyor ve nitelik değiştiriyor. **30 yıl önceki Kürt meselesiyle, bugünkü arasında önemli bir fark var.** Bu dinamizm gözden kaçırıldığı için sorun büyüyerek Türkiye için “millî” bir mesele haline gelmiştir. Kürt sorunu dün insan hakları, demokrasi ve özgürlüklerin genişletilmesiyle çözülebilecek bir sorunken, bugün kısmi egemenlik paylaşımı tartışılıyor, yarın ise tartışma daha üst boyutlara varacak.

Bundan 30 yıl önce Kürt isyancıları silahı ilk patlattığında Ankara için sorun “üç-beş eşkiya”dan ibaretti. Kuşkusuz o zaman ortada silaha sarılan bir avuç isyancı vardı ama o üç beş kişinin çıktığı kıvılcım bütün bir bozkırı tutuşturduğunda da sorun dikkate alınmadı. Darbecilere teslim olan Ankara’nın refleksi ise Kürt köylülerine dışkı yedirmek ve onları köy meydanında sıra dayasına çekmek oldu. **Saddam’a karşı girilen Birinci Körfez Harekâtı’ndan sonra Irak’ta ortaya çıkan yeni durum Kürtlerin lehineydi. Otorite boşluğundan en çok PKK yararlandı ve 1990’lara gelindiğinde artık Türkiye’nin bir “Kürt sorunu” vardı.** Demirel ve İnönü’nün ortak kurduğu hükümet, bu durumu “**Kürt realitesini tanıyoruz**” diyerek tescil etti. Cumhuriyet tarihi boyunca belki de Ankara’nın yaptığı en akıllıca tesbitti bu, adını doğru koydu ve çözmeye niyetlendi. **Ancak PKK’nın köylü isyancılığını aşip siyasallaşamaması, askerin ağırlığını koyarak sivilleri teslim alması yüzünden Türkiye kanlı bir iç savaşa sürüklendi.** 17 bin Kürdün faili meçhul bir şekilde sokak ortasında öldürülmesi, binlerce köyün yakılarak milyonlarca insanın batıya göç ettirilmesi işte o korkunç dönemin ürünü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bağımsız Kürdistan hayaldi, gerçek oldu

Kurtuluş Tayiz 27.07.2012

Ankara oysa ne kadar emindi; bağımsız bir Kürt devletinin kurulması sadece hayalden ibaretti. Hele bunu Kürt liderlerin ağzından duymak devlet yöneticilerine ayrı bir haz veriyordu. Büyük medyamız her fırsatta **Barzani** ve **Talabani**’nin ağzından “**Kürdistan bizim için de hayal**” sözlerine yer vererek, yöneticilere güven ve rahatlık duygusu aşılamaya çalışıp durdu. Cumhuriyet’i kuran kadroların ilk günkü korkularını yansıtan bu durum, sonraki devlet yöneticilerine de sirayet etti. **Kürt devleti olamaz veya kurulamaz ya da kurulmamalı...** Bu hastalıklı ruh hâli bir asırdır Ankara’nın beynini kemirip duruyor.

Saddam’ın devrilmesiyle yanı başımızda beliren Kürt devletinin şokunu henüz atlatamamışken şimdi de **Suriye**’de **Esed** rejiminin sarsılmasıyla ortaya çıkan “**mini Kürdistan**” her şeyi altüst etmeye yetti. Ankara deyim yerindeyse yine zıvanadan çıktı. **Önce Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, “Türk sınırına yakın yerlere asılan Kürt bayraklarını indirin” ultimatому verdi,** sonra da **Başbakan Erdoğan, “Eyvallah demeyiz, müdahale ederiz” diyerek sert bir çıkış yaptı.** Bu gelişmelerden sorumlu tutulan **Barzani**’yi “**uyarmak**” için de **Dışişleri Bakanı haftaya Erbil’e gidiyor.**

Başbakan Erdoğan’ın, “**Kürdistan ha kuruldu, ha kurulacak**” başlıklı haber ve yorumların gölgesinde yaptığı bu sert çıkışın bir yanı kuşkusuz kamuoyunu yatıştırmaya dönük. Ama tepkinin ölçsüzlüğü, uluslararası hukuku görmezden gelmesi Suriye’deki gelişmeler karşısında Ankara’nın geleneksel devlet refleksinden öte bir politikasının olmadığını da ele veriyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölüm ve Kız

Kurtuluş Tayiz 31.07.2012

Aklıma ünlü Ölüm ve Kız oyunu geliyor son günlerde. Arjantinli Ariel Dorfman'ın oyunu askerî yönetimi geride bırakan Şili'de seçilmiş hükümetin geçmişle yüzleşmede yaşadığı sıkıntıları anlatıyor. Gizli polise işkence seanslarında danışmanlık yapan kibar bir doktor, kurbanlarına tecavüz edip işkence yaparken Schubert'in eseri Ölüm ve Kız 'ı dinletir. İşkencecimiz gayet eğitilmiş ve kibardır. Çok yumuşaktır; kadınların ırzına geçerken Schubert'i çalar. Tuhaf bir merakı vardır; verdiği elektrik akımına kadınların ne kadar dayanabileceğini test eder...

Ariel Dorfman, oyunun açılışında şu sözlere yer verir: "Vakit, şimdi; yer büyük olasılıkla Şili, ama uzun bir diktatörlük döneminden sonra demokratik bir hükümete kavuşan herhangi bir ülke de olabilir."

Sanırım okuyan herkes neden bahsettiğimi anlamıştır. Taraf günlerdir İstanbul Emniyet Müdür Yardımcılığı'na atanan kibar polis şefi Sedat Selim Ay'ın marifetlerini yayımlıyor. Suçlamalar ciddi; işkence, cinsel taciz-tecavüz, gözaltında kayıp ve ölüm...

Sorguya alındıklarında kurbanlara bu "kibar" polis şefi eşlik ediyor. Kurbanların bazıları daha gözaltına alınırken bu nazik beyefendinin yüzünü görme şansı buluyor, bazıları ise onu sadece sesinden tanıyor. Ortak izlenimleri çok eğitilmiş ve kibar biri olduğu yönünde. Ekibiyle birlikte gözaltına aldıkları kadınların bazıları taciz ediliyor, bazıları (Asiye Zeybek örneğinde olduğu gibi) tecavüze uğruyor; sendikacı Süleyman Yeter ve Hasan Ocak gibi kaç ismin ise alındıkları sorgudan cenazeleri çıkıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ankara'nın Kürdistan açmazı

Kurtuluş Tayiz 03.08.2012

Ankara'daki politikacıları bazen göğsünü yumruklayarak güç gösterisi yapan gorillere benzetiyorum. Kof demeçlerle bir yandan kamuoyunu uyutmaya, diğer yandan da sınır ötesini korkutmaya çalışıyorlar. İşin kötü tarafı bu politikacıların bir de kendilerini etkileyici bulmaları.

Başbakan Erdoğan'ın Suriye'nin Kürt bölgesindeki gelişmelerle ilgili olarak ikide bir **"Buna müsaade etmeyiz", "kimseye eyvallah demeyiz"** diyen çıkışları ile **Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun** Erbil ziyareti sonrası **"Barzani mesajımızı aldı"** açıklaması, bana anlattığım türden akıldan yoksun, ilkel ve hamasi demeçler gibi geliyor. Bu kabadayı hâlleri, şişinip durmalar sanırım hükümetin de kendisini kurtaramadığı ve bir türlü vazgeçemediği Türklere özgü geleneksel bir iç politika ağzı.

Oysa Suriye'deki gelişmelerle ilgili kâbus görmeye gerek yok. Arap Baharı'nın başladığı ilk günlerde, dünyayla birlikte Ankara'nın da paylaştığı o ilk devrim heyecanına geri dönmek yeter. Tunus, Libya, Mısır, Ürdün, Bahreyn, Cezayir ve Yemen'deki gelişmeleri sevinçle karşılayan Ankara'nın, bu duygularını Suriye halkından da sakınmaması lazım. Nihayetinde orada olup biten de bir devrim; orada bir yandan Esed rejimi yıkılıyor, diğer yandan da yeni Suriye'nin temelleri atılıyor. "Varlık" bile sayılmayan Kürtlerin, birden bire kendilerini keşfetmeleri, kendilerini yönetmeye aday olmaları, Suriye'deki değişimin bir sonucu.

Geçen yüzyıl Kürtlere acımasız davrandı; cetvelle çizilen haritalar neredeyse aileleri bile tel örgü ve mayınlarla birbirinden ayırdı, farklı ülkelerin sınırlarına hapsedti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu savaş gittikçe AKP'nin savaşına dönüşüyor

Kurtuluş Tayiz 07.08.2012

Kürt savaşı gittikçe Türkiye'nin savaşı olmaktan çıkıp, AKP'nin savaşına dönüşüyor. **AKP hükümeti, Kürt meselesini PKK'yla savaşmaktan ibaret bir sorun olarak görmeye devam ettikçe meşru dayanaklarını, "doğru" ve "haklı" yanlarını da tek tek kaybediyor. Böyle olunca örgütün silahlı saldırıları toplumdan açık/gizli onay alarak destek buluyor ve meşruiyet kazanıyor.** Siyasal iktidarın ipin ucunu kaçırdığı nokta tam da burası.

PKK'nın Şemdinli ve çevresinde başlattığı saldırılarla birlikte önceki gün Hakkâri Çukurca'da gerçekleştirdiği karakol baskınının ardından ortaya çıkan durumu böyle okumak mümkün. Hükümet, Kürt meselesini tümüyle "terör" sorununa indirgediği için şiddete meşruiyet alanı açıyor. **"PKK eşittir Kürt sorunu" denklemi, şiddete davetiye çıkarıyor. Doğrusu, PKK da bundan fazlasıyla yararlanıyor, kanlı eylemlerine bu sayede meşruiyet devşiriyor.**

PKK, Kürt sorununun önemli bir parçası ama hepsi değil. Eğer Meclis gasp ettiği Kürtlerin haklarını vermeye cesaret etseydi, bu kanlı eylemler sadece örgütün marjinalleşmesine yarardı, bugünkü gibi Kürtler arasında milliyetçi bir coşkuya yol açmazdı. Bunun başlıca sorumlusu son yıllardaki AKP iktidarındır.

Kuşkusuz AKP hükümeti yakın bir zamana kadar Kürt sorununu demokratik usullerle çözme kararlılığı içindeydi. Bunun için az şey yapmadı; örgütle diyalog kurdu, müzakere ederek sonuca gitmeyi denedi. Bu politika iktidara büyük bir toplumsal destek sağladı. Bu süreçte örgütün şiddet içeren saldırıları Kürtler arasında da tepkiyle karşılandı. PKK oyunbozanlık yapıp Reşadiye ve Silvan'da pusu kurarak askerleri vurduğunda, iktidarın yöneldiği sert politikalar da yine azımsanmayacak destek gördü. Fakat hükümet, PKK'nın çıkardığı zorluğu da bahane ederek arkasındaki bu toplumsal enerjiyi tümüyle askerî seçeneğe kaydırma kurnazlığını gösterince, tek tek bu desteği kaybetmeye başladı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK değil, Kürt sorunu büyüdü

Kurtuluş Tayiz 10.08.2012

Ankara birkaç ay öncesine kadar PKK'yı askerî olarak sınırladığını ve kontrol altına aldığını düşünüyordu. Bunun verdiği özgüven Başbakan Erdoğan'ın yakın zamandaki bütün demeçlerine de yansdı. Aynı duygu hükümet üyesi bakanlarda da vardı; demokratik açılım sürecinin koordinatörlüğünü üstlenen **Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay**, BDP lideriyle yaptığı bir görüşmede gayet kendinden emin bir ifadeyle **"PKK'yı artık askerî olarak yenebiliyoruz, hükümetimiz onlarla yeniden görüşmeye ihtiyaç duymuyor"** diyebildi.

PKK'nın Şemdinli ve Çukurca'daki son saldırıları ise Ankara'nın bu özgüvenini biraz sarsmışa benziyor. Hükümet birkaç ay önce olduğu kadar rahat değil; konuyla ilgili bütün resmî açıklamalarda tırmanan şiddetten duyulan endişe ve kaygı seziliyor. **Ankara'daki moral bozukluğunu en iyi Başbakan Erdoğan'ın öfkeli/suçlayıcı açıklamaları ile İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin'in bazı yazıları/haberleri "havan toplarıyla" bir tutan saçma sözleri yansıtıyor.**

Peki, bir kaç ay içinde Ankara'nın dengesini ne bozdu? PKK son aylarda bilmediğimiz bir büyüme içine mi girdi? Örgüt TSK'ya karşı yeni silahlar mı keşfetti, ağır silahlarla mı donandı? Yoksa militan sayıları birden bire iki ya da üç katına mı fırladı?

Başbakan ve etrafındaki isimlerin bu son gelişmelere anlam verme çabası içinde olduğu görülüyor. Fakat **PKK'nın artan saldırılarını daha çok Şam-Bağdat-Tahran merkezli Türkiye karşıtlığına bağlama eğilimindedeler.** Bu etkiyi dışlamıyorum elbette; PKK bu üç ülkeyle de ilişki kurmaya, destek almaya can atıyor olabilir; ama bence sorun biraz daha farklı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayıptır, zulümdür

Kurtuluş Tayiz 14.08.2012

PKK, tarihinde ilk kez bir milletvekili kaçırma eylemine imza attı. O isim sadece Dersimlilerin değil, neredeyse bütün Türkiye'nin kalbini kazanmış biri; **Hüseyin Aygün**. Örgütün kaçırma gerekçesi ise çok tuhaf: **"Halktan gelen yoğun şikâyetler üzerine Aygün'ü gözaltına aldık."**

Bu açıklamanın Dersimlileri, Alevileri ve özellikle de Kürtlerin önemli bir kısmını kızdırdığını ve çileden çıkardığını görmek için Dersimlilerin internet gruplarına ve sosyal medyaya bakmak yeterli. Bölgede yaşayan insanların yoğun şikâyetlerini dikkate alan bir örgüt olsaydı şayet karşımızda, çoktan silahları bırakmış olması gerekirdi. Zira Dersimlilerin de, Alevilerin de, Kürtlerin de, Türklerin de tek beklentisi, elde silah birkaç yüzyıl öncesi dönemin yöntemlerini çağırıştıran tarzda dağa adam kaldıran bir örgütün bu yoldan dönmesi yönünde.

Bu yüzden örgütün Aygün'ün kaçırılmasıyla ilgili yaptığı açıklamalar fazlaca gayriciddi. **Kürtler bölgede henüz otorite kuramamış ama bu iddiada olan örgütün yarın öbür gün başa geldiğinde neler yapabileceğini bence Aygün'ün kaçırılması olayıyla bir kez daha iyi anlamışlardır.** Eğer bu koşullarda bile Aygün'den rahatsızsa PKK, varın gerisini siz düşünün, yarın o bölgede hangi insanın canının, malının, kişiliğinin, onurunun güvencesinin olabileceğini...

Tabii PKK'nın bu tür kaçırma eylemleri sadece Hüseyin Aygün'le sınırlı bir olay değil. Sadece 2012

içinde asker, polis, korucu, devlet memuru, sağlık çalışanı, siyasetçi ve işçilerin de olduğu 145 kişiyi kaçırmış.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dağdaki gençler, Aygün ve eve dönüş

Kurtuluş Tayiz 17.08.2012

“Yirmi beş yaşlarında... Dağa çıktığı için, yıllarını dağda geçirdiği için memnun değildi. Geri dönmek istediğini, bu savaşın bitmesi gerektiğini, ölmenin ve öldürmenin çözüm olmadığını bildiklerini söylüyordu. Genç yaşına rağmen çok olgun cümleler kurdu. O çocuğu da oraya çıkaran, Kürt sorununun 100 yıldır çözülemediği olması.”

PKK tarafından kaçırılan Hüseyin Aygün, serbest bırakıldıktan sonra dağdaki gerillalarla ilgili izlenimini **Radikal**'den İsmail Saymaz'a bu sözlerle anlattı. Aygün'ün açıklamaları, zayıf da olsa **“dağdan iniş”** ve **“eve dönüş”** tartışmalarını yeniden başlattı. Ancak bu konu da yine diğer her konuda olduğu gibi partiler arasındaki ucuz propaganda yarışına kurban gitme tehlikesiyle karşı karşıya. **PKK ve Kürt hareketi Hüseyin Aygün'ün sözlerini AKP'yi köşeye sıkıştırmak için kullanma peşinde koşarken; AKP ve MHP cephesi de Aygün'le CHP'yi vurmaya çalışıyor.** Konuya sorumlulukla yaklaşan tek parti yok. Bu arada olan son 30 yıldır olduğu gibi 20'li yaşlarda dağa çıkan veya karakollarda nöbet bekleyen gençlere olacak; politikacılar propaganda savaşı yaparken, onlar toprağa düşmeye devam edecek.

Bunun önüne geçmek bütün partilerin sorumluluğunda; ama en büyük sorumluluk siyasal iktidara düşüyor. Hükümet, PKK'nın dağdan indirilmesi konusundaki eleştirileri kabule pek yanaşmıyor. PKK ve Kürt sorununda önceki hükümetlerden daha ileri adımlar attığını düşünüyor, BDP ve CHP cephesinin eleştirilerini haksız buluyor. Ancak AKP iktidarının dağa çıkışın toplumsal zeminini tümüyle ortadan kaldıracak ya da büyük oranda zayıflatacak adımları bugüne kadar bir türlü atamadığı da ortada.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şemdinli fotoğrafının düşündürdüğü

Kurtuluş Tayiz 21.08.2012

Aysel Tuğluk daha heyecanlı, **Gültan Kışanak** ise rahat, yüzünde anaç bir gülümseme var. Bir diğer milletvekili **Sebahat Tuncel** de bu kareye girmekten sanki özenle kaçınmış. Dikkatle konuşan PKK'lıy dinliyorlar. **“Yüz askeri öldürdük, basın bunu saklıyor”** diye şikâyet ediyor konuşan. Sarılma, kucaklaşma faslıyla son buluyor görüntüler.

Türkiye bir kaç gündür doğusuyla batısıyla bu görüntülerle sarsılıyor. **Ankara çok kızgın, çok öfkeli ama Ankara bu resim karşısında aslında şaşkın ve kararsız, her kafadan ayrı bir ses çıkması bundan.** Bazı kabine üyeleri BDP'yi sağduyuya çağırırken, bazıları tepki ve öfke dozu yüksek açıklamalar yapıyor.

Şemdinli'deki görüntüler, PKK ve Kürt meselesinde hükümeti yeniden düşünmeye sevk edecek kadar önemli. Kuşkusuz Ankara'yı yeni kararlar almaya zorlayacaktır. Zira **bu kareler basit bir asayiş ve güvenlik sorununu yansıtmıyor, ayrı bir etnik-siyasal kimliğin ülkenin bir bölümünde ne kadar popüler olduğunu gösteriyor**. Asayiş ve güvenlik öncelikli tedbirlerin köklü çözümler getirmediği, Şemdinli'de ortaya çıkan bu manzara sayesinde bir kez daha görüldü.

Şemdinli görüntülerine kızıp askeri dağlara sürmek, polisi sivil siyasetçilerin üzerine salmak, yargıyı bir siyasal partiyi kapatması için harekete geçirmek neticede Türkiye'ye hiçbir şey kazandırmayacaktır. PKK'lılar yıllardır ölüyor-öldürüyor; yüzlercesi ve binlercesi de ölüme gönderilmek için sırada bekliyor. Binlerce Kürt siyasetçi zaten hapishanelere kapatılmış durumda. Kaç tane Kürt partisinin kapatıldığını bile bugün hatırlamıyoruz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Daha ne kadar kötü olabilirsiniz

Kurtuluş Tayiz 24.08.2012

Şiddet bu topraklara pek yabancı bir olgu değil; son 30 yılda 40 binden fazla genç insan bu kirli savaşta hayatını kaybetti. Barışçı bir kültüre sahip değiliz. Ama bu topraklar bebeklerin, çocukların, kadınların korkunç bombalarla havaya uçurulmasına da alışık değil. Türkiye kaç gündür korku ve şaşkınlık içinde Gaziantep'teki patlamayı izliyor. Bebeklerin, çocukların feci şekilde öldürülmesini kavramaya çalışıyor. Fakat "kötü"nün böylesini anlamakta herkes zorlanıyor; bu sınırsız şiddet, bu öldürme azmi "kötü"yle ilgili akıl sınırlarını zorlayacak, ona yeni anlamlar katacak, tarifler ekleyecek nitelikte.

Temel insanlık değerlerinden soyutlanan şiddet sınırsız bir yıkıcılığa, rafine bir kötülüğe dönüşüyor. Yoksa bir yaşındaki Almina Melisa'yı, Gülperi'yi ve diğerlerini havaya uçurabilmek mümkün olmasa gerek. PKK'nın Antep'te sergilediği şiddetin özü biraz böyle.

Şiddetin ve öldürmenin alışlagelmiş biçimleri vardır. Devletin korkunç şiddet yüzü vardır, Doğu'da bunu yediden yetmişe her yaşta insan görüp tecrübe etmiştir. Bir zamanlar JİTEM, Güneydoğu'da Kürtlerin kalbine büyük korku salmıştır. Hizbullah şiddeti de keza öyle; öldürme biçimleri, kurbanlarını katlederken sergiledikleri sıradışı yöntemler 30 yıldır devam eden Kürt savaşında "kötü"nün sınırlarına ilişkin bizlere önemli ipuçları vermektedir. **Ancak Kürtlerin hakları ve özgürlüğü için isyan edenlerin bugün "kötü"nün anlam sınırlarını genişletmekte JİTEM ve Hizbullah'la yarışır hâle gelmelerine ne demeli? PKK onları misli misli aştı.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eyvah, 'milli mutabakat' dönemi

Kurtuluş Tayiz 28.08.2012

Ne zaman “milli mutabakat” lafını duysam, Ankara’da işlerin iyiye gitmediğini anlarım. Hükümet büyük ihtimalle zor durumdadır; yoksa iktidarlar kolay kolay “ulusça yan yana gelelim” diye toplumsal güçlerden yardım istemez. Zira bu çağrılar yanlış anlamaya açıktır; muhalefet tarafından iktidarın yönetimi paylaşmaya daveti olarak da yorumlanabilir. Bu yüzden sık sık karşılaşmayız bu tür çağrılarla. Savaş dönemlerinde başvurulacak bir yöntem gibi geliyor bana. Ancak bu konu (milli mutabakat çağrıları) Kürt meselesi ve PKK’yla alakalı olarak yakın tarihte pek çok kez gündeme gelmiştir. Tabii bu evreler o siyasi iktidarın genellikle sonunu da yakınlaştırmıştır.

Yıllardır adı anılmayan bu çağrılardan birini dün Meclis Başkanı Cemil Çiçek yaptı. Çiçek, 11 maddelik **“Teröre Karşı Ulusal Mutabakat”** önerisinde bulundu. **Ankara’da işlerin çok kötü gittiğini düşündüren bu çıkışın hükümet tarafından desteklenip desteklenmediği merak konusu.** Ama Çiçek’in bu çıkışı, PKK’nın son günlerde üst üste gerçekleştirdiği karakol baskınları ve Antep’te patlattığı bombanın Ankara’daki sarsıcı etkilerine işaret ediyor. Başbakan ve kabinesinin durumu bu şiddette hissedip hissetmediğini elbette bilemiyorum ama Meclis başkanımızın, milli mutabakat çağrısında bulunarak ülkenin gidişatından ve idarenin hâinden pek memnun olmadığını ortaya koyduğunu söyleyebiliriz.

Türkiye’nin içinde bulunduğu durumun pek de iç açıcı olmadığı ortada. Bundan kuşku yok. Güneydoğu’da artan PKK saldırıları hükümeti zorluyor. Halkta ülkeyi emanet ettikleri yöneticilerin inisiyatifi kaybettiği duygusu var. Sokaktaki insanlar, AKP’li yöneticilerin de öncekiler gibi beceriksiz olduğunu düşünmeye başladı. AKP iktidarının en fazla itibar kaybı yaşadığı bir dönemden geçiyoruz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK’yla mücadele edin ama Kürt sorununu da çözün

Kurtuluş Tayiz 04.09.2012

Üst üste gelen PKK saldırılarından sonra memlekette tuhaf bir hava oluştu; **“terörü lanetleyelim”, “PKK’yı kınayalım”** korusu büyük bir gürültüyle, farklı sesleri bastırmaya çalışıyor. Sanki bu ülkede çocuk kadın demeden neredeyse her gün onlarca insanı öldüren PKK’yı lanetleme, kınama sorunu varmış gibi, Türkiye **“tek yürek”, “tek ses”** olmaya zorlanıyor. Oysa **70 milyonluk ülke toprağa düşen her asker ve vahşice öldürülen siviller için 30 yıldır terörü lanetliyor, PKK’yı kınıyor.** Bu saldırıları sempatiyle karşılayan marjinal bir kitleyi dışarıda tutarsak, **70 milyonun bu öfkesi neden bu saldırıların önünü almaya yetmiyor?** Bunu düşünmenin vakti gelmedi mi? Sizce **PKK’yı kınamakla birlikte yapılacak başka şeyler de yok mu?**

Yükselen itirazları duyar gibiyim; “iktidar Oslo’da PKK’yla müzakere etmedi mi, İmralı’da örgütün lideriyle masaya oturmadı mı, demokratik açılım yapılmadı mı, denenmedik hangi yol kaldı” diye...

Evet, bu denemeler yapıldı ama bunlar Kürt sorununu değil, PKK sorununu çözmeye dönük girişimlerdi. **İktidarın PKK şiddetini sınırlamak ve örgütü şiddetten vazgeçirmek için girişimleri elbette olumluydu, fakat bu çabaların tek başına Kürt meselesinin halline yetmediği ortada.** PKK çözüme yanaşmadı diye siyasal iktidar Kürt sorununu rafa kaldırdı. Bu yaklaşımıyla aslında hükümet, PKK’yı Kürt meselesinin mutlak sahibi, tek temsilcisi hâline de getirmiş oldu. **İşin doğrusu AKP şimdiye kadar Kürt sorununu doğrudan çözecek köklü adımlar atmadı ve atmaya da yanaşmıyor.** TRT Şeş’in kurulmasının Kürt sorununu çözdüğüne inanıyorsanız o ayrı elbette.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbakan o davete çoktan icabet etmiş

Kurtuluş Tayiz 07.09.2012

Geçenlerde **Yıldırım Oğur** yazdı; **PKK Türkiye'yi 1990'lara davet ediyor**. Kesinlikle doğru bir değerlendirme ama eksik. Burada gözden kaçan **PKK'nın tahriklerine kapılmış olan Başbakan Erdoğan'ın da bu davete olumlu karşılık vermiş olması**.

30 eylüldeki kurultay öncesi partisinin genişletilmiş grup toplantısında konuşan Erdoğan'ı dinlerken **"1990'lar"** diye anımsadığımız Türkiye'nin en karanlık dönemine damgasını vuran **Tansu Çiller**'i hatırladım. 2 Mart 1994'teki parti grubunda Çiller, **"Meclis'te PKK'nın barındığı bir gölge vardır, bunu Meclis'in üzerinden kaldırmakla yükümlüyüz"** demişti. Sonrasını sanırım hepimiz hatırlıyoruz. **DEP'li vekiller dokunulmazlıklarının kaldırılmasının ardından polis tarafından yaka paça cezaevine atılmıştı**.

Tarih tekerrür ediyor sanki; Başbakan Erdoğan 18 yıl sonra, bu kez BDP'yle ilgili neredeyse aynı konuşmayı yaptı: **"Yargıya gerekenleri söyledik, yargı da gereğini yapıyor, biz de parlamentoda gereği neyse onu yapacağız."**

Tabii Başbakan'ın sert konuşmasından BDP kadar CHP ve medya da payını aldı. Dikkat çeken nokta **Başbakan'ın MHP dışındaki bütün muhalefeti "PKK destekçisi" ilan etmesi**. Bence 1990'lar ruhunu en çok da bu değerlendirmeler yansıtıyor. Sokaklarda faili meçhul cinayetlerin bugün işlenmemesi ve köylerin boşaltılmıyor olması 90'lara dönmediğimiz anlamına gelmiyor. Hükümet üyeleri kendi dönemlerindeki olumlu icraatlardan bahsederken sık sık sivillerin sokak ortasında vurulmamasını örnek gösteriyorlar; bununla övünmek bence fazla tuhaf. **"Oh ne iyi bir hükümet, bunların döneminde sivilleri vurmuyorlar"** diye mutlu olmamız mı gerekiyor?

1990'ları belirleyen daha çok hükümetlerin Kürt meselesini terör ve güvenlik sorununa indirgemiş olmalarıdır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni Oslo sürecini CHP mi başlatacak

Kurtuluş Tayiz 11.09.2012

Milliyet'ten Derya Sazak dün önemli bir toplantının haberini duyurdu. Kemal Kılıçdaroğlu'nun bilgisi dâhilinde CHP'li bir heyet, Kürt sorununa çözüm için sol-liberal aydınlardan oluşan bir grupla önceki gün İstanbul'da biraraya geldi. Basına kapalı olan buluşmada CHP'den **Sezgin Tanrıkulu, Gülseren Onanç, Rıza Türmen, Alaattin Yüksel** ve **Burhan Şenatalar** yer aldı. Aydınlardan oluşan grupta ise **Cengiz Çandar, Fuat Keyman,**

Mithat Sancar, Turgut Tarhanlı, Oral Çalışlar, Osman Kavala, Altan Öymen ve Bekir Ağır gibi isimler varmış.

Derya Sazak'tan öğrendiğimize göre toplantıda Kürt sorunu masaya yatırılmış. Güneydoğu'da son aylarda artan şiddet olayları ve hükümetin güvenlikçi politikaları değerlendirilmiş. AKP'nin 2009'da başlattığı demokratik açılıma devam edilmesi yönünde ise görüş birliğine varılmış. Toplantının bence en dikkate değer yanı Habur ve Oslo süreçlerinde hükümetin yaptığı hataların masaya yatırılmış olması. **PKK'yla devlet arasında Oslo'da yapılan görüşmelerin başarısızlığı uğraması, toplantıda, "siyasi aktörlerin zayıflığı"na bağlanmış.**

Baykal CHP'sinin demokratik açılıma ve Habur sürecine yönelik muhalefetini hatırlayınca Kılıçdaroğlu'nu takdir etmekten kendimi alamıyorum, partisine kısa sürede bu dönüşümü yaptırabildiği için elbette.

Ancak şu Oslo meselesiyle ilgili bazı hatırlatmalar yapmakta fayda var; hükümetin PKK'yla diyaloga geçmesi, Oslo'da bir dizi görüşmelerde bulunması önemli bir adımdı, olumluydu. Başbakan Erdoğan Oslo'da devletin ezberini bozdu, denenmeyeni denedi. **Ne var ki burada örgütle diyalogun ucunu kaçırıp Kürt meselesini müzakere etmek, hatta bu görüşmeleri protokollere bağlamak hatalıydı, yanlıştı.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ICG'den 'çatışmayı bitirme' stratejisi

Kurtuluş Tayiz 14.09.2012

Uluslararası Kriz Grubu'nun (International Crisis Group —ICG) "Türkiye: Kürt sorununun çözümü ve PKK" başlıklı raporu basında yeterince ilgi görmese de bence hükümete ve Kürt hareketine yol gösterici öneriler sunmakta. Türkiye'yi içine düştüğü bu darboğazdan kurtaracak nitelikte değerlendirme ve önerileri içeren rapor, taraflara Kürt sorunu ve PKK meselesine dair uzun vadeli bir "çatışmayı bitirme stratejisi" sunuyor.

Hükümet için;

- Hükümet ve anaakım medya, teröre karşı topyekûn savaş çağrılarının tahrikine kapılmamalı ve bunun yerine, Kürtlerle birlikte çatışmanın uzun vadeli çözümüne odaklanmalı.
- Meşru Kürt siyasetçilerini cezaevine gönderen baskıcı kanunların değiştirilmesi ve güvenlik güçlerinin aşırılıklarının telafi edilmesi gerekiyor.
- Hükümet, Kürtlerin haklarının tanınması konusunda bugüne dek zikzaklar çizdi. İktidardaki Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP), 2005 yılında "Demokratik Açılım" başlattı; ancak çabaları, 2009'da sekteye uğradı.
- AKP liderleri zaman zaman, okullarda seçmeli Kürtçe dersler açmak ve daha fazla reformun yapılması için Meclis'te diğer partilerle işbirliğini kabul etmek gibi olumlu sinyaller veriyorlar. • Zaman zamansa PKK'yı askerî olarak yenilgiye uğratmak, savaşın gerçek boyutunu küçük göstermek, Kürt sivil kayıpların üzüntüsünü paylaşmamak, Kürt hareketine olan derin kuşkusunu açıkça göstermek, şiddet kullanmayan binlerce aktivistin

tutuklanmasını durdurmak için hiçbir şey yapmamak ve, Orta Doğu'nun çalkantı içinde olduğu bir dönemde uluslararası ortaklarından eleştiri gelmediğinden, genel olarak hoşnut kalmakla yetinmek konusunda kararlı görünüyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barişin Başbakanı'ndan ölüleri sayan Erdoğan'a...

Kurtuluş Tayiz 18.09.2012

Başbakan'ı dinliyorum. İcraatlarını rakamlarla anlatmayı seviyor. Belki böylesi daha etkili. Konu PKK'ya geliyor. Başbakan'ın ifadeleri şöyle; **“Bölücü terör örgütüne karşı mücadelemizi sürdüreceğiz. Hakkâri Valiliğimiz de açıkladı, sadece son 10 gün içinde 123 terörist etkisiz hâle getirildi. Şubat ve ağustos ayları arasında 373 terörist etkisiz hâle getirildi. Son bir ay içinde toplamda 500 terörist etkisiz hâle getirildi...”**

Şaşıyorum; Başbakan son bir ay içerisinde kaç PKK'lının öldürüldüğünü ayrıntılarıyla anlatıyor. **Bir başbakanın icraatları arasında öldürdüğü isyancıları sayması bana tuhaf geldi.** Yöneticilerin ülkeleri için yaptıkları hizmetleri anlatması gayet normal ama bu hizmetlerin arasına güvenlik güçleri tarafından dağda öldürülenlerin dâhil edilmesi pek sağlıklı bir ruh hâline işaret etmiyor.

Oysa **daha üç yıl önce PKK'lıların Habur'dan gelişleri üzerine Taraf , Erdoğan için “Barişin Başbakanı” manşetini atmıştı.** Çok yerinde bir manşetti. **Peki, anaların gözyaşını dindireceğiz diyerek yola çıkan bir lider nasıl oldu da üç yıl geçmeden çatışmada öldürülen PKK'lıların sayısını meydanlarda övünerek anlatan birine dönüşebildi?**

Bu dönüşümün nedenlerini merak ediyorum; Kürt ve PKK meselesinin zorluğu Başbakan'ı yıldırılmış olabilir; belki güçsüzlük veya yorgunluk hâli, belki çaresizlik ve korkuları, belki iktidar hırsı ve kişisel ihtirasları Başbakan'ı böyle bir dönüşüm serüvenini yaşamaya zorladı. Belki de hepsi. Fakat şöyle bir sorun var; **son günlerde artan çatışma ve ölüm haberleriyle Türkiye adeta yangın yerine döndü. Cehennemi yaşıyoruz sanki.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni çözüm arayışları

Kurtuluş Tayiz 21.09.2012

Kanlı bir açmaz, bir ölüm çıkmazı sanki yaşadığımız. Ne siyasetle, ne güvenlik tedbirleriyle bu soruna çözüm bulabiliyoruz; kan akmaya devam ediyor. İster PKK'yı suçlayalım ister devlet yöneticilerini, fark etmiyor, bu kısır döngüden bir türlü çıkamıyoruz. Hiçbir şey değişmiyor.

PKK'nın savaşacak gücü var ama kazanacak gücü yok; hükümetin örgüte karşı mücadele kararlılığı var ama onu bitirme gücü yok. Bu yüzden sürgit bir savaşa mahkûm olmuş durumdayız. Kürtlerin hepsi PKK

ve BDP'yi desteklese belki de bu kadar çok insan ölmeyecek, silaha ve şiddete gerek kalmayacaktı. PKK ve Kürtler mesut, Türkler de bu duruma razı olacak, Kürt meselesinde kansız bir çözüm yolu bulabilecektik.

Son 30 yıldır neredeyse sanki tek ve uzun bir günü yaşıyoruz. Hep aynı şeyler, farklılık yok. PKK saldırıyor, asker operasyon yapıyor, gençler feci şekilde ölüyor; Kürt meselesinde ara ara demokrasi lafları gündeme geliyor, silahların gölgesinde biraz barış ve çözüm arayışı beliriyor, sonra bir yerden yine bir saldırı oluyor ve kıyamet kopuyor...

Film hep başa sarıyor. Yeni bir şey yok. Dikkat edin; bu konuda **kuşaklar arasında da bir algı farklılığı yok.** Bir babayla oğlu Kürt meselesine ilişkin aşağı yukarı aynı algıya sahip, **Kürt meselesi sözkonusu olunca babayla oğul arasındaki yaş farkı da bir anda siliniveriyor; çünkü farklı zamanlarda yaşasalar da aynı şeyleri tecrübe ediyorlar.**

Bugün yaşadıklarımıza bakın. Dönüp yine aynı noktaya geldik. PKK'nın kanlı saldırıları artmaya başladı, toplumda bir infial hâli belirdi ve biz yeniden "silahsız çözüm"ü tartışmaya başladık.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kandil güçlendi, İmralı zayıfladı

Kurtuluş Tayiz 25.09.2012

Yakın zamana kadar PKK sözkonusu olduğunda onun adı dilden düşmezdi; Kürt meselesi gündeme geldiğinde ilk onun ismi akla gelirdi. **Türk ve Kürt siyaseti için İmralı çok önemli bir adrestir. Ama şimdi neredeyse Öcalan'ın ismi bile anılmıyor.** Hatırlatılmıyor. İşaret edilmiyor. Gündeme getirilmiyor. **PKK sözkonusu olduğunda anılan tek bir yer var, o da Kandil.** Son günlerin en popüler tartışma konusu olan **Oslo süreci de yine Kandil eksenli yürüyor.** Araya İmralı'yı sıkıştırmak isteyen az değil elbet ama bu tartışmalara bakarak **İmralı'nın eski ağırlığından pek eser kalmadığını** söyleyebiliriz.

Oysa Öcalan daha bir yıl öncesine kadar devletle müzakerede örgütü tarafından görevlendirilen en yetkili isimdi. Bu süreç başarısızlıkla sonuçlanınca Ankara da PKK ile ilgili elindeki en büyük kozunu yitirmiş oldu. Bunda örgütün Öcalan'ın arkasından dolanarak müzakereleri sabote etmesinin payı var elbette; ancak **Ankara'nın da Öcalan'la diyalogu tümenden kesmesinin, Öcalan'ın gözden çıkarmasının bu gidişat üzerinde etkili olduğunu** söyleyebiliriz.

Öcalan'ın örgüt üzerinde Ankara'nın beklediği ölçüde etkili olamaması, güvenlik bürokrasisinin PKK'yı askerî olarak sindirilebileceğine dair öne çıkan inancı, hükümeti de askerî seçeneğe yöneltti. Ankara'nın masada öne süreceği fazladan kartı da sanırım kalmamıştı. Gerektiğinden fazla ileri gidildiğini de düşünmüş olabilirler. **14 Temmuz 2011'de PKK'nın Silvan pususuyla start verdiği, Ankara'nın da karşı hamlelerle birlikte geliştirilen bu kanlı süreçten Kandil daha fazla güçlenerek çıktı; İmralı ve hükümet ise bu 15 aylık dönemde daha çok zayıfladı.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni Oslo süreci, yeni barış fırsatı

Kurtuluş Tayiz 28.09.2012

On dört temmuzda Silvan pususu ile devlet- İmralı- PKK görüşmeleri büyük darbe alarak kesildi. Masayı kimin devirdiği konusunda tartışmalar süredursun, bugün yeniden müzakere noktasına gelindi. Başbakan Yardımcısı **Bülent Arınç**, Adalet Bakanı **Sadullah Ergin**, Başbakan Yardımcıları **Beşir Atalay** ve **Bekir Bozdağ**'dan sonra **Başbakan Erdoğan** da **yeni bir Oslo sürecinin** mesajını verdi.

Aslında bu açıklamalardan İmralı ve Kandil'le bir süre önce temas kurulduğu anlaşılıyor. Şimdi ise kamuoyunun onayı ve desteği aranıyor. Bu gelişme **Türkiye için yeni bir barış fırsatı** sunuyor ve bu yüzden çok önemli. Ancak **siyasal iktidarın ve PKK cephesinin birinci Oslo sürecinden çıkaracağı önemli dersler var**. Yoksa bu sürecin de heba olması işten bile değil.

Öncelikle bu aşamaya nasıl gelindiğini iyi anlamak gerekiyor; siyasal iktidarın çok gönüllü olmasa da sürüklendiği güvenlik eksenli politikaları son bir yılda etkili olsa da sonuç vermedi ve başarısızlıkla sonuçlandı; güvenlik bürokrasisinin önerdiği "PKK'yı altı ayda bitirme stratejisi" büyük can kayıplarına yol açtı; iktidarın silahla sonuç alma üzerine kurulmuş politikası iflas etti ve yenildi. Askerî yöntemlerle PKK ve Kürt meselesinin hallolmayacağı bir kere daha açıkça görüldü. **Başbakan Erdoğan sürüklendiği bu kötü gidişata geç de olsa "dur" diyerek olumlu bir iş yaptı.**

PKK ise hükümete karşı başlattığı devrimci halk savaşıyla istediği sonucu alamadı; Kürt halkı topyekûn bir ayaklanma çağrısına karşılık vermedi, örgütün bu çağrısına mesafe koydu. Kandil masaya oturarak ancak kendisi için bir sonuç elde edebileceğini net olarak anladı.

Taraflar çoğu zaman masaya gönüllü yanaşmaz, bunu anlamak için iki tarafın da savaşta ne kadar çok kıyıcı olduğuna bakmak yeterli.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan: Kandil'le birlikte çözeriz

Kurtuluş Tayiz 01.10.2012

Öcalan: Kandil'le birlikte çözeriz Hükümet üyeleri ve Başbakan Erdoğan, akan kanın durması için İmralı'yla temasa geçileceğini açıkladığı günlerde Mehmet Öcalan'ın da abisi Abdullah Öcalan'ı uzun bir aradan sonra ziyaret ettiğini öğrendik. 14 aydan fazla bir süre kimseyle görüşmeyen Öcalan'ın sözleri kamuoyunda da merak uyandırdı. Bu görüşmeyle ilgili basında yer alan haberlerin bir kısmını yalanlayan Mehmet Öcalan ile konuştum. Abisinin düşüncelerinin kamuoyuna doğru yansımalarının önemine işaret eden Mehmet Öcalan, bana İmralı'daki görüşmeyi tekrar anlattı. Basında yer alan bazı ifadeleri düzeltmek istediğini belirterek söze başlayan Mehmet Öcalan, şunları söyledi:"Abim barış için görev almaya hazır olduğunu söyledi ama tek muhatabın kendisi olduğuna dair bir ifade kullanmadı.

İki tarafın da hataları var

Bana 'PKK üzerinde etkim var, eğer devlet samimi olursa, bu sorunu Kandil'le birlikte çözeriz. Kandil beni dinler' dedi. Devletin samimi bir çözümü olmazsa PKK'nın savaşçı bir örgüt olduğunu ve savaşacağını ekledi. Kendisi bir çözüm projesi hazırlamış. Ayrıntısından bahsetmedi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Suriye tezkeresi ve savaş rüzgârları

Kurtuluş Tayiz 05.10.2012

Suriye'ye müdahale olasılığı var mı? Şimdi herkesin aklındaki soru bu. Akçakale'de beş can alan bombanın ardından hükümet, Meclis'i toplayarak **sınır ötesine asker gönderme yetkisi** aldı. Bu yetkiyi nasıl kullanacağı merak konusu. Her ne kadar Türk topçusu Suriye birliklerine ateş açsa da şimdilik bir savaş olasılığı yok. Ankara'dan yansıyan, tezkerenin **"tedbir amaçlı olduğu"** yönünde. Bir anlamda **bu tezkereyle Esed'e gözdağı veriliyor**.

Bir de tabii tezkerenin iç kamuoyuna yönelik kısmı var. Zaten Türkiye'nin tek başına Esed'e müdahale edemeyeceği açık. Dünya böyle bir müdahaleye karşı. Ankara'nın sınırda bir tampon bölge oluşturma isteği bir sır değil, fakat bunun için de savaşa girmeyi göze almak gerekiyor. Rusya, Çin ve İran'ın Esed'e süren desteği gözönüne alınırsa, bu ihtimal de zor.

Bu gelişmeler siyasileri olduğu gibi kamuoyunu da kısa sürede ikiye böldü. Daha Meclis görüşmeleri başlamadan toplum neredeyse **Esed'e dış müdahaleyi destekleyenler** ve müdahaleye **karşı çıkanlar** olarak iki ana gruba ayrıldı. Benzer bir ayrışma ve tartışmayı **Saddam Hüseyin, Muammer Kaddafi, Hüsnü Mübarek** gibi diktatörlerin devrilmesi sırasında da yaşadık. Suriye diktatörü **Esed'in son 18 ayda 30 binden fazla insanı katlettiğine** bakarak, ben, **müdahalede çok bile geç kalındığını** düşünüyorum. Araya hiç "emperyalizm", "büyük devletlerin oyunu", "kapitalizmin çıkarları" gibi safsataları sokmaya gerek yok. **Esed 30 bin Suriyeliyi öldürdü. Bu kadar açık ve net**. Bu adamı devirecek herhangi bir müdahaleye karşı çıkmak için bence akıllı bayağı bir zorlamak gerekiyor.

Dünya artık böyle bir duruma seyirci kalamaz veya kalmamalı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ceberut devletten insan merkezli devlete

Kurtuluş Tayiz 09.10.2012

Diyarbakır Emniyet Müdürü Recep Güven, **"Dağda ölen teröristlere ağlamayan insan değil"** sözleriyle büyük ilgi gördü. Bu sözleri herhangi bir siyasi parti liderinden duysak belki yine çok şaşırırdık ama bu kadar çok yankı uyandırmazdı. Bunun nedeni herhalde bu düşüncelerin en son beklenen kurum veya kişi tarafından dile getirilmesi. **Güvenlik bürokrasisi devletle en çok özdeşleşen kurumların başında geliyor. Onlar daha**

çok devletin ceberut yüzünü, katılığını, acımasızlığını, duygusuzluğunu temsil ediyor. Recep Güven'in açıklamalarına gösterilen yoğun ilgi bence bununla bağlantılı; meğer devletin üzülen, acı çeken, suçluluk duyan, gözleri yaşaran bir ruhu, bir kalbi varmış...

Diyarbakır Emniyet Müdürü'nün düşünce ve duygularının bu kadar insan merkezli olmasında şaşırtıcı bir yan bulmamayı dilerdim; o sözlerin hepimize hayatımızın olağan bir duygu ve davranış biçimi gibi gelmesini umardım; ama maalesef **bir polis müdürünün dile getirdiği bu sözler bu ülkenin normalleşmesi ve iç barışı adına bugünün Türkiye'sinde hâlâ önemli ve ihtiyaç duyulan bir yaklaşım biçimi.**

Diyarbakır çok önemli bir kent; Kürt meselesinin kalbi bu şehirde atar. O şehirdeki en ufak kıpırdanışlar batıyı ve bütün Türkiye'yi çığ gibi etkiler. İyi ya da kötü biçimde... Gençlerin her gün toprağa düştüğü ülkemizde bugün bir normalleşmeye ihtiyaç var. Operasyonlar, çatışmalar, baskınlar hız kesmeden sürse de, ufukta bir barış ihtimali belirmiş görünüyor. **Siyaset kurumu, esmeye başlayan bu ılımlı havayı akan kanı durdurma adına iyi değerlendirmeli. Politikacılar, Emniyet Müdürü Recep Güven'in şu sözüne kulak vermeli; "Önce vatan değil, önce insan".**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İki polis müdürü, bir başbakan

Kurtuluş Tayiz 12.10.2012

Başbakan Erdoğan'ın sert sözlerini duyduğunda Diyarbakır Emniyet Müdürü **Recep Güven**'in ne hissettiğini bilemiyorum. Kuşkusuz kamuoyunda yankı uyandıran o sözleri dile getirdiğinde ("**dağdaki teröriste ağlamayan insan değildir**") tepki alabileceğini hesaplamış olmalı. Güven yıllarca Güneydoğu'da görev yapan, Kürt meselesinin ateşten bir gömlek olduğunu tecrübe eden, Ankara'yı da az çok bilen biri. Zaten güvenlik bürokrasisinin içinde olup ülkenin milliyetçi ikliminden haberdar olmamak mümkün değil. Güven'in o konuşmayı yaptıktan sonra yanındaki arkadaşına "**Birazdan Emniyet Genel Müdürlüğü'nden ararlar**" demesi boşuna değil; **bu onun her şeyin ne kadar farkında olduğunu gösteriyor.** Ancak Başbakan Erdoğan'ın konuya müdahil olarak kendisini **çok sert uyurabileceğini**, CHP liderinin **çok sert çıkacağını**, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin kendisinin **görevden alınması için kampanya yürütebileceğini** ve **konunun bu kadar büyüyebileceğini** sanıyorum o da tahmin etmiyordu.

Konuşmanın bütünlüğü gözönüne alındığında bu tepkilere anlam vermek elbette zor. Fakat Erdoğan'ın azarlamasına rağmen **Recep Güven'in kendisini rahat ve huzurlu hissettiğine** ben eminim. Çünkü Emniyet Müdürü'nün sözleri insana dairdi, "**Önce vatan değil, önce insan**" diyerek devletin varlığına kaynaklık eden **bir tabuyu yıktı**, öldürmekten, savaştan, yıkmaktan bahsetmedi, **gençleri hayata bağlamanın, yaşatmanın önemine değindi.** Bu değerlerin bu kadar farkında olan bir insanın, Başbakan fırçaladı diye, sözlerinden pişmanlık duyması tabii olarak beklenemez.

Burada kendisini rahatsız ve huzursuz hissedecek biri varsa bence o, genç yaşta toprağa düşen bu ülkenin evlatları için üzülen ve acı çeken bir polis müdürü değil, buna şiddetle tepki gösteren Başbakan Erdoğan, Kemal Kılıçdaroğlu ve MHP lideri Devlet Bahçeli olmalı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kürtlerin yüzyılı...

Kurtuluş Tayiz 16.10.2012

Arap Baharı galiba en çok Kürtlere yaradı. Ortadoğu'da eski rejimler bir bir yıkılırken, yüzyıl önce kurulan statüko da dağılıyor. Bu çözülüşün odağında Irak, İran, Suriye ve Türkiye'deki Kürtler bulunuyor. Bu gelişmelerden etkilenen Kürt hareketinin sözcüleri son zamanlarda yeni bir söylem geliştirdiler, bu yüzyılın Kürtlerin yüzyılı olacağını vurgulamaya başladılar. Tabii sadece Türkiye'deki Kürtler değil; Irak, Suriye ve İran'daki Kürtler de benzer bir heyecanın etkisi altında.

Irak Kürdistanı eski Başbakanı **Bahram Salih**, İstanbul Forumu toplantısında karşılaştığı **Cengiz Çandar**'a şu çarpıcı ifadeyi kullanmış: **"Kurdish moment has arrived."**

Anlamı şöyle; **Kürtlerin harekete geçme ve tarih sahnesine çıkma zamanı geldi...**

Fransız Parlamentosu'nun ev sahipliğini yaptığı ve Suriyeli Kürtleri ilgilendiren birkaç gün önceki bir toplantıda Kürt hareketinin önemli isimlerinden **Ahmet Türk** de şöyle bir konuşma yaptı: **"Asla yalnız değilsiniz** (Suriye'deki Kürtleri kastederek). **Kürtler sorunun kilit aktörleridir. Bu nedenle de kazanmaları çok önemlidir. Bu yüzyıl Kürtlerin yüzyılı olacak."**

Kürt hareketinin sözcülerinden **Aysel Tuğluk** ise bir süre önce Taraf 'ta yayımlanan yazısında şu keskin saptamalarda bulundu: **"Bölgede yeni bir dünya kuruluyor ve Kürtler bu yeni dünyada mutlaka yerini alacaktır. Türkiye'ye rağmen ve Türkiyesiz!** Bunu başaracak güce ve inanca sahibiz. Emin olun ki bu kez başaracağız. Yüz yıldır bu ânı bekliyorduk: Kürtler artık kazanmıştır. (...) 20. yüzyılı Kürtler statüsüz geçirdi. Çok acılar bedeller ödedi 20.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Devlete bir Mandela lazım

Kurtuluş Tayiz 19.10.2012

Bugün Kürt savaşının hâlâ sürüyor olmasının önemli bir nedeni Türkiye'nin Güney Afrika'da olduğu gibi bir Nelson Mandela ortaya çıkaramamış olması. Burada **Mandela**'nın karşılığı olarak **Abdullah Öcalan**'dan bahsediyoruz. Öcalan PKK'nın tek lideri ancak otoritesi o kadar da tartışılmaz değil, en azından örgütün yönetici kadrosu için bu böyle. Öcalan "Kürtler adına tarihin en büyük anlaşmasını yapmak üzereyim" dediği bir sırada Silvan pususu yaşandı ve Mandela olmaya en çok yaklaştığı anda kendisini İmralı'da tecrit altında buldu. Geçen bir yıllık zamanda **PKK savaşıma gücünü kanıtladı ama Öcalansız bir barış yapma becerisine sahip olmadığını da gösterdi. PKK kendi liderini kolayca harcama eğilimi gösterirken, devletin bir Kürt Mandela'sına duyduğu ihtiyaç da arttı.**

Başbakan Erdoğan'ın İmralı ile görüşmelerini yeniden gündeme getirmesinin nedeni bu ihtiyaçla bağlantılı;

yani **siyasi iktidar örgütü üzerinde etkili ve sözü dinlenen bir Kürt Mandela'sına ihtiyaç duyuyor.**

Erdoğan'ın sözleri şöyle: "MİT, her an her tür hareketi yapabilir. Mesela yarın İmralı'ya gitmem gerekiyorsa MİT Müsteşarı'na 'sen gerekeni yap' derim. Yeter ki akan kan dursun, netice olsun. Bunu 'teröre destek' diye gören zihniyet büyük yanlış içindedir."

Başbakan'ın neredeyse günlük demeçlerinden biri hâline gelen İmralı'yla görüşme konusu devletin muhataplık arayışını yansıtıyor. **İmralı'nın yeniden işaret edilmesine bakarak devletin Öcalan'dan bir Mandela çıkabileceği umudunu koruduğunu ve bu yönde ciddi bir değerlendirmeye sahip olduğunu söyleyebiliriz.**

Başbakan Erdoğan'ın Öcalan'la görüşme için "akan kanı durduracaksa", "netice verecekse" gibi kayıtlar düşmesi de önemli.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye'de de Kurban ateşkesi olsun

Kurtuluş Tayiz 23.10.2012

Suriye'de Kurban ateşkesi sağlanması için Türkiye ciddi bir diplomasi yürüttü. Türkiye, İran ve Birleşmiş Milletler'in (BM) baskısıyla Esed yönetimi ile muhalifleri bir ateşkeste uzlaştırdı ve bayram süresince tarafların silahları susturması bekleniyor.

Kurban ateşkesine aslında bizim de çok ihtiyacımız var; Güneydoğu'da önceki gün 20 PKK'lı ve altı güvenlik görevlisi hayatını kaybetti. Bu sayı son 10 günde 100'ü buluyor. Ancak ne hükümet, ne muhalefet, ne doğrudan bu meselenin bir tarafı olan BDP ve ne de sivil toplum örgütleri Kurban ateşkesi için çaba gösteriyor. Ateşkes girişiminde bulunmak bir yana bu konuda bir temenni kırıntısı bile ortada yok.

PKK cephesinde de sessizlik sürüyor; örgüt, Bayram ateşkesine şimdilik yanaşmıyor.

Oysa Kurban ateşkesi, Türkiye'deki bu sert havayı yumuşatabilir ve yeni bir barış döneminin kapılarını açabilir.

Kurban ateşkesi Türkiye'de iç barışın sağlanmasının başlangıcı olabilir.

Kamuoyu buna hazır.

İmralı'yla görüşme için açık çek veren hükümet de bence buna hazır.

Bunun için Kandil'in bir Kurban ateşkesi ilan etmesi gerekiyor. Ya da böyle bir ateşkese ikna edilmesi...

Ateşkesle birlikte askerî operasyonlar devam edemez, durur.

Kilitli olan bütün kapıları ancak böyle bir ateşkes açabilir.

Tıkanan görüşmeler yeniden başlayabilir.

Demokrasi tekrardan güç kazanır.

Bayram ateşkesi kimseye bir şey kaybettirmez.

Herkes kazanır.

PKK da kaybetmez.

Şimdi anladığım kadarıyla PKK son aylarda geliştirdiği etkili saldırılarla yakaladığı psikolojik "üstünlüğü" ateşkes ilan ederse kaybedeceğini sanıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan umudu...

Kurtuluş Tayiz 26.10.2012

Uzakta bir ada hapisanesinde ömür boyu hapse mahkûm bir insan dışarıdaki insanların kaderini elinde tutabilir mi? Milyonlarca insanın, sorunlarının çözümünü bu kişiye bağlaması normal mi? Herkesin tuhaf karşılayabileceği bu durum, aslında Türkiye gerçeğinin bir parçası. Cezaevlerindeki binlerce insan, İmralı Adası'nda hapis yatan Abdullah Öcalan'a uygulanan tecridin kaldırılması ve bir dizi başka talep için kendisini ölüme yatırmış durumda. **Ölümleri ve yaşamları hakkındaki o büyük kararı sadece Abdullah Öcalan verecek.**

Bu durum ister istemez Abdullah Öcalan'ı, Kürt sorununda yine umut hâline getirdi. Daha önce olduğu gibi Öcalan yine kilit isim oldu; BDP'nin Meclis'e dönmesini sağlayan o, milletvekillerinin yemin krizini çözen o, PKK'lıların Habur'dan eve dönmesi talimatını veren isim yine o...

PKK saldırıları durdurmak için Öcalan şartını öne sürüyor, BDP "Bizle değil, Sayın Öcalan'la görüşün" diyerek muhatap gösteriyor; Başbakan Erdoğan da keza öyle, "İmralı'yla her an görüşebiliriz" diyerek, Öcalan'ın önemini altını çiziyor.

Habur ve Silvan baskınından sonra, yani barış görüşmelerinin ardından kopan kıyamete ve üstünün çizilmesine, yerin dibine batırılıp "ıdam mı edelim, tecrit mi" diye baskı altına alınmasına rağmen, sonunda, her iki tarafın da dönüp dolaşıp geldiği "adres" yine İmralı oluyor.

Bu ülkede savaşın da, barışın da kaderini sanki Abdullah Öcalan kontrol ediyor. Öcalan, örgütünün arkadan dolanarak onu onlarca kez boşa çıkarmasına karşın kendi gücünü, etkisini korumayı —İmralı'da geçen 12 yıla rağmen— bildi. Bugün hâlâ gücünü koruyor.

Zaman zaman örgütün ondan bağımsızlaştığını ve onu etkisizleştirdiği değerlendirilmeleri yapılıyor, yapıyoruz. **Dağ kadrosunun İmralı'nın "barışın merkezi" olmasına sıcak bakmadığı sır değil; onlar, bu konuda**

örgüt olarak son sözün kendilerinde olmasını istiyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Korsan cumhuriyet

Kurtuluş Tayiz 30.10.2012

Ankara'daki görüntüler akıl alır gibi değil; Cumhuriyet'in 89. yıldönümünü kutlamak isteyen başta CHP olmak üzere muhalif gruplara biber gazlı, gaz bombalı ve polis panzerleriyle müdahale edildi; başkent, adeta savaş alanına döndü. Sabah saatlerinde şehirde alınan güvenlik önlemleri ise Güneydoğu'daki Olağanüstü Hal (OHAL) günlerini hatırlattı.

Peki, 89. yılında Cumhuriyet kutlamalarının korsan gösterilere dönüşmesine neden olan bu yasağın gerekçesi nedir?

Ankara Valiliği'nin açıklamasında yasak gerekçesi alınan bir **"istihbarata"** dayandırılıyor. O istihbarat şöyleymiş: **"Radikal gruplar yürüyüşü provoke ederek, büyük bir kaos ortamı oluşturmayı hedefliyor..."**

Dünkü olaylara bakarak aslında valinin hiç de öyle **"kaos doğacak"** endişesi taşımadığını anlayabiliyoruz. Çünkü **valilik kaosun en büyüğünü kendi koyduğu yasakla çıkarmış oldu**. Bu olaylar, valiliğin gerekçesinin tutarlı olmadığını gösteriyor.

Eğer başkent valisi 29 Ekim'in ister resmî ister muhalif kutlama olsun güvenlik içinde kutlamasını sağlayamıyorsa o görevin başında da bulunmamalı. Sadece vali değil elbette, bu yasağı savunan iktidar partisi de başkentte bile güvenliğe hâkim değilse, bu işi bir zahmet tez zamanda bıraksın...

Bu yasakçı kafayla Cumhuriyet kutlamalarını bile korsan gösteriye dönüştürdüler.

Bunu hayal edebilir miydik?

Yine ana muhalefet partisi lideri ve milletvekillerinin Ankara'da polis barikatlarını yararak Anıtkabir'e yürümek zorunda kalacaklarını kim aklından geçirebilirdi?

Ergenekon'u destekleyen, Balyoz'a koltuk çıkan, eski devletin çetelerine kucak açan Kemal Kılıçdaroğlu dün neredeyse demokrasi kahramanı hâline geliyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aklın dışına düşmek

Kurtuluş Tayiz 02.11.2012

Aklı bir tarafa bırakıp şiddetli kavgaya tutuştuklarında politikacıları tanımak daha kolaylaşır. Fazlalıklarından kurtularak, en gerçek hâlleriyle görünmeye başlarlar. Maskeler, şirin gözükmeye yarayan ifadeler ve nezaket

numaraları kavga sırasında kurtulunması gereken birer ağırlığa dönüşür. Ruhun derinlerinde bekletilen en savaşı güçler, galip gelmek için yardıma çağrılır.

Böyle durumlarda liderleri tanıyabilmek genellikle zorlaşır. Birden tanınmaz hâle gelirler; kamuoyu onları anlamakta güçlük çekmeye başlar. Toplumun veya seçmenlerin seçtiği yöneticiler için bir süre sonra **“Biz eskisini istiyoruz”** demesi boşuna değil; bu, destek verdikleri liderin pek de görüldüğü gibi çıkmadığına işaret eder ve bir hayal kırıklığını yansıtır. Politikacıların kaderi akıldaki ile gerçeklik arasındaki farka bağlıdır, bu ayrım uçuruma dönüştüğünde politik kariyerleri de zamanla son bulur ve birer siyasi mevtaya dönüşürler.

Tabii böyle bir süreç ancak demokratik bir toplumda işler. Türkiye’yi de bunun dışında tutmuyorum. İleri demokrasiye kavuşamamış olsak da ana hatlarıyla Batı tipi bir demokrasiye sahibiz. Yöneticilerimiz yarım asırdan fazla bir süredir —demokrasiyi kesintiye uğratan darbelere rağmen— seçimle işbaşına geliyor. Askerî vesayetin etkisi de artık silinmeye başladı. Kuşkusuz son on yıllık AKP iktidarı döneminde demokratikleşme yolunda önemli mesafe kat edildi. İnşili-çıkışlı, demokratik-anti demokratik uygulamalarına, kararsız ve ağırdan alan, bazen de otoriter-baskıcı yöntemlere başvurmasına rağmen, AKP iktidarı fena sınav vermedi.

Ancak hayat devam ediyor ve ülkenin sorunları da bitmiş değil. Siyasal alanda rekabet yeni biçimlere bürünerek devam ediyor, üstelik eskisinden daha şiddetli.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölüm popülizmi

Kurtuluş Tayiz 06.11.2012

Politika gerçeklik duygusunu kaybettiğinde bütün tehlikelere kapıyı aralamış olur. Bunu, son günlerde önemli bir soruna dönüşen açlık grevleriyle ilgili tartışmalarda görüyoruz. Liderlerin sorumluluktan uzak yorum ve değerlendirmeleri tarafların ortak bir noktada buluşma ve çözüm geliştirme zeminini ortadan kaldırdığı gibi tansiyonu daha fazla arttırıyor.

Açlık grevi eylemi yapanların sayısı düne kadar 600’lerde seyrediyordu, bugün ise sayı 10 bine çıktı. Sorunun bu kadar büyümesine hükümet ile eylemcilerin sözcülüğünü yapan BDP arasında karşılıklı restleşme neden oldu.

Yanılıyor muyum?

Başbakan Erdoğan, konuya hiç müdahil olmasa, “cezaevlerinde açlık grevi yapmıyorlar, bunların hepsi şov” demese; hükümet, Adalet Bakanı Sadullah Ergin gibi ılımlı ve yapıcı bir isimle soruna çözüm arasa, mesele bu noktaya gelir miydi?

Bence gelmezdi.

Aynı biçimde BDP lideri Selahattin Demirtaş, Diyarbakır Cezaevi önünde açlık grevi eylemini yapan tutukluların talebini açıklarken, “Amaç Mehmet Öcalan’ın İmralı’ya gitmesi değil, Abdullah Öcalan’ın buraya gelmesi”

demese, Başbakan da herhâlde tansiyonu daha da yükselten açıklamalara girişmeyecekti. Mesela “Şantaja dönüştürmeyin, açlık grevi yaparak biz terörist başını serbest bırakmayız, zaten halk idamın geri gelmesini istiyor” demeyecekti.

Oysa Başbakan Erdoğan ile Demirtaş arasındaki bu atışma sürerken, açlık grevi yapan bir grup 50. günü çoktan geride bırakmıştı.

Peki, nasıl bu kadar rahat olabiliyorlar?

İki taraf da kendince haklı olduğu için mi?

Değil.

Ben haklı oldukları bir yan görmüyorum. En azından iki taraf da bu konuda tümüyle haklı değil.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Andıcın yeni müellifleri

Kurtuluş Tayiz 09.11.2012

Tansu Çiller'i dinlerken fark ettim; 28 Şubat darbesi bir şekilde herkesi etkiledi. Ve herkesin kendisine göre bir 28 Şubat algısı oluştu. Bu yüzden olsa gerek mikrofon uzatılan dönemin bütün siyasi aktörleri “darbenin asıl mağduru benim” diyor. Çiller de darbenin asıl hedefinin kendisi olduğunu düşünüyor. Bence bunda büyük bir yanlışlık yok; 28 Şubat'ta dönemin bütün siyasi aktörleri etkilendi, Meclis'e, siyasi partilere, medyaya, yargıya, üniversitelere, belediyelere, sivil toplum kuruluşlarına, okullara, ibadethanelere “balans” ayarı yapıldı. Bu nedenle de 28 Şubat, “postmodern darbe” olarak anılmayı daha çok hak ediyor.

Türkiye bugün o darbecileri yargılıyor, 28 Şubat'la ortaklık ettiği düşünülen isimlerle de siyasi olarak hesaplaşıyor. Ama 28 Şubat'ın karanlık ruhu hâlâ üzerimizde dolaşmaya devam ediyor. Bir taraftan 28 Şubatçılar yargılanırken, diğer taraftan 28 Şubatçıların siyasi literatüre kattığı andıç, güne uyarlanarak zengin yöntemlerle kullanılıyor. Eskiden andıçlama yapan gazetelerin ve yazarların yerini yenileri aldı; bunlar, aydınlara, gazetecilere, iktidarı eleştiren isimlere karşı “karakter suikastı” yapmaya devam ediyorlar.

28 Şubat'tan sonra iktidar değişti ama iktidarların andıçlama geleneği değişmedi. Ülkenin en önemli kurumlarından MİT, **Taraf** yöneticilerini, aydınları, gazetecileri sahte isimlerle kodlayıp “casusluk faaliyeti” gerekçesiyle takibe alabiliyor. MİT'in yasadışı dinleme skandalını soruşturmak için harekete geçen savcılık ise bugün hâlâ Başbakanlık'tan “izin” bekliyor.

28 Şubat andıcına benzer kopya andıçlar her gün bir yerden türeyip duruyor. Bunun son örneği **Şemdin Sakık** oldu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Avrupa'nın İmralı'ya bakışı

Kurtuluş Tayiz 13.11.2012

AKP hükümeti İmralı'dan ümidi kesmiş görünüyor ama Avrupa Abdullah Öcalan'dan hâlâ ümitli. Başbakan Erdoğan idamı tartışmaya açıp Öcalan'a ev hapsinin önünü kesin bir dille kapatırken, AB Türkiye Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanı **Hélène Flautre**, Abdullah Öcalan ile görüşmek için Adalet Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulundu. Hürriyet 'ten Cansu Çamlıbel'e "gayriresmî" başvurusunun ayrıntılarını anlatan Hélène Flautre'un öne sürdüğü düşünceler ilginç. Türkiye'nin AB üyeliğine verdiği destekle bilinen

Flautre, Avrupalı demokratların görüşünü yansıtmaması bakımından da oldukça önemli bir isim. Flautre, 15 yıla yakın bir zamandır hapse bulunan **Öcalan'ın Kürt meselesinde hâlâ "kilit" bir oyuncu olduğunu** düşünüyor. Ev hapsine çıkma ihtimali ise kendisine bağlı. Müzakere edip bir anlaşmayı sağlayabilirse, siyasi bir aktör olmayı başarır ve kendi özgürlüğünü de kısmen garanti altına alabilir. Elindeki gücü kullanabilmesi için de bir kampı diğerine karşı savunmaması gerekiyor. Yani **Öcalan tek taraflı olarak Kandil'i savunmamalı. PKK'yı temsil etme yerine Kürt halkını temsil etmeli.** Bunun nasıl mümkün olacağına dair soruya ise Flautre şu yanıtı veriyor: "Öcalan Kürt meselesinin demokratik ve siyasi boyutunun lideri olmalı. Şiddete başvurmadan çözüm isteyen, demokratik ve kültürel hakları talep eden sivil kesimlerin temsilcisi olmalı. Kürt vatandaşların haklarını demokratik yollarla almayı öngören bir liderlik pozisyonu almalı. Şiddet kullanılmaması konusunda ise kararlı olmalı."

Abdullah Öcalan'ın bu noktaya gelmesi hâlinde Avrupa'nın Kürt meselesinde daha fazla katkı sunabileceği anlaşıyor. Fakat **Flautre'un mantıklı görünen bu görüşlerinin siyasal ve toplumsal güçler üzerindeki karşılığı çok zayıf.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üslûp farkı

Kurtuluş Tayiz 16.11.2012

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Financial Times'a verdiği mülakatta Başbakan Erdoğan ile arasındaki farklılığı "söylem ve üslûp" ile sınırlandırdı. Gül'ün yanıtı kuşkusuz centilmence ama kabul edelim ki, iki isim arasındaki fark o kadar da "küçük", "basit", "görünürde" ve "sıradan" değil. Gül'ün FT muhabiri **Daniel Dombey**'nin sorularına verdiği yanıtlar Türkiye'nin bugün şiddetle ihtiyaç duyduğu değişimi sağlamaya yeter bir bakış açısını yansıtıyor.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Türkiye'nin Avrupa yolunda kalmasını istiyor ve Ankara'nın —yani Başbakan'ın— Avrupa Birliği üyeliği yolunda gayretlerini arttırmasını istiyor.

Başbakan Erdoğan, AB'ye katılmanın önkoşullarından biri olan idamın geri getirilmesini savunuyor. Bunun için de ABD'nin idam uygulayan eyaletleriyle Rusya ve Çin'i Avrupa'ya örnek gösteriyor.

Abdullah Gül, başkanlık sistemine "birkaç kişinin" karar vermesine karşı çıkıyor.

Erdoğan, partisinin bile pek katılmadığı **“Türk tipi başkanlık modeli”** için Meclis’te teklif veriyor.

Cumhurbaşkanı, yeni anayasa konusunda en önemli şeyin Meclis’te konsensüs sağlamak olduğunu düşünüyor.

Başbakan ise yeni anayasa hazırlığını yapan komisyondan umudunu yitirdiğini, tek başına veya MHP ile birlikte yeni bir anayasa yapma planını gündeme getiriyor.

Suriye konusunda Cumhurbaşkanı dünyayla birlikte hareket etmeyi ve frene basmayı öneriyor.

Erdoğan, muhalif grupların en mezhepçi ve en radikal olanlarıyla birlikte tam gaz ilerliyor.

Cumhurbaşkanı Gül, hapishanelerdeki düşünce suçlularının sayısını işaret ederek ifade özgürlüğü üzerindeki baskıların Türkiye’nin demokratik imajına gölge düşürdüğünü savunuyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan yeniden oyunda

Kurtuluş Tayiz 20.11.2012

Türkiye’nin büyük bir bölümü ondan nefret ediyor. Bir ada hapisanesinde yaşamasını bile fazla görenler var. İdam konusu gündeme geldiğinde gözler oraya çevriliyor; “Apo asılsın”, “Apo asılsın” diye sesler yükseliyor ülkenin dört bir yanından. Ama sevenleri ve taraftarları da az değil; Kürtlerin bir bölümü onu ve onun kurduğu örgütü destekliyor.

Bu desteğin veya sempatinin kaynağı Cumhuriyet’in kurulduğu ilk yıllara kadar uzanıyor. Baskıcı, inkârcı, katliamcı devlet pratiğine karşı Öcalan, Kürtler için “başarılı” bir isyan önderliğini bu, çok kanlı bir liderlik olsa bile temsil ediyor.

Kürt hareketinin silahlı ve siyasi zora dayalı olan kısmını PKK temsil ediyor, demokratik boyutunu ise BDP; Öcalan ise bu iki güçten oluşan Kürt hareketinin “önderi” konumunda. Bütün Kürtlerin desteğine elbette sahip değiller; ama yoksulların, hayatın dışına itilmişlerin, hiçbir şeyi olmayanların, yani sayıca küçümsenemeyecek kadar etkili bir Kürt nüfusunun desteğine sahipler.

Öcalan bunları temsil ediyor.

Bu yüzden ondan vazgeçmek kolay değil.

Onu asalım, öldürelim, tecrit altında çürütelim, bitirelim diye düşünenler çok.

Devlet aklının yıllardır bu ihtimalleri ölçüp tarttığı da malûm.

Oluru olsaydı Öcalan en az yüz defa öldürülmüştü.

Bunu bu ülkenin kaderini elinde tutan yöneticilerden daha iyi bilecek kimse yok bence.

Onu en çok asmak isteyenler aslında ondan bir türlü vazgeçemiyor.

Askerler de, siviller de olayı hep böyle değerlendirdi.

Bekaa Vadisi'ndeki karargâhında bulunduğunda ya da İmralı'daki hapis hayatında Öcalan'a bakış değişmedi.

Bu yüzden yaşıyor zaten.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan'ın elinde sihirli değnek yok

Kurtuluş Tayiz 23.11.2012

Abdullah Öcalan'ın gücünün sınırlarını düşünüyorum; Türkiye'ye teslim edildiği **1999-2000 yılında örgütüne çağrı yaparak silahlı militanlarını sınır dışına çekti; sembolik olarak bir grubun gelip güvenlik güçlerine teslim olmasını sağladı.** Benzer bir çağrıyı 2009'da da yaptı, Kandil bir grubu Türkiye'ye göndererek yine Öcalan'a olumlu yanıt verdi. **Öcalan'ın değişik aralıklarla yaptığı ateşkes önerileri de karşılık buldu. Son olarak tek sözüyle ölüm sınırına dayanan açlık grevlerini bitirdi.**

Her seferinde “önderlik” gücünü, liderlik otoritesini ispatladı.

Ama bu girişimler hep “küçük mucizeler” olarak tarihe geçti, tamamlanamadı, somut bir sonuca dönüşemedi. Ateşkesler kısa sürede bozuldu, eve dönüş gerçekleşmedi, dağa çıkışlar arttı. Ve bugün Kürt sorunu hâlâ can almaya devam ediyor.

Yakın tarihin bu kısa özeti, Öcalan'ın elinde sihirli bir değnek olmadığını gösteriyor.

Bu yüzden Öcalan'a gerçeküstü bir güç atfetmenin bir anlamı yok.

Gücü ne küçümsenmeli ve ne de abartılmalı.

Kürt meselesi ve PKK sorununda etkili olan başka faktörler de bulunuyor.

PKK/Kürt sorunu Öcalan'ın tek sözüyle çözülecek kadar basit bir sorun olmaktan çoktan çıkmış durumda. Öcalan koşullar kendisi için elverişli olduğunda ancak etkili olabilir veya örgütüne söz geçirebilir.

Öcalan'ın hem devleti hem de örgütü memnun edecek bir çözümü yok; iki tarafın da ondan beklentileri çok fazla. Ve fakat yine de bu iki ucun arasını bulabilecek tek isim yine o.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye'nin gizli ordusu

Kurtuluş Tayiz 27.11.2012

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin dışında gizli bir ordumuzun daha olduğunu öğrendik. Meclis Darbeleri ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu'nun hazırladığı raporda, bu ordunun sayısı **"yüzbinlerle"** ifade ediliyor. Üyeleri sivil. Ama bir asker için gerekli olan nizami, gayrinizami bütün eğitimlerden geçirilmiş. TSK'dan ayrı silah depoları var. Üstelik kayıtdışı. **Bu gizli ordunun adı Özel Harp Dairesi.** Fakat faaliyetlerini rahat yürütmesi için kâğıt üzerinde adı **Seferberlik Tetkik Kurulu** olarak gözükmüyor.

NATO merkezinden yönetilen **Özel Harp Dairesi**, Türkiye'de Genelkurmay İkinci Başkanlığı'na bağlanmış. Daire, 1992'de Genelkurmay Başkanlığı bünyesinde kurulan **Özel Kuvvetler Komutanlığı**'na dönüştürülüyor ancak sivil unsurları "başka" bir daireye bağlanıyor...

Aslında Türk Gladyosu'nun varlığı sır değil; kamuoyu bu yapılanma hakkında az çok bir şeyler biliyor. Sovyet işgaline karşı Batı'da kurulan bu gizli ordunun bir kopyası Türkiye'de de oluşturuldu. Tabii "Sovyet işgali" kısmı biraz kâğıt üzerinde kaldı. **Türk Gladyosu daha çok "içeride" kullanıldı.** Görev tanımı "geniş" tutularak toplumsal muhalefete karşı gayrinizami bir harp yürütüldü. Azınlıklara karşı geliştirilen 6-7 Eylül olayları ile Çorum ve Maraş katliamlarının perde arkasında Türk Gladyosu vardı. Gazetecilere, aydınlara, hatta başbakanlara yönelik suikastlara ve darbeleri hazırlayan pek çok toplumsal ve siyasal olaya bu dairenin adı karıştı.

Buraya kadar olan kısma kamuoyu pek yabancı değil; fakat bundan sonraki kısma dair de kamuoyu neredeyse hiçbir şey bilmiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İki komisyon, iki portre

Kurtuluş Tayiz 30.11.2012

TBMM Darbeleri ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu, 2 Mayıs 2012'de kuruldu. Yakın siyasi tarihimizdeki demokrasiye müdahale eden darbeleri, muhtıra ve demokratik düzeni işlevsiz kılacak girişimleri araştırmak ve alınması gereken önlemleri belirlemek için çalışmalarına başladı. Üç ayrı uzman komisyon oluşturarak **27 Mayıs 1960 Darbesi**'ni, **12 Mart 1971 Muhtırası**'nı, **12 Eylül 1980 Darbesi**'ni, **28 Şubat 1997 Post-modern Darbesi** ve **27 Nisan 2007 e-Bildirisi**'ni araştırdı.

Sekiz ay süren faaliyetleri sırasında komisyon eski cumhurbaşkanından başbakanına, Genelkurmay başkanından Emniyet müdürlerine, siyasi parti liderlerinden hükümet üyelerine, gazetecilerden yazarlara, sendika temsilcilerinden kanaat önderlerine kadar uzanan **157 kişiyi dinledi.** Başbakan Tayyip Erdoğan'da komisyonun sorularını yanıtlayan isimler arasında yer aldı.

AKP İstanbul Milletvekili **Nimet Başı**'ın, başkanlık yaptığı komisyonda ayrıca 46 uzman görev yaptı. Meclis tatile girdiği sürede de faaliyetlerine aralıksız devam eden **komisyon 1404 sayfalık bir rapor hazırladı.** Komisyon, **alınması gereken tedbirleri de içeren 22 maddelik öneri paketiyle** birlikte raporunu iki cilt

hâlinde önceki gün Meclis Başkanlığı'na sundu.

TBMM Darbeleri ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu'nun araştırma, değerlendirme ve önerileri siyasi tarihe ilişkin ciddi bir hesaplaşmayı içerdiği kadar, Meclis'e, siyasi sistemimizin demokratikleşmesini öngören bir gelecek perspektifi de sunuyor. Darbe komisyonunun çalışması, askerın siyasal yapı üzerindeki izlerini silmeye ve askerî vesayetin son kalıntılarını da ortadan kaldırmaya yarayabilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan'ın yapamadığını Erdoğan mı yapıyor

Kurtuluş Tayiz 04.12.2012

BDP'li 10 milletvekilinin yasama dokunulmazlığının kaldırılması gündemde. Başbakan Erdoğan bu konuda kararını çoktan vermiş görünüyor.

Şemdinli'de yol kesen PKK'lılarla kucaklaşan BDP'lilerin dokunulmazlığı kaldırılacak.

Bunun siyasal ve toplumsal sonuçlarını kestirmek elbette zor değil, 1994'te DEP'li vekillerin Meclis'ten yaka-paça gözaltına alınıp hapse gönderilmesi herkese yeterli bir fikir verebilir. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül başta olmak üzere AKP içerisindeki çok sayıda isim bu konuda Erdoğan'a itiraz ederken, eski DEP'lilerin Meclis'ten atılma deneyimini hatırlatma gereği duyuyorlar.

Fakat bu itirazlara rağmen Erdoğan, geri adım atmadı, aksine BDP'lileri **"zanlı"** ilan ederek, kendi duruşunu bir adım daha ileri taşıdı. BDP'lilerin dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresini süratle Meclis'e gönderdi.

Bu gelişmeye paralel olarak Erdoğan ve hükümet üyesi diğer bakanlar İmralı ile görüşme sinyali vermekten de geri durmuyorlar. Erdoğan'ın ardından dün de **Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay "Akan kanın durması için kimle görüşülmesi gerekiyorsa görüşüleceğini, hangi adımın atılması gerekiyorsa uygun zaman ve zeminde tereddüt etmeden bu adımların atılacağını"** söyledi.

Bu açıklamalar dinleyiciye, izleyiciye, okuyucuya, velhasıl herkese fazlasıyla çelişkili geliyor; **seçilmiş milletvekillerini Meclis'ten atıp kesinleşmiş mahkûmiyeti bulunan örgüt lideriyle görüşmek, kamuoyunda pek anlaşılır bulunmuyor.**

Ama çelişkili görünse de bu iki ayrı uçta görünen açıklamalar arasında bir bağlantı bulunabilir; **Başbakan Erdoğan, atacağı adımların siyasi sonuçlarını kestirebilecek nitelikte bir politikacı. Bize tutarsız görünen sözlerinin arkasında belki de Kürt hareketiyle ilgili mantıklı bir strateji yatıyor.**

Yaygın düşünce 2014'teki Cumhurbaşkanlığı seçimine kilitlenen Erdoğan'ın milliyetçi muhafazakâr oyları avlamak için "sert" bir üslup benimsediği yönünde. Kuşkusuz tümünden gerçekdışı bir düşünce değil bu. Erdoğan'ın geçen seçimlerden önce bu taktiği deneyip "başarılı" olduğu inkâr edilemez. **Ama yine de bu "cevap", Erdoğan'ın bazı BDP'lileri siyaset dışına atma girişimiyle, Öcalan'la birlikte iş tutma isteği**

arasındaki paradoksu açıklamaya yetmiyor; yanıtını bulmakta zorlandığımız diğer sorularda olduğu gibi bu soruda da sanki "hazır" cevaplara sığınıyoruz.

Ben Erdoğan'ın hem bazı BDP'li vekilleri tasfiye etmeye çalıştığını hem de İmralı'yla birlikte PKK meselesine "çözüm" aradığını düşünüyorum. Gerçekçi ya da değil; hükümet, İmralı'nın önündeki engelleri temizleyerek kendisine yol açmaya çalışıyor gibi.

Başbakan Kürt hareketinin siyasi kontrolünü tekelinde tutan Kandil'i zayıflatmak, Öcalan'ı ise güçlendirmek peşinde. Bunun için de BDP içerisinde Kandil'den yana isimleri devre dışı bırakmak istiyor.

Hükümet demokratik çözümü İmralı'nın değil, Kandil'in engellediğini düşünüyor.

BDP'nin bu kadar inisiyatifsiz, iradesiz kalmasını İmralı ile olan bağlarından çok, Kandil ile ilişkisine bağlıyor.

Abdullah Öcalan'ın uzun süredir sessizliğe gömülmesinin arkasında yatan nedenlerden biri de kendisini kuşatılmış hissetmesi.

Öcalan'ın sessizliği katı bir devlet tecridiyle açıklanamaz; kendisinin de bu sessizliği tercih ettiği anlaşıyor.

Kandil'deki şahinler Devlet-İmralı görüşmeleri sırasında bazı BDP'li vekiller ve avukatlar üzerinden Öcalan'a sıkı bir markaj uyguladı.

Dağda ve ovada gerginliği tırmandırıp İmralı'ya "devrimci halk savaşı"nı dayatanlar, PKK ve BDP içerisinde etkin olan bu çevrelerdi.

Habur'dan dönüşleri şova çevirerek sabote edenler bildiğimiz sivil siyasetçilerdi.

Öcalan'ın mevcut koşullarda Kandil'deki şahinlere ve Kandil'e yakın bazı BDP'lilere karşı koyması, güç yetirmesi imkânsız.

Bu noktalarda iktidar ile İmralı'nın örtüşüğünü düşünüyorum; Erdoğan sivil çözümün önünü tıkayanlardan rahatsız, İmralı da devletle yapacağı anlaşmayı sabote etmek için tetikte bekleyen dağdaki ve ovadaki şahinlerden...

Erdoğan'ın BDP'lilere sert çıkmasının, İmralı'yla görüşme sinyali vermesinin başka bir anlamı olamaz.

Fakat siyasetin labirentlerinde dönen kirli oyunlara, hukuku zorlayan politikalara, hangi gerekçeyle olursa olsun onay vermek doğru değil. İster PKK sorunu olsun ister BDP, her şey yasalara ve ahlaka uygun olmalı. BDP'li vekilleri Meclis'ten atmaya çalışmanın mevcut durumda kabul edilebilir bir yanı yoktur. Böyle bir karar Kürt sorununu siyasal zeminden çıkaracağı gibi beklenen sonuçları da vermez. Öngörülmeleyen gelişmelere yol açabilir. Bu nedenle **BDP'lileri Meclis'ten atmaya hazırlanan Başbakan'ın bir kez daha düşünmesinde fayda var.**

kurtulustayiz@gmail.com

Kürtler bir daha Ankara'ya dönmez mi

Kurtuluş Tayiz 07.12.2012

Başbakan Erdoğan, dokunulmazlıklar konusunda sert çıkınca BDP Eşbaşkanı Gültan Kışanak da Meclis'ten kovulmaları hâlinde Ankara'ya dönüp dönmemeyi düşüneceklerini söyledi.

Siyasi tansiyonun yükseldiği bu ortamda Gültan Kışanak'ın böyle rest çekmesi çok anlaşılabilir değil. Kürt hareketi, üzerinde baskı hissettiğinde **"ayrılma"** ve **"kopuş"** kozunu öne sürüyor. Son yıllarda bu tez o kadar çok işlendi ki, neredeyse her adli olaydan sonra **"duygusal kopuş"** gündeme getirildi. Baskılar dayanılmaz hâle geldiğinde siyasetçilerin böyle uç tepkiler vermesini normal buluyorum; ama bu ayrılma resti, toplumsal sıkışmışlık hâlinde daha çok siyasetteki bir daralma duygusunun dışavurumu olarak görünüyor bana.

Ankara'nın artan baskısı altında bunalan Kürt siyasetçiler biraz da çaresizlik duygusuyla **"ayrılma"**yı gündeme getiriyorlar. Türkiye'den ayrılma gibi isyancı bir çıkışa büyük bir ümitsizlik duygusu eşlik ediyor. Diyarbakır'da, Hakkâri'de, Şırnak'ta polisle didişen, kavga eden, hatta göğüs göğse çatışan BDP'li milletvekillerini izleyince, bu isyancı ruhlarını anlamak daha kolay oluyor. Buna aleyhlerindeki yargı kararlarının ağırlığını da katmak gerekiyor. Çoğu durumda ayrımcılığa uğradıkları tartışılmaz.

AKP iktidarının da Kürt siyasetçilere nefes aldırmadığı gerçek. İşte en son olarak dokunulmazlıkların kaldırılması gündemde.

Ama **bu tablo bana yine de Türkler ve Kürtlerin birarada yaşama imkânlarının azaldığına dair bir işaret olarak görünmüyor. Bence sorun BDP'nin siyasi varlığını silahlı bir gücün uzantısı olarak sürdürme ısrarından kaynaklanıyor.** PKK, Türkiye'ye karşı çok şiddetli bir savaş yürütüyor. Küçük bir savaş değil bu; her çatışmada onlarca PKK'lı ve asker hayatını kaybediyor. BDP ise bu örgütün "legal" uzantısı olarak varlığını devam ettirmek istiyor. Bu durumu tolere etmekte zorlanan iktidarın, BDP'ye karşı geliştirdiği reaksiyon da sonuçta Kürt siyasetçiler üzerinde ciddi bir basınç etkisi yaratıyor. BDP bu baskıya dayanamadığı zamanlarda da isyan ediyor ve ayrılmayı, kopuşu dillendirmeye başlıyor.

Ortadoğu'daki son gelişmelerin Türkiye'deki Kürt sorununa yeni boyutlar eklediği bir gerçek. Türkiye bu meseleyi çözmediği hâlde başına yeni dertler açılacağı da muhakkak. Fakat iki halkın, Cumhuriyet'in kuruluşunda bu toprakları ortak vatan olarak benimsedikleri ve kader birliği yaptıkları da bir o kadar gerçek. Ortak tarihimiz sorunlu olsa ve Kürtler aleyhinde gelişse bile geçen zaman, bu topraklarda birlikten yana işledi. Bu tarihi geri çevirmek maalesef mümkün değil.

Hayat tümüyle isteklerimizin kölesi değil; politikacılar istedikleri zaman toplumları ayırma kudretine sahip değillerdir. Köklü değişimler, ayrılmalar veya birleşmeler için tarihsel altyapı gerekir. Tarihin mevcut gidişatı da Türkleri ve Kürtleri bölmekten yana değil birleştirmekten yanadır.

Asimilasyon, inkâr ve ret politikaları artık son bulmuştur. Bugünkü iktidar kendi siyasi takvimine öncelik verse bile Kürt reformu gündemdedir. Toplumsal ve siyasal güçler Kürt sorununun çözümüne dönük çalışmaktadır.

Kürt siyasetçilerin bugün Ankara'da yaşadıkları sıkıntılar Kürtlerle ilgili olmaktan çok PKK'yla ilgilidir.

Kürtlerin talep ve ihtiyaçlarından öte PKK'nın ihtiyaç ve öncelikleriyle alakalıdır. PKK-BDP merkezli Kürt siyasetinin ayrılmayı, kopuşu körüklemesi tarihin çarklarının da bu yönde işleyeceği anlamına gelmiyor.

Kuşkusuz bundan PKK'nın inkâr edilmesi anlamı çıkmamalı; o da bu toprakların bir realitesi. PKK Kürt isyanını başlatan, Kürtler arasında taban bulan silahlı siyasi bir güçtür. Siyasi hayatta yer bulmaları gerekir.

Kürt taleplerinin Meclis'te karşılık bulmaması gibi biri sorun yok. Ancak burada iktidarın silahı elinde tutanları da kapsayacak bir çözüm üretememek gibi bir sıkıntısı var. BDP-PKK merkezli Kürt hareketi, burada silahlı pozisyonlarını korudukları için çözümün parçası olamıyorlar. Ve bu pozisyonlarından ötürü doğan çelişkiyi, çatışmayı Türkleri ve Kürtleri ayırmaya sürükleyerek çözeceklerine inanıyorlar. Sorunun kaynağı büyük oranda buradan kaynaklanıyor.

Tarihsel ve toplumsal dinamikler bence Kürtleri Türkiye'den koparacak kadar güçlü değil ama Kürt siyasetçileri silahlı mücadeleden koparacak, dönüştürecek kadar güçlüdür.

Kürt hareketi silahlardan kurtulduğunda, silahlı mücadelenin gölgesinden çıktığında bu ülkede ayrılma, kopma gibi bir sorun ortada kalmayacaktır. PKK silahlara veda ettiğinde Kürtlerin haklarını vermeye ayak direyecek hiçbir iktidar varlığını sürdüremeyecek ve Kürt siyasetçiler de kendilerini Ankara'ya bugünkü kadar yabancı hissetmeyecektir.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dindar oylara üçüncü talip: Hüda-Par

Kurtuluş Tayiz 11.12.2012

AKP ve BDP dindar Kürtlerin oyları için kapışırken, bu oylara üçüncü bir talip daha çıktı; **Hüda-Par**. Açılımı **Hür Dava Partisi**. Gelecek hafta İçişleri Bakanlığı'na kuruluş dilekçesini sunarak siyasi hayatımıza katılacak olan bu yeni partiyi, mayıs ayında Yargıtay tarafından **Hizbullah** bağlantısı gerekçesiyle kapatılan **Mustazaflar Hareketi** üyeleri kuruyor. Hüda-Par, 1990'lı yıllarda Güneydoğu'da işlediği vahşi cinayetlerle adını duyuran Hizbullah'ın siyasi uzantısı veya devamı olarak nitelendiriliyor.

Partinin kurucularından, kapatılan Mustazaflar Derneği'nin eski Genel Başkanı Hüseyin Yılmaz, Hizbullah bağlantısına şiddetle itiraz ederek, yeni bir sayfa açtıklarını savunuyor. Fakat şu âna kadar Hizbullah'la hesaplaştıkları da söylenemez. Kamuoyu, Hizbullah- Mustazaflar- Hüda-Par'ı birbirinin devamı olarak algılıyor.

Hareketin sözcüsü Hüseyin Yılmaz, Hüda-Par'ın uzun bir hazırlık sürecinin ardından bugünkü kuruluş aşamasına geldiğini vurguluyor.

Siyasi parti olma fikri ilk defa 2009-2010 yılında Suriye'de Hamas liderlerinden Halid Meşal'le yaptıkları bir görüşmede gündeme gelmiş. Meşal, bir görüşmede kendilerine partileşmeyi tavsiye etmiş.

Ancak parti kurma kararı bu yılın başında **Mustazaf-Der**'in kapatılması üzerine netleşiyor. Partileşmeye aslında bugüne kadar mesafeli durduklarını anlatan Yılmaz, Yargıtay'ın kapatma kararından sonra bir yol ayrımına

geldiklerini ve son yedi aydır bu yönde hazırlık yürüttüklerini söylüyor.

Parti kurma konusunda onları ümitlendiren durum, anladığım kadarıyla, **Kürt sorunundaki çözümsüzlüğün yarattığı boşluk.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Silivri, Tahrir, Sokrates ve Ergenekon

Kurtuluş Tayiz 14.12.2012

Konfüçyüs, Sokrates, Herodot, Hammurabi... Bu isimleri mahkeme salonlarında pek sık duymayız. **Bastil Hapisanesi, Tiananmen ve Tahrir Meydanı** gibi tarihî olaylara da duruşmalarda pek atıf yapılmaz. Politik tutukluları bol olan memleketimizde kuşkusuz filozoflara ve tarihe gönderme yapan savunmalar yapılmıştır. Ama bu edebiyata **Ergenekon duruşmaları** sırasında tanık olmak oldukça ilginç.

Ergenekon davasına taraf olan siyasi parti ve sivil toplum kuruluşları da dünkü kritik duruşmaya **“Silivri’yi Tahrir Meydanı’na çevirme”** iddiasıyla gittiler. **Silivri’yi Arap Baharı’nın simgesi hâline gelen Tahrir Meydanı’na çevirme isteği bana fazlasıyla iddialı geldi. Sanırım bu istek, biraz da Ergenekon’a meşruiyet arayışından kaynaklanıyor.** Yoksa toplumun ilgisini buraya yöneltmek zor olacaktır.

Tahrir isyanı, Tiananmen direnişi, Bastil Hapisanesi, toplama kampları... Bunlar aslında **Silivri ve Ergenekon’a uyan metaforlar değil.** Bu benzetmeler Ergenekon’da ortak bir mağduriyet öyküsü yaratmaya dönüktür. **Bu davalarda bireysel mağduriyet öyküsü çıkabilir elbette, ama ortak bir mağduriyet öyküsünün çıkması pek mümkün değil.**

Zira toplumsal karşılığı çok zayıf. **Sanıkların çoğu komplo kurmaktan, suikastlar hazırlamaktan, cinayetler işlemekten, cunta faaliyetlerine katılmaktan yargılanıyor. Ortada halk için işlenmiş bir “suç” da sözkonusu değil.** Bu yüzden de, bu yargılama sonucunda tek tek bireyler aklanabilir, suçsuzluğu tescillenebilir, ama bu suçlamalarla yargılanan sanıklardan kahraman çıkmaz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölümlü hikâyeler ve Taraf

Kurtuluş Tayiz 18.12.2012

Ölümlü hikâyeleri sevmiyorum.

Kişilerle başlayan ve o kişilerle son bulan hikâyeleri de.

Bu, dramdan hoşlanmadığım için değil.

Geleceği sınırladığı için, böyle düşünüyorum.

Hayata sınır koyduğu için.

Yaşamın önüne bentler çektiği için.

Ahmet Altan'la *Taraf*, muhteşem bir beş yıl geçirdi.

Okuyucu için *Taraf*, toplumsal ve siyasal hayatımızın esrarlı, heyecan dolu hikâyesi oldu.

Devletin derin katlarına *Taraf* ışık tuttu.

Ankara'nın dehlizlerini *Taraf*la keşfettik.

"Kutsal devlet", "kutsal ordu" ve "kutsal düşman" yalanını *Taraf* yıktı.

Toplumu ve tek tek bireyleri dahi kuşatan askerî vesayet sistemi, *Taraf*'ın katkılarıyla geriletildi.

Yanlış anlaşılmasın; tarihi *Taraf*la başlatıp, *Taraf*la bitirmiyorum. Bu çok abartılı olur.

Taraf'ın cesur yayıncılığını ülkenin toplumsal ve siyasal dinamikleri belirledi.

Toplum, kendisine giydirilen deli gömleğini üzerinden söküp atma kararlılığını göstermese, bu güçlü istek siyasette bir karşılık bulmasa *Taraf*'ın yayınları belki de bu derece etkili olamazdı.

Toplumsal ve siyasal gerçeklikten kopuk bir aklın, cesaretin, özgür ifade gücünün, gözüpekliğin her zaman işe yaradığı söylenemez.

Bunun hayatta bir karşılığının olması da gerekiyor.

Taraf çok iyi bir zamanda ve çok isabetli isimlerle yayın hayatına başladı.

Ahmet Altan, Alev Er, Yasemin Çongar, Neşe Düzel ve daha nice gazeteci, yazar, çalışan *Taraf*'a maddi ve manevi olarak ruh verdi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'ye de 'Atatürkçü Apo' verelim

Kurtuluş Tayiz 21.12.2012

Başbakan Yardımcısı **Bülent Arınç** ve eski Merkez Bankası Başkanı **Durmuş Yılmaz**, **Apo'nun** okul yıllarında **beş vakit namaz kıldığını** açıklayınca **Öcalan'ın dindar kimliği** ön plana çıktı. Öcalan'ın ailesi de bunu doğruladı; Öcalan ilkokul yıllarından itibaren namaz kılmaya başlamıştı ve ramazanda da oruç tutardı. Okul arkadaşlarının tanıklığına göre de Öcalan'ın Nurcu olmasına ramak kalmıştı. Bir okul arkadaşı bunu yıllar sonra biraz da "eyvahlanarak" açıklıyordu.

Bu tartışmalara bakılırsa **AKP'nin Apo'su dindar ve Nurcu**. İmralı'yla yakınlaşma arzusu ister istemez böyle sempati yaratmayı gerektiriyor. Bence gayet iyi bir halkla ilişkiler çalışması. Bu yeni **"dindar Öcalan", hayırlı gelişmelere vesile olabilir**. AKP'den kendi tabanına "ateist Öcalan" sunmasını beklemek zaten haksızlık olur.

AKP'nin dindar Apo'suna en fazla tepki CHP'den geldi.

Peki, CHP'nin Apo'su yok mu?

Aslında her kesimin kendine göre bir Apo'su var.

CHP'nin Apo'su da laik ve Atatürkçü.

Öcalan'ın Kemalizm konusunda CHP'yle yarışabilecek kadar donanımlı olduğunu hatırlatalım. **Öcalan, CHP liderlerinden daha fazla Atatürk ve Kemalizm üzerine kafa yormuş.** Hatta CHP'nin yıllardır üzerine titrediği, "elden gidiyor" diye kıyametler kopardığı **"Cumhuriyet'in temel nitelikleri"** üzerine Öcalan'ın daha esaslı değerlendirmeleri var. İmralı Adası'nda 10 Eylül 2003 tarihli bir değerlendirmesinde Öcalan şunları söylüyor: **"PKK, Cumhuriyet'in temel niteliklerine bilimsel olarak daha yakındır.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ODTÜ ve hayallerimiz

Kurtuluş Tayiz 23.12.2012

Hayallerin de ömrü vardır, insanlar gibi doğar, büyür ve ölürler.

Zamanın acımasız dişlileri onları da değirmeninde öğütür.

Yaşam serüvenleri bittiğinde sahneden çekilirler.

Hatta mezarları bile vardır, ölü hayallerin gömüldüğü...

Bilmeden oralara ayak basabiliriz.

Onlarla karşılaşabiliriz.

Fakat onların canlı mı yoksa ölü mü olduğunu ayırdetmek mümkün olmayabilir.

Bireysel varoluşa sahip olmadıklarından insanlar gibi bir seferde toprağın derinlerine gömülüp ortadan yok olmazlar.

Toplumun ortak bilincinden doğdukları için zamanla toprağa karışırlar.

Hayallerimizin bir kısmı yaşadığımız zamanın içinde doğar.

Bize geleceği yaratma coşkusu ve inancı verir.

Bir kısmı da bize bir önceki kuşaklardan miras kalır.

Hâlâ genç ve canlı hayaller olabilir bunlar.

Enerjileri tükenmeye yüz tutmuş da olabilir.

Ancak tarihe şöyle bir gözatınca yaşadığı toplumu etkileyen kuşakların genellikle kendi hayallerini yarattığını farkederiz.

Bir önceki kuşağın hayalleriyle yola çıkanlar, aydınlık bir geleceği muştulayamaz; zira sınıksız sarıldıkları hayaller çoktan birer dogmaya dönüşmüştür.

Dünün ayakları yerden kesen hayalleri, bugün yaprağı bile kıpırdatacak güçten yoksundur.

Yeni bir dünyayı eski hayallerle kurmak imkânsızdır.

Yeni hayaller kurmadan "dünyayı değiştirmek" de mümkün değil.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbakanı anlama gayretleri

Kurtuluş Tayiz 25.12.2012

Başbakanları anlama çabası bana çok heyecanlı bir uğraş gibi geliyor. Ne de olsa ülkenin kaderi onlara bağlı. Siyasi ve toplumsal hayatın merkezinde onlar bulunuyor.

Aldıkları kararlar, belirledikleri politikalar doğrudan ya da dolaylı olarak hepimizi yakından ilgilendiriyor.

Çoğu gazeteci için politikacıları takip etmek mesleki bir zorunluluk, kamu adına yöneticileri izleyip halkı bilgilendirmek işlerinin bir parçası. Aklımızdaki başbakan imajının oluşmasında gazeteciler büyük pay sahibidirler; kafamızdaki resmin büyük bölümünü onlar oluşturmuşlardır.

Ancak **başbakanı yakından takip eden, kıdemli sayılabilecek gazetecilerin içine düştüğü ciddi bir zaaf göze çarpıyor; başbakanı halka anlatmak için anlamaya çalışmıyorlar, daha çok başbakana hak vermek için onu anlamaya çalışıyorlar.**

Başbakanı anlama çabasının amacı onu doğru yansıtabilmek olmalıdır.

Yoksa başbakanı anlayıp ona hak vermek değil.

Kuşkusuz anlam dünyasına girmeyi başardığımız bir başbakanı daha iyi kavrayabiliriz.

Onun kararlarının arkasındaki zorunlulukları, güçlükleri keşfedebiliriz.

Başbakanların dışarıdan görülmeyen, görülse bile pek anlaşılmayan yanlarına vâkıf olabiliriz.

Yönetim mekanizmalarının dayandığı hassas dengelerin başbakanları bile nasıl kılı kırk yararak davranmak zorunda bıraktığını da görebiliriz.

Ancak bu anlama gayretleri, gazetecilerin de politikacıların tabi olduğu yasalara bağlanmasını gerektirmez.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ODTÜ’de devrimin ayak sesleri...

Kurtuluş Tayiz 28.12.2012

ODTÜ krizi devam ederken, kendimi bir an haber sitelerinin akışına bıraktım.

Ankara olağanüstü bir gün geçiriyor.

Amerikalı gazeteci **John Reed**’in **Dünyayı Sarsan On Gün**’de anlattığı 1917 Sovyet Devrimi günlerini hatırlatıyor.

Bütün Türkiye’nin kalbi, devrimin lokomotifliğini üstlenen ODTÜ’de atıyor.

» **Saat 13:00 “ODTÜ ayakta AKP’ye direniyor”** pankartı açarak hazırlık sınıfının önünde toplanan beş bin öğrenci devrim stadyumuna yürüdü.

Öğrenciler, **“Faşizme karşı omuz omuza, ODTÜ yürüyor gelenek sürüyor, AKP defol üniversiteler bizindir, YÖK kalkacak polis gidecek üniversitelerimiz gülecek”** sloganları attı.

ODTÜ’nün öğrencileri şehir dışında ve Ankara’daki diğer üniversitelerden çok sayıda öğrenci destek için geldi.

CHP’li Muharrem İnce de destek için yürüyüşe katıldı.

» **Saat 13:05** Başta Hacettepe olmak üzere Ege, Kocaeli ve Kırıkkale Üniversitelerinden gelen öğrencileri güvenlik görevlileri engellemeye çalıştı.

Öğrenciler **“Her yer ODTÜ, her yer direniş”** sloganlarıyla güvenlik görevlilerini geçerek ODTÜ yerleşkesine girdiler.

» **Saat 13:10** İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Eyüp Özveren öğrencilerden *“Demokratik haklarınıza saygılıyız ama ODTÜ önemli bir dönemeçte, siz de bu özveriyi gösterin ve lütfen içeri girmeyin”* dedi.

Öğrenciler ise *“Bütün üniversitelere saldırı var üniversitelerin piyasalaştırılması sürecinden geçiyoruz meşalenin yakıldığı yer ODTÜ olabilir ama bu bütün üniversitelerin sorunudur”* diyerek ODTÜ’ye girdiler.

» **Saat 13:40** Bütün üniversiteler adeta olimpiyat törenlerindeki yürüyüşlerde olduğu gibi ellerinde üniversitelerin isimlerinin yer aldığı pankartlarıyla geçit töreni yaptılar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hasret’in dramı

Kurtuluş Tayiz 30.12.2012

Yaşama kast etmenin, bir cana kıymanın gaddarca olduğunu kabul ediyorum ama daha kötüsü de var; **insanoğlunun bir ölüye, ölene kast etmesi...**

Bu nasıl olur?

Ölü bir bedene eziyet edilmesi biçiminde olabilir.

Ya da töreyi çiğneyen genç bir kıza, öldürdükten sonra kefen sarmayı çok görmek şeklinde...

Aile meclisi tarafından boğdurulan 16 yaşındaki **Hasret**, böyle bir “ceza”yla toprağa verildi. **Cenazesi, kefene sarılmadan gömüldü.**

Defin işlemini aile ve devlet birlikte gerçekleştirdi.

Hasret’in ailesi ile Diyarbakır Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü **genç kızı bir ceset torbasıyla defnetti.**

Her iki kurum bundan dolayı birbirini suçluyor; fakat, bana kalırsa her iki kurumun da birbirinden pek farkı yok. Hasret’e karşı aynı duyguları beslemeselerdi ortak gömülme usullerinin dışına çıkmazlardı.

O kızın ölüsüne böyle davranmayı kendilerine hak gördüler.

Aile töre, ahlak, gelenek adına kızlarını diğer yaşayanlardan ayırıp canını aldı; bu da yetmedi onun ölüsünü diğer ölülerden ayırarak eziyete devam etti.

Devlet (Diyarbakır Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü yetkilileri diyelim biz buna) töreyi “haklı” bularak, genç kızın kefensiz gömülmesine izin verdi. Eğer aileye hak vermeseydi o birkaç metrelik kumaşı bulmayı en azından kendisi akıl ederdi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oslo’dan daha ciddi bir süreç

Kurtuluş Tayiz 01.01.2013

Başbakan Erdoğan’ın, **MİT’in PKK lideri Abdullah Öcalan ile görüşmelere başladığını** açıklamasının ardından gözler İmralı’ya çevrildi. Başbakan’ın başdanışmanı **Yalçın Akdoğan**, önceki gün **Taraf**’a bu görüşmelerin amacının “**örgüte silah bıraktırmak**” olduğunu açıkladı. Fakat Akdoğan, ayrıntılar hakkında bilgi vermekten kaçındı.

Güvenilir bir kaynaktan aldığım bilgilere göre, devlet-İmralı görüşmeleri bugüne kadar zaten hiç kesilmedi. Artan PKK saldırıları bu görüşmelerin niteliğinin bazen değişmesine ve zaman zaman da kesintiye uğramasına neden oldu. Ancak cezaevlerinde başlayan ölüm oruçlarına Öcalan’ın müdahalesi, MİT-İmralı diyalogunun daha ciddi bir zemine oturmasını sağladı. Öyle ki bu temaslar —sorunun köklü çözümüne ilişkin gösterilen

kararlılık bakımından— önceki Oslo sürecinden daha önemli bir süreç olarak değerlendiriliyor.

İmralı'daki görüşmelerde, karşılıklı olarak atılacak adımların kâğıt üzerinde bir sıralaması çıkarılmış durumda. **Öcalan, devletle yaptığı görüşmeler için PKK'dan da "başmüzakereci" olarak tam yetki almış.** Öcalan ile örgüt arasında diyalogu sağlayan avukat ziyaretlerinin kesildiğini düşünecek olursak, bu biraz kafa karıştırıcı gelebilir ama devletin bu konuda Öcalan'a kolaylık sağladığı belirtiliyor.

Bu görüşme süreci olgunlaşırsa Öcalan'ın, Türkiye'ye teslim edildiği 1999'da olduğu gibi, silahlı mücadeleye son vermeyi öngören bir yol haritasını açıklaması bekleniyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP heyeti Öcalan'la görüştü

Kurtuluş Tayiz 04.01.2013

BDP heyeti Öcalan'la görüştü Devlet-İmralı görüşmelerinde mutabakata varıldı. Bunun ilk işareti dün geldi. Kürt hareketinin önemli isimlerinden Mardin Milletvekili **Ahmet Türk** ile ismi kamuoyunda pek öne çıkmayan Batman Milletvekili **Ayla Akat Ata**, PKK lideri **Abdullah Öcalan'la İmralı'da görüştü.**

Bu bilgi sabah saatlerinde bana ulaştığında teyit etmek için adeta zamanla yarıştım. Zira son günlerin en "umut" verici gelişmesi sözkonusuydu. Önce **Ahmet Türk**'e ulaşmaya çalıştım; ailesi tuhaf bir şekilde Türk'ün "şehir dışında" olduğunu söyledi. Türk'ün yerini bilen tek milletvekili arkadaşı da çıkmadı. **Ayla Akat Ata**'nın da telefonu tuhaf bir şekilde "ulaşılamıyor" yanıtıyla yüzüme kapandı. Çok güvendiğim bir milletvekili ise **Ahmet Türk ile Ayla Akat'ın dün İstanbul'dan İmralı'ya gittiğini doğruladı.**

İmralı'ya dört kişi gitti

Ahmet Türk ve Ayla Akat Ata'yla birlikte **Ada'ya toplam dört kişinin gittiği** bilgisi bana ulaştı. Ancak bu isimlerin kimliklerine ulaşamadım, iki ismin avukat olduğunu ve isimlerinin gizli tutulduğunu tahmin ediyorum. Akşam saatlerinde de BDP Eşbaşkanı **Selahattin Demirtaş, Türk ve Akat'ın İmralı'ya gittiğini doğrulayarak** en kısa zamanda açıklama yapacaklarını duyurdu.

Oslo sürecinin devamı olarak İmralı'da sürdürülen, 14 Temmuz 2011'de PKK'nın Silvan baskınıyla askıya alınan devlet-Öcalan görüşmeleri bir süre önce yeniden başladı. PKK lideri Abdullah Öcalan'ın cezaevlerindeki ölüm oruçlarını bitirmesi, askıya alınan görüşmeleri yeniden canlandırdı.

Aslında sözkonusu görüşmeler bugüne kadar hiç kesilmedi, sadece bazen askıya alındı, bazen alt düzeyde yürüdü, bazen araya uzun zaman aralıkları koyuldu. Ancak yeniden başlayan bu görüşme süreci öncekilerden nitelik olarak ayrılıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı takvimi: Çekilme mayısta

Kurtuluş Tayiz 05.01.2013

 İmralı takvimi: Çekilme mayısta BDP'li Ahmet Türk ve Ayla Akat'ın İmralı ziyareti kamuoyunda büyük bir heyecan yarattı.

Ve şimdi bu sürecin nasıl bir seyir izleyeceği merak ediliyor. Atılacak adımlar bir takvime bağlanmış durumda. Zaten BDP'li heyetin ziyareti de bu program çerçevesinde gerçekleşti. PKK lideri Abdullah Öcalan ile MİT arasında kasım ayından bu yana sürdürülen görüşmelerin mutabakatla sonuçlanması üzerine artık uygulama safhasına geçildi.

Abdullah Öcalan, BDP'li heyet üzerinden Kürt hareketine ucunda silahsızlanmanın olduğu "çözüm projesi"ni iletti. **Görüşmeye gelen heyete, net olarak, silahlı mücadele döneminin bittiğini söyledi. PKK'dan bu projeye destek olmasını ve ilkesel olarak silahlı mücadeleden vazgeçildiğini deklare etmesini istedi.**

Ahmet Türk ve Ayla Akat'ın İmralı'dan dönmesinin ardından örgütün Kandil ve Avrupa kanadı arasında yoğun bir görüşme trafiği başladı. Birkaç gün içerisinde BDP ve Kandil'den Öcalan'a "tam destek" açıklamasının gelmesi bekleniyor.

Ancak bu PKK'nın tümünden silahları bırakması anlamına gelmiyor. İmralı'daki takvime göre devlet, bu birkaç ay içerisinde ciddi reformları gündemine alıp hızla Meclis'ten geçirecek. Bu reformlar arasında şiddete bulaşmayan KCK'lı tutukluların serbest kalmasını sağlayan 4. Yargı Paketi'ndeki değişiklikler bulunuyor. Anadilde savunma, kamu kurumlarında Kürtçe hizmet, eski yerleşim yerlerinin adlarının iadesi, Avrupa Yerel Yönetimler Şartı'na konan çekincenin kaldırılması gibi adımlar bahar aylarına kadar atılacak.

Bu "küçük" adımların özelliği İmralı'da varılan mutabakata devletin ne kadar sadık olduğunu göstermek. Örgüt, ikna olmak için bu pratik adımların atılmasını bekliyor. **Hükümetin siyasi çözüme razı olduğuna inandıktan sonra Kandil kendisinden beklenen o stratejik adımı atacak.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sahne patlayacak tüfek kalmayacak

Kurtuluş Tayiz 06.01.2013

 Sahne patlayacak tüfek kalmayacak Kritik bir haftaya giriyoruz. BDP heyetinin İmralı'da yaptığı görüşmenin sonuçları birkaç gün içinde kamuoyuna yansıyor.

İmralı'dan dışarıya gönderilen mesajda devletle çözüm görüşmelerine başlandığı belirtilerek örgütten bu sürece destek vermeleri, daha doğrusu "uymaları" istendi.

Şu an Avrupa’da, Kandil’de ve Diyarbakır’da Öcalan’ın dışarıya gönderdiği bu mesaj tartışılıyor. Ne demokratik Kürt siyasetini çatısı altında toplayan BDP’den ne de PKK’nın Avrupa ve dağdaki liderlerinden Öcalan’ın bu “isteğine” olumsuz bir yanıt gelmesi bekleniyor.

Kandil, Avrupa ve Diyarbakır’dan ortak bir görüş çıkacak.

Bu “ortak görüş” İmralı’ya ulaştırılacak.

Öcalan’la görüşme trafiği devam edecek.

İlk olarak **BDP** —yarın ya da salı günü— “**barışa şans tanınması için İmralı’da başlatılan ve çözüm takvimine bağlanan görüşmelere tam destek vereceğini**” duyuracak.

Ardından **Kandil** ve **Avrupa**’dan “**yeni İmralı süreci**”ne destek açıklaması gelecek.

Esas açıklama ise İmralı’dan yapılacaktır; Öcalan, silahlı mücadeleyi ilke olarak reddettiklerini duyuracak. Süreç İmralı merkezli, Öcalan’ın koordinatörlüğünde yürüyecek. BDP ve Kandil de müzakerelere dâhil edilecek.

Bu açıklamalardan **sonra PKK’nın çatışma riski taşımayan alanlara çekilmesi ve eylemsizlik pozisyonu alması** gerçekleşecek. **Örgüt kış boyunca eylem yapmayacak.** Türkiye’deki gelişmeleri izleyecek. Bu gelişmeler “güven verici” adımlar kapsamında hükümetin atacağı adımlardan oluşuyor. Bahara kadar hükümet bir dizi demokratik reforma imza atacak.

Mayısla birlikte PKK ve Kürt sorununda kritik bir döneme girilecek. **PKK sınır ötesine çekilmeye başlayacak. Yeni İmralı sürecinin özünü de silahlı güçlerin sınır dışına çıkması oluşturuyor.** Daha önce onlarca kez ilan edilen ateşkes işe yaramadı. Bunun son örneğini 14 Temmuz 2011’deki Silvan baskını oluşturuyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Baskın çözüm

Kurtuluş Tayiz 08.01.2013

İmralı-MİT görüşmeleri ve Öcalan-BDP buluşması kamuoyunda sevinçle karışık bir heyecan, şaşkınlık ve coşku yarattı. Bunun sebebi, galiba, bu kadar hızlı bir “çözüm sürecini” kimsenin beklemiyor olması.

Yıllardır can alan ve tüm toplumu çözümüne dair umutsuzluğa sevk eden **PKK/Kürt sorununda Türkiye yeni bir evreye girdi.** Bu gelişme beklenmedik ve ani oldu. İmralı’da müzakere yapıldığı haberi daha duyulmadan hükümet ileri bir aşamaya geçti, **baskın bir çözüm planını** uygulamaya koydu. **İmralı’da belirlenen takvim adım adım hayata geçiriliyor. Merkezde “başmüzakereci” olarak Öcalan var. BDP görüşmelerin arabulucusu.**

PKK’yla temas kuruldu, yakında Oslo benzeri bir görüşme süreci de onlarla başlatılacak.

Daha şimdiden silahlar sustu, tereddütler giderildikten sonra silahlı militanların sınırdışına çekilmesi başlayacak, yaz başına kadar bu çekilme işi tamamlanacak...

Yeni İmralı sürecinin sanırım en önemli özelliği de bu; tarafların kararlı ve sonuç almaya dönük bir plan üzerinde anlaşmış olmaları. 2009'da başlayan açılım sürecinde ne bu kararlılık, ne bu hız vardı. Oysa PKK ve Kürt sorunu dışarıdan etkiye, müdahaleye fazlasıyla açık konu, görüşmeler zamana yayıldığında, işler ağırdan alındığında provokasyon riski de artıyor. Daha önceki Oslo ve İmralı süreçleri zamana yayılmış temaslarla yürüyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Silahlara konferansla veda

Kurtuluş Tayiz 10.01.2013

 Silahlara konferansla veda İmralı'da MİT ve Öcalan arasında sağlanan mutabakata göre, silahlı güçlerin durumu son aşamada netleşecek. Ancak bu "son aşama" sanıldığı kadar uzun bir sürece yayılmamış; İmralı takvimine göre mayısta silahlı güçlerini Irak Kürdistanı'na çekecek olan örgüt, Erbil'de toplayacağı "ulusal konferans" ile silahlı mücadeleye veda kararı alacak ve bu kararını resmen duyuracak.

İmralı'da varılan anlaşmanın bugün daha başında sayılırız. Fakat "başlangıç" ile varılacak olan "sonuç" arasındaki mesafe çok kısa tutulmuş. Aslında plan üç ana aşamadan oluşuyor; (1) örgüt eylemsizlik ilan edip mayısta sınırötesine çekilmeye başlayacak. Bu aşamada askerî operasyonlar duracak, hükümet demokratik reformlara hız verecek; tutuklu KCK'lılardan şiddete bulaşmayanların serbest bırakılması sağlanacak, eve dönüşün yasal alt yapısı hazırlanacak. Örgüt silahlı güçlerinin büyük bir bölümünü sınırötesine çıkaracak.

"PKK" ismi tarihe karışacak

(2) Bu aşamada hükümet yeni anayasa çalışmalarını BDP'yle birlikte yapacak. Meclis'te kurulacak olan Hakikatleri Araştırma Komisyonu, devletin bölgede işlediği faili meçhul cinayetleri araştırıp aydınlatacak. PKK'nın yasal siyasete geçişini sağlayacak düzenlemeler hayata geçirilecek. Bu gelişmelere karşılık örgüt, en geç temmuzda "ulusal konferansı" toplayacak. Burada silahlı mücadeleye son verme kararı alınacak. Konferansa Öcalan'ın hazırladığı, dünyadaki ve bölgedeki değişimleri değerlendiren ve Türk- Kürt ilişkilerini yeniden düzenlemeyi öngören "tarihî bildirisi" sunulacak.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İlk provokasyon

Kurtuluş Tayiz 11.01.2013

Paris'teki suikast haberine hem Türk hem Kürt kamuoyunun ilk tepkisi **"İmralı sürecinin baltalanmak istendiği"** şeklinde oldu. Başbakan Erdoğan iki ihtimalden bahsetti; ya **örgüt içi infaz** ya da **provokasyon girişi**. PKK'nın Avrupa sorumlusu **Zübeyir Aydar**, suikastı **"Öcalan'ın başlattığı görüşmeleri baltalamaya dönük bir saldırı"** olarak niteledi. Aydar'a göre suikast **"derin güçlerin" işi**. Kandil'den gelen açıklama da önemli; **KCK, Sakine Cansız** ve arkadaşlarının öldürülmesinden **"Türk Gladyosu"**nu sorumlu tutarak, amacın **"Kürt sorununun demokratik çözümünü engellemek"** olduğunu açıkladı.

Başbakan'dan tutalım da PKK'nın yöneticilerine, internet ve televizyon karşısında gelişmeleri izleyen bütün toplumun Paris'teki suikast ile İmralı'da başlatılan müzakereler arasında doğrudan bir bağ kurması önemli. Sanırım herkeste aynı endişe ve telaş var; barış görüşmeleri başladığında mutlaka, bu süreci sabote eden enteresan bir saldırı, suikast veya toplumsal bir olay meydana geliyor. Geçmişin acı tecrübeleri hâliyle böyle bir hassasiyet yaratmış. **Gerçekte İmralı'yla bağlantılı bir suikast olabilir bu, yeni İmralı sürecini sabote etmeye yönelik ilk provokasyon da olabilir. Ama henüz böyle söylemek için erken.**

Sakine Cansız'ın **örgüt içi bir infaza** kurban gitmiş olabileceğine dair görüş ve açıklamalar da dün gün boyunca büyük tartışmalara yol açtı. **Sakine Cansız ve arkadaşlarını PKK öldürmüş olabilir mi?**

Örgüt içi infazlar konusunda PKK'nın sabıkası hayli kabarık.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üçüncü devlet şüphesi

Kurtuluş Tayiz 12.01.2013

Üçüncü devlet şüphesi Paris'in göbeğinde PKK'nın kurucularından Sakine Cansız ve iki arkadaşının suikasta kurban gitmesi örgütte şok etkisi yaratmış. Gerek örgütün Avrupa kanadı, gerekse Kandil, suikastın şaşkınlığını henüz üzerinden atmış değil.

Edindiğim bilgilere göre PKK yöneticileri, bugüne kadar böyle bir saldırıyla ilk defa karşı karşıya geldiklerini değerlendiriyorlar. Daha önce örgüt elemanlarına yönelik benzer özellikleri taşıyan bir suikast hiç gerçekleşmemiş.

Suikastın hangi nedenle, kimler veya hangi güçler tarafından işlendiği hakkında da henüz bir bilgi/fikir sahibi değiller. Bu yüzden açıklamalarında "temkinli" olmaya çalışıyorlar. Suikastın arkasında Türkiye'den başka uluslararası bir gücün olup olmadığını merak ediyorlar. KCK'nın konuyla ilgili önceki günkü açıklamasında "Suikast, uluslararası düzeyde yetkinleşmiş profesyonellerce işlenmiştir" denmesi, suikastın üçüncü bir devletten kaynaklanıp kaynaklanmadığı üzerine kafa yorduklarını gösteriyor. Zira bu özellikte bir saldırının kendi tarihlerinde tek bir örneği yok. PKK yöneticileri bu saldırının kendilerine yönelik bir "mesaj" niteliği taşıyıp taşımadığını ve aynı nitelikte suikastların devamının gelip gelmeyeceği konusunu da ele alıyorlar.

Paris suikastının PKK'da şok yaratmasının nedeni Sakine Cansız'ın durumuyla yakından ilgili. Çünkü Cansız, örgütte ciddi karar mekanizması içinde yer almıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Paris suikastı ve korkularımız

Kurtuluş Tayiz 13.01.2013

Paris'teki **suikast** ile İmralı'da yürütülen **müzakereler** arasında doğrudan ilişki kurabilmemizi sağlayacak somut bir bulgu aslında henüz ortada yok.

Ama suikastın ardından akla ilk olarak İmralı'da başlayan yeni süreç geldi.

Belki de doğru bir bağlantıdır bu.

Zihin bu sıradışı suikastı yine en sıradışı gelişmeyle, yani İmralı'da başlayan, çok farklı ve yeni özellikler gösteren barış süreciyle ilişkilendirerek akıllılık etmiştir.

Yine de bu akıl yürütme biçiminin bize doğru ve kesin bilgi sunduğunu iddia edemeyiz.

Cinayet “nedeni” henüz keşfedilmiş değil.

İnsanoğlu “nedeni”ni bilemediği olayları anlayamıyor.

Aklın bu boşluğunu tabii olarak düşünce görünümü almış “**korkular**” dolduruyor.

Bilinmezlik korkuları besliyor.

Korkular akla hükmediyor.

Herhangi bir olayda akla gelen ilk fikir, genellikle duygu dünyamızdaki en baskın “korku”dan kaynaklanıyor.

Paris'teki suikastı İmralı Adası'ndaki müzakerelere bağlayan akıl, ağırlıklı olarak siyasal ve toplumsal endişelerimizden besleniyor.

Ortak siyasal bilincin en büyük korkusu, Kürt/PKK meselesindeki barış ihtimalinin yine sabotaja kurban gitmesi.

Ülkenin bütün siyasi grupları aynı kaygıları taşıyor; barış treninin raydan çıkma olasılığı iktidarıyla muhalefetiyle toplumun her kesimini derinden endişelendiriyor.

Aslında tekrarın yarattığı bir koşullandırma bu; Paris'ten gelen suikast haberi, herkeste “**aynı filmi görmüştük**” duygusu uyandırdı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Asıl hedef kimdi

Kurtuluş Tayiz 15.01.2013

Paris suikastının İmralı'daki görüşmeleri hedef aldığı tezi, daha çok saldırıda ölenlerden birinin kimliğinin üzerine kurulu. O isim **Sakine Cansız**. PKK'nın kurucularından. Örgüt içinde ve tabanında efsaneleşmiş biri. Sakine Cansız değil de örgütün yeni nesil çalışanları sadece bu saldırıda hayatını kaybetseydi bu suikast yine de İmralı'daki görüşmelerle ilişkilendirilecek miydi?

Pek ihtimal vermiyorum, en azından Paris'teki suikastla İmralı'daki görüşmeler arasında bu kadar güçlü bir ilişki kurulmazdı.

Sakine Cansız'ın özellikleri, örgüt içindeki konumu, Kürt hareketi içindeki yeri, onu, İmralı ve Türkiye arasında başlatılan yeni süreci sabote etmek isteyen iç veya dış güçlerin hedefi hâline getirmek için yeterli mi, bundan da emin değilim.

Sakine Cansız, örgütün Almanya sorumlusu değildi.

Sakine Cansız, **örgütün para trafiğinin herhangi bir halkasında yer almıyordu** (PKK'nın Avrupa kanadının lideri Zübeyir Aydar'ın bu konuda net açıklaması bulunuyor).

Sakine Cansız, **Oslo sürecinin hiçbir aşamasında yer almadı** (PKK'nın Avrupa kanadının yine önemli isimlerinden Remzi Kartal'ın açıklaması).

Sakine Cansız, **ne Oslo sürecine ne de yeni İmralı sürecine karşıydı.**

Sakine Cansız, **KCK ve PKK'nın hiçbir görev veya karar mekanizması içinde yer almıyordu.**

Güçlü bir siyasi geçmişi olmasına rağmen Sakine Cansız, **örgütün siyasi çalışmalarına katılmıyordu.**

Cansız, KNK (Kürdistan Ulusal Kongresi) üyesiydi ve sosyal politikalarla ilgileniyor, **kadın hareketi içinde faaliyetlerini sürdürüyordu.**

Sakine Cansız, **Fransa'da yaşamıyordu.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barişa bir adım daha yaklaştık

Kurtuluş Tayiz 18.01.2013

 Barışa bir adım daha yaklaştık **Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez** için Diyarbakır'da yapılan cenaze törenine Kürtlerin barış ve çözüm konusundaki kararlılığı damgasını vurdu. Hem devlet hem de Kürt hareketi dün çok iyi bir sınav verdi ve barışa hazır olduğunu kanıtladı.

Şimdi politikacılara sadece ortaya çıkan bu barış ruhunu müzakerelerle bir çözüme bağlamak kalıyor. Tarih politikacıların omuzlarına bu sorumluluğu yükledi; halk barışta politikacıların arkasında olacak, savaşta asla!

Neredeyse bütün Türkiye, çünkü cenaze törenine kilitlenmişti; toplum dün Diyarbakır'da neler olup biteceğini endişeyle bekliyordu. İkinci bir Habur kazası, bütün barış umutlarını yerle bir edebilirdi. Nitekim Habur korkusu

yapay bir korku değil, başarısızlığın sonuçlarını binlerce asker ve gerilla canıyla ödedi, binlerce siyasetçi hapse atılarak özgürlüğünü yitirdi. Habur'daki yol kazası, topluma kan ve gözyaşı olarak geri döndü.

Aradan geçen zamanın iki tarafı da olgunlaştırdığı görünüyor. Ama Diyarbakır'ın ikinci Habur'a dönüşmemesinin en önemli nedeni bu "tecrübe" değil, tarafların çözüm konusunda son derece kararlı olması. Eğer hükümet bu samimiyetini sürdürürse, hiçbir "provokasyon" artık barışı engelleyemez.

Provokasyon girişimleri ancak zayıf politikaları vurabilir, güçlü politikaları vuramaz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölümle yaşam arasında

Kurtuluş Tayiz 20.01.2013

Hrant Dink, Mehmet Ali Birand, Toktamış Ateş, Metin Kaçan, Burhan Doğançay Paris'te öldürülen **Sakine Cansız, Fidan Doğan, Leyla Şaylemez...**

Bu isimler son günlerde yaşamı ve ölümü yeniden düşünmemizi sağladılar.

Doğamız ölümü akla getirmekten hep kaçınıyor.

Çoğu zaman ölümsüz varlıklarmışız gibi, sonsuza kadar yaşayabileceğimizi sanırız.

Oysa yaşam sonlu.

Sınırsız bir evrende ama sınırlı bir varoluşa sahibiz.

Evrenin mucizesi bu küçük gezegende alacağımız nefes sınırlı.

Ve fakat, sınırlı bir yaşama sahip olmanın acısını da ancak ölümü zihnin arkalarına öteleyerek hafifletebiliyoruz.

Zihnin kendi kendine oynadığı bu küçük oyun sayesinde hayata devam etme gücü buluyoruz.

Ama ölümsüzlük arzusunu içimizden söküp atmak da imkânsız.

Bu yüzden sınırsız düşler kuruyoruz.

Sonsuzluğu çağrıştıran fikirlere tutunmaya çalışıyoruz.

Yine de varlığımızın farkındayız.

Hayat serüvenimizin sınırlarını kestirebiliyoruz.

Ama dileğimiz yaşamın doğal seyrinde tamamlanması.

Yaşadığımız ülkede buna bile razıyız.

Ne de olsa her gün onlarca gencin toprağa düştüğü bir ülkede yaşıyoruz.

Hapislerde ömür tüketenler de cabası...

Hem de olmadık nedenlerle.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı görüşmesini erteleten cinayetler

Kurtuluş Tayiz 22.01.2013

Paris'te vahşice işlenen cinayetlerin ayrıntıları netleşmeye başladı.

Gözaltına alınan iki kişiden 1982 Sivas doğumlu **Ömer Güney**, “**terör örgütü bağlantılı cinayet**” suçlamasıyla tutuklandı.

Avrupa'daki PKK örgütü yetkilileri, bu kişinin kendi derneklerine gelip giden, tanınan biri olduğunu ifade ettiler. Ayrıca ilk günlerde, bu kişinin “tanık” olarak gözaltında tutulduğuna özellikle dikkat çektiler.

Ancak aynı PKK yetkilileri dün görüş değiştirerek, cinayeti işlemekle suçlanan Ömer Güney adlı zanlının “Kürt topluluğundan olmadığını” dile getirmeye başladılar.

Bu vahşi cinayetlerin “örgüt bağlantısı” güçlenmeye başladıkça PKK tarafında da rahatsızlık artmaya başladı.

Kongra-Gel Başkanı **Remzi Kartal**'in önceki *Taraf*’tan Tuba Tekerek’e yaptığı açıklama dikkate değerdi; **Kartal, “Bu yüzde yüz PKK kararıyla yapılan bir şey değil. PKK deyince örgüt demek; bir kişinin şahsı değil” ifadelerini kullandı.**

Kartal'ın aslında söylemek istediği gayet açık; **PKK'nın Avrupa'daki cemaati içinden birileri tetiği çekmiş olsa da bu, PKK'nın üzerine yıkılacak bir cinayet değil. Örgütün böyle kararı olmaz, olamaz!**

Kartal'ın bu sözleri, katil zanlısı Ömer Güney hakkındaki “terör örgütü bağlantılı cinayet” suçlamasıyla örtüşüyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtler Vadisi

Kurtuluş Tayiz 25.01.2013

Paris suikastının baş zanlısı **Ömer Ziya Güney**'in kimliğine ve yaşamına dair ortaya çıkan yeni ayrıntılar **"Kurtlar Vadisi "** tadı vermeye başladı. Ya da **"Kürtler Vadisi"** mi desem, bilemedim.

Jöleli saçları, o siyah gözlükleri, takım elbiseli pozları Türk dizilerindeki kahramanları andırıyor. Bazı karelerde olduğu gibi bir insan, sıradan ve basit. Anadolu'nun her yerinde rastlayabileceğimiz özelliklerde. Bazı karelerde (ferrari önünde elinde çantayla çektiği fotoğraflar) ise Güney'in olamadığı ama olmak istediği biri var; bütün dizilerin sattığı bir **"hayal"**, bir **"kimlik"** bu. Bu kareler herhangi bir özellik taşıyor ya da bu kişinin kendi kuşağının ortak özelliklerinden fazla bir şey ifade etmiyor.

Fotoğraflardan yola çıkarak katil zanlısının kişiliğine ve yaşam tarzına dair birtakım ipuçları elde edilebilir; ama bu pozlar, Paris'teki cinayetlerin **"kodları"**nı çözmek ve bir tarafla ilişkilendirmek için bir **"kanıt"** sunmuyor.

Katil zanlısını Kurtlar Vadisi 'nin oyuncularına benzeterek cinayetin Türk devleti tarafından işlendiği sonucuna varmak mümkün değil. Kurtlar Vadisi 'nden etkilenen kuşak içerisinde Türkler var da Kürtler de. O hâlde katil zanlısının etnik kimliğine bakarak ne **"suç"** üretilebilir, ne de **"suçlu"** bulunabilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Samatya'nın yokuşu

Kurtuluş Tayiz 27.01.2013

Samatya'da yaşadım bir süre. Güneşli yaz günlerinde, küçük bir kıyı kasabasına dönüşür.

Denizden esen serin rüzgâr, meyhanelerden yükselen anason ve balık kokusunu taşır, pencerelerden içeri. Samatya Meydanı akşamları ıslık ıslık, müzik ve eğlence sesi ta uzaklardan duyulur.

Kış günleri ise semtin üzerini kara bulutlar kaplar. Issız, izbe bir yere dönüşür. Uzaklardan gelen araç sesleri bastırır insan seslerini. Bir de trenin rahatsız eden sarsıntısı var.

Evsizler, alkolikler, sokak çocukları kışları daha çok göze çarpar. Belki de yazları sahile, parka, meydana akın eden insanların arasında kayboluyorlardır, kalabalıklar çekildikçe daha çok göze çarpıyorlardır.

Semtin kiliselerinin önünden geçtiğim her seferinde merakla içeriye bakar, "içeridekileri" görmeye çabalıyordım. Çoğunlukla yaşlılarla karşılaştırdım. Nüfusça hiç de az olmamalarına karşın, pek "görünür" oldukları söylenemez.

85 yaşındaki **Maritsa Küçük** isimli Ermeni kadının cinayete kurban gitmesi, 80'li yaşlardaki **Sultan Akar**'ın uğradığı saldırıda bir gözünü kaybetmesi, **T.A.** isimli aynı yaşlardaki bir kadının da darp edilmesi burada yaşayan Ermenileri sarsmış durumda. **"Ermeniler tedirgin"** başlıklı haberleri okuyunca, **Hrant Dink**'in bahsettiği **"Güvercin tedirginliği"** geliyor aklıma.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aydar: Öcalan'la yüz yüze görüşelim

Kurtuluş Tayiz 29.01.2013

PKK'nın silahlı militanlarını sınır dışına çekmesi gündemde. Bu konuda İmralı'da PKK lideri Abdullah Öcalan ile MİT arasında bir mutabakata varıldı.

Abdullah Öcalan'ın önümüzdeki günlerde PKK'ya bu yönde bir çağrı yapması da bekleniyor.

Ancak PKK'nın bu konuda öze ilişkin değil ama yönetime ilişkin bazı itirazları var.

KCK Yürütme Konseyi Başkanı **Murat Karayılan**, **Öcalan'ın başmüzakereci olarak devletle görüşmesini desteklediklerini ve örgüt olarak İmralı'nın arkasında durduklarını kamuoyuna duyurdu.** Ancak ateşkes, silahlı güçlerin sınır dışına çekilmesi ve silahların bırakılması gibi konularda örgüt yapısının ikna edilmesi için Öcalan'a ihtiyaç duyduklarının da altını çizdi.

Örgütün Kandil'deki sorumlularından **Mustafa Karasu** da önceki gün katıldığı bir televizyon programında sürecin ilerlemesi için **"Öcalan'ın kendileriyle görüştürülmesi" gerektiğini söyledi.**

Sınır dışına çekilmenin adeta önkoşulu hâline gelen bu **"Öcalan ile doğrudan ilişki kurma" şartını** KCK Yürütme Konseyi Üyesi ve PKK'nın Avrupa sorumlusu **Zübeyir Aydar'a** sordum. Aydar, örgütün sınır dışına çekilmesi için **Öcalan'ın çağrı yapmasının yeterli olmayacağını vurguladı.** Aydar da diğer örgüt yöneticileri gibi **"Öcalan ile doğrudan temas kurma" ihtiyacı olduğunu söyledi.** Aydar **"Çekilme için bu şart"** dedi.

"Nasıl bir temas" sorusuna Zübeyir Aydar, **"Gerillayı ancak Başkan Apo ikna edebilir. Bunun için de örgütten bir heyetin Öcalan ile yüz yüze görüşmesi lazım"** diye yanıtladı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hakan Fidan ve Öcalan hedef

Kurtuluş Tayiz 01.02.2013

Paris suikastının İmralı'daki görüşmeleri hedeflediğine dair somut bir bulguya ulaşılmış değil. Bu yönde doğrudan bir bağlantı kurulamıyor. Ancak gün geçtikçe Paris'in İmralı üzerindeki gölgesi büyüyor.

Paris suikastının ardından İmralı sürecinde yeni bir gelişme yaşanmadı. Aksine ortada şüphe uyandıran bir durum var. Öcalan'ın PKK'ya eylemsizlik ilan edip silahlı güçlerini sınır dışına çekmesi için yapacağı çağrı gecikti.

BDP'lilerden oluşan bir heyetin İmralı'ya yapacağı ziyaret de iki haftadır erteleniyor.

Bu gecikmenin arka planında Paris mi yatıyor?

Paris'teki cinayetlerin İmralı sürecine görünürde olumsuz bir etkisi olmadı.

Fakat dolaylı yansımaları ortaya çıkmaya başladı. **Paris suikastındaki belirsizlikler** önü alınmazsa **İmralı sürecini dalga dalga kuşatacağı benziyor**.

Bunun ilk işareti Kürt medyasından geldi. Avrupa'da yayın yapan **Özgür Politika** gazetesi ile **Fırat Haber Ajansı (ANF)**, eski bir MİT çalışanı olduğu öne sürülen **Murat Şahin** adlı kişiye dayanarak cinayetlerin baş zanlısı **Ömer Güney'in "MİT elemanı" olduğunu** öne süren geniş bir habere yer verdi.

Bu kişinin ismi geçen yıl **Devrimci Karargâh** soruşturmasında gündeme gelmişti. Gözaltına alınan Murat Şahin, MİT'in kendisine çalıştığını kabul etmesi üzerine serbest bırakılmış.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sol ve canlı bomba edebiyatı

Kurtuluş Tayiz 03.02.2013

Canlı bombanın parmağı butona uzandığında aklından tam olarak neler geçirdiğini bilmemiz imkânsız; dizginleyemediği bir kahramanlık arzusu, varlığını duyurma isteği, kötü hatıraların sonucunda oluşan intikam duygusu veya bir tür hatırlanma isteği olabilir.

Gerekçesi ve hedefi ne olursa olsun intihar eylemlerinin geniş bir topluluktan onay alması mümkün değil. Yaşadığımız bu çağda da bunun toplumsal ve siyasal bir karşılığı yok..

Bu yöneme sıklıkla başvuran siyasi gruplar içinde bile artık bu tür saldırı biçimleri pek kabul görmüyor.

PKK'yı ayrı tutarsak **yasal ve yasadışı Türk sol tarihinde de canlı bomba pratiği yok**. ABD Büyükelçiliği'ne saldırıda bulunan kişinin üyesi olduğu **DHKP-C grubunun da kısa olmayan tarihinde böyle bir gelenek yok**. Yakın zamanda bu kadar etkili olmasa da benzer birkaç saldırı gerçekleştirdiler. Ama buna rağmen, şiddetin bu türü hem solun tarihine ve hem de adı anılan bu örgütün geleneğine yabancı.

Kuşkusuz intihar saldırıları da diğer biçimlerinde olduğu gibi nedeni toplumsal olan, kişisel olgulardır. Siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel birtakım dayanaklar veya nedenler üretilebilir.

Ancak bu intihar eylemini, solun tarihinde önemli bir yer tutan ABD karşıtı geleneğin bir devamı olarak görmek bana gerçekçi gelmiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çekilme çağrısı 10 gün içinde

Kurtuluş Tayiz 04.02.2013

Çekilme çağrısı 10 gün içinde MiT ve İmralı arasında varılan mutabakata göre PKK lideri Abdullah Öcalan'ın, PKK'ya silahlı güçleri sınırötesine çekmesi için çağrı yapması bekleniyor. Aslında Öcalan'ın bu çağrısı bir iki hafta önce yapması planlanmıştı. Ancak Paris suikastı ve BDP heyetinin İmralı'ya yapacağı ikinci ziyaretin gecikmesi süreci uzattı.

Edinilen bilgiye göre, İmralı'ya gidecek heyet konusundaki kriz aşıldı. 10 gün içerisinde BDP'li bir heyet Ada'ya gidecek. Abdullah Öcalan da beklenen çağrısını bu heyet aracılığıyla resmen kamuoyuna ilan edecek. Kandil ve örgütün Avrupa kanadına, Öcalan'ın hazırladığı mektuplar iletilecek.

Öcalan'ın çağrısının içeriğini daha önce yine bu köşede ayrıntılı olarak yazmıştım. İmralı, 1999'da olduğu gibi örgütten ateşkes yaparak sınır dışına çekilmesini isteyecek. Bu, silahların tümünden bırakılmasını öngören sürecin ilk adımı olacak. Hükümet de Öcalan'ın bu adımıyla eşzamanlı olarak 4. Yargı Paketi'ni Meclis gündemine getirecek. Bu paket, daha önce KCK operasyonlarında tutuklanan Kürt siyasetçilerin serbest bırakılmasını öngörüyor. BDP'nin bazı merkez yöneticileri dışında tutuklu belediye başkanları, milletvekilleri ve çok sayıda tutuklu BDP'li siyasetçi 4. Yargı Paketi'yle birlikte özgürlüklerine kavuşacak.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ecinniler

Kurtuluş Tayiz 05.02.2013

Eski terörle mücadele polisleri, istihbarat elemanları, karanlık ilişkileriyle ün yapmış mafya mensupları, gazeteciler, avukatlar, gözükara silahşorlar, itirafçılar, üniversite öğrencileri, eski devrimciler...

Bu ülkede hepsinin biraraya gelip toplandığı (doğrudan yargılanan kimseyi burada konu etmediğimi özellikle belirtmek isterim) garip örgütler var.

Son günlerde bunların adını daha sık duymaya başladık. **Devrimci Karargâh, DHKP-C** gibi örgütler, bana tarih kitaplarında ve romanlarda okuduğumuz 19. yüzyıl Rusya'sının yeraltı örgütlerini hatırlatıyor.

Dostoyevski'nin Ecinniler romanı, cin fikirli insanların kurup yönettiği karanlık örgütleri, onların tertiplerini gayet iyi anlatır.

Siyasal ve toplumsal kargaşanın içinde doğan sıradışı bir enerjiye sahip bu yıkıcı ve esrarengiz tipler, kendi aralarında kurdukları dolambaçlı bağlarla gizli gizli suikast planları yapıyor, bombalı saldırılar düzenliyor, cinayetler işliyor ve bundan da kötücül bir zevk duyuyor. Kimisi bir ütopist, kimisi nihilist ve macera düşkünü, kimisi gizli polis, kimisi tutunamayan ve sıradan bir kaybeden...

Kuşkusuz hepsi de yaşadığı zamanın toplumsal-siyasal koşulları içinde varolan ve o koşulların etkilediği insanlar.

Süngüyle değil, yasa zoruyla

Bugünün Türkiye'si benzer bir toplumsal çalkantının içinde değil, bir devrim yaşanmıyor elbet.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı heyetinin şifreleri

Kurtuluş Tayiz 08.02.2013

İmralı'ya gidecek heyet meselesi gittikçe büyük bir krize dönüşüyor. **BDP tarafı, Ada'ya eşbaşkanların gitmesini istiyor. Kandil de aynı fikirde. Başbakan Erdoğan ise dört eşbaşkandan oluşan listeye karşı olduğunu açıkladı.** Erdoğan'ın gerekçesi ise şöyle:

"Başlattığımız süreci gelişen şartlara göre devam ettiriyoruz. Sürecin içinde MİT, devletin şu anda süreci yönetmekle görevlendirdiği birimdir. Ve İmralı'nın talebi üzerine de kendisinin belli yerlere mesajını ulaştırması bakımından kendinin güvenebileceği (BDP milletvekilleriyle görüşme) siyasi talepleri vardır. Ama bu siyasi talepte de bizim özellikle koyduğumuz bazı şerhler vardır. Nedir bu? Bir, biz dağdaki ile kucaklaşanı İmralı'ya göndermeyiz. İki, şu âna kadar verdikleri mesajla bu ülkenin hassasiyetlerine darbe vuranları İmralı'ya göndermeyiz. Çünkü onların, oradan aldıkları mesajı farklı şekilde götürme ihtimalleri olabilir..."

Başbakan, bu açıklamasında İmralı'ya gidecek isimler için **iki kriter** getiriyor. **Birincisi** malum; **gerilla ile kucaklaşanlar. Gültan Kışanak ve Aysel Tuğluk**, bu yasak kriterlerine uyuyor. Erdoğan'ın **ikinci** yasak kriterine **"Şu âna kadar verdikleri mesajlarla bu ülkenin hassasiyetlerine darbe vuranlar"** giriyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı'da kritik buluşma

Kurtuluş Tayiz 09.02.2013

 İmralı süreci işliyor. Bunu en üst düzeyde Başbakan Erdoğan geçen günlerde kamuoyuna açıkladı. Ancak esas kritik aşamaya ne zaman geçileceği merak ediliyor. Bu aşamayı, Öcalan'ın PKK'ya yapacağı sınırdışına çekilme çağrısı oluşturuyor.

Bu konuda önemli gelişmeler yaşandığına dair ipucunu, Başbakan Erdoğan Çek Cumhuriyeti, Macaristan ve Slovakya gezisinden sonra Türkiye'ye dönerken verdi. Erdoğan, "MİT Müsteşarım İmralı'ya gitmiş olabilir" dedi. Başbakan'ın kesinlik içermeyen bir ifadeyle gündeme getirdiği bu ziyaret, geçen hafta içinde gerçekleşti.

Hakan Fidan'ın ziyaret nedeni ise Kandil ve örgütün Avrupa kanadının daha önce Öcalan'ın gönderdiği mesajlara verdiği yanıtlar. BDP'li Ayla Akat ile Ahmet Türk'ün 3 ocakta İmralı'ya yaptığı ziyarette Öcalan, ateşkes, sınırdışına çekilme, silahlı mücadeleyi tümden bitirme konularını da içeren yeni bir sürecin başlayacağı mesajını vermiş, PKK'nın görüş ve tutumunu kendisine bildirmesini istemişti.

Bu mesaj Kandil ve Avrupa'ya gitti ancak cevaplar İmralı'ya gidecek BDP'li heyetin gecikmesi üzerine bir türlü Öcalan'a ulaşamadı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Domates Güzeli'nin çocukları

Kurtuluş Tayiz 10.02.2013

Ona Domates Güzeli dememizden pek hoşlanmıyor. Yine de bu isme kızdığı pek söylenemez. Ne de olsa, bu rolle tanıdık kendisini, **“Domates Güzeli Nahide Şerbet”** karakteriyle. Yarım asrı geçen oyunculuk hayatında yüzlerce filmde, kabarede, müzikalde, skeçte rol aldı. Türkiye'nin yetiştirdiği sayılı kadın komedyenlerden biri. Kadın komedyenlerin sayısının azlığına bakarak bile **Ayşen Gruda'nın** ne kadar büyük bir işi başardığını anlayabiliriz.

Bugünkü televizyon dizilerinde onu yeniden izleyenlerin ya da eski filmleriyle tekrar karşılaşanların yüzünde tatlı bir tebessümün belirmemesi imkânsız; zira Gruda, birkaç kuşak izleyiciyi o eski günlerin “altın çağı”na doğru zaman yolculuğuna çıkarır. Bize eski çocukluk günlerimizin mavi gökyüzünü geri getirir.

Güneydoğu'daki savaşla ilgili düşüncelerini Taraf aracılığıyla paylaşınca, onu sevmekte neden bu kadar haklı olduğumuzu bir kez daha anladık. **Gruda, gençlerin birbirini acımasızca öldürebilmesini dehşetle —haklı olarak— karşılıyor. Kendi deyimiyle dağa çıkan çocukları ikna edebileceğini söylüyor. Zira o çocuklar onun filmlerini izleyerek büyüdüler. O filmlerle büyüyen bir neslin bu kadar kanlı bir savaşa tutuşması, acımasızca birbirini katletmesi mümkün değil.**

Münir Özkul'lu, Adile Naşit'li, Şener Şen ve Kemal Sunal'lı, Halit Akçatepe'li Ayşen Gruda filmlerinde dostluktan, aile sıcaklığından, dayanışmadan, eğlenceli bir hayat oyunundan başka kötü bir sahneyi hatırlayanımız var mıdır?

Bu filmlerle büyümüş bir kuşağın birbirine bu kadar düşman kesilmesi anlaşılır değil.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı Kandil arası telekonferans

Kurtuluş Tayiz 12.02.2013

İmralı sürecinin başlamasının ardından **Kandil, Avrupa kanadı ve BDP'nin** gündeme getirdiği öncelikli taleplerden biri, **Öcalan'ın örgütle doğrudan iletişime geçmesine imkân tanınması** yönünde. Yeni bir iddiaya göre **Ankara, ateşkes, sınır dışına çekilme ve silah bırakma konularında Öcalan'ın mesajlarının örgüte doğrudan iletebilmesine fırsat tanıyacak.** Bu konuda yöntem olarak **telekonferans** uygulaması öne çıkıyor.

KCK Yürütme Konseyi Başkanı **Murat Karayılan** 22 Ocak 2013 tarihinde Fırat Haber Ajansı 'na verdiği röportajda **örgüt adına görüşmelerde tek yetkili ismin Öcalan olduğunu ve kendilerinin bu görüşmelere katılmak gibi bir taleplerinin olmadığını** açıkladı. O açıklamada Karayılan şunları söyledi:“Stratejik kararlar ve değişim süreçlerinin uygulanması için önderliğimizin bizlerle tartışabilme olanağının yaratılması gerekiyor. Yani **Önder Apo bizlerle direk diyaloga geçebilmelidir**. Eğer **stratejik bir değişim sözkonusuysa o zaman Önderliğin bizzat devreye girmesi gerekiyor**. Bunun doğru anlaşılması gerekiyor. Biz demiyoruz ki, ‘**Ayrıca biz de görüşmelere katılalım**’ demiyoruz. Öyle bir talebimiz de yoktur. **Biz önderliğimizin bizi tam olarak temsil edeceğine inanıyoruz**.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyah-beyaz bir aşk hikâyesi...

Kurtuluş Tayiz 15.02.2013

MİT-İmralı görüşmelerinin bazı çevreler üzerinde yarattığı şok etkisi hâlâ geçmişe benzemiyor. Savaş- çatışma, gerilim-kutuplaşma üzerine kurulu konjonktüre alışan ve bunun kalıcı olduğunu düşünen çevreler, birden bire gelişen bu uzlaşma ve barış iklimine ayak uyduramadı. Biraz hayal kırıklığına uğramış görünüyorlar.

Bunun nedeni galiba AKP hükümetiyle Kürt hareketi arasında böyle bir yakınlaşmanın gelişebileceğine hiç ihtimal vermemiş olmaları. Başbakan Erdoğan'ın Kürt hareketiyle arasına kapanmayacak bir mesafe koyduğu ve Kürtlerle bir daha asla uzlaşamayacağı fikrine sanırım fazlaca aldandılar. Öcalan faktörünün ise burada hiç hesaba katılmadığı anlaşılıyor. Bu şaşkınlık biraz da Öcalan'ın 14 Temmuz 2011'deki Silvan pususuyla sonsuza dek İmralı'ya gömüldüğü inancından kaynaklanıyor.

Şimdi iktidar karşıtı bütün çevrelere aynı aldanmışlık ve hayal kırıklığına uğrama duygusu hâkim. CHP İzmir Milletvekili **Birgül Ayman Güler**'in Meclis'te BDP'li vekillere patlamasının arkasında “**ırkçı**” bir refleksten daha çok **aldatılmış bir kadının duygusallığı** var. Güler'in tepkisi **ihanete uğramış, yüzüstü bırakılmış bir kadının acı ve öfke dolu isyanına** benziyor. Kürt hareketi sonsuza dek Meclis'te AKP'ye karşı CHP'yle birlikte, el ele, blok olarak duracaktı; hiç değişmeyecekti, hep CHP'nin olacaktı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaşam biçimlerimiz...

Kurtuluş Tayiz 17.02.2013

Yaşam biçimlerimiz tehdit altında mı? Türk Hava Yolları'nın uçuşlarda içki yasağı uygulayacağı söylentileri ve kabin görevlileri için hazırlanan yeni kostümlere gösterilen tepki, **siyasal iktidarın yaşam tarzlarına müdahalesini** yeniden gündeme getirdi. Bu konu aslında AKP'nin iktidara geldiği günden itibaren süregelen bir tartışma. Kabul edelim toplumun azımsanmayacak bir bölümü, siyasal iktidarın “**laik-modern**” yaşam tarzını kısıtlayacağından endişe ediyor. İçkili mekânların azalması, camilerin çoğalması, kadın özgürlüğünü

kısıtlamaya dönük girişimler (veya imalar) dinin hayatta daha fazla görünür olması, bu kesimlerin şikâyet sıralamasında başı çekiyor.

Kuşkusuz bu kaygı ve endişeler tümüyle haksız sayılmaz...

Ancak burada hissedilir, görünür öfkenin kaynağında bir sapma sözkonusu; bu öfke ve endişe bütünüyle, bu kesimlerin kendi yaşam tarzlarının kısıtlanmasına dönük uygulamalardan doğmuyor, bence daha çok, **başka bir yaşam tarzının daha görünür olmasından ve yayılmasından** kaynaklanıyor.

Çoğu zaman öfke ve şiddet biçiminde dışavuran bu “**endişe**” ve “**kaygı**”lar yaşam biçimlerinin sınırlandırılmasından değil, bugüne kadar “**olmayan**”ın, “**görünmeyen**”in, birden bire **hayatın merkezinde baskın figür olarak belirmesinden** ileri geliyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çözüm süreci ilerliyor

Kurtuluş Tayiz 19.02.2013

Medyada azımsanmayacak bir kesimin kuşkuyla baktığı, “**ihtiyatlı**” bir mesafe koyduğu, bazılarının da bardağın sadece boş tarafını göstererek ümitsizlik yaydığı yeni İmralı süreci adım adım ilerliyor. Kardeş **Mehmet Öcalan**’dan sonra **BDP’li bir heyetin** de bugün yarın Öcalan’la görüşmesi bekleniyor.

PKK lideri Öcalan ile yapılacak olan görüşmenin önemi, Ada’dan gelecek olan tarihî mesajla ilgili; **Öcalan’ın yapacağı çağrıyla Kürt meselesinde bir dönem geride kalacak. Yani silah artık bir hak arama yöntemi olmaktan çıkacak. Örgüt ateşkes ilan ederek silahlı güçlerini sınır dışına çekecek.** Tabii bu süreç eşzamanlı atılacak karşılıklı adımlarla ilerleyecek.

Evet, İmralı’da MİT-Öcalan arasındaki mutabakatın özü bu çerçevede. **Murat Karayılan, Öcalan’ın, gidecek olan heyete yeni bir yol haritası vereceğini açıkladı.** Bu, eski yol haritasının rafa kalktığı anlamına geliyor. Gerek Kandil ve gerekse BDP aslında İmralı’nın açıklayacağı yeni yol haritasının ana hatlarını biliyor. Kandil zaten bu yol haritasına onay vermiş durumda. **PKK ve KCK yöneticilerinin Kandil’de yaptığı yedi günlük toplantıda aldıkları kararlar, Hakan Fidan aracılığıyla da İmralı’ya iletildi. Şimdi sadece Öcalan’ın bunu BDP’liler aracılığıyla kamuoyuna deklare etmesi bekleniyor.**

İmralı sürecinin bir süredir tıkandığı iddiaları da mevcut. **BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş, ziyaretin gecikmesini İmralı’da devletle Öcalan arasında doğan bir krize bağladı.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan’ın yeni yol haritası...

Kurtuluş Tayiz 22.02.2013

Yeni İmralı heyeti Öcalan'ın müdahalesiyle nihayet belirlendi ve Ada'ya gidiş tarihi netleşti. Bu heyetin İmralı'ya gidiş amacını kamuoyu merak ediyor ve toplumun önemli bir bölümü oradan gelecek barış mesajını sabırsızlıkla bekliyor.

KCK Yürütme Konseyi Üyesi **Murat Karayılan** *Fırat Haber Ajansı*'na geçen hafta yaptığı açıklamalarda, İmralı'dan gelecek mesaja dair bilgiler de verdi. Karayılan **“Önderliğimiz iki tarafa da yeni bir yol haritası sunacak”** dedi. Buradaki **“yeni”** vurgusu çok önemli, zira Öcalan'ın 2009'da hazırladığı bir yol haritası gündemi uzun süre meşgul etmişti. Demokratik açılım sürecinin başladığı günlerde yazılan 156 sayfalık yol haritasını Çankaya Köşkü ve hükümet kabul etmemişti.

İmralı'dan dışarı çıkarılmasına izin verilmeyen, ancak 2011 yılında ayrıntıları gün yüzüne çıkan o yol haritasını PKK ve BDP, Kürt sorununda ve silahların bırakılmasında bugüne kadar hep kılavuz olarak kabul etti. Ta ki Öcalan ile MİT arasında bugün varılan yeni mutabakata kadar...

Cumartesi günü İmralı'ya gidecek olan heyete Öcalan'ın yeni yol haritasını vermesi bekleniyor. Eski yol haritasında Öcalan'ın nasıl bir çözüm planı öngördüğünü hatırlarsak, bu yeni yol haritasının çerçevesine dair de bir fikrimiz olur.

156 sayfalık yol haritasının aslında birkaç sayfalık bölümünde Öcalan, doğrudan çözüme yönelik somut önerilerde bulunuyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı'dan gelen mesaj

Kurtuluş Tayiz 24.02.2013

İmralı ziyareti nihayet gerçekleşti. BDP'li heyet Ada'ya giderek Abdullah Öcalan ile görüştü. Heyet, dönüşte kameralar karşısına geçerek Öcalan'ın kısa mesajını okudu. Görüşmeleri **“tarihî bir adım”** olarak niteleyen **Öcalan, PKK'ya, elinde rehin tuttuğu asker ve sivillere iyi yaklaşması mesajını verdi.** Heyet, İmralı'dan çıkan mesajı daha sonra eşbaşkanların açıklayacağını da duyurdu. Anlaşılan birkaç gün içinde, ancak eşbaşkanlar aracılığıyla Öcalan'ın çağrısının içeriğini öğrenebileceğiz.

İmralı'dan çıkan mesaj konusunda değişik spekülasyonlar olsa da beklenti barış adına PKK'ya radikal bir çağrı yapması yönündeydi. Daha açık söylemek gerekirse **Öcalan'ın silahların bir hak arama yöntemi olarak tümünden devreden çıkarmayı öngören kapsamlı bir yol haritasını açıklaması bekleniyordu.** Yani **ateşkes, sınır dışına çekilme ve silahlara veda etmeyi öngören bir yol haritası açıklanacaktı.**

Kamuoyundaki bu beklenti karşılandı mı?

Henüz bilmiyoruz. Fakat İmralı görüşmelerini başlatan isim olarak Başbakan **Erdoğan, İmralı'dan beklentisini dün şöyle ifade etti:** “Bizim sürece ilişkin sürekli verdiğimiz mesaj nedir? Silahların bırakılmasıdır. Silahların bırakılmasıyla birlikte ülkemizdeki bu örgüte, terör örgütüne mensup insanların özellikle ülkemizi terk etmeleridir. Ülkemizi terk etmelerine yönelik de bu konuda daha önce yaşanmış bazı talihsiz gelişmelerin yaşanmaması için de tedbirlerimizi alırız, dedik. Bunları söyledik. Temenni ederim ki, bu istikâmette bu adımlar

atılır.”

Başbakan Erdoğan’ın beklentisi “ateşkes” değil, “sınır dışına çekilme ve silahların bırakılması” yönünde.

Kamuoyunun beklentisi de bundan daha aşağıda değil.

Sadece “eylemsizlik” veya “ateşkes”le sınırlı bir çağrı Öcalan’a bağlanan umutları yerle bir eder.

PKK lideri Abdullah Öcalan’ın da bunun gayet farkında olduğu kanısındayım.

Çekilme ve silahsızlanmayı öngörmeyen bir çağrının bu süreci ilerletmesi ve başarıya götürmesi de zaten imkânsız.

Zira bundan önce onlarca kez ateşkes ilan edilmesine rağmen sonuç alınamadı ve bu ateşkes süreçleri, kısa ömürlü barış girişimleri olarak yakın tarihimize geçti.

Yeni İmralı sürecinin umut ve heyecan yaratan başlığı da “ateşkes” değil, “çekilme” ve “silahlara veda”dır.

İmralı’da da “ateşkes” üzerine değil, sınır dışına çekilme ve silahlara vedayı öngören kapsamlı bir yol haritası üzerinde mutabakata varıldı.

Hükümet de güven verici adımlar atacak

Elbette bu süreç tek taraflı olarak PKK’nın atacağı adımlarla ilerlemeyecek, hükümet de demokratikleşmeyi sürdürecektir, cezaevlerindeki Kürt siyasetçilerin serbest kalmasını sağlayarak, güven verici adımlar atacak.

4. Yargı Paketi’nin jet hızıyla Meclis’e sevk edilmesi boşuna değil; **hükümet de sorumluluklarının farkında.**

Abdullah Öcalan’ın dün kendisini ziyarete gelen BDP’li heyete bu başlıkları içeren bir yol haritasını teslim ettiğini tahmin ediyorum.

Kandil ve Kürt hareketinin bu sürece muhalefet edeceğini ise sanmıyorum. **“Çekilme”** konusunda Kandil’in hükümetten, kendilerini Öcalan ile doğrudan görüştürme talepleri olduğunu biliyorum. Bu “doğrudan” görüşme olanağının nasıl sağlanacağı elbette ciddi bir problem. Ancak **sınır dışına çekilme konusu sadece Öcalan ile doğrudan görüşmeye kalırsa, buna da bir çözüm yolu bulunabileceğini düşünüyorum.** BDP lideri Selahattin Demirtaş’ın dediği gibi “teknoloji çağındayız”. Abdullah Öcalan dağa götürülemeyeceğine ve Kandil de İmralı’ya getirilemeyeceğine göre —ki bunları bile olanaklı görenler var— bir yolu bulunur diye düşünüyorum.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Masada üç mühürlü mektup

 Masada üç mühürlü mektup İmralı heyetinin dönüşünün ardından, gazetecilerin en çok merak ettiği Öcalan'ın kaleme alacağı/aldığı üç mektubun akıbetiydi. Zira Öcalan'ın çözüm projesinin tüm ayrıntılarının bu mektuplarda yer alması bekleniyordu. Bu konuda, çünkü gazetelerde değişik iddialar yer almasına karşın net bir bilgiye rastlayamadım. Gün boyu Kandil, örgütün Avrupa kanadı ve BDP için hazırlanan mektupların akıbetini araştırdım. Edindiğim bilgi, görüşme masasında üç mühürlü mektubun bulunduğu ve bu mektupların "başka kanallar" üzerinden adreslerine ulaştırılacağına heyete söylendiği yönünde. "Başka kanallar" denince aklıma MİT'ten başka bir kurum veya kişi gelmiyor doğrusu. Bu yöntemle başvurulmasının nedenini ise pek anlayamadım, Öcalan'ın söz konusu mektupları vermekten vazgeçme ihtimâli olup olmadığını sorguladım. Ancak söylenen "güvenlik kaygısıyla" böyle bir yöntemle başvurulduğu ve mektupların adreslerine en geç birkaç gün içerisinde ulaştırılacağı biçiminde.

Merdiven stratejisi değil, üç aşamalı plan

Tabii heyetin eline mektup tutuşturulmasa da Öcalan, dört saat süren görüşmede bu mektupların içeriğini anlattı. Amaç Kürt sorununun çözümünde silahları tümünden devreden çıkarmak. Süreç, bazı gazetelerde gündeme gelen ve doğrusu, insana "Bu adı da nereden bulmuşlar" dedirten "merdiven stratejisi"ne göre yürümüyor. Süreç üç aşamalı bir çözüm planına göre yapılmış. Başlangıç aşaması silahların susturulması; ikinci aşama sınırdışı çekilme; üçüncü aşama ise PKK ve Kürt sorununun çözümüne dönük yasal ve anayasal düzenlemelere koşut olarak silahlara veda edilmesi. Öcalan'ın heyete saatlerce anlattığı yol haritası uygulamaya dönük bir çözüm takvimini de içeriyor. Bunun basit açılımı ise "karşılıklı adımlar atılması" şeklinde özetlenebilir.

Bu yol haritasının İmralı'da MİT ile varılan mutabakatla hazırlandığını tekrar hatırlatmakta fayda var. Hükümetin de bu yol haritasından umutlu olduğu belirtiliyor. Başbakanlığın, Öcalan'ın heyetle yaptığı görüşmeyi nasıl değerlendirdiği ve tatmin edici bulup bulmadığı da merak konusu. Bu konuda hükümet kaynaklarından ilk tepki "olumlu" yönde. Yine de Kandil'in Öcalan'ın yol haritasına nasıl yaklaşacağı izlenerek bir karara varılacak.

Kandil biraz daha top çevirecek

İmralı'dan giden mesajlar üzerinden ilkin basit sayılabilecek adımlar gündeme gelecek. Ki bunlara öyle pek "adım atma" da denilemez. Zira PKK'nın rehin tuttuğu asker ve sivilleri bırakması Kürt hareketi için pazarlık konusu bile olmamalıydı. PKK'nın elindeki rehineler konusu ve "eylemsizlik" ilan edip etmemeyi tartışması şimdilik zaman kazanmak için biraz top çevirmeden ibaret. İşin bu kısmı biraz da örgütü hazırlamaya dönük; Öcalan'ın yol haritasında örgütün kısa sürede (mayısta) çekilmesi planlanıyor. Dördüncü Yargı Paketi'nin beklendiği gibi çok sayıda KCK'lı tutukluyu kapsamasının ardından örgüt de güçlerini sınır dışına çekmeye başlayacak. Bu arada Öcalan ile "doğrudan" görüşme talepleri ile, yine İmralı'nın koşullarının düzeltilmesine ilişkin istekleri de müzakere ediliyor.

Başbakan Erdoğan önceki günkü İmralı ziyareti sırasında Öcalan ve örgütten beklentilerini net olarak açıklamıştı; çekilme ve silahları bırakma... Öcalan'ın planının özü de bu çerçevede. Hükümet tek başına ateşkesi zaten ciddiye almıyor.

Öcalan da milliyetçiliği ayaklar altına aldı

Abdullah Öcalan önceki gün kendisiyle görüşen heyete aynı Başbakan Erdoğan gibi Kürt milliyetçiliğiyle ilgili eleştirilerini aktardı. BDP'ye yönelik yaptığı uyarılar arasında milliyetçiliğin ilk sırada olması, aslında manidar. Görüşmede Öcalan'ın devletin samimiyetine inandığının altını çizmesi de çok önemli. Barış süreci için her iki taraf da birbirine güvenmek zorunda. Çözüm biraz da bu güvene ve inanca bağlı.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan ile devlet çoktan el sıkıştı

Kurtuluş Tayiz 26.02.2013

BDP'li heyetin Abdullah Öcalan'ı ziyaretinin ardından çözüm süreci ivme kazandı. BDP Ankara'da, PKK ise Kandil'de Abdullah Öcalan'dan gelen mesajları değerlendiriyor. Edindiğim bilgiler **aslında devletle Öcalan'ın zaten çoktan el sıkışıp anlaştığı** yönünde.

Bugün İmralı merkezli yaşanan hareketliliğin sebebi, **devletle Öcalan arasında varılan mutabakata, örgütü de hazırlamak** biçiminde.

Öcalan, çözüm konusundaki kararlılığını kendisini ziyaret eden BDP'li iki ayrı heyete de aktardı, **aklında silahları tümenden bitirdiğini** söyledi. Her iki heyete de **silahlı mücadeleyle ilgili düşüncesinin taktik değil, stratejik olduğunu, Türkler ile Kürtlerin kader birliğini pekiştirmek için "tarihî bir anlaşma" yapacağını** anlattı. O mühürlü mektuplarda işte bu projenin ayrıntıları yer alıyor. **Bu baharda Türkiye'nin "büyük barış"ı sağlaması umut ediliyor.** İmralı'da devlet ve Öcalan arasındaki çözüm projesi işte bunu öngörüyor.

Ateşkes ve geri çekilme birlikte

Kamuoyunda kafa karışıklığına sebep olan **"eylemsizlik"** veya **"ateşkes"** ile **"sınır dışına çekilme"** konusuna da açıklık getirelim. **Ateşkes ve sınırdışına çekilme ayrı ayrı ve zamana yayılmış süreçler olarak düşünülmüyor, birlikte gerçekleşecek, çok hızlı yol alınacak bir süreç olarak planlanıyor.** Aynı 1999'da olduğu gibi örgüt ateşkes ilan edip Türkiye sınırları içinde kalmayacak; ateşkesle birlikte silahlı militanlarını sınırdışına çekmeye başlayacak. Öcalan tarafından **bu adım "büyük barış" planının stratejik bir parçası** olarak düşünülüyor, bu yüzden **barış deklarasyonu sembolik olarak Newroz'da, "silahlara veda" edecek kapsamda "tarihî" bir açıklama olarak, gündeme getirilecek.** Newroz Türkler ve Kürtler için barış ve kardeşlik bayramı olarak kutlanacak.

Rehineler cumartesi serbest

PKK'nın elinde tuttuğu asker ve sivil 16 kişi için de sevindirici gelişme önümüzdeki günlerde yaşanacak. Öcalan'ın mesajı üzerine Kandil, sınır dışındaki kamplarda dağınık hâlde tutulan rehinelerin biraraya getirilmesi için talimat verdi. **Rehineler cumartesi günü bırakılacağı** öğrenildi.

Bizi bu havalar mahvetti

Yeni İmralı sürecinin Güneydoğu'daki yansımalarını **Cengiz Çandar** bir süredir yerinde izliyor. Çandar'ın izlenimleri çok önemli. Çandar, **"Fırat'ın batısı"ndaki heyecan ve iyimserlik havasının Güneydoğu'da yerini "şüphe"ye bıraktığını** belirtiyor; hatta Çandar ileri bir gözlemlerle bulunarak, **BDP'li heyetin Abdullah Öcalan'dan getirdiği "tarihî süreç"le başlayan mesajının bile Diyarbakır'daki havayı dağıtmaya yetmediğinin** altını çiziyor.

Diyarbakır ve Hakkâri'deki bu kötümser havanın, biraz da Kürt siyasetinin nabzını elinde tutan çatışma dönemine özgü, **"gerilla yayıncılığı"**nın eseri olduğunu düşünüyorum. Cengiz Çandar'ın aktardıklarına bakarak aslında Kürt siyasetinin kendi kamuoyunu barışa hazırlamadığını söyleyebiliriz. Ama şu soruların yanıtını da gerçekten çok merak ediyorum.

Ne zamandan beri Kürt kamuoyunda Öcalan'a dair **"kuşku"** ve **"şüphe"** duyulabiliyor?

Ne zamandan beri Öcalan'ın **"çıtısı"** Kürt kamuoyunda **"yetersiz"** bulunmaya başladı?

Ne zamandan beri Kürt kamuoyunu Öcalan'ın dışında **"heyecanlandıran"** odaklar peyda oldu?

Ne zamandan beri Kürt kamuoyu **"Öcalan'ın kandırıldığını"** düşünmeye başladı?

Kürt siyasetinin bu sorular üzerinde ciddi ciddi düşünmeye ve özeleştiri yapmaya ihtiyacı var. Beğenmedikleri hükümet yanlısı gazeteler bile günlerdir barış dizileri yazıyor, şehit annelerinin barış çağrılarına yer veriyorlar.

Peki, Kürt televizyonları ve gazeteleri ne kadar kamuoyunu barışa hazırlıyor? Bu, **"hükümet yanlısı"** gazeteler kadar bile barış yayıncılığı yapmadıklarını gösteriyor. Yoksa **bu kötümser hava Kürt kamuoyunun Öcalan'dan şüphe duymasından kaynaklanmıyor.**

Çandar'ın aktardığı bu Diyarbakır ve Hakkâri havası, Kandil'deki havadan bile daha **"kötümser"** ve **"ihtiyatlı"** görünüyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Heyet Kandil ve Avrupa'ya gidiyor

 Heyet Kandil ve Avrupa'ya gidiyor BDP'li heyetin İmralı ziyaretinin ardından çözüm süreci de hızlandı. Abdullah Öcalan'ın kaleme aldığı mektuplardan BDP için olanı dün adresine ulaştı. Diğer mektupların ise yola çıktığı belirtiliyor.

BDP şimdi de Öcalan'ın hazırladığı yol haritasını tartışmak için Kandil ve Avrupa'ya heyetler göndermeye hazırlanıyor. Sırrı Süreyya Önder, Altan Tan ve Pervin Buldan'dan oluşan heyetin İmralı dönüşünün ardından bu konu BDP'nin gündeminde. İmralı heyetinde yer alan Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın Kandil'e gidecek grupta yer almasının üzerinde uzlaşıldığı belirtiliyor. Altan Tan'la birlikte Kandil'e gidecek diğer isimler ise henüz netleşmedi. En az iki BDP'li ismin daha Tan'la birlikte gitmesi planlanıyor. Bu ziyaretin en geç birkaç gün içerisinde gerçekleşmesi bekleniyor.

Avrupa'ya gidecek heyette yer alacak isimler üzerinde de tartışmalar sürdürülüyor. İmralı heyetinde yer alan Pervin Buldan'ın Avrupa'ya gidecek grubun başında olması muhtemel. Sırrı Süreyya Önder'in ise gidip gitmeyeceği veya hangi grupta (Avrupa ve Kandil) yer alacağı dün öğlen saatlerine kadar netleşmemişti. Bu iki grupta yer alacak isimlerin belirlenmesi için BDP içerisindeki tartışmalar sürüyor.

Kandil ve Avrupa'ya yapılacak olan bu ziyaretlerin amacı Öcalan'la ilgili doğrudan izlenimlerin aktarılması olacak. Ayrıca Öcalan'ın hazırladığı yol haritasına ilişkin görüş alışverişi yapılacak ve Kandil'in yanıtı alınarak Öcalan'a getirilecek.

Rehineler bırakılmazsa görüşmeler etkilenir

PKK lideri Abdullah Öcalan'ın, asker ve sivil 16 rehineyi bırakması için PKK'ya yaptığı çağrıya ilişkin dün Kandil'den olumsuz, BDP lideri Demirtaş'tan ise olumlu bir açıklama geldi. Duran Kalkan, "Bu adımlar ancak karşılıklı olur" dedi. Demirtaş ise PKK'nın Öcalan'ın çağrısına "kesinlikle uyacağını" söyledi. Bu konunun bundan sonraki İmralı ziyaretlerini yakından ilgilendirdiğinin altını çizelim. PKK bu çağrıya kısa sürede olumlu karşılık vermezse bundan sonraki İmralı ziyaretlerinin sorun yaşayabileceği belirtiliyor.

Bu Tweet imaj bozar

İmralı heyetinde yer alan Pervin Buldan'ın ziyaretle ilgili attığı Tweetler dikkat çekiciydi. Öcalan'ın barışa dair tek bir sözüne, pozitif bir mesajına ya da jestine yer vermeyen Buldan'ın "Görüşme odasına girdiğimizde Öcalan MİT mensuplarıyla sohbet ediyordu" demesine, doğrusu anlam veremedim.

Çözüm sürecinin yürütülmesinde etkili olduğunu tahmin ettiğim Erdoğan'ın baş danışmanı Yalçın Akdoğan'ın "Kandil Öcalan'ın imajıyla oynar mı" yazısı da dikkat çekiciydi. PKK kendi liderinin imajıyla oynar mı? Sanmıyorum.

Öcalan imajdan ibaret bir lider değil elbette; o Kürtlerin önemli bir bölümü için bir önder ve örgüt yapısı üzerinde de son derece etkili bir isim. Devletin yıllardır bozamadığı o imajı ne Kandil ne BDP bozabilir, diye düşünüyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan'ın çitasıyla oynamayın

Kurtuluş Tayiz 28.02.2013

 Öcalan'ın çitasıyla oynamayın Abdullah Öcalan'ın çözüm projesiyle kendisini destekleyen Kürtlerin beklentileri arasında ciddi bir uyumsuzluk mı var? Öcalan'ın çözüm çitası Kürt halkının çözüm umutlarının altında mı? Bedel ödeyen Kürtleri kesmez mi Öcalan'ın çitası? Yol haritası Kürt siyasetini tatmin etmekten uzak mı? Bedel ödeyen Kürtleri kesmez mi İmralı'nın önerileri? Bazı hükümet yetkilileri İmralı'nın dışarı yansıyan önerilerini beklentilerin altında mı buluyor?

Kamuoyunda bir süredir bu konu tartışılıyor. Hükümetin İmralı'dan sızan talepleri minimize etme gayretinin de bu tartışmanın doğmasında etkili olduğunu düşünüyorum. Haliyle hükümetin idare etmek zorunda olduğu büyük bir Türk kamuoyu kitlesi var. Elinde tutsak olan bir adamın maksimalist taleplerine boyun eğecek bir imajın oluşmasından kaçınmaları doğal.

Fakat bence daha önemli olan gerek Öcalan'ın ve gerekse devletin 2009'daki demokratik açılım sürecinden ders çıkarmış olmaları. Geride bıraktığımız üç-dört yılın acı deneyimi iki tarafa da daha sağduyulu, daha makul çözümler üretmenin gerekliliğini gösterdi. Ama bu durumda bile Öcalan'ın, 2009'daki çitasını ciddi ciddi düşürdüğünü söylemek gerçekçi olmaz. Zira Öcalan'ın o gün de ısrarla hükümetten beklediği "demokratik anayasal çözüm"de ortaklaşmaktı. Barış sürecinin sabote edilmesine milat olarak gösterilen 14 Temmuz 2011'de Öcalan hangi noktadaysa, bugün da aşağı yukarı aynı yerde duruyor. BDP'nin Diyarbakır'da özerklik ilan ettiği, PKK'nın ise Silvan'da 13 askeri öldürdüğü günlerde Öcalan, -bugünkü gibi- hükümetin "demokratik anayasal çözüm" sözü vermesi halinde bir haftada militanları sınır dışına çıkarmaya ve silahlara veda etmeye hazır olduğunu bildiriyordu.

"Bir haftada hallederim"

18 Temmuz 2011'deki son görüşmesinde -ki bugüne kadar uzun bir tecrit evresi geçirdiÖcalan şunları söylüyordu: "...Sayın Başbakan 'silah bıraksınlar, yoksa bir şey olmaz' diyor. Ya ne söylediğini bilmiyor ya da farkında değil. Çok açık ve net söylüyorum. Biz yıllardır silah bırakmaktan söz ediyoruz. Ben daha önce de Sayın Erbakan döneminde de, Özal zamanında da silahların bırakılabileceğini, bıraktırılabileceğimi belirtmiştim. Başbakan bir çağrı yapabilir; 'biz bu işin silahlarla çözülmeyeceğine inanıyoruz. **Bu meseleyi demokratik anayasal yöntemlerle çözeceğiz'** derse, **bir haftada hallederiz.**"

Son dört yılda bölgede çok şey değişti; Arap Baharı, Suriye'de küçük bir Kürdistan daha ortaya çıkardı. Ama Abdullah Öcalan'ın bugün ortaya koyduğu çözüm yine aynı sayılır; bunun adı da demokratik anayasal çözüm... PKK ve Kürt sorununa kansız bir çözüm aranıyorsa, bundan başka bir çözüm modeli de yok. Kanlı çözüm formülleri belki, bir ihtimal ortaya küçük bir Kürdistan daha çıkarabilir; ama en azından Öcalan'ın Kürtleri böyle kanlı bir maceraya sürüklemeye niyetinin olmadığı anlaşılıyor. Demokratik anayasal çözümün içinde anadil de

var, batıya özgü modern bir özerklik sistemi de. Öcalan'ın yolunda Kürtlerin "hayır" diye itiraz edebileceği bir şey yok. "Kürtlerin tatmin çitısı" denilen şey, bundan sonrası için kanlı bir maceradan başka bir yol değildir; eski tip bir otonom devletçik modeli için bile bu kadar kanlı yollara sapmaya gerek yok, onun bile yolu yine Öcalan'ın önerdiği demokratik Türkiye'den geçiyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan'ın on ilkesi

Kurtuluş Tayiz 01.03.2013

Abdullah Öcalan ile BDP'li heyet arasında yapılan **görüşmenin tutanaklarının basına sızdırılması** hangi amaçla olursa olsun **olumlu bir gelişme**. Hükümet ve Öcalan'ın **barış kararlılığı** bu tutanaklardan gayet net anlaşılıyor. Üstelik bu yolda hayli mesafe de alınmış. Diyalogların içeriği aydınlatıcı olsa da, yine de şeffaflık adına öncelikle Öcalan'ın hazırladığı mektupları okumayı tercih ederdim. Zira kamuoyunun merak ettiği "**çözüm projesi**" o mektuplarda bulunuyor.

Abdullah Öcalan, İmralı'daki görüşmede masanın üzerinde duran mektuplarda ne olduğunu heyete başlıklar hâlinde özetliyor. Bunlardan en önemlisi, "**Demokratik çözüm planı**" başlıklı olanı. **On ilke**den oluşan bu plan, Öcalan'ın üç aşamalı "**demokratik eylem planı**"nın temel ilkelerini oluşturuyor. Öcalan'ın hazırladığı bu plan, 2009-2011'de tamamladığı "**yol haritası**"nın **güncellenmiş hâli**.

Aslında karışık görünse de çok basit; Öcalan Kürt sorununun çözümü üzerinde iki tarafın da uzlaşabileceği, **genel çerçeveyi oluşturan on ilke** belirliyor.

PKK sorununa çözüm içinse üç aşamalı bir "eylem planı" çiziyor.

Öcalan'ın bugün kaleme aldığı çözüm projesi de yine bu on temel ilke ve üç aşamalı eylem planını içeriyor. Öcalan, kendisiyle görüşen heyete "**Ben üç aşama ve on ilke öneriyorum, cesurca tartışın**" diyor. Yani içeriği bugüne uyarlanmış olsa da özünü korumuş.

İşte Abdullah Öcalan'ın 2010'da hazırladığı yol haritasında demokratik çözüm planının genel hatlarını belirleyen o on ilke şöyle:

» **Demokratik Ulus İlkesi:** Dil, etnisite, sınıf ve devlete dayanmayan, çok dilli, çok etnisiteli, sınıf ayrımına ve devlet ayrıcalığına yer vermeyen, özgür ve eşit bireylere dayanan demokratik toplumun ulus hâlini ifade eder.

» **Ortak Vatan (Demokratik Vatan) İlkesi:** Hiçbir kişinin diğerini, hiçbir topluluğun diğer topluluğu ötekileştirmedeği, eşit ve özgürce paylaşılan anavatanların toplamını ifade eder.

» **Demokratik Cumhuriyet İlkesi:** Devletin demokratik topluma ve bireye açık olmasını ifade eder.

» **Demokratik Anayasa İlkesi:** Demokratik vatandaş ve toplulukları ulus-devlete karşı korumayı esas alan toplumsal konsensüsle oluşan anayasadır.

» **Demokratik Çözüm İlkesi:** Daha çok devlet olmayı hedeflemeyen, devletin uzantısı da olmayan sivil toplumun demokratikleşmesini esas alan çözüm modelidir.

» **Bireysel ve Kolektif Hakların Ayrılmazlığı İlkesi:** Nasıl ki bireylerden oluşan toplum yine de bireylerin toplamından farklı bir şeyse, aralarında farklılık olsa da, bireysel ve kolektif haklar da aynı toplumun iki farklı yüzünü ifade eder.

» **İdeolojik Bağımsızlık ve Özgürlük İlkesi:** Demokratik ulus çözümü kapitalist modernitenin pozitivist ideolojik hegemonyasını ve bireycilik olarak yeniden inşa edilmiş liberalist köleliğini aşmadan gerçekleştirilemez.

» **Tarihsellik ve Şimdilik İlkesi:** Toplumsal gerçeklikler tarihsel gerçekliklerdir. Tarih ve şimdinin doğru kavranışı demokratik ulus çözümü için gerekli bir koşuldur.

» **Ahlâk ve Vicdan İlkesi:** Hiçbir toplumsal sorun ahlâk ve vicdana başvurulmadan sağlıklı bir çözüme vardırılmaz.

» **Demokrasilerin Öz Savunması İlkesi:** Öz savunmazsız varlık olmadığı gibi, doğanın en gelişmiş varlığı olan demokratik toplumlar da öz savunmasız gerçekleşemez, varlığını sürdüremez...

Abdullah Öcalan'ın güncellenmiş yeni demokratik çözüm planında sadece bu son "öz savunma ilkesi" yer almıyor. İşte bugün barışın kapılarını bu maddenin metinden çıkarılmasının araladığı söyleniyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çözümün etkisiz, çözümsüzlüğün etkili partisi

Kurtuluş Tayiz 02.03.2013

İmralı tutanaklarının basına sızması Ankara'da küçük çaplı bir krize yol açtı. **Hükümet görüşmelerin sızmasını "açık bir sabotaj" olarak değerlendiriyor.** Selahattin Demirtaş her ne kadar suçlamaları kabul etmese de **Milliyet Gazetesi Ankara Temsilcisi Fikret Bila tutanakları BDP'den elde ettiklerini açıkladı.** Bu durum zorlu bir çözüm sürecinin daha başında BDP'yi zor durumda bırakacağı benziyor.

BDP'nin PKK/Kürt sorununun çözümünde etkili bir aktör olup olmadığı yıllardır tartışılır. Kürt hareketinin iki önemli merkezi olan İmralı ve Kandil'in yanında güçsüz de olsa BDP'nin Meclis'teki temsil gücüyle üçüncü bir merkez olduğu ortak kabul gören gerçek. Fakat diğer bir gerçek de **BDP'nin savaş ve çözüm dönemlerinde İmralı ve Kandil'i adres göstererek kendisini etkisizleştirdiği** yönünde. Siyaset bilimciler BDP'nin bu tutumuyla kendi siyasi varlığını inkâr ettiğini söylüyor.

Silahların konuştuğu ortamda BDP'nin "etkili" olamaması belki de doğal; savaş, sivil siyasetin alanını daralttığı gibi sertlik yanlılarının alanını genişletir. **Silahlar konuştuğunda siyasetçiler susar.** Bu açıdan BDP'nin savaş ve çatışma dönemlerinde "etkisiz" olmasını anlamak mümkün.

Ancak son dört yıldaki (2009- 2013) barış ve çözüm sürecinde BDP'nin gösterdiği "etkinlik" çok tuhaf bir seyir izliyor. BDP, bu süreçte siyasi varlığını neredeyse hep "**çözumsuzlük**" ve "**kriz**" yaratan davranışlarla dışa vurdu. Belki de varlık gösteremediği ve "**aktör**", "**adres**" olamadığı için bu kadar çok eleştirilen, aşağılanan, dışlanan bir siyasi yapının tersinden geliştirdiği tepkidir bu. Bilemiyorum; ama Habur'da yaşanan "**eve dönüş**" krizini hatırlamak gerek.

Hükümet büyük siyasi risk üstlendi. İmralı'nın çağrısına olumlu cevap veren Kandil, 2009'un ekim ayında militanlarını Habur Sınır Kapısı'ndan Türkiye'ye gönderdi. Barış tam BDP'nin sahasına girdiğinde sabote oldu. O bildiğimiz şov görüntüleri yüzünden hükümet geri adım adım atarken, İmralı ve Kandil'de buna göre pozisyon aldı.

Daha önce de dikkat çektiğimi hatırlıyorum; **Habur sürecini aslında sabote eden ne hükümetin ne de Kandil'in tutumuydu; bu iki taraftan daha çok süreci bozan bazı BDP yöneticilerin eve dönüşü AKP karşıtı büyük bir kampanyaya dönüştürme gayretiydi.**

Habur'daki yol kazasının ardından kuşkusuz barış arayışları sürdü. 2011'de hükümet İmralı ile yeni bir uzlaşma zemini oluşturdu. Öcalan'ın "**Kürtler adına tarihî anlaşma yapıyorum**" dediği günlerde, yine bazı BDP'li yöneticilerin girişimiyle 14 Temmuz 2011'de Diyarbakır'da "**Özerk Kürdistan**" ilan edildi. Dağdakilerin de "**Devrimci halk savaşı**" başlatması, bildiğimiz Silvan'daki 13 askerin katledilmesi hadisesi, **bir çözüm girişimini daha yerle bir etmeye yetmişti.**

Savaş zamanlarında pasif kalan BDP'nin çözüm süreçlerindeki sertleşmesini anlamak kolay değil elbet. Diyarbakır'da "Özerk Kürdistan" ilan etmenin milliyetçi kamuoyunu AKP'ye karşı ayaklandırmadan başka bir amacı yoktu. Nitekim bu girişimleriyle başarılı da oldular ve o barış süreci de başarısızlıkla neticelendi.

Bu son süreçte de BDP'nin barışa pozitif bir katkı yapamayacağı görünüyor; aksine negatif çıkışlarla, hareketlerle bu süreci sabote etme sinyalleri veriyorlar. Şunun altını özellikle çizmek istiyorum; BDP yapısı ve tabanı bence eksiksiz bir şekilde barıştan yana. BDP'nin parlamentodaki vekillerinin çoğunun silahların susturulmasından yana olduğu inkâr edilemez. Fakat **BDP yöneticilerinin bu yeni süreci hiç de güler yüzle karşılamadıkları da açık. Başta eşbaşkanlar olmak üzere BDP'nin elitleri, daha ilk günden itibaren yeni İmralı sürecine soğuk yaklaşımaya başladılar.** İmralı zaıbatlarından yansıyan Öcalan'ın heyecanının, enerjisinin onda biri, hatta binde biri bile BDP'li yönetici ekipte yok. **Daha yolun başındayken tutanak krizine yol açtılar. Dağda asker ve gerillalar hayatını kaybederken sesleri bu kadar gür çıkmayan bu yöneticiler, şimdi siyasi varlıklarını çok şiddetli duyurmaya başladılar; ama ne yazık ki barışı sabote edecek çıkışlarla...**

Barışın heyecanlandırmadığı yöneticiler barış yapamaz, onlar olsa olsa yeni bir savaş daha çıkarır ki, ölümlere doymuş bir ülkede ihtiyacımız olan son şey de bu.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Prag Mezarlığı, Ermeniler, Gülen Cemaati ve Apo

Kurtuluş Tayiz 03.03.2013

“Bu öykünün kurgulanmış tek kişisi aslında hepsinden daha çok gerçektir ve şu anda hâlâ aramızda dolaşmakta olan pek çoğuna çok benzemektedir.”

Umberto Eco’nun bahsettiği **“kurgulanmış”** ama **“hepsinden daha gerçek”** kişi, **Prag Mezarlığı**’nın başkahramanı ajan Simone Simonini’dir. Kitapta 19. yüzyıl Avrupa’sında Yahudi düşmanı bir komplo hikâyesini (gizli Siyon Protokolleri) kurgulamaya ve bunu giderek kusursuz hâle getirmeye çalışarak **“ihtiyaç”** duyan hükümetlere pazarlayan sahte belge uzmanı, Fransız gizli servisi ajanı Simonini ya da (ikinci kişiliği olan) Peder Piccola’nın serüveni anlatılır. Avrupa’daki büyük Yahudi katliamının kaynakları bu komplo metinlerine dayanır. Karanlık tarikatlar, esrarengiz bağlantılar, kalpazanlar, sahte noterler, gizli servislerin ustaca kurguladığı ve kamuoyunu etkilemek için hazırladığı mistik hikâyeler, planlı suikastlar, toplumsal-siyasal kargaşa çıkarmaya yarayan şok haberler... Bunların hepsi *Prag Mezarlığı*’nda, adeta 19. yüzyıl Avrupa’sının nefret haritası olarak gözler önüne serilir. Eco, kitabı yazma sebebini şöyle anlatır; ***“Sevgiden çok daha yaygın bir duygu olan nefreti anlatmak için bir roman yazmanın zamanı gelmişti. Yaygın; çünkü nefret olmasaydı, savaş, suç ve ırkçılık da olmazdı.”***

İki yüzyıl öncenin Avrupa’sıyla galiba bugünün Türkiye’si arasında çok benzerlikler var. Uydurulan tuhaf hikâyeler, komplo teorileri, nefret ve düşmanlık uyandıran suçlamalar toplumdaki bütün güç odaklarının birbirine karşı zaman zaman kullandığı işlerden oluyor.

İmralı tutanaklarını okurken yıllarca **“Ermeni”** olmakla aşağılanan bir liderin, başkalarını **“Ermeni”** olmakla suçladığını gördük: ***“Bir yazar diyor, ‘Fethullah Gülen, Nur hareketine sızdı’ diyor. ‘Kesin bilmiyorum, Kemalistlerin sızması’ diyor. Nur hareketini inceleyin, Saidi Nursi eski Nurs köyündendir. Eski bir Ermeni köyüdür. Teşkilatı Mahsusa’ya girdi, sonradan Mustafa Kemal ile takıştı. Fethullah Gülen ABD’de yaşıyor. 120 devlette okul açmış, para nereden. Florida kontrgerillanın eski merkezidir, Türkes ve Latin Amerika’daki kontrgerilla, orada yetiştirildi. Yeni merkez ise Utah’tadır.”***

Bu komplocu bakışın aynısını **Cumhuriyet**’te (Öcalan’a tam karşıt cephede) yayımlanan ve MİT raporu olduğu iddia edilen (sonra olmadığı ortaya çıkan), başka bir haberde de gördük; bu **“belgede”** CIA’den, Moon Tarikatı’na emperyalizmin ülkemizi esrarengiz bağlantıları sayesinde nasıl ele geçirmeye (ve bir sürü hikâye) çalıştığına şahit olduk!

Türkiye’yi ele geçirmeye çalışan, bunun için şimdiden toprak satın almaya başlayan Yahudileri, Avrupalı misyonerleri sanırım hepimiz hatırlıyoruz. Yakın zamana kadar bu hikâyeler televizyon ve gazetelerin öncelikli haberleri arasında yer alıyordu. Arada kaç kişi katledildi, kaç hükümet devrildi şimdi hatırlayan yok elbet. O süreci biraz atlattık ama siyaset boşluk kabul etmiyor olsa gerek eski hikâyelerin yerini, yeni komplo teorileri almaya başladı. Her siyasi kesim diğer grubu tuhaf suçlamalarla karalamaya, hedef göstermeye çalışan **“orijinal”** hikâyeler üretmeye çalışıyor. Bu nefret duygusu her gün biraz daha siyasi ve toplumsal hayatı kuşatıyor.

Bu kıskırtmanın kaynağını **Umberto Eco**, yine çok iyi açıklamış: ***“Nefret tümüyle kolektif ve toplumsaldır. Mesela bir ulus başka bir ulustan nefret edebiliyor. Nefreti beslemek, diktatörlerin takipçilerini birarada tutabilmelerini sağlayan bir yol, diktatörler bu yüzden hep nefret talep ediyor, sevgi değil.***

Hatırlıyorum; çocukluğum faşist diktatörlükle yönetilen bir ülkede geçti, bize durmadan başka ülkelerin uluslarından nefret etmeyi öğretiyorlardı, Fransızlardan, İngilizlerden, Amerikalılardan... Sevmeye teşvik edildiğimiz tek insan Mussolini’ydi. Bu eğitim tarzı başarılı olamadığı için kendimi mutlu hissediyorum, Prag Mezarlığı’nı bu yüzden yazdım.”

Kandil'den stratejik değil, teknik itiraz var

Kurtuluş Tayiz 08.03.2013

Masanın başında Murat Karayılan var. Toplantının ciddiyeti masada oturanların yüzlerinden rahatlıkla anlaşılabilir. **Duvarda Öcalan'ın resmi asılı.** Bu tablo Öcalan'ın toplantı üzerindeki hâkimiyetini de yansıtıyor. Öcalan'ın yeni yol haritasını kaleme aldığı mektuplar olmasa zaten böyle **"tarihi"** bir kare ortaya çıkmayacaktı.

Oysa daha aylar önce **gerillayla kucaklaşan BDP'liler büyük tepkiyle karşılanmışlardı.** Haklarında soruşturma açılmış ve Başbakan Erdoğan tarafından Meclis'ten atılmayla tehdit edilmişlerdi.

Bugün Kandil'de poz verecek noktaya gelinmesinde doğrusu ne BDP'nin ne de PKK'nın payı var; Öcalan ve Başbakan Erdoğan barış için kararlılık göstermese, çatışma ve ölümler daha uzun bir süre devam edecekti. Tabii bu risk tümünden ortadan kalkmış değil; zira Kandil resmî olarak henüz kararını vermediğini açıkladı. Öcalan'ın yol haritasına ilişkin kaygı ve endişe kaydı koymayı gerekli gördüler.

Kandil'in gerçekte ne düşündüğü ve nasıl davranacağı merakla izleniyor. Bu konuda Murat Karayılan'ın açıklamaları bir fikir verebilir. Karayılan'ın önceki gün Fırat Haber Ajansı 'na yaptığı değerlendirmelerden her tarafa çekilebilecek görüş ve tesbitler çıkarılabilir. İyimserler, kötümserler, ihtiyatlı veya temkinli olanlar kendi ruh hâllerine uygun sözleri bulabilir bu konuşmada. Ayrıca konuşan da bir politikacı, yani baştan aşağı taktik bir metin olarak da değerlendirilebilir Karayılan röportajı.

Ancak buna rağmen Karayılan'ın performansı dikkat çekiciydi; **politikacılardan daha çok barış mesajı vermesi dikkat çekiciydi.** "İkide bir silah bırakmayı gündeme getirmeyin" diye nutuk çeken sivil siyasetçilerin yanında Karayılan daha sivil duruyordu. Bu yönüyle **yıllardır parlamenterlik yapan BDP'lilerden daha inandırıcı ve etkili olduğunu söyleyebiliriz.**

CHP ve MHP'ye **"Siz Savaşmak mı istiyorsunuz? Ee savaşırsanız biz de 50 yıl daha savaşabiliriz. Bir arada yaşanacaksa bunun çözüm formülünü bir biçimde bulmak gerekiyor"** diye seslenen Karayılan'ın, **barış dersi vereceği** akıllara sanırım pek gelmezdi.

Bir yandan Türkiye'deki politikacılara seslenirken Karayılan, diğer yandan da kendi örgütünü ve tabanını liderinin hazırladığı yol haritasına ikna etmek için dil döküyor. Barıştan kendilerinin kazançlı çıkacağını şöyle anlatıyor: **"Burada kesinlikle tüm tarafların kazanacağı yepyeni bir çözüm çerçevesi sözkonusudur. Hiç kimsenin kaybetmediği, herkes açısından 'kazan kazan' formülünün sözkonusu olduğu bir çerçeve eksen alınıyor. Burada geri adım atma, ileri adım atma, kazanma ya da kaybetme değil, herkesin kazanacağı bir formülasyondan bahsediliyor."**

Bu sözlerle Öcalan'ın hazırladığı yol haritasının makul bir çözüm projesi olduğunu anlatmaya çalışıyor.

Benim bu açıklamalardan anladığım şu: Kandil'in itirazları yol haritasının uygulanmasına dönük kısımlarına odaklanmış durumda, **Öcalan'ın çizdiği stratejik çerçeveye bir itirazları yok.**

Önümüzdeki günlerde Öcalan'a iletecekleri mektupta teknik-taktik itirazları dile getirmeleri bekleniyor. Silahlı güçlerin sınır dışına çekilme takvimine itiraz edebilirler, çift taraflı ateşkes şartı koşmaları da bekleniyor. Öcalan'ın bu itirazlara ara formüller bulmakta zorlanacağını hiç sanmıyorum.

Teknik itirazları küçümsemek elbette hata olur, burada basit bir etken bütün barış planını çökertmeye yetebilir. Bu yüzden **en küçük itiraz bile dikkate alınmak zorunda**. Öcalan hazırladığı taslağı yeniden revize edebilir. Eklemler, çıkarmalar yapabilir; fakat bu küçük rotuşların yol haritasının özünü değiştirmesi beklenmiyor.

Hükümetin karşı çıkabileceği bir çözüm projesinin İmralı'dan çıkması zaten gerçekçi olmaz. Her iki tarafın da kazanacağı bir çözüm formülünün bulunabileceğine inanıyorum.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biraz da barış için endişelenelim lütfen

Kurtuluş Tayiz 12.03.2013

PKK/Kürt sorununu çözmek için başlayan yeni süreç haklı/haksız bazı itirazları da beraberinde getirdi. Abdullah Öcalan ve hükümetin kontrolünde yürütülen görüşmelerde toplumun genel çıkarlarının gözardı edileceği endişesini taşıyanların sayısı hiç de az değil. İtirazların başında ise **"demokrasinin barışa kurban edileceği"** kaygısı bulunuyor.

Büyük toplumsal sorunları sınırlı sayıda insanla çözmeye kalkışmak elbette bazı rahatsızlıkları doğurur. Barış sürecinde bu türden kaygılar kaçınılmaz olarak gündemde yerini buluyor; bunları ne yok saymak ne de bastırmaya çalışmak çare olabilir.

Siyasal iktidarın barış sürecini yürütürken bu hassasiyetleri dikkate alması gerekiyor. Bazı itirazların doğruluğu tartışma götürse bile hükümet bu itirazları ciddiye almak ve gerçekçi çözümler üretmek zorunda. Bu beklentinin haksız olduğu düşünülebilir, büyük sorunları çözmeye soyunan iktidar, toplumdaki bazı çevrelerin kaprislerini dikkate almayı haksız ve gereksiz bulabilir; fakat yürüyen barış sürecinden netice almak için kanımca iktidarın bu kaprisleri sineye çekmekten başka çaresi de yok.

Tabii bu yanlış anlaşılmasın; iktidarın bu çevrelerin hassasiyetlerine tümüyle teslim olması ve boyun eğmesi gerektiğini söylemiyorum. Sadece bunları dikkatlice değerlendirmek zorunda olduklarını hatırlatıyorum.

Bir süredir aynı çevreler, demokrasimizin barış sürecine feda edileceğinden endişe ediyor.

Öcalan ile hükümet arasında **"al gülüm ver gülüm"** şeklinde bir barış sürecinin yürütüldüğü ve toplumun genel çıkarlarının gözardı edildiği savunuluyor. **Hızla taraftar bulan bu görüşe göre Erdoğan başkan, Öcalan özgür olacak bu sürecin sonunda. Arada da demokrasi elden gidecek.**

Mantıklı cümlelerin ikna edici bir yanı var; ama çoğu zaman hayatın gerçekleriyle uyuşmazlar. Benim fikrim **barış sürecinin gidişatını ne Öcalan'ın kişisel beklentilerinin ne de Erdoğan'ın kariyer hesaplarının belirlediği** yönünde; **barış sürecini toplumun demokratik dinamikleri belirliyor, yönlendiriyor**. Yani söylenenin aksine doğrudan demokratikleşme olmasaydı zaten ortada bu barış süreci de olmazdı.

Ben tarihin keyfi anlaşmalarla yapılabildiğine pek inanmıyorum. Birkaç yüzyıl önce hayat belki buna biraz imkân sunuyordu, ama günümüz dünyasında siyasi hayatı pek çok faktör belirliyor. **PKK ve Kürt sorunu iki**

kişinin halledebileceği kadar kolay bir mesele olsaydı, bugüne kadar onlarca kez böyle bir anlaşmayla çözüldü.

Eksiksiz demokrasinin PKK/Kürt sorununda barışın sağlanmasıyla yerleşebileceğine inanıyorum. Zaten savaş koşullarında demokrasimizin kaç ayar olduğunu az çok biliyoruz, o kadar çabuk unutmadık. Kanlı ve kirli geçmişimizin tek bir kelimeyle açıklaması yapılacak olsa, bunu “**savaş**”ın dışında başka bir sözcükle açıklayamayız.

Tam ve eksiksiz demokrasi ancak barışla gelebilir ülkemize. Barış sürecini yarıda kesip demokrasimizi kurtaramayız. PKK/Kürt meselesinin sulh yoluyla halledilmesi Cumhuriyet’in en büyük demokratikleşme projesi olacaktır.

Bu sürece ilişkin eleştiri ve kaygıları gözardı etmiyorum ama savaş lobilerinin ya da bazı iktidar odaklarının sürekli “**endişe**” üreterek bu sürece ilişkin kuşku ve şüphe uyandırmaya çalıştıkları da ortada. Unutmayalım ki bugüne kadar bütün barış denemeleri savaş kışkırtıcısı çevrelerin girişimleriyle boşa çıkarıldı. **Son 30 yılımızı** (düşük yoğunluklu da olsa) **savaş hâlinde geçirdiğimiz hatırlanırsa, bence barış için endişelenmenin tam zamanı.**

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üçüncü heyette Demirtaş sürprizi

Kurtuluş Tayiz 15.03.2013

PKK lideri Abdullah Öcalan’ın mektuplarının adreslerine ulaştırılmasının ardından gelişmelerin nasıl bir seyir izleyeceği merak ediliyor. **Tarafların ve kamuoyunun beklentisi Öcalan’ın Nevruz’da “tarihi” bir mesaj vermesi yönünde.**

İmralı’nın mektupları üzerine BDP, Brüksel ve Kandil arasında yoğun bir trafik yaşandı. Bu temaslar arasında kuşkusuz en dikkat çeken **BDP’nin Kandil’de PKK yöneticileriyle buluşması**ydı. Tarihe geçecek önemde bir kareyle kamuoyunun haberdar olduğu görüşmede BDP eşbaşkanları ile İmralı’ya giden heyetteki iki isim Öcalan’ın mektuplarını Kandil’e teslim etti. Heyetteki diğer isim Pervin Buldan ise Brüksel’e giderek Avrupa örgütüne iletilmek üzere hazırlanan mektubu adresine teslim etti.

Ancak bu mektuplara yanıtların gelip gelmediği veya nasıl geldiği konusunda çelişkili bilgiler mevcut. Benim edindiğim bilgiye göre **Kandil ve Avrupa, Öcalan’ın mektuplarını okuyup tartışarak kendi cevaplarını oluşturdu.** Beş gün önce Avrupa’ya giden Pervin Buldan, buradan Avrupa’nın mektubunu aldıktan sonra Kuzey Irak’a geçti. Buldan buradan da Kandil’in mektubunu alarak Türkiye’ye getirdi. **BDP de kendi cevabını hazırlayarak tüm yanıtları tek bir mektuba koyarak mühürledi. Bu mektuplar şu an hazır ve İmralı’ya gidecek heyeti bekliyor.**

Ancak **BDP, İmralı’ya “kurumsal” bir heyet göndermek istiyor.** Bunun için de hükümete, İmralı’ya gidecek olan üçüncü heyette yer alacak üç isim bildirdi. **Bu isimler ikinci heyette yer alan Sırrı Süreyya Önder ve Pervin Buldan ile BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş’tan oluşuyor.**

Hükümetten bazı yetkililer Selahattin Demirtaş'ın üçüncü heyette yer almasına sıcak bakıyor. Fakat kararı Başbakan Erdoğan verecek. Başbakan Erdoğan'ın, Demirtaş'ın heyette yer alıp almayacağı konusundaki kararını dün akşam saatlerinde vermesi bekleniyordu. **Kulislere yansıyan bilgiler Demirtaş'ın üçüncü heyette yer alacağı biçiminde.**

AKP Sözcüsü Hüseyin Çelik, üçüncü heyetin perşembe ya da cuma günü İmralı'ya gideceğini duyurmuştu. Heyetin İmralı'ya bugün gitmesi zor, zira meteorolojiden İstanbul için şiddetli lodos alarmı verildi. Ziyaret büyük ihtimalle yarın gerçekleşecek, hava durumu elvermezse görüşmenin en geç salı gününe kadar olması bekleniyor.

Bu görüşmede **Kandil, Avrupa ve BDP'nin** yanıt mektubu Öcalan'a verilecek. **Her üç merkezin yanıt mektuplarında da Öcalan'a tam destek var.** Kandil'in, yol haritasına dair bazı teknik itirazlarını mektupta dile getirdiği söyleniyor. Ateşkesin çift taraflı olmasını isteyen **Kandil'in çekilme takvimine ilişkin bazı çekincelerini de bu mektuplarda ifade ettiği öne sürülüyor.**

Bu mektuplardan sonra Öcalan'ın yol haritasına nasıl bir şekil vereceği barış sürecinin en kritik noktalarından biri. Devlet-Öcalan mutabakatını da yansıtan bu yol haritasının özüne ilişkin değişiklik yapılmasının çok zor olduğunu düşünüyorum. Nitekim bu yol haritasında ateşkes ve PKK militanlarının sınır dışına çıkması bile çok teknik düzeyde kalıyor. Abdullah Öcalan'ın yol haritası Kürt hareketinin bugünkü strateji ve taktiğinde radikal bir değişikliği öngörüyor. Türk-Kürt ilişkilerini yeniden düzenleyecek ve büyük bir barış anlaşması üzerine bina edilecek olan bu yol haritasından Öcalan'ın geri atması pek mümkün değil. Örgütten de çok büyük bir itiraz, karşı çıkış gelmedi. Öcalan'ın en önemli liderlik özelliği de zaten bu; ortaya diğer örgüt yöneticilerinden daha fazla akıl koyarak yeni strateji ve taktikler belirliyor ve bu sayede de örgüt içindeki itirazları aşıyor. Bu kez de öyle oldu.

Abdullah Öcalan, örgütünden kendisine ulaşan yanıtları değerlendirdikten sonra, "tarihî" önemde olması beklenen açıklamasını Nevruz'a kadar (kısık sürede) **hazırlayacak.** Bu süreç yine daha önce olduğu gibi Adalet Bakanlığı yetkilileri aracılığıyla Öcalan'ın mektubunun BDP'ye ulaştırılmasıyla işleyecek. İddialara göre de **bu mektubu Demirtaş, Diyarbakır'daki Nevruz mitinginde ilan edecek.**

Bir gün önce veya iki gün sonra, bence önemli olan İmralı'dan beklenen açıklamanın gelmesi ve silahların artık sonsuza kadar susması. Oysa kısa bir zaman öncesine kadar bu gelişmeyi hayal bile edemezdik, ama bu bahar gerçek oluyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ankara Kandil'den memnun

Kurtuluş Tayiz 16.03.2013

PKK lideri Abdullah Öcalan'ın hazırladığı yol haritasına BDP ve örgütün Avrupa kanadından daha çok Kandil'in vereceği tepki merak ediliyordu. Örgütün Öcalan'ı dinleyeceğine dair kamuoyunda ve hükümet çevrelerinde ciddi kuşku bulunuyordu. 14 Temmuz 2011'de Silvan'da 13 askerin öldürüldüğü pusudan sonra Öcalan ile yapılan görüşmeler askiya alınmış ve Kandil'in İmralı'yı dinlemediği görüşü kamuoyunda yaygınlık kazanmıştı.

Yeni çözüm süreci başladığında akla ilk gelen soru yine Öcalan'ın örgütüne liderlik edip edemeyeceği yönündeydi. Ankara uzun süredir böyle bir tedirginlik içindeydi. MİT Müsteşarı Hakan Fidan bile büyükelçilerle bulunduğu bir toplantıda, Öcalan'ın örgüt üzerindeki etkinliğiyle ilgili bir soruya kesin yanıt veremediği gibi başlatılan yeni sürecin bu konuya da açıklık getireceğini umduğunu belirtme gereği duymuştu. Ancak başlatılan sürece ilişkin Kandil'in tutumu hükümet çevrelerinde umut verici bulunuyor. Kamu görevlilerinin serbest bırakılması Kandil'in bundan sonraki sürece yaklaşımını açık etmesi bakımından olumlu değerlendiriliyor. Hükümette umutları güçlendiren esas gelişme ise Kandil'in, Öcalan'ın hazırladığı yol haritasını benimsediğini ilan etmesi oldu. Kandil'in bu süreçte aldığı tutum ve Öcalan'a gönderdiği cevap mektupları hükümette **"Kandil beklenilenden daha olumlu yaklaşıyor"** değerlendirmesine yol açtı. Tabii sadece hükümet değil, BDP de Kandil'in bu kadar "olumlu yaklaşım" göstereceğini beklemiyordu. Hatta Kandil'in yaklaşımını "şaşırtıcı derecede olumlu buldukları" söylüyor.

Elbette daha sürecin başında sayılırız, daha alınacak uzun bir yol var. Taraflar temkinli olmayı sürdürüyor. Hem hükümet hem Kandil her fırsatta iyimser olduklarını vurgulamakla beraber ihtiyatı elden bırakmadıklarını da açıklama gereği duyuyorlar. Bu da normal, zira politikacılar kendilerine manevra yapabilecekleri bir alanı her zaman bırakırlar. Fakat çözüm süreci ilerledikçe taraflar arasındaki güven bunalımının aşıldığı da görülüyor.

Kandil'in yeni sürece beklenenden çok hızlı adapte olduğunu söyleyebiliriz. Bunun için KCK Yürütme Konseyi Üyesi ve örgütün Kandil'deki bir numarası Murat Karayılan'ın açıklamalarına bakmak bence yeterli. BDP'nin Nevruz sloganı "Kürtlere statü, Öcalan'a özgürlük" olarak açıklanırken; Karayılan, bu sloganları "Demokratik çözüm/Demokratik Kurtuluş Newroz'u ve Öcalan'a özgürlük" biçiminde revize etti. Karayılan yayımladığı Newroz bildirgesinde Kürtleri meydanlara "Kürtlere statü" için değil, "Demokratik çözüme" katılmak için çağırdı. Bu üslup farklılığı, Kandil'in sürece BDP'den daha hızlı adapte olduğunu gösteriyor. Bu da barış adına çok olumlu bir gelişme.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İşte Öcalan'ın çağrısı

Kurtuluş Tayiz 17.03.2013

Barış ve çözüm süreci İmralı'da varılan mutabakata uygun olarak ilerliyor. **PKK lideri Abdullah Öcalan'ın mektuplarına Kandil, Avrupa ve BDP'den yanıtlar geldi. Şimdi sırada Öcalan'ın yapacağı çağrı var.** Buna sadece **"çağrı"** demek biraz yetersiz kalabilir, zira Öcalan'ın yapacağı açıklamalar **"deklarasyon"** özelliği taşıyacak ve örgütün hareket çerçevesini de belirleyecek.

Abdullah Öcalan, hazırladığı yol haritasında herhangi bir değişiklik yapmayacak. Örgütün teknik birtakım çekince ve önerilerini dikkate alsa da çözüm takvimi işleyecek.

Öcalan'ın yapacağı çağrıya ilişkin benim edindiğim bilgiler dört maddede özetlenebilir.

Birinci madde "demokratik çözüm" çağrısı olacak. Bu madde çok önemli, zira Kürt sorununun çözümüne

ilişkin, PKK'nın silahlı mücadele yöntemini terk etmesini kapsayan stratejik bir politika değişikliğinin ilanı anlamına geliyor.

"Demokratik çözüm" çağrısı PKK ve Kürt sorununun çözümüne dair Öcalan'ın hazırladığı yol haritasının genel çerçevesini oluşturuyor. Tabii bu çağrı sadece Kürt tarafına değil, hükümete yönelik de "demokratik çözüm" çağrısı olma özelliğini taşıyor.

İkinci maddede taraflara "karşılıklı çatışmasızlık" çağrısı yapılacaktır. Buna aslında biraz da PKK'nın üzerinde durduğu ve talep ettiği "**çift taraflı ateşkes**" çağrısı diyebiliriz. Başbakan Erdoğan'ın daha önce bu konuda kamuoyu önünde PKK'ya teminat verdiğini hatırlatalım. Adına belki "çift taraflı ateşkes" denmeyecek ama iki taraf da buna uyacak.

Üçüncü madde de oldukça önemli; **Öcalan, PKK'dan "süresiz eylemsizlik" ilan etmesini isteyecek.** Bu "**kalıcı ateşkes**" anlamına geliyor. Bu bir önceki maddede yer alan "karşılıklı çatışmasızlık" durumuyla bağlantılı olacak.

Dördüncü madde örgütün "sınır dışına çekilmesi". Bu çağrıyla birlikte PKK, silahlı militanlarını sınır dışına çekmeye başlayacak. Bununla birlikte Öcalan, hükümetten de demokratik adımların atılmasını talep edecek.

Abdullah Öcalan'ın çağrısını İmralı Adası'na gidecek olan üçüncü heyet duyuracak. Bu heyette BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş da yer alıyor. Üçüncü heyet İmralı'ya bugün yarın gidecek. **Öcalan'ın açıklamasının kamuoyuna duyurulması Nevruz gününe bırakılmayarak, İmralı dönüşünde bu heyet tarafından hemen yapılacaktır.**

Kısaca özetlemeye çalıştığım maddeler, Öcalan'ın Türkiye'ye teslim edildiği 1999'da örgütün kalıcı ateşkes ilan ederek silahlı güçlerini sınır dışına çıkardığı süreçle benzerlikler arz ediyor. Hatırlarsanız silahlar 2004'e kadar susmuş ancak PKK ve Kürt sorununda devlet çözüm üretemeyince örgüt yeniden silahlı mücadele kararı almıştı.

Aradan elbette uzun yıllar geçti ve koşulların birebir 1999 koşullarıyla aynı olması mümkün değil. Öcalan 1999'da tüm bu kararları tek taraflı olarak almıştı, bugünse hükümetle karşılıklı adımlar üzerine inşa edilmiş bir mutabakatla adımlar atıyor. Devlet 1999'da büyük fırsatı tepmişti ancak bu kez AKP hükümeti, bu işi çözme kararlılığında.

Bugün kamuoyu deyim yerindeyse nefesini tuttu ve İmralı'dan gelecek olan çağrıyı bekliyor. Silahların tümünden ortadan kalkacağı yeni bir dönemin başlangıcındayız. Ben Abdullah Öcalan'ın çağrısının "**yeni Türkiye**" için önemli bir milat olacağını düşünüyorum. Bundan böyle hiçbir provokasyon ya da engel halkın barış iradesini gölgeleyemeyecek. O korkulu eşiği sanki aştık gibi...

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hızlı geri çekilme için Meclis devreye...

Kurtuluş Tayiz 19.03.2013

Selahattin Demirtaş elindeki kısa açıklama metnini okumaya başladığında heyecanlıydı, ekran başında bu ânı kaçırmak istemeyen izleyiciler de öyle... Aslında duymak istediğimiz birkaç sihirli kelimeydi; bize barışı çağrıştıracak, şu lanet savaşa artık son noktayı koyacak sözcükleri duymak istiyorduk. Öcalan, bunun için 21 mart gününe kadar beklememiz gerektiği mesajını verdi ama yapacağı **“tarihî çağrı”**ya dair birtakım ipuçlarını paylaşmayı da ihmal etmedi.

Üçüncü heyetin İmralı dönüşünde yaptığı kısa açıklamadan, **Öcalan’ın Newroz’da silahları susturup silahlı militanlarını sınır dışına çekeceğini** net olarak anladık. Sadece bunun bile çok önemli bir gelişme olduğunun altını çizmekte fayda var. Abdullah Öcalan **“tek bir can daha toprağa düşmeden”**, silahlı güçlerin çekileceği mesajını verdi. Satır aralarında **“yüce parlamento”**nun da bu **“tarihî”** önemdeki adımı destekleyeceğini umduğunu vurgulama gereği duydu. Öcalan’ın basına açıklanan mesajının en çok tartışılan kısmını da burası oluşturuyor: **“Silah meselesini de hızla ve zaman kaybetmeden, bir tek can dahi yitirilmeden çözmek istiyorum. Bütün bunların pratikleşmesi için yüce bir iradeyi temsil eden parlamentonun ve siyasi partilerin sunacağı desteği çok değerli buluyorum. Geri çekilmenin hızla gerçekleşmesi ve barışın kalıcı hale gelmesi için ümit ediyorum ki parlamento da aynı hızla üzerine düşen tarihi misyonun gereğini yapacaktır.”**

Açıklamanın bu kısmı için **“Öcalan’ın geri çekilme için Meclis’ten çağrı yapılması şartını koştugu”** değerlendirmeleri yapıldı. **Bu sözlerden Öcalan’ın geri çekilmeyi şarta bağladığını çıkarmak hayli zor.** Bu ifadelerden Öcalan’ın silahları susturup silahlı militanlarını sınır dışına çıkarma kararı aldığı açıkça anlaşılıyor; ancak bu **çekilmenin herhangi bir provokasyonla, problemle, engelle karşılaşmaması ve hızlı gerçekleşmesi için Meclis’in, parlamentoda grubu bulunan siyasi partilerin desteğine ihtiyaç olduğu** tesbitinde bulunuyor. Bu ifade son derece gerçekçi ve sonuç almaya dönük bir kaygının yansıması bence. 1999’da benzer şekilde örgütüne geri çekilme çağrısı yaptığında militanları Öcalan’ın kararını dinlemiş ancak o militanların pek çoğu sınırdaki askerinin kurduğu pusularda can vermişti. Öcalan, o kararının siyasi ağırlığını hâlâ omuzlarında hissediyor olmalı ve bu kez de **siyasi faturanın tek başına kendisine kesilmesine karşı önlemini alıyor.**

Peki, Öcalan’ın parlamentodan beklentisinin daha açık ifadesi ne?

Daha önce sızan İmralı tutanaklarında Öcalan, bu konuda şunları ifade etmişti: **“Çekilme parlamento kararı ile olacak. TBMM onaylayacak, çekilme komisyonla olacak. Komisyonlar kurulacak. Hakikat komisyonu da kurulacak. Akil adamlar denetiminde olacak. Çekilme o zaman olacak.”**

Bu ifadelerden Öcalan’ın **“güvenli geri çekilme”** koşullarının sağlanmasını istediği anlaşılıyor. Bunu sağlayacak olan da doğal olarak parlamentodur ve siyasi iktidardır. Sınırdan çıkışlar için zaten yasal bir güvenceye ihtiyaç duyulduğu inkâr edilemez. Meclis, bu çekilmenin güvencesini bir şekilde sağlamak ya da vermek zorunda değil mi?

Öcalan adına yapılan kısa açıklamadan Öcalan’ın parlamentoda grubu bulunan diğer siyasi partileri de sürece dâhil etmek istediği anlaşılıyor. Öcalan, Meclis’teki diğer partilerden temsilcilerin yer alacağı, çekilmeyi gözleyen, herhangi bir sorun yaşandığında devreye girecek, çekilme önündeki engelleri ortadan kaldıracak bir gözlemci heyet buna âkil adamlar topluluğu da diyor talep ediyor. MHP’yi bilmem ama Meclis’teki diğer üç partinin böyle bir gözlemci heyet içerisinde yer alması çok ihtimal dışı değil. Belki de bazı vekillerin de içinde yer alacağı sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden oluşan bir grup çekilme sürecinde gözlemci heyet olarak bulunabilir. Bu konuda sivil toplumun da katkısıyla zaten kendiliğinden çekilmeyi denetleyen heyetlerin oluşacağını varsayabiliriz. Bu gözlemci grupların içerisinde siyasi parti üyesi bir kaç vekilin bulunmasının herhangi bir zararı olmaz.

Adalet Bakanı **Sadullah Ergin**'in önceki gün katıldığı bir televizyon programında "**çekilme konusunda parlamentonun yasa çıkartabileceğine**" ilişkin sözleri, bence çekilme sürecinde Meclis'in bir şekilde devreye girmesi konusunda İmralı ile uzlaşma sağlandığına işaret ediyor. Öcalan örgütüne kalıcı çatışmasızlık ve sınır dışına çekilme için emir verdikten sonra siyasi iktidara ve Meclis'e düşen bu fırsatı kaçırmamak ve en çabuk sürede çekilmenin gerçekleşmesi için gerekli bütün kolaylıkları sağlamak olmalıdır.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan mektubu verdi

Kurtuluş Tayiz 20.03.2013

Newroz hiç bu kadar heyecanlı bir bekleyişe sahne olmamıştı. Bundan önceki Newroz'lar büyük gerginlik içinde karşılanır ve çoğu zaman da kanlı olaylara sahne olurdu. Oysa bu kez **Türkiye umutla Newroz'a hazırlanıyor**. Bunun sebebi kuşkusuz yaşadığımız barış süreci, **bu Newroz 30 yıllık Kürt isyanının barışla sonuçlanmasının miladı olacak**. Şimdi gözler Öcalan'ın hazırladığı ve 21 martta Diyarbakır'da açıklanacak olan "**tarihî**" bildiride veya **barış deklarasyonunda**. İmralı'ya giden üçüncü heyet aracılığıyla Öcalan, sözkonusu "**bildiri**" üzerinde çalıştığını duyurmuştu. *Taraf'a* ulaşan bilgiye göre de **Öcalan mektubu tamamlayarak dün sabah yetkililere teslim etti**. Başbakan Erdoğan'ın yurtdışı gezisine çıkmadan önce Öcalan'ın mektubunu görmek istemesi üzerine bu sürecin hızlandığı kaydediliyor. Başbakan Erdoğan Meclis'teki grup toplantısının ardından MİT Müsteşarı **Hakan Fidan**, Devlet Bakanı **Beşir Atalay** ve Adalet Bakanı **Sadullah Ergin** ile kısa bir toplantı yaparak, Öcalan'ın yazdığı çağrı mektubunu değerlendirdi. Mektubun bugün BDP'ye ulaşması bekleniyor.

Öcalan'ın çağrısının içeriğine dair bazı önemli ayrıntılar pazartesi günkü *Taraf'ta* yer almıştı. Tekrar hatırlatmak gerekirse; **Öcalan'ın yapacağı çağrının ilk maddesi "demokratik çözüm" başlığı altında toplanabilir**. Bu madde çok önemli, zira Kürt sorununun çözümüne ilişkin, PKK'nın silahlı mücadele yöntemini terk etmesini kapsayan stratejik bir politika değişikliğinin ilanı anlamına geliyor. "**Demokratik çözüm**" çağrısı aynı zamanda **PKK ve Kürt sorununun çözümüne dair Öcalan'ın hazırladığı yol haritasının genel çerçevesini de oluşturuyor**.

İkinci maddede taraflara "**karşılıklı çatışmasızlık**" çağrısı yapılacak. Buna aslında biraz da PKK'nın üzerinde durduğu ve talep ettiği "**çift taraflı ateşkes**" çağrısı diyebiliriz. Başbakan Erdoğan'ın daha önce bu konuda kamuoyu önünde PKK'ya teminat verdiğini hatırlatalım. **Adına belki "çift taraflı ateşkes" denmeyecek ama silahlar susunca iki taraf da buna uyacak**.

Üçüncü madde; **Öcalan, PKK'dan "süresiz eylemsizlik" ilan etmesini isteyecek**. Bu "**kalıcı ateşkes**" anlamına geliyor.

Dördüncü madde ise **örgütün "sınır dışına çekilmesi"**. Bu çağrıyla birlikte PKK, silahlı militanlarını sınır dışına çekmeye başlayacak. Bunun hızlı ve çabuk olması için de Öcalan, parlamentonun devreye girmesini istiyor. **Selahattin Demirtaş**, İmralı dönüşünde bu konuyla ilgili olarak Öcalan'ın beklentisini şöyle açıklamıştı: "**Geri çekilmenin hızla gerçekleşmesi ve barışın kalıcı hâle gelmesi için ümit ediyorum ki parlamento da aynı hızla üzerine düşen tarihî misyonun gereğini yapacaktır.**"

Öcalan'ın bahsettiği parlamentonun devreye girmesi konusunda Başbakan Erdoğan'ın öncelikle bildirinin Diyarbakır'da okunmasını beklediği söyleniyor. Bu bildiri okunduktan sonra Erdoğan'ın tepkileri de değerlendirilerek, üzerine düşen sorumluluğu yerine getireceği belirtiliyor.

Devlet Bakanı **Beşir Atalay** "geri çekilme sürecinde parlamento üzerine düşeni yapsın" diyen Öcalan'ın çağrısının değerlendirildiğini belirtirken, Erdoğan da yurtdışı gezisine çıkarken "âkil adamlar" konusunda hükümet olarak çalışma yaptıklarını vurguladı. Bu da parlamentonun Newroz'dan sonra devreye gireceğini gösteriyor.

Silahlı militanlara geri çekilme emri verecek olan Öcalan'ın güvenlik kaygısı komisyonlar formülüyle giderilecek. **Sınırdan çıkışlarda örgüt militanlarına yönelik herhangi bir müdahale yapılmayacak.** Oluşturulacak komisyonlar çekilmeyi denetleyecek. Bu konuda MİT'in önceden bir hazırlık yaptığı, BDP'nin de Meclis'te bazı girişimlerde bulunduğu gelen haberler arasında.

Umarım bu Newroz kanlı Kürt isyanının sona erdiği gün olur.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erdoğan'la Öcalan'ın ortak vizyonu

Kurtuluş Tayiz 22.03.2013

Telaşlı bir gündü. Belki de tarihî... Daha önce böyle büyük bir toplumsal olaya şahit olup olmadığımı düşündüm; az sayılmayacak şu yaşıma "tarihî" bir gün sığdıramadığıma karar verdim. Hem bu nasıl olur diye de çok merak ediyorum; aklıma sadece tarih kitaplarından birkaç "millî" sahne geliyor. Çoğu resmî tarihten kalma bu sahnelerden de hiçbiri dünkü Newroz kadar heyecanlı ve gerçek durmuyor. Diyarbakır meydanında toplanan yaklaşık bir milyon kişiye ekranları başındakileri ve internet üzerinden takipte olanları da ekleyelim. Türkiye'nin gözü kulağı dün Öcalan'ın açıklanacak mesajındaydı.

30 yıllık Kürt isyanının kaderi dünkü Newroz'da belli oldu. PKK lideri Abdullah Öcalan'ın, silahlı Kürt isyanının bittiğini ilan eden açıklaması okundu. Öcalan, "**Silahlı direniş sürecinden, demokratik siyaset sürecine geçildiğini**" duyurdu.

Bu açıklamanın bu kadar heyecan uyandırmasının nedeni kuşkusuz Türkiye'deki ortak bir beklentiye karşılık gelmesiydi; kanlı savaş süreci bitiyor, ölümler son buluyor, silahlar susuyor ve bu topraklarda artık yeni bir barış dönemi başlıyor.

Bundan daha müjdeli haber olabilir miydi?

Öcalan'ın mesajı kadar önemli bir yan da bence bu mesajın hükümetin izniyle okunmasıydı. Öcalan'ın çağrı mektubu devlet görevlileri aracılığıyla BDP'ye ulaştırıldı ve Newroz meydanında okundu. Bu durum başlı başına önemli bir gelişmeyi gösteriyor; Öcalan'ın siyasi bir lider olarak önünün açılması anlamına geliyor. Bu cesur adımı kuşkusuz Başbakan Erdoğan attı. Bu aynı zamanda Erdoğan ve Öcalan arasındaki stratejik bir dayanışmayı yansıtıyor. İki ismin Kürt sorununda ortak bir model üzerinde uzlaştıkları görülüyor. İmralı görüşmelerinin mimarı MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın Oslo müzakereleri sırasında PKK'lı yöneticilere söylediği

o sözlerin, bugün gerçekleştiğini görüyoruz. Hakan Fidan, “**Öcalan’ın ülkeye ve bölgeye yönelik vizyonu Başbakanla yüzde 90-95 örtüşüyor**” demişti. Evet, iki liderin hem Kürt sorununa ve hem de bölgeye ilişkin vizyonları örtüşmenin de ötesine geçerek bugün somut siyasi işbirliğine dönüşmüş durumda.

Abdullah Öcalan’ın açıklama metni tamamen bu vizyonu yansıtıyor. Kürt hareketi, isyanın lideri Öcalan’ın açıklamalarıyla ayrılıkçı niteliğinden sıyrılarak demokratik birlikten yana bir çözüm stratejisine geçti. Öcalan’ın mesajında yer alan **Kurtuluş Savaşı, Çanakkale Zaferi ve Misak-i Milli** vurguları boşuna değil; Öcalan, Türklerle Kürtlerin tarihte kader birliği yaptığı önemli dönemleri hatırlatarak, iki halkın gelecekte de birlik içinde yaşamasından yana tercih yaptığını anlatmak istiyor. Öcalan bunu şöyle ifade ediyor: “**Bizi bölmek ve çatıştırmak isteyenlere karşı bütünleşeceğiz. Ayrıştırmak isteyenlere karşı birleşeceğiz. Ortak geçmişimizin önümüze koyduğu gerçek; ortak geleceğimizi de birlikte kurmamız gerektiğidir.**”

Öcalan’ın tercihini Türkiye’nin birliğinden yana yapması ve örgütünü de buna yönlendirmesi Türk-Kürt ilişkileri açısından tarihî bir adım sayılmalıdır. Yeni bir Türkiye ve yeni bir Ortadoğu şekillenirken Öcalan, kurulan bu yeni düzende yerini almayı bildi. Zorlama “**ayrılıkçı**” çözüm modellerinin bu ülkeye kandan ve gözyaşından başka bir şey kazandırmadığını yakın tarihte zaten gördük ve yaşadık.

Öcalan dünkü çağrısıyla kesin olarak silahlı dönemin kapandığını, yeni bir sürecin başladığını açıkladı. Bunu şöyle ifade etti; “**Artık silahlar sussun, fikirler ve siyasetler konuşsun.**”

Sırada silahlara veda var. Silahlı militanlar bugünden sonra sınır dışına çekilmeye başlayacak. Yarından sonra hükümetin bu konudaki çağrı ve girişimleri gündeme gelebilir. Nihai aşama silahların bırakılması. Ve, Öcalan’ın dediği gibi; “**Bu, bir son değil, yeni bir başlangıçtır. Bu, mücadeleyi bırakma değil, daha farklı bir mücadeleyi başlatmadır.**”

Bu Newroz gerçekten barış Newroz’u oldu. Daha iyisi olamazdı.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Âkil insanlar listem

Kurtuluş Tayiz 24.03.2013

Barışa adım adım yaklaşıyoruz. PKK lideri **Abdullah Öcalan**, örgütü adına silahlı mücadele döneminin kapandığını ilan etti. Tabii bunun bir de uygulama süreci var. KCK adına dün de **Murat Karayılan** ateşkes ilan ettiklerini açıkladı. Ama silahlı güçlerinin sınır dışına çekilmesini denetleyecek bir komisyonunun varlığını şart koştu. İmralı’da da zaten bu konuda bir mutabakat olduğu biliniyor. **Başbakan Erdoğan**, daha önce **âkil insanlar komisyonu** üzerinde hükümetin bir çalışma içerisinde olduğunu duyurmuştu. Yani sırada şimdi âkil insanlar komisyonunun oluşturulması var. Bu komisyonda kimlerin olacağına dair de medyada sıkı bir tartışma var. İki taraf da aslında bugün “**âkil insan**” olarak öne çıkan pek çok isme itiraz ediyor.

Bu itirazların kuşkusuz haklı bir sebebi de var. Vitrinde olmak sadece bu komisyona girmede bir ölçü olmamalı, toplum içerisinde bir ağırlığı da olmalı. Maalesef toplumda karşılığı olmayan çok sayıda ünlü isim bu komisyona önerilebiliyor.

Ben **barış ve çözüm sürecine mesafe koyan, kuşkuyla bakan, bu konuda şüphe uyandırmaya çalışan çoğu ismin** ki bunların çoğu bayağı tanınmış insanlar **bu komisyonda görev almasını yararlı bulmuyorum**. Bazı tanınmış isimler var ki onlar da girip-çıktığı kavgalar sebebiyle kendilerini bayağı yıprattılar. Bunlar âkil insanlar komisyonunda yer aldıklarında bir güvensizliğe sebep olacaklardır.

Bu komisyonda yer alacak isimlerin illa da Kürt cemaatine yakın olmaları gerekmiyor, çünkü bu sorun Türkiye'nin sorunu ve genel kamuoyunu ilgilendiriyor. Tabii sadece hükümete yakın isimler de olmamalı.

Toplunun sağduyusuna ve samimiyetine güvenilebileceği isimler olması yeter bence. Ayrıca bu komisyonda yer alacak isimlerin tanınmış olmaları da bence şart değil, belli toplum kesimleri üzerinde etki ve itibar sahibi olması da yetebilir.

Ben bir liste oluşturmaya başladığımda en çok gazetecilerin adının öne çıktığını fark ettim. Bunların hepsi kuşkusuz önemli ve değerli isimler. Ancak istisnalar hariç hiç bir gazetecinin böyle bir komisyonda yer almasını isabetli bulmuyorum, kendim de dâhil. Çünkü çoğu gazeteci yakın zamana kadar derin bir kamplaşmayı yaşayan ülke siyasetinde fanatik bir taraftar gibi davrandı. Sevenleri kadar sevmeyenlerinin, güven duyanlar kadar güvensizlik besleyenlerin çok olduğunu vurgulayalım.

Ha unutmadan, barış sürecinden endişe duyanları, sürece **"ihtiyatlı"** ve **"temkinli"** yaklaşanları daha baştan eledim.

Benim oluşturduğum listede bir öncelik sıralaması yok. İlk sıradaki ile son sıradakinin aynı değerde olduğunu altını çizmek istiyorum. Bunun nedeni alfabetik sıraya koyacak kadar vaktimin bulunmaması. Çoğu ismi twitter'dan ortak önerilerle oluşturdum, bazılarını da *Taraf*'ın yazışlarından gelen önerilerle.

İlk sıraya **Ayşen Gruda**'yı koyuyorum. Gruda, PKK'lı gençleri bizzat eve dönüş için ikna etmeye hazır olduğunu açıkladı ve bunun için görev beklediğini duyurdu. Barış süreci henüz bu kadar ortaya çıkmamışken anlamlı bir çıkıştı bu ve Türkiye kamuoyunu çok olumlu etkiledi.

İkinci sırada **Kadir İnanır** var. Öcalan'ın, **"İsyan"** filmindeki Apo olduğunu söyleyen İnanır, Kürtlerle gayet iyi empati kurmuştu. Barış sürecine de kendisi çok inanır.

Diğer isimleri yer darlığından dolayı sıralamak zorundayım.

Üç: **Yaşar Kemal**

Dört: **Rakel Dink**

Beş: **Sezen Aksu**

Altı: **Adalet Ağaoğlu**

Yedi: **Gülten Kaya**

Sekiz: **Leyla Zana**

Dokuz: **Akın Özçer**

On: **Temel İskit**

On bir: **Cemal Uşşak**

On iki: **Ümit Boyner**

On üç: **Yıldız Bayramoğlu**

On dört: **Nuşerivan Elçi** (Şırnak Barosu Başkanı)

On beş: **Ayşe Böhürler**

On altı: **Eren Keskin**

On yedi: **Hidayet Şefkatli Tuksal**

On sekiz: **Güler Sabancı**

On dokuz: **İbrahim Betil** (Türkiye Gönüllüleri Eğitim Vakfı eski başkanı)

Yirmi: **Hayrettin Karaman**

Yirmi bir: **Bayram Bozyel**

Yirmi iki: **Rober Koptaş**

Yirmi üç: **Emine Uşaklıgil**

Yirmi dört: **Yılmaz Ensarioğlu** (Eski Mazlumder Başkanı)

Yirmi beş: **Mehmet Emin Aktar** (Eski Diyarbakır Barosu Başkanı)

Yirmi altı: **Raif Türk** (Eski DSİAD Başkanı)

Yirmi yedi: **Şah İsmail Bedirhanoğlu** (GÜNSİAD Başkanı)

Yirmi sekiz: **Öztürk Türkdoğan** (İHD Başkanı)

Yirmi dokuz: **Seydi Fırat** (Birinci barış grubu üyesi)

Otuz: **Hanım Onur** (Solin'in annesi, Cizre Belediye Başkanvekili)

Otuz bir: **Vahap Coşkun**

Otuz iki: **Cevat Öneş**

Otuz üç: **Fusun Eczacıbaşı**

Otuz dört: **Tarık Ziya Ekinci**

Otuz beş: **Çetin Altan**

Otuz altı: **Sezai Karakoç**

Çoğu ismi yakından tanıyoruz, bazı isimlerin unvanını da vurgulama gereği duydum. Komisyonda görev almalarının neden isabetli olduğuna dikkat çekmek için. Oluşturulacak olan komisyonun 30 kişiye yakın olması bekleniyor, ben 36 isim yazdım, zorluk çekilmesin diye...

kurtulustayiz@gmail.com

Öcalan başardı

Kurtuluş Tayiz 26.03.2013

Hikâyesi bir köyde başladı.

Urfa'nın **Halfeti** ilçesinin **Ömerli** köyünde.

Yoksul bir çocukluk ve zorlu bir okul süreci geçirdi.

Ailesine karşı başlattığı isyan Kürt isyanı dediğimiz büyük yangına dönüştü.

Bugün ise **“Yeni Türkiye”** ve **“Yeni Ortadoğu”**’nun kilidini çözecek kritik isim durumuna yükseldi.

Abdullah Öcalan’dan bahsediyorum. PKK’yı kurduğunda etrafında bir avuç insan vardı, bugün ise Türkiye’de milyonlarca destekçiye sahip. Suriye, İran, Irak ve Avrupa’daki örgüt ve destekleyenleri de buna eklemek gerek.

Ne isyan bayrağı açtığı devlet, ne muhalifleri onu siyasi hayatımızdan çıkarabildi; bir adada hapis olmasına karşın ayakta kalmayı becerebildi.

Tabii Öcalan’ın hikâyesi **“yenilmemek”** ve **“direnmek”**’le sınırlı değil, **“başarmak”**’la da ilgili.

O başlattığı Kürt isyanının bastırılmasını engellediği gibi bu isyanın **“başarıya”** ulaşmasını da sağladı.

Devlet ve siyasi iktidarla yürüttüğü görüşmelerde anlaşma sağlayarak isyandan yasal bir siyasi harekete geçişin yollarını ardına kadar açtı. Bu anlaşmada devlet Öcalan’a **Kürtlerin meşru lideri** sıfatını da vermek zorunda kaldı.

Öcalan masum bir siyasi lider mi?

Bence değil.

30 yıllık kanlı isyanın siyasi ve ahlaki sorumluluğunu taşıyor elbet.

Ama bu kanlı isyana son verecek liderlik basiretini göstererek en az 30 bin ölümün daha önüne geçtiği gerçeği de inkâr edilemez.

Öcalan’ın liderliğini Newroz’da verdiği barış emri pekiştirdi.

Öcalan’ı **PKK liderliği**nden **Kürt halkının önderliği**ne yükselten aldığı bu barış kararıdır.

Silahlara veda etme gücünü göstermese bu isyan da öncekiler gibi tarihe geçecek; belki bastırılacak veya değişen dünyaya ayak uyduramadıkları için trajik bir şekilde sönecekti.

Öcalan’ın farkı önceki isyan liderleri gibi davranmaması galiba.

Daha önceki isyan liderlerinden geriye hatırdaki bir kaç slogandan başka bir şey kalmadı.

Akıl kadar sabır gücü olmasa veya devletin ve iktidarın ikna olması için bekleme gücünü kaybetse ya da liderliğini örgütteki başka isme bıraksa, ağır hapis koşullarına dayanamayıp pes etse, diğer isyancı liderler gibi kendini ölüme yatırırsa bugün her şey daha farklı olmaz mıydı?

Öcalan'ın arkasındaki harekete bakıldığında bugünkü sonuca dua etmeliyiz, diye düşünüyorum. Öcalan'ın liderliği olmasaydı Kürt isyanı birliğini ve disiplinini kaybederek Türkiye'yi de beraberinde daha kanlı bir trajediye sürüklerdi.

Öcalan hem örgüt içerisindeki etkinliğini koruyarak hem de isyan gemisini sakin limanlara yanaştırıp daha fazla can kaybını engelleyerek, büyük bir başarı gösterdi. Kürt hareketine isyan, ölme ve öldürmenin dışında bir seçenek daha yarattı; BDP lideri Demirtaş'ın deyimiyle **yarını olmayan Kürt hareketine yaşamın yollarını açtı, geleceğe daha umutla bakmalarını sağladı.**

Bu, dağlarda ölen binlerce Kürt gencine Öcalan'ın borcuymuştu, onun iç dünyasını kestirmek tabii zor. Bu kadar çok genç insan onun adına isyana katıldı ve toprağa düştü... **Bir lider halkına barış ve yaşam sunamadıktan sonra önderliğin de bir anlamı ve önemi olamaz** diye düşünüyorum.

Bu yüzden Öcalan'ın İmralı'da devletle kişisel geleceğini kurtarmaya dönük ucuz bir anlaşma yaptığını düşünenlere pek katılmıyorum; Öcalan'ın kendisine karşı da mücadele ederek, nefesine yenilmeyerek, korkunç öfkeye kapılmayarak, gururunun esiri olmayarak temsil ettiği **“önderlik makamını”** korumaya çalıştığını söyleyebiliriz. Örgüt içinden bile Öcalan'a yönelik ağır suçlamalar getirildiğini biliyoruz. Hatta İmralı'ya getirildiği sırada kardeşi Mehmet Öcalan bile abisine “Korkma, cesur ol” diye telkinde bulunabilmişti. Oysa **Öcalan için ölüm, zaten bu coğrafyada çok yaygın ve en kolay olan yoldu; zor olan siyasi olarak kalıcı olma gücünü gösterecek bir anlaşmayı sağlayabilmektir, işte kim ne derse desin Öcalan, bunu başardı.**

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Newroz bildirisi Öcalan'a dikte mi ettirildi

Kurtuluş Tayiz 29.03.2013

Tarihe ilişkin bütün hayal kırıklıklarım politikacılardan kaynaklanıyor. Onlar yeni bir gelecek inşa ederken geçmiş de dönüştürürler. Daha doğrusu tarihi sık sık deforme ederler. Olan biz sıradan ölümlülere olur; bildiğimiz doğrular bir anda yalan olup çıkar. Bir dayanak noktası arar dururuz tarihin derin labirentlerinde. Somut olay ve olgularla yetinmeye çalışır bilincimiz; bu da akli olgudan, ruhu bedenden ayırmak kadar zor bir iştir, tarihi el yordamıyla keşfetmeye benzer.

Konunun buraya gelme sebebi yakın tarihimizle ilgili son tartışmalar. **Abdullah Öcalan'ın Newroz'da açıkladığı bildiride yer alan kimi ifadelerin Başbakan Erdoğan ve Hakan Fidan tarafından sonradan eklendiği iddia ediliyor. Daha doğrusu Öcalan'a sonradan dikte ettirildiği öne sürülüyor.**

Bu değerlendirmelere yol açan Öcalan'ın Newroz bildirisindeki **“Misak-ı Milli”, “Çanakkale Savaşı ve Cumhuriyet”** ve **“İslamiyet”**e dair vurgularıydı. Fakat bu vurgular hiç de yeni değil. **Öcalan yıllardır bu görüşleri savunuyor. Türkiye'ye teslim edildiği 1999 yılından sonra aynı düşüncelerini belli bir**

formülasyona kavuşturdu. O tarihte AKP iktidarda bile değildi. Yani bu ifadelerin Öcalan'a dikte ettirildiğini öne sürmek pek gerçekçi değil.

Öcalan'ın İmralı'da yargılanmaya başladığı sırada yazmaya başladığı ve **Bir Halkı Savunmak** adlı kitapta toplanan şu görüşleri ile Newroz bildirisinde dile gelen açıklamaları arasında fark var mı, siz karar verin.

"Tarihi Kürtler ve Türkler birlikte yaptılar. İmparatorluklarda pay birliktedir. Bu devlet birlikte inşa edilmiştir. Kürtler neden ayrı devlete doğru yönelmiyorlar? Çünkü Kürtler özgürlüğü Türklerle birlikte aradılar. Araplar ve Ermeniler uzaktı, Türkler ve Kürtler iç içeydiler. Malazgirt'te de bu böyledir. Alparslan Silvan'da ordusuna on bin Kürt alır. Çanakkale Savaşı'nda da Kürtler vardır. 1071'den bu yana gelen tarih, aynı zamanda Kürtlerin ve Türklerin birliktelik tarihidir."

Newroz bildirisinde yer alan **"Türklerle Kürtler Çanakkale'de birlikte savaştı"** ifadesinin yeni olmadığı bu satırlardan açıkça anlaşıyor.

Cumhuriyet'in kuruluşuna, Atatürk'e ve Misak-ı Milli'ye ilişkin Öcalan'ın yıllar öncesine uzanan görüşleri de şöyle:

"Cumhuriyet Misak-ı Milli temelinde Türklerin ve Kürtlerin ortak mücadelesiyle kuruldu. Kürtler Araplar gibi İngilizlerle birlikte hareket etmemiştir, Mustafa Kemal ile birlikte hareket etmiştir. (...) Kurtuluş Savaşı dönemindeki siyasal sınırlar Misak-ı Milli sınırlarıdır. Bilindiği gibi Misak-ı Milli denilen şey, Kürtleri bir bütün olarak ele alıyor; Suriye, Kerkük ve Musul'un dâhil olduğu Irak Kürtleri ve Türkmenlerle beraber Türkiye'deki Kürtleri kapsıyor."

Abdullah Öcalan'ın açıklamasında öne çıkan İslam vurgusunun yeni olma imkânı da yok. Öcalan'ın bu konuda geniş bir külliyyatının olduğunu söyleyebiliriz. Hatta Öcalan, Urfa'da dinler araştırması yapacak bir üniversite ile Diyarbakır'a büyük bir İslam Kültür Derneği kurulmasını bile önerdi.

Newroz bildirisindeki kimi ifadelerin AKP'nin söylemleriyle örtüştüğünü ileri sürüp buradan iktidarın Öcalan'a bildiri dikte ettiğini savunmak gerçekçi olmadığı gibi iki tarafı da yıpratmaya dönük. Söylenenin aksine **Öcalan, yıllardır kendi görüş ve projelerinin PKK ve BDP tarafından değil özellikle dış politikada AKP tarafından dikkate alınıp uygulamaya konulduğunu savunup duruyor.** Öcalan'a kalsa esas fikir ve düşünce dikte ettiren taraf AKP değil, kendisi.

Tabii tüm bunlar bizim politikacıların tarihe ilişkin görüşlerini paylaştığımız ya da paylaşmamız gerektiği anlamına gelmiyor. Çünkü politikacılar tarihe her sabah başka türlü bakabilirler; bunu günlük siyasal çıkar ve hesapları belirliyor ve bu çok olağan. Bence önemli olan iki tarafın da bugün ortak bir vizyona sahip olması. Ortak bir gelecek tasavvuru hem iktidarı hem de Kürt tarafını geçmişte daha fazla ortak payda bulmaya yöneltiyor. Geleceği birlikte paylaşmaya niyet eden tarafları da zorla ayırmaya bence hiç gerek yok.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sahnenin dışındakiler

Kurtuluş Tayiz 31.03.2013

Başbakan Erdoğan’ı dinliyorum. Öcalan’ı özgür bırakıp bırakmayacağına ilişkin soruyu yanıtlıyor. “Benim verdiğim, vereceğim bir televizyondur” diyor Erdoğan. Ardından ise ekliyor; “Kendisini hayata dâhil ettik”.

Ben ise bunu **“Kendisini sahneye aldık”** biçiminde yorumluyorum. **“Hayata dâhil etmek”** sözü bence tam da bunu açıklıyor; hayatın dışında, uzak bir adada tutulan **Öcalan’a etkin olma şansı verildi**; kendisine tanınan bu fırsatla **Öcalan izleyici olmanın ötesine geçerek tekrar hayat sahnesine döndü.**

Öcalan’ın **“hayata dâhil edilmesi”** sahnenin dışında bırakılan milyonlarca insanın da bu hayat oyununa tekrar dönmesi anlamına geliyor. Bunun nedeni Öcalan’ın bir isyan lideri olması. O, aynı zamanda 29. Kürt isyanına katılanları temsil ediyor.

1920 Türkiye’sinin sahne dışında kalanlarını yazarken **Ahmet Hamdi Tanpınar**, Anadolu’yu asıl sahne olarak anlatmıştı. Cumhuriyet’in kurulduğu ilk yıllarda Anadolu sahnede yerini alırken, Kürtler bu sahnenin dışına itilmişti. Kürtlerin buna tepkisi ise çok kanlı oldu. O isyan ateşi bugün hâlâ söndürülemedi. **Bildiğimiz onlarca Kürt isyanının nedeni bu toprakların en eski halkının, Cumhuriyet’in yeni elitleri tarafından sahnenin dışına ya da hayatın dışına itilmiş olmasıdır.**

Siyasal iktidar yıllar sonra bu hatayı telafi etme niyetinde. Başbakan Erdoğan, isyanın liderine, silahsız performans sergilemesi karşılığında dışına itildiği sahneye geri dönme şansı tanıdı. **Bu sahneye geri dönüş tek bir kişinin değil, hayatın dışına atılmış, geçmişte ayrımcılığa uğramış Kürtlerin hayat sahnesine geri dönüşü olacak.** Cumhuriyet’in daracık sahnesinin dışına atılanlar bugün **“sahnenin içi”**ne alınıyor.

Fakat bu sahnede silahlara yer yok. Sahneye silahlarla dalıp kan dökerek **“hayata dâhil”** olunmuyor. Gördük ki silahlar sahneyi kan gölüne çevirmekten başka bir işe yaramadı, yaramayacak da. Bunu en iyi yine isyanın lideri anlamış durumda.

Bundan önceki iktidarlar ondan hem sahnenin dışında (yani hayatın dışında) kalmasını ve hem de silahları sahneden çekmesini istemekten öteye gidemedi. Öcalan’ı **“hayata dâhil”** etmeden ondan hayata dair bir performans sergilemesini beklemek gerçekçi değildi. Ve zaten isyan da bitmedi, devam etti. Soruna kaynaklık eden Cumhuriyet’in ayrımcı uygulamalarıydı. İsyanın nedeni Kürtlerin hayatın dışına sürülmesiydi. Onlara tekrar hayat sahnesinin kapısını aralamadan, bu isyanı söndürmek mümkün değil.

AKP iktidarı bu gerçeği gördü. Öcalan’ı, isyanın lideri olarak sahneye aldı ve Kürtleri aynı sahneyi paylaşmaya davet etti.

Türkiye nüfusunun büyük bir bölümü silahlar patlayana kadar Kürtlerin varlığından haberdar değildi. Çünkü Kürtler sahnenin dışındaydı ve yoktular. Ancak Kürtler silahla sokulmaya çalıştıkları sahnede de hiç rahat edemediler; hep tedirgin, kuşkulu ve tetikte yaşadılar.

Barış ve çözüm süreci buna bir son veriyor artık. Silahlar henüz tümünden sahneden çıkmadığı için endişeli bekleyiş devam ediyor. Silahların geri çekilmesi için Kürt tarafı **“yasal zemin”** oluşturulmasını bekliyor. Hükümet ise çekilme için herhangi bir yasaya gerek olmadığını düşünüyor. Biz heyecanlı seyirciler ise sahnedeki bu gerilimi daha fazla kaldıracak durumda değiliz. Bu sahne gerçek bir hayat sahnesi olduğundan herkesin üzerine kan sıçırıyor. **Akılda bitirilen silahı elde tutmayı sürdürmenin bir faydası yok. Bu sahnede yeterince kan aktı. İster silahla ister silahsız çekilsin sahneden artık bu oyuncular.**

Yerlerine sahnenin dışında kalanlar gelecek.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmralı mektupları...

Kurtuluş Tayiz 05.04.2013

Süreç tıkanıyor ya da tıkanacak dendiği anlarda gözler İmralı'ya çevriliyor.

Oradan gelen mektuplar herkese derin bir nefes aldırıyor.

Bir, iki, üç...

Sayısını bilmek zor o mektupların.

Öcalan Kandil'e, Avrupa'ya, BDP'ye sırasıyla mektuplar yazıyor.

Kuşkusuz bu mektuplar aşk mektubu değil.

Ama gençler için yaşamın ve aşkın yolunu bu mektuplar açıyor.

Binlerce genç, yıllardır aşkı bile tanıyamadan veya tatmadan toprağa düştü.

Zamana yayıldığından olsa gerek kanıksadık bu ölümleri.

Yaşı geldiğinde, eli silah tuttuğunda gençler ya askere ya dağa gönderildi.

İmralı mektupları şimdi ölümün yolunu kapatıyor gençlere.

Dağda, askerde, hapishanede olanlara aşkın yolunu açıyor.

PKK çekilecek mi, çekilmeyecek mi tartışmaları sürerken BDP heyeti İmralı'ya yeni bir ziyaret daha gerçekleştirdi.

Örgüt, parlamento yasa çıkarmadan çekilmeyeceğini duyurunca iş yine Öcalan'a düştü.

BDP Eşbaşkanı **Selahattin Demirtaş**'ın açıklamasına göre de **Öcalan, yeni bir mektup daha kaleme alıyor.** Kandil'den gençlerin ölmemesi ve bir damla daha kan akmaması için **sınır dışına çekilmelerini isteyecek.** Öcalan, hükümetin başlattığı **yeni sürecin tıkatılmamasını bildirecek.** Barış sürecinin önemini ve değerini örgütüne tekrar anlatacak.

Aslında Kandil'in bütün hareketleri Öcalan'la **"uyum"** sağlamaya dönük.

İmralı karşıtıymış görünen açıklamalar bile Öcalan'ı güçlendirmeyi, onun pozisyonunu sağlamlaştırmayı amaçlıyor.

Barış ve çözüm süreci de zaten Kandil'deki en azından son durumun böyle olması üzerine başlatıldı. Bu konuda şüpheler giderildikten sonra hükümet bu büyük adımı attı.

Ancak bu sürece **"endişeli"** ve **"ihtiyatlı"** yaklaşanlar, Kandil'deki PKK yöneticileri **Murat Karayılan** ve **Cemil Bayık**'ın kimi sözlerinden, kendi ruh hâllerine uygun, umutsuz çıkarımlarda bulunuyorlar.

Bayık'ın veya Karayılan'ın ne dediğinden daha çok ne demek istediğine kafa yorsalar belki de **"PKK çekilmeyecek"** sonucunu **"sevinçle"** yazıp durmazlardı.

Kandil ve İmralı için bu süreç hep **"daha fazlası"** üzerine kurulu, ama bu süreci berbat etme üzerine kurulu değil. En azından bu kez öyle değil.

Karşı çıkacaklar, itiraz edecekler, inat edecekler, diretecekler, muhalefet yapacaklar; ama bunların hepsi çözüm sürecinin bir parçası. Onlar da artık silahlı dönemin bittiğini biliyorlar.

Öcalan'ın çekilme için beklentisi Meclis'in yasal bir çağrı yapması, parlamentoda resmî kararlar çıkması biçimindeydi.

Kandil bu bakış açısına göre hareket etti. Daha sert bir tonda bu görüşü savundu.

Hükümet ise buna tümünden **"evet"** demedi.

Önce **"Âkil İnsanlar"** komisyonu kurdu.

Sonra Meclis'te **"Çözüm Süreci Değerlendirme Komisyonu"** için teklif verdi.

Ne İmralı'nın isteği tümüyle karşılanmış oldu ne de Öcalan'ın beklentisi tümünden gözardı edildi.

Bu süreç hep böyle ilerleyecek.

İki taraf da ödünler verecek ama sürecin ilerlemesi için de asgari adımları atmaktan geri durmayacak.

Öcalan, yeni mektubuyla örgütüne çekilme sürecinin gerekliliğini anlatacak. AKP'nin Meclis'teki son komisyon adımı, Öcalan'ın bu mektubu kaleme almasında etkili oldu. Böylece Öcalan, Kandil'i çekilmeye daha kolay razı edebilecek.

Kürt hareketinde de işler dünyanın her yerinde olduğu gibi bir sisteme dayalı; Öcalan çözüm projesini sunup onları barışa hazırlıyor, bütün diğer liderler gibi kendi bildiğine öncelik veriyor ama onları yok saymıyor ve dikkate alıyor. Bu kez de Kandil'e göndereceği mektupla dağdakileri sınır dışına çekmeye ikna edecek.

Bu mektuplar dağdakilere, gençlere ölümün yolunu kapatıp yaşamın ve aşkın yolunu açacak.

"PKK sınır dışına çekilmez" diye umutlananlar varsa boşuna heveslenmesin; barış ve çözüm sürecinden artık geri dönüş yok.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Küçük şeyler

Kurtuluş Tayiz 07.04.2013

Mahsun daha 16 yaşındaydı. Gezmek için pek geç olmayan ama yine de havanın karardığı bir saatte arkadaşlarıyla buluştu. Elllerinde kolaları ve çekirdek paketleriyle **Taksim Füniküler İstasyonu**'nun havalandırma boşluklarından birinin üzerine oturdular. Havalandırma boşluğunun üzeri kalın mazgal

demirleriyle kapatılmıştır. Liseli arkadaşlar sohbetin ardından eve gitmek için hazırlanırken Mahsun adını ölüm boşluğuna attı. Mahsun'un adını attığı yerde kalın mazgal demirlerinin olması gerekiyordu. Fakat mazgalların çalınması sebebiyle bir süredir o havalandırma boşluğunun üzeri belediye tarafından **"geçici"** olarak tel örgüyle kapatılmış. Ölüm tuzağı gibi. Ayağını ilk uzatanın 10 metre yükseklikten havalandırma boşluğuna çakılacağı gayet açık. Aynı belediye Mahsun o boşluğa düştükten hemen sonra ancak oraya yeni bir mazgal koyabildi. Böyle hızlı harekete geçmek için demek ki birinin ölmesi gerekiyordu.

Mahsun'u öldüren ihmal bununla da sınırlı değil; ailesinin anlatımına göre Mahsun tam iki saat sonra o boşluktan çıkarıldı. Ne belediye, ne itfaiye olay yerine daha erken geldi. **Mahsun'un ölümü küçük bir olay olarak kayıtlara geçti.**

Ceylan'ın gözleri

Hatırlamayan yoktur **Ceylan'**ın iri gözlerini. Diyarbakır Lice'ye bağlı bir köyde hayvanlarını otlattığı sırada öldürüldü. Hem de feci bir şekilde. Bomba patlaması sonucu küçük kızın bedeni küçük parçalara ayrıldı. Türkiye bu vahşi cinayeti Taraf 'tan öğrendi. Medya ise bu cinayeti günlerce görmezden geldi. Görmeye başladığında ise **"küçük"** bir haber olarak geçti. İşte dört yıl geçti bu cinayetin üzerinden. Ama ne Ceylan'ın ölüm şekli kesin olarak belirlenebildi ne Ceylan'ı parçalara ayıran o bombanın faili bulundu. Soruşturmayı yürüten savcılık takipsizlik kararı vererek dosyayı rafa kaldırdı. **Ceylan ölümü kayıtlara küçük bir kaza olarak geçti.**

Canlı bomba öğrenciler

Kocaeli Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü 3. sınıf öğrencisi Elif Sultan Kalsen ile **Elazığ Fırat Üniversitesi** Metalurji Mühendisliği 1. sınıf öğrencisi **Harran Aydın**, Emniyet tarafından **"canlı bomba"** olarak kamuoyuna teşhir edilmelerinden dolayı uzun bir süredir hukuk mücadelesi yürütüyorlar. Her iki öğrencinin adları ve fotoğrafları televizyon ve gazetelerde "canlı bomba" olarak geçmişti. Buna sebep olanlar hakkında yaptıkları suç duyurusu da takipsizlikle sonuçlandı. **Bu küçük "yanlışlık", iki kızın hayatını alt-üst etmeye yetti, arttı bile.**

Ayakkabı numarası...

Diyarbakır'da okula dalıp öğrencileri döven polisleri görüntüleyen bir veli hastanelik edildi. Polisler toplu şekilde **Mesut Eşen** adlı vatandaşa saldırdı, dövdü, işkence etti. Yine de buraya kadar da her şey normal sayılır, bu ülkede her gün benzer görüntülere rastlanılıyor. Enteresan olan polislerden birinin Mesut Eşen'in yüzünde ayakkabı numarasını çıkarmak istemesi. Mesut Şen başına ayağıyla basan bir polisin şunları söylediğini belirtiyor: **"Alnında ayakkabı numaram çıkacak, hele bir bakın ayakkabı numaram çıkmış mı? Çıkمامışsa devam edeceğim."**

Kemal Bey'le empati kurmanın zorluğu

Kurtuluş Tayiz 09.04.2013

Oysa denedim, hem de bir kaç kez. Kendimi sessiz bir odaya kapattım. Siyasi önyargılarımdan sıyrılmak için çabaladım. Tam bir konsantrasyon hâlinde CHP lideri **Kemal Kılıçdaroğlu** ile empati kurmaya çalıştım. Onu anlayabilirsem çözüm sürecinin muhalefet ayağının niye bu kadar aksadığını keşfedebilirim diye düşündüm.

Başbakan Erdoğan'ın liderlik tarzından işe başladım. Üslubunun sert ve itici olduğunu gördüm. Ayrıca kişisel ajandasının olup olmadığına, çözüm sürecini başkanlık rüyasını gerçekleştirmek için bir araç olarak kullanıp kullanmadığına kafa yordum. Bu yönde verileri değerlendirdim. Erdoğan'ın başkanlık heveslerinin demokrasiyi askıya almasıyla sonuçlanıp sonuçlanmayacağına ilişkin iddiaları da sorguladım. Şüphelerim arttı, kaygılarım çoğaldı. Tamam. Bu noktaya kadar Kemal Bey'i anlamakta hiç zorlanmadım. Asıl zorluk bu değerlendirme ve sorgulamaların ardından Kemal Kılıçdaroğlu'nun çözüm sürecine karşı çıkan tavrıyla başladı. Kemal Bey, çözüm sürecine ilişkin iktidara açtığı kredinin artık bittiğini duyurdu. Bu andan itibaren Kılıçdaroğlu ile empati yapmanın imkânsızlığı kendini gösterdi.

Çözüm sürecine destek için açılan kredinin bitmesi barışa karşı çıkmaktan başka bir anlama gelmiyor. Ki CHP liderinin ilk günden bu yana çözüm sürecine verdiği doğrudan bir destek de yok. MHP lideri Bahçeli gibi çözüme karşı miting düzenlemediği için bile onu hoş görmeye razıydık. Öyle de kabul ettik. Ancak Kemal Bey'in bugüne kadar bütün hazırlığı bu sürece karşı çıkacak ânı kollamaktan ibaretti. Adeta pusuya yatmış, eski CHP lideri Deniz Baykal gibi yeni bir Habur için gelişmeleri izliyordu. Diyarbakır Newroz'unda Türk bayrağının olmaması üzerine CHP, ilk provokasyon denemesine girişti. Türk milliyetçiliğini kışkırtarak AKP'nin gözünü korkutmayı istedi. Ne var ki İsrail'in Mavi Marmara ömrünün aynı günlere denk gelmesi üzerine bu hevesi yarım kaldı. Tabii, bundan vazgeçmiş değil; CHP hâlâ süreci alaşağı edebilecek bir **"açık"** bulmak peşinde.

Empatide sınır yok deyip kendimi zorluyorum. Kendimi barış ve çözüm sürecine karşı çıkmak için ikna etmeye çalışıyorum. Ne de olsa çözüm iktidar partisine yarıyor. AKP ve Başbakan Erdoğan da siyasi rakip olduğuna göre CHP'nin çıkarlarını kollamak gerekir...

İyi de barış sürecinin mahvolmasına neden olsa bile iktidara karşı çıkmak mı gerekir?

Kılıçdaroğlu kadar kolay buna "evet" diyemiyorum.

Empati çabalarım burada tıkanıyor. Daha ileri bir ruhsal yolculuk yapamıyorum.

Parti çıkarları elbette önde olmalı. Bu BDP için de, MHP için de, CHP için de, AKP için de böyle.

Ancak CHP'nin çıkarları neden çözüm sürecinin karşısında alınacak bir pozisyona bağlı olsun?

Böyle bir zorunlu bağ nasıl ve ne zaman oluştu?

Çözüm süreci başarısızlıkla sonuçlanmadan CHP başarılı olamıyor mu?

CHP'yi barışın ve çözümün karşısına koymadan iktidara muhalefet etmek imkânsız mı?

AKP'den daha fazla, daha ateşli bir şekilde çözümü savunarak muhalefet edilemez mi?

Böyle sahnenin dışında kalarak muhalefet olmanın gerekleri yerine getirilebilir mi?

CHP katılmadığı bir oyunda dışarıdan laf sokarak ne kadar etkili olabilir?

CHP böyle davranarak iktidarı daha bir iktidar hâline getirmiş olmuyor mu?

Bu sorulara en doğru yanıtı sanırım yine CHP tabanı veriyor. CHP'nin yaptırdığı araştırmaya göre parti seçmeninin yüzde 50'si çözüm sürecini destekliyor.

"CHP bu süreçte ne yapmalı" sorusuna CHP'li seçmenin yüzde 10'u **"Daha aktif olmalı"**, yüzde 40'ı da **"Partimiz barış sürecine destek olmalı"** cevabını vermiş.

Ben CHP lideriyle empati kuramadım ama Kemal Kılıçdaroğlu kendi tabanıyla empati kurabilir diye düşünüyorum.

Hem kendisinin hem partisinin başarısı bence bu sese kulak vermekten geçiyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtlerde erken doğan laik-dindar çatışması

Kurtuluş Tayiz 12.04.2013

Diyarbakır Dicle Üniversitesi'nde olaylar devam ederken aklıma yakın zaman önce **Aysel Tuğluk**'un bir gazeteye yazdığı şu sözler geldi: *"Bölgede tarikatlar, radikal dinci gruplar oluşmamışsa, PKK ve Öcalan sayesinde. PKK laikliğin güvencesidir."*

PKK'nın bölgede "laikliği koruma" gibi bir siyasi misyon üstleneceğini aslında pek sanmıyorum. Türk tecrübesinin ne kadar sorunlu olduğunu onlar da farkında. Arap Baharı'nın etkisiyle etrafımızdaki laik diktatörlüklerin nasıl bir bir yıkılıp tarihe karıştığını herkes gibi onlar da görüp izliyor. Bu yüzden PKK'nın bölgede klasik bir Türk tipi laiklik modelini kopya edeceğini düşünüyorum.

Ancak tarihi istediğimiz gibi yapma şansına da sahip değiliz. Verili koşullar, siyasi gelenek ve alışkanlıklar bazen başka türlüüne imkân vermeyebilir. **Kürt hareketi teoride savunmadığı bir siyasal sistemi bölgede inşa etmeye de kalkabilir.** Bunu daha çok siyasi ve sosyolojik dinamikler belirleyecek.

Dicle Üniversitesi'ndeki çatışmalara dönersek. Olayların nedenine ilişkin değişik iddialar var. Ama konuya vâkıf olabilecek bir isim olarak **BDP lideri Selahattin Demirtaş'ın görüşleri daha açıklayıcı ve objektif görünüyor.** Demirtaş olayların, Kutlu Doğum Haftası nedeniyle etkinlik düzenlemek isteyen dindar öğrencilere yapılan müdahale üzerine başladığını söylüyor. Dışarıdan müdahale nedeniyle de çatışmalar büyümüş.

Bölgedeki sivil toplum kuruluşu temsilcileri ise Dicle Üniversitesi'nde yıllardır böyle bir çatışmanın yaşanmadığına dikkat çekerek, barış sürecine yönelik provokatif bir müdahaleden kuşkulandıklarını dile getirdiler.

Provokasyon iddialarını dışlamamak kaydıyla bu olayı "olduğu gibi" görüp değerlendirmekten yanayım. **Dicle Üniversitesi'ndeki çatışmalar bana Kürtler arasında erken doğan laik-dindar çatışması gibi geliyor.** Olayların bir tarafında PKK merkezli Kürt hareketine yakınlık duyan öğrenciler bulunuyor, diğer tarafında ise

Hizbullah ya da başka İslami gruplara yakınlık besleyen dindar öğrenciler var. **Kutlu Doğum Haftası etkinlikleri kapsamında afiş asmak isteyen öğrencilere “yurtsever” olarak nitelenen öğrencilerin müdahalesi üzerine olaylar başlıyor.** Karşı taraf da daha şiddetli bir tepki vererek olayları çatışmaya dönüştürüyor.

Kürt coğrafyası tek parçalı olmadığına göre siyasal kutuplaşma ve çatışmalar da aslında olağan. **Dışarıdan başkaca bir müdahale olmadan da karşıt siyasi görüşler birbiriyle çatışabilir.** Fakat karşılaştığımız her yeni olayda olduğu gibi bu kez de o ünlü komplo teorisi sorulmaya başlandı: **“Neden şimdi?”**

Hizbullah’ın kirli geçmişi (1990’larda Ergenekon bağlantılı JİTEM tetikçiliği yapmaları) şüpheleri ve komplo teorilerini beslemeye yarıyor. Ancak buradan hareketle de bütün bir Kürt İslami hareketi, Hizbullah bağlantısıyla ötekileştiriliyor.

Diyarbakır’daki çatışmalar, bence laik Kürt hareketinin, barış sürecinin etkisiyle görünür olmak isteyen İslami Kürt hareketine şiddetli tepki göstermesinden kaynaklanıyor. Yeni bir döneme girildi; sadece PKK merkezli Kürt siyasi hareketi değil, İslamcı Kürtler de bu yeni sürecin farkında. **Kürt dindarlar siyasi varlıklarını gösterebilecek koşulların oluştuğunu düşünerek sivil çalışmalara hız verdiler. Bu yılki Kutlu Doğum Haftası da İslamcı Kürt hareketi için büyük bir önem taşıyordu.** Siyasi bir çıkış yakalamak istiyorlardı. Böyle davranmalarının nedeni silahlı mücadele döneminin bitmesi ve PKK’nın bölgede yasallaşarak kurumlaşma evresine girmesidir. Bu bir nevi kendileri açısından tehlike çanlarının çalması anlamına geliyor. PKK/BDP bölgedeki etkinlik alanını hızla genişletirken, onlar da bu alanlarda varlık kurmaya yöneldiler.

Yılların koşullanmışlığıyla Kürt sokağı tahammülsüz, agresif ve ötekileştirici bir siyasi havayı soluyor. Bu, Kürt hareketinin otoriter ve tek merkezli siyasal yapılanmasından kaynaklanıyor. Gerçi Kürt siyasiler, İslamcılarla uzlaşma mesajları vermeyi sürdürüyorlar. BDP’den gelen mesajlar son derece olgun gözüküyor. Bu mesajlar Kürtler arasındaki laik-dindar çatışmasının büyümesini önleyebilir ancak tek başına yeterli değildir; bunun için, PKK-BDP merkezli Kürt hareketinin hızla demokratik ve çoğulcu bir siyasal yapıya dönüşmesi gerekir.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Âkil karne

Kurtuluş Tayiz 14.04.2013

Âkil insanlar. Onlar Türkiye’nin barış umudunu simgeliyorlar. Çok suçlandılar, çirkin saldırılara uğradılar, haksız eleştirilere tabi tutuldular. Muhalefet partileri tarafından hedef tahtasına oturtuldular. Buna rağmen sahaya inerek barış elçisi olarak çalışmaya başladılar. Haklı olarak medyanın öncelikli gündemi hâline gelen âkil insanlar heyetinin çalışmasını ben de yakından takip edeceğim. İlk yazıda âkil insanlardan bazı isimlerin performansları var.

Yılmaz Erdoğan: Güneydoğu Heyeti genel olarak en enerjik, en atak heyet olarak öne çıktı. Heyet çok yoğun mesai yapıyor. Ancak bu heyette yer alan değerli Yılmaz Erdoğan’ın devamsızlık rekoruna doğru koştuğunu

söyleyebiliriz. Üç günlük çalışmanın iki gününde Erdoğan'ı sahada gören olmadı. **Mükremin Çıtır**, bu kadar çok arazi olmayı arada bir görünüp daha çok espriyle kapatmaya çalışıyor ki, devamsızlıktan kaçabilir; biz şimdiden uyaralım.

Kadir İnandır: Akdeniz Heyeti'nin çalışmalarına Burdur'un Karapınar köyünden başlamaları çok isabetli oldu. **Bugüne kadar devlet Türk köylüsüne sadece oğlunu askere almak için gitti. İlk kez barış için bir köye gidiliyor.** Bu heyetin üyelerinden Kadir İnandır'ın köylülerle diyalogu biraz eski filmlerdeki diyalogları hatırlatıyor; namuslu ellerimizi birleştireceğiz, bir lokmayı bölüşeceğiz, bu cennet vatanda kardeşçe yaşayacağız...

Yine de Kadir İnandır'ın etkileyiciliğinden pek bir şey kaybetmediğini söyleyebiliriz. Oyunculuğunda olduğu gibi âkil insan olarak halkla ilişkilerde samimi ve inandırıcı.

Lale Mansur: Âkil İnsanlar Heyeti'nin en heyecanlı, en ümitli, en çalışkan barış elçisi... **Mansur, barışa, barış ihtiyacına o kadar inanmış ki, konuştuğu insanların aynı heyecanı paylaşmaması imkânsız.** Sizce de öyle değil mi: *"DGM'lerde 11 yıla yargılandım, sırf barış istediğim için. 20 yıldır sivil toplum kuruluşlarında barış için çaba gösteriyorum. Çok mutluyum, çok ümitliyim bu sefer. Bunu gerçekten başarmak istiyorlar. Ömrümde ilk defa hayal etmeye başladım..."*

Akdeniz Heyeti'nden **Nihal Bengisu Karaca**'nın da çalışmalara henüz katılmadığını not düşelim.

Tarhan Erdem: Ege Bölgesi Heyeti çalışmalarına dün İzmir'den başladı. Ege'nin barış sürecindeki en zorlu bölgelerden biri olduğunu hatırlatalım. **Fakat heyette çalışmalarıyla ilgili bir planlama eksikliği göze çarpıyor. İlk gün işe çat kapı başladılar.** Yine de heyetin başkanı Tarhan Erdem, araştırmacı kimliğinin verdiği özellikle bölgenin etnik, sosyal, siyasal haritasını çıkararak hazırlığını önceden sağlam yapmış. Ancak bu heyette yer alan üyelerin fikir ayrılıkları soruna dönüşebilir. **Tarhan Erdem'in "Baskın Oran bazı kavramları kullanmasa iyi olurdu" açıklaması tatsız polemiklerin habercisi.** Âkil insanlar birbirine düşerse pek şık olmaz.

Beril Dedeoğlu: İç Anadolu Bölgesi Heyeti gözlerden uzak düşse de savaşın acılarını en çok yaşamış bölgelerinden birinde çalışma yürütüyor. İç Anadolu 30 yıllık Kürt isyanında en çok şehit veren bölge. Heyetin başkanı **Ahmet Taşgetiren**, Konya'daki ilk toplantıda, barışa neden ihtiyaç duyduğumuzu gayet içten anlattı. **Doğu Ergil**, henüz çalışmalara katılmadı. Bu önemli bir eksiklik. **Heyetin başkan vekili Beril Dedeoğlu üniversite hocası olarak halkla kaynaşma sorunu yaşıyor gibi bir izlenim verdi. Hilâl Kaplan** ise ilk toplantıda sosyolog ve gazeteci kimliğiyle barışa karşı olası provokasyon girişimlerini anlatarak bence önemli bir eksikliği doldurdu.

Can Paker: Doğu Anadolu Heyeti de dün Elazığ'daydı. Heyet de çalışmalarına bir eksikle başladı. Heyetin başkanı Can Paker, muhalefetin sık sık şüphe uyandırmak amacıyla dile getirdiği *"PKK'ya neyi verdik, barış karşılığında neyi veriyoruz"* sorularına açıklık getirdi. **Âkil insanların MHP ve CHP'nin iddialarını buluştukları halkla tartışıp konuşmaları çok daha sonuç alıcı oluyor.** Ayrıca Doğu Anadolu Heyeti'nin görev ve çalışma tanımını gayet iyi yaptığı görünüyor. Can Paker, heyetin amacının halkı barışın arkasında durmaya çağırmak olduğunu belirterek, görev tanımını bence isabetli belirlemiş oldu.

Oral Çalışlar: Karadeniz ve Marmara grubu henüz sahaya inmedi. Ağırdan mı alıyorlar acaba diye merak etmiyor da değilim. **Karadeniz heyetinde yer alan Oral Çalışlar ve Yıldırım Oğur'un çalışmalarını dikkatle takip edeceğimi** vurgulayarak bitirmek istiyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fazıl Say, Twitter ve Ömer Hayyam

Kurtuluş Tayiz 16.04.2013

Politikaya saran sanatçıların sıklıkla nefret objesi hâline gelmeleri, üzerinde düşünmeyi hak eden bir konu. Sanatçıların toplumla karşılaşması nedense hep acı bir fren sesiyle sonuçlanıyor. Sanatla uğraşırken hayatı kaçırmış olmalarından mıdır, nedir bilinmez; ettikleri birkaç söz yüzünden bir anda toplumun hışmına uğruyorlar.

Siyasi kamplaşmanın derin olduğu bir iklimde ise sanatçıların durumu daha trajik oluyor. Karşıt siyasi grupların hedefi hâline geliyorlar. Kampanyalar, çirkin saldırılar vs. Toplumsal önyargıların soğuk duvarına çarpan sanatçılar da gerisin geri kendi kabuklarına çekiliyor. Bunun için de sanatçının susanı daha makbul sayılıyor.

Sanatçıların tepkiyle ve önyargıyla karşılaşması, onların hep “iyi” ve “doğru” konuştuğu anlamına gelmiyor elbette. Dünyaca ünlü bir sanatçıyken bir meczuba da dönüşebilir insan. Aradaki sınır sanıldığı kadar çok uzak değildir; bu mesafe kimilerine dağların dorukları kadar uzak olabileceği gibi kimilerine bir adım yakın olabilir. Sanatın alanında dorukları zorlayabilirler sanatçılar ama politikada da diplere düşebilirler.

Dünyaca ünlü piyanistimiz **Fazıl Say**’ın başına gelenler de sanırım biraz politikanın alanına tedbirsiz dalmasından kaynaklanıyor. Sosyal medyanın sınırlarını kestirememiş olması da Say’ın aleyhinde büyük bir kampanyanın başlamasına neden oldu. Çağımızda politika yapmak için herhangi bir partiye üye olma zorunluluğu kalmadı, internet erişimi olan her yurttaş bir Başbakan Erdoğan, bir Kemal Kılıçdaroğlu, bir Devlet Bahçeli, bir Selahattin Demirtaş olabiliyor. Say da politikacı taslaklarının başlattığı haksız ve çirkin saldırılara maruz kaldığı gibi “seviyeli” eleştirilerin de muhatabı oldu. Sonuçta sosyal medyada yayınladığı birkaç dize yüzünden yargılandı ve 10 ay hapisle cezalandırılan sanatçı unvanını aldı.

Fazıl Say’ın **Twitter**’da paylaştığı ve kime ait olduğu bile belli olmayan bir şiir yüzünden ceza alması, bu ülkenin tarihine şimdiden kara bir leke olarak geçti. Bu konuda sadece yargıçları suçlamak haksızlık olur; ne de olsa onlar da kanun uygulayıcıları. Asıl suçlu olan kanun yapıcılarıdır. Bu çağda Twitter’da paylaşılan bir şiir yüzünden herhangi bir yurttaşın hapis cezası almasına yol açan ceza mevzuatını değiştiremedikleri ve korudukları için suçlular.

Fazıl Say ise elbette burada bir özgürlük kahramanı olmayı hak etmiyor; daha çok snop bir üst sınıf lafazanı gibi davranıyor. Ülkedeki iktidar değişimi sınıflar arasındaki ilişkileri de etkiledi. Fazıl Say da bu değişimden duyduğu rahatsızlığı, Twitter’da giriştiği kavgalarla ve böyle bir dizeyi paylaşarak ifade etti. Bu gayet normal. Politikacıların, Say’ın bu ifadelerini siyasi linçe gerekçe yapma hakları olmadığı gibi yargının da ceza konusu yapmaya hakkı yoktur.

Fazıl Say’ın bir şiir yüzünden cezalandırılması ve **Ömer Hayyam**’ın burada o dizelerin yazarı olarak anılması zaten ayrıca bir trajedi. Dünya, Türk yargısının Ömer Hayyam’ın şiirlerinden ötürü bir sanatçıyı cezalandırdığını görerek hayretler içinde kaldı. Uluslararası ajanslar Say’a verilen ceza haberini “flash haber” olarak duyurdu.

Bu kara lekeyi temizlemeyi yargıdan beklemek boşuna; iktidar partisinin zaman kaybetmeden devreye girmesi gerekiyor. Yine bir şiir yüzünden hapse atılmış bir başbakan olarak Erdoğan'ın, Türk Ceza Kanunu'nun bu sorunlu maddesinin (TCK 216/3) değiştirilmesi için harekete geçmesi gerekiyor. Birkaç yargı paketinin Meclis'ten geçtiği şu günlerde, kanunlarımızda ifadeyi suç sayan hükümleri temizlemek en doğrusu olacak.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üç kadın vekil, bir genel başkan

Kurtuluş Tayiz 19.04.2013

CHP'nin kadın vekilleri parti içinde ve Meclis'te her zaman etkili olmuşlardır. Bunlardan **Emine Ülker Tarhan**, **Dilek Akagün Yılmaz** ve **Gülseren Onanç**, son günlerde daha çok öne çıkan isimlerden.

Tarhan avukat ve yargıçlıktan sonra siyasete atıldı. Soğuk, otoriter ve karizmatik. Kendinden emin bir portre çiziyor. Ancak konuşmaya başladığı anda bütün büyüsünü yitiriyor, bir anda İşçi Partisi'nin bayrak sallayan asabi bir gençlik kolları üyesine dönüşüyor.

Tarhan dün **BDP'lilere ilişkin çok sert bir açıklama kaleme aldı**. Mizacının soğuk olduğu malûm; fakat **BDP'lilere ilişkin görüşleri eleştiri sınırlarının çok ötesinde**; Tarhan **BDP'yi çokuluslu şirketlerin maşası olarak suçluyor**. Bir yandan onları aşağılarken, bir yandan da onlara acıdığını hissettiriyor.

Peki, neden?

BDP'li bir heyetin İmralı ve Kandil arasında ölümleri durduracak, silahları tümünden toprağa gömecek çözüm mektuplarını taşıdıkları için.

Çözüm sürecine katkı sunmayan **CHP'yi eleştirip kendilerini Meclis'te kurulan komisyona davet ettikleri için.**

BDP'yi bu yüzden aşağılamak, ezmek, suçlamak doğru bir tutum mu?

Elbette değil.

Fakat **Tarhan'ın tepkisi** de kişisel değil; **Kürt hareketine karşı CHP'deki ortak bir duyarlılığı yansıtıyor**.

Benim asıl dikkat çekmek istediğim nokta da burası.

Birgün Ayman Güler'in bir süre önce Meclis'teki çıkışını okuyucu hatırlar. Güler, **Genel Kurul'da BDP'lilere çıkışarak, Kürtlerin Türklerle eşit olamayacağını haykırıyordu**. Normalde Güler'in bu sözleri ahbab- eş- dost ortamında bile söyleyebileceğini sanmıyorum; herkes gibi Güler de, bu görüşleri taşıyor veya savunuyor olmaktan büyük bir utanç duyar. Ki sonraki günlerde kamuoyunu böyle söylemediğine ikna etmeye çalıştı. Pek başarılı olduğu söylenemese de ben ikna oldum aslında.

Ancak Kürt hareketinin AKP'yle kader birliği yaptığının açığa çıkması karşısında Güler, öfkesini dizginleyemedi. İhanete uğrayan insanlarda rastlanabilecek şuursuz bir öfke patlamasıyla ağzına geleni söyleyiverdi. Sonra

utandı, üzüldü muhakkak ama olan da olmuştu.

Emine Ülker Tarhan’ın öfkesinde bundan biraz fazlası var. **Ayman Güler**’in tepkisi **BDP ile AKP arasındaki uzlaşmaya yönelikti; Tarhan’ın öfkesi ise bu iki parti arasındaki yakınlaşmanın göz göre göre başarıya doğru hızla yol almasına ilişkin.**

Politikada sertlik, agresiflik olabilir ancak bu, politikasızlıktan kaynaklanmadığı müddetçe tolere edilebilir.

CHP’nin Meclis Grup Başkanvekili olarak **Emine Ülker Tarhan**’ın **şiddetli suçlayıcılığının altında CHP’nin çözüm sürecine ilişkin “şiddetli” çaresizliği yatıyor.**

Aynı çaresizlik duygusunun, suçlayıcı dilin Tarhan Hanım’ın şahsına özgü olmadığını Birgül Ayman Güler örneğiyle işaret etmiştik. Bu asabiyet CHP grubunda pek çok isme sirayet etmiş durumda. CHP Uşak Milletvekili **Dilek Akagün Yılmaz**’ın milletvekili arkadaşı **Sezgin Tanrıkulu**’na yönelik sarfettiği sözleri hatırlayınca benim bile yüzüm kızarıyor.

Dilek Hanım, Meclis’in ortasında partili arkadaşını “CIA ajanı” olarak suçladı. Bu tür kara çalma, en marjinal yeraltı örgütlerinde bile kalmadı. Mahalledeki solcu gençler bile artık kızdığı- öfkelenildiği arkadaşlarını bu demode laflarla suçlamıyor.

Peki, neden o zaman Dilek Akagün Yılmaz, böyle bir söz etme gereği duydu dersiniz?

Nedeni çözüm sürecine bir yerinden katılamayan CHP’nin politikasızlığında, çaresizliğinde ve AKP’ye gücünün yetmemesinde bence. Bu **kontROLSÜZ söz ve davranış biçimi CHP’de grup davranışı hâline gelmeye başladı ama maalesef bunun pek farkında değiller.**

Bunun farkında olanlar ise tek tek susturuluyor. Bunun örneği CHP Genel Başkan Yardımcısı **Gülseren Onanç**. Kemal Kılıçdaroğlu tarafından Genel Başkan Yardımcılığı görevinden alındı.

Gülseren Onanç, CHP’deki çok az sayıdaki güler yüzlü isimlerden biri. Bugüne kadar hep pozitif çalışmalarıyla gündeme geldi. Onanç, partisinin halkla ilişkilerden sorumlu başkan yardımcısı olması itibarıyla de tabanın nabzını en iyi tutanlardan biri. **CHP seçmenin barış sürecine desteğinin arttığını dile getiren Onanç, partisinin de çözüm sürecine yapıcı şekilde katkı sunmasını istiyordu. Bu çabaları Ankara’dan döndü; Kemal Bey, Onanç’ın istifasını istedi. Bu, Kılıçdaroğlu’nun ağırlığını ulusalcılardan yana koyması anlamına geliyor. Kılıçdaroğlu için büyük bir hata; çünkü partisindeki ulusalcı kanat bununla yetinmeyecektir, Kemal Bey’e “sıradaki gelsin” diyecektir.**

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sürecin kazananları ve kaybedenleri

Kurtuluş Tayiz 21.04.2013

Türkiye’nin en kanlı meselesini çözmek için başlatılan çözüm süreci başarılı bir şekilde yürüyor. Üç aydır tek bir genç toprağa düşmedi. Tek bir anne bayrağa sarılmış bir tabutun başında evladı için gözyaşı dökmedi.

Doğusuyla batısıyla ülkenin her bir yanında tam bir barış coşkusu yaşanıyor. Artık herkes umutlu, barışa olan toplumsal destek her geçen gün daha çok büyüyor. Milliyetçilik kırılıyor, halklar arasında kardeşlik bağları daha fazla güçleniyor.

Düne kadar hayal dahi edilemezdi, bu noktaya ulaşmak. En uzak görüşlü olanlarımız bile bu kadar hızlı ve sonuç alıcı bir çözüm sürecini öngörememişti. Oysa barış ve çözüm için hayal edilen her şey bugün bir bir gerçek oluyor.

Hayat bu süreci başlatıp destekleyenleri ödüllendirirken, bu sürecin karşısında pozisyon alanları ise geri plana atarak cezalandırdı. Onları sürecin başarılı ve şanssız isimleri olarak ikiye ayırıyorum.

Kaybedenler

Abdullah Gül 2009'da demokratik açılımda orkestra şefiydi. Yeni İmralı sürecinin ise dışında kaldı. Anayasa Mahkemesi'nin adaylığının önünü açan kararıyla birlikte —daha üç dört ay öncesine kadar— "Çankaya'da mı kalsın, yoksa AKP'nin başına mı geçsin" diye tartışılıyordu. Gül oldukça rahattı, her fırsatta hükümetle polemiğe giriyordu. Ancak Erdoğan'ın Kürtlerle anlaşıp başkanlık veya partili cumhurbaşkanlığı modelini gündeme getirmesi, bir anda bütün hesapları altüst etti. Şimdilik ufukta ne cumhurbaşkanlığı ne de AKP genel başkanlığı görünüyor.

Kemal Kılıçdaroğlu AKP'yle savaşan Kürt hareketiyle arasında su sızılmıyordu. Kürt cephesi Başbakan Erdoğan'a inat olsun diye Kemal Bey'e Hakkârî'de (bayraksız) miting bile yaptırdı. BDP'yle AKP'ye karşı siyasi bir cephe oluştururken çözüm süreci başladı. BDP ve Kandil İmralı'ya ayak direyemeyince ittifak çöktü. Kılıçdaroğlu da şimdilik kaybedenler kulübünün en hatırlı üyesi.

Ahmet Türk Kürt hareketinin en önemli isimlerinden. Barış yanlısı. İmralı'ya giden ilk heyette yer almasına karşın, Öcalan ile yaptığı görüşmenin tarihî havasını kamuoyuna yansıtamayınca olanlar oldu. Kürtlerin sağduyulu sesi İmralı heyetinden çıkarıldı. Şimdi Demokratik Toplum Kongresi çalışmalarını yürütüyor.

Aysel Tuğluk Eskiden İmralı'nın değişmez ziyaretçisiydi. Her heyette o yer alıyordu. Çatışma döneminde o kadar çok "duygusal kopuş", "ayrılma", "son kuşak" yazıları yazdı ki, sonunda kendisi de artık barışın imkânsız olduğunu düşünmeye başladı. Sertlik yanlısı çıkışlarını sürdürdüğü sırada Ahmet Türk ve Ayla Akat'ın İmralı'ya gittiği haberi geldi. Tuğluk şu sıralar medyada görünmemeye özen gösteriyor.

Emre Uslu PKK meselesinde uzmanlık kariyerinin zirvesindeyken çözüm süreci başladı. Emre Öcalan'ın bir lider değil, PKK içindeki bir koalisyonun sözcüsü olduğunu öne sürerek barış sürecinin imkânsız olduğunu savunmaya başladı. Sık sık Kandil'in İmralı'nın talimatlarına asla uymayacağını söyledi. İran ve Suriye kartını öne sürdü; örgütün bu iki ülkenin denetiminin dışında davranamayacağını savundu. Savaş sürecinde PKK'nın tek tek nereye saldıracağını önceden bilecek kadar kâhinlik mertebesine çıkan Emre'nin, terslik bu ya, barış sürecinde ise tek söylediği tutmadı. Şimdi Başbakan Erdoğan ile Hakan Fidan'ı Nobel adayı olarak önermeye hazırlanıyor.

Cengiz Çandar Çözüm süreci başladığında sevgili Cengiz Çandar Hakkârî ve Diyarbakır'da Kürtlerin sürece kuşkulu ve endişeli yaklaştıklarını yazmaya başladı. Kürtlerin AKP'ye güvenmediğini yazıp işlemeyi sürdürürken çözüm süreci ikinci aşamasına girmek üzereydi. Barış sürecinin gidişatını en son Çandar'ın okuyucuları öğrendi.

Sanırım Çandar'ın hatası AKP'ye kuşkuyla yaklaşan Kürt kamuoyunun bu kadar hızlı değişebileceğini öngörememesiydi.

Kazananlar

Başbakan Erdoğan Tarihin onu sayfalarına altın harflerle yazması muhtemel. 29. Kürt isyanını silahla bastırmadı, barışla sonuçlandırma cesaretini, aklını gösterdi. Ama o kendi kaderini kendisi tayin etmeyi seviyor. Önümüzdeki dönemde partili cumhurbaşkanı olması neredeyse kesin.

Hakan Fidan Cezaevine girmesine ramak kalmıştı. Vatana ihanetten yargılanacaktı. Ancak Öcalan'ı ikna etme ustalığını göstererek hem yargılanmaktan yırttı hem de barışın kilidini açan isim olarak tarihe geçti. Bu başarısı ona politikada da kariyer yapmasının yollarını açtı.

Abdullah Öcalan Hükümet tarafından Türkiye'deki Kürt hareketinin lideri olarak kabul gördü. TIME 'ın dünyanın 100 etkili ismi listesine girerek ününü uluslararası alanda pekiştirdi. Şimdi kendisini anlamakta zorlanan Kürt politikacıların isimlerini kaydetmekle meşgul.

Osman Baydemir Çözüm süreciyle birlikte Diyarbakır'da büyük bir kıymet kazandı. Savaş sürecinde uzak durulan bu kent çözüm sürecinde devlet protokolünden isimleri ağırlamanın keyfini çıkartıyor. Her gün o mahkeme senin bu mahkeme benim diye koşan Osman Baydemir'in bugünlerdeki bütün işi kente gelenlere gül dağıtmakla geçiyor.

Namık Durukan Milliyet gazetesinin kıdemli muhabiri İmralı Zabıtları'nı ele geçirerek çözüm sürecinin kazananlarından oldu. Namık şimdi twitter'da follower'larını sayıyor.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beyaz Türkler, siyah Kürtler

Kurtuluş Tayiz 23.04.2013

Frantz Fanon'a mı başvursam, ne yapsam diye düşünüyorum; Kürt siyasilerin beyaz Türklerin endişelerini gidermek için ezilip büzülen hâllerini anlatmak için. Şu sıralar beyaz Türkler karşısında çok mahcuplar, onlara görünmemenin yolunu arayıp duruyorlar. Her karşılaştıklarında başka bir yola sapıyorlar ama nafile! Beyaz Türklerden kaçmak imkânsız gibi. Gözlerini hiç bir yol korkutmuyor; Kâh Kandil'e çıkıyorlar, kâh Diyarbakır yollarına düşüyorlar. Nerede yakaladılsa artık. Suçlu sorgular gibi basıyorlar soruyu; **“Erdoğan'ı başkan mı yapacaksınız?”**

Cevaplar tekinsiz ve utangaç, beyaz Türkleri kesmiyor tabii.

O zaman da en can alıcı soruyu patlatıyorlar; **“AKP'yle anlaşıp demokrasiyi mi feda edeceksiniz?”**

Bu esnada muhataplarının gözlerinin içine içine bakarak, kaçacak bir yer bırakmamayı da ihmal etmiyorlar.

Devletin dize getiremediği, boyun eğdiremediği PKK'lı komutanlar ve Kürt siyasiler en çaresiz anlarını bu röportajlar ve göz teması sırasında yaşıyor.

Bazen **“Hayır, başkanlığa destek vermeyiz”** diye yanıp verip, seslerine inandırıcılık tonu katıyorlar, bu yanıtların karşdakini rahatlatmadığını görünce de daha kararlı bir tonla **“Demokrasi olmadan barış olmaz”** diye ekliyorlar.

Demokrasimizin kaderi haklı olarak her yurttaşı endişeye sevk ediyor. Pek çok aydını, gazeteciyi, politikacıyı ettiği gibi. Ama bu haklı endişenin PKK silah bırakmaya başladığı sırada zuhur etmesi, kabul edelim ki komik duruyor. Biraz daha abartılırsa İmralı ve Kandil, kötü bir şey yaptıklarını düşünerek tekrar silaha sarılabilir.

İlk kez demokratik siyaset yapmaya soyundular, üstelik bunun için büyük bir yol da aldılar ama silah bırakacakları için bugüne kadar yemedikleri azar, fırça kalmadı. Örgüt silahları konuşturduğu günlerde bu kadar **“demokratik”** baskıyla karşı karşıya kalmamıştı.

Eskiden olsa anlardım, diye düşünüyorum; Kürt tarafı demokrasimize dair endişe ve sıkıntılarımızın muhatabı sayılabilirdi. Çünkü patlayan silahlar, demokrasimizin de içine etmişti. Demokrasi taraftarlarının silahlı mücadelede ısrar eden Kürt tarafından şikâyetçi olmaları elbette makul ve anlamlıydı.

Peki, bu durum nasıl birdenbire tersine döndü?

Yani silahlıyken demokratikleşmememizden Kürt tarafı sorumluydu; peki nasıl oluyor da bu kez silahsızlanırken otoriterleşmemizden sorumlu olabiliyorlar?

Onlardan ne bekliyoruz?

Kürt tarafı yıllardır **“Demokrasi yok, diye dağa çıktığını”** savunuyordu.

Bu kez de onlara **“Sen silah bırakıp dağdan inersen demokrasi mi dağa çıkacak”** diyelim?

Demokratikleşme talebi elbette kimden gelirse gelsin güzel ve yerinde bir talep. Buna karşı sesini yükseltmek, itiraz etmek yanlış. Beyaz Türklerin de demokratik bir düzen arzuladığını inkâr edemeyiz. Ancak onlar galiba Erdoğan'la hesaplaşmayı daha çok istiyorlar. Kolay değil; **“Muhtar olamaz”** dedikleri adam gelip başbakan oldu. Birinci savaşı kaybettiklerinde serinkanlılıklarını bozmadılar. Askere güvenleri tamdı. Fakat askerî vesayete karşı operasyonlar başladığında neye uğradıklarını şaşırdılar. Polisler anlı-şanlı generalleri tek tek sabahın köründe evlerinden alıp hapse attığında küçük dillerini yutacak gibi oldular. İkinci büyük yenilgileri buydu. Yenilgiyi kabul etmek zorunda kalıp, içlerine sindirdiler.

Şöyle küçük bir ümitleri daha vardı; Erdoğan'ı alt edemeyeceklerdi ama Erdoğan'ın alt edildiğini görmekten büyük bir mutluluk duyacaklardı. Bunu başaracak tek güç ise PKK'nın silahlı gücüydü. Hani ikide bir Kandil'in **“Biz onlarca hükümet devirdik, AKP'yi de devireceğiz”** açıklamaları bunların umudu olmuştu. Bu yabana atılır bir iddia da değil üstelik. Fena da gitmiyorlardı aslında; PKK kurtarılmış alanlar yaratmaya, ülkenin bir bölümünü kontrol etmeye bile başlamıştı. Ama işleri bozan İmralı oldu. Çözüm süreci başladığında biraz afalladılar, Kandil'den karşı bir çıkış beklediler; BDP'liler ve KCK yöneticisi **Murat Karayılan**'ın açıklamalarında dişe dokunur bir şey bulamayınca **Duran Kalkan**'a, sonra **Cemil Bayık**'a, o da olmayınca **Mustafa Karasu**'ya bakmaya başladılar. Sonuç çok netti; İmralı'nın sözünden çıkan yoktu ve Erdoğan'ı sarsacak son ümit de boşla çıkmıştı. Beyaz Türklerin Kürt siyasilere öfkesi bundan.

Yıllardır büyük bedeller ödeyen Kürtlerle, dindarlarla, Alevilerle, sosyalistlerle, memurlarla, işçilerle, beyaz yakalılarla, hatta girişimci Türk burjuvazisiyle beyaz Türklerin arzuladığı demokratik sistem arasında bir benzerlik yok. Bunu bilmelerinde fayda var.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çobanyıldızı

Kurtuluş Tayiz 26.04.2013

Daha yirmili yaşlardaki asker ve gerilla gençleri düşünüyorum; PKK'nın Türkiye toprakları dışına çekilme kararı en çok onları sevindirmiştir. Çünkü bu anlamsız savaşın gerçek kurbanı onlardı. Binlerce genç, yıllardır —daha hayatlarının baharında— korkunç bir savaşın içine sürüklenerek, ölmeye ve öldürmeye zorlanıyordu.

Bu acımasız savaşta çoğunu kaybettik.

Çoğu evinden, ailesinden uzakta, bir karakolda ya da bir dağın kuytusunda toprağa düştü.

Çoğunun sevgilisine sözü vardı; tez zamanda dönecek ve evleneceklerdi.

Çoğunun annesine, babasına sözü vardı; döndüğünde onlara bakacak, evin direği olacaktı.

Bu ülke kurtaramadı nice genç evladını.

Anne ve babalar çocuklarını kendi elleriyle toprağa gömdü.

Eşler ve sevgililer yaşam sevinçlerini kaybettiler.

Oysa bu savaş olmasaydı gençler, daha nice güneşli bahar sabahına uyanacaktı.

Pek çok bayram sabahı göreceklerdi.

Yanlarında eşleri, çocukları olacaktı.

Anneleri, babaları...

Maç izleyecek, takımları yenildiğinde küfürler savuracak, eş-dost ile hayatın bütün olağan neşe ve kederini tadacaklardı.

Olmadı...

Kimi suçlarsak suçlayalım zamanı geriye çevirmek mümkün değil, gideni geri getirmek de...

Geçmiş değil ama geleceği kurtarmak mümkün.

Türkiye başlatılan “**çözüm süreci**”yle işte bunu başardı.

Üç aydan fazla bir zamandır tek kurşun patlamadı.

Bariş süreci olmasaydı kimbilir kaç genç daha ölecekti.

Savaşa kurban gitmeyenlerin hepsi bugün heyecanla ailesine, evine kavuşmayı, hayata karışmayı bekliyorlar.

Bize basit gelebilen bu küçük heyecanların, her an ölümle burun buruna yaşayan gençler için ne kadar önemli olduğunu belki tahmin bile edemiyoruz.

Ama onlar için bunlar yaşam ve ölüm demek.

Çözüm sürecine karşı çıkılırken bir de bu açıdan olaya bakmakta fayda var.

Ölümü her an enselerinde duyan o gençlerin bizden/ ülkelerinden beklentilerine dair bir fikrimiz var mı?

Henüz hain bir pusuda toprağa düşmeyen ama ölüme bir nefes uzakta olan gençlerin neler hissettiğini biliyor muyuz?

Peki ya yüreklerinin nasıl kanadığını?

Teoman'ın o güzel **Çobanyıldızı** adlı şarkısı geliyor aklıma. Mırıldanıyorum.

"Yüzme bilmeden
Daha deniz görmeden
Hiç güneşte yanmadan
Şimdi ölmek istemem
Bir kalbi sarmadan
Aşk tatmadan daha
Onla sarhoş olmadan
Hiç sevişmeden daha
Şimdi ölmek istemem
Daha hiç gülmeden
Çobanyıldızı sen benle kal
Çobanyıldızı hep benle kal
Zamanın varsa..."

Çözüm süreci PKK'nın silahlı unsurlarını sınır dışına çekmesiyle birlikte en kritik evresini sorunsuz atlattı. Barış sürecine karşı çıkarılan bu kadar gürültü, patırtı, muhalefet, hoşnutsuzluk hep silahların sahneden çıkmamasını amaçlıyordu.

Silahlar sahnede kalırsa, biliniyordu ki, en yakın sürede yine patlayacak ve siyasal iktidarın hesapları tümenden altüst olacaktı.

Kan ve gözyaşı geri dönecek, iktidar hızla baş aşağı gidecekti...

Maalesef Türkiye'de siyasal iktidara muhalif önemli bir kesim bütün umudunu kan ve gözyaşına bağlamış durumda.

Bundan sonra da galiba tek umutları kaldı; o da sınır dışına çıkan PKK'lı silahlı militanların tekrar sahneye dönmesi.

Ne gençlerin yaşamı, ne annelerin gözyaşı umurlarında.

Sadece ve sadece iktidar hesapları var.

AKP ve Başbakan Erdoğan'ı ezeli ve ebedi düşman belleyen bu kesimler için, bu ülke insanın canı-yaşamı sadece teferruat.

Ama halkın ezici bir çoğunluğu barışı destekliyor, savaş yanlısı muhalefeti ve ona açık-örtülü destek çıkan **"demokrasi"** postuna bürünmüş kurtları değil.

Türkiye şimdiden başardı; 1999'da sınır dışına çekilen PKK, bu kez silahlarla değil, silahsız olarak eve, hayata dönecek.

Çoğu gitti, azı kaldı.

kurtulustayiz@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)